PONSON DU TERRAIL
PARISUL MISTERIOS

PONSON DU TERRAIL

PARISUL MISTERIOS

EDITURA "I.G.R." - S. R. L.
BUCUREŞTI
1992

PARTEA I

SPADASINII DE LA OPERĂ

CAPITOLUL I

Atacul la drumul mare

Într-o seară din luna ianuarie a anului 1836, o diligenţă trasă de patru cai zdraveni mergea pe unul din drumurile din sudul Italiei, drum tăiat printre povîrnişurile neregulate şi repezi de-a lungul poalelor Abruzzilor.

Un servitor şedea agăţat de scara trăsurii, iar un altul mîna caii cu multă repeziciune, nu în trap à la Daumont, aşa precum se fac de obicei călătoriile cu poşta.

În trăsura al cărei coş era lăsat pe spate, un bărbat şi o femeie tînără şedeau mînă în mînă şi respirau cu deliciu adierea serii, îmbibată de parfumurile răcoroase şi pătrunzătoare ale munţilor.

Bărbatul putea să aibă între douăzeci şi şase şi douăzeci şi şapte de ani; era de statură potrivită, blond, nervos, cu o înfăţişare plină de energie şi totodată de blîndeţe. Strălucirea ochilor lui albaştri vădea un curaj de leu, iar linia dreaptă a nasului o voinţă nestrămutată şi multă răbdare.

Femeia care-l însoţea avea o înfăţişare cu totul deosebită. Părul

negru şi lucios, buzele-i roşii umbrite de un puf ce abia se zărea, ochii-i negri şi scînteietori arătau limpede originea ei meridională. Era înaltă, zveltă, şi mîinile-i erau de-o fineţe adorabilă. Surîsul bărbatului era visător, aproape contemplativ; acel al însoţitoarei sale, dimpotrivă, avea acea pecete de ironie ascunsă care trădează la femeie furtunile unei vieţi zbuciumate prea de timpuriu.

S-ar fi ghicit, văzînd-o, că vreme îndelungată sperase, suferise, plînsese, că nu mai spera nimic de-acum, că se împăcase cu viaţa aşa cum îi fusese hărăzită şi că, obosită de-a tot fi victimă, ea preferase în cele din urmă rolul aceleia care chinuieşte în locul celui care se lasă a fi chinuit.

De altminteri, pe fruntea aceea lată şi brăzdată de cîteva cute vremelnice se oglindea inteligenţa sau poate chiar geniul... pe buzele acelea încreţite la colţuri şi înarmate cu un surîs pururea batjocoritor, un psiholog ar fi citit toropeala aceea ce vine de pe urma excesului prea multor suferinţe, scepticismul acela cumplit care face tăria femeii şi deznădejdea bărbatului.

Trăsura alerga pe o pantă repede, prin fundul unei trecători a cărei înfăţişare sălbatecă reamintea cele mai posomorîte opere ale lui Salvator Rosa.

Două lanţuri de munţi stăvileau o vale adîncă în mijlocul căreia se rostogolea cu zgomot un rîu. Munţii aceea rîpoşi, aproape perpendiculari, erau acoperiţi de o vegetaţie pipernicită, cu frunzişul de un verde întunecat, în mijlocul căreia răsărea ici-colo cîte o stîncă cenuşie, rămăşiţele unei clădiri feudale, ziduri în ruină sau vreun turn dărîmat.

Uneori se zărea printre spaţiul a două creste de munţi un orizont îndepărtat şi albastru, mărginit de marea ce scînteia feeric în amurgul serii.

- Leona, şopti la un moment dat călătorul, strîngînd între mîinile sale mîna tinerei femei, nu crezi ca şi mine că splendorile cele mai sălbatice ale naturii alcătuiesc cîteodată iubirii un cadru dintre cele mai uimitoare?

- Ba da, făcu ea cu un semn din cap de o drăgălăşenie nespusă.

- Scumpa mea, urmă el, e atît de dulce iubirea cînd călătoreşti! Şi viaţa aceasta în doi, prin lume, această izolare a două inimi în mijlocul haosului, pe drumurile populate de necunoscuţi, nu-i oare

cea mai dulce, cea mai fericită ce s-ar putea visa?

Tînăra femeie nu răspunse. Gîndul ei poate zbura într-altă parte... sau poate că şi pe ea o absorbise cu totul priveliştea impunătoare a ţinuturilor pe care le străbătea.

- Ah! scumpa mea Leona, urmă călătorul cu înflăcărare, ce viaţă de bucurii fără sfîrşit şi fericiri nebănuite pînă acum mi-a dezvăluit iubirea ta! Mai înainte ca întîmplarea să mă fi pus pe urma paşilor tăi eram un om neocupat şi trist; inima mea pustie se trudea zadarnic să se avînte spre necunoscut, imaginaţia mea visa idealul. Astăzi am găsit şi pe unul şi pe altul. Anul acesta de călătorie, care se va împlini în curînd, a trecut pentru mine ca un vis, ca un vis fericit. Sufereai în ziua cînd te-am întîlnit; posomorîtă şi încovoiată ca statuia deznădejdii, tu păreai moartă mai dinainte pentru viaţă, pentru iubire, pentru speranţă şi dezamăgirea întipărise pe frumosul tău chip pecetea-i fatală.

- Taci, Gontran, taci! îl întrerupse tînăra femeie.

- Fie, murmură el, nu te-am întrebat niciodată ceva în privinţa acelui trecut misterios pe care mi-l ascundeai cu atîta grijă. Erai frumoasă, inteligentă şi sufereai; văzîndu-te te-am şi iubit. Atunci, ah, îngerul meu! Tinereţea e totdeauna vînturatică şi setoasă de lupte uriaşe şi am voit să lupt şi eu cu durerea, cu descurajarea, cu deznădejdea, cu tot ceea ce-ţi rodea sufletul într-ascuns. Am îndrăznit să cred că inima ta înfrîntă şi obosită mai avea o ultimă fibră cruţată şi gata să vibreze la cea dintîi atingere. Eu ţi-am redat o viaţă nouă, ţie, care voiai să mori. Am sperat că mă vei iubi şi acum ştiu că mă iubeşti. De un an de cînd am plecat din Franţa, eşti fericită.

Frumoasa călătoare strînse în tăcere mîna însoţitorului ei.

- Dar, sfîrşi el, acum mi-e teamă.

- Teamă de ce? făcu ea.

- De întoarcerea noastră apropiată, murmură el.

- Ce copilărie!

- Ah! dragă prietenă, dacă ai ştii ce vînt de nestatornicie, de scepticism şi de dezamăgire se abate în fiece clipă pe deasupra acelui oraş grozav, ce se cheamă Paris. Dacă ai ştii cîţi din aceia care iubesc suferă acolo de un rău necunoscut şi fără nume.

- Fără nume? întrebă ea.

- Ba mă înşel, are nume.

- Care e răul acela?

- Gelozia, murmură călătorul cu o voce înăbuşită.

Un zîmbet flutură pe buzele tinerei femei. Însoţitorul ei îl luă drept un zîmbet de iubire, dar un observator dezinteresat ar fi ghicit că el era expresia sinceră şi naivă a unei compătimiri puţin cam batjocoritoare.

- Ah! continuă Gontran, cînd cineva iubeşte ca mine, e gelos pe o umbră, gelos pe soarele care pătrunde în budoarul aceleia pe care o adoră, gelos pentru privirile de admiraţie ale mulţimii. Şi la drept vorbind, cine ştie? Poate vei înceta în curînd să mă iubeşti. Sînt atîţia bărbaţi tineri şi frumoşi la Paris!

Ea clătină uşor din cap. Gontran se simţi fericit de gestul acesta.

- Eşti un înger! îi zise el.

Pe cînd se cufundau amîndoi în această convorbire sentimentală, locul pe care-l străbăteau devenise şi mai sălbatic şi mai pustiu ca pînă atunci. Orizontul îndepărtat dispăruse, trecătoarea pe unde se strecură trăsura se îngustase iar vegetaţia pipernicită a munţilor făcuse loc pe nesimţite unei păduri de juni stufoşi, împestriţată ici şi colo cu blocuri uriaşe de stînci prăvălite din înălţimea culmilor. Deodată surugiul se întoarse:

- Domnule marchiz, zise el într-o franţuzească stricată, s-a înnoptat şi drumul e cît se poate de primejdios. Săptămîna trecută, banditul Giuseppe, cu banda lui, a oprit chiar aici doi englezi. Aveţi arme cu dv?

Tînărul tresări, apoi întinse mîna spre unul din buzunarele trăsurii şi scoase o pereche de pistoale. Servitorul agăţat pe scară avea un altul.

- Acum dă bice cailor şi porneşte în goana mare! strigă marchizul.

La numele de Giuseppe, tînăra femeie făcuse o mişcare bruscă şi o paloare neaşteptată i se întipări pe faţă. Călătorul socoti că schimbarea aceasta se datora emoţiei ce neapărat trebuia s-o pricinuiască unei femei vestea unui atac probabil al acestor bandiţi care au bîntuit totdeauna drumurile Italiei.

- Leona, zise el cu dragoste, nu-ţi fie teamă de nimic, dacă s-ar întîmpla o nenorocire, asta ar fi că eu aş muri apărîndu-te pe tine.

Tînăra femeie clătină din cap cu un aer de încredere, pe cînd

trăsura continua să alerge în goana mare.

Noaptea se apropia, soarele apusese după creştetul munţilor, întunericul se cobora în vale şi crepusculul, acest vestitor al ivirii stelelor, începea să dea fiecărui obiect apropiat sau depărtat o formă nehotărîtă şi ciudată.

Marchizul Gontran de Lacy (acesta era numele său) încărcase cele două pistoale, apoi îşi aşeză în faţă şi la îndemînă un pumnal cu lama triunghiulară, pe care-l adusese din Indii.

Omul aceste era de un curaj fără seamăn. El şi-ar fi jucat viaţa pe o singură carte şi întîmplările pline de peripeţii ce nasc din neprevăzutul călătoriilor îi plăceau la nebunie. Totuşi, acum simţi o oarecare teamă. Aruncase o căutătură furişe spre Leona.

Deodată se văzu o lumină la douăzeci de paşi, într-un desiş de pe marginea drumului. Un glonte şuieră şi unul din cei patru cai înhămaţi la trăsură se prăvăli la pămînt, atins de moarte. Atunci, la focul armei, marchizul îşi regăsi toată energia, tot aşa cum mirosul prafului de puşcă şi sunetul trompetei aţîţă şi fac pe cai să necheze în toiul unei lupte.

- Culcă-te în fundul trăsurii, zise el Leonei, gloanţele nu te vor putea atinge acolo.

El sări jos cu iuţeala sprintenă a unui tigru, cu pumnalul în dinţi, un pistol în fiecare mînă, întovărăşit de servitor, un fost soldat ce slujise sub ordinele lui. În aceeaşi clipă doi oameni ieşiră dintr-un tufiş. Unul sta gata să tragă, pe cînd celălalt îşi avea încă arma fumegîndă la umăr.

- Domnule străin, strigă acesta din urmă, vă rog să nu trageţi, pentru că aş dori să vorbesc ceva cu dumneavoastră.

- Ce vrei? se răsti Gontran.

Banditul se apropie la o distanţă respectuoasă şi salută cu o politeţe desăvîrşită.

- Domnule, zise el, mă numesc Giuseppe şi cred că numele meu nu vă e necunoscut.

- Te înşeli.

- Atunci, fiindcă senioria voastră nu mă cunoaşte, am să-i dau cîteva lămuriri.

- Te ascult, vorbeşte.

- Domnule, continuă banditul, sînt napolitan de origine, bandit de

profesie, artist de plăcere şi poet din capriciu. Îmi plac operele de la San Carlo şi Scala, compun în momentele de răgaz versuri foarte frumoase pe care apoi le cînt acompaniindu-mă singur. Restul timpului opresc şi jefuiesc călătorii la drumul mare.

- Domnule bandit, răspunse cu răceală Gontran de Lacy, eu cred că şi cu mine se va întîmpla acelaşi lucru, adică nu m-ai oprit ca să-mi reciţi versuri şi să-mi ceri noutăţi despre o primadonă oarecare.

- Negreşit că nu, Excelenţă.

- Atunci, ce doreşti?

- Punga dumneavoastră, monseniore, dacă aveţi bunătatea să mi-o daţi.

- Şi dacă mi-o apăr?

- Viaţa dumneavoastră, seniore.

Banditul fluieră într-un chip cu totul particular şi deodată din tufişurile vecine, din fiecare bloc de stîncă, din trunchiul fiecărui copac, ieşiră banditii înarmaţi care veniră să se înşire respectuoşi în jurul şefului lor.

- Vedeţi, Excelenţă, zise banditul, compania e cam numeroasă.

Dacă Gontran ar fi fost singur s-ar fi apărat cu înverşunare, dar se gîndea că odată mort, Leona ar rămîne în mîinile banditilor.

- Cît îţi trebuie? întrebă el pe Giuseppe.

În momentul acesta, frumoasa călătoare îşi scoase capul printre perdelele trăsurii. Giuseppe nu putu să-şi stăpînească un strigăt.

- Marchiza! murmură el.

La strigătul şi numele acesta, Gontran tresări.

- Ce înseamnă asta? exclamă el cu mîndrie.

- Ah! Iertaţi-mă, Excelenţă! Credeam că am plăcerea...

- Dumneata cunoşti pe doamna?

- Hei, şi încă foarte intim!

Leona coborî din trăsură şi merse spre Gontran.

- Omul acesta e un mincinos neruşinat, zise ea arătînd cu degetul pe Giuseppe, eu nu l-am văzut niciodată.

- Iertaţi-mă, doamnă, replică banditul. Nu mă dispreţuiaţi astfel, pe vremea cînd locuiaţi în Florenţa.

Gontran se îngălbeni la această destăinuire şi privi pe Leona cu groază, dar aceasta păstra o linişte dispreţuitoare şi superbă.

- Domnule bandit, zise ea zîmbind, memoria dumitale te înşeală şi eşti victima unei greşeli nostime. Eu n-am locuit niciodată în Florenţa, n-am fost niciodată marchiză şi acum te văd pentru prima oară în viaţa mea.

Şi zicînd acestea, ea-l fixă pe bandit cu o privire mai mult decît impunătoare.

- Atunci m-am înşelat, zise acesta redevenind iarăşi respectuos şi plin de politeţe; vă cer mii de scuze, doamnă.

Leona aruncă spre Gontran o privire triumfătoare şi acesta respiră uşurat.

- Acum, prietene, zise ea cu un ton rece, dă-ţi aurul omului acesta şi să ne urmăm drumul.

- Aveţi puţină răbdare, doamnă, căci nu va fi atît de lesne. Vă închipuiţi oare că eu mă voi mulţumi cu cîteva sute de napoleoni, mai ales acum, cînd e vorba de răscumpărarea dumneavoastră, de răscumpărarea unei femei ce seamănă atît de bine cu cea dintîi iubire a mea, căci eu v-am luat drept dînsa?

Gontran se înfioră şi ridică pistolul la înălţimea frunţii banditului.

- Domnule, îi zise Giuseppe, dacă mă vei omorî, tot îţi vor rămîne treizeci de potrivnici care, ca şi mine, vor găsi pe doamna foarte frumoasă.

Marchizul păli şi pistolul îi scăpă din mînă.

- Să vedem, îi zise el, sînt la dispoziţia dumitale. Ce sumă ceri?

- Un bărbat ce călătoreşte cu diligenţa în tovărăşia unei femei frumoase, trebuie să fie bogat. Numele dumneavoastră, vă rog!

- Marchizul de Lacy.

- De origine vandeiană, nu-i aşa?

- Mă cunoşti, aşadar?

- Domnule, răspunse curtenitor Giuseppe, eu îmi fac afacerile cu multă grijă şi fără să cruţ ceva. Am un corespondent la Paris. Cînd un om de seamă pleacă din Franţa spre Italia, eu primesc numaidecît un duplicat al paşaportului său şi un dosar conţinînd indicaţii exacte asupra dispoziţiei sale, asupra caracterului, relaţiilor de familie şi cifra averii.

- După aceea? zise cu răceală marchizul.

- Dumneavoastră aveaţi aproape treizeci de mii de livre rentă,

acum un an. Azi nu vă mai rămîn decît douăzeci de mii. Aţi cheltuit puţin cam nebuneşte o sumă rotundă de două sute de mii de franci, ca să satisfaceţi capriciile doamnei.

Zicînd aceste cuvinte, Giuseppe se înclină adînc în faţa Leonei.

- De altminteri, adăugă el cu o curtenie puţin cam batjocoritoare, mărturisesc că doamna merită acest sacrificiu şi chiar mai mult. Cît despre mine, care nu sînt decît un bandit, aş cumpăra bucuros cu o sută de mii de franci inima unei femei ca dînsa.

Gontran se cutremură.

- Dar, sfîrşi banditul, eu sînt, la urma urmelor, un om de treabă şi am să vă las să alegeţi. Cedaţi-mi mie doamna sau îmi semnaţi un cec de o sută de mii de franci.

- O sută de mii de franci! exclamă tînărul pălind. Eşti nebun!

- Pentru ce?

- Dar înseamnă, atunci, că îmi ceri toată averea.

- Nicidecum! Vă mai rămîn încă o sută de mii de franci. Suma e mică, dar e deajuns cînd iubeşti. Vă veţi cumpăra la douăzeci de leghe de Paris o căsuţă unde veţi găzdui pe doamna. Cunoaşteţi aria:

O căsuţă şi inima ta
Mi-s de-ajuns...

Marchizul turba de mînie şi privea cînd pe bandit, care sta nepăsător, cînd pe Leona, încremenită de cuvintele lui Giuseppe. Ce era de făcut? O clipă îi fulgeră ideea de a ucide pe tînăra-i însoţitoare şi de a se apăra în cele din urmă cu disperare, atît îi părea de ruşinos să se lase jefuit în chipul acesta. Dar Leona era atît de frumoasă!

- La urma urmelor, zise Giuseppe curmîndu-şi reflexiile şi grăbit să ajungă la o concluzie, dacă aş avea un sfat să vă dau, ar fi ca să-mi lăsaţi mie pe doamna. Veţi regăsi la Paris un alt idol şi eu aş fi la rîndu-mi cel mai fericit bandit din lume, căci doamna seamănă de minune cu marchiza cunoscută de mine. Fantezia aceasta mă va costa o sută de mii de franci, dar nu-i nimic, nu banii fac fericirea.

- Taci, mizerabile! strigă Gontran, galben de mînie. Fură-mă, dar nu insulta femeia pe care o iubesc. Îţi voi da cei o sută de mii de franci.

- Foarte frumos, murmură banditul. Dacă aş fi femeie şi un

bărbat ar face un asemenea sacrificiu, cred că l-aş iubi.

Şi Giuseppe aruncă o privire şireată spre Leona, al cărei chip rămăsese nepăsător. Gontran de Lacy se hotărîse într-o clipă. El se ruina, dar salva pe Leona, şi iubirea acesteia nu era oare fericirea lui supremă? Banditul îi întinse o hîrtie zicîndu-i:

- Iată, domnule, o poliţă în alb a casei Massei & Co., bancheri din Neapole, asupra firmei Rotschild din Paris. Vă rog s-o iscăliţi.

Gontran semnă după ce scrisese foarte citeţ *una sută mii franci.*

- Acum, Excelenţă, adăugă banditul, nu-mi mai rămîne decît să vă mulţumesc şi să vă rog a vă urca în trăsură.

Giuseppe oferi cu galanterie mîna Leonei care-şi reocupă locul în diligenţă. Tînăra femeie se înclină pe jumătate şi şopti la urechea banditului:

- La Paris, peste opt zile.

- Voi fi acolo, răspunse el din privire.

Gontran nu văzuse şi nu auzise nimic, dar simţea că inima îi îngheaţă. Trăsura porni în galop, lăsînd calul mort în mijlocul drumului.

- Leona, zise atunci marchizul, cu o tristeţe aproape solemnă, te iubesc.

- Oh! ştiu, răspunse ea. Dumneata eşti nobil şi bun, Gontran.

- Îmi juri însă că omul acela a minţit şi că nu l-ai mai văzut niciodată?

- Îţi jur, răspunse ea netulburată.

Şi femeia aceasta minţea!

CAPITOLUL II

Lovitura de trăznet

Trecuse o lună de la cele întîmplate şi domnul de Lacy se întoarse cu Leona la Paris. Marchizul îşi regăsise liniştea. Cei o sută de mii de franci ai banditului fuseseră plătiţi, dar nimeni nu ştia prin ce catastrofă se năruise deodată situaţia lui Gontran.

Domnul de Lacy avea un unchi celibatar şi foarte bogat, Cavalerul de Lacy. Acesta se bucura de un venit de şaizeci de mii de franci ce-i aduceau moşiile sale de la Poitu şi Bocage. Gontran era moştenitorul lui. Cavalerul împlinea şaptezeci şi opt de ani. Marchizul, de îndată ce ajunse la Paris, îşi făcu deci următoarea socoteală: "Unchiul meu e bătrîn şi paralitic, el poate să mai trăiască cel mult patru sau cinci ani. Aveam pînă acum douăzeci de mii de franci venit, dar ca s-o fac fericită pe Leona nu-mi va ajunge, va trebui să mă ating şi de capital. Peste patru, cinci ani voi avea moştenirea, aşa că pot s-o fac."

Dragostea Leonei era întreaga viaţă a lui Gontran. Visul lui de mîine şi fericirea prezentă.

El o instalase cu multă cochetărie într-un mic apartament din strada Port-Mahon, unde rămînea zile întregi, căci rupsese orice legături cu lumea, numai ca să se refugieze în această iubire şi să se cufunde cu totul în ea.

Cu toate acestea, fruntea tinerei femei se întunecase încet-încet de la întoarcerea lor. Zîmbetul acela pe care Gontran îl lua drept unul

de dragoste, revenea tot mai rar. Femeia aceasta era uneori de o tristeţe pronunţată şi cînd el o întreba care e pricina, ea ridica din umeri fără să răspundă.

Gontran intrase treptat în acea fază a pasiunii care se numeşte chinul dragostei. Era gelos ca o umbră, de un gînd, de un mister. Cîteodată îi revenea amintirea banditului şi atunci el suferea în chip îngrozitor.

De multe ori şi sub felurite pretexte, Leona pleca de acasă. Gontran nu cuteza s-o urmărească ştiind că o asemenea încercare ar fi revoltat-o. De cîteva zile, ea se îmbufna fără motiv şi certurile deveneau tot mai dese. Amorul era acum un adevărat chin.

Într-o dimineaţă, marchizul veni pe la orele zece. Leona nu era acasă. Lucrul i se păru ciudat pentru că iubita lui se scula rareori înainte de amiază. Totuşi, de cîteva zile, neregularitatea şi violenţa caracterului sporiseră într-atîta la tînăra femeie, încît Gontran găsi o scuză la această absenţă de acasă şi-şi dădu lui însuşi mii de pretexte, unele mai neverosimile ca altele, ca să-şi dovedească sieşi că Leona trebuise să iasă neapărat înainte de amiază.

Fără să se mai oprească în sufragerie, marchizul trecu prin salon şi pătrunse într-un budoar mic tapetat cu mătase cenuşie, plin de mobile vopsite cu lac şi împodobit cu mii de nimicuri costisitoare, cu acele fantezii luxoase puse la modă de Aspasiile din vremea noastră.

Marchizul merse drept spre o masă de toaletă, luă de acolo un bilet pecetluit cu grijă, desfăcu plicul şi se lungi alene pe canapeaua din faţa focului. Dar îşi pierdu numaidecît înfăţişarea nepăsătoare şi sări în sus deodată după ce citise primele rînduri ale scrisorii.

- E cu neputinţă! strigă el. Aceasta nu poate să se întîmple şi nici nu se va întîmpla!

Buzele marchizului se învineţiseră de emoţie, fruntea îi era palidă, iar vinele gîtului i se umflară şi se învineţeau pe măsură ce continua cititul acelei scrisori. În cele din urmă, cînd sfîrşi, el o mototoli cu furie, apoi o rupse în bucăţi pe care le risipi pe covorul budoarului. După aceea trase cu putere de cordonul unei sonerii şi chemă pe frumoasa cameristă Manon.

- Tu trebuie să ştii unde e stăpîna ta! îi zise el. Ştii şi îmi vei spune.

- Vă jur, domnule marchiz...

- Nu jura, căci e de prisos. Sînt aici, în portmoneu, douăzeci şi cinci de poli de aur; ia-i şi mărturiseşte.

Manon întinse frumoasele-i degete roze spre portmoneu, îl luă cu delicateţe şi răspunse:

- Fără îndoială că doamna mă va da afară, dar am încredere în bunătatea domnului marchiz că o să-mi găsească alt post. Aflaţi, dar, că doamna e la Paris, în strada Richelieu, nr. 60...

Un fulger de gelozie şi furie trecu prin ochii tînărului.

- Leona mă înşeală! răcni el.

Servitoarea ridică uşor din umeri, cu un aer ce însemna: " Oare n-o fi bănuit niciodată? "

- Oh! reluă marchizul mînios, dacă un alt bărbat a îndrăznit să-mi fure inima Leonei, omul acela se poate socoti ca şi mort. Şi ridicîndu-se deodată, el se repezi spre uşa apartamentului.

- Domnule, strigă servitoarea, veţi cere să vorbiţi acolo cu contele Giuseppe, un senior napolitan.

La vorbele acestea, o sudoare de gheaţă îmbrobonă fruntea marchizului.

El se întoarse în apartament, luă de acolo un pumnal, un suvenir din Italia pe care-l dăduse Leonei - căreia îi plăceau armele, stiletele încrustate cu aur şi argint, precum şi frumoasele pistoale cu mînerul de fildeş.

Gontran de Lacy se urcă apoi în cabrioletă şi ceru să fie condus în strada Richelieu. Birjarul porni ca vîntul şi peste cîteva minute tînărul intra în odaia portăresei de la nr. 60, unde ceru să vadă pe contele Giuseppe.

- Contele a plecat, i se răspunse.

- Plecat!

- Acum o oră.

- Singur?

- Nu, cu o doamnă.

Un răcnet de turbare îi scăpă lui Gontran.

- Oh! murmură el, a plecat cu ea!

- Domnule, îi zise portăreasa, sînteţi poate marchizul de Lacy?

- Da. Ce doreşti?

- Uite o scrisoare pe care doamna care a plecat cu contele a lăsat-o pentru dumneavoastră.

Gontran desfăcu plicul şi citi pe nerăsuflate:

"Scumpul meu,

Deoarece e cu putinţă ca Manon să nu-mi păstreze secretul, îmi iau sarcina de a-ţi scrie ca să-ţi dau un sfat. Plec şi nu trebuie să mă urmăreşti.

Dumneata mă iubeşti. Eu nu pot, vai, să spun acelaşi lucru! Iubirea se naşte din întîmplare. Dar întîmplarea nu mi-a îngăduit niciodată să te iubesc. Eu am în inimă o singură iubire. Iubirea aceasta, ca o lumină cerească a risipit furtunile şi restriştea vieţii mele.

Eu eram marchiză odinioară şi am devenit o aventurieră. Dumneata erai bogat. Eu am nevoie de bani, de lux, de găteli. Ca să te ademenesc, am jucat comedia dragostei, dar nu te iubeam deloc.

Omul pe care-l iubesc, pe care l-am iubit întotdeauna, e banditul Giuseppe. El e bogat şi s-a împăcat acum cu guvernul celor două Sicilii. Ne vom întoarce la Neapole, unde se va căsători cu mine. Acolo vom trăi fericiţi.

Adio, scumpe marchiz, uită-mă şi îngăduie-mi să rămîn prietena dumitale.

Fostă Marchiză del Piowo.

P.S. În legătură cu acestea, află că unchiul dumitale, cavalerul de Lacy pe care speri să-l moşteneşti, a făcut un testament în favoarea vărului dumitale, baronul de Bartholot. Legătura noastră mîhnise foarte mult pe bietul bătrîn "

Post-scriptumul acestei scrisori explica purtarea Leonei: Gontran era ruinat şi ea nu mai putea să-l iubească.

Domnul de Lacy se împletici în loc ca un om lovit de trăznet şi căzu pe spate. Îşi pierduse cunoştinţa.

CAPITOLUL III

Om sau diavol? Revelaţii teribile

Cînd îşi reveni era culcat în pat, pradă unor friguri grozave. Fusese adus în strada Port-Mahon, în apartamentul acela unde amintirea Leonei era atît de vie.

Gontran crezu o clipă că avusese un vis îngrozitor şi chemă: Leona! dragă Leona!

Leona nu se ivi deloc, dar se deschise o uşă şi un bărbat, pe care marchizul nu-l văzuse niciodată, înaintă spre el.

- Cum de vă aflaţi aici? îl întrebă el.

Gontran îl privi pe omul acela cu o mirare adîncă. Chiar de nu i s-ar fi părut aşa de ciudat ca un necunoscut să se găsească instalat lîngă el şi să-i vorbească pe un ton familiar şi aproape respectuos, înfăţişarea ciudată a acestui bărbat ar fi pricinuit marchizului surpriza cea mai mare.

Omul acela era înalt, slab, bătrîn după aparenţă, deşi avea una din acele înfăţişări asupra cărora timpul nu-şi întipăreşte urmele decît într-un mod nedesăvîrşit. Păru-i negru, presărat ici şi colo cu cîte un firişor de argint, era tăiat drept în sus; ochii lui, adînciţi în fundul capului, scînteiau în chip posomorît trădînd o energie aspră; buza-i mică avea un zîmbet batjocoritor în care se oglindea un dispreţ adînc pentru toate lucrurile şi dezamăgirile fără număr ale vieţii. Omul acesta era îmbrăcat în negru şi redingota lui, încheiată milităreşte, avea la butonieră un trandafir.

- Cine sînteţi dumneavoastră, domnule? îl întrebă Gontran, pe cînd necunoscutul lua loc într-un fotoliu, la capătul patului.

- Domnule, răspunse el, nu mă cunoaşteţi deloc şi numele meu nu va trezi nici un ecou în amintirile dumneavoastră. Eu sînt colonelul Leon.

Gontran făcu un gest care însemna: iată, pentru prima oară aud pronunţîndu-se numele acesta.

- Domnule, urmă necunoscutul, aveam oarecare avere şi am intrat în viaţa civilă. Nu m-aţi văzut niciodată, eu însă vă cunosc de multă vreme. Un secret pe care nu vi-l pot încredinţa face ca să mă interesez de persoana dumneavoastră. De opt zile stau la căpătîiul dumneavoastră.

- De opt zile! strigă Gontran.

- De opt zile, domnule, de cînd sînteţi în pat şi pentru prima oară vă deşteptaţi fără friguri.

- Ah! Dumnezeule! murmură Gontran. Aşadar, n-am visat!?

- Nu, domnule.

- Leona?

- Leona a plecat cu banditul Giuseppe. Peste o lună ea va fi soţia lui.

Gontran scoase un ţipăt. Necunoscutul îi luă mîna şi i-o strînse cu căldură.

- Domnule, continuă el, v-am spus că mă interesez de persoana dumneavoastră. De ce? O veţi afla mai tîrziu. Să nu-mi spuneţi nimic, pentru că ştiu totul mai bine decît dumneavoastră.

- Mai bine ca mine?

- Da, negreşit.

- Dar, domnule...

- Dovada o aveţi în faptul că am să vă spun ceea ce era Leona şi ce existenţă aţi dus împreună cu ea.

Uimirea marchizului întrecuse orice margine.

- Aşadar, sînteţi diavolul?

- Nu. Eu sînt colonelul Leon, un om în carne şi oase.

- Atunci, eşti vrăjitor?

- Nicidecum. Ascultaţi-mă.

Curiozitatea care puse stăpînire atunci pe Gontran de Lacy fu atît de mare, că el se resemnă să-l asculte pe colonel.

- Marchize, continuă cu familiaritate acesta, sînt cincisprezece luni de atunci: dumneata te întorceai din Indii şi Parisul ţi se părea foarte plictisitor. Erai bogat, aveai deci dreptul să te plictiseşti. Într-o seară, la un supeu între prieteni, ai întîlnit-o pe Leona.

- E adevărat, murmură Gontran.

- Femeia aceasta era de o frumuseţe drăcească şi fatală. Un zîmbet de dezamăgire fluturа pe buzele ei. De la prima vedere ghiceai că suferise mult. Aceasta era deajuns ca să ademenească pe un bărbat cu imaginaţia înflăcărată ca a dumitale. Dumneata ai iubit-o de la prima vedere.

Leona era la Paris de cincisprezece zile, unde venise singură. Nimeni nu o cunoştea. Era bogată sau săracă, fiică din popor sau marchiză? Nimeni nu ştia. Dumneata te-ai oferit să-i alini chinurile ce-o rodeau şi ea primi mîngîierile dumitale. Te rugă să n-o întrebi nimic în privinţa trecutului şi dumneata nu te-ai gîndit niciodată la asta. Ea ţi-a vorbit de Italia şi aţi plecat împreună într-acolo...

- Toate aceste sînt adevărate.

Timp de un an, domnule, ai fost omul cel mai fericit din lume, risipindu-ţi averea la fiecare zîmbet ce ţi-l dăruia Leona. Dumneata o iubeai şi te-ai încrezut în dragostea ei.

- Oh! Ea m-a iubit!

Colonelul ridică din umeri.

- Aşteaptă, zise el, vei vedea...

Şi continuă în linişte:

- N-ai observat adesea, în timpul acestei luni de miere, treceri ciudate de la o stare la alta, schimbări neaşteptate la femeia aceasta? De obicei foarte distinsă, inteligentă, aristocrată şi artistă totodată, vorbind limbajul duceselor şi acela al marilor artişti, nu se uita ea pe sine cîteodată?

Gontran tresări.

- Ce vrei să spui?

- N-ai văzut uneori, în vreo seară, de pildă, la ieşirea de la un supeu, că ducesa dispare făcînd loc fiicei din popor şi aristocratei aventuriere, limbajul elegant reapărînd în îngerul decăzut şi reabilitat?

- Da, murmură Gontran.

- Ah! Dacă ai fi avut sînge rece, atunci ai fi văzut bine că femeia

aceasta nu te iubea şi că ea nu era decît o intrigantă iscusită. Mai întîi ea a căutat în dumneata un soţ, iar în cele din urmă a visat ceva mai îndrăzneţ şi mai îngrozitor... Ai fost oprit pe unul din drumurile Abruzzilor, nu-i aşa?

- Da, zise Gontran.

- Şi ai semnat un cec de o sută de mii de franci?

- Pe care i-am plătit.

- Comedie, marchize, adevărată comedie! Giuseppe şi Leona erau înţeleşi: îşi scriau unul altuia.

- Dar e groaznic! strigă Gontran.

- Spun adevărul, marchize, şi-ţi voi da dovada. Uite...

Colonelul deschise un portofel, scoase o bucată de hîrtie mototolită, umplută cu un scris mărunt.

Gontran îşi aruncă lacom ochii pe ea şi recunoscu scrisul Leonei. Erau cîteva rînduri, scrise din Neapole şi indicînd banditului Giuseppe ziua şi ora cînd trăsura marchizului va trece prin Abruzzi.

Părul lui Gontran se zbîrlise la destăinuirea unei asemenea perfidii şi bietul tînăr se uita năucit la colonel.

- Acum, reluă acesta din urmă, am să-ţi spun ce era Leona.

Acum zece ani era florăreasă în Florenţa şi iubea pe Giuseppe acesta, care nu era decît un simplu hoţ de buzunare.

Un bătrîn senior, marchizul del Piowo se îndrăgosti de ea şi o făcu marchiză. Peste un an Leona rămase văduvă şi bogată. Ea se gîndi să se mărite cu banditul Giuseppe, pe care tot îl mai iubea, dar acesta înaintase în grad - devenise asasin.

Poliţia napolitană pusese mîna pe el şi marchiza, spre a-l scăpa din ghearele ei, se ruină.

Atunci, femeia aceasta deveni ceea ce ştii, părăsi Florenţa şi veni la Paris. Acolo ai întîlnit-o dumneata.

Giuseppe îşi organizase o bandă în Abruzzi. În curînd apăru zvonul că el ar fi fost ucis într-o întîlnire cu soldaţii napolitani. De aici disperarea şi tristeţea aceea pronunţată ce se vedeau pe fruntea Leonei cînd ai întîlnit-o. Abia la Genova află ea că Giuseppe era tot în viaţă. Restul îl ştii.

- Domnule, murmură Gontran, tot ceea ce-mi destăinuieşti e îngrozitor şi cu toate acestea...

- Îţi ghicesc gîndul, îl întrerupse colonelul. Vrei să spui că, cu

toate acestea, dumneata o mai iubeşti, o iubeşti mereu.

Gontran suspină.

- Ce vrei - zise colonelul cu multă linişte - viciul atrage întotdeauna. Leona e un monstru, dar dumneata o iubeşti tocmai fiindcă ai pierdut-o şi ea nu te mai iubeşte. Dacă te-ar fi iubit, ai fi dispreţuit-o.

- Poate...

- Dar ea nu te va iubi, fiindcă ultima dumitale speranţă de a-ţi reface averea s-a spulberat. Cavalerul de Lacy te-a dezmoştenit.

- Domnule, zise cu răceală marchizul, o iubesc pe Leona pentru trădarea ei aşa cum o iubeam şi acum opt zile pentru dragostea ei închipuită. Dacă peste o lună nu sînt vindecat de patima aceasta fatală, am să mă omor.

Colonelul tăcu.

- Ah! - continuă Gontran cu furie - mi-aş da viaţa ca să fiu iubit de ea o singură oră. Aveai dreptate, domnule, viciul te farmecă mai mult ca virtutea. E un fel de abis către care mergi în chip fatal şi cu capul plecat.

- Ei, bine, zise colonelul, nu te omorî încă, mai aşteaptă. Dacă peste opt zile nu mai ai nădejde să scapi de pasiunea aceasta nenorocită, vino miercuri la balul de la operă şi la miezul nopţii să fii în foaier. Vei întîlni acolo, poate, un bărbat care-ţi va spune ce trebuie să faci spre a fi iubit de Leona.

- Cine e bărbatul acesta? întrebă cu asprime marchizul.

- Eu, răspunse Colonelul.

- Dar, în sfîrşit, domnule, îmi veţi explica secretul acestei ciudate simpatii pe care ţi-o inspir eu!?

- Domnule, răspunse colonelul ridicîndu-se, dumneata eşti un om curajos, eşti un dibaci mînuitor al spadei, dar îţi apleci fruntea sub povara unui destin fatal. Cu patru oameni ca dumneata, eu m-aş încumeta să cuceresc lumea. Aceasta e tot ce-ţi pot spune. La revedere, pe miercurea viitoare.

Şi omul acesta ciudat plecă, lăsîndu-l pe marchiz pradă celor mai stranii presupuneri.

CAPITOLUL IV

Francmasoneria Spadei

Trecură opt zile. Ceea ce suferi Gontran de Lacy în timpul acesta, nimeni n-ar putea s-o spună. Colonelul avusese dreptate: atracţia viciului e mult mai grozavă decît aceea a virtuţii. Dragostea ce-o inspira Leona, femeia misterioasă, putea să aibă un leac; dragostea ce o inspira Leona, intriganta neruşinată, era de nevindecat.

Gontran rămase opt zile în apartamentul din strada Port-Mahon, îngenuncheat şi plîngînd în faţa fiecărui suvenir pe care-l săruta ca pe o relicvă, vorbind despre ea cu Manon, din care-şi făcuse o confidentă.

Avea şi momente în care îl încălzeau speranţe nebune... Ultimele cuvinte ale Colonelului îi reveneau în minte fără încetare; mai ales noaptea, cînd i se părea că le vede întipărite cu litere de foc pe pereţii camerei lui, sau ziua, zugrăvite cu litere negre pe ferestre. Omul acela avea un mijloc de a mişca inima Leonei şi-i oferea mijlocul acesta...

În tot timpul acestor opt zile număra orele care îl despărţeau de întîlnirea aceea ciudată ce-o avea cu Colonelul şi se întreba ce tîrg ruşinos sau fatal îi va propune omul acela - şi instinctele cinstite ale gentilomului se revoltau. Dar atunci, umbra Leonei se ridica înaintea lui; îşi apleca fruntea murmurînd:

- Cred că aş fi devenit hoţ şi asasin dacă acesta ar fi fost preţul ca femeia asta să mă iubească.

Marchizul era atins de acel rău fără leac pe care italienii îl numesc furia amorului.

Joi, în ziua balului, pe la orele 9 dimineaţa, Gontran primi prin poştă un bilet cu acest cuprins:

"Dacă marchizul de Lacy nu s-a vindecat, dacă va crede nimerit să vină spre a-şi căuta leacul la balul de la Operă, să ia o mască şi un domino şi să-şi agaţe la umărul stîng o panglică verde".

Biletul nu era iscălit.

- Mă voi duce! murmură Gontran. Vreau să fiu iubit de Leona.

Şi într-adevăr, tînărul acesta care avea moartea în suflet, se duse la balul Operei şi timp de cîteva minute rătăci prin foaier ca un om în căutarea sufletului său.

La miezul nopţii, cineva îl atinse pe umăr. El se întoarse şi se găsi faţă în faţă cu o mască ai cărui ochi scînteiau ca doi cărbuni aprinşi.

- Ei bine? i se zise în şoaptă.

Gontran recunoscu vocea Colonelului.

- Tot mai suferi?

- Mai mult chiar decît în chinurile iadului.

- Ce ai putea da în schimbul iubirii EI?

- Totul, chiar şi sufletul meu!

- Gîndeşte-te bine la aceasta, e mult...

Gontran se înfioră.

- Oare îmi vei propune o crimă? întrebă el cu vocea stinsă.

- Poate.

- Niciodată!

- Bine. În cazul acesta, adio!

- Aşteaptă... un cuvînt! murmură el înspăimîntat. Nu poţi să-mi spui acum ce-mi ceri în schimb?

- Domnule, zise cu răceală Colonelul, dumneata o iubeşti pe Leona şi eşti ruinat. Dacă nu dobîndeşti iubirea acestei femei, negreşit că te vei omorî...

- Da, ţi-o jur!

- Poate chiar în seara asta, poate mîine...

- Cred.

- Ei bine! Ascultă-mă atunci. Pot, în schimbul condiţiilor ce-ţi voi propune, să-ţi redobîndesc dragostea Leonei şi să te fac să intri în posesia moştenirii Cavalerului de Lacy. Leona te va iubi cu patimă, cu nebunie, cum o iubeşti şi dumneata. Femeia aceasta fără inimă va căpăta groază şi dezgust de iubirea ei pentru Giuseppe.

Gontran asculta înfiorat şi fiecare din cuvintele Colonelului îi pătrundea în inimă ca un pumnal înroşit în foc.

- Cavalerul de Lacy îţi va cere iertare pentru că s-a gîndit să te dezmoştenească şi-ţi va face o pensie de treizeci de mii de franci pînă la moartea lui, după care vei deveni legatarul lui universal...

- Continuă, domnule,... murmură marchizul, cuprins de ameţeală.

- Nu vei pierde nimic din consideraţia de care te bucuri în lume, vei fi pururea în ochii ei un gentilom desăvîrşit şi pentru ceea ce îţi voi cere eu, nu există pedeapsă în lege...

- Oh! Diavole! şopti marchizul, tu mă ispiteşti...

- Acum, sfîrşi Colonelul, jură-mi că, dacă nu-mi vei primi condiţiile, îţi vei zbura creierii îndată ce vei ajunge acasă. Nu vreau ca un om în viaţă să cunoască secretul meu, dacă nu mi-e complice.

- Pe cuvîntul meu de nobil! răspunse Gontran. Jur!

- Foarte bine. Urmează-mă!

Colonelul ieşi din teatru, schimbă un semn misterios cu patru sau cinci persoane îmbrăcate în dominouri, ce aveau la umăr cîte un nod de panglică de diferite culori şi se sui împreună cu Gontran într-un cupeu. Caii porniră în galop.

Geamurile de la cupeu erau murdare, astfel că Gontran nu putu să vadă unde îl duce Colonelul. Cupeul merse vreo douăzeci de minute, apoi se opri brusc.

Colonelul deschise uşa şi Gontran recunoscu că erau într-o uliţă întunecată, aşa cum pe vremuri erau multe prin împrejurimile Palatului Regal. Marchizul coborî şi se văzu în faţa unei porţi ce răspundea într-o alee întunecată, la capătul căreia pîlpîia lumina tremurătoare a unei lămpi.

- Pe aici, îi zise Colonelul.

Gontran îl urmă şi urcă cele vreo treizeci de trepte ale unei scări înguste şi dărăpănate. Apoi călăuza lui îl împinse spre o altă uşă şi atunci marchizul se găsi într-un salonaş, luminat de două lămpi cu abajur, cu perdelele ferestrelor trase cu multă grijă. Acolo Colonelul

îşi scoase dominoul şi zise lui Gontran:

- Rămîi mascat.

Două lovituri discrete răsunară în uşa pe care Colonelul avesese grijă s-o închidă. Cînd o deschise, intră un bărbat în domino. Colonelul şi noul venit schimbară un salut tainic.

- Vă rog, luaţi loc, domnule - îi zise Colonelul.

Alte cinci dominouri sosiră la rînd, schimbară cu Colonelul acelaşi salut şi ocupară cîte un scaun. Atunci ciudatul personaj trase zăvorul.

- Acum sîntem toţi, le zise el.

După aceea deschise o a doua uşă şi invită cu un gest pe noii veniţi să-l urmeze. O altă încăpere se oferi atunci privirilor lui Gontran de Lacy. Era un salonaş tapetat cu catifea roşie. Pe pereţi atîrnau spade de diferite forme, încrucişate două cîte două şi peste ele aşezate cîte o mască şi o mănuşă. Ai fi zis că e o sală de arme. În mijloc se afla o masă ticsită cu hîrtii, dintre care cele mai multe aveau cîte o etichetă. În jurul mesei erau orînduite şase fotolii. Un al şaptelea era destinat preşedintelui adunării. Colonelul luă loc într-însul aşezîndu-se în faţa mesei.

Numai el era nemascat şi în ţinută de oraş printre toţi oamenii aceia îmbrăcaţi în dominouri şi cu faţa acoperită de o mască. O tăcere solemnă domnea printre aceşti şase bărbaţi care nu se cunoşteau deloc şi care ascultau parcă de o chemare misterioasă.

Colonelul îi rugă cu un gest politicos să se aşeze lîngă el şi luă atunci cuvîntul în termenii următori:

- Domnilor, nici unul din dumneavoastră nu cunoaşte scopul acestei întruniri; măştile ce vă acoperă chipul nu vă îngăduie să ştiţi dacă vă cunoaşteţi unul pe altul şi fiecare din dumneavoastră a venit aici ascultînd de un îndemn puternic, deşi de natură deosebită pentru fiecare. Numai eu, domnilor, vă cunosc pe toţi şi ştiu în amănunţime secretul vieţii voastre intime.

Printre dumneavoastră e un gentilom ruinat şi îndrăgostit la nebunie de o aventurieră; un fiu pe care mama-i vitregă l-a făcut să-şi piardă averea părintească; un ofiţer care a fugit de sub drapel ca să împlinească una din acele datorii misterioase pe care legea marţială nu le îngăduie de fel. În mai puţin de o lună, acesta va trece în faţa unui consiliu de război, dacă generalul care comandă în Africa corpul

de armată căruia îi aparţine, va avea timpul să se înapoieze în Franţa.

Un al patrulea, urmă Colonelul, îşi va zbura creierii dacă nu plăteşte o datorie la cărţi de o sută de mii de franci. E ruinat cu totul şi suma nu poate fi găsită nicăieri. Şi ceea ce e mai rău, nenorocitul a trişat la joc. Din fericire, lucrurile acestea nu se dovedesc niciodată.

Al cincilea, domnilor, s-a nenorocit într-o seară, acum cîţiva ani: a falsificat o poliţă. Cu toate acestea, avea un nume frumos; dar tîrît de viaţa pariziană, jocul, femeile, a ajuns aici. Poliţa fu retrasă înainte de scadenţă, dar un valet necredincios a furat-o. Dacă falsul cădea în mîinile unui judecător de instrucţie, autorul ar fi fost trimis să-şi poarte în temniţă coroana-i de baron.

În sfîrşit, domnilor, ultimul dintre dumneavoastră e un avocat; are talent şi ambiţie, însă e chinuit de dorinţa arzătoare de a purta un nume care nu e al lui: numele acesta i-l poate da numai un singur om; dar ca să ajungă acolo sînt munţi întregi de piedici de trecut şi fără aceasta avocatul e un om compromis. Ar putea ajunge departe cu două rînduri scrise de aceea persoană, dar rîndurile acestea s-au rătăcit.

Colonelul tăcu şi-şi privi oaspeţii. Rămaseră toţi nemişcaţi sub măştile lor şi ar fi fost greu de ştiut care era avocatul, ofiţerul dezertor sau falsificatorul.

- Vedeţi, domnilor, reluă Colonelul, cunosc povestea fiecăruia din dumneavoastră, ştiu chiar şi mai mult decît v-aţi putea închipui, am dovada că legături ascunse vă unesc unii cu alţii, fără să ştiţi. Fără să vă cunoaşteţi, frecventaţi aceeaşi lume, pasiunile dumneavoastră se împletesc într-un chip misterios, un interes comun v-ar strînge laolaltă în caz de nevoie şi vă bucuraţi cu toţii într-un gînd aproape egal de o ştiinţă temută, aceea a armelor.

Oaspeţii Colonelului schimbară cîte o privire ciudată.

- Or, continuă acesta, trebuie să vă spun acum şi povestea mea, care de altminteri e foarte scurtă. Eram colonel în 1815. Restaurarea regalităţii m-a silit să reintru în viaţa civilă. Mi-am petrecut cincisprezece ani de zile visînd una din acele asociaţii de oameni tari, cărora nimic nu li se împotriveşte, asociaţia tainică, temută, tribunalul secret în care s-au făcut cu toţii soldaţii unei cauze misterioase:

interesul fiecăruia servit de către toţi, interesul tuturor servit de fiecare.

Un poet, un fabulist a istorisit povestea unui mănunchi de săgeţi pe care le sfărîmai în parte, una cîte una şi care rezistau, strînse la un loc, la orice sforţare. Un romancier a scris o poveste stranie, *Cei treisprezece*, pe care eu m-am gîndit s-o transpun din domeniul fanteziei, în acel al vieţii reale.

Domnilor, eu vreau să pun bazele unei francmasonerii a spadei. Un om ucis în mod cinstit în duel e uneori o piedică pe care o răstorni şi care asigură liniştea şi averea mai multor persoane.

Aş putea, domnilor - sfîrşi Colonelul - să vă dezvolt planurile mele în mod mult mai amănunţit, dar lucrul acesta e de prisos; cel puţin pentru moment. Asociaţia nu există încă. Dumneavoastră sînteţi necunoscuţi unii altora, liberi să refuzaţi sau să primiţi.

Cu toate acestea, fiecare din dumneavoastră trebuie să ştie primejdia către care mergem. Temniţa îl aşteaptă pe unul, dezonoarea e rezervată altuia, al treilea va fi împuşcat, al patrulea nu-şi va plăti datoriile la cărţi, se va interzice celui de al cincilea să poarte numele ce l-a furat.

Cît despre al şaselea, acesta e un om corect dar îl roade o pasiune fatală şi am cuvîntul său că-şi va zbura creierii în zorii zilei, dacă refuză să intre în asociaţia noastră. Precum vedeţi, vă am pe toţi în mînă.

Un zîmbet de triumf trecu pe buzele Colonelului, pe cînd oaspeţii săi tremurau.

- Acum, zise el, acela sau acei dintre dumneavoastră care nu vor să intre în asociaţia noastră, să se retragă.

Fu un moment de şovăire generală. Toţi bărbaţii aceia pe care o crimă misterioasă sau o pasiune fatală îi strînsese acolo, măsurară cu o privire adîncimea prăpastiei. Dar nici unul nu se mişcă.

- Ştiam, murmură Colonelul, că sînteţi toţi ai mei, precum şi eu sînt al dumneavoastră.

Se uită la pendula de pe cămin.

- Vă dau cinci minute de gîndire, le zise el.

Cele cinci minute trecură şi tăcerea ce domnea în salon era atît de solemnă încît se auzeau lămurit bătăile cadenţate ale pendulei.

Gontran de Lacy, omul curat, şovăi multă vreme, dar amintirea

Leonei îl urmărea cu înverşunare; el înţelesese că Leona l-ar iubi şi această speranţă fatală îi poruncea să rămînă acolo. De altminteri, dacă nu primea, trebuia să moară conform jurămîntului ce făcuse - şi viaţa are rădăcini atît de puternice, ademeniri atît de ciudate cînd e încununată cu aureola tinereţii şi a iubirii.

Cele cinci minute se scurseră şi nimeni nu-şi părăsi fotoliul.

- Haide! zise Colonelul, văd că asociaţia noastră e întemeiată: jos măştile, domnilor camarăzi de arme. Trebuie să ne cunoaştem cu toţii, fiindcă sîntem legaţi unul de altul. Jos măştile!

Vocea acestui om era impunătoare. El fu ascultat. Măştile căzură şi cei şase cavaleri se priviră cu groază.

CAPITOLUL V

Pactul de sînge

Cele cinci personaje încă necunoscute cititorilor noştri şi care se demascaseră merită, fără îndoială, cîteva cuvinte lămuritoare.

Cel dintîi era un bărbat de aproape treizeci de ani, înalt de statură, cu faţa smolită, scoasă în evidenţă prin nişte mustăţi negre şi dese. Era frumos, de o frumuseţe militărească, iar cicatricea ce o avea pe frunte dovedea că văzuse inamicul de foarte aproape. Bineînţeles, era ofiţerul dezertor şi se numea Hector Lemblin. Era un ofiţer cu viitor, care-şi datora epoleţii de căpitan de stat major meritului său personal şi nicidecum naşterii sale, căci era fiul unui mic negustor din Rouen.

Al doilea era un tînăr blond, slăbuţ, puţin cam palid din cauza nopţilor pariziene şi se numea vicontele de Renneville. Era un jucător nenorocit.

Al treilea, avocatul, era un bărbat de douăzeci şi nouă de ani, cu fruntea gînditoare şi brăzdată de cutele prea timpurii ale muncii şi ambiţiei, cu buzele subţiri şi nervoase, cu privirea arzătoare, dar de

o stranie fixitate. El purta un nume de împrumut: i se zicea în lume Emmanuel de Flars-Montgory.

Ultimul reprezentant direct al acestui nume nobil, marchizul de Flars-Montgory, îl adoptase pe tînărul Emmanuel şi trebuia să-i lase averea lui, dar bătrînul gentilom era pătruns de prejudecata aceea de rasă care dă totul, afară de numele său şi, dacă în gînd îşi lăsa averea fiului adoptiv, el nu înţelegea defel să-i transmită şi numele printr-o ordonanţă regală. Totuşi, Emmanuel îşi zicea de Flars-Montgory şi bătrînul îi îngăduia aceasta din slăbiciune. Însă marchizul putea să moară dintr-o zi într-alta şi atunci nepotul lui, baronul de Flars-Ruvigny, ar izbuti să dobîndească prin ordonanţă judiciară ca moştenitorul defunctului să-şi reia numele de Chalambel, nume destul de urît pentru un om care avea oarecare trecere în lume. De pildă, s-ar putea crede că dacă domnul de Flars-Ruvigny, care n-avea copii, ar muri înaintea marchizului, acesta din urmă ar adopta pe Emmanuel Chalambel.

Al patrulea personaj fusese un prieten intim al lui Gontran de Lacy. Acesta era baronul de Mort-Dieu, ultimul cu numele acesta vandeian, slăvit în întreg ţinutul Bocage. Baronul avea o sută de mii de franci datorii, căci mama lui vitregă îi furase averea rămasă de la tatăl lui, dînd-o unui nepot al ei, căpitan de spahii în Africa. Numai dacă ar fi murit căpitanul, doamna de Mort-Dieu putea să-şi schimbe părerea şi să dea baronului ceea ce-i furase tatălui.

Al cincilea, în sfîrşit, era un bărbat de treizeci şi cinci de ani şi rezuma tipul desăvîrşit ce se numeşte parizian de viaţă. Fiecare cută a frunţii lui indica o furtună apropiată sau petrecută de curînd; zîmbetul amar ce-i arcuia buzele spunea că el golise pînă la fund cupa dezamăgirii şi că pentru el viaţa socială se rezuma la o ţesătură de prejudecăţi de care un om de spirit trebuia să se lepede fără nici un scrupul.

Micul cavaler, aşa îl numeau în lumea galantă şi uşuratică de la Operă, era unul din acei bărbaţi cărora numai întîmplarea le cîrmuieşte existenţa şi care sînt, după împrejurări, hărăziţi cu toate virtuţile şi capabili de orice crimă. El mergea drept spre ţintă, nu privea niciodată înapoi şi Colonelul, care ştia tot folosul ce l-ar putea trage după urma lui, îi rezerva locotenenţa acestei asociaţii al cărei întemeietor era el.

Cavalerul D'Asti era înalt, de o vigoare herculeană şi avea o îndemînare uimitoare la toate exerciţiile gimnastice. Chipul lui, pălit de viaţa neordonată a Parisului, era de o frumuseţe energică şi caracteristică, în stare să seducă orice femeie nestatornică. Era o fire aspră, muşcătoare, tăioasă şi lua în rîs totul şi pe toată lumea. Ai fi zis ce-i un Mefisto de lumea mare şi frumos ca Alcibiade.

Cavalerul nu era încă ruinat, deşi ştirbise dinainte mai multe moşteniri care trebuiau să-i revină, dar viaţa nesocotită şi de petreceri pe care o ducea nu putea să se mulţumească cu venitul de 20.000 de franci şi i se refuzase o verişoară de care era îndrăgostit, domnişoara de Pous, fiindcă unchiul lui, baronul de Pous, voia un ginere bogat de cel puţin un milion.

Cei cinci oaspeţi ai Colonelului se cunoşteau, în mare parte, după nume. Însă numai el ţinea firul intrigilor felurite care îi legau unii de alţii şi, după ce i-a numit pe rînd, el desfăcu o foaie de hîrtie zicîndu-le:

- Îngăduiţi-mi acum, domnilor, să vă citesc statutul asociaţiei noastre, care se compune din patru articole.

Cei şase spadasini erau demascaţi şi se recunoscuseră, îşi ştiau toată tăria şi slăbiciunea vieţii lor şi, înainte de a fi semnate statutele, ei erau puşi în neputinţă de a mai şovăi. Ascultară, deci, cu luare-aminte:

- Articolul întîi, zise Colonelul: S-a fondat o asociaţie de şapte persoane cu denumirea de: *Asociaţia spadei.*

Articolul al doilea: Spadasinii îşi aparţin unii altora şi trebuie să uite de orice simpatie personală în folosul asociaţiei, dacă va fi nevoie.

Articolul al treilea: Şeful unic al asociaţiei, şef absolut şi ale cărui puteri vor fi nelimitate, e Colonelul Leon, fondatorul ei.

Articolul al patrulea şi ultimul: Membrul care ar vrea, mai curînd sau mai tîrziu, să se retragă din asociaţie, va fi obligat să se bată succesiv cu cei şase asociaţi. Deşi spada e singura armă de care se vor folosi, ei vor purta întotdeauna şi un pumnal care, la nevoie va fi o armă de apărare sau de atac şi dacă împrejurările o cer, ei vor folosi pistolul.

Colonelul tăcu şi-şi privi tovarăşii.

- Semnaţi, domnilor, le zise el.

El luă un condei pe care-l întinse lui Gontran. Acesta păli uşor, dar iscăli. Cei cinci spadasini semnară şi jurară după el.

- Acum, domnilor, reluă Colonelul, Asociaţia e întemeiată şi trebuie să funcţioneze numaidecît. Eu sînt şeful dumneavoastră pentru anul acesta. Eu conduc şi dumneavoastră lucraţi. Dumneavoastră executaţi şi eu ordon. Nici unul din dumneavoastră n-are dreptul să-mi discute voinţa, căci ea e expresia interesului general.

În noaptea aceasta ne vom despărţi. Mîine, fiecare din dumneavoastră va primi instrucţiuni în privinţa măsurilor ce trebuie luate contra primejdiei ce ameninţă pe unul dintre noi.

Vorbind astfel, Colonelul se uita la Gontran.

- Domnule de Lacy, urmă el, am jurat că Leoña te va iubi. Te vom ajuta pe dumneata cel dintîi, căci pasiunile de soiul aceleia care te mistuie pe dumneata nu pot aştepta.

Acestea zise, Colonelul se ridică.

- Domnilor, zise el, astăzi e bal la Operă. Înapoiaţi-vă acolo, dacă aceasta vă e dorinţa. Şedinţa se ridică.

Cei cinci asociaţi ai marchizului de Lacy ieşiră unul după altul şi nu mai rămase în sala de consiliu decît Colonelul, care-şi puse iarăşi dominoul, şi Gontran, încă buimăcit de cea ce văzuse şi auzise.

- Visez, murmură el.

- Nu, zise Colonelul, nu visezi, eşti treaz, marchize.

Gontran îşi duse mîna la frunte.

- Am jurat, îşi zise el cu un fior de spaimă, de acum nu mai sînt stăpîn pe mine.

- Leona îţi va aparţine însă, răspunse Colonelul.

La numele acesta, domnul Lacy avu o clipă de ameţeală.

- Aveţi dreptate, zise el, Leona cu orice preţ, Leona sau moartea.

Colonelul răspunse liniştit şi rece.

- Cu toate acestea, reluă marchizul, pironind asupra lui o privire arzătoare, dacă m-aţi înşela, Colonele?

- Cum înţelegeţi dumneavoastră? întrebă acesta cu răceală.

- Dacă nu v-aţi putea ţine făgăduiala?

- Mi-o voi ţine!

- Dar, în sfîrşit, să presupunem...

- Marchize, zise Colonelul, în caz de neizbîndă, adică dacă voi da greş, ai putea să te retragi din asociaţie, dar aceasta nu ţi-ar sluji la nimic.

- Credeţi?

Şi Gontran tresări.

- Da, zise Colonelul, dacă nu vă înapoiem pe Leona, veţi muri; dacă mă ascultaţi, vă veţi înapoia acum acasă.

- Pentru ce?

- Ca să te pregăteşti de plecare. Amîndoi vom porni mîine la drum; mîine, în zorii zilei.

- Şi unde mergem?

- În căutarea Leonei!

CAPITOLUL VI

Dialog între crimă şi viciu

Neapole se deşteptă în ziua aceea în zgomotul cîntecelor de lazzaroni şi murmurul mulţimii ce se îngrămădea în jurul unei biserici, o mulţime înflăcărată şi curioasă ca orice aglomeraţie pusă în mişcare de un spectacol neaşteptat. Un foarte respectat senior, contele Giuseppe de la Pulcinella se însura. De o lună acesta era omul zilei şi viaţa lui aventuroasă, trecînd din gură în gură şi urcînd din stradă în interiorul palatelor, luase proporţiile unei epopei.

Contele se trăgea dintr-o familie nobilă, dar trufaşă, care nu se deprinsese niciodată cu munca. El fusese cînd lazzarone, cînd poet, şi regele îi zicea vărul meu. Într-o seară fusese surprins sub balcon de către un bărbat gelos şi atunci el ucisese pe soţul înşelat. Actul acesta destul de simplu îl învrăjbise cu poliţia regelui şi fusese nevoit să se expatrieze.

Aici epopeea devenea o legendă şi lua culorile misterioase ale

unei tradiţii ossianice. Vreme de zece ani nu se ştiu, la drept vorbind, ce se întîmplase cu contele lazzarone. După unii, fusese căpetenie de hoţi şi nu era altul decît banditul Giuseppe care despuia călătorii prin munţii Abruzzi; după alţii, trăise în Franţa şi acolo se făcuse celebru prin mii de extravaganţe şi dueluri numeroase.

Apoi, într-o zi, a fost văzut reapărînd la Neapole, îmbrăcat cu multă eleganţă, avînd trăsură, cai de călărit şi servitori numeroşi.

Contele reapăruse în tovărăşia unei tinere şi frumoase femei îmbrăcate în negru, pe jumătate în doliu - doliu după un soţ bătrîn, a cărui amintire nu împidica deloc o dragoste nouă. Ea părea să-l iubească pe Giuseppe şi trebuia să se mărite cu el la expirarea celor douăsprezece luni destinate doliului după soţul dintîi. Or, cele douăsprezece luni se împliniseră şi contele Giuseppe de la Pulcinella se căsătorea acum cu marchiza Leona, văduva marchizului del Piowo, femeie pe atît de virtuoasă pe cît de frumoasă şi a cărei purtare, se zicea, fusese întotdeauna fără prihană.

La uşa bisericii şi la colţurile străzilor învecinate, poposeau trăsuri numeroase şi în mijlocul lor se vedea o trăsură de călătorie, la care erau înhămaţi şase cai falnici, călăreţi à la Daumont, surugii în livrea stacojie. Era trăsura de poştă a contelui. El vroia să unească obiceiurile englezeşti cu moda italiană.

Dacă, pentru a face concesie acesteia din urmă, se căsătorise ziua-n amiaza mare, cel puţin vroia să-şi ascundă luna de miere în umbra unui cuib tainic, într-unul din acele misterioase castele înconjurate de verdeaţă, tăcute, departe de oraşe, unde bogaţii şi fericiţii din lumea aceasta se duc să-şi tăinuiască clipele de iubire.

Contele plecă la Pulcinella, o moşie vîndută pe vremuri de părintele său şi pe care o răscumpărase acum. Domeniul era situat în Abruzzi, pe coasta mării Adriatice, de unde din turnurile castelului se putea zări întinderea nemărginită şi albastră.

Pulcinella era o locuinţă feudală, asupra căreia circulau cele mai înfiorătoare legende. În evul mediu, zidurile ei înăbuşiseră, se zice, suspinele de agonie ale unui castelan întemniţat. În vremea din urmă, turnurile-i în ruină adăpostise o ceată de bandiţi, care îşi stabilise acolo cartierul general. Dar bandiţii, îmbogăţiţi de pe urma jafurilor, dispăruseră într-o bună zi.

Atunci, contele răscumpărase Pulcinella şi o restaurase. El se

gîndea să-şi petreacă acolo vara, climatul fiind mai puţin arzător ca cel din Neapole.

La prînz, noii căsătoriţi ieşiseră din biserică urmaţi de mulţimea elegantă a invitaţilor, în zgomotul aplauzelor acelui norod de lazzaroni, pentru care orice întîmplare e un prilej de veselie.

Contele era un cavaler frumos în toată puterea cuvîntului. Purta un costum napolitan de modă veche, care se potrivea de minune cu înfăţişarea lui, şi arunca poporului bani cu nepăsarea trufaşă a unui mare senior.

Noua contesă era strălucitoare. Totuşi, un privitor mai atent ar fi observat o cută de tristeţe şi de vagă neliniştе pe fruntea ei albă ca de fildeş. Era, oare, fericirea cea care o făcea atît de visătoare?

Contele şi contesa se urcară în trăsură şi înapoiară cu un gest toate saluturile ce li se adresau, mulţumind pentru urările de fericire ce le arunca fiecare ca un adis. Apoi patru servitori în livrele scumpe şi călări se aşezară de o parte şi de alta a cupeului şi acesta porni în goana cailor pe străzile Neapolului.

Nici unul dintre invitaţii la biserică nu însoţeau pe nobilii căsătoriţi. Aceştia urmau să călătorească singuri, numai cu servitorul lor.

Cu toate cele douăzeci şi cinci de leghe care despărţeau Neapole de Pulcinella, trăsura mergea atît de iute încît putea să ajungă la castel înainte de miezul nopţii şi contele dăduse ordin ca toţi oamenii de acolo să fie sculaţi, ca să-l primească.

După ce trăsura străbătu mahalalele şi o porni pe cîmpia întinsă, contele se întoarse către femeia sa şi începu să rîdă:

- Ce zi, frumoasa mea, nu-i aşa că ne-am jucat bine rolul?

- De minune.

- Primesc să fiu spînzurat, dacă se va găsi un singur napolitan care să nu te considere drept cea mai curată şi cea mai virtuoasă dintre femei.

- Dar ştii că riscai să ţi se pună streangul de gît...

- Din fericire, răspunse contele Giuseppe, banditul nu mai există. Nu mai e în lume decît nobilul Conte Giuseppe de la Pulcinella, gentilom desăvîrşit, bogat şi căsătorit cu o femeie cinstită, nobila marchiză del Piowo.

Leona confirmă cu o înclinare din cap.

- Ce viaţă încîntătoare vom avea de-acum! urmă fostul bandit, îngîmfîndu-se. Sîntem bogaţi, căci meseria mea a fost bănoasă şi cei o sută de mii de franci ai dobitocului acela de marchiz au contribuit la sporirea averii noastre.

Leona răspunse printr-un hohot de rîs şi-şi privi soţul. Pentru prima oară omul acesta, pe care ea îi adorase ca asasin, i se părea caraghios în hainele acelea de mare senior.

- E ciudat lucru, murmură ea, dar am păcatul de a fi artistă, ceea ce mă face să cred că tu pierzi în poezie tot ce ai dobîndit din naştere.

Giuseppe îşi muşcă buzele.

- Eşti nebună, îi zise el. Ţi-ar place mai bine să-mi reiau puşca şi să colind drumurile?

- De ce nu? Viaţa adevărată e aceea plină de peripeţii şi de primejdii.

Contele ridică din umeri.

- De ce, zise el cu dispreţ, nu mă sfătuieşti să-mi adun iarăşi banda şi să transform Pulcinella, din castel onorabil, într-un cuib de tîlhari?

- Ar fi mai pitoresc şi mai poetic!

- Ei! draga mea, pitorescul şi poezia nu se întîlnesc la un loc, decît la Operă, în existenţa bandiţilor.

La rîndu-i, Leona îşi muşcă şi ea buzele.

- Crezi, continuă Giuseppe, că eu am trăit zece ani din viaţa aceasta de primejdii numai de dragul poeziei, şi că purtam o puşcă pe umăr, un pumnal şi pistoale la brîu numai ca să realizez tipul desăvîrşit al haiducului?

Leona îşi muşcă din nou buzele, de astădată pînă la sînge şi nu mai răspunse.

- Pe onoarea mea! urmă cu neruşinare haiducul, femeile sînt capricioase şi peste măsură de ciudate. Mai să cred că, dacă aş fi avut un milion şi aş fi dus o existenţă cinstită, nu m-ai fi iubit!

- Nu! replică Leona cu răceală. E adevărat, crima exercită o atracţie, şi am fost şi eu victima ei. Dar, pare că, în ce te priveşte, m-am înşelat. Hei! dragul meu - urmă ea cu dispreţ - dacă ar fi trebuit să iubesc un om cinstit şi bogat, acesta era Gontran de Lacy. Era aproape un erou de roman şi el a făcut nerozia să-mi cumpere

iubirea cu preţul averii sale. Dacă m-ar fi ucis pentru ca dumneata să nu mă ai vie, aş fi murit iubindu-l!

Şi după această mărturisire, Leona se tolăni în fundul trăsurii, închizînd ochii ca şi cum ar fi încercat să doarmă, dar în realitate ca să nu-şi mai vadă bărbatul care-i părea din ce în ce mai caraghios în îmbrăcămintea aceea de mare senior.

Trăsura merse toată ziua şi către seară ajunse în trecătorile cele mai pustii şi mai sălbatice ale Abruzzilor, care duceau la Pulcinella. Aspra poezie a munţilor, urmînd pe neaşteptate holdelor cultivate şi zîmbitoare, dădu tinerei femei puţin din emoţiile violente care se potriveau atît de bine firii sale de artistă şi totodată de preoteasă a viciului.

Ea îşi reaminti întîlnirea cu bandiţii, spaima lui Gontran tremurînd pentru ea - şi simţi o usturătoare părere de rău a trecutului. Ar fi voit ca omul care sta alături de ea să fie tot Gontran, şi pe neaşteptate, Giuseppe cu bandiţii săi să se arunce asupra lor din tufişurile de pe marginea drumului. Iluzie deşartă! Giuseppe se făcuse acum om cinstit. Tovarăşii lui, îmbogăţiţi, îl imitaseră. Abruzzii, cu toată înfăţişarea lor înfiorătoare, erau de-acum tot atît de singuri, tot atît de liniştiţi pentru călători, ca şi orice drum din Caux sau din Bourgonia-de-jos. Starea aceasta ar fi deznădăjduit şi pe femeia cea mai puţin setoasă de emoţii!

Trăsura mergea tot cu repeziciune, aflîndu-se în munţi. Se însera şi ultimile raze ale soarelui apuneau după piscul munţilor din depărtare; întunericul se cobora în văi şi în curînd lucrurile luară o formă nehotărîtă.

Contele Giuseppe aţipise cu nepăsarea unui gentilom pe care priveliştile acelea nu-l ademeneau decît foarte puţin. Leona îşi zicea că banditul devenit rentier era îngrozitor de vulgar...

CAPITOLUL VII

O lovitură de teatru

Deodată, un fulger lumină un punct al şoselei, un glonte se auzi şuierînd şi, întocmai ca acum o lună şi chiar în acelaşi loc, un cal de la trăsură se prăbuşi lovit de moarte. Contele se deşteptă tresărind.

- Mii de draci! strigă el. Asta are haz! Şi cu toate acestea, nu mai sînt banditi pe aici!

Leona sărise în sus de bucurie.

- Ia-ţi pistoalele, zise ea, şi apără-te!

- Ei, aş! răspunse el, la ce bun? E poate vreunul din foştii mei camarazi care-şi continuă meseria şi ne ia drept nişte englezi. Din fericire, cred că mă va recunoaşte.

Dar, alte două gloanţe şuierară pe la urechile contelui şi caii celor doi lachei se rostogoliră în praf, tîrînd cu ei şi pe călăreţi. În acelaşi timp, din tufişurile vecine, din rîpe şi de pe creste o duzină de oameni năvăliră spre trăsură, strigînd în italieneşte:

- Predaţi-vă, sau sînteţi morţi.

- Hei! Amici! răspunse Giuseppe care nu găsi de cuviinţă să-şi ducă mîna la unul din buzunarele trăsurii, unde erau închise pistoalele. Nu mă recunoaşteţi? Eu sînt contele Giuseppe... Apropiaţi-vă...

Unul dintre banditi înaintă, salutînd cu o înclinare adîncă:

- Ah! Excelenţă, îngînă el, mii de scuze. Ni se anunţase azi dimineaţă trecerea pe aici a unui prinţ german. Toţi am crezut că era el!

- Giacomo! strigă Giuseppe încremenit, locotenentul meu!
- Da, căpitane!
- Tu, banditule!
- Ai fost şi dumneata aşa ceva.
- Dar tu eşti bogat, mi se pare, de cînd am făcut împărţeala!
- Da, aşa e...
- Atunci, ce înseamnă asta?
- Mă plictiseam, Excelenţă.
- Şi ţi-ai reluat meseria?
- Precum vedeţi.
- Şi acum tu comanzi oamenii mei, tîlharule?
- Nu eu, Excelenţă.
- Cum? Oare aţi numit un alt căpiatan?
- Ai spus-o chiar dumneata: eu sînt tot locotenent şi nimic mai mult.
- Ei, bine! murmură contele, sînt foarte încîntat de toate acestea, dar tu vei fi cauza că ajung cu două ceasuri mai tîrziu acasă. Mi-ai omorît un cal.
- Chipurile, ca să mai rîdem, Excelenţă.
- În cazul acesta, ajută surugiilor să taie curelele şi să urce din nou pe cai şi... bună seara!
- Iertaţi-mă, Excelenţă, dar n-am înţeles.
- Cum?
- Drace! Cînd ai avut cinstea să serveşti sub ordinele căpitanului Giuseppe, ştii bine că nu se lasă un călător să-şi continue drumul fără a vorbi puţin cu el.
- Puşlama! strigă contele, ai cuteza să mă opreşti?
- Eu nu, Excelenţă.
- Dar cine, atunci?
- Căpitanul!
- Eu sînt căpitanul.
- Nu mai eşti!
- Ei, bine! Unde-i căpitanul tău?
- Uite-mă!! zise o voce, la sunetul căreia Leona tresări.

Un bărbat mascat se apropiase de trăsură, el înainta îndrăzneţ, cu puşca într-o mînă, un pumnal într-alta şi cînd fu la doi paşi de conte, îşi lepădă masca.

- Mă recunoşti acum? îl întrebă el.

Leona scoase un ţipăt.

- Gontran! îngînă ea.

Giuseppe păli şi murmură cu o voce sugrumată de spaimă: Marchizul!

- Iată rolurile schimbate, *domnule conte de operetă*, zise în zeflemea Gontran de Lacy. De-acum, avem de-a face amîndoi!

CAPITOLUL VIII

Răzbunarea leoaicei

Gontran de Lacy, căci era chiar el, ridică pistolul la înălţimea frunţii banditului şi îi zise:

- Dacă faci o mişcare, eşti mort! Acum ascultă-mă!

Banditul, care-şi pusese adeseori viaţa în joc pentru jefuirea unui călător, acum că se îmbogăţise, se făcuse laş, simţea cum părul i se zbîrleşte.

- Eram bogat, începu Gontran şi iubeam această femeie.

Şi cu un gest de dispreţ, el arătă pe Leona, emoţionată şi tremurînd la vederea lui.

- Femeia aceasta te iubeşte pe tine, bandit ticălos, şi în înţelegere cu ea, mi-ai furat averea. Am vrut să fiu şi eu iubit de ea şi m-am făcut bandit. Tu, însă ai luat lucrurile prea în serios: din hoţ şi asasin ce erai, ai vrut să imiţi pe omul cinstit. Eu am făcut cu totul altceva.

Am jurat să-ţi iau înapoi, prin aceleaşi mijloace, aurul şi femeia pe care am iubit-o. Am adunat banda risipită, m-am pus în fruntea ei şi prin aclamaţie, am fost ales căpitan, fiincă eram curajos. Astăzi, sînt căpitanul Gontran, şi nicidecum marchizul de Lacy, precum şi

tu care nu mai eşti astăzi decît contele Giuseppe de la Pulcinella.

Contele tremura şi nu răspundea nimic.

- Eu, continuă Gontran, sînt sărac, m-am făcut bandit şi cum femeia pe care, mulţumită aurului meu, ai luat-o de soţie, mi-a aparţinut, m-am hotărît să-mi recapăt banii şi femeia. Acum mă înţelegi?

Şi vorbind astfel, Gontran avea un glas înfiorător.

- Am dreptate, doamnă? continuă el, adresîndu-se Leonei. Fă-mi, te rog, plăcerea şi spune-mi părerea dumitale.

Leona tăcu, dar aruncă lui Gontran o privire ce părea că spune: "De ce n-ai fost întotdeauna astfel?"

- Totuşi, reluă Gontran, eu sînt mai sincer decît tine. Aş putea să te ucid sau să te fac să ispăşeşti, cum ai făcut-o şi tu cu mine, căci viaţa ta stă în ţeava pistolului meu, dar vreau mai bine să-ţi las dreptul a te apăra. Unul din oamenii mei are două spade şi două pistoale: alege-ţi arma ce-ţi convine. Leona va fi preţul luptei noastre.

Dinţii contelui clănţăniră de groză.

- Haide! Nu e vreme de pierdut - urmă Gontran, care-l apucă de braţ, trăgîndu-l cu sila afară din trăsură. Alege.

- Îndurare!! murmură banditul.

Gontran se întoarse către Leona, şi-i zise cu răceală:

- Într-adevăr, doamnă, n-ai noroc, de data aceasta ai iubit un laş!

Leona răcni ca o panteră rănită. Ea se repezi spre soţul ei, cu ochii injectaţi de sînge, cu buzele spumegînd, şi-i strigă:

- Ucide-l pe omul acesta, mizerabile! Ucide-l!

Giuseppe era palid şi păstra tăcerea aceea mortală, ce naşte din groază.

Florentina smulse o spadă din mîinile banditului care ţinea armele şi vru s-o dea contelui. Acesta o luă, dar îi scăpă şi căzu cu greutate la pămînt.

- Oh! Laşule!! Mizerabilule! Nemernicule! strigă ea cu turbare.

Şi luînd spada, ea atinse cu o lovitură faţa omului ce-şi uitase meseria de bandit.

Insulta aceasta dădu oarecare energie contelui Giuseppe. El smulse la rîndu-i spada din mîinile Leonei şi cu un răcnet de fiară se repezi spre Gontran.

Marchizul îl aşteptă fără teamă şi-l primi cu îndemînarea aceea straşnică a unui luptător trecut prin multe încercări. De două ori napolitanul fu dezarmat şi spada lui Gontran îl atinse la piept.

- Viaţa ta îmi aparţine, îi zise el.

- Ei bine! urlă Leona. Ucide-l!

- Lasă! zise Gontran cu dispreţ, nu cer dinte pentru dinte, ci voi fi mai mărinimos decît tine. Tu mi-ai furat înapoi şi una şi alta. Vreau însă să te las să alegi între avere şi aceea ce-o iubeam şi aş putea să-ţi reiau.

Leona tremura de mînie, aruncînd în acelaşi timp o privire de ură lui Gontran şi una de dispreţ lui Giuseppe.

- Alege, urmă marchizul: Leona sau averea. Redă-mi pe cea dintîi; sau de nu, semnează-mi un cec de patru sute de mii de franci către bancherul tău din Neapole.

- Niciodată! strigă banditul, ia-ţi femeia!

- Aşadar, preferi să fii bogat?

- Da.

- Şi să renunţi la Leona?

Banditul consimţi cu un semn din cap.

- Vezi, doamnă, zise Gontran, contele Giuseppe te stimează mai puţin decît cei patru sute de mii de franci, pe cînd eu te-aş fi plătit cu un imperiu!

Şi Gontran, cu un gest, strigă napolitanului:

- Pleacă, nemernicule!

Dar, pe cînd contele făcu primul pas, Leona se repezi asupra unuia din banditi, îi smulse un pistol de la brîu, îl încărcă cu o iuţeală de fulger, ochi pe soţul ei şi trase. Giuseppe căzu atins de moarte.

Atunci Leona aruncă arma şi se întoarse spre Gontran:

- M-am răzbunat! îi zise ea. Acum fă cu mine ce vrei!

- Doamnă, răspunse cu politeţe marchizul, am să vă conduc la castelul dumneavoastră de la Pulcinella, unde trebuia să petreceţi vara. Vă rog să urcaţi în trăsură.

CAPITOLUL IX

Spre ispăşire

Sub forma-i politicoasă, invitaţia aceasta ascundea nu tocmai bine tonul poruncitor al unui ordin. Leona se supuse.

Femeia aceasta ciudată, care avea groază de slăbiciunea unui bărbat, simţea mereu nevoia de a fi dominată. Gontran îngenunchiat în faţa ei iubind-o cu pasiune, uitîndu-şi pentru ea tot curajul, nu-i inspirase decît o mare indiferenţă; dar acelaşi bătrîn, schimbat pe neaşteptate, devenind bandit din dragoste şi vorbindu-i cu dispreţ, trebuia, de bună seamă, să apară mult mai mare în ochii ei. El poruncea şi ea îl asculta cu o voluptate sălbatică.

Ea urcă în trăsură, pe cînd Gontran, încălecînd calul unuia din lachei, se aşeză în dreptul uşii, cu pistolul în mînă.

- Porniţi! strigă el surugiilor.

Banditul Giacomo imitase pe marchiz şi călărea în dreptul uşii celeilalte. Surugii ştiau din experienţă că nu trebuie să te împotriveşti briganzilor.

Teama le dădu curaj; ei săriră în şa şi trăsura porni în galop, escortată de Gontran şi locotenentul lui. Valeţii rămaseră prizionieri în mîinile celorlalţi bandiţi, care se grăbiră să arunce într-o văgăună cadavrul fostului lor căpitan.

- Doamnă, zise Gontran, după ce galopase cîteva minute fără să scoată o vorbă, aveţi într-adevăr noroc.

Leona tresări şi-l privi lung.

- Dacă domnul conte ar fi fost curajos şi s-ar fi bătut cu mine, ar fi putut să mă ucidă şi în cazul acesta...

Gontran se întrerupse, o fixă şi începu să rîdă.

- În cazul acesta? întreabă ea.

- În cazul acesta, sfîrşi el netulburat, Giacomo ţi-ar fi zburat creierii pe loc!

Ea se cutremură şi îngînă:

- Oare ce fel de om eşti dumneata?

Cuvintele acestea erau mărturisirea unei admiraţii sălbatice.

- Din fericire, continuă el, nu s-a întîmplat nimic; şi cel mai de plîns în toate acestea sînt eu, căci am iubit o femeie nedemnă de mine, fiindcă ea mă prefera unui laş.

Un fulger de mînie scînteie în ochii Leonei.

- Nu prea eşti generos, îi zise ea. Mai bine ucide-mă decît să mă umileşti.

- Bine, rînji Gontran, dacă te-aş omorî acum, ai fi prea fericită; n-ai mai avea timp să suferi.

- Ea se înfioră.

- Viaţa de bandit, urmă Gontran, are bucurii pe care nu le bănuiam eu, craiul parisian. Emoţiile luptei, primejdia ce te aşteaptă la fiecare pas, supunerea oarbă a oamenilor care ţi-au încredinţat comanda, acţiunile nocturne, urgiile subterane... Oh! contesă, toate acestea îşi au şi răsplata!

Florentina se uita la Gontran şi pentru prima oară îşi mărturisea că bărbatul acesta avea frumuseţea captivantă a unui erou de roman. O reacţie uşoară se săvîrşea în ea; Gontran lua, puţin cîte puţin, locul lui Giuseppe şi aventuriera se întreba cum putuse să trăiască un an întreg cu un asemenea om, fără să-l pătrundă.

Era o ironie ascunsă în cuvintele lui Gontran.

- Dumneata m-ai călcat în picioare, continuă el, m-ai trădat, m-ai chinuit... Am jurat însă că mă răzbun, căci te urăsc acum aşa cum leul urăşte şarpele care l-a muşcat, otrăvindu-l cu veninul său. Dacă m-ai fi iubit, dragostea dumitale ar fi fost răzbunarea mea, dacă m-ai fi urît, neputinţa în care ai fi fost de a mă zdrobi şi datoria de a mă supune în orice clipă m-ar fi înnebunit de bucurie.

Leona înţelegea că sunase pentru ea ceasul ispăşirii. Totuşi, apriga natură a acestei ciudate femei fu destul de tare ca să se

stăpînească. Ea continuă să exerseze zîmbetul ei demonic.

- Haide!! zise ea, poţi să-mi expui acum planul dumitale de răzbunare, lucrul acesta mă va înveseli.

- Nu-l vei cunoaşte deloc. Nesiguranţa în care vei pluti e deja un chin.

- Într-adevăr, dumneata mă înspăimînţi... te gîndeşti cumva să mă faci să mor de foame?

- Nicidecum! De foame poţi muri în mai puţin de opt zile şi ispăşirea dumitale ar însemna o glumă, dacă ar fi atît de scurtă. Îţi rezerv ceva mai mult...

- Oh! îşi zise Leona, va fi neîndurător. Şi dinţii îi clănţănirăde groază, pe cînd buzele-i continuau să zîmbească.

- Numai să nu-mi devină drag, îşi zise ea tulburată.

În timpul acesta, trăsura continuă să meargă, urcînd în trap, povîrnişurile munţilor, ca să coboare şi să se înfunde, puţin după aceea, în adîncul văilor. Acolo, era regatul luptelor de noapte, al jafurilor şi incendiilor. Deodată trăsura ajunse pe o ridicătură şi se înălţă peste un şir neîntrerupt de văgăuni adînci, de piscuri scorojite, de păduri întunecate şi dese.

- Priveşte! zise Gontran. Uite, draga mea, cuibul visurilor tale.

Vorbind astfel, el întinse mîna şi arătă Leonei o stîncă răsărind din ultimile zvîrcoliri ale Abruzzilor, urcînd anevoie şi drept în sus, către cer, şi susţinînd o clădire jalnică a cărei construcţie feudală redeştepta în suflet amintirile cele mai înfiorătoare ale Evului Mediu.

Era Pulcinella.

Cîteva lumini risipite ici şi colo, la cele două faţade, o luminau ca un far. La o leghe de acolo, spre răsărit, lumina scînteia pe un orizont nemărginit şi albastru. Niciodată o vizuină de bandiţi, un cuib de vulturi sau de şoimi nu fuseră aşezate mai bine. Susţinută drept în sus de cele trei laturi, stînca ce slujea de bază vechiului castel se sprijinea spre nord de o pădure de brazi în amfiteatru, iar un drum îngust, destul de bun pentru trăsuri, conducea printr-un urcuş rîpos şi întretăiat de unghiuri bruşte pînă la poarta clădirii.

Leona contempla cu o emoţie nouă locuinţa aceea posomorîtă unde avea să trăiască prizonieră şi se întreba dacă tocmai acolo se gîndise Giuseppe să-şi petreacă vilegiatura, cînd renunţase la viaţa-i de bandit. Mirarea ei spori şi mai mult cînd, apropiindu-se, văzu că

sumbrul castel, departe de a fi restaurat, părea dimpotrivă că păstrează urmele unui incendiu şi-şi înălţa spre ceruri turnurile-i dărîmate şi lipsite de orice acoperămînt. Un singur corp de clădiri rămăsese neatins, deşi flăcările îi mînjiseră zidurile.

Gontran ghici uimirea Leonei şi-i zise:

- Dacă bietul conte Giuseppe ar fi trăit trei ceasuri mai mult şi ar fi venit pînă aici, ar fi strigat ca un nebun, crezînd că visează. El restaurase Pulcinella şi făcuse o vilă asemănătoare cu acelea din Bièvre sau din Montmorency. Dumneata ai fi murit de plictiseală, draga mea. Dar eu am prevăzut totul, am ars totul şi am dărîmat totul, ca să redau castelului înfăţişarea aceea ruinată care subjugă imaginaţia unei femei ca dumneata.

Aceasta e o atenţie de care sper că-mi vei fi recunoscătoare. Nu mai e de locuit aici, decît apartamentul dumitale. Restul are drept acoperiş cerul.

În momentul acesta, trăsura se opri la intrarea Pulcinellei.

CAPITOLUL X

Prizonieră pe viaţă

Pulcinella se compunea din patru corpuri de locuinţe, unite între ele, în mijlocul unei curţi mari, prin nişte turnuri pătrate care reaminteau primele timpuri feudale. Din cele patru turnuri, trei erau dărîmate şi razele lunii alunecau printre zidurile crăpate şi vîrfurile lor lipsite de acoperiş. Focul nu cruţase decît un corp de case, acela care domina marea în depărtare. Curtea era presărată cu dărîmături, astfel că trăsura nu putu pătrunde înăuntru.

- Vă rog să-mi luaţi braţul, doamnă, zise Gontran deschizînd uşa şi îngăduiţi-mi să vă conduc în sala de primire a castelului.

Leonei i se strîngea inima de durere: i se păru că ruinele acelea îi vor fi chiar mormîntul. Cu toate, acestea trufia ei neîmblînzită nu-i

îngăduia să ceară iertare şi ar fi murit mai degrabă în clipa aceea decît să se sprijine de braţul lui Gontran.

- Arătaţi-mi drumul, zise ea; am să vă urmez.

Gontran luă o torţă din mîna unui surugiu şi călăuzi pe Leona printre dărîmături; o liniştе de mormînt domnea pretutindeni şi, de n-ar fi strălucit ici-colo cîte o lumină, ai fi jurat că nu locuieşte nici o fiinţă omenească pe acolo.

Gontran străbătu curtea şi se opri în faţa unei uşi de stejar care închidea pe dinafară singurul corp de clădiri locuit. El bătu, uşa se deschise răsucindu-se pe ţîţîni cu un scîrţîit jalnic şi lăsă să se vadă un coridor abia luminat de o flacără roşiatică. Leona auzi răsunînd în depărtare voci de oameni veseli care petreceau.

- Haide, îi zise Gontran, am să te prezint prietenilor noştri.

Ca toate fiinţele stăpînite de viciu, Leona avea un amestec de curaj, de îndrăzneală şi spaimă, ce-o cuprindea uneori fără veste. În momentul acesta ea tremura şi-i era frică de Gontran.

El o tîrî pînă în pragul unei săli mari, de unde porneau rîsetele şi vocile zgomotoase ce se auziseră de la intrare. Priveliştea ce se oferi atunci ochilor Florentinei fu stranie şi totodată măreaţă.

Sala în care pătrunsese păstra înfăţişarea rece şi simplă a unei alte epoci. O spoială roşie acoperea pereţii. În ungherele acestor pereţi erau pironite, în nişte mîini de fier, torţe de răşină care îşi proiectau lumina lor jalnică în această sală tapetată în stacojiu. În mijloc, unii stînd jos, alţii culcaţi pe pămînt, în jurul unei mese pline cu sticle goale şi pahare, şapte sau opt bărbaţi, îmbrăcaţi ca ţăranii calabrezi, rîdeau şi cîntau.

La vederea lui Gontran ţinînd pe Leona de braţ, ei tăcură deodată şi se ridicară cu o spaimă respectuoasă.

- Căpitanul! murmurară ei.

- Tăcere! zise Gontran cu mînie. În loc să beţi, amintiţi-vă mai bine că avem de făcut ceva foarte greu, chiar în noaptea aceasta...

Briganzii luară o înfăţişare de supunere.

- Ieşiţi! le porunci căpitanul, care fu ascultat numaidecît.

După aceea el se întoarse spre Leona, care era foarte palidă.

- Ei, dragă prietenă, zise el, ce crezi acum de punerea în scenă?

- E minunată! rînji Florentina silindu-se să glumească.

- Bun! n-ai văzut încă nimic, dar ai timp. Cînd te vei deprinde

puţin cu lucrurile de pe aici, te voi lua şi într-o expediţie. Acum trebuie să-mi îngădui să te conduc în camera dumitale.

Gontran ridică o bucată din tapetul stacojiu şi apăsă pe un resort ascuns în căptuşeala de lemn a pereţilor; o uşă se deschise, un val de lumină şi o adiere stranie de parfum, ajunse pînă la Leona, ameţind-o.

- Vino, vino, îi zise el.

Şi o introduse într-a doua încăpere, mult mai mică decît cea dintîi şi cu totul deosebită de aceasta. Era o odăiţă încîntătoare de dormit, tapetată cu mătase de culoarea măgăritarului, cu mobile lustruite, împodobită în cele patru colţuri cu coşuri pline cu florile cele mai rare şi mai parfumate şi luminată în chip plăcut de nişte lămpi cu globul de alabastru, care împrăştiau asupra tuturor obiectelor o lumină ciudată. Leona scoase un ţipăt de uimire. Două frumoase etajere de palisandru atîrnate una în faţa alteia, susţineau nişte vase de porţelan de China şi mii de nimicuri costisitoare pe care luxul modern al femeilor le-a scos la modă. O altă etajeră era plină cu cărţi, romane la modă şi volume de poezii.

În mijlocul camerei o măsuţă rotundă avea pe ea albume, o cutie cu acuarele, ceară de pecetluit, albastră şi parfumată. Pe pereţi atîrnau tablouri frumoase, opere ale celor mai bune peneluri ale şcolii noastre moderne.

- Vezi, doamnă, zise Gontran, temniţa d-tale va fi cît se poate de plăcută. Vei putea să te distrezi şi să-ţi reaminteşti puţin Parisul...

- Aşadar, sînt prizonieră? întrebă ea cu dispreţ.

- Da.

- Şi pentru multă vreme?

- Pentru totdeauna! răspunse el cu răceală.

Ea se cutremură şi-şi aplecă fruntea: era condamnată. Ce chin îngrozitor ascundeau deci pentru ea florile şi parfumurile acelea?

Gontran strigă:

- Giacomo! masa pentru contesă!...

Ca şi cum bagheta unui vrăjitor ar fi dirijat ordinele ce le dădea marchizul, Giacomo se ivi în aceeaşi clipă aducînd în faţa lui, o măsuţă încărcată cu un supeu bogat şi o sticlă cu vin tămîios. După aceea, Gontran urmat de Giacomo ieşi.

Tînăra femeie se lăsă să cadă pe un scaun şi auzi scîrţîind ivărul

şi cheia uşii întorcîndu-se de două ori în broască. Într-adevăr, acum era prizonieră!

Cu toată firea-i aprinsă şi energia ei, Leona se îndoi în cele din urmă sub greutatea atîtor emoţii încercate în cîteva ore. Cu capul în palme, cu ochii pe jumătate închişi, ea uită să se mai atingă de mîncarea ce i-o servise Giacomo şi începu să se gîndească la starea ei.

Gontran de Lacy, omul acesta de care ea îşi bătuse joc în mod aşa de crud, pe care-l dispreţuia încă cu cîteva ceasuri înainte, începea să-i inspire un sentiment straniu de ură şi simpatie tainică. Omul acesta, altădată la picioarele ei, încetase de a o mai iubi şi-i vorbea acum ca un stăpîn, cu un ton dispreţuitor. Acest din urmă gînd aprindea o mînie grozavă în inima Florentinei: la rîndul ei era şi ea umilită, călcată în picioare - şi omul pe care-l chinuise cu atîta cruzime avea s-o chinuiască la rîndul lui.

- Oh! murmură ea cu aprindere, nu vreau să-l iubesc! nu vreau! mai curînd să mor.

Apoi se sculă. Supunîndu-se acelui simţămînt înnăscut în inima tuturor acelora a căror libertate e îngrădită, ea avu speranţa nesocotită de a putea găsi o scăpare, o uşă secretă, un mijloc de fugă oarecare. Şi timp de zece minute se plimbă prin închisoarea aurită, cercetînd pereţii cu pumnul, spumegînd, cu ochii injectaţi de sînge, asemenea unei fiare care-şi străbate în toate chipurile cuşca şi muşcă grilajul cu furie.

Ea se îndreptă spre uşă şi o zgudui cu putere. Dar atunci uşa se deschise şi apăru Giacomo.

- Doamnă, îi zise acesta cu un glas răstit, căpitanul mi-a poruncit să vă zbor creierii dacă veţi încerca să fugiţi!

Şi trînti uşa la loc.

- Oh! murmură ea, se poate să nu fi cunoscut pe omul acesta? Are o inimă de bronz.

Şi se lăsă să cadă iarăşi pe scaun, frîngîndu-şi mîinile de durere.

CAPITOLUL XI

În puterea tigrului

Restul nopţii se scurse pentru Leona fără nici o clipă de somn. Dar exaltării ei crescînde îi urmase o descurajare fără seamăn, o slăbire a întregii fiinţe: leşinase. Cînd îşi reveni în simţiri, glasuri şi paşi răsunau în sala de alături. Paşii erau grăbiţi, vocile furtunoase şi dominate de aceea a lui Gontran.

Leona se tîrî spre uşă cu o curiozitate aprinsă, lipindu-şi urechea de unul din panouri.

- Căpitane, zicea o voce, italienii ăştia sînt nişte laşi.

- O ştiu, răspunse Gontran. Toţi, începînd cu fostul lor şef Giuseppe, sînt nişte mişei!

- Ei sînt buni, cel mult, să tragă dintr-un adăpost un foc de armă asupra unui poştalion fricos; dacă acesta li se împotriveşte, atunci fug. Dacă n-aş fi avut cu mine pe cei trei nemţi şi încă doi francezi ce i-am adus din Paris, englezii ne-ar fi scăpat!

- Cum s-a întîmplat aceasta? întrebă Gontran.

Leona, care trăgea cu urechea, asculta cu o bucurie sălbatică, cum răsuna vocea răspicată a marchizului.

- Englezii erau trei, trei gentlemani foarte curajoşi, care împreună cu cei doi lachei ai lor s-au apărat cu înverşunare. Ei ne-au omorît trei oameni şi Giacomo, care ne aducea ajutoare, a fost rănit la umăr. E un om nefolositor de acum; şi e păcat, căci el era singurul bărbat într-adevăr energic pe care l-am avut printre toţi italienii noştri.

- În cazul acesta e un om mort, zise cu răceală Gontran, şi cel mai nimerit lucru e să scăpăm de el: la ce bun să hrănim o gură nefolositoare?

Leona tresări auzind ultimele cuvinte. Femeia aceasta, care iubise un asasin, începu să tremure la vorbele lui Gontran.

- E un monstru! îşi zise ea cu naivitate şi fără să se mai gîndească la viaţa-i din trecut.

- Isprăveşte-ţi povestea! strigă marchizul mînios. Ce s-a întîmplat?

- Îţi spuneam, deci, căpitane, reluă vocea ce se exprima în franţuzeşte, că englezii s-au apărat cu înverşunare şi, fără carabinele noastre şi întăririle ce ni le-a adus Giacomo, n-am fi ieşit învingători. Italienii ăştia fugeau ca potîrnichile.

- În sfîrşit, stărui Gontran, au murit?

- Da, ăştia trei.

- Şi cei doi lachei?

- De asemenea, căpitane.

- Ce sumă de bani era în trăsură?

- Zău! nici n-am avut timpul să numărăm; e aici un portmoneu ticsit cu bancnote şi o geantă plină cu aur: iată-le.

Leona, care abia-şi ţinea respiraţia, auzi zgomotul sonor şi metalic al monedelor aruncate pe masă, aşezate în urmă grămezi şi apoi numărate cu grijă.

- Haide! murmură ea, nobilul marchiz de Lacy e fără îndoială un hoţ la drumul mare!

Deodată, alţi paşi răsunară în sală - şi paşii aceştia erau greoi ca ai unor oameni ce duc o povară. În acelaşi timp, Leona auzi nişte gemete înăbuşite şi recunoscu vocea lui Giacomo.

- Ei bine! neică - i se adresă Gontran, - ţi s-a întîmplat o nenorocire?

- Ah! căpitane, îngăimă italianul, sînt un om pierdut. Cred că am să mor!

- Şi chirurgul ce zice? întrebă Gontran.

- Iată-l, căpitane, i se răspunse în franţuzeşte.

- Scapă-mi-l, te rog, pe omul acesta.

Urmă o clipă de tăcere, apoi aceeaşi voce mormăi: pierdut!

- Va muri? întrebă Gontran.

- Nu, dar nu va mai avea decît un braţ; pe celălalt trebuie să i-l amputăm.

- Ei! zise Gontran, un om fără un braţ e un corp fără suflet.

Leona se cutremură pînă în măduva oaselor. Ea auzi zgomotul sec ce-l făcu resortul unui pistol ce se încărca. Giacomo scoase un ţipăt de groază, urmat de o detunătură... apoi tăcere...

Înlemnită de spaimă, Leona căzu pe spate, pe parchetul camerei sale.

Cînd deschise ochii, se făcuse linişte în sala de alături. Nici o voce, nici un zgomot nu se auzea de acolo. Ea se uită atunci la lumînările aşezate pe căminul camerei de dormit şi văzu că acestea se arseseră pe trei sferturi: fără îndoială că se scurseseră mai multe ceasuri de cînd îşi pierduse cunoştinţa.

Leona îşi simţea capul greu, pieptul apăsat şi era în prada unei ciudate indispoziţii. Ea se trînti pe un scaun şi încercă să-şi adune gîndurile. Toate întîmplările din ajun îi reveniră atunci în minte.

De la indiferenţă la ură şi de la ură la iubire nu-i decît un pas. Leona înţelese că-şi iubea călăul şi că-l iubea cu patima sălbatică a unui suflet care nu mai cunoaşte nici un frîu moral! Ruşinea înfrîngerii sale i se păru în clipa aceea o ispăşire necesară; se simţea înlănţuită de mîini şi de picioare, aruncată la picioarele bărbatului acesta schimbat în tigru şi inima ei prăpădită tresări de o beţie necunoscută pînă atunci.

Dacă Gontran ar fi intrat în momentul acela ca s-o ucidă, ea ar fi primit moartea în genunchi şi zîmbind. Dar Gontran nu se arătă deloc. Un necunoscut intră aducînd prizonierei mîncarea de dimineaţă.

- Unde-i Giacomo? întrebă ea tot sperînd că fusese jucăria unui vis.

Aceasta era ultima sforţare ce o mai încerca ea ca să se scuture de iubirea aceea arzătoare ce-i năpădise toată fiinţa.

- A murit! răspunse banditul. Căpitanul a văzut că nu se mai poate vindeca şi l-a omorît...

Leona ceru să-l vadă pe Gontran. Acesta, însă, era plecat în munţi. Banditul însărcinat cu paza prizonierei se retrase.

Ziua trecu cu multă încetineală. Gontran nu se ivi deloc. Leona simţea o dorinţă arzătoare de a-l vedea. Seara apăru acelaşi bandit,

schimbă luminările arse, servi dejunul Leonei, refuză cu un semn din cap să răspundă la întrebările ei - şi se retrase.

Chinul Leonei nu mai cunoştea margini. Voia să-l vadă pe Gontran, să-i vorbească, să i se supună, să cadă în genunchi înaintea lui ca o sclavă înaintea stăpînului. Speranţa însă îi fu zadarnică. Gontran nu veni.

În timpul nopţii auzi cîteva zgomote confuze în camera de alături, dar urechea ei atentă nu deosebi deloc vocea aceea care o făcea să tresară şi să-i bată inima cu înfrigurare.

Atunci, în prada unei exaltări nebune, ea se aşeză să-i scrie. I se părea că în chipul acesta vorbeşte aievea cu el. Îi scrise deci o lungă şi înflăcărată scrisoare. Apoi, cînd temnicerul veni a doua zi dimineaţă, ea îi dădu scrisoarea.

În cele din urmă, cedînd unei porniri neînfrînate, ea începu să cheme şi să strige, zguduind cu o furie nestăpînită tăbliile de lemn ale uşii.

Deodată se auziră voci şi şoapte în camera banditilor şi ea ascultă strania convorbire ce avea loc în italieneşte:

- Într-adevăr, căpitanul nostru e cît se poate de egoist, zicea o voce, şi se poartă cu noi ca şi cu nişte lachei. Ne răsplăteşte bine; dar cînd e vorba de plăceri, şi le păstrează numai pentru el.

- Da, zău! răspunse o altă voce, nu-i e de ajuns doamna aceasta frumoasă pe care a răpit-o fostului nostru căpitan Giuseppe şi pe care o ţine închisă ca pe un tezaur, ci vrea acum să pună mîna şi pe o englezoaică blondă pe care am prins-o noi azi-noapte...

- Ei! reluă cel care vorbise primul, se vede că şi englezoaica e frumoasă!

Leona asculta palidă şi gîfîind; viermele geloziei începea să-i roadă inima. Apoi, puţin cîte puţin, se îndepărtară vocile şi ea nu mai auzi nimic.

Ceea ce suferi din clipa aceea e cu neputinţă de spus. Cînd veni temnicerul, biata femeie căzu în genunchi în faţa lui:

- Dă-mi un cuţit, îi zise ea, căci vreau să mor. Dacă ai iubit şi tu, dacă ai suferit, vei înţelege chinurile mele, ai milă de mine!

- Mă duc să-l văd pe căpitan, răspunse banditul mişcat şi lăsînd Leonei o rază de speranţă.

Numai dacă Gontran nu va fi un tigru şi dacă banditul îi va spune

întocmai cuvintele ei deznădăjduite, fără îndoială că va veni. Şi într-adevăr, puţin după aceea el se ivi în prag.

La vederea lui, Leona scoase unul din acele strigăte de bucurie în care iubirea unei femei bubuie ca un tunet şi alergă spre el cu braţele întinse; dar Gontran o opri cu un gest.

- Ce vreţi de la mine, doamnă? o întrebă el.

- Vreau să vă rog să puneţi odată capăt chinurilor mele.

- Suferiţi? o întrebă Gontran pe un ton batjocoritor.

- Ca în iad.

- Şi care-i răul de care suferiţi?

Ea pironi asupra lui privirea aceea magnetică şi adîncă care-l făcuse să tresară de atîtea ori de o fericire negrăită. Apoi îngenunche umilită în faţa lui şi, luîndu-i mîna:

- Uite, zise ea, punîndu-i-o pe inimă, eşti răzbunat îndeajuns?

Marchizul tresări, dar înfăţişarea lui rămase rece.

- Te înşeli, zise el, nu pe mine mă iubeşti, ci pe Giuseppe!

- Ba nu! strigă ea cu mînie şi dezgust, te iubesc într-adevăr şi mi-e groază de dumneata şi de mine. De mine, mai întîi, care am atins ultimele margini ale crimei şi ale decăderii; de mine, pe care iubirea unui bărbat aşa cum erai dumneata putea s-o reabiliteze; şi care am dispreţuit, am călcat în picioare pe bărbatul acesta.

- Bun! zise Gontran, dar ce rost crezi că mai are acum iubirea dumitale?

Şi surîsul lui era atît de crud, încît Leona îşi ieşi din fire. Scoase un ţipăt, îşi aruncă braţele în jurul gîtului lui şi, înlănţuindu-l cu patimă:

- Da, da, te iubesc! repeta ea...

Astfel, în clipa aceea, fiinţa aceasta decăzută şi fără inimă dovedea o dată mai mult că suferea din instinct influenţa celor mai rele pasiuni. Ea era fermecată, dominată de energia atotputernică a lui Gontran, precum fiara stă plecată sub privirea îmblînzitorului.

CAPITOLUL XII

Umbra lui Banco

A doua zi, Gontran şi Leona părăseau Pulcinella, iar două zile mai tîrziu ai fi putut să-i vezi, mînă în mînă, pe puntea unui vapor ce se îndrepta spre Franţa.

Gontran, în timpul celor cinci zile de drum, uită prin ce întîmplare grozavă dobîndise iarăşi iubirea Leonei. Dar, în momentul cînd cei doi călători coborau pe cheiul Marsiliei, se ivi un bărbat în faţa lor, a cărui vedere îl făcu pe marchiz să tresară şi să se îngălbenească:

Era Colonelul. Acesta îl luă de braţ şi-i zise:

- Ei bine! eşti mulţumit de comedia asta? Cei trei tovarăşi care te-au însoţit şi-au făcut datoria de minune, nu-i aşa?

- E adevărat, Colonele.

- Nu ţi-am spus încă totul: Cavalerul de Lacy, unchiul dumitale, nu te-a dezmoştenit...

Gontran tresări.

- El făcuse un testament în favoarea lui Georges de Lacy, vărul dumitale primar, şi testamentul acesta te ruina, urmă Colonelul; dar moartea neaşteptată a lui Georges a schimbat şi hotărîrile bătrînului.

- Cum? Georges a murit? exclamă marchizul.

- Acum opt zile.

- Vai, atît de tînăr!...

- Astăzi, mor oameni la orice vîrstă. El s-a certat la ieşirea de la un bal mascat cu un bărbat pe care-l cunoşti, căpitanul Hector

Lamblin, şi a doua zi a fost ucis cu o lovitură de spadă. Odată Georges de Lacy mort, Cavalerul s-a văzut silit să facă un al doilea testament. Dumneata eşti legatarul lui universal! Iată-te acum bogat şi iubit, din ruinat şi părăsit cum erai mai înainte!

Gontran era alb ca un spectru.

- Dumnezeule! murmură el, ce vei mai cere de la mine acum?

- Foarte puţin lucru, deocamdată.

Colonelul întinse mîna spre port şi arătă un vapor ce ancora tocmai în momentul acela.

- Uite, zise el, Minos vine din Alger.

- Ei, şi?

- Minos are pe bordul lui chiar pe generalul acela căruia Hector Lamblin îi fusese aghiotant şi care se întoarce în Franţa special ca să facă să fie împuşcat. Generalul are motive temeinice pentru aceasta. Căpitanul îşi iubeşte metresa şi pentru ea a dezertat el din faţa inamicului. Înţelegi?

- Nu încă, murmură Gontran emoţionat.

- Dumneata eşti unul dintre cei mai buni mînuitori de spadă pe care îi avem, zise cu răceală Colonelul.

Marchizul îngălbenise ca un mort.

- Cum se numeşte generalul acesta? întrebă el.

- Pe legea mea, are un nume nobil; şi dacă moare, cum n-are copii, Emmanuel Chalambel, unul dintr-ai noştri, ar putea, în sfîrşit, să se numească într-o zi marchizul de Flars-Montgomery.

- Numele lui? repetă Gontran căruia i se zbîrlise părul.

- Generalul baron de Flars-Ruvigny, şeful familiei ieşită din al doilea frate şi singura piedică adevărată la adoptarea avocatului Chalambel...

- Cel mai bun prieten al tatălui meu! strigă Gontran. Oh! niciodată!

- Prea bine! zise cu răceală Colonelul; ştii, însă, că membrii Asociaţiei Spadei n-au dreptul să aleagă ceea ce trebuie făcut. Vei ucide pe baron, căci trebuie! De altminteri, ai jurat şi ai semnat!...

CAPITOLUL XIII

Cele două gemene

Acţiunea noastră va înfăţişa pe rînd mai multe drame. Prin sine însăşi, ea e mai puţin povestea celor şapte membri ai Asociaţiei fondate de Colonel, decît a victimelor lor; şi ca să urmărim pas cu pas evenimentele, ca să descurcăm firul nenumăratelor intrigi trebuie adeseori să facem un pas înapoi şi să ne întoarcem la vremurile cînd eroii noştri n-aveau încă în mînă puterea colectivă şi temută a Asociaţiei. Deci, vom arunca o privire retrospectivă asupra celor care au precedat întîmplările ce le-am povestit pînă acum.

Plecînd din Auverre, ca să se ducă la Clamercy, călătorul poate să aleagă, după plac, două drumuri. Cel dintîi, trecînd prin Courson, duce la Conlanges, ultima Capitală a districtului Yonnei; al doilea merge în susul rîului ce dă numele ţinutului pe care-l udă; şi urmînd mereu valea, merge să întîlnească la Coulanges podul care desparte Nièvre de l'Yonne.

Valea aceasta a Yonnei e fără îndoială una dintre cele mai încîntătoare, mai rodnice şi mai pitoreşti din ţinuturile Burgundiei şi din Morvan. Din distanţă în distanţă şi aproape din leghe în leghe răsare cîte un sat drăguţ pe malul apei, pe jumătate afundat în iarba cîmpiilor străjuite de plopi, iar acoperişurile rezemate pe un şir neîntrerupt de dealuri, la poalele cărora înroşesc strugurii; iar creştetul lor e împodobit cu păduri în care toamna se aud zilnic răsunînd fanfare zgomotoase, ale căror sunete trezesc un entuziasm

atît de dulce în inima oricărui iubitor de vînătoare! Ici-colo, se înalţă un castel, uneori în ruină, alteori locuit de vreun vlăstar al acelei vestite nobilimi burgunde care a jucat un rol atît de mare în istorie.

Epoca nouă a făcut loc secolului industrial! De atunci, gentilomul de pe malurile Yonnei s-a făcut agricultor şi podgorean, dar a rămas tot vînător. Vînătoarea este acel al şaizecişiunulea strămoş cerut odinioară ca să poţi merge la Malta!

Or, pe malurile acestui frumos rîu al Yonnei, între Chatel-le-Censair şi Coulanges şi pe partea dreaptă, la oarecare depărtare de Méry, turistul ce merge să viziteze vestitele stînci de la Saussois n-ar putea trece nepăsător pe lîngă un castel drăguţ, în stilul Renaşterii, înconjurat de un parc mare şi clădit la poalele uneia din acele întinse păduri care leagă adevărata Burgundie de Morvan - această Scoţie în miniatură din mijlocul Franţei!

Castelul acesta, vîndut astăzi şi profanat de banda neagră, aparţinea încă, la începutul povestirii noastre, baronului de Chastenay, fost soldat în garda lui Ludovic al XVI-lea, general de divizie pe vremea Imperiului şi, în ultimul timp, membru în Consiliul general al departamentului Yonnei.

Familia de Chastenay nu era de obîrşie burgundă. Ei veniseră din Blasios către sfîrşitul domniei lui Ludovic al XV-lea şi se coborau din baronul Fleur-de-Mai de Chastenay, acela care arestă pe Fonquet la Ingrande. Acest baron Fleur-de-Mai se căsătorise cu domnişoara de Mailly, a cărei familie avea în Burgundia cele două domenii, Mailly-la-Ville şi Mailly-le-Château. La stingerea ramurei primilor născuţi din familia Mailly-le-Château, veniră să se stabilească în Burgundia.

Or, micul castel locuit de actualul baron de Chastenay, la început simplu pavilion de vînătoare prin pitorescul poziţiei sale, silise pe stăpînii lui să plece de la Mailly-le-Château, situat la două leghe de acolo. Baronul de Chastenay se căsătorise foarte tîrziu. Soţia lui, fosta domnişoară de Mallevert, de origine bretonă, murise la naşterea a două fete gemene, Martha şi Camilla.

Martha era brună, zveltă, fruntea ei era împodobită cu un păr negru şi des, iar buzele aveau culoarea rumenă a cireşelor de iunie.

Camilla era blondă ca un heruvim şi din ochii ei mari şi albaştri ţîşnea o privire de o dulceaţă îngerească. Era mică şi plăpîndă şi

avea drăgălăşenia îndărătnică şi zvăpăiată a unui copil.

Domnul de Chastenay îşi petrecea iarna la Paris, în hotelul din strada Verneuil, iar restul anului la Bellevue; acesta era numele castelului burgundian. El nu voise niciodată să se despartă de fiicele sale. Martha şi sora ei primiseră aici educaţia care, la începutul povestirii noastre, era desăvîrşită din toate punctele de vedere.

La optsprezece ani, cele două gemene erau bune muzicante, pictau de minune, scriau cu eleganţă şi călăreau. Amîndouă erau frumoase şi fiecare trebuia să aducă viitorului soţ cîte o zestre de cel puţin trezeci de mii de livre. Dar, ca şi avarul ce nu se înduplecă să se despartă de comoara lui, bătrînul gentilom se arăta prea puţin grăbit să-şi mărite fiicele şi era atît de anevoios la alegerea unui ginere, încît toţi pretendenţii fuseseră refuzaţi pe rînd.

Martha şi Camilla îşi iubeau tatăl şi aveau, una faţă de cealaltă, afecţiunea aceea arzătoare şi naivă ce şi-o nutresc în ascuns gemenii. Ţăranii din vecinătatea castelului Bellevue, cărora pe timpul Restaurării Regalităţii baronul le dăduse ajutoare însemnate, zîmbeau cu admiraţie cînd le vedeau pe aceste copile trecînd pururea vesele şi zglobii, care păreau că se îngrijesc foarte puţin de restul lumii, din clipa cînd primăvara le aducea pe malurile Yonnei sau le îngăduia să se joace în libertate pe sub umbrarele parcului. Dragostea tatălui şi afecţiunea lor frăţească le era deajuns.

Totuşi, în anul acela, cînd trăsura de poştă a baronului, venind din Paris, se opri la poarta parcului Bellevue, un observator mai minuţios ar fi văzut o uşoară umbră de melancolie pe fruntea Marthei; el ar fi ghicit, poate, unul din acele secrete ale inimii care aruncă în suflet o tristeţe copleşitoare. Zilele se scurseră, tristeţea neînţeleasă a Marthei spori şi, pe cale indirectă, chipul îmbujorat al Camillei se întunecă. Fata fu în curînd năpădită de melancolia în prada căreia se zbătea şi sora ei. Primăverii îi urmă vara; apoi, căldurilor de august, serile răcoroase şi adierile îmbălsămate de septembrie. Răul făcuse progrese grozave în Martha: biata copilă îşi pierduse culorile vii ale obrajilor şi un uşor cearcăn vînăt umbrise încet-încet ochii ei negri şi frumoşi.

O singură persoană, orbită în iubirea sa, nu-şi dădea seama de această grozavă schimbare; acesta era tatăl, bătrînul baron de Chastenay. Cît despre oamenii castelului, aceştia murmurau cu toţii:

- De bună seamă că domnişoara Martha are o mîhnire foarte mare, de s-a schimbat într-atîta!

Într-o seară, cele două fete rătăceau mînă în mînă pe malul Yonnei, vorbind în şoaptă, cînd un factor rural trecu pe acolo salutîndu-le cu respect:

- Domnişoarelor, le zise bătrînul, am să vă dau o veste bună.

- Ah! zise Martha, distrată, despre ce e vorba, Jeane?

- Astă-seară veţi avea o vizită la Bellevue...

Martha tresări.

- Pe legea mea! un ofiţer frumos, continuă factorul, un general precum se zice. El s-a oprit la Coulanges, unde a sosit cu diligenţa de astă-noapte; şi m-a însărcinat să anunţ sosirea sa domnului baron, dîndu-mi şi o scrisoare pentru domnia sa.

- Cum se numeşte ofiţerul acesta? întrebă Camilla cu însufleţire.

- Ah! domnişoară, răspunse factorul, despre aceasta nu ştiu nimic, decît că e baron, după cît mi se pare, întocmai ca şi domnul, tatăl dumneavoastră...

Martha respiră, şi Camilla, căreia sprîncenele i se încruntaseră, lăsă să-i alunece un zîmbet pe buze. Factorul salută pe cele două fete şi-şi urmă drumul spre castel.

- Biata Martha! murmură Camilla strîngînd mîna surorii sale.

Martha suspină şi o lacrimă străluci ca un rubin pe marginea pleoapelor sale.

- Îl iubeai, aşadar? întrebă Camilla emoţionată.

- Ah! răspunse Martha cu un glas deznădăjduit, ridicînd ochii spre cer.

- Ce vrei? urmă fata, era cu neputinţă! un biet locotenent fără nume, fără avere. Tatăl nostru n-ar fi consimţit niciodată şi ar fi murit de durere...

- Dumnezeule! zise Martha, ai cărei ochi se umplură de lacrimi, nu era oare curajos, frumos, plin de ambiţie?

- Copilă ce eşti! răspunse Camilla, tatăl nostru a visat pentru noi o soartă strălucită. El vrea ca tu să te căsătoreşti cu un bărbat bogat.

Martha plîngea şi nu răspunse nimic.

- Domnişoarelor, strigă o voce în depărtare, poftiţi! Domnul baron doreşte să vă vadă.

Ele recunoscură vocea unui bătrîn servitor al casei şi apucară drumul castelului prin parc. Martha în prada unei emoţii violente, Camilla suferind de durerea Marthei.

Baronul de Chastenay îşi aştepta fiicele într-un salonaş de vară, situat la parterul clădirii.

Baronul era un bărbat de aproape şaptezeci de ani, zdravăn încă, cu fruntea împodobită de un minunat păr alb. Înfăţişarea lui era blîndă şi impunătoare totodată şi inspira din prima clipă o dragoste respectuoasă.

CAPITOLUL XIV

Idila tragică

În momentul cînd cele două fete intrară în salonaşul de vară, domnul de Chastenay îşi sfîrşea de citit gazetele ce i le adusese factorul şi avea încă la îndemînă scrisoarea care, însoţită de gazete, îi venise din Coulanges.

- Copila mea, zise el sărutînd-o pe Martha pe frunte, tu vei fi favorita mea pe ziua de azi; vino şi stai lîngă mine, aici, în fotoliul acesta...

Vorbind astfel, baronul zîmbea Camillei şi parcă voia să dezmintă prin aceasta cuvintele ce spusese. Martha se aşeză şi atunci bătrînul îi luă mîna:

- Ştii, domnişoară, îi zise el aruncîndu-i una din acele priviri încîntătoare cu care numai părinţii îşi învăluie fiicele, că ai optsprezece ani împliniţi?

- Ei, da! tată, zise Martha tresărind.

- Şi că nici tu, nici sora ta nu puteţi rămîne toată viaţa fete?

O paloare de moarte se răspîndi pe fruntea largă a Marthei la cuvintele acestea.

- Dar, continuă bătrînul, eu sînt puţin ca avarii aceia care, siliţi

să înapoieze comorile ce le-au strîns o viaţă întreagă, le păstrează cît mai mult cu putinţă şi nu vor să le piardă decît încetul cu încetul.

Martha asculta cu capul plecat.

- Cînd cineva are două mărgăritare ca voi, comorile mele, urmă bunul părinte zîmbind, nu le măriţi pe amîndouă deodată. Aşadar, eu îmi voi păstra pe cea mai mică, pe Camilla, cînd mă vei părăsi tu, copilă scumpă.

- Trebuie, aşadar, să te părăsesc, tată? întrebă Martha tremurînd.

- Da, răspunse baronul, căci viitorul tău soţ soseşte chiar în seara asta.

- Soţul meu?

- Prietenul meu, generalul baron de Ruvigny, a cărui familie a fost întotdeauna strîns legată de a noastră.

Martha încremenise. Baronul se înşelă în privinţa emoţiei sale.

- Haide, îi zise el, du-te în camera ta. Ştiu că nu se anunţă căsătoria unei fete fără ca ea să nu tresară şi să nu se tulbure; îi trebuie timp ca să se gîndească. De altminteri, copila mea, dacă generalul nu-ţi place, eu nu mă voi împotrivi deloc voinţei tale...

Martha fugi, aproape nebună de groază şi o clipă i se păru că o să moară. Ea petrecuse vara trecută în Blasois, la o soră a tatălui ei şi de la şederea aceasta dăinuia taina inimii sale.

Vicontesa de Marol - acesta era numele mătuşii - locuia într-un castel din împrejurimile oraşelului Blois şi ducea acolo luxul acela mare al bogătaşilor provinciali. Ea primea multă lume la masă şi singurul ei fiu, tînărul marchiz de Marol, un tînăr pasionat, invită pe toţi vînătorii din împrejurimi la adunările mamei sale.

Or, printre oaspeţii de o clipă ai castelului, pe care Martha îi întîlnise la mătuşa ei, se găsea şi un tînăr ofiţer, un locotenent de stat-major, pe atît de frumos pe cît de curajos, pe atît de curajos pe cît şi de sărac şi neavînd altă moştenire de aşteptat decît nesiguranţa întîmplărilor de mîine.

El făcu Marthei o curte plină de respect. Aceasta îl iubi şi ea, dar cei doi tineri îşi dădură seama că nimic nu era mai cu neputinţă ca unirea lor. Locotenentul nu avea avere, Martha trebuia să aibă într-o zi o rentă de aproape şaizeci de mii de franci, ea aparţinea lumii aristocrate şi acela pe care-l iubea purta un nume burghez şi se numea Hector Lemblin.

Niciodată baronul de Chastenay n-ar fi consimţit la o asemenea alianţă şi cei doi tineri înţeleseră lucrul acesta. Atunci Hector jură că va pleca în Africa şi că acolo îşi va croi un drum atît de repede şi de strălucit încît Martha nu-i va mai fi refuzată. Martha jură de asemenea să-l aştepte şi să refuze cu încăpăţînare toate partidele ce i s-ar prezenta.

Se înţelege deci lesne emoţia violentă ce o năpădi pe tînăra fată cînd auzi pe tatăl ei spunîndu-şi dorinţa. Timp de cîteva ore ea fu în prada unui fel de delir şi se închise în camera ei, nevoind să primească nici pe Camilla, confidenta ei, aceea care singură îi cunoştea toate tainele. Apoi, acestei exaltări peste măsură de mare, îi urmă deodată o descurajare grozavă şi Martha se găsi în starea aceea curioasă a acelora care aşteaptă moartea şi n-au curajul de a merge în întîmpinarea ei. Tocmai atunci intră şi Camilla.

Blonda Camilla, pe cînd bătrînu-i tată îşi trecea cu dragoste mîna prin părul ei, se apucase să citească ziarele şi deodată se îngălbenise, înăbuşindu-şi cu greu o exclamaţie de uimire dureroasă. Ziarul pe care îl luase cuprindea următorul fapt divers:

" În ultima ciocnire a soldaţilor noştri cu Kabylii, glorioasa armată franceză a suferit una din pierderile cele mai dureroase. Locotenentul de stat-major, Hector Lamblin, se număra printre cei morţi. Ofiţerul Lamblin era unul dintre cei mai bravi şi mai valoroşi ofiţeri ai noştri ".

Camilla intră cu ziarul în mînă în camera Marthei.

- Scumpa mea soră, murmură ea, acela pe care tu îl iubeai, nu mai este şi nu va mai face pe bietul nostru tată să moară de durerea de a fi silit să te dea după el.

Martha în culmea deznădejdii chemă moartea în ajutor; moartea însă nu veni deloc. Ea trăi; după o lună de la cele întîmplate mai sus, se căsătorea cu generalul baron de Ruvigny.

CAPITOLUL XV

Barca misterioasă

Trecuse o lună, zi cu zi, de cînd domnişoara Martha de Chastenay se căsătorise cu baronul de Flars-Ruvigny, general de divizie în disponibilitate. Căsătoria fusese celebrată la Bellevue, fără nici o pompă, numai în prezenţa unui număr restrîns de rude şi prieteni.

Generalul mai stătuse opt sau zece zile la Bellevue apoi plecase cu tînăra-i soţie la proprietatea lui din Ruvigny, situată în Normandia, între Dieppe şi Havre, pe coasta Canalului Mînecii.

Ruvigny era un ţinut străvechi şi feudal care păstrase întipărirea aceea severă şi înfăţişarea jalnică a castelelor din Evul Mediu, cînd nobilimea se înconjura cu toate mijloacele de apărare ce le putea oferi natura şi arta întrunite la un loc. Castelul era cocoţat pe o stîncă înaltă din faţa mării, asaltată de două ori pe zi de fluxul apei. Din înălţinea turnurilor, ochiul întristat privea în depărtări, pe mare: monotonă şi măreaţă priveliştе, mereu schimbătoare şi mereu aceeaşi!

Din partea opusă, privirea îmbrăţişa una din acele cîmpii normande, roditoare şi neschimbate, nemărginite de covoare de pămînt negru şi verdeaţă, împestriţate ici-colo cu pomi şi semănate din loc în loc cu ferme pe care le încercuia o îndoită perdea de fagi sau de ulmi.

Inima Marthei, această inimă atît de dezamăgită, se strînsese de

durere cînd intrase în locuinţa aceasta tristă şi rece, opera celor dintîi baroni normanzi, cuib de cormorani clădit pe vîrful stîncilor, cu săli nesfîrşite, prin ale căror uşi abia răzbeau plîngerile crivăţului iernii. Mobilier dintr-o altă epocă, tapete posomorîte şi veştejite, portrete de familie înnegrite şi severe, coridoare întunecoase şi pline de ecouri înfricoşătoare, scări cu treptele de piatră bătătorite de trecerea atîtor generaţii, - tristeţe şi singurătate pretutindeni! Şi apoi, prin împrejur, cîmpiile acelea posomorîte şi despădurite, în contrast cu locurile zîmbitoare, păduri bogate şi rîurile curgătoare din ţinuturile burgundiene.

Martha, căreia odinioară viaţa îi zîmbea ca o dimineaţă de primăvară, se întrebă, sosind la Ruvigny, dacă nu cumva trecea acolo însuşi pragul mormîntului.

Generalul era un bărbat de patruzeci şi cinci de ani, atît de robust şi puternic încît abia părea să aibă treizeci şi cinci. Avea acea înfăţişare elegantă şi impunătoare a gentilomului crescut la şcoala înaltă, dar rămas tot soldat în ciuda oricăror transformări. Viaţa la ţară era singura existenţă cu putinţă pentru domnul de Ruvigny.

Disponibilizat după propria-i cerere, cu şase luni mai înainte, ca să aibă timpul să se căsătorească, generalul ceruse cu stăruinţă, de cîteva zile, numirea sa la un comandament în Africa, nesinchisindu-se că-şi părăsea soţia după o aşa scurtă lună de miere.

Domnul de Ruvigny se căsătorise fiindcă, după principiile lui de nobil, datora un moştenitor rasei sale. În sfîrşit, crezuse un moment că lipsea ceva vieţii lui şi că acest ceva era o femeie, dar afară de aceasta, el nu vedea pentru sine nici un motiv ca să mai rămînă în Franţa.

Cu toate acestea, o iubea pe Martha. Frumuseţea strălucitoare a acestei femei, graţiile şi mai ales tristeţea, căreia el era departe de a-i bănui pricina, făcuse asupra lui o impresie adîncă şi dacă întîmplarea l-ar fi aruncat cu de-a sila în viaţa privată, el s-ar fi socotit, de bună seamă, cel mai fericit dintre oameni. De la venirea lui în Ruvigny, unde în cinci ani nu apăruse decît o singură dată, generalul socotise o datorie să-şi aranjeze afacerile, să reînnoiască îngrădirea proprietăţii şi să facă unele reparaţii grabnice castelului, din care mai multe corpuri de locuinţe ameninţau cu ruina. Apoi, treburile acestea odată împlinite, el o lăsase pe Martha la Ruvigny

şi plecase la Paris ca să vadă pe Ministrul de război.

Rămasă singură la castel, tînăra baroană înţelese atunci imensitatea sacrificiului ce-l făcuse pentru tatăl ei, căsătorindu-se cu baronul. În prezenţa acestei naturi jalnice, sub cerul de plumb şi îngheţat, în locuinţa aceea posomorîtă, urmărită neîncetat de umbra lui Hector, căzut pe cîmpul de bătălie, Martha socotise sărmana-i viaţă pierdută pentru totdeauna şi în cîteva zile fusese doborîtă de nostalgia aceea fatală ce năpădeşte pe exilaţi, mai cu seamă cînd cercul afecţiunilor lor e mărginit pentru totdeauna.

Înconjurată de servitori tăcuţi, incapabili să înţeleagă suferinţele izolării sale, fără nici unul din vecinii aceea care ajută o femeie tînără să îndure monotonia vieţii de castel, Martha, de la plecarea generalului, îşi petrecea zilele stînd în balconul castelului care domina marea. De la balconul acesta, o scară învîrtită conducea de-a dreptul la stîncile de pe malul mării, pe cînd o cărare croită drept în sus în granit şi tăiată în scări neregulate le unea cu malul.

Vămile puseseră acolo o santinelă, fiinţă pierdută în pustietatea aceea, paznic pururea de veghe şi agăţat între pămînt şi cer.

Tînăra baroneasă, care încerca un fel de plăcere sălbatică în contemplarea oceanului şi mişcătoarea lui priveliştе, sfîrşi prin a se interesa fără să vrea de soarta acestui om, din care civilizaţia făcuse un paria şi pe care ea îl vedea toată viaţa nemişcat pe o stîncă, privind cea mai mică luntre ce trecea în larg sau încerca să se apropie de uscat.

Scara ce conducea de la terasă la postul vămii fusese construită cu vreo douăzeci de ani înainte pentru înlesnirea locuitorilor din castel care se duceau pînă la mal în timpul refluxului, ca să scoată apă de mare sau să pescuiască acolo stridii şi raci. Se întîmpla cîteodată Marthei să coboare scările acestea pînă la postul grănicerului şi să vorbească cu el, cu naiva curiozitate a unui copil. Aceasta era singura ei distracţie.

Grănicerul acesta avea un camarad de serviciu, şi ambii se schimbau după cîte douăzeci şi patru de ore de gardă. Unul era tată de familie, a cărui neînsemnată leafă nu ajungea să hrănească o femeie şi trei copii mici. Tînăra baroană aflase acestea chiar din gura lui şi într-o seară ea îi strecură în mînă două monezi de aur. A doua zi, trimise haine copiilor, pe jumătate goi, şi vesti pe mama lor că

poate să vină fără nici o teamă la castel, ori de cîte ori avea nevoie de ceva.

Vameşul stima foarte mult pe tînăra baroană şi se socotea cel mai fericit om cînd ea avu bunătatea a cobori pînă la ghereta lui să-i vorbească. Vrednicul om ghicise, cu intuiţia aceea naivă a omului simplu, că femeia aceasta tînără, osîndită astfel la singurătate, era roasă de una din acele mîhniri, acele dureri pe care nimeni nu e în stare să le vindece şi adeseori, în bunătatea simplă a inimii lui, se întrebase cum ar putea uşura suferinţa aceea misterioasă.

Într-o seară, Martin - acesta era numele lui - era la post, scrutînd marea cu ochiu-i pătrunzător. Era către sfîrşitul lui noiembrie. Cerul normand era tulbure şi rece. Oceanul, de asemenea, avea culoarea aceea plumburie ce oboseşte şi întristează privirea. Vînturile dinspre răsărit suflau cu putere, împingînd talazurile spre ţărm cu un zgomot jalnic.

Deodată, vameşul tresări. La luminile aproape stinse ale amurgului, el zări o barcă plutind spre coastă cu toată iuţeala. Ce scop o mîna oare într-acolo? Nu puteau să fie pescari, şi noaptea nu era încă atît de neagră pentru ca Martin să creadă că sînt nişte contrabandişti îndrăzneţi. Totuşi, supunîndu-se datoriei, el îşi înarmă carabina coborînd cu repeziciune poteca şi ajunse la ţărm. Unul era un pescar din Fécamp, destul de cunoscut de Martin, şi fără îndoială cel mai îndrăzneţ marinar din partea locului. Celălalt era un bărbat de aproape treizeci de ani, cu faţa pe jumătate ascunsă de marginile largi ale unei pălării de Catalonia, înfăşurat din cap pînă în picioare într-o manta şi a cărui înfăţişare războinică, precum şi mustăţile ridicate, vesteau de departe profesia lui de militar.

- Cine-i acolo? întrebă vameşul.

- Prieteni! răspunse necunoscutul.

După care el privi cu luare aminte pe Martin, zicîndu-i:

- Nu sîntem contrabandişti. Urcă în barcă, dacă doreşti, şi vei vedea că nu avem nimic înăuntru.

- Cred, domnule ofiţer.

Necunoscutul tresări.

- Dumneata ai fost soldat? întrebă el.

- Da, domnule ofiţer, am fost soldat în artilerie.

- Prietene, reluă ofiţerul, - care era într-adevăr un ofiţer - dacă

ţi-aş cere să-mi faci un serviciu, care n-ar stînjeni deloc datoria dumitale, l-ai face? Eu sînt ofiţer, precum ai şi ghicit.

- Dacă serviciul cerut nu mă sileşte să-mi părăsesc postul...

- Nicidecum.

- Atunci, domnule ofiţer, sînt la ordinele dumneavoastră.

Necunoscutul trase pe Martin la cîţiva paşi de o parte şi-i zise în şoaptă:

- Al cui e castelul ce se vede colo, pe stîncă?

- Al generalului baron de Ruvigny.

- El e aici, acum?

- Nu, generalul e la Paris.

- Şi... baroana? întrebă ofiţerul cu o voce schimbată.

- Baroana e la Ruvigny.

- Dumneata o cunoşti?

- Dacă o cunosc! murmură vameşul. Ah! biata femeie, ea e binefăcătoarea copiilor mei!

- Ei bine! reluă ofiţerul, trebuie să ne faci, amice, un mare serviciu, mie şi ei.

- Ei? Oh! În cazul acesta vorbiţi, domnule ofiţer.

- Să-i duci scrisoarea asta.

- Cînd?

- Chiar în seara asta.

- Numaidecît?

- Da, şi să i-o dai numai ei, fără să vadă altcineva.

- E ca şi făcut, domnule ofiţer.

Necunoscutul vru, odată cu scrisoarea să strecoare şi o pungă în mîna vameşului, dar acesta o respinse cu mîndrie:

- Nu, nu, zise el, păstraţi-o, domnule ofiţer, datorez încă prea mult doamnei.

Necunoscutul adăugă cu o voce schimbată:

- Înapoiază-te repede, te aştept aici.

Martin urcă într-un suflet poteca la capătul căreia era scara ce ducea la balconul castelului. Se făcuse noapte, o noapte friguroasă de Normandia.

Castelul de Ruvigny aproape nu se distingea în întuneric iar servitorii baronului se strînseseră în jurul focului din bucătăria cea mare unde cîte unul mai isteţ din partea locului se pregătea - golind

un pahar de cidru - să povestească vreo legendă înfricoşătoare din vremurile de altădată.

În timpul acesta, Martha sta în balcon, cu capul sprijinit pe mîini şi asculta plescăitul valurilor în pietriş, zgomotul acela sălbatic şi monoton care se potrivea atît de bine cu melancolia sufletului ei. Ea zărise prin ceaţa înserării barca îndreptîndu-se spre mal şi, cu toate că priveliştea aceasta nu mai era nouă pentru ea, un fior ciudat îi cuprinse inima şi fără să vrea, stăpînită de o curiozitate tainică, urmărise din ochi şi cu multă luare aminte luntrea aceea mititică pe care un val mai furios, putea dintr-un moment într-altul s-o sfărîme de o stîncă. Apoi barca atinsese uscatul şi Martha începuse să respire.

Dar refluxul crepuscular al mării nu mai lumina coasta şi întunericul domnea atît de nepătruns pe ţărm încît biata femeie nu putuse desluşi cîţi oameni erau în barcă. Ea îl văzuse pe Martin coborînd şi atîta tot.

Mugetul mării o împiedica pe Martha să audă ce se petrece pe ţărm. Cu toate acestea urechea ei desluşi zgomotul unor paşi, apoi ochii-i deprinşi cu întunericul văzură că se iveşte o siluetă pe prima treaptă a scării de la balcon.

Atunci, ea tresări şi simţi că inima-i bate să se rupă sub greutatea unei emoţii necunoscute. Oare barca aceasta îi aducea o veste? Martin, vameşul, era în faţa ei cu chipiul în mînă. Vrednicul soldat, în aspra simplitate a sufletului său, ghicise că aducea tinerei castelane una din acele veşti neaşteptate care te pot omorî de bucurie şi în cele cinci minute cît urcase de la ţărm la balcon cugetase la mijlocul cel mai nimerit de a pregăti dinainte pe baroană spre a evita o prea mare emoţie.

- Dumneata eşti, Martin? îl întrebă Martha, a cărei voce tremura.

- Da, doamnă baroană.

- Ai nevoie de mine?

- Da şi nu, doamnă...

- Ce înseamnă cuvintele acestea?

Vameşul se aşează lîngă ea cu familiaritatea aceea respectuoasă a inferiorilor şi îndrăzni să ia în mîinile sale aspre, mîna delicată a Marthei.

- Doamnă baroană, murmură el emoţionat, sînteţi atît de bună încît toată lumea trebuie să vă iubească...

Martha se prefăcu că n-aude aceste vorbe. Ea crezu că vameşul voia să-i ceară un serviciu mai însemnat şi atunci respiră uşurată.

- Am un tată şi o soră, murmură baroana, fără să se gîndească a-şi scoate mîna pe care bunul om o strîngea într-a sa.

- Nu aveţi oare decît pe aceste două fiinţe care vă iubesc? stărui el.

- Soţul meu... îngînă ea.

- Şi pe urmă?

Martha se cutremură.

La rîndu-i, Martin se înfioră şi el.

- Doamnă, murmură el din ce în ce mai mişcat, nu sînt decît un om de nimic, dar aţi fost pentru copii mei atît de bună ca şi sfînta noastră patroană, Maica Domnului, şi dacă n-aş pregeta să ucid ca pe un cîine pe acela care ar îndrăzni să nu vă respecte, voi fi tot aşa de mut ca şi mormîntul dacă aţi avea nevoie de un prieten căruia să-i împărtăşiţi mîhnirea dumneavoastră tainică...

La rîndul ei Martha strînse în tăcere mîna vameşului.

- Martin, zise ea, eşti un suflet bun şi dacă aş avea nevoie să-mi deschid inima unui prieten, acela n-ai fi decît dumneata. Dar, sfîrşi ea cu o voce zdrobită, nu mai am secrete...

- Doamnă, o rugă vameşul, în numele cerului spuneţi-mi adevărul! N-aţi iubit niciodată?

La cuvintele acestea neaşteptate, Martha se înfioră ca frunzele acelea moarte pe care le poartă suflul nemilos al vîntului de toamnă.

- Oh, taci! taci! murmură ea cu voce înăbuşită de groază, taci!

- Bucuria nu ucide, doamnă.

Martha simţi că ameţeşte.

- Bucuria! zise ea înfiorîndu-se. Nu mai e aici nici o bucurie pentru mine!

- Poate că da...

Doamna de Ruvigny uită, oare, că în momentul acela avea drept confident pe un biet vameş, sau avu în omul acesta încrederea oarbă şi fără margini a unei inimi care întîlneşte o altă inimă plină de ecouri generoase?

- E mort...

- Mort spuneţi dumneavoastră? întrebă Martin, care deodată crezu că ghiceşte o parte a adevărului.

- În Africa... pe cîmpul de luptă... sfîrşi Martha cu voce stinsă.

- Doamnă, murmură Martin, am fost şi eu soldat şi acum sînt în viaţă, nu-i aşa?

- Da, răspunse ea uimită oarecum, nepricepînd ce voia să spună.

- Ei bine! M-au lăsat ca mort pe un cîmp de luptă şi au trimis un anunţ de deces familiei mele, surorile şi fratele meu au purtat doliu, iar preotul satului a rostit rugăciuni pentru odihna sufletului meu.

- Cerule! murmură Martha, vrei oare să mă omori?

- Speraţi, zise vameşul, speraţi doamnă! şi apoi adăugă cu însufleţire:

- Barca aceea care sosi adineauri...

Martha tremura şi era aproape să leşine. Sîngele nu-i mai circula prin vine, o sudoare de gheaţă îi îmbrobonase fruntea, iar mîna îi tremura în mîinile vameşului.

- În barca aceasta, continuă Martin, erau doi bărbaţi...

Martha se împletici...

- Curaj, doamnă, curaj! murmură vameşul, nu mai tremuraţi... unul din ei era un ofiţer.

Baroana îşi înăbuşi cu greu un ţipăt.

- Şi dînsul mi-a dat scrisoarea aceasta, sfîrşi soldatul, sprijinind-o pe Martha pe jumătate moartă. Citiţi, doamnă, citiţi-o...

Ochii rătăciţi ai baroanei căzură pe iscălitura scrisorii şi atunci ea scoase un nou ţipăt, dar acesta era un ţipăt de bucurie: era scrisul lui... deci, nu murise!

Cu mîna-i tremurătoare ea desfăcu scrisoarea şi citi cu nesaţ aceste cîteva cuvinte:

" Martha, iubirea mea, viaţa mea, Dumnezeu n-a vrut să ne despartă. Lăsat printre cei morţi sub focul inamicului, am supravieţuit. Prizonier al arabilor, am fugit. Dragostea dumitale a fost talismanul meu!

Martha, iubita mea, trebuie să te văd, trebuie! Nu mă respinge...

Acela căruia viaţa dumitale e iarăşi viaţa lui întreagă."

Hector

CAPITOLUL XVI

Amanţii tragici

Se petrecu atunci în inima şi în spiritul baroanei un lucru straniu, de nepriceput. Bucuria n-o ucise şi ea putu să evoce dulcile amintiri ale trecutului. Între ceasul de acum şi acela cînd pentru ultima oară îl văzuse pe Hector Lemblin, atunci cînd plecau spre Africa şi ducea cu sine jurămintele ei, se făcuse o legătură. Timpul scurs în intervalul acesta dispăruse; căsătoria ei, baronul, numele nou ce-l purta, - ea uită totul spre a nu se mai gîndi decît la ea.

Şi femeia aceasta, mai acum cîteva clipe doborîtă de emoţie şi pe care o vorbă ar fi putut-o ucide, se ridica tînără şi puternică, cu fericirea strălucindu-i în ochi.

- Unde e el? Unde e?

- Veniţi cu mine, zise Martin, luînd-o iarăşi de mînă. Jos, la ţărm, vă aşteaptă...

Îmbrăţişarea celor doi amanţi fu lungă şi pătimaşă. Pescarul şi vameşul, retraşi respectuoşi de o parte, auziră cuvinte înăbuşite, suspine şi gemete adînci.

Dar deodată sună clipa deşteptării, deşteptare solemnă şi grozavă ce se încovoia sub povara aducerilor aminte.

- Căsătorită! strigă ofiţerul, căruia o furie neaşteptată îi sugrumă vocea.

Martha aplecă capul şi scoase un ţipăt.

- Căsătorită! Căsătorită! repetă el în aprinderea deznădejdii.

Martha îşi adusese aminte. Ea nu se mai numea domnişoara de Chastenay: era acum baroana de Ruvigny.

- Oh! zise ea, iartă-mă, Hector, iartă-mă, căci eu te-am crezut pierdut pentru totdeauna.

Şi Martha ridică ochii spre cer cu o expresie de speranţă înflăcărată.

Hactor Lamblin se sculă tăcut şi rece ca un om ce ia o hotărîre solemnă.

Întunericul nopţii era de nepătruns, oceanul mugea la picioarele stîncilor. Sălbatica măreţie a locului, furtuna ce urla în depărtare, vocea bubuitoare a valurilor întîrziate, totul parcă voia să înconjoare cu o aspră şi înfiorătoare poezie ultima întrevedere a celor doi logodnici de odinioară.

- Martha, zise ofiţerul, la optsprezece ani, oricît de zdrobită ar fi ea de soartă, o femeie frumoasă şi adorată nu trebuie să renunţe la viaţă. Adio... şi uită-mă.

- Aş putea să mai trăiesc, acum, după ce te-am revăzut? strigă ea.

- Ei bine! zise el într-o pornire neaşteptată de pasiune, vrei tu să schimbi acum rostul destinelor noastre?

Ea se înfioră şi-l privi lung.

- Vrei, continuă el, să faci din durerile noastre o bucurie fără sfîrşit, din viaţa noastră zdrobită o veşnicie de fericiri, din infernul chinurilor noastre de ieri paradisul desfătărilor de mîine?

- Vorbeşte! murmură ea cutremurîndu-se.

El întinse mîna în zare. O lumină slabă scînteia în mijlocul mării, la suprafaţa valurilor.

- Vezi lumina aceea? e felinarul unei corăbii ce pleacă în America. Vezi barca aceea? ea m-a adus singur şi tot ea poate să ne ducă pe amîndoi pe bordul acelei corăbii. Vrei să fugi cu mine?

- Să fug? strigă ea îngrozită.

- Da, continuă el înflăcărîndu-se, vom merge la capătul pămîntului şi vom fi uniţi înaintea lui Dumnezeu, care vede iubirea noastră.

Dar atunci o furtună îndurerată se ridică parcă în faţa Marthei; era umbra unui bătrîn în doliu, sprijinit de o fată tînără înecată în lacrimi şi rugîndu-se lui Dumnezeu. Perechea tristă şi mîhnită plîngînd pe ruina unui nume nobil, plecarea grabnică şi speriată a îngerului casei părinteşti, care îşi ia zborul îngrozit de spaimă, în ziua

cînd dezonoarea atinge cu aripa-i fatală acoperişul unei case.

- Tatăl meu!... sora mea!... murmură ea.

Ispititorul înţelese că nu va triumfa niciodată asupra unei asemenea ocrotiri.

- Adio, deci, reluă el, adio pentru totdeauna...

- Apoi, adresîndu-se pescarului şi sărind în barcă, strigă:

- Haide, vîsleşte, să plecăm!

Atunci sărmanul vameş luă în braţe pe baroana de Ruvigny şi o duse la castel.

Nici unul din oamenii castelului nu părăsise bucătăria unde un povestitor neobosit istorisea o legendă atrăgătoare şi grozavă şi nimeni nu bănuia scena dureroasă de pe ţărm. Cînd femeile doamnei de Ruvigny intrară în camera ei ca s-o dezbrace, o găsiră culcată. Amintirea tatălui şi surorii sale îi biruise dragostea şi cameristele nici nu bănuiră că erau aproape să-şi piardă stăpîna pentru totdeauna.

*

A doua zi, Martha îşi părăsi apartamentul liniştită şi resemnată. Ea voia să-l uite pe Hector, voia să-şi iubească soţul şi să ispăşească, printr-o viaţă plină de virtute şi renunţare, singura greşeală a tinereţii sale. Biata femeie se rugase toată noaptea şi rugăciunea turnase în sufletu-i abătut puţin din balsamul acela alinător care te face să uiţi durerile înălţînd spiritul şi sufletul spre ceruri. Plecarea domnului de Ruvigny îi fusese la început destul de indiferentă. Acum îi dorea înapoierea din toată inima şi în acelaşi timp ar fi vrut să ştie îndepărtat pentru totdeauna vaporul care trebuise să-l aducă pe Hector.

Ea îşi petrecu ziua singură în balcon, scrutînd în depărtare singurătatea oceanului şi tremurînd ori de cîte ori o pînză albă spinteca zarea. Dar pînza trecea pierzîndu-se în albastrul oceanului şi fără îndoială că vaporul era deja departe.

La două sute de paşi mai jos de balcon ea vedea pe vameş stînd nemişcat la postul lui. Nu mai era însă Martin, ci camaradul acestuia. Martha aştepta cu nerăbdare schimbarea gărzii. Avea nevoie să-l

vadă pe Martin şi să vorbească cu el aşa cum se vorbeşte cu un prieten. Era ultima jertfă ce o mai făcea iubirii sale.

Se înseră şi vameşul plecă. Un altul se ivi la capătul potecii ce ducea din sat la post şi veni să-l înlocuiască pe camaradul care se îndepărtase. Atunci, inima Marthei bătu cu putere şi coborî sprintenă ca o căprioară, mergînd spre vameşul ce sta cu spatele spre ea. La zgomotul paşilor acesta se întoarse. Martha scoase un ţipăt. Nu era Martin. Omul pe care-l avea în faţa ei, omul acesta care purta uniforma grănicerilor şi ţinea în mînă o carabină era Hector Lemblin.

- Dumneata? strigă ea îngrozită.

- Am vrut să mă omor, răspunse el, dar am simţit că n-aş fi avut tăria aceasta decît după ce te-aş mai fi văzut o dată.

- Dumnezeule! Dumnezeule! murmură ea, îţi făgăduisem cu toate acestea că am să uit...

- Martha, reluă Hector, eu ţi-am tulburat viaţa, iartă-mă şi uită-mă... încearcă să fii fericită.

- Hector!

- Oh! zise el cu glasul unei hotărîri supreme, viaţa fără iubire e un pămînt fără soare. Mai bine întunericul şi noaptea. Mă voi ucide rostind numele tău, Martha: mă voi ucide acolo, pe stîncile acelea. La noapte, valurile îmi vor duce corpul departe şi vor spăla urmele sîngelui meu. Adio, Martha.

- Nu, nu vreau să mori şi nu vei muri... căci te iubesc, murmură ea cu voce stinsă.

CAPITOLUL XVII

Rivalii

Într-o dimineaţă se auzi zgomotul unei diligenţe în curtea castelului de Ruvigny. Generalul se înapoia după o absenţă de trei săptămîni.

Era unul din acele caractere cinstite şi cavalereşti care nu bănuiesc niciodată răul. El luă pe femeia sa în braţe tot aşa cum ar fi făcut şi cu un copil. Pentru prima oară încerca şi el o tresărire de bucurie la vederea ei. Martha nu-i păruse niciodată atît de frumoasă. Se aşeză deci alături de ea pe o canapea.

- Scumpă copilă, îi zise el, acum opt zile ceream cu stăruinţă numirea mea la un comandament în Africa şi iată că astăzi îmi pare rău că am obţinut-o, căci va trebui să te părăsesc pentru multă vreme.

- Dumnezeule! zise Martha, trebuie să pleci?

- În cel mult trei zile.

- În cel mult trei zile! repetă Martha, e îngrozitor!

- Sînt acum de părerea ta, scumpa mea, omul e un smintit cînd îşi nesocoteşte fericirea ca să alerge după himera aceea care se numeşte ambiţie. Dar, ce vrei? Aşa e făcut el, bucuriile căminului nu-i ajung, uită că o femeie ca tine înseamnă raiul pe pămînt şi caută zgomot, onoruri, glorie. Femeia unui soldat, copila mea, are o viaţă numai de remuşcări şi de sacrificii. Ştiam lucrul acesta luîndu-te de soţie şi avusei nechibzuinţa de a crede, în egoismul meu, că sacrificiile nu vor fi împărtăşite; dar, văd astăzi că despărţirea asta,

pe care dragostea de profesiunea mea mă făcuse s-o doresc, îmi va fi crudă şi dureroasă, voi duce pretutindeni imaginea ta în adîncul inimii mele şi imaginea asta va fi talismanul meu.

Era în cuvintele de iubire ale generalului, în vocea aceasta gravă şi afectuoasă ce pornea dintr-o inimă nobilă, în atitudinea acestui om ajuns în pragul bătrîneţii şi care îngenunchea înaintea unei femei de douăzeci de ani, ceva aproape solemn. Martha plîngea. Generalul puse lacrimile acestea pe seama mîhnirii ce i-o pricinuia plecarea lui apropiată şi se grăbi să ia un ton mai vesel.

- Scumpa mea copilă, îi zise el, trebuie să te fi plictisit în castelul acesta bătrîn, dar linişteşte-te, mîhnirile tale se vor sfîrşi, căci nu vreau să te condamn a petrece şi iarna în singurătatea asta. Pe cînd mă aflam la Paris, m-am ocupat şi de tine. Am restaurat complet micul nostru hotel din strada Babilon, apartamentul tău de acolo e încîntător şi ţi-am făcut din el un adevărat cuib de porumbiţă. Vei fi acolo la doi paşi de tatăl tău, vei putea să-l vezi, pe el, pe sora ta, în toate zilele şi îţi las libertatea deplină pe tot timpul iernii. Haide, şterge lacrimile frumoşilor tăi ochi şi mîngîie-te înainte de plecarea unui bătrîn ursuz care ar fi fost mai înţelept să-şi dea demisia ca să nu te mai părăsească. Oare se plînge la douăzeci de ani? Cînd cineva se numeşte baroana de Ruvigny, are oarecare îndatoriri faţă de lume. Îţi vei deschide uşile saloanelor şi vei primi pe prietenii celor două familii ale noastre. Averea ta îţi îngăduie aceasta. Distrează-te, fii frumoasă, înconjurată de admiratori, admirată, fii una din adevăratele regine ale lumii elegante. Şi apoi, sfîrşi el emoţionat, a doua zi după un bal, cînd picioruşele tale vor fi obosite de vals, cînd în urechi vor înceta de a mai răsuna murmurele măgulitoare ale mulţimii, pe cînd zorii zilei vor stinge lumînările pe jumătate arse, gîndeşte-te puţin şi la mine, la acest bătrîn soldat pe care datoria şi dragostea de patrie îl reţin în lagăr şi care îţi va trimite sufletul şi gîndurile sale în orice clipă, prin aerul prăfuit al cîmpului de luptă şi al nopţilor înstelate din munţii Atlas.

Martha nu se mai putu stăpîni şi aruncîndu-se de gîtul soţului ei, murmură printre sughiţuri:

- Oh! Dumneata eşti nobil şi bun şi voi ruga pe Dumnezeu ca să-mi dea o viaţă destul de lungă ca s-o facă pe a dumitale cea mai fericită dintre toate.

În momentul acela, ea îşi iubea soţul!

Generalul îşi pierdu cumpătul. Omul acesta pe care gloanţele şi tunul îl lăsaseră totdeauna rece, începu să tremure ca un copil şi în pieptul lui de voinic inima îi bătu cum bate inima unui îndrăgostit de douăzeci de ani.

În seara aceea, Martin vameşul dădu locotenentului Hector Lamblin, chiar în momentul cînd baronul de Ruvigny pleca spre Paris cu tînăra-i soţie, scrisoarea următoare:

" Domnul de Ruvigny a sosit azi-dimineaţă. Omul acesta are o inimă de aur şi mă iubeşte cu tot sufletul. L-am văzut la genunchii mei, sărutîndu-mi mîinile şi vorbindu-mi de iubire. Trebuie să mă uiţi, precum te voi uita şi eu. Dumnezeu îmi va da tăria necesară. Trebuie să ne spunem un adio veşnic... trebuie!

Nu te voi mai vedea niciodată ".

Martha

*

Trei zile după aceea, la intrarea în micul hotel din strada Babilonului sta o diligenţă şi doi servitori încărcau cuferele generalului. Domnul de Ruvigny era lîngă tînăra-i soţie, ţinîndu-i amîndouă mîinile într-ale sale şi şoptindu-i cuvinte drăgăstoase:

- Ei! zise el la un moment, sînt ceasurile nouă şi văd că noul meu ofiţer de ordonanţă întîrzie. Ah! am uitat să-ţi spun că ieri căpitanul de Lescot şi-a trimis demisia Ministerului de Război. De ce? Nimeni nu ştie, nici chiar eu. L-am înlocuit, aşadar, cu un ofiţer tot atît de distins, căpitan numai de două zile; numirea lui a apărut în Monitorul de astăzi... căpitanul Lemblin.

Martha se înfioră şi păli.

- Căpitanul Lemblin, continuă generalul fără să observe tulburarea subită a soţiei sale, a mai servit în Algeria, vorbeşte limba arabă şi cred că-mi va aduce servicii însemnate.

În momentul cînd generalul sfîrşea, se auzi clopotul ce anunţa sosirea unui străin.

- Fără îndoială că e el, zise domnul de Ruvigny.

Martha simţi că genunchii i se înmoaie şi înălţă spre cer o rugăciune, cerîndu-i tăria de a îndura această cumplită şi ultimă încercare.

Puţin după aceea, uşa se deschise şi căpitanul intră. Era în ţinută de ofiţer de ordonanţă, pe umeri cu o manta de ploaie, încălţat cu cizme de călărie şi fără epoleţi. Era puţin cam palid, dar chipul lui ars de soarele african nu trăda nici o emoţie şi salută pe baroană cu politeţea aceea indiferentă ce se adresează femeii văzute pentru prima oară. Dumnezeu, fără îndoială, se îndurase de Martha ascultîndu-i rugăciunea, căci în momentul acela suprem ea îşi stăpîni atît de bine emoţia încît ochiul cel mai ager n-ar fi putut spune că omul acesta căruia îi înapoia salutul nu era un necunoscut pentru ea...

- Doamnă baroană, zise generalul, dă-mi voie să-ţi prezint pe căpitanul Lemblin, ofiţerul meu de ordonanţă.

Hector se înclină pentru a doua oară.

- Ei bine, căpitane, eşti gata? continuă generalul.

- Da, domnule general.

- Vei dejuna repede cu mine, peste o oră trebuie să fim pe drum.

În momentul acesta, un servitor care venise să ceară cîteva ordine generalului îl făcu pe acesta să nu observe o clipă şi îngădui lui Hector să se apropie de baroană ca să-i spună în şoaptă:

- Iertaţi-mă! Acum mă depărtez de dumneavoastră pentru totdeauna. Adio, doamnă, v-am ascultat.

După un ceas, generalul baron de Ruvigny îmbrăţişa cu căldură pe tînăra-i soţie, îşi ştergea pe furiş o lacrimă şi se urca în trăsură cu căpitanul Hector Lemblin. Apoi diligenţa pornea din loc şi ieşea în galop din curtea castelului.

Martha fusese tare pînă la capăt. Ea nici nu pălise, nici nu tremurase în timpul acestei ore de groază, dar cînd se găsi în fine singură, atunci toată energia aceea închipuită o părăsi; ea izbucni în sughiţuri, căzu în genunchi, îşi împreună mîinile şi rugăciunea-i fu atît de fierbinte, încît îngerul ce-i asculta pocăinţa lăsă să cadă asupră-i, din înaltul cerului, o lacrimă de înduioşare.

CAPITOLUL XVIII

Un şantaj

Aproape o lună de la cele ce am povestit mai sus, un corp de armată francez se îndrepta spre unul din punctele cele mai pustii ale munţilor Atlas. În urma acestui corp venea generalul baron de Ruvigny.

După trei nopţi şi trei zile de marş, trupele se opriră într-o vale a cărei poziţie permitea să se stabilească un lagăr. Generalul avea ordin să nu mai înainteze, dar să trimită înainte o sută de călăreţi însărcinaţi să observe exact mişcările inamicului.

Odată luate aceste măsuri, generalul descălecă şi se retrase în cortul său spre a se sfătui acolo cu statul major în privinţa alegerii ofiţerului care trebuia să comande detaşamentul. Alegerea era anevoioasă, căci trebuia găsit un om care să aibă cunoştinţa exactă a ţinutului, să vorbească limba arabă, - ceea ce era foarte rar - şi să fie de un curaj fără seamăn ca să rişte totul. Un singur ofiţer întrunea toate aceste calităţi, căpitanul Hector Lemblin, care fusese prizonier la arabi vreme de mai multe luni. Generalul îl chemă numaidecît.

- Căpitane, îi zise el, vei lua comanda unui escadron de vînători.

Întinzîndu-i un plic pecetluit, adăugă:

- Uite şi instrucţiunile pe care va trebui să le urmezi întocmai. Dar, cînd cineva porneşte într-o expediţie ca aceea ce ţi-o încredinţez, oricît de brav ar fi, e cu neputinţă să nu simtă nevoia de

a avea o ultimă veste din partea celor dragi.

Hector tresări.

- Curierul din Alger mi-aduce scrisorile acestea din Franţa, sosite cu ultimul vapor. Poate că acolo e ceva şi pentru dumneata, căpitane.

- Nu cred, domnule general.

- De ce nu?

- Pentru că nu am decît rude foarte îndepărtate.

- Cum? nici un prieten... nici o prietenă?

Şi generalul deschise un sac mare de piele şi scoase din toate scrisorile, citind adresele şi făcînd astfel slujba unui vagmistru.

- Vezi că te-ai înşelat? zise el deodată.

Şi întinse lui Hector o scrisoare a cărei scriere rotundă şi tremurată îi era necunoscută. Hector fu sigur la început că nu văzuse niciodată scrierea aceea, dar tresări şi căzu deodată în prada uneia din acele presimţiri tulburătoare a cărei pricină va rămîne pururea de neexplicat.

Cu acel instinct al inimii care nu părăseşte niciodată pe cei ce iubesc, căpitanul ghicise că scrisoarea îi venea de la Martha. Dar atît de mare era puterea de stăpînire pe care omul acesta o avea asupra lui însuşi, că luă scrisoarea fără s-o deschidă şi răspunse generalului:

- Ştiu ce este.

Căpitanul salută şi trecu în cortul de alături. Atunci, îngălbenind, Hector deschise scrisoarea cu o mînă înfrigurată. Inima lui nu-l înşelase; era o scrisoare de la Martha, care-şi mascase scrisul cu dibăcie.

Palpitînd şi cu sudoarea pe frunte, căpitanul citi rîndurile de mai jos, scrise de mîna tremurătoare a bietei femei care trebuie să fi fost sub imperiul unei emoţii grozave:

"Hector, dacă nu mă scapi numaidecît, sînt pierdută. Aceasta ar însemna ruşinea, disperarea... moartea bătrînului meu tată... dezonoarea sorei mele... dispreţul lumii... infernul! Hector! Hector! fie-ţi milă... în numele cerului, în numele mamei dumitale, scapă-mă! sînt pe jumătate nebună de groază şi nu ştiu cum să-ţi spun ce s-a petrecut aici, acum douăzeci şi patru de ore.

Ascultă-mă, Hector. Ieri stam în genunchi şi mă rugam lui Dumnezeu, aşa precum mă rog în fiecare zi. Mă rugam pentru el... mă rugam pentru dumneata şi ceream cerului îndurarea de a şterge din

inima dumitale amintirea mea... Atunci intră un om care ceru să-mi vorbească numaidecît. Nu-l văzusem niciodată şi înfăţişarea lui îmi păru respingătoare. Era bine îmbrăcat, avea apucături frumoase şi mă salută cu respect. Şi totuşi, am simţit cum îmi îngheaţă inima privindu-l, căci mi se părea o reptilă.

- Ce doriţi, domnule? îl întrebai eu înspăimîntată.

- O jumătate de oră de convorbire cu dumneavoastră, doamnă.

- Dar nu vă cunosc.

- Nici eu, doamnă, dar scrisoarea aceasta o cunoaşteţi fără îndoială.

Şi necunoscutul îmi puse în faţă scrisoarea aceea înmuiată cu lacrimile mele, în care eu îţi ceream în genunchi să mă uiţi; şi pe cînd îl priveam buimăcită, întrebîndu-mă dacă nu eram jucăria unui vis îngrozitor; el adăugă:

- Scrisoarea aceasta, doamnă, căpitanul Lemblin n-a luat-o cu sine, căci se putea să fie ucis. El a închis-o însă cu grijă într-o casetă lăsată în strada Victoriei şi ea a fost furată din caseta aceea căreia i s-a forţat broasca.

Ascultam pe omul acesta ca un condamnat ce trebuie să-şi asculte sentinţa de moarte şi nu găseam nici un cuvînt, nici un gest. Încremenisem ca o statuie.

- Doamnă, continuă el, Parisul e oraşul cu o sută de mii de industrii şi eu mă îndeletnicesc cu găsirea scrisorilor compromiţă-toare. Profesiunea aceasta e destul de bănoasă.

Ghicii pe omul acesta şi crezui că el voia să-mi vîndă scrisoarea pentru o sumă oarecare. Luai deci de pe cămin o pungă plină cu aur şi i-o aruncai.

El începu să rîdă şi rîsul lui îmi smulse un ţipăt de groază.

- Doamnă baroană, glumeşti fără îndoială, îmi zise el liniştit. O asemenea scrisoare are o valoare nelnchipuit de mare.

- Nelnchipuit de mare! exclamai eu în culmea neliniştii.

- Fireşte, urmă el. Generalul baron de Ruvigny va plăti suma aceasta, dar pe doamna baroană o va costa mult mai puţin.

Atunci, omul mi-a şoptit la ureche o cifră... ce întrece orice margine. Da, Hector, o cifră pe care nu îndrăznesc s-o scriu. De unde să iau banii aceştia? Am crezut că înnebunesc.

- Ştiu bine, îmi zise el, că suma e cam mare şi nu se poate găsi atît

de iute, dar voi aştepta. Astăzi sîntem în 10... voi avea onoarea să mă prezint din nou în ziua de 25, la amiază. Dacă la această dată doamna baroană nu va putea face rost de suma respectivă, unul din asociaţii mei va pleca chiar în seara aceea în Algeria, unde va negocia afacerea aceasta cu însuşi generalul baron de Ruvigny.

Şi demonul acesta m-a lăsat nebună, disperată, Hector, şi abia multă vreme după plecarea lui am putut să-mi dau seama de grozava mea situaţie. De unde să iau suma aceasta? Cui s-o cer? Am douăzeci şi cinci de mii de franci în diamante şi zece mii din pensia trimestrială ce mi-o face generalul. Sub ce pretext să împrumut? Mi-ar trebui autorizaţia soţului meu, şi n-o am. Tatăl meu a plecat la Bellevue, acum două zile. Şi apoi cum să-i spun: - Îmi trebuie o sută de mii de franci? Nu rămîi decît dumneata, Hector, care mă poţi salva. Deci, vino, aleargă, zboară, nu pierde nici o clipă! Omul acesta se va ţine de cuvînt.

Simt că mintea mi se rătăceşte... Hector, Hector, dacă nu vii, sînt pierdută! Şi tatăl meu mă va blestema! "

Aici se oprea scrisoarea doamnei de Ruvigny şi-ea mai purta urma lacrimilor arzătoare cu care fusese udată.

Căpitanul rămase năucit şi se întreba şi el dacă nu cumva era jucăria unui vis urît. Dar scrisoarea era acolo, o ţinea în mîinile-i nervoase şi o recitea.

- Oh! strigă el în cele din urmă, o voi scăpa!

El privi data scrisorii: făcuse opt zile de la Paris pînă în lagăr. Căpitanul nu mai avea decît şapte înaintea lui. Şapte zile ca să ajungă la Paris, şapte zile ca să găsească o sută de mii de franci!

Locul unde să găsea era cam la douăzeci şi cinci de leghe de port. Îi trebuiau trei zile ca să ajungă la Marsilia şi două de la Marsilia la Paris.

- Voi sosi! murmură el, trebuie să sosesc la timp!

Dar atunci, Hector Lemblin îşi aminti că nu putea să plece fără să ceară un concediu şi îşi dădu seama că generalul nu-i va da acest concediu tocmai în momentul unei expediţii, în ajunul unei lupte.

Îi venea aproape să înnebunească. În momentul acela, se auzi tropotul unui cal la intrarea cortului. Era acela pe care el trebuia să-l călărească în expediţia ce o comanda şi acum venise ora, trebuia să se supună glasului datoriei, trebuia să plece.

- Ei bine! murmură el, voi dezerta!

La cuvîntul acesta teribil de dezertare, căpitanul se înfioră fără voie: să dezerteze! Adică să-şi părăsească postul ca un laş, să întoarcă spatele inamicului, să-şi necinstească epoleţii, să acopere cu o pată de neşters, cu un stigmat veşnic, viaţa aceasta de cinste şi de bravură care primise botezul de sînge, să piară de moartea trădătorilor după ce ar îndura supliciul fără nume al degradării. Şi totuşi, căpitanul trebuia să se dezonoreze sau să lase să ajungă la destinaţie scrisoarea aceea fatală care va fi sentinţa de moarte a Marthei de Chastenay.

- Ce-mi pasă de degradarea mea! îşi zise el cu toată pornirea dragostei lui. Ce-mi pasă că mor de moartea trădătorilor, - dacă ea trebuie să fie salvată?!

CAPITOLUL XIX

Dezertorul

Zece minute după aceea, Hector Lemblin încălecase şi ieşea din lagăr în fruntea escadronului ce comanda. Era noapte, una din acele nopţi africane, splendide şi posomorîte în acelaşi timp, cu stele scînteietoare şi fără lună, cînd nu mai auzi nimic la cîţiva paşi, pe pămînt, cu toate că sus cerul e senin. Micul convoi pătrunsese într-o vale care, după numeroase întortocheri, dădea într-o cîmpie nemărginită. Ca să fugă, căpitanul nu trebuia decît să aştepte intrarea coloanei în cîmpia aceasta.

Tot escadronul era călare, cu oameni doi cîte doi şi un locotenent în frunte. Hector mergea în ultimul rînd, cot la cot cu un subofiţer care mai servise sub ordinele lui şi care, cu un an înainte, îl văzuse

străpuns de gloanţe pe un cîmp de luptă.

Deodată, în momentul cînd valea făcea o cotitură bruscă, după care tot escadronul avea să dispară, o inspiraţie subită străfulgeră creierul lui Hector.

" Soldatul care călăreşte lîngă mine, îşi zise el, aproape că a adormit în şa, astfel că eu am să mă dau jos. Calul, ca toţi caii de cavalerie, va continua să meargă lîngă al lui, păsîndu-i prea puţin dacă va găsi şaua goală: cînd soldatul se va trezi, va da alarma şi va spune că adormise. Atunci se va presupune că, îngheţînd de frig, am căzut leşinat pe marginea drumului şi vor trimite să mă caute. Bineînţeles, nu mă vor găsi şi vor crede că arabii m-au asasinat şi mi-au aruncat trupul în vreun mărăciniş.

Deci, Hector se lăsă să alunece jos şi se întîmplă ceea ce prevăzuse: calul său îşi continuă drumul alături de acela al soldatului.

Căpitanul, se ştie, cunoştea foarte bine ţinutul. El aflase că la trei leghe de acolo, în munţi, va găsi un trib de arabi nomazi aşezaţi lîngă o fîntînă şi se îndreptă spre tabăra lor, pe jos, strecurîndu-se din tufiş în tufiş şi oprindu-se la cel mai mic zgomot. Nu de arabi se temea el, ci de soldaţii francezi care l-ar fi putut întîlni. Către zorii zilei ajunse în tabără. Un arab de santinelă îndreptă arma spre el:

- Stai! îi strigă Hector în limba arabă, sînt un prieten şi vin singur.

Arabul lăsă arma jos şi căpitanul şi-o aruncă pe a lui. Mişcarea aceasta era de ajuns ca să-i permită să ajungă în tabără fără să fi primit un glonţ drept în piept.

Hector ştia că un om e sfînt pentru un arab din clipa cînd el i-a călcat cortul. Pătrunse aşadar în sala căpeteniei tribului, pe care-l găsi curăţîndu-şi armele şi-i zise:

- Vin şi sînt la dispoziţia ta, am încredere în tine.

- Vorbeşte, răspunse şeful. Dacă ţi-e foame, iată un pilaf; dacă ţi-e sete, ai aici lapte de capră.

Arabul e de o cinste neînchipuit de mare ori de cîte ori te adresezi imaginaţiei sau inimii sale.

- Vreau să cer un serviciu mult mai mare, îi zise Hector. Trebuie ca tu să-mi dai posibilitatea de a mă duce să închid ochii tatălui meu care moare acum, chemîndu-şi fiul.

- Unde-i tatăl tău?

- În Franţa.

- Atunci, pentru ce n-ai luat drumul obişnuit şi nu te-ai adresat camarazilor tăi?

- Fiindcă şeful meu, răspunse Hector, mi-a refuzat permisiunea de a-mi părăsi tovarăşii de arme. Îmi trebuie un cal şi o manta cum au oamenii tăi. Toate acestea ţi le voi plăti.

Hector avea la el două sute de napoleoni închişi într-un chimir de piele. Dădu zece din ei şefului arab care rămăsese orbit de strălucirea aurului şi-i vîndu un cal şi un costum indigen.

Două zile după aceea, căpitanul Hector Lemblin, deghizat în arab, sosea în portul Bougie şi se îmbarca pe o corabie din Malta pentru Marsilia.

Pierduse o zi. Era cu neputinţă să străbată în douăzeci şi patru de ore cele o sută de leghe care îl despărţeau de Paris. Dar el spera că mizerabilul posesor al scrisorii fatale va mai aştepta încă o zi şi în cazul acesta tot mai avea timp să ajungă.

Plecă şi, după cincizeci de ore, intra în strada Babilon, la baroană.

*

Erau orele zece seara, în ziua de 25 ale lunii. Martha sta singură, culcată pe o canapea, într-o nesimţire grozavă care abia-i îngădui să recunoască pe Hector, cînd acesta se ivi în faţa ei.

- Iată-mă! strigă el. Martha, eşti salvată!

Ea clătină din cap cu o tristeţe ce înspăimîntă pe căpitan.

- Nu, zise ea, e prea tîrziu! Sînt pierdută!

- Prea tîrziu?

Şi cuvintele acestea scăpară din gura lui Hector ca un răcnet.

- Da, reluă ea, e prea tîrziu... el a venit... Azi dimineaţă... te aşteptam încă. L-am rugat pe omul acesta, am căzut în genunchi în faţa lui, i-am luat mîinile... Înţelegi Hector? Eu să iau mîinile acestui mizerabil! El însă a fost neînduplecat, neînduplecat! " Adio doamnă, mi-a zis în cele din urmă. Peste un ceas plec în Alger ". Atunci, sfîrşi Martha abia trăgîndu-şi sufletul, mi-am pierdut cunoştinţa!

Un fulger de mînie scînteie în ochii căpitanului.

- Ei bine! strigă el, îl voi ajunge în drum, căci Dumnezeu îmi va

da aripi şi dacă soseşte înaintea mea, voi avea tot timpul să-l ucid înainte de a înmîna scrisoarea fatală... Oh! îl voi recunoaşte dintr-o mie pe omul acesta pe care nu l-am văzut niciodată!

Şi căpitanul lăsă pe Martha fără să se fi gîndit măcar să-i atingă mîna şi ieşi înnebunit de furie. La sosire, el îşi trimisese trăsura înapoi, ca să intre în hotel ca un simplu vizitator, şi fu silit astfel să meargă pe jos pînă la gară.

CAPITOLUL XX

"Deus ex machina"

La zece ore, seara, strada Babilon era pustie şi întunecată. Hector porni la drum şi în timpul acesta se gîndea, cu liniştea aceea subită ce naşte din supraexcitarea facultăţilor mintale, la grozava lui situaţie.

Trebuia să se întoarcă numaidecît în Africa, să-l întîlnească pe general care, la ora aceea îl credea negreşit dezertor, să împiedice pe un necunoscut să ajungă la el, - admiţînd că necunoscutul acela n-ar fi făcut drumul mai iute ca el, - şi în acest din urmă şi grozav caz, nu era oare moartea - fără nici un folos pentru Martha - ce se ducea el s-o caute?

Deodată, Hector se izbi cu putere de un om ce mergea în sens invers, pe lîngă zid.

- Dobitocule! zise cu bruscheţe trecătorul.

- Dobitoc eşti tu! răspunse Hector furios.

Atunci trecătorul îl apucă de braţ, zicîndu-i:

- Mă insultaţi, domnule!

- Se poate! Lasă-mă în pace. N-am timp de vorbă, sînt grăbit.

- Domnule, reluă cu răceală necunoscutul, dumneata m-ai lovit şi cred că ai avea timpul să-ţi ceri scuze.

- Scuze?

- Sau de nu, mă faci să cred că eşti un laş!

Şi trecătorul strînse cu putere braţul lui Hector.

- Domnule, zise căpitanul, lasă-mă, căci de aş avea timp ţi-aş răsplăti nesocotinţa de acum...

- Ah! rînji necunoscutul, astfel îmi vorbeşti acum! Ei bine! în cazul acesta te socotesc drept laş pînă cînd îmi vei da satisfacţie. Şi eu sînt militar!

Hector se cutremură. Să se bată, însemna a-şi pierde timpul, care nu mai era al lui. Să se expună a fi ucis. Atunci cine o mai poate salva pe Martha? El luă la rîndu-i braţul trecătorului, îl trase la lumina unui felinar, şi-i zise:

- Domnule, priveşte-mă în faţă: am eu aerul unui laş?

- Nu.

- Cu toate acestea, nu pot să mă bat cu dumneata.

- Ah! ah! Şi pentru ce?

- Viaţa nu mai e a mea.

- A cui e, oare, atunci?

- A unei femei pe care o iubesc.

- Domnul e căsătorit? întrebă în zeflemea necunoscutul.

Hector îşi privea şi el adversarul şi tresări văzînd un bărbat destul de copt, cu zîmbetul rece şi batjocoritor. Omul acesta era îmbrăcat în negru şi la butonieră avea rozeta de ofiţer al Legiunii de Onoare.

- Domnule, zise el, îmi daţi cuvîntul de onoare, că nimic din ceea ce am să vă spun nu va ieşi vreodată din gura dumneavoastră? Numai cu preţul acesta vă pot dovedi că nu sînt laş şi să vă explic de ce mi-e cu neputinţă să mă bat.

- Vă dau cuvîntul meu, vorbiţi.

- Numele dumneavoastră, domnule?

- Colonelul Leon, ofiţer demisionat.

- Ei bine! Domnule, urmă Hector, chiar acum ies de la o femeie pe care am iubit-o. O scrisoare a acestei femei, adresată mie, a căzut în mîinile unui mizerabil care a vrut să i-o vîndă pe o sumă fantastică. Ea a cerut un răgaz şi mi-a scris. Scrisoarea aceasta mi-a venit în Africa, în toiul expediţiei, în ajunul unei bătălii. Am dezertat, mi-am necinstit epoleţii, am străbătut o distanţă de cinci sute de leghe fără să mă opresc - şi am sosit prea tîrziu. Termenul de păsuire expirase

de cîteva ceasuri şi acum trebuie să plec numaidecît ca să-l ajung pe mizerabilul ce duce scrisoarea soţului acestei femei.

Colonelul ascultase cu răceală istorisirea lui Hector.

- Domnule, îi zise el, nu veţi ajunge la timp, sînteţi deja trecut ca dezertor şi admiţînd că nu veţi fi arestat în Franţa, veţi fi însă arestat imediat ce veţi pune iarăşi piciorul pe pămîntul Africii.

Hector se înfioră.

- Deci, scrisoarea va sosi. Totuşi, aţi făcut bine împiedicîndu-vă de mine şi să-mi încredinţaţi în cele din urmă secretul dumneavoastră.

- De ce?

- Fiindcă eu pot să vă scap, pe dumneavoastră şi pe ea.

Tonul Colonelului era liniştit şi anunţa o convingere deplină.

- Dumneavoastră? strigă Hector. Cine sînteţi oare?

- V-am spus: mi se zice Colonelul Leon şi atîta tot.

- Dar ceea ce-mi făgăduiţi e cu neputinţă!

- Dacă vreţi să vă convingeţi de contrariul, sînt la dispoziţia dumneavoastră.

- Atunci, vorbiţi.

Colonelul îşi scoase ceasornicul:

- E aproape ora unsprezece. Întoarceţi-vă la persoana pe care aţi părăsit-o şi spuneţi-i că e scăpată. Apoi, la miezul nopţii veniţi la balul de la Operă, în domino şi cu un nod de panglică verde la umăr. Acolo veţi afla cum pot să-mi ţin făgăduiala.

- Domnule, murmură Hector tremurînd, ştiţi că veţi comite mişelia cea mai mare bătîndu-vă joc de mine?

Momentul era solemn, chipul Colonelului grav şi plin de demnitate.

Hector rămase convins.

CAPITOLUL XXI

O catastrofă sufletească

Astfel, în urma acestei întîlniri, căpitanul Hector Lemblin se duse la balul de la Operă, în dominou, cu un nod de panglică verde la umăr şi luă parte la adunarea spadasinilor, cînd depuse în mîinile Colonelului Leon jurămîntul care-l lega pe viaţă şi pe moarte cu teribilele statute ale Asociaţiei.

Acum, ca să urmărim evenimentele acestei istorisiri, trebuie să ne transportăm cu o lună în urmă, în Africa.

Noaptea cobora din înălţimile Atlasului pe pămîntul acela african, unde cursese deja atîta sînge nobil; sentinelele de cavalerie îşi reocupaseră posturile de noapte, soldaţii dormeau îmbrăcaţi sub corturi şi cea mai adîncă tăcere domnea în tabără.

Generalul era singur; era singur şi trist, cu fruntea gînditoare plecată şi sta în faţa unei mese pe care era întinsă o hartă de război întocmită de curînd de serviciul geniului. Dar ochii lui încetaseră de multă vreme să mai vadă; gîndul generalului, părăsind pămîntul Africii, se lăsase dus pe aripile visului, peste mări, acolo unde se desfăşura orizontul senin al patriei sale. La ora aceea, cu ochii pe jumătate închişi, în penumbra cortului abia luminat, domnul de Ruvigny călătorea cu mintea în Franţa şi parcă-şi recapitula cu o voluptate amară ultimele trei luni ale vieţii sale.

Mai întîi, ochii generalului vedeau Burgundia, la Bellevue, acel frumos castel clădit pe malurile Yonnei. Acolo stătea el între un

bătrîn şi o fată tînără; şi fata aceea îi zîmbea cu zîmbetul care cucereşte inimile, iar sufletul lui înăsprit de emoţiile războiului tresăreau de o fericire necunoscută.

Apoi, gîndul generalului, străbătînd spaţiul, se oprea în Normandia, la castelul acela posomorît şi trist, pierdut la poalele stîncilor, între marea nesfîrşită şi cîmpiile acelea monotone, unde pomii înfloresc sub un cer totdeauna înnorat şi cenuşiu.

Acolo revedea pe tînăra fată, tot melancolică, tot visătoare, şi el atribuia tristeţea şi reveria ei acelor prime mîhniri ale femeii pentru care un soţ înlocuieşte deodată chipurile iubite ale familiei.

Şi generalul îşi amintea în timpul acesta că el o văzuse pălind de emoţie cînd îi vestise plecarea şi, la amintirea aceasta, inima-i bătu să se rupă.

Apoi, iarăşi părăsind pămîntul Normandiei înceţoşate, domnul de Ruvigny se întorcea atunci la Paris, în oraşul vîrtejului, al plăcerilor, Babilonul modern, unde cele mai sfinte lucruri găsesc totdeauna oameni care să le pîngărească; la Paris, mocirla unde viciul şi virtutea merg cot la cot fără întrerupere şi unde ademenirea împrumută forme felurite.

Generalul vedea hotelul pe care-l restaurase şi împodobise înadins pentru tînăra-i soţie, aşa precum alcyonul se despoaie de pene ca să clădească un cuib albei lui logodnice, şi el tremura scuturat de un fior necunoscut. Hotelul acesta era luminat pentru o serbare; în curte se îngrămădeau echipaje luxoase şi o lume întreagă de lachei; la etajul de sus dansa lumea elegantă, o elită îmbrăcată în catifea şi mătăsuri, a cărei regină era Martha.

Şi cum orice regină are o curte, generalul vedea fluturînd în mijlocul ei un roi de tineri, cu limbajul îndulcit de mii de vorbe măgulitoare, lupi înfometaţi dînd tîrcoale casei ce adăpostea onoarea soldatului.

Şi atunci i se urcă un val de sînge la inimă; omul acesta care se luptase ziua întreagă şi care murea de singurătate, ar fi vrut să străbată spaţiul şi să intre la soţia lui. Generalul era gelos, nu că se îndoia de virtutea Marthei, ci fiindcă el avea patruzeci şi cinci de ani, iar ea numai nouăsprezece.

Baronul de Flars-Ruvigny începuse să-şi iubească soţia cum iubesc oamenii aceia al căror creier s-a încălzit multă vreme la soarele

tropicelor, a căror inimă, multă vreme fecioară, nu iubise pînă atunci decît gloria şi care visează să îngenuncheze mîngîietori şi supuşi - ei, cei aspri şi puternici - în faţa unei fete plăpînde şi blonde ca un vis.

Un zgomot uşor se auzi la uşa cortului şi domnul de Ruvigny ridică capul.

- Domnule general, zise un ofiţer tînăr, salutînd.

- Ei, ce este? întrebă cu bruscheţe Ruvigny.

- Un pluton de vînători a pus stăpînire pe o tabără şi a luat de acolo cîţiva prizonieri.

- Foarte bine! unde sînt?

- În tabără, domnule general. Dar faptul acesta are puţină însemnătate. Unul din arabii prizonieri a început să vorbească pe drum cu locotenentul care comanda plutonul şi care cunoaşte bine limba arabă şi i-a dat informaţii foarte ciudate, care par să fie în legătură cu dispariţia misterioasă a căpitanului Lemblin.

La numele acesta, domnul de Ruvigny tresări.

- Cum? zise el, arabul acesta să ştie ce s-a întîmplat cu nefericitul căpitan?

- Da, domnule general, cel puţin după aparenţe.

- Căpitanul era un ofiţer de elită, urmă generalul; oamenii pe care îi comanda l-au văzut închizînd drumul în trecătoarea pe unde se scurgea trupa sa. Călăreţul care mergea alături de el adormise; cînd s-a deşteptat, căpitanul nu mai era, iar şaua calului era goală căci calul urmase singur coloana. Ce s-a întîmplat cu el? A adormit şi a căzut în spatele unor tufişuri, sau l-au omorît arabii?

Aghiotantul se uită ţintă la general.

- Să vedem, zise domnul de Ruvigny, dînd ascultare inferiorului, ce ai să-mi spui?

- Dacă ne luăm după informaţiile date de arab, un ofiţer francez s-a prezentat în tabăra al cărui şef era arabul acesta. Ofiţerul acesta era singur, pe jos şi părea sleit de oboseală. El a invocat ospitalitatea arabă, punîndu-se sub ocrotirea şefului, apoi a cerut haine pe care le-a plătit şi, ajutat de această deghizare, şi-a continuat drumul spre mare. Arabul susţine că s-ar fi îmbarcat pentru Franţa.

- E cu neputinţă! strigă generalul.

Aghiotantul tăcea.

- Trimite-mi pe arabul acesta, porunci domnul de Ruvigny.

Ofiţerul salută şi se pregătea să execute ordinul, cînd un nou personaj se ivi în pragul cortului.

Era un bărbat cam de trezeci şi cinci de ani, cu barba mare şi purtînd uniforma de fantezie adoptată în Africa de turiştii pe care o misiune ştiinţifică îi atrăsese pentru scurtă vreme la armată.

- Iertaţi-mă, domnule general, zise omul acesta salutînd milităreşte.

Domnul de Ruvigny răspunse la salut şi-i făcu semn să intre, cu toate că nu-l mai văzuse niciodată.

- Ce doriţi, domnule? îl întrebă el.

- Domnule general, răspunse necunoscutul, pot să vă dau veşti despre căpitanul Lemblin.

Generalul tresări brusc.

- Ei! exclamă el. Atunci veţi dezminţi un zvon calomniator, nu-i aşa? Spuneţi-mi că e mort, că l-au asasinat arabii, spuneţi-mi, în sfîrşit, domnule, că Hector Lemblin n-a putut dezerta!

- Domnule general, zise străinul, vreţi să-mi acordaţi o convorbire între patru ochi?

Domnul de Ruvigny făcu un semn, aghiotantul ieşi, recomandînd soldatului de strajă de la intrarea cortului, să nu lase pe nimeni să intre.

Atunci necunoscutul se aşeză cu o familiaritate ce jigni pe general şi unul din acele zîmbete prin care se trădează însemnătatea ce un om e sigur că o are, flutură pe buzele lui.

- Domnule general, destăinuirile ce am să vă fac sînt de o mare gravitate, încît sînt silit să vă cer cuvîntul de onoare...

- În ce privinţă? întrebă generalul.

- Că voi scăpa de aici teafăr, orice s-ar întîmpla!

- Vă dau cuvîntul meu, răspunse generalul, care încruntă sprîncenele fără să vrea, întrebîndu-se în sine ce infamie avea să-i mai destăinuie şi omul acesta.

- Bine! zise necunoscutul.

Şi luă poza unui povestitor ce căuta să stea cît mai tihnit şi continuă:

- Căpitanul Lemblin nu e mort, domnule general!

- Cum spuneţi, domnule?

- Căpitanul a dezertat.

- E cu neputinţă!

- Nimic mai adevărat ca asta, domnule general.

- Domnule, îmi trebuie o dovadă.

- Pe care o veţi avea, domnule general, dacă doriţi să mă ascultaţi.

- Vorbiţi, domnule.

- Căpitanul a dezertat fiindcă un motiv imperios îl chema în Franţa şi orele îi erau numărate.

La aceste vorbe o uimire adîncă se zugrăvi pe chipul domnului de Ruvigny.

- Hector Lemblin, urmă necunoscutul, lăsase în Franţa una din acele afecţiuni care stăpînesc viaţa întreagă a unui om şi pentru care se sacrifică totul: datorie, familie, patrie...

- Destul, domnule! exclamă generalul mişcat de o vagă presimţire.

- Femeia aceasta era în primejdie şi i-a scris căpitanului.

- Ah! zise domnul de Ruvigny, aducîndu-şi aminte deodată de o scrişoare sosită în tabără cu un ceas înainte de plecarea lui.

- Întocmai.

- Înţeleg acum fuga aceasta, domnule. Dar de unde ştiţi toate acestea. Sînteţi un prieten al căpitanului, sau veniţi să vă adresaţi sincerităţii mele ca să încerc a-l scăpa de soarta tristă ce-l aşteaptă?

Necunoscutul scutură din cap şi generalul tresări văzînd că pe buzele lui flutură un zîmbet batjocoritor.

- Domnule general, îi zise el, căpitanul Lemblin m-a făcut să sufăr una din acele insulte pe care valuri de sînge sînt neputincioase ca s-o spele şi am jurat să fac cu onoarea lui ceea ce a făcut el cu a mea. Vedeţi, deci, bine că nici nu mă gîndesc să-l scap.

- Ce voiţi atunci? întrebă generalul încruntînd sprîncenele.

- Puţin îmi pasă, domnule general, de părerea ce vă veţi face despre mine: eu mă răzbun!

- Şi? zise scurt domnul de Ruvigny.

- Socotisem, zise cu răceală necunoscutul, că dacă femeia pe care-o iubea îl chema în ajutor, el va părăsi totul... şi am izbutit să sustrag de la un prieten al meu singura scrisoare pe care femeia aceasta nesocotită i-o scrisese.

- Dar e o ticăloşie! strigă generalul.

- Mă răzbun! răspunse străinul cu nepăsare.

Generalul pironi o privire plină de dispreţ asupra interlocutorului său.

- Domnule, îi zise el, ai făcut foarte bine cerîndu-mi adineauri cuvîntul de onoare că vei scăpa teafăr de aici...

Necunoscutul ridică din umeri.

- Căci, urmă generalul cu un dispreţ de gheaţă, te-aş fi pus numaidecît la zid...

Necunoscutul zîmbi ca omul căruia nu-i pasă de ameninţări şi care le prevăzuse dinainte.

- Dar, reluă generalul, ceea ce nu înţeleg eu e faptul că ai venit să-mi spui tocmai mie povestea asta!

- Poate că vă interesează...

- Oh! Foarte puţin.

Totuşi, domnul de Ruvigny simţi un fior de teamă, el, omul brav şi trecut prin atîtea primejdii - văzînd pe necunoscutul acesta că-l privea ţintă şi-i zise:

- Adevărat? credeţi că povestea căpitanului Lemblin nu vă interesează?

- Domnule!

- Domnule general, dumneavoastră îl cunoaşteţi pe soţ.

- Eu?

Şi în acest singur cuvînt, smuls de mirarea ce-l cuprinsese, fu şi o urmă de ameninţare.

- V-am spus-o, continuă cu răceală necunoscutul, dumneavoastră îl cunoaşteţi pe soţ, îl cunoaşteţi foarte bine şi, fiindcă trebuie să-i dau scrisoarea...

- Ei bine! strigă domnul de Ruvigny ieşindu-şi din fire, adresează-i-te lui!

- Chiar aceasta o să fac, articulă uşor necunoscutul.

Niciodată strălucirea fulgerului brăzdînd norii, niciodată un cutremur zguduind cu putere pămîntul, niciodată Vezuviul înghiţind două cetăţi sub valuri de lavă arzătoare n-ar fi produs generalului o senzaţie asemănătoare aceleia ce-o simţi auzind cum îi răsună în urechi aceste patru cuvinte:

- Chiar aceasta o să fac, spuse necunoscutul.

Aşadar, el era soţul!

O clipă el ridică asupra acestui om o privire zăpăcită şi prostească, o clipă el se crezu jucăria unui vis şi-şi privi interlocutorul ca pe unul din acele personaje fantastice, tovarăşe ale visurilor rele care se aşează noaptea la căpătîiul nostru şi ne tulbură somnul.

Apoi, deodată, un fel de muget scăpă din adîncul pieptului său, un fulger îi scăpără din ochi şi generalul, sculîndu-se, apucă pistolul şi încărcîndu-l îl îndreptă spre fruntea necunoscutului.

- Domnule, îi zise el cu o linişte ce ar fi înspăimîntat şi pe oamenii cei mai curajoşi, cred că am să-mi nesocotesc onoarea şi am să calc în picioare jurămîntul ce ţi-am făcut adineauri; cred că am să te ucid!

Necunoscutul nici nu clipi, el scoase din buzunar un portmoneu, din portmoneul acesta o scrisoare şi o puse cu răceală sub ochii generalului. Domnul de Ruvigny scăpă pistolul jos şi aruncă o privire lacomă pe conţinutul acelei scrisori.

El scoase un strigăt de turbare, un răcnet de fiară ce nu-şi mai găseşte puii lăsaţi dimineaţa în vizuină, acel strigăt al naufragiaţilor atunci cînd corabia e gata să se sfărîme de coastele unei stînci.

După aceea citi scrisoarea cu luare aminte, cu o reculegere groaznică, părînd că silabiseşte fiecare cuvînt. O citi de la un capăt la altul pînă la semnătură, căci nesocotita femeie îşi scrisese numele întreg. Apoi, citi adresa de pe plicul scrisorii, dovadă că fusese într-adevăr destinată căpitanului Hector Lemblin.

Atunci domnul de Ruvigny îşi pierdu cumpătul. Se sculă şi se învîrti cîteva minute ca un tigru în cuşca lui, înfigîndu-şi unghiile nervoase în piept, cu faţa scăldată într-o sudoare de gheaţă, cu buzele strînse, cu părul zbîrlit.

Apoi, deodată, se întoarse spre omul acesta care lăsase să cadă trăznetul pe capul lui, îl străpunse cu o privire arzătoare de dispreţ, de ură, şi cu un gest arătîndu-i uşa cortului:

- Ieşi! îi zise el, ieşi mizerabile!

Omul acesta cu inima de oţel, pe care soldaţii lui îl porecliseră " leul ", căzu atunci în genunchi ca un condamnat ce-şi aşteaptă moartea; două şiroaie de lacrimi i se rostogoliră din ochi şi murmură cu o voce sugrumată:

- Oh! Martha... Martha... tu, pe care te iubeam atîta!

CAPITOLUL XXII

Provocarea

Trei zile ucigătoare se scurseră atunci pentru general, pe puntea acelui vapor unde, nemişcat cu faţa spre orizontul ce-i ascundea Franţa, el îşi plimba privirea îndurerată pe imensitatea mărilor! Chinurile nemaiauzite ce le îndură în timpul acestor trei zile de nemişcare silită, închis în sine însuşi, încercînd să zîmbească celorlalţi pasageri care îl înconjurau cu respectul lor şi neputînd să-şi alunge pentru o clipă din minte gîndul care-l tortura - oh! chinurile acestea sînt cu neputinţă de exprimat.

Viaţa lui viitoare se înfăţişa de acum posomorîtă şi tristă ca şi marea nesfîrşită pe care aluneca corabia pe care se afla el.

Un moment, generalul Ruvigny se căi că plecase din Africa, unde ar fi putut fi ucis la cea dintîi ciocnire cu inamicul. Dar, în curînd, un gînd aprig de răzbunare îi domină şovăirea.

- Îmi trebuie viaţa acestui om! îşi zise el.

Şi, sub stăpînirea acestei dorinţi arzătoare, domnul de Ruvigny socoti cu nelinişte ceasurile, minutele, secundele din timpul acestei călătorii ucigătoare şi nădăjdui că vaporul *Minos* va intra în portul Marsiliei destul de curînd ca să-i fie cu putinţă să-şi scoată paşaportul pe care, după obicei, căpitanul trebuie să-l trimită îndată ce a sosit la comisariatul oraşului, şi să plece apoi numaidecît.

Generalul se înşelase însă în prevederi. *Minos* ajunse la Marsilia într-o duminică, zi în care toate administraţiile sînt închise, şi fu

nevoit să se resemneze a nu pleca spre Paris decît a doua zi dimineaţă. Îşi trimise, deci, bagajele la hotelul " Împăraţilor ", cel mai bun din Marsilia şi scoase un strigăt de uimire văzîndu-se oprit chiar la intrare de cineva cunoscut. Era un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, în costum de călătorie, şi care întinse vesel mîna generalului.

- Cum? zise el. Dumneata eşti, dragă baroane? Cavalerul d'Asti?

- El însuşi, răspunse acesta înclinîndu-se.

Cavalerul, precum ştim, luase parte la prima întrunire a celor şapte spadasini şi făcea şi el parte din misterioasa şi temuta Asociaţie. El şi generalul se cunoscuseră demult, la Paris şi în Nevers, pe vremea cînd acesta din urmă stătea la o rudă al lui, marchizul de Flars-Montgory, care era vecin cu un unchi al cavalerului d'Asti, unde acesta îşi petrecuse copilăria. În starea abătută în care se găsea, generalul socoti drept o fericire întîlnirea cu Cavalerul. Putea, deci, să-şi mai uite durerea, schimbînd cîteva cuvinte cu una din aceste cunoştinţe care devin aproape prieteni, cînd eşti departe de Paris.

- Unde te duci? îl întrebă el.

- La Paris, domnul general.

- Şi de unde vii?

- Din Italia.

Generalul simţi un fel de mulţumire dureroasă închipuindu-şi că poate Cavalerul nu ştia de căsătoria lui, căci i se părea că şi ochiul cel mai indiferent putea să-i citească dezonoarea scrisă cu litere de foc pe fruntea lui. Şi, într-adevăr, d'Asti avu discreţia să nu-l întrebe pe domnul de Ruvigny motivul care-l aducea la Paris.

- Cînd plecaţi? îl întrebă generalul.

- Mîine dimineaţă, cu trăsura mea.

Domnul de Ruvigny tresări de bucurie.

- Ei bine! zise el, îmi vei da şi mie un loc pînă la Paris.

Generalului îi era groază de singurătate căci simţea că ar înnebuni de durere dacă drumul de la Alger la Marsilia ar dura opt zile şi se bucura de favoarea aceasta a întîmplării care-i dădea un tovarăş de călătorie pînă la Paris.

Cavalerul d'Asti şi generalul luară masa împreună. În ciuda

obiceiurilor sale aristocratice, domnul de Ruvigny încercă să găsească o uitare momentană în fundul unui pahar cu şampanie şi izbuti pe jumătate.

De altminteri, Cavalerul era vesel, glumeţ, sceptic; la contactul cu spiritul lui tăios, inima cea mai mîhnită găsea o anumită filosofie, cel puţin pentru cîteva secunde.

Ce era de făcut o seară întreagă în provincie? Întrebarea pusă astfel, domnul d'Asti propuse generalului să-l ducă la teatru. Se juca în seara aceea " Semiramida ", cu artişti italieni. Generalul primi cu plăcere.

- Am reţinut dinainte două fotolii de orchestră, zise Cavalerul, deoarece eram sigur că mă vei însoţi.

Vorbind astfel, domnul d'Asti îşi luă pălăria şi dădu cu familiariate braţul generalului pe care-l conduse la Teatrul cel Mare.

Pe trotuar, în faţa hotelului, un servitor salutase pe furiş pe domnul d'Asti, care se aplecă în grabă la urechea lui:

- La Teatrul cel Mare, şopti el.

Pe cînd generalul şi însoţitorul său coborau strada principală, care e una din mîndriile marsiliezilor, servitorul o urca în sens contrar şi dispăru curînd după colţul străzii Saint Louis.

Domnul de Ruvigny mergea încovoiat sub povara durerii sale; el intră la spectacol şi ajunse la locurile rezervate cu pasul acela şovăielnic al unui om căruia lucrurile înconjurătoare îi sînt indiferente şi pe care-l roade o neliniştе grozavă. Apoi îşi plimbă peste sala care era plină şi pe scena unde în momentul acela apărea toată trupa, privirea aceea mohorîtă şi fără viaţă a omului închis în sine.

Dar în curînd, influenţa misterioasă a muzicii lucră asupra nervilor şi spiritului său pe care-l învăluise parcă o ceaţă deasă, astfel că domnul de Ruvigny simţi acea reacţie dulce şi melancolică ce pune adeseori stăpînire, în asemenea împrejurări, pe sufletele cele mai tulburate.

Pe nesimţite pleoapele domnului de Ruvigny se umeziră, inima-i bătu cu înverşunare şi se gîndi la Martha. O revăzu frumoasă şi curată şi atunci crezu că visase.

Deodată, un nume pronunţat în spatele lui îi răsună la ureche şi domnul de Ruvigny se întoarse cu iuţeală, ca şi cum ar fi fost muşcat în inimă, şi se uită la cei doi bărbaţi aşezaţi la spatele lui.

Dintre ei, unul putea să aibă cincizeci de ani, era îmbrăcat în haine negre, la butonieră purta rozeta de ofiţer al Legiunii de Onoare şi părea că aruncă pe scenă o privire mai mult distrată. Celălalt avea douăzeci şi opt sau treizeci de ani. Acesta era foarte palid şi generalului i se păru că trăsăturile lui ascundeau pe jumătate o figură pe care-o mai văzuse cîndva.

- Aşadar, întrebă domnul cu rozeta, continuînd să privească într-ascuns pe prima cîntăreaţă, l-ai văzut pe sărmanul Lemblin?

La numele acesta, generalul se întorsese, pe cînd un fior de mînie şi ruşine îl zgudui.

- L-am lăsat la Paris, omul cel mai fericit din lume, răspunse tînărul care ţinea ochii în jos.

Inima generalului bătea să se rupă şi asculta cu fruntea scăldată de sudoare. Cît despre domnul d'Asti, acesta se uita la femeile din sală.

- Bietul Hector Lemblin! reluă bărbatul cu rozeta, după spusele dumitale se vede că a făcut o mare prostie.

Generalului îi trecu un fior de gheaţă prin inimă.

- La drept vorbind, aşa e răspunse tînărul.

Şi el vorbea mai degrabă cu tonul unui şcolar care recită o lecţie învăţată, decît acela al unui bărbat povestind o întîmplare oarecare.

Dar generalul era prea mişcat ca să-şi mai dea seama.

- Aşadar, a dezertat?

- Da.

- Şi a venit la Paris?

- Da, domnule colonel. Acolo îl aştepta o femeie.

- E frumoasă?

- Eu am văzut-o numai o dată.

Dacă orchestra ar fi tăcut în momentul acela, s-ar fi auzit bătăile inimii domnului de Ruvigny.

- Ei, şi care e părerea dumitale?

- O găsesc adorabilă.

- Ştii numele ei?

La întrebarea aceasta generalul simţi că ameţeşte. Dacă ar fi fost în uniformă, de bună seamă că şi-ar fi trecut sabia prin corpul tînărului, mai înainte ca numele întrebat să fi ieşit de pe buzele lui:

- Baroana de Ruvigny.

În momentul în care tînărul pronunţa aceste ultime cuvinte, cortina căzu şi generalul, întorcîndu-se, îl apucă de braţ zicîndu-i:

- Domnule, sînteţi bun să mă urmaţi?

Paloarea nervoasă ce se aşternuse pe fruntea domnului de Ruvigny era grozavă şi s-ar fi văzut lesne că în momentul acela era în stare să-şi sugrume interlocutorul, dacă acesta ar fi refuzat să-l urmeze.

Tînărul înclină capul în semn că primeşte şi-l însoţi pe general.

Amîndoi, de altfel, erau urmaţi la oarecare distanţă; unul de către domnul cu rozeta şi celălalt de Cavalerul d'Asti, care păreau să fi ghicit rolul ce aveau să-l joace în curînd...

Atunci generalul îşi trase adversarul într-un colţ.

- Domnule, îi zise el, dumneavoastră cunoaşteţi un secret care, ajuns la urechile mele e o sentinţă de moarte.

Şi, lovindu-l cu mănuşa, generalul adăugă:

- Eu sînt baronul de Ruvigny.

- Foarte bine, domnule, răspunse necunoscutul palid ca un mort de ruşinea ce suferise şi retrăgîndu-se cu un pas înapoi, - pe mîine la orele şapte, în spatele grădinii Plantelor, pe malul Jarretului. Fiindcă eu sînt cel insultat, am dreptul să aleg armele.

Apoi îşi aruncă cartea de vizită la picioarele generalului, luă braţul personajului cu rozeta, părăsi foaierul şi dispăru.

Generalul alergă atunci la d'Asti, după ce luase de jos cartea de vizită fără s-o citească.

- Cavalere, zise el, mă bat mîine dimineaţă la orele şapte, pe viaţă şi pe moarte. Dumneata eşti martorul meu. Nu mă întreba nimic, nu-mi cere nimic. E un secret grozav între mine şi adversarul meu.

Abia atunci, domnul de Ruvigny îşi aruncă ochii pe cartea de vizită a adversarului şi citi:

- Marchizul Gontran de Lacy!

- Gontran de Lacy! strigă el, fiul celui mai bun prieten al meu, fiul omului căruia îi datorez faptul că de trei ori mi-a scăpat viaţa...Oh!...

Şi generalul se învîrti pe călcîie ca un om lovit de trăznet şi se spijini de domnul d'Asti, ca să nu cadă.

- Haide, murmură el cu o voce înăbuşită, să ieşim de aici. Cred că am să înnebunesc!

CAPITOLUL XXIII

Hipnoza crimei

Pe cînd generalul ieşea de la teatru, dînd braţul Cavalerului d'Asti, Gontran de Lacy, căci el era, se îndepărta de asemenea în tovărăşia Colonelului Leon, pe care cititorii l-au recunoscut, fără îndoială.

Ei se îndreptară spre străzile Sainte şi Paradis, pînă la un hotel situat în colţul străzii Bonaparte, unde intrară amîndoi.

Gontran se îndreptă atunci spre etajul de sus, pătrunse într-un apartament foarte confortabil, pe care-l ocupa din dimineaţa aceea cu Leona, şi se opri într-un salon ce dădea în camera lui de dormit.

Leona, la un semn al lui, trecu în această din urmă încăpere şi-l lăsă singur cu colonelul.

Gontran era foarte palid, gesturile nervoase iar privirea rătăcită spuneau limpede neliniştea în prada căreia era.

Colonelul era rece şi nepăsător, ca un om mulţumit de sine însuşi. El fredona chiar printre dinţi sfîrşitul ultimului act din "Semiramida".

- Colonele, zise atunci domnul de Lacy trîntindu-se pe o canapea, ştii că am comis ceva mai mult chiar decît o infamie?

- Ce să facem, aşa e voia fatalităţii!

Şi colonelul ridică cu resemnare din umeri.

- Să-l ucid, urmă Gontran, n-ar însemna oare să necinstesc memoria tatălui meu?

- E drept, răspunse cu răceală Colonelul, dar n-ai observat că ori de cîte ori sentimentele frumoase se amestecă cu banalitatea vieţii noastre, nu facem decît prostii?

- Ei, şi atunci? exclamă Gontran.

- Atunci, dragul meu, dacă te vei lăsa ademenit de fraze asupra prieteniei, respectului strămoşilor sau mai ştiu eu ce, vei sfîrşi prin a avea neîncetat lacrimi în ochi, lacrimile te vor enerva, nervii te vor împiedica să dormi, mîine braţele îţi vor tremura, vei vedea totul în negru - şi te vei omorî. Iată la ce slujeşte poezia.

Şi colonelul începu să zîmbească.

- Aşadar, să mă bat?

- Aşa îmi închipui. Întîi că nu vei vrea să păstrezi pe obraz urma mănuşii generalului şi apoi nu vei prefera să te baţi cu cei şase Cavaleri ai Spadei!

- Oh! Ce ticăloşie! se gîndi Gontran.

- Dragul meu, urmă pe un ton compătimitor, dumneata nu eşti încă un om tare şi-mi pari plin de scrupule şi prejudecăţi, însă fii sigur că te vei lepăda de toate acestea cu timpul...

Gontran nu răspunse, ci îşi plecă ochii în pămînt, ca un criminal ce-şi ascultă sentinţa la moarte.

- Pînă atunci, dragă prietene, urmă Colonelul, dacă vrei să mă asculţi, te vei aşeza în pat şi vei dormi, lăsîndu-mi mie grija de a te deştepta. Mă duc între timp să cumpăr o pereche de spade şi să reţin o trăsură. Noapte bună.

Şi Colonelul ieşi fredonîndu-şi mereu aria.

Gontran rămase multă vreme nemişcat, aproape încremenit. El simţea, în sfîrşit, apăsarea strivitoare a acestei Asociaţii, căreia i se dăduse ca s-o redobîndească pe Leona şi înţelegea acum că-şi schimbase libertatea pe o sclavie veşnică şi că se făcuse instrumentul complicilor săi, aşa precum ei fuseseră, altădată, ai lui.

Cînd marchizul intră în camera de alături, o găsi pe Leona în picioare, cu privirea liniştită şi cu un zîmbet de dragoste fluturîndu-i pe buze.

- Dumnezeule! strigă ea. Oare ce ai, de eşti aşa de palid?

- De, răspunse el cu un glas sec, am făcut o socoteală.

- O socoteală? întrebă ea mirată.

- Da, am calculat cît mă va costa iubirea ce am avut-o pentru

dumneata, căci, adăugă el cu un zîmbet trist, n-am plătit încă nimic pînă acum.

După aceea el întoarse spatele Leonei, rămasă nedumerită, şi se trînti pe canapea, hotărît să doarmă îmbrăcat.

El dormi, fiindcă un om brav, chiar suferind de insomnie, va dormi oricînd în ajunul unei întîlniri pe teren dar somnul îi fu greoi, agitat, plin de viziuni groaznice şi amestecat cu vorbe fără şir, cu fraze întretăiate, pe care Leona le asculta înfiorată.

El se trezi de mai multe ori şi adormi în cele din urmă. În sfîrşit, în zorii zilei, Colonelul bătu încet la uşă. Gontran se sculă numaidecît, îşi adună într-o clipă amintirile, avu groază de el însuşi şi de rolul ce avea să-l joace şi, sub înrîurirea neaşteptată a unui gînd eroic, îşi zise:

- Am să mă omor, e mai drept aşa!

Apoi, deschise uşa Colonelului.

- Cum! îi zise acesta. Eşti nebun? N-ai dormit?

Gontran ridică din umeri.

- Ba da, răspunse el, dar am uitat să mă dezbrac.

- Prostie, dragul meu. Uite, eşti palid, nervii îţi sînt agitaţi. Asta ar putea să te coste foarte scump.

- Hei, ce-mi pasă!

- Bine, zise Colonelul cu nepăsare, asta nu va fi treaba noastră.

După aceea, el reluă cu un ton mai blînd şi aproape afectuos:

- Cînd eşti gentilom, dragul meu, te duci la duel ca şi la bal, în haine de sărbătoare. Deci, găteşte-te puţin, schimbă-ţi rufele, înlocuieşte-ţi fracul cu o redingotă, pune-ţi un pantalon larg şi pantofi, fie chiar cei mai rupţi. Ghetele nu-s bune pe teren. Am luat de la Zavué nişte spade minunate. Garda e în bună stare şi sînt foarte uşoare la mînuit. Încearcă-le.

Şi Colonelul întinse una lui Gontran, care o mînui şi o făcu să şuiere fără să vrea. Apoi, marchizul ascultînd sfatul Colonelului, îşi schimbă îmbrăcămintea şi cînd fu gata, în convingerea ce şi-o făcuse că n-o va mai revedea, se duse s-o contemple pe Leona.

Aceasta dormea şi i se păru mai frumoasă ca oricînd. Gontran fu cuprins de ameţeală, simţi că dragostea de viaţă îl năpădea acum mai puternic şi mai înrădăcinat ca oricînd şi vru să trăiască spre a mai fi iubit.

Colonelul îl luă de braţ şi ambii ieşiră fără zgomot din apartament, atît de uşor încît Leona nu se deşteptă.

O trăsură aştepta în stradă. Gontran şi Colonelul se urcară în ea, ascunseră săbiile sub una din perne şi strigară birjarului:

- La Grădina Plantelor!

Trăsura porni, gonind în trap mare pe străzile încă pustii.

În ciuda limpezimii obişnuite a cerului provensal, o ceaţă deasă se tîra pînă aproape de pămînt şi era un frig prea timpuriu pentru anotimpul acela. Era una din acele zile în care duelul părea fără îndoială lucrul cel mai nesocotit şi mai caraghios din lume. Nu te baţi cu toată inima decît la soare.

Cînd trăsura se opri în faţa Grădinii Plantelor, iar marchizul şi Colonelul coborîră ca să caute ţărmul Jarretului, rîuleţul acesta care e singura apă curgătoare a marsiliezilor; Gontran simţi că-l străbate un fior rece şi se înfăşură în manta...

- Bine! îi zise colonelul, ce vei face cînd va trebui să te dezbraci?

- Ştii, răspunse Gontran, ridicînd din umeri, că asemenea glume nu mi se potrivesc niciodată. Sînt foarte sensibil la frig - şi atîta tot. Şi apoi, adăugă el cu un zîmbet trist, nu m-am bătut niciodată pe o vreme ceţoasă.

- Tot poet! zise Colonelul dispreţuitor.

Coborîră pînă la malul rîului ca să aleagă un loc mai potrivit pe nisip. Curînd după aceea văzură pe general, urmat la cîţiva paşi de Cavalerul d'Asti.

- Cavalerul e minunat în rolul lui, murmură Colonelul. S-ar zice că nu ne-a văzut niciodată.

Generalul era îmbrăcat într-o redingotă încheiată milităreşte pînă la gît şi cu un pantalon cenuşiu şi strîmt.

Mersul lui sigur şi trufaş dovedea că-şi regăsise liniştea obişnuită în faţa primejdiei. Cu toate acestea, era foarte palid şi o mîhnire adîncă i se zugrăvea pe faţă. El salută pe Colonel şi pe Gontran apoi, în loc să rămînă în urmă, după obicei, pe cînd martorii se vor înţelege între ei, el merse drept către marchiz şi-i zise:

- Domnule, sînteţi într-adevăr marchizul Gontran de Lacy, care a comandat un regiment în timpul războiului din Spania?

Gontran tresări la aceste vorbe şi paloarea lui crescu:

- Da, răspunse el.

- Domnule, reluă generalul, tatăl dumneavoastră era prietenul meu intim şi de trei ori mi-a salvat viaţa pe un cîmp de luptă.

Domnul de Lacy suferea îngrozitor în timp ce vorbea generalul.

- Priviţi-mă, domnule, urmă domnul de Ruvigny, am patruzeci şi cinci de ani, dintre care treizeci de seviciu, douăzeci de campanii, optsprezece răni şi am omorît trei oameni în duel. Am aerul unui laş?

- Nu, zise Gontran căruia inima îi bătea să se rupă şi simţea apăsînd asupra lui ochiul calm şi stăpînitor al Colonelului.

- Ei bine! reluă domnul de Ruvigny, vreţi să-mi juraţi că nu veţi mai pronunţa niciodată în viaţa dumneavoastră numele pe care-l ştiţi legat de acela al nemerniculuí de Lemblin - şi vă cer numaidecît scuze... căci, sfîrşi generalul emoţionat, nu pot să ucid pe fiul prietenului meu!

Oh! dacă marchizul de Lacy ar fi fost liber, cum s-ar fi aruncat la genunchii omului acesta nobil, atît de nefericit şi atît de bun! Cum i-ar fi luat amîndouă mîinile într-ale sale şi i-ar fi cerut iertare!... Dar Gontran nu-şi mai aparţinea, el era de acum încolo braţul executor al misterioasei Asociaţii şi voinţa lui nu mai avea nici o greutate în balanţa în care atîrna la ora aceea soarta generalului.

Cuprins de ameţeală, Gontran întoarse capul şi ridică o privire rugătoare spre colonel.

Acesta era liniştit, rece şi neînduplecat iar privirea lui zicea limpede:

- " Trebuie să te baţi, ai jurat! "

Şi Gontran răspunse, fără să îndrăznească a-l privi pe general în faţă:

- Domnule, dumneavoastră m-aţi lovit, deci nu voi primi scuzele dumneavoastră în nici un caz. Vă rog să luaţi spada.

Un suspin păru că sfîşie pieptul generalului, apoi el se întoarse spre Cavaler care-şi păstra atitudinea unui martor ce n-are de riscat decît viaţa altuia:

- Fatalitatea vrea astfel! murmură el.

Şi se îndepărtă de Gontran care se apropie de Colonel, zicîndu-i:

- Omul acesta, pe care vrei să-l omor, face de o mie de ori mai mult decît căpitanul dumitale, Hector Lemblin.

- Bine, răspunse Colonelul, lucrul acesta îl ştiu, dar căpitanul e

unul de-ai noştri. Dacă generalul era în locul său, trebuia să-l ucizi pe Lemblin, fără nici un scrupul.

Apoi Colonelul adăugă cu glas tare:

- " Domnilor, dezbrăcaţi-vă! "

Pe cînd cei doi adversari se dezbrăcau, Cavalerul şi Colonelul măsurau spadele şi le trăgeau la sorţi. Soarta favorizâ pe Gontran. El urma să se bată cu spadele cumpărate de la Zavué şi nu cu acelea ale generalului.

- Haideţi, domnilor!... În gardă!

Acestea fură cele două semnale pe care Colonelul le pronunţă, pe cînd cei doi adversari erau gata să încrucişeze fierul. Le rosti cu voce liniştită - şi ca să zicem aşa, metalică, - o voce care da omului acesta aparenţa unui ceasornic ale cărui bătăi sînt toate regulate şi precise.

Punînd sabia în mîna lui Gontran, Colonelul îi şoptise la ureche:

- " Dacă te vei lăsa ucis, atunci toată truda pentru recucerirea Leonei a fost de prisos! "

Cuvintele acestea avură asupra lui Gontran o influenţă magnetică, între el şi omul acesta, căruia avea să-i verse sîngele şi fusese prietenul tatălui său, el văzu ridicîndu-se imaginea seducătoare şi plină de farmec a Leonei. El crezu că-i simte privirea aceea întunecată şi adîncă ce-i da fiori de dragoste şi nu mai avu în faţă decît un om a cărui spadă îi ameninţa pieptul şi pe care trebuia să-l omoare, dacă voia să mai trăiască alături de Leona.

Generalul fusese în prima lui tinereţe, la vîrsta aceea ce s-ar numi mai bine vîrsta duelurilor, un minunat mînuitor de spadă, cu care mulatrul Saint-Georges s-ar fi mîndrit avîndu-l ca elev.

Dar trecuse multă vreme de cînd îndeletniciri mai nobile îl făcuseră să renunţe la sălile de arme şi să părăsească această luptă nelegiuită ce se cheamă duel, pentru splendorile glorioase şi primejdiile eroice ale cîmpului de luptă.

Astfel că muşchii şi genunchii săi nu mai aveau acea elasticitate necesară scrimei; mîna, devenită greoaie, era leneşă la evitarea loviturilor şi prea uşoară la ripostă. Şi apoi, dacă un om s-a bătut vreodată împotriva voinţei sale, mîhnit că are drept adversar un copil pe care-l iubeşte, acesta a fost el.

Toate lucrurile acestea, strînse laolaltă, trebuiau să-i asigure lui

Gontran, a cărui viaţă se scursese numai în sălile de arme, o superioritate de netăgăduit. Şi cu toate acestea, amîndoi şovăiră multă vreme pînă să-şi apropie săbiile. Mîinile le tremurau şi s-ar fi zis că inima le conducea spada, atît de nesigur era vîrful acestei arme.

- Leona... murmură Colonelul pentru a doua oară la urechea lui Gontran.

Numele acesta îl însufleţi din nou şi fu ca o sentinţă de moarte pentru general, pe care el începu să-l încolţească, silindu-l să se dea înapoi cu cîţiva paşi şi să se apere cu aceeaşi energie.

Din clipa aceea se produse în Gontran de Lacy fenomenul acela destul de obişnuit la oamenii cu firea prea înflăcărată; un val de sînge i se urcă în inimă injectîndu-i ochii; sentimentul primejdiei se manifestă la el într-un mod grozav, deveni furios şi uită, poate, totul, pînă şi numele adversarului său!

Atunci, pentru cei doi martori fu un spectacol solemn şi cumplit; fără să vrea, nervii le fură zguduiţi în faţa luptei înverşunate între cei doi bărbaţi, - făcuţi să se stimeze şi se se iubească unul pe altul, şi dintre care unul trebuia să moară în curînd...

Generalul, de asemenea, uitase numele lui Gontran şi nu mai avea înainte-i decît pe omul care rostise numele soţiei sale şi care-i ştia dezonoarea.

Trecură numai zece minute, - un veac! - în timpul cărora fierul atingînd fierul, respiraţiile amestecate, ochi în ochi, cei doi adversari frămîntară în picioare nisipul din jurul lor, înaintînd şi retrăgîndu-se alternativ.

Deodată generalul scoase un oftat şi atunci spada scăpă din mîinile lui Gontran. Marchizul văzu ca prin ceaţă pe domnul de Ruvigny încă în picioare, dar ţeapăn, palid şi ducîndu-şi mîna stîngă la piept, pe cînd Cavalerul alerga spre el ca să-l sprijine.

- Mi-e frig... îngînă generalul şi se prăbuşi în braţele lui d'Asti.

Spada lui Gontran atinsese diafragma pieptului, lovindu-l de moarte pe baronul de Ruvigny.

Atunci Colonelul se apropie, dînd deodată chipului său o expresie de tristeţe şi durere pe care ochii pe jumătate stinşi ai generalului putură încă s-o mai vadă.

- Cavalere, murmură domnul de Ruvigny, adresîndu-se lui d'Asti... vă veţi duce la Montgory... să vedeţi pe Flars... vărul meu...

- Da, răspunse acesta cu un semn şi simulînd o durere adîncă.

- Îi veţi spune... că Ruvigny a murit... Montgory n-are copii... şi cum familia lui Flars nu trebuie să se stingă...

Generalul nu putu să sfîrşească; un val de sînge îl năpădi pe gură; făcu un semn de adio cu mîna şi închise ochii în mijtocul unei violente şi supreme zvîrcoliri. Generalul murise!

Atunci Cavalerul şi Colonelul se uiatară unul la altul.

- Bravo Cavalere! îi zise Colonelul. Văd că eşti un om pe care te poţi bizui!

- Ştiu, răspunse acesta cu o îngîmfare neruşinată.

- Nu văd nici o piedică, urmă Colonelul, ca să nu îndepliniţi ultima dorinţă a generalului, dar numai să vă aduceţi aminte că nu marchizul Gontran de Lacy l-a ucis...

- Dar cine, atunci?

- Un ofiţer neînsemnat, căpitanul Lambert... Înţelegeţi?

- Da, răspunse cu răceală Cavalerul d'Asti.

Colonelul se întoarse şi aruncă atunci o privire spre Gontran.

Acesta rămăsese tot în picioare, chiar în locul unde urechea-i fusese izbită de suspinul de moarte al generalului. El se uita prosteşte la sabia-i căzută la pămînt şi semăna cu asasinul acela care, cuprins de remuşcări tocmai în momentul crimei, îşi aruncă pumnalul şi îşi întoarce privirea de la victima care-şi trage sufletul, nemaiavînd nici puterea, nici curajul să fugă.

- Mai fricos ca un iepure! murmură Colonelul ridicînd din umeri.

CAPITOLUL XXIV

Spectrul Ignominiei

Trecuseră cincisprezece zile de cînd domnul baron de Flars Ruvigny, general de divizie, fusese ucis în duel la Marsilia, de către marchizul Gontran de Lacy.

Acesta se înapoiase la Paris, ducînd cu el şi pe Leona, şi se instalase iarăşi în apartamentul acela din strada Port-Mahon, unde trăise ceasuri atît de fericite atunci cînd mai credea încă în ea.

Ciudăţeniile şi misterele sufletului omenesc sînt de nepătruns. Gontran îşi jucase onoarea, îşi angajase libertatea şi ucisese pe cel mai bun prieten al tatălui său, ca să recucerească pe femeia aceasta. El o vedea acum la picioare, cu mîinile împreunate, cerşind o privire, un zîmbet şi Gontran; îşi întorcea capul cu groază şi dezgust.

Domnul de Lacy aducînd pe Leona în strada Port-Mahon, voise să se vindece de fatala şi ruşinoasa-i dragoste; şi nu se înşelase. Regăsindu-se în apartamentul acela unde totul îi înfăţişa o amintire, Gontran avea neîncetat în suflet trădarea Leonei, istorisirea Colonelului şi acele opt zile de nebunie furioasă care se scurseseră după plecarea banditului Giuseppe şi a aventurierei. El începuse atunci s-o privească cu scîrba aceea amestecată cu curiozitatea ce o simţim cînd încercăm să pătrundem o prăpastie căreia ceaţa i-a ascuns multă vreme adîncimea.

Studia perversitatea aceea ascunsă sub cea mai seducătoare aparenţă; şi dacă nu se săturase încă de frumuseţea-i suverană şi

dacă mai era în prada acelei furii a iubirii, cînd inima nu mai vorbeşte, - furie a simţurilor şi a imaginaţiei, cel puţin presimţea ora apropiată în care Leona nu va mai fi pentru el decît jucăria aceea neînsemnată ce o respingi dispreţuitor cu piciorul cînd a sosit ceasul saturaţiei.

De altminteri, iubindu-l pe marchiz, dîndu-i-se ca o sclavă, Leona îşi pierduse privirea dominatoare care odinioară îl apleca pe Gontran la genunchii ei; fulgerul acela al răului, cel mai strălucitor, fără îndoială, care încununa altădată fruntea ei, se stinsese; zîmbetul acela ascuţit şi tăios ca o lamă de pumnal se ştersese, ca să facă loc zîmbetului searbăd al iubirii fanatice. Farmecul orbitor ce-l legase pe Gontran de picioarele idolului său se rupsese.

Remuşcările pătrundeau puţin cîte puţin în adîncul inimii domnului de Lacy, remuşcările acelea răzbunătoare care ne mustră că am plătit cu un preţ atît de mare fericirea ce dispare prea curînd în ochii noştri dezamăgiţi.

Ca să răscumpere pe femeia aceasta care acum începea să-i devină nesuferită, el coborîse din sferele luminoase şi artistice ale unei vieţi nobile, pînă atunci fără pată, în văgăunile unei Asociaţii unde piciorul aluneca, prin întuneric, pe noroiul însîngerat al crimei; el consimţise să joace o comedie infamă, un rol de bandit, se făcuse complicele şi amicul oamenilor care, cu toţii, aveau un păcat pe conştiinţă, - el, a cărui viaţă cinstită putuse să desfidă soarele cel mare al opiniei publice. În sfîrşit, el îşi mînjise mîinile cu sîngele generalului.

Şi, din ziua aceea, un spectru i se aşeza noaptea la căpătîi, îl însoţea pretutindeni şi părea că-l veştejeşte cu un zîmbet de dispreţ, numindu-l asasin.

Uneori, pe marchiz îl năpădeau nişte friguri cumplite: atunci el căuta un cuţit şi în clipele acelea îl chinuia gîndul de a ucide pe Leona. Aceasta, care nu-l lăsa singur niciodată, ghicea hotărîrea lui şi atunci îi cădea în genunchi:

- Loveşte-mă! zicea ea.

Gontran, dezarmat, arunca cuţitul departe de el şi-şi ascundea capul în palme, ca şi cum lumea întreagă şi-ar fi aţintit ochii asupra lui şi ar fi putut să vadă cum roşeaţa ruşinii i se aşternea pe frunte.

Viaţa acestor două fiinţe, legate de acum încolo printr-o

fatalitate grozavă, devenise de nesuferit pentru Gontran, dureroasă şi deznădăjduită pentru Leona. Iubirea ce se reazămă pe dispreţ şi ură e un chin fără nume.

Pe de altă parte, deşi Leona avusese groază de banditul Giuseppe, care-şi luase rolul în serios făcîndu-se om cinstit, Gontran ridica din umeri cu milă văzînd că femeia aceasta îl iubeşte la nebunie, dezbrăcată de scepticismul acela rece care altădată îi arcuia în chip batjocoritor buzele, lepădînd acum aparenţa aceea de depravare mondenă, pierzînd pe nesimţite pînă şi ultimele licăriri, acel geniu al răului care-l subjugase cu atîta violenţă în ziua cînd aflase fuga acestui monstru şi îngrozitoarea ei poveste.

De la înapoierea lor, Leona nu se arătase nicăieri, nici la Operă - unde avea o lojă - nici la Longchamp, unde primele zile ale lui aprilie adunau lumea elegantă a Parisului. Fericirea mult sperată de ea, visul ei ar fi fost să iasă măcar un ceas, într-o seară, la braţul lui Gontran; să facă în doi o plimbare pe bulevarde, în mijlocul acelei mulţimi zgomotoase printre care fericiţii şi nefericiţii trec deopotrivă de nevăzuţi.

Dar ea nu îndrăznea să-i ceară lui Gontran o asemenea favoare, iar acesta părea prea puţin dispus să consimtă la aşa ceva.

Dacă el o mai iubea pe Leona, roşea destul de această nenorocită legătură ca să nu mai vrea s-o desfăşoare şi în ochii lumii.

Din ziua în care o cunoscuse pe Leona, Gontran dispăruse aproape pentru toţi prietenii lui, rudele şi simplele cunoştinţe. La prima-i înapoiere din Italia el nu văzuse pe nimeni şi se închisese în strada Port-Mahon. Se ştie cum intrase în Asociaţia Spadasinilor şi cum părăsise iarăşi Parisul. Prin urmare, în momentul cînd îl găsim instalat din nou în strada Port-Mahon, Gontran nu era la Paris pentru nimeni.

În lumea aristocrată a străzilor Varenne, Grenelle şi Lille, mii de zvonuri mai mult sau mai puţin vagi circulau pe seama dispariţiei lui. Unde era? La drept vorbind, nu ştia nimeni. - În Italia, ziceau unii; în Spania, afirmau alţii. Nimeni nu-l întîlnise şi urmele lui se pierduseră pentru membrii Jokey-Club-ului, unde altădată nu lipsea în nici o seară.

Domnul de Lacy decăzuse în proprii lui ochi şi i se părea că Universul întreg trebuia să-i citească dezonoarea pe frunte. Abia

obişnuit puţin cu crima, el se ascundea, în loc să înfrunte lumina zilei şi cine ştie cîtă vreme ar fi rămas în starea aceasta de nesimţire morală dacă o întîmplare cu totul nouă n-ar fi răsărit în mijlocul vieţii îndeajuns de chinuită. Într-o dimineaţă i se aduse biletul următor:

"Dragă marchize,

Principiul real şi unic al vieţii este mişcarea. Odihna ucide pe om. Iată cincisprezece zile de cînd te-ai lăsat în braţele acelui farniente al iubirii şi ne-ai uitat în aşa fel pe toţi, de parcă Asociaţia nici nu mai există pentru dumneata.

Or, scumpe marchize, Asociaţia există şi are nevoie de dumneata, care eşti unul din membrii ei cei mai bravi, cei mai inteligenţi şi cei mai devotaţi - după cum sper că voi putea spune în curînd.

Vino, deci, chiar diseară, la orele şase, să iei masa împreună cu un bătrîn care-ţi va da unele instrucţiuni şi care, aşteptîndu-te, îţi strînge amîndouă mîinile.

Colonelul Leon ".

Gontran scăpă scrisoarea din mînă.

- Iarăşi! murmură el, iarăşi un asasinat sau vreo crimă de făptuit! vreun prieten bătrîn al tatălui meu care vrea, poate, să mă ucidă. Mai bine moartea!

Cînd marchizul Gontran de Lacy îşi regăsi cumpătul, nu se mai gîndi să moară. El îşi aplecă fruntea ca un om învins care şi-a sacrificat onoarea. Aparţinea de acum încolo Asociaţiei Spadei, cu trup şi suflet şi, la ora şase, el se duse la Colonelul care-l aştepta.

De cînd se formase Asociaţia Spadasinilor, Colonelul se mutase din apartamentul acela mic, situat într-o străduţă îngustă, unde l-am văzut primind pentru prima oară pe membrii acestei Asociaţii. El simţise nevoia de a-şi aşeza viaţa particulară la lumina soarelui, cel puţin în aparenţă, şi venise să ocupe în strada Helder un vast şi plăcut apartament la etajul întîi.

Primi pe Gontran într-un fumoar drăguţ, decorat în stil oriental şi împodobit cu covoare de India, pe care atîrnau tulpine mlădioase de orez. Colonelul parcă nu mai era omul bătrîn pe care-l cunoşteam; nu mai era personajul acela grav, îmbrăcat în haine negre, care

fondase Asociaţia Spadasinilor, ci un om brav şi voios care gusta viaţa aşa cum se soarbe o ceaşcă de cafea şi găsise totul aranjat de minune în lume, zîmbind cu un zîmbet binevoitor şi naiv, care liniştì puţin pe domnul de Lacy.

- Marchize, zise Colonelul, iată primăvara, adierile de mai, dimineţile scăldate de soare şi, pe o asemenea vreme, şederea la Paris începe a fi nesuferită. Cît despre mine, nu mai aud fără emoţie pleznetul unui bici sau uruitul unei trăsuri şi aş vrea mult să fiu în locul dumitale.

- De ce?

- Fiincă dumneata vei părăsi chiar în seara asta Parisul acesta plictisitor, deja plin de praf, şi vei porni cu toată iuţeala pe un frumos drum de ţară. Noaptea, călătoria, e minunată, visarea ce-o procură e delicioasă.

- Colonele, îl întrerupse Gontran, îmi plac prea puţin poeziile pastorale şi ţi-aş fi recunoscător dacă ai binevoi să te explici.

- Ce vrei să spui?

- Nimic mai simplu. De ce trebuie să plec? Unde mă duc?

- Te vei duce la Nevers, în Clamecy, şi de la Clamecy într-un sat cu numele de Saint-Pierre, unde îl vei găsi pe unul de-ai noştri, Cavalerul d'Asti.

- Oare ce crimă trebuie să mai comit?

- Ah! dragă, zise Colonelul, n-ai înţeles tocmai bine. Nu mai e vorba de crimă în însărcinarea dumitale, de-acum, precum nu e în aceea a unui inspector al unei societăţi de asigurări pe viaţă. D'Asti e la ţară şi se plictiseşte vînînd singur, el doreşte foarte mult un tovarăş şi s-a gîndit la dumneata. Asta-i totul.

- Lasă! zise Gontran. Mă iei drept un copil?

- Se poate, urmă Colonelul, ca el să-ţi dea vreo însărcinare delicată; dar, fii liniştit, însărcinarea aceasta nu va avea nimic neplăcut.

- Ah! zise Gontran respirînd uşurat, mă poţi asigura de aceasta?

- Drace! crezi oare că Asociaţia noastră nu lucrează decît cu spada? Oamenii tari ca voi, dragul meu, trebuie să cînte şi pe altă strună.

- Dar, în sfîrşit, spune-mi despre ce e vorba.

- Ei! răspunse Colonelul, tocmai ăsta e secretul lui d'Asti.

- Domnul colonel e servit! se auzi în momentul acela o voce la intrarea fumoarului.

- Haide să mîncăm, zise cu voioşie colonelul. Trăsura dumitale va veni să te ia de aici la orele şapte şi jumătate.

- Cum! nu-mi vei lăsa nici timpul să mă întorc acasă?

- E de prisos.

- Dar Leona?

- Ei bine! îi vei scrie cîteva cuvinte, vestind-o că trebuie să faci un drum de opt zile.

Ordinele Colonelului erau atît de hotărîte, încît domnul de Lacy fu nevoit să asculte. El scrise Leonei anunţîndu-i plecarea şi, la orele şapte şi jumătate, se urca în trăsură strigînd surugiului:

- Spre Nevers!

CAPITOLUL XXV

Prinţesa Nebunului

După două zile de la plecarea lui la Paris, marchizul Gontran de Lacy ajunsese a marginea pădurilor din acea parte a Nevers-ului, ce se numeşte Morvan.

Motivul misterios al călătoriei sale, motiv pe care nu-l ştia încă şi pe care numai Cavalerul d'Asti trebuia să i-l explice, predispusese pe marchiz la visarea aceea posomorîtă ce năpădeşte adeseori pe călători atunci cînd o putere necunoscută îi mînă spre un scop necunoscut. Gontran îşi jucase cu nesocotinţă onoarea vieţii sale pentru o pasiune ce timpul ar fi fost deajuns ca să i-o smulgă din inimă; el îşi vînduse libertatea pentru o iubire nebună şi iubirea aceasta se stingea, iar el trebuia să rămînă de-a pururi sclav. Gîndul acesta grozav îi amintea fără încetare că se făcuse un instrument orb în mîinile Asociaţiei în care intrase fără să chibzuiască.

"Cavalerul îţi va da instrucţiuni " îi zisese Colonelul. Şi

Gontran pornise la drum, făcînd şaizeci de leghe cu diligenţa, singur, absorbit în neagra-i melancolie şi aruncînd cîte o privire tristă - prin fereastra trăsurii - peste locurile mişcătoare şi cu privelişti felurite pe care le străbătea în goană.

Trăsura se opri într-un oraş al departamentului Nièvre, ce se numeşte Clamecy, şi de unde mergi de-a dreptul la Morvan. De acolo marchizul trebuia să ia un cal ca să se ducă la Saint-Pierre, satul unde urma să aştepte vizita Cavalerului d'Asti. Gontran căută să afle ce distanţă îl despărţea de Saint-Pierre.

- Domnule, i se răspunse, sînteţi cam la şase leghe depărtare. Ziua, domnule, aceasta se poate face în trei ceasuri, presupunînd că aveţi un cal bun, dar noaptea e cu totul altceva şi, dacă nu veţi lua o călăuză bună .care să vă conducă prin pădure şi să vă treacă Jarretul pe la un loc bun, riscaţi să vă pierdeţi şi să rătăciţi prin pădure toată noaptea.

- Atunci, căutaţi-mi o călăuză, zise Gontran.

- Domnul, zise stăpînul calului cu o politeţă smerită, ar face mai bine să aştepte pînă mîine dimineaţă. A plouat mult în zilele din urmă; apa a crescut, drumurile sînt desfundate pretutindeni şi e într-adevăr primejdios să porniţi la drum noaptea.

Dar Gontran era grăbit ca şi cum ar fi fost vorba de o întîlnire amoroasă. El voia să ştie, să ştie cît mai curînd ce nou serviciu avea să-i mai ceară grozava Asociaţie şi răspunse sec omului ce-i închiriase calul:

- Trebuie să ajung chiar în seara asta la Saint-Pierre. Puneţi şaua pe cel mai bun cal din grajdul dumneavoastră şi găsiţi-mi o călăuză, ca să pot pleca numaidecît.

Gontran vorbea cu tonul acela răspicat care nu admite discuţie. Patronul se închină. Domnul de Lacy trecu în sala de mese a hanului şi dejună acolo în grabă, pe cînd un servitor îi luase cele două bagaje şi le încărcase pe şa. Cîteva minute după aceea patronul se întoarse.

- Domnule, zise el, am căutat în toate părţile o călăuză, nimeni nu vrea, însă, să plece la drum pe vremea aceasta, căci se arată furtună la orizont şi se pare că rîul Yonne a ieşit din albie chiar în locul unde trebuie trecut vadul ca să puteţi merge la Saint-Pierre.

- Voi merge fără călăuză, răspunse Gontran nesinchisindu-se de mutra încremenită a hangiului.

- Nu văd decît un singur om care să poată însoţi pe domnul, dacă n-aveţi cumva vreo superstiţie...

- Ce vrei să spui cu asta? întrebă marchizul intrigat de cuvintele acestea misterioase.

- În ţinuturile noastre, răspunse el, oamenii din popor sînt superstiţioşi şi cred că a porni la drum cu un "nevinovat" înseamnă nenorocire.

- Dar ce este un nevinovat?

- E un fel de idiot. Acela despre care vorbesc e un flăcău cu numele de Nicon, născut la Chatel-Censoir, un sat din departamentul vecin. Băiatul acesta, domnule, e o fire ciudată; se zice chiar că e vrăjitor.

Gontran ridică din umeri.

- Cerşeşte ca să poată întreţine o mamă oarbă. Într-o zi pleacă la Anxerre, cere de pomană pe tot drumul, face ocolul oraşului şi se întoarce să se culce la Chatel. A doua zi pleacă la Clamecy şi face acelaşi lucru ca la Anxerre; şi tot anul, pe căldură ori pe frig, oricît de păcătoasă vreme ar fi, el pleacă o zi la Anxerre şi a doua la Clamecy. Totdeauna e pe drum.

- Nevoia îl îndeamnă să facă aşa?

- Oh! exclamă hangiul, el cîştigă mai mult decît cel mai bun lucrător. De altminteri, toată lumea îi dă şi face comisioane de minune.

- E idiot din naştere?

- Nu, domnule, a fost soldat. Acum doi ani şi-a sfîrşit stagiul şi cînd s-a întors de la regiment, era atît de zdravăn şi de teafăr, că s-a făcut pîndar. Dar cîteva luni după aceea, fără să se ştie de ce, şi-a pierdut mintea şi de atunci nu-i mai stă gura şi te ameţeşte cu vorbe fără şir. Rău, însă, nu face nimănui şi nebunia lui stă în faptul că se crede iubit de o prinţesă.

Gontran începu să zîmbească.

- Ei bine! zise el, omul acesta va putea să-mi slujească de călăuză.

- De rătăcit nu poate să vă rătăcească, pentru că idiotul, ca să meargă la Chatel-Censoir, e nevoit să treacă prin Saint-Pierre.

- Unde-i băiatul acesta?

- E la bucătărie, unde i se dă de mîncare ca să-l mai liniştim.

- Să-l vedem, zise Gontran părăsind sala de mîncare, ca să intre în bucătăria hanului.

Sub bolta căminului, în jurul unui foc mare de vreascuri şi butuci de vie, marchizul văzu atunci o fiinţă stranie, ce merită de bună seamă cîteva rînduri lămurite.

Ghemuit în felul pisicilor, cu coatele pe genunchi şi bărbia sprijinită în mîna stîngă, acest ciudat personaj pironise pe jăratic o privire îngrozitor de fixă.

Un păr des, de un blond roşcat şi foarte lung, cădea în bucle încîlcite pe umerii lui acoperiţi cu o bluză albastră, numai zdrenţe, aşa cum poartă ţăranii din Burgundia şi Nevers. Lucru straniu: pe cînd părul îi era roşu, barba de un castaniu închis şi foarte lungă sfîrşea prin a da înfăţişării sale o întipărire de ciudăţenie sălbatică ce izbi pe marchiz.

- Haide, Nicon, îi strigă hangiul; ridică-te, băiete!

Idiotul întoarse uşor capul şi pironi asupra lui Gontran privirea aceea tulbure şi fixă a nebunilor.

- Uite un domn care vrea să facă un drum cu tine, urmă hangiul.

Idiotul se uita mereu la Gontran şi nu scotea o vorbă. Apoi, se sculă deodată - şi marchizul îşi dădu seama atunci că era de statură uriaşă, deşi slăbiciunea îi era mare - şi-şi căută bastonul ce-l pusese cu grijă într-un colţ. În sfîrşit, fără să pronunţe un cuvînt, fără să se mai uite la marchiz, el se pregăti de plecare şi ieşi din han.

- Urmaţi-l, zise hangiul lui Gontran, poate că va vorbi pe drum. La ora asta are vedenii.

La uşa hanului un argat ţinea de căpăstru calul înfrînat şi cu şaua pe el. Gontran încălecă şi urmă pe ciudatul lui tovarăş.

Era încă ziuă, dar noaptea se apropia cu paşi repezi şi Gontran se lăsă cuprins iarăşi de visarea lui încăpăţînată, cît dură primul ceas de drum.

Nebunul mergea voiniceşte înainte, cu bastonul în mînă şi cu un pas atît de zorit, încît marchizul trebui să iuţească trapul mărunt al calului său. Din cînd în cînd îşi da pe spate părul care în mers îi cădea pe frunte. Apoi îşi continua drumul, fără să pară a-şi da seama că, la cîţiva paşi, îl urma un călăreţ.

În curînd cei doi drumeţi ieşiră din cîmpie ca să intre sub bolta uneia din acele păduri nesfîrşite care acoperă ţinutul Nivernez şi se întind de la marginile Clamecy-ului pînă la cei dintîi stejari din Morvan.

În momentul acesta se făcuse noapte de-a binelea şi de aici încolo domnul de Lacy fu nevoit să se bizuie pe calul său care urma pas cu pas pe idiot. Acesta, - ca şi cum n-ar fi aşteptat decît întunericul pădurilor ca să rupă deodată cu viaţa reală şi să-şi reînceapă visul straniu pe care hangiul i-l întrerupsese atît de brusc, - se întoarse deodată spre marchiz, căruia îi zise rîzînd:

- Oare n-o s-o vedem pe prinţesă în noaptea asta?

Rîsul nebunului era mai mult un rînjet înfiorător şi jalnic, care făcu pe Gontran să tresară.

- Despre care prinţesă vorbeşti? îl întrebă el.

- Ei, domnule! prinţesa care mă iubeşte!

- Ah! Ah! zise Gontran rîzînd şi el la rîndu-i, eşti iubit de o prinţesă, băiatule?

Uriaşul trecu în dreapta calului, sprijini cu familiaritate mîna pe şa şi murmură:

- Sst! e ceva secret, însă vreau să vi-l povestesc şi dumneavoastră; cred că veţi fi discret, nu-i aşa?

- Îţi făgăduiesc chiar.

- Foarte bine, răspunse cu gravitate nebunul. Închipuiţi-vă - urmă el - că acolo, departe de tot - şi arătă cu mîna spre fundul pădurii - e un castel frumos pe care-l locuieşte prinţesa mea, o prinţesă frumoasă şi care, fără îndoială, e mai bogată decît regele Franţei...

- Şi te iubeşte prinţesa asta?

- La nebunie, domnule!

- Ţi-a spus-o chiar ea?

- Hm! făcu el cu un aer încrezut... Da, într-o zi cînd, luînd-o în braţe, am trecut cu ea rîul şi mi-a spus că ar vrea să fie nevasta mea!

- Oh! murmură Gontran, care aruncă spre nebun o privire compătimitoare.

- Dar tatăl ei, prinţul, se opune...

- Mizerabilul! zise Gontran prefăcîndu-se indignat.

- Ah! domnule, continuă lunatecul cu un ton melancolic, asta numai din cauză că prinţul e zgîrcit... da, cît se poate de zgîrcit...

- Şi vrea un ginere bogat, nu?

- Chiar aşa, domnule, dar trebuie să ştiţi că şi eu sînt aproape pe punctul de a deveni bogat...

- Tu?

- Da, domnule. De doi ani adun o comoară şi cînd voi strînge suma necesară, prinţul nu-mi va mai refuza fiica.

Idiotul vorbea cu un ton convins, care-l făcea pe Gontran să zîmbească.

- Cu ce meserie îţi aduni tu comoara aceasta?

- Mă duc pe la ceilalţi boieri, vecinii mei, şi ei îmi dau în fiecare zi cîteva monede, pe care le adaug la celelalte.

Sărmanul nebun numea " boieri " pe ţăranii şi hangii cărora le cerea de pomană pe drum.

- Cît îţi trebuie, oare, pentru ca prinţul să-ţi acorde mîna fiicei sale?

- O sută de scuzi, domnule.

Gontran îşi stăpîni cu greu un hohot de rîs zicîndu-i în sine: - "De bună seamă că prinţesa despre care vorbeşte e vreo văcăriţă din satul lui ".

Şi marchizul căzu iarăşi în visarea-i de mai înainte, lăsînd frîul liber pe gîtul calului, care continua să urmeze pe vagabond printre tufele şi desişurile în mijlocul cărora şerpuia cărarea, căci Nicon părăsise drumul obişnuit ca să ia un altul mai scurt.

Drumul acesta prin pădure, prin întuneric, noaptea aceea liniştită, cînd totul tăcea prevestind parcă o furtună apropiată - totul îmbrăcase un înveliş de poezie posomorîtă, căreia nebunul sfîrşea să-i imprime un reflex fantastic în istorisirea dragostei lui.

Nicon tăcuse, căci Gontran încetase să-l mai întrebe. El fredona numai un refren popular. Marchizul visa. Ei merseră astfel aproape două ceasuri, ieşind din adîncul crîngului ca să străbată un luminiş în mijlocul căruia domnul de Lacy putea să cerceteze cerul.

Cerul era posomorît şi oferea privirii imaginea surprinzătoare a unei cupole de aramă fără cea mai mică încreţitură; se ghicea că, peste puţin, norii se vor rupe vărsînd torente de ploaie - şi Gontran se uită la ceas.

- E ora opt, îşi zise el: iată, deci, două ceasuri de cînd mergem şi hangiul mi-a spus că peste trei ceasuri voi ajunge la Saint-Pierre. Cred că n-o să mă apuce ploaia.

Un fulger spintecă atunci bolta de plumb a cerului şi zgomotul unui tunet zgudui ecourile adormite ale pădurilor. Nebunul răspunse printr-un hohot de rîs.

- Ah! ah! zise el, prinţesa a făcut bine trecînd rîul astăzi, la lumina zilei.

- Aşadar, ea a trecut apa? întrebă marchizul încîntat că vede pe idiot reîncepîndu-şi flecăreala.

- Azi-dimineaţă, răspunse el.

- Şi... unde se ducea?

El ridică din umeri, vrînd parcă să spună:

- Nu ştiu.

- Era singură?

- Da, pe calul ei negru, urmată de doi cîini.

La cuvintele acestea, Gontran îşi aminti una din cele mai frumoase creaţii ale lui Alberd de Dreux; şi renunţînd la ideea că prinţesa era o văcăriţă, el se întreba dacă nu este mai curînd o tînără şi frumoasă doamnă de prin castelele învecinate, de care se îndrăgostise bietul nebun. Din clipa aceea, curiozitatea marchizului fu aţîţată şi începu să-l întrebe iarăşi pe idiot:

- Dînsa a vorbit cu tine, nu-i aşa?

- Da, domnule, şi Nicon a fost fericit în ziua aceea.

- Aşadar, s-a purtat drăguţ cu tine?

- Mi-a dat o monedă de aur zicîndu-mi: "- Ţine, sărmanul meu Nicon, adaugă asta la comoara ta şi împlineşte-o cît mai iute ca să mă poţi lua de soţie ". Apoi a dat pinteni calului şi mi-a zîmbit, întorcînd capul.

Nebunul îşi duse ambele mîini la inimă şi murmură:

- Aici e... zîmbetul ei!

- Bietul om! îşi zise Gontran.

Un alt fulger urmă celui dintîi, apoi cîteva picături mari de ploaie apărură pe frunzele pomilor din jurul lui Gontran.

- Sîntem departe? întrebă el pe nebun.

Acesta întinse mîna:

- Ascultaţi! zise el.

Gontran aplecă urechea şi auzi un murmur surd în depărtare, ca zgomotul unui curs de apă crescut pe neaşteptate şi zbătîndu-se să iasă din matcă.

- E apa! apa! strigă nebunul rîzînd din nou.

Atunci el îşi iuţi mersul îngînînd iarăşi refrenul de adineauri. O luă la fugă şi Gontran fu nevoit să îndemne calul şi o luă la trap.

Murmurul, din surd cum era, devenea ţiuitor şi cărăruia ce-o urmau călătorii luase deodată o înclinare repede, semn neîndoios că rîul era prin apropiere. Într-adevăr, domnul de Lacy zări în curînd în faţa lui o lumină slabă, aceea a cerului care scotea în relief arborii pădurii şi, puţin după aceea, nebunul se opri locului.

La lumina unui fulger, Gontran cuprinse atunci cu o singură privire locul unde se afla. Erau pe o mică ridicătură de stînci, străbătută de o potecă ce ieşea din pădure ca să coboare în două povîrnişuri repezi pînă la malul rîului; în locul acela se putea trece în vad. Pe cele două maluri ale apei se vedeau ridicîndu-se păduri întinse şi ochiul ar fi căutat zadarnic, în susul sau în josul rîului, o casă, o lumină, ceva, în sfîrşit, care să dovedească vecinătatea oamenilor în locul acesta cu înfăţişare sălbatică şi tristă.

Rîul se umflase de ploile din ajun. El tîra după sine, cu valurile-i mocirloase, din limpezi cum erau de obicei, trunchiuri de copaci dezrădăcinaţi şi se izbea cu furie de pereţii stîncilor, unde se oprise nebunul încremenit de priveliştea aceasta neaşteptată.

- Apa e foarte repede, murmură el, şi nu se mai poate trece.

După aceea porni de-a lungul stîncilor, făcînd marchizului semn să-l urmeze.

Plecînd din Clamecy, Gontran se silise să ajungă la Saint-Pierre, căci dorea să-l vadă pe Cavalerul d'Asti cît mai curînd şi să afle de la acesta secretul călătoriei sale; dar în drum, poezia sălbatică a furtunii şi a pădurilor îl fermecase şi primi cu oarecare mulţumire această piedică de netrecut, această creştere de apă care-i îngăduia să rătăcească o oră mai mult în nesiguranţă şi să nu ştie ce nelegiuire trebuia să îndeplinească în curînd. Domnul de Lacy semăna în momentul acela condamnatului la moarte, căruia un accident neprevăzut îi întîrzie supliciul, văzîndu-se astfel stăpîn pe cîteva ceasuri de viaţă neaşteptată...

Nebunul urma cursul apei şi domnul de Lacy se putu convinge că el căuta şi avea să găsească un adăpost împotriva ploii, căci stîncile se ridicau treptat în dreapta lui şi în curînd el văzu oprindu-se în faţa uneia scorburoase, un fel de peşteră puţin adîncă dar destul de înaltă, unde el putu să intre chiar călare.

O grămadă de buruieni şi foi uscate cu care era presărat pămîntul dădură de veste lui Gontran că ciobanii şi vînătorii aveau

obiceiul să caute acolo un pat de odihnă. El văzu cum idiotul se aşeză liniştit în aceeaşi atitudine ce-o avusese la Clamecy, lîngă focul din han şi pironind asupra rîului - fără să se mai gîndească la el - privirea aceea fixă şi scînteietoare cu care străpungea, cu cîteva ceasuri mai înainte, jăraticul căminului. Visul lui de dragoste îl cuprinse iarăşi...

CAPITOLUL XXVI

Amazoana în primejdie

Gontran sări jos, îşi priponi calul şi, hotărît să aştepte trecerea furtunii se aşeză alături de nebun, care nici nu se mai gîndea la el.

Furtuna se dezlănţui în toată măreţia ei şi tunetele găseau pe malurile stîncoase ale Yonnei ecouri sonore şi îndepărtate care făceau pe nebun să rîdă, părînd că redeşteaptă în el o amintire plăcută. Gontran încercă să-l întrebe din nou şi-i atinse umărul cu degetul.

- Hei, amice! îi zise el, dar nu-mi mai vorbeşti de prinţesa ta?

- Ha! ha! ha! răspunse idiotul, rîzînd cu mare poftă. Ea o fi trecut înapoi astăzi... pe cînd nu era încă întuneric... şi a făcut bine... căci...

Aici el se opri un moment, ca şi cum ar fi căutat să-şi adune amintirile risipite şi pe jumătate şterse.

- Cu toate acestea ploua ca şi acum, zise el, şi apa era foarte mare în ziua cînd am trecut-o pe umerii mei... şi dînsa mă strîngea cu atîta dragoste. Ah! Nicon a fost într-adevăr tare şi înota de parcă purta o pană...

Ploaia... ploaia... şi tunetul... oh! tunetul!

Şi nebunul continua să rîdă amestecîndu-şi rîsul cu vorbe fără şir, dar din care domnul de Lacy înţelese limpede că trebuie să fi fost o noapte asemănătoare cînd trecuse el rîul, ducîndu-şi prinţesa pe umeri şi că poate din noaptea aceea data nebunia lui.

- Vedeţi, domnule, reluă nebunul după cîteva minute de tăcere

încăpățînată, dacă prințesa ar trece iarăși acum, și eu aș avea-o așa, pe umeri, oh! atunci...

- Și ce ai face?

- Aș răpi-o!

Și nebunul schiță un zîmbet care-l făcu pe Gontran să tresară, dovedindu-i că uriașul era în stare să-și pună forța herculeană în slujba nebuniei și patimii lui.

- Aș răpi-o, vedeți, urmă el, și după ce aș duce-o la mine, va trebui negreșit ca prințul, tatăl ei...

Sprîncenele nebunului se încruntară în chip amenințător.

- Dar, îl întrerupse Gontran, de vreme ce tu strîngi o comoară, n-ar fi mai cuminte să aștepți?

- Trebuie să aștept prea mult... murmură el.

- Cît ai strîns pînă acum?

- O sută patruzeci de franci.

- Îți lipsesc, așadar, o sută șaizeci?

- Da, zise nebunul cu un zîmbet trist.

El își scoase din buzunar o pungă de piele și deschizînd-o i-o arătă lui Gontran. Punga aceasta era plină cu monede de toate felurile: scuzi de cîte cinci franci, piese mici și albe, bani de aramă, iar printre ei se vedea strălucind cu un reflex roșcat, napoleonul dăruit de prințesă. Domnul de Lacy se uită lung la bietul nebun care strîngea bani din dragoste. Îi fu milă de el și se simți mișcat.

- Uite, zise el, vreau ca tu să fii fericit și prințesa să te ia de bărbat.

Și lăsă să cadă opt ludovici în chimirul unsuros al lui Nicon. Acesta scoase un strigăt de bucurie, se sculă dintr-o săritură și, învîrtindu-se pe călcîie se uită nedumerit la Gontran.

- Așadar, sînteți un rege? întrebă el.

- Da, răspunse marchizul zîmbind.

- O sută de scuzi! Tocmai o sută de scuzi care îmi trebuiau! striga nebunul, începînd să joace asemenea unei fiare care vede deschizîndu-se ușa cuștii și care, înainte de a se repezi afară, spre a-și recăpăta libertatea, își încearcă elasticitatea mușchilor. El dansa rîzînd și cîntînd, sunîndu-și chimirul. Era un spectacol într-adevăr fantastic, care ar fi reamintit creațiile cele mai ciudate ale picturii și operele poeților germani, dansul acela nesăbuit, hohotele de rîs

sălbatic, bucuria smintită a acestui uriaş cu părul roşu, cu barba încîlcită care ţopăia în peşteră, în zgomotul ţiuitor al rîului ce se rostogolea pe stînci, în lumina roşiatică a fulgerelor ce spintecau văzduhul fără încetare, proiectînd lumina lor înfiorătoare pe locul acela pustiu. Gontran nu mai ştia pe ce lume e şi crezu că stă de faţă la înscenarea vreunei sinistre balade germane.

Deodată, în mijlocul pădurii din susul apei, într-un moment pe cînd tunetul încetase, răsună un zgomot. Nebunul se opri pe neaşteptate şi - asemenea cînelui de vînătoare răiăcind şi urlînd prin codru, care-şi apleacă fără veste urechea, crezînd că aude cele dintîi note ale fanfarei spînzuratului - el încetă să mai cînte şi să rîdă şi-şi lungi gîtul ca să asculte. Se auzea un lătrat în fundul pădurii de pe marginea apei şi cu lătratul acesta se amestecase zgomotul galopului unui cal. Noaptea era întunecoasă, dar fulgerele care urmau cu repeziciune unul după altul îngăduiră domnului de Lacy să vadă deodată un călăreţ sau mai degrabă o amazoană care ieşi din pădure, chiar în locul unde stătuse el, pe ridicătura de stînci, şi care se opri brusc la malul rîului, văzîndu-l atît de crescut. În acelaşi timp, doi cîini ieşiră din pădure după ea şi unul reîncepu să urle.

- Ea e! strigă nebunul, care văzuse totul.

Dar amazoana luase o hotărîre şi-şi îmboldea calul în apă, încrezîndu-se prosteşte în puterea musculară a genunchilor săi ca să taie curentul şi să treacă rîul în linie dreaptă. Gontran şi nebunul scoaseră în acelaşi timp un ţipăt de groază. Acest ţipăt, amazoana nu-l auzi şi calul ei se afundă în apă, începînd să înoate cu putere. Dar curentul era repede, atît de repede că în mijlocul Yonnei calul necheză de durere, simţindu-se luat de apă.

Atunci, la rîndu-i, amazoana scoase un ţipăt atît de pătrunzător încît răsună la urechea marchizului de Lacy şi a nebunului care răspunseră printr-o exclamaţie sălbatică; şi mai înainte ca Gontran să se gîndească a lua o hotărîre spre a veni în ajutorul amazoanei, el văzu cum nebunul se repede din înălţimea stîncii, se afundă în rîu, reapare în mijlocul apei şi se agaţă de trunchiul unei sălcii împinsă chiar în albia Yonnei de pescarii şi plutaşii care aveau obiceiul să se slujească de ea ca de un odgon.

Odată agăţat, nebunul aşteaptă... aşteaptă ca animalul, pe care-l luase curentul, să treacă la înălţimea lui... Iar în timpul acesta,

Gontran, la lumina fulgerelor, mut, nemişcat, fără respiraţie, fără glas, asculta ţipetele de disperare ale tinerei fete amestecîndu-se cu urletele trăznetului şi murmurul apei şi se uita îngrozit la idiot, care pîndea trecerea calului şi a amazoanei ca o pasăre de pradă ce-şi aşteaptă victima. Fulgerul lumină o clipă priveliştea aceasta, apoi se stinse şi totul recăzu în întuneric, iar domnul de Lacy simţi atunci că inima-i bate cu înverşunare şi aşteptă cu nerăbdare un nou fulger.

Deodată, prin întuneric el auzi un strigăt, un strigăt mai pătrunzător ca celelalte, apoi strigătul acesta fu urmat de o exclamaţie de triumf, răguşită şi sălbatică... şi fulgerul străluci iarăşi.

Atunci Gontran putu să-l vadă pe nebun, tot agăţat cu o mînă de trunchiul salciei, iar cu cealaltă apucase pe amazoană de talie şi o ridicase din şa, pe cînd calul continua să plutească în voia valurilor. Se făcu întuneric din nou. Domnul de Lacy nu mai văzu nimic, nu mai auzi nimic timp de cîteva secunde care i se părură o veşnicie întreagă şi abia la fulgerul următor putu să-l vadă pe nebun. Acesta luase amazoana pe umeri, ţinînd-o cu o mînă şi înotînd cu cealaltă şi atît îi era de mare puterea că el tăia aproape în linie dreaptă curentul vijelios ce tîra calul.

Domnul de Lacy nu mai respira.

Nebunul înota cu energia sălbatică a unei lupoaice ce-şi salvează puiul şi ar vrea să pună, între ea şi haita îndîrjită ce o fugăreşte, lărgimea unui fluviu. El înota scoţînd uneori un strigăt de triumf şi în curînd atinse malul, urcă stîncile cu agilitatea unei pisici şi puse amazoana muribundă pe buruienile presărate prin peşteră.

Abia atunci îl zări aceasta pe Gontran, iar marchizul, cu ajutorul luminii înfiorătoare a focului ceresc care făcea să urmeze neîncetat lumină după întuneric, putu s-o învăluie cu privirea.

Femeia pe care Nicon idiotul o scăpase de la o moarte sigură era o fată tînără, una din acele copile blonde cum au visat numai poeţii.

Înaltă, zveltă, minunat de frumoasă, ea-l făcu pe Gontran să tresară. Acesta crezu că nu văzuse niciodată o fiinţă atît de desăvîrşită, atît de suavă, ideală. Putea să aibă nouăsprezece sau douăzeci de ani şi, lucru rar, avea nişte ochi mari şi negri, în ciuda părului de un blond cenuşiu, iar buzele-i erau roşii ca acelea ale unei spaniole.

Domnul de Lacy credea că visează, întrebîndu-se dacă mitologia păgînă nu era chiar o realitate şi dacă n-avea înaintea ochilor pe zeiţa apei ce se rostogolea la picioarele sale. Noroc că îmbrăcămintea tinerei fete îi arăta că avea de-a face cu o fiinţă omenească. Ea purta o rochie de călărie de postav verde închis, încheiată în faţă şi lăsînd să se vadă colţurile brodate ale unui foarte scump guleraş de dantelă de Malines.

Nebunul se apleca cu nesaţ asupra chipului ei şi o sorbea cu privirea.

Gontran văzu că fata tremura, nu însă la gîndul primejdiei prin care trecuse, ci la acela al primejdiei mai mari, poate, ce-o aştepta, şi-şi ridică ochii asupra lui implorîndu-i ajutorul, căci spaima îi îngheţase vocea şi-i paralizase mişcările.

Tot ceea ce se întîmplase, adică nebunul smulgînd fata de pe cal, ducînd-o la mal, aşezînd-o cu grijă pe culcuşul de ramuri de sub stîncă şi îngenunchind lîngă ea, curajul lui triumfător - toate acestea se petrecuseră atît de repede, încît domnul de Lacy, orbit încă de frumuseţea aceea minunată, întrevăzută la lumina unui fulger, n-avusese timpul să pronunţe nici un cuvînt, nici să facă un pas spre amazoană ca s-o liniştească. Idiotul, care nici nu se mai uitase la Gontran, care nu-şi mai amintea de el, ca şi cînd n-ar fi existat, idiotul luă iarăşi în braţe amazoana înţepenită de spaimă şi se repezi dintr-o săritură afară din peşteră strigînd:

- E a mea!... a mea!... a mea! Am cei o sută de scuzi!... Prinţesa e a mea... vreau s-o iau de nevastă!...

Un ţipăt înăbuşit scăpă atunci din gura crispată a sărmanei fecioare. Nebunul începuse să alerge, ducînd-o în braţele-i robuste şi scoţînd exclamaţii de bucurie sălbatică. Domnul de Lacy se repezi după el.

- Stai, mizerabile! strigă el. Stai!... stai!

Dar nebunul alerga mereu cu o repeziciune uimitoare, urcînd malul rîului şi apropiindu-se în trecere de marginea prăpastiei, formată de stîncile de deasupra apei.

Conştiinţa de primejdie în care se afla amazoana, îndoi puterile lui Gontran şi în cîteva minute el ajunsese pe răpitor, strîngîndu-l cu mîna-i de fier.

- E a mea! răcnea nebunul, a mea! Am, de acum, suta de scuzi!...

Tînăra fată se zbătea în braţele uriaşului şi striga lui Gontran:

- Scăpaţi-mă!... scăpaţi-mă din mîinile acestui mizerabil!

Pe cînd era în armată, marchizul de Lacy trecea drept un ofiţer dintre cei mai voinici şi era cel mai îndemînatic la toate exerciţiile gimnastice, cu toată statura lui mijlocie şi talia delicată şi plăpîndă ca aceea a unei femei.

Deşi uriaşul era cu un cap mai înalt ca el şi la cea dintîi vedere s-ar fi putut crede că-i va fi lui Gontran cu neputinţă să smulgă victima din mîinile adversarului său, Nicon primi un pumn atît de zdravăn în cap încît, ameţit cu totul, el deschise braţele şi lăsă fata să alunece jos. Aceasta, din fericire, îşi mai păstrase puţin cumpăt şi se depărtă cu cîţiva paşi. Atunci, cei doi bărbaţi se măsurară cu o privire. Mînia şi pasiunea îndoiră forţa herculeană a nebunului care sări asupra lui Gontran cu furia sălbatică a unei fiare.

- E a mea! urlă el, e a mea!

Gontran evită lovitura sărind în lături, apoi repezindu-se la rîndu-i asupra uriaşului, îl înlănţui ca o reptilă încercînd să-l doboare. Fu atunci o luptă cu adevărat homerică, cei doi bărbaţi contopindu-şi respiraţiile, unindu-şi braţele într-o strînsoare de fier şi căutînd în tăcere să se sugrume, luptă în care dreptatea se silea să învingă forţa, îndemînarea şi sîngele rece să triumfe asupra puterii bestiale. O luptă grozavă dată pe creasta unei stînci, deasupra unei ape clocotinde, cu valurile spumoase, în mijlocul unui loc jalnic, sub biciuirea uraganului, la lumina fulgerelor şi sub revărsarea ploii ce spăla neîncetat această arenă de stînci unde ei se zbăteau de moarte.

Amazoana, îngheţată de spaimă, nu mai avea puterea să facă un pas sau să scoată un ţipăt; biata fată asista mută la această luptă, uitînd primejdia în care se găsea ea însăşi dacă nebunul triumfa, spre a nu se mai gîndi decît la primejdia mult mai mare ce-l ameninţa pe eliberatorul ei: îngenunchease şi se ruga cu căldură pentru el...

Cît ţinu lupta aceasta? Un veac, pentru tînăra fată; în realitate, însă, cîteva minute. Îndemînarea şi dreptatea triumfară în cele din urmă asupra violenţei neînfrînate; Gontran îşi trase încet-încet adversarul spre marginea stîncii, se desfăcu brusc de el şi îl aruncă în apa care, în locul acela era adîncă de vreo treizeci de paşi. Idiotul scoase un ţipăt, dispăru sub valuri apoi fu văzut reapărînd în mijlocul curentului, împotriva căruia se zbătea cu energie.

- O să se întoarcă... o să se întoarcă, murmura tînăra fată a cărei spaimă, risipită un moment prin înfrîngerea nebunului, începea acum să se redeştepte.

- O! nu vă mai temeţi de nimic, zise Gontran luînd-o în braţele sale puternice, nu vă temeţi de nimic.

Şi tot atît de voinic ca şi idiotul, el începu să alerge, ducînd amazoana spre peşteră, unde o aşeză pe ramurile uscate, după ce o înfăşurase în mantaua sa.

Atunci domnul de Lacy puse mîna pe şa, căci calul era tot legat la intrarea peşterei, luă două pistoale, le încărcă şi, aşezîndu-se lîngă tînăra fată zise:

- Iată cu ce o să-l primim acum.

- Oh! nu-l ucideţi! exclamă ea cu un sentiment în care mila şi spaima erau amestecate.

- Aceasta nu mai depinde de mine.

În momentul acesta nebunul, izbutind să ajungă la mal, se căţără pe peretele stîncii şi se ivi la douăzeci de paşi. Dar răceala apei îi potolise simţurile şi-şi dădu seama că în timpul luptei hainele i se sfîşiaseră şi că-şi lăsase chimirul în fundul rîului.

Atunci se întîmplă la el o reacţie ciudată. Stăpîn un moment pe suma aceea care, în nebunia lui, o socotea de ajuns ca să aibă dreptul, de a se însura cu pretinsa prinţesă, el se simţea iarăşi nedemn de ea, dîndu-şi seama că cei o sută de scuzi nu-i mai avea în mînă, şi precum cu cîteva minute înainte se socotise atît de tare încît nimic nu trebuia să-i reziste tot aşa acum, supunîndu-se uneia din acele tranziţii bruşte al căror subiect e nebunia, el se socoti slab şi fără apărare, asemenea unui copil şi începu să plîngă murmurînd:

- Mi-am pierdut comoara... am pierdut-o!

Se tîrî în genunchi pînă la intrarea peşterii, văitîndu-se şi gemînd mereu; iar Gontran, care se pregătea să-şi descarce pistolul dacă ar fi încercat cumva să se apropie iarăşi de fată, socoti că bietul nebun nu mai era periculos, cînd îl auzi că îngînă printre suspine:

- Va trebui să reîncep a cerşi iarăşi... şi să cerşesc multă vreme... pînă să pot lua prinţesa de nevastă... Doamne! Doamne!

- Bietul om! zise ea cu o voce plină de milă.

- Adio! îi strigă atunci nebunul cu o voce jalnică; adio şi iubiţi-mă întotdeauna!...

El se ridică şi plecă trist, în susul rîului, lăsînd să-i scape uneori o exclamaţie dureroasă, alteori un hohot de rîs înfiorător.

Apoi sări în apă, înotînd spre malul celălalt unde în curînd cei doi oaspeţi ai peşterii îl văzură dispărînd sub copacii din pădure.

Atunci Gontran şi tînăra fată se priviră în tăcere şi poate că amîndoi, deşi respirau mai în voie, îşi simţiră inimile bătîndu-le cu putere, sub povara dulce a unei emoţii noi, necunoscută pînă atunci.

CAPITOLUL XXVII

O întîlnire neaşteptată

Un bărbat de vreo douăzeci şi şapte de ani, fie cu inima liberă sau nu, nu poate sta în timpul unei nopţi furtunoase şi într-un ţinut pustiu alături de o fată tînără, atît de frumoasă precum era amazoana (şi pe care el o scăpase de la cea mai grozavă primejdie), fără să nu încerce una din acele emoţii plăcute care trădează slăbiciunea omenească.

Gontran plecase din Paris iubind-o încă pe Leona. E adevărat că, în situaţia aceasta nehotărîtă, cînd pe cenuşa caldă a unei iubiri gata să se stingă e atît de uşor să încolţească o nouă dragoste, el sărise în ajutorul amazoanei mînat numai de instinctele nobile şi cinstite ale firii sale cavalereşti, spre a o scăpa de furia brutală a nebunului. Nu e, însă, mai puţin adevărat că şi frumuseţea neasemuită a tinerei fete, întrevăzută o clipă, îi îndoise forţele şi-i asigurase izbînda.

Este, de altfel, un farmec atît de dulce în necunoscut! - şi necunoscutul pentru el nu era decît fecioara aceasta, a cărei existenţă i-o destăinuiseră la început cuvintele fără şir ale unui nebun, pe care o văzuse trecînd adineauri pe cal, urmată de doi cîini, asemeni unei eroine a lui Walter Scott, pe care, în sfîrşit, o scăpase de dezonoare, după cum nebunul o scăpase de moarte. Necunoscutul era pentru dînsul mîndra fecioară căreia nu-i cunoştea nici numele şi pe care o

vedea pentru prima şi, poate, pentru ultima oară.

Cît despre fată, ea era plămădită din aluatul acela din care ies toate femeile şi, tot ca şi ele, era gata să se entuziasmeze pentru forţă, curaj, splendorile unei nopţi furtunoase şi pentru această aspră şi cumplită poezie a misterului ce parcă voia să arunce vălu-i de nepătruns peste întîmplările ce se desfăşuraseră pînă atunci.

De altminteri, marchizul Gontran de Lacy era frumos şi el, avînd frumuseţea aceea energică şi trufaşă despre care s-ar spune că e apanajul raselor aristocrate.

Ei rămăseseră un moment tăcuţi şi cu inimile apăsate, ascultînd ultimele mugete ale furtunii care începea să se potolească, plescăitul rîului în albia-i de pietriş şi zgomotul monoton al ploii ce cădea în picături mari şi grăbite pe stîncă.

Gontran rupse cel dintîi tăcerea.

- Domnişoară, îi zise el cu voce tremurătoare, mulţumesc Providenţei că m-a adus în ajutorul dumneavoastră.

- Ah! domnule, răspunse ea înfiorată şi cu un accent în care se trădau parcă temeri noi, n-aş fi bănuit niciodată atîta îndrăzneală din partea lui.

Şi cum îi fu teamă de a lăsa lui Gontran cea mai mică îndoială asupra situaţiei ei în lumea aceasta, fecioara se grăbi să adauge:

- Locuiesc, împreună cu tatăl meu, în castelul des Portes, o proprietate situată la două leghe de aici, în susul Yonnei; pe malul celălalt, în partea aceea către marginea de miazăzi a pădurii de unde m-aţi văzut ieşind, e castelul uneia din mătuşile mele la care fusesem azi-dimineaţă. În ţinutul nostru, domnule, căci fără îndoială sînteţi străin...

- Da, domnişoară...

- În ţinutul nostru, urmă ea, drumurile sînt totdeauna sigure şi baronul, tatăl meu, nu vede nici o piedică de a mă lăsa să plec singură, urmată de cîinii mei, ca să mă duc de la Portes la Begue, unde e castelul mătuşii mele. Bietul animal care-şi găsi sfîrşitul în Yonne, era un minunat cal de rasă din Limonges, care străbătea în două ceasuri cele şapte leghe ce despart cele două castele. Dimineaţă, tatăl meu a încălecat ca să se ducă la vînătoare cu unul din vecinii noştri şi mi-a dat voie să-mi petrec ziua la Begue. Plouase mult în noaptea trecută, cu toate acestea rîul putea fi trecut prin vad

şi în momentul cînd am atins malul opus m-am întîlnit cu Nicon, idiotul, căruia i-am dat de pomană ca de obicei.

- Ştiu aceasta, zise Gontran surîzînd, căci mi-a spus-o chiar el pe drum.

- Ah! şopti ea cu mirare.

Apoi continuîndu-şi istorisirea:

- În cursul zilei a plouat iarăşi, dar făgăduisem tatălui meu să mă întorc chiar în seara asta la Portes. Cu toate stăruinţele mătuşii mele, care voia să mă reţină, temîndu-se de furtună, am pornit la drum îndată ce s-a sfîrşit masa. Căci, adăugă fata cu oarecare îndrăzneala ce-i şedea de minune şi-l încîntă pe Gontran, nu sînt nici fricoasă, nici aşa de plăpîndă, domnule. Mi-e frică puţin de furtună, dar nu mă sperii de strigoi. Restul, sfîrşi ea zîmbind, îl ştiţi...

- Dar, întrebă marchizul, a cărui ureche era fermecată de vocea aceea melodioasă şi dulce, îmi veţi da voie, domnişoară, să vă mai pun o întrebare?

- Vorbiţi, domnule.

- Nebunul... idiotul acela...

- Ah! Înţeleg, zise ea stăpînindu-şi un gest de spaimă. Vreţi să cunoaşteţi pricina nebuniei lui, nu-i aşa?

- Mărturisesc că e foarte ciudată.

- Nicon, reluă tînăra fată, a înnebunit din dragoste pentru mine. Oh! domnule, zise ea cu un aer trist, sînt foarte nenorocită din cauza asta şi, dacă l-aş putea vindeca...

Gontran auzi cum tînăra fată suspina şi poată că în umbră îşi ştergea o lacrimă.

- Închipuiţi-vă, urmă ea, că era un biet ţăran întors de la oaste. Tatăl lui fusese multă vreme fermier la noi. În copilăria mea, Nicon cutreiera pădurile şi trecea drept un vînător iscusit. Tatăl meu îl luă la castel în calitate de păznic şi noi eram departe de a ne aştepta la ciudata pasiune ce bietul băiat o nutrea pentru mine. Pasiunea aceasta, pe care respectul îl silea să şi-o ascundă în adîncul inimii, crescu cu timpul.

Într-o zi, tatăl meu vîna în pădurea pe care o vedeţi de cealaltă parte a rîului. Un mistreţ trecu apa. Eu urmăream vînătoarea. Calul meu se repezi în urma cîinilor şi eu sosii cea dintîi la locul unde animalul fusese încolţit. Mistreţul, care se apăra cu înverşunare,

dădu calului meu o lovitură cu rîtul, care îl răsturnă. Eram pierdută dacă Nicon n-ar fi sosit la timp ca să-l culce la pămînt cu un foc de armă. Atunci, bietul băiat, care era scăldat de sudoare, mă luă pe umeri şi trecu din nou rîul, apa ajungîndu-i pînă la brîu. Emoţia îi pricinui nişte friguri puternice, căzu la pat chiar în seara aceea şi-l crezurăm pierdut. Îngrijirile noastre îl scăpară, dar nebunia se dădu pe faţă. El îşi închipui că tatăl meu era prinţ şi că el însuşi era de viţă nobilă. Într-o zi, îl văzurăm intrînd în sala de mîncare, la ora mesei, ducîndu-se spre tatăl meu şi zicîndu-i:

- Domnule, m-am prezentat la dumneavoastră ca o simplă slugă şi dumneavoastră m-aţi luat drept un om de condiţie proastă, dar adevărul este că eu sînt un prinţ.

Şi cum noi izbucnirăm în rîs, el urmă fără să-şi piardă cumpătul:

- Sînt un prinţ despuiat de moştenirea lui, dar sper s-o redobîndesc într-o zi. Iubesc pe prinţesa, fiica dumneavoastră, şi dacă doriţi să mi-o daţi de soţie...

- Ei bine, principe, răspunse tatăl meu care vedea bine că sărmanul băiat nu era în minţile lui, cînd vei fi iarăşi bogat, vom vedea...

De atunci, sărmanul nebun se duce pe rînd la Auxerre şi la Clamecy, închipuindu-şi că o sută de scuzi alcătuiesc o avere enormă şi că, odată strînsă suma aceasta, va putea să se însoare cu mine.

Pe cînd tînăra fată istorisea lui Gontran această stranie poveste, noaptea se scurgea cu repeziciune, iar furtuna se îndepărtase.

- Domnişoară, zise atunci marchizul, ploaia a încetat: daţi-mi voie să vă pun calul meu la dispoziţie, fie pentru a vă întoarce la mătuşa dumneavoastră, fie pentru a căuta o punte în susul sau în josul rîului şi îngăduiţi-mi să fiu cavalerul d-voastră pînă la ziuă.

- Fie, domnule, răspunse ea după o scurtă ezitare, dar vă pun o condiţie...

- Mai bine zis, un ordin, domnişoară.

- Mă veţi însoţi pînă la Portes, unde chiar tatăl meu vă va mulţumi.

- Domnişoară...

- Dar, reluă ea cu aprindere, poate că şi dumneavoastră sînteţi grăbit...

- Eu mă duc la Saint-Pierre, răspunse Gontran. Am cerut o

călăuză la Clamecy, unde mi-am lăsat trăsura şi nu mi-au putut da decît pe idiot...

- Ah! zise ea zîmbind, înţeleg acum de ce eraţi acolo.

- Dar, se grăbi să adauge Gontran, n-am nici un motiv ca să ajung mai curînd sau mai tîrziu.

- Dacă apa n-ar fi crescut atît şi s-ar fi putut trece pe acolo unde este de obicei un vad, zise ea, am fi traversat Saint-Pierre, ducîndu-ne de-a dreptul la Portes, dar acum trebuie să urcăm malul aproape o leghe ca să găsim un pod. De altminteri, domnule, adăugă amazoana zîmbind, de la Portes pînă la Saint-Pierre nu-i decît o jumătate de leghe şi veţi putea să vă duceţi acolo după ce veţi lua masa la castel, ceea ce cred că nu veţi refuza.

- Primesc, răspunse Gontran, fermecat de glasul fecioarei.

Un vînt dinspre miazănoapte spulberă norii şi în curînd cei doi oaspeţi ai peşterii văzură ivindu-se un colţ de cer albastru, iar o rază de lună se desprinse alunecînd pe cele două maluri ale rîului, pe care le însenină cu lumina ei tremurătoare.

Atunci, ochii lui Gontran căutară din nou chipul încîntător al tovarăşei sale, învăluindu-l cu o privire. Ea era frumoasă ca un înger şi un zîmbet aproape visător ce-i flutura pe buze, urmase acelei expresii de spaimă ce întristaseră figura ei răzvrătită, în momentul cînd Gontran o zărise pentru prima oară. Ca şi seniorii de odinioară, el îi făcu un scăunel din genunchiul său pe care ea abia îl atinse - şi sări sprintenă în şa.

- Diana şi Jupiter, zise ea, vorbind de cei doi ogari, au fost mai norocoşi decît bietul meu Vulcan, calul; ei au trecut apa şi la ora asta sînt la Portes, unde fără îndoială, adăugă ea îngrijorată, că vor fi dat alarma. Bietul meu tată o să creadă că m-am înecat.

- Atunci să nă grăbim să-l liniştim, zise Gontran.

El luă calul de frîu şi începu să meargă alături de tînăra călăreaţă, care-i arăta cu degetul drumul de urmat.

Fu o cursă plăcută, de două ceasuri, pe care marchizul de Lacy o făcu în tovărăşia acestei seducătoare fiinţe care ciripea ca o pasăre, aruncînd în răcoarea nopţii sclipirile unui spirit atît de natural şi vesel, încît era cu neputinţă să nu recunoşti numaidecît în ea pe fata crescută la Paris, care nu-şi petrecea la ţară decît sezonul de toamnă.

În mai puţin de o oră, cerul se înseninase. O adiere îmbălsămată

de parfumul ramurilor apleca vîrfurile arborilor încărcaţi de ploaie; noaptea era caldă, asemeni unei nopţi de vară, deşi era abia la sfîrşitul lui aprilie şi domnul de Lacy uită pînă într-atît lumea întreagă, încît se întreba dacă fusese vreodată atît de fericit.

Amazoana avusese delicateţea de a nu pune lui Gontran nici una din acele întrebări indiscrete care caracterizează atît de bine firea curioasă şi micimile vieţii de provincie. Deşi Saint-Pierre, locul unde se ducea el, nu era decît la o jumătate de leghe, departe de Portes, iar acolo erau numai ţărani, ea nu socotise nimerit să-l întrebe ce motiv îl aducea acolo, întrebare ce o provincială ar fi pus-o, fără îndoială. Ceea ce făcu ca în scurgerea acestor două ceasuri, pe cînd călătorii noştri ajungeau la podul aruncat peste Yonne, Gontran şi fata să vorbească de Paris, de ultimele baluri, ultimele concerte, menţinînd convorbirea pe terenul acesta neutru, al generalităţilor, unde numai parizienii sînt în largul lor.

Zorii zilei îi ajunseră în momentul cînd treceau peste rîul Yonne.

- Iată şi Portes, zise fata întinzînd mîna spre miază-noapte - ceea ce dovedi lui Gontran că ei, spre a găsi un pod, ocoliră chiar drumul ce-l aveau de făcut ca să ajungă la Saint-Pierre.

Marchizul se opri uimit la intrarea unei văi în mijlocul căreia se ridica un castel frumos, de structură feudală, dar restaurat de curînd.

Cu toate că Nevers nu mai e o provincie de podgorii, valea despre care vorbim avea înşiruite pe coasta celor două lanţuri de coline ale sale, al căror creştet era acoperit de o pădure, vii frumoase, cu viţe verzi, galbene sau de un roşu auriu. Două sate drăguţe erau aşezate unul în faţa altuia pe cele două maluri ale Yonnei, care-şi şerpuiau apele albătrui chiar prin mijlocul văii. Ici-colo, o moară fura scurgerea rîului şi amesteca plescăitul apei cu tic-tac-ul monoton al sitelor de cernut. Din depărtare în depărtare, o fermă albă şi curăţică se ivea în cîmpia încinsă cu un gard dublu de plopi care îşi profilau umbra lor deopotrivă de regulată pe o pajişte unde păşteau vacile acelea roşcate ori pătate cu negru şi alb, care sînt mîndria oricărui fermier născut între Nevers şi Clamecy. Un parc de treizeci de pogoane înconjura castelul des Portes, care-şi scotea acoperişurile de ardezie şi turnurile albe pe deasupra frunzişului ulmilor şi stejarilor săi seculari.

- Iată Saint-Pierre, rosti la un moment dat amazoana, arătînd

dincolo de castel un sat alb şi cochet, aşezat pe malul rîului.

- Ah! zise Gontran distrat.

- Dar, reluă ea zîmbind, pe cînd marchizul îl admira, stai, uite un călăreţ care iese din castel şi vine în întîmpinarea noastră. E Cavalerul. Fără îndoială că tatăl meu îl trimite la Begue, ca să afle ce s-a întîmplat cu mine.

Gontran tresări la titlul acesta de *cavaler* şi pironi o privire arzătoare pe călăreţul care venea în galop spre ei, apoi simţi că sîngele îi îngheaţă în vine, iar inima-i bătea să se rupă, cînd în cavalerul aflat numai la douăzeci de paşi îl recunoscu pe domnul d'Asti, locotenentul temutului şef al Asociaţiei. Cavalerul scoase un strigăt de mirare la vederea amazoanei care înainta însoţită de Gontran.

- Ah! zise el, iată ceva mai mult decît bizar.

- Cavalerul...

- Marchizul...

- Cum? întrebă amazoana zîmbind, vă cunoaşteţi?

- Sîntem prieteni intimi, răspunse Cavalerul pe faţa căruia se întipărise o satisfacţie diabolică.

- Ei bine! zise tînăra fată, în cazul acesta, Cavalere, mulţumeşte domnului pentru serviciul ce mi l-a făcut. Eram pierdută fără dînsul...

- Dragă verişoară, zise atunci Cavalerul fără s-o întrebe ce fel de primejdie i se întîmplase, dă-mi voie să-ţi prezint pe amicul meu, marchizul Gontran de Lacy...

- Cum? strigă amazoana, domnul este acela pe care-l aşteptăm în fiecare zi?

Şi cum mirarea lui Gontran nu mai cunoştea margini, Cavalerul adăugă:

- Dragă prietene, cunoşteam firea ta puţin cam sălbatică, ştiam că de doi sau trei ani - şi aceasta, Dumnezeu ştie de ce - ai jurat să trăieşti departe de lume şi eram convins că dacă-ţi scriam să vii să mă întîlneşti la baronul de Pons, unchiul meu, ca să vînăm vreo cincisprezece zile, m-ai fi refuzat. Am preferat, deci, bunul meu prieten să-ţi scriu că locuiam singur într-un pavilion de vînătoare la Saint-Pierre, fiind sigur că vei primi apoi invitaţia mea şi rezervîndu-mi, pe de altă parte, dreptul de a învinge scrupulele tale.

- Sînt învins, zise cu politeţe marchizul, salutînd pe tînăra fată.

Atunci, amazoana descălecă, luă braţul vărului ei şi, în scurtul drum ce-i mai rămînea de făcut ca să ajungă la castel, ea îi povesti întîmplările dramatice din cursul nopţii.

Gontran îi urma la cîţiva paşi. Era posomorît şi gînditor, căci el îşi aducea acum aminte că d'Asti îşi iubea verişoara, domnişoara de Pons, şi ghicea oarecum rolul tragic ce i-l încredinţase Asociaţia în drama aceasta uriaşă pe care numai ea o pusese la cale.

CAPITOLUL XXVIII

O intrigă infamă

Baronul de Pons, cu care vom face cunoştinţă în curînd, se culcase liniştit în ajun, încredinţat că fiica lui rămăsese la Begue, la vicontesa d'Oisy, sora sa; el recomandase Cavalerului d'Asti să încalece în zorii zilei şi să se ducă înaintea verişoarei sale. Astfel că atunci cînd Cavalerul, domnişoara de Pons şi Gontran sosiră la Portes, baronul tot dormea, obosit după o lungă zi de vînătoare; iar fiica lui, socotind că e mai nimerit să nu-l deştepte, se retrase în camera ei, lăsîndu-i singuri pe Cavaler şi pe Gontran.

Domnul d'Asti luă atunci pe marchiz de braţ şi ducîndu-l în parc îi zise:

- Îţi cer iertare, dragul meu, că te-am tutuit adineauri în faţa verişoarei mele; trebuia să las să se creadă că ne leagă o lungă intimitate, ca să pot explica astfel venirea dumitale aici...

- E sigur, murmură marchizul, că venirea aceasta e destul de curioasă, dar cred că mi-o vei explica.

- Fii liniştit.

- Colonelul, urmă Gontran cu o voce înfrigurată, mi-a *ordonat* - şi el apăsă pe cuvîntul acesta cu un zîmbet ironic - să vin aici...

- Sst! zise Cavalerul, vei afla totul şi vei vedea că ceea ce aşteaptă Asociaţia de la dumneata nu e tocmai aşa de greu.

Domnul d'Asti oferi o ţigară lui Gontran, făcîndu-l să stea jos, pe

un aşternut de iarbă. În locul acesta era cu neputinţă ca discuţia lor să fie auzită.

- Dragul meu, reluă Cavalerul, mai întîi de toate dă-mi voie să-ţi fac... cum să zic?... să vedem... un fel de curs de morală... de filosofie practică, dacă vrei...

Gontran se uita nedumerit la Cavaler. Acesta îşi luă o atitudine comodă şi, privindu-şi interlocutorul, urmă:

- Ce vîrstă ai?

- Douăzeci şi opt de ani.

- E tomai vîrsta cînd un bărbat sau devine tare, sau nu va mai fi niciodată un om tare...

- Ce vrei să spui cu asta?

Cavalerul îşi scutură cu degetul scrumul ţigării şi reluă:

- Ascultă teoria mea: noi trăim într-un veac în care totul merge cu o iuţeală nemaipomenită, pînă şi bătrîneţea... Părinţii noştri erau tineri la cincizeci de ani, noi sîntem prăpădiţi la patruzeci. Ca să trăieşti, adică să te bucuri de viaţă, trebuie să fii bogat la treizeci de ani, istovit la treizeci şi cinci, fără inimă la patruzeci. Viaţa se compune dintr-un fapt şi cîteva cuvinte. Cuvintele mari sînt puse înainte şi ascund faptul, precum în asediu lucrările trupei de geniu maschează bateriile artileriei care trebuie să semene moartea. Cuvintele mari, dragul meu, se cheamă umanitate, familie, societate, prietenie, cavalerism, abnegaţie, devotament, patriotism sau mai ştiu eu cum! Faptul se numeşte egoism. Egoismul, dragă prietene, e piatra filosofală a căutătorilor de aur, geniul căutătorilor de glorie, gloria oamenilor care aleargă după geniu, nobleţea mitocănimii şi mitocănimea nobleţei.

Gontran se uită încremenit la Cavaler.

- Adeseori, urmă domnul d'Asti, e cîte un calcul în adîncul unei acţiuni sublime şi calculul acesta se traduce, de obicei, printr-un drug de metal preţios a cărui grosime variază după pofta calculatorului. Egoismul este deci suveranul, stăpînul absolut, tiranul antic al lumii noastre; sufletul, viaţa, inteligenţa şi nervii lui sînt banii! Omul care nu-i egoist, e un copil bătrîn, un nebun ori un lunatec; egoistul care nu izbuteşte să-şi strîngă avere e un neghiob pe care l-aş numi bucuros o cifră fără soţ în această adunare uriaşă a omenirii. Egoistul devenit bogat e un om puternic; omul puternic are dreptul să fie

generos şi devotat cînd vrea, copilăros cînd îi place, virtuos şi bun faţă de toată lumea, tot aşa precum un jockey bogat ar putea să încalece pentru plăcerea lui...

Gontran asculta pe Cavaler cu mirarea aceea lacomă şi curioasă a omului în urechea şi ochii căruia se desfăşoară pentru prima oară sintaxa ciudată a unei limbi necunoscute.

- Inima, bunul meu prieten, e o piesă falsă, iar scrupulele sînt banii de aramă. Să ne gîndim la noi, mai întîi, şi apoi vom vedea. Or, dragă marchize, văd că te poticneşti în faţa însărcinărilor din care Asociaţia noastră ne face o datorie.

Gontran întrerupse pe însoţitorul său cu un gest şi-i zise melancolic:

- Aşadar, nu regreţi deloc jurămîntul acela care ne leagă unii de alţii?

- Nicidecum!

- Şi dacă ar fi vorba de refacerea situaţiei?

- Dar, dragul meu, uiţi că eu sînt ruinat, că vreau să mă însor cu o moştenitoare bogată şi să auresc din nou blazonul familiei d'Asti?

- Eu, zise cu tristeţe Gontran, am acceptat teribilul pact al Colonelului doar fiindcă o iubeam pe Leona la nebunie. Acum o urăsc.

- Dar uiţi că unchiul dumitale te-a dezmoştenit. Mulţumită nouă...

- Fie! dar toate acestea le-am plătit dinainte şi iată, poate, de ce, adăugă marchizul cu melancolie, nu mă îndeamnă inima la lucru.

Cavalerul ridică din umeri.

- Marchize, zise el, cu numele, cu titlul şi vîrsta dumitale, douăzeci de mii de franci venit înseamnă mizeria. Cînd Asociaţia noastră îţi va da o sută de mii, vei recăpăta curajul...

Cuvintele acestea puseră pe gînduri pe Gontran, care nu răspunse nimic.

- Mă întorc la teoria mea, continuă Cavalerul d'Asti. Cînd eşti pe drum, n-ai dreptul să te opreşti ori să întrorci capul cînd la dreapta, cînd la stînga. Trebuie să ajungi. Cei dintîi paşi sînt anevoioşi, dar se fac mergînd. La a treia însărcinare ce ţi se va da, vei merge cu fruntea sus şi inima voioasă...

- Ce vîrstă ai? întrebă la rîndu-i Gontran.

- Treizeci şi cinci de ani, adică un unchiaş faţă de dumneata.

Gontran tresări văzîndu-l zîmbind pe stricatul acesta fără suflet şi fără inimă.

- Unde vrei să ajungi? întrebă el.

- Aici, răspunse Cavalerul; cînd scopul e serios, mijloacele interesează mai puţin. Noi te-am servit, acum e rîndul dumitale să ne serveşti pe noi.

- În sfîrşit, îmi vei spune ce se aşteaptă de la mine?

- Negreşit că da.

- Colonelul mi-a dat cuvîntul său că nu va fi vorba de duel.

- Şi a avut dreptate.

Gontran tremură fără să vrea văzînd cum flutura pe buzele Cavalerului zîmbetul mefistofelic al oamenilor care nu se dau înapoi din faţa nici unei primejdii.

- Cum ţi se pare verişoara mea, dragă marchize?

- Încîntătoare, răspunse acesta.

- Ei bine! atunci sarcina dumitale va fi uşoară.

- Ce vrei să spui cu asta?

- Ai auzit vorbindu-se de marchizul de Flars-Montgory?

- Tatăl adoptiv al lui Emmanuel Chalambel?

- Tocmai.

- Rudă cu nefericitul general de Ruvigny?

- Chiar aşa?

- De ce îmi faci întrebarea asta?

- Fiindcă marchizul de Montgory a cerut mîna domnişoarei Margareta de Pons, verişoara mea...

Gontran se înfioră şi simţi cum sîngele îi năvălea în inimă.

- Şi unchiul meu, baronul de Pons, i-a acordat-o.

Gontran îngălbeni.

- Or, zise cu răceală Cavalerul, dacă această căsătorie va avea loc, Emmanuel va fi dezmoştenit şi nu va purta niciodată nobilul nume de Flars-Montgory.

- Şi? întrebă Gontran neliniştit.

- Asociaţia şi-a pus toată nădejdea în dumneata, ca să te faci iubit de Margareta, s-o captivezi; la nevoie, chiar s-o răpeşti.

Gontran se cutremură sub povara unei emoţii necunoscute.

- Ce vrei, dragul meu! sfîrşi Cavalerul d'Asti fără tulburare - îmi

iubesc de multă vreme verişoara, dar ea nu mă place deloc şi, de altminteri, unchiul meu n-ar vrea să audă vorbindu-se de mine ca ginere.

- Atunci, eu am să fiu... zise Gontran cu o voce tremurătoare.

- Ah! dragă, mergi prea departe. Fă-te iubit mai întîi...

Un zîmbet drăcesc flutură pe buzele Cavalerului şi domnul de Lacy se înfioră pînă în măduva oaselor, simţind că zîmbetul acela îi pătrundea în adîncul inimii ca lama rece a unui stilet napolitan...

CAPITOLUL XXIX

Un neam care se stinge

Să ne fie îngăduit, înainte de a merge mai departe, să facem un pas înapoi şi să arătăm rostul prezenţei Cavalerului d'Asti la Portes.

Din vîrful celor mai înalte turnuri ale castelului, dincolo de vale, un ochi pătrunzător ar fi putut descoperi o clădire cu înfăţişarea posomorîtă, pe jumătate cocoţată pe un deluşor, cu faţa povîrnită spre rîu, într-un loc strîns într-un pat de stînci de granit şi înconjurată de un peisaj tot atît de posomorît, tot atît de sever la înfăţişare, pe cît e de cochet şi drăguţ acela care împrejmuieşte Portes.

Clădirea aceasta e Montgory, vechea locuinţă feudală clădită la întoarcerea primei cruciade, spînzurată ca un cuib de vulturi între cer şi pămînt, străjuită pe de lături cu turnuri solide şi crenalate, străpunsă de ferestre tăiate în ogive şi împodobite cu vitralii colorate. Montgory n-a vrut să se modernizeze ca Portes şi a rămas tot castelul posomorît al celor dintîi baroni.

Numai interiorul a suferit din veac în veac cîteva rare schimbări de mobilier şi picturi.

Această rasă mîndră a Flarsilor, împărţită în două ramuri, familiile Montgory şi Ruvigny, iubea prea puţin luxul modern şi întotdeauna se găsea cu două domnii în urmă la fiecare epocă nouă a monarhiei. Flarsii se arătaseră la curtea lui Henric al IV-lea cu

tunica scurtă tăiată la mîneci şi pălăria cu pene de pe vremea lui Francisc I şi au fost văzuţi apărînd la Versailles, sub Ludovic al XIV-lea, cu gulerul şi haina strîmtă pînă la genunchi, cum se purta pe vremea lui Henric al IV-lea.

Ultimul marchiz des Flars-Montgory era, ca şi părinţii lui, înapoiat cu cel puţin două veacuri, dacă nu în privinţa costumului - deşi păstrase pantalonii scurţi pînă la genunchi şi peruca - cel puţin în privinţa ideilor. Aghiotant al A.S.R., Principele de Condé, aghiotant, pe vremea emigrării, al regilor Ludovic al XIII-lea şi Carol al X-lea, domnul de Montgory se întorsese la castelul său din Nevers după o absenţă de douăzeci şi cinci de ani şi se mulţumise să-şi reaşeze armele la faţada castelului, să repare turnurile, să reintre în posesia pămînturilor sale în toată accepţiunea feudală a cuvîntului, apoi se înapoiase la Paris, unde îl reţinea slujba ce o avea la curtea regelui.

Casa lui des Flars la Paris, situată în strada Mademoiselle, era o locuinţă tot atît de grandioasă, tot atît de tristă ca şi Montgory. Stilul, mobilierul, tapetele fiecărei încăperi ne aminteau domnia lui Ludovic al XIV-lea. Locuinţa aceasta fusese respectată în întregime, ca şi castelul.

Domnul de Montgory nu se însurase niciodată. O cumplită dezamăgire din dragoste, încercată în prima lui tinereţe, îl făcuse să aibă groază de căsătorie şi lăsă astfel pe ramura mai mică a familiei sale toată grija ca să continue numele de Flars. De cînd cu revoluţia din iulie, domnul de Montgory se retrăsese la Nevers, unde stătea tot anul, imitat în aceasta şi de vecinul său, baronul de Pons, care nu consimţea să plece la Paris, pe la mijlocul lui decembrie, decît cu condiţia să se întoarcă la Portes în primele zile ale lui aprilie.

Domnul de Pons era văduv şi singura-i afecţiune erau cei doi copii ai săi, fiul, locotenent de marină, şi fiica Margareta-Armanda de Pons, încîntătoare făptură de nouăsprezece ani, de o frumuseţe orbitoare şi care inspirase o pasiune puternică vărului ei, Cavalerul d'Asti.

Domnul de Flars-Montgory se afla, deci, la Nevers, cînd primi acolo vizita Cavalerului d'Asti. Marchizul aştepta cu nerăbdare noutăţi din partea fiului său adoptiv, Emmanuel Chalambel. De unde se născuse această afecţiune aproape părintească ce-o nutrea el pentru tînărul

avocat şi cum putuse domnul de Flars-Montgory, cu ideile lui aristocratice, să facă un testament în favoarea lui, despuind astfel a doua ramură a familiei sale? Aceasta nu putea s-o spună nimeni, atît în Pons, cît şi în Nevers.

Emmanuel era de naştere mediocră, dar se spune că tatăl lui făcuse marchizului un serviciu de mare însemnătate pe vremea revoluţiei. Cîţiva răuvoitori pretindeau că acesta cunoscuse foarte intim pe doamna Chalambel, mama, care fusese femeie frumoasă în prima ei tinereţe şi atunci afecţiunea marchizului pentru fiu avea oarecum o explicaţie. Dar, în sfîrşit, toate zvonurile acestea erau mai mult sau mai puţin adevărate şi nu se ştia sigur decît un lucru, acela că afară de castelul de Montgory, leagănul familiei de Flars, care trebuia să revină ramurii mai mici, averea marchizului va trece asupra lui Emmanuel.

Plăcerile lumii, grija reputaţiei lui născînde la barou reţineau pe tînărul avocat la Paris. El venea rar să petreacă cîteva zile în vechiul castel şi cînd nu era acolo, de Flars aştepta scrisorile lui cu cea mai vie nerăbdare.

Or, într-o dimineaţă, pe la orele opt sau nouă, domnul marchiz de Flars-Montgory, în cizme de călărie, cu biciul de vînătoare în mînă şi cornul pe umăr, cobora în curtea castelului, unde îl aşteptau trăsurile.

Douăzeci din cîinii aceia mari de Vendeia, cu părul lung şi aspru, cei mai buni ogari, urlau de nerăbdare sub biciul servitorilor călări; un minunat cal de rasă englez, frămîntîndu-se în mîinile unui valet, în aşteptarea călăreţului, începu să necheze de bucurie cînd îl văzu ivindu-se.

Domnul de Montgory era un bătrîn superb, de şaizeci şi cinci de ani, a cărui mîndră şi frumoasă ţinută spunea limpede ce sînge generos cursese în vinele acestei rase eroice, al cărei ultim vlăstar era el.

Puterea domnului de Montgory era herculeană, cu toată vîrsta lui înaintată, şi nici un tînăr n-ar fi putut să petreacă zile întregi călare, ca el, să vîneze pe jos de dimineaţa pînă seara şi să aibă unele din acele dibăcii cărora oamenii din generaţia dinaintea noastră au binevoit să-i ducă secretul în pămînt.

Domnul de Montgory purta o pădure de păr alb, pieptănat cu multă îngrijire; barba tot aşa de albă şi pe care o avea destul de

lungă, încadra una din cele mai nobile, mai senine şi mai impunătoare figuri ce s-ar putea închipui.

Buzele subţiri, nasul acvilin, fruntea lată, ochii semeţi, totul anunţa în el rasa sinceră, transmiterea directă a sîngelui cuceritorilor Galiei, în toată curăţenia lui, fără alt amestec.

Domnul de Montgory, în mijlocul veacului al XIX-lea, întrunea tipul desăvîrşit şi corect al francilor din timpul lui Pharamond şi Clovis.

Marchizul, cu un gest prietenesc, răspunse la salutul respectuos al oamenilor săi, apropiindu-se de cal şi, înainte de a pune piciorul în scară, mîngîie cu mîna coama lucitoare a frumosului animal.

- Bună ziua, Attila, bună ziua... zicea el zîmbind cu bunătate, pe cînd nobilul animal pironea asupra lui ochii-i mari, scînteietori de mîndrie şi inteligenţă.

În momentul acesta, tropotul unui cal răsună afară pe stînca sonoră în care se tăiase o potecă pentru urcat din fundul văii la castel. Domnul de Montgory, întorcîndu-şi capul, văzu ivindu-se sub bolta bătrînei porţi a castelului un călăreţ plin de praf, al cărui cal înglodat în noroi pînă la burtă şi alb de spumă dovedea că făcuse o cursă mare.

- D'Asti! strigă marchizul alergînd spre Cavaler, căci era chiar acesta şi el recunoscuse numaidecît pe nepotul bătrînului său prieten, domnul de Pons.

- Eu însumi, domnule marchiz, răspunse Cavalerul descălecînd.

Cavalerul d'Asti, pe care marchizul îl cunoscuse de copil şi pe care-l tutuia, avea pe chip întipărită o tristeţe solemnă care izbi pe domnul de Montgory.

- Pentru Dumnezeu! Cavalere, ce ai, de unde vii? S-ar zice că ai făcut cu calul douăzeci şi cinci de leghe...

- Treizeci, de ieri şi pînă azi, răspunse domnul d'Asti.

- Şi de unde vii, oare?

- De la Marsilia, într-adins ca să vă văd.

Domnul de Montgory tresări; el crezuse că noul sosit avea să-i vestească o nenorocire întîmplată fiului său adoptiv.

- Emmanuel? întrebă dînsul cu însufleţire.

- L-am lăsat la Paris acum douăsprezece zile, sănătos, zdravăn.

Marchizul respiră uşurat.

- Dar, reluă Cavalerul, trebuie să am cu dumneavoastră, domnule marchiz, o convorbire între patru ochi.

Şi chipul Cavalerului era din ce în ce mai trist şi mai solemn.

Domnul de Montgory fu izbit de aceasta şi, luînd pe Cavaler de mînă, îl făcu să urce scara de piatră cu balustrada de fier care se ridica în trepte măreţe de jos pînă în vîrful castelului, împinse o uşă dinaintea lui, la etajul întîi, străbătură un şir de săli întinse cu înfăţişarea seculară şi tristă, unde numai trecutul părea că vieţuieşte, şi-l introduse în cele din urmă în salonul pe care el îl numea camera de rugăciune, ca să păstreze limbajul cavaleresc. Era o încăpere spaţioasă, cu tapiserii şi goblenuri, ai cărei pereţi erau supraîncărcaţi cu trofee de război şi trofee de vînătoare, ale cărei mobile de stejar înnegrit datau de pe timpul Renaşterii şi în mijlocul căreia se vedea aşezat un pat pe o estradă cu coloane răsucite, cu perdele de mătase, avînd pe ele armele familiei, ultimele rămăşiţe ale acestui veac în care părea că totul luase dimensiuni homerice.

Un scăunel de rugăciune, ale cărui trepte erau acoperite cu stofă de mătase cusută cu argint, era aşezat între cele două ferestre, deasupra unei oglinzi de Veneţia şi o carte de rugăciuni, cu estampe colorate, deschisă pe un pupitru, dovedeau că domnul de Montory îşi făcea acolo rugăciunile de dimineaţă şi cele de seară.

Marchizul se aşează în fotoliu, arătă un scaun Cavalerului şi aşteptă ca acesta să-şi explice scopul vizitei.

- Domnule marchiz, zise atunci Cavalerul, am plecat din Paris acum cincisprezece zile, ca să mă duc în Italia. M-am oprit în drum la Marsilia şi întîmplarea a vrut să trag la hotelul unde tocmai sosise şi generalul baron de Flars-Ruvigny, vărul dumneavoastră.

La numele acesta, marchizul tresări şi chipul lui expirmă o nemulţumire vizibilă, pe cînd o cută de dispreţ i se ivi în colţul buzelor.

- Nu cred, Cavalere, că prea cinstitul meu văr Ruvigny să-ţi fi dat vreo însărcinare pentru mine. Revoluţia din iulie ne-a despărţit pentru totdeauna; acum, e o prăpastie între noi...

- Iertaţi-mă, răspunse Cavalerul, a cărui voce înceată şi gravă părea acum însufleţită de o melancolie adîncă; cu toate acestea, e chiar aşa, domnule marchiz, şi dacă veţi binevoi să mă ascultaţi...

- Vorbeşte, zise marchizul fredonînd o arie.

- Generalul tocmai venea din Africa, cînd ne-am întîlnit şi am luat masa împreună. Eram zdrobit de oboseală şi urma să mă culc devreme. Generalul, care părea îngrijorat - el, a cărui fire era de obicei atît de veselă - dimpotrivă, pretextă nevoia de a lua puţin aer şi ieşi. După o plimbare de un ceas prin port, se înapoie în camera mea şi mă deşteptă din somn.

Cavalerul se opri, uitîndu-se lung la marchiz. Domnul de Montgory asculta povestirea cu o luare aminte curioasă şi-l rugă cu un gest să urmeze.

- Generalul era palid; privirea înfrigurată a ochilor săi mă îngrozi.

- Dumnezeule! i-am zis eu, ce aveţi?

- Ah! îmi răspunse el, am fost insultat în ceea ce am mai scump, insultat atît de grav, încît trebuie să-l ucid pe omul acesta...

- Numele lui? întrebai eu. El îmi arătă o carte de vizită şi atunci citii: " Căpitanul Lambert". Numele acesta îmi era necunoscut. Am vrut să-l întreb pe general, dar el mă opri deodată:

- Dumnezeu singur, zise el, trebuie să ştie cuvîntul infam cu care omul acesta mi-a pătat onoarea; mă voi bate mîine dimineaţă, în zorii zilei, şi dumneata îmi vei fi martor.

Cavalerul se opri iarăşi. Domnul de Montgory asculta şi inima începu să-i bată sub greutatea unei grozave emoţii. Totuşi, atît de mare era mîndria de rasă a omului acesta, încît gîndul că Flars nu putea să moară într-o întîlnire nu-i venise niciodată.

- A doua zi, urmă Cavalerul, părăsirăm hotelul înainte de a se face ziuă îndreptîndu-ne spre locul de întîlnire. Adversarii noştri veniseră acolo mai înainte. Căpitanul Lambert, care era tînăr, era asistat de un bărbat cam de vreo cincizeci de ani. După saluturile obişnuite trăserăm spadele la sorţi, le măsurarăm şi cei doi adversari se puseră în gardă.

Cavalerul se întrerupse din nou. Domnul de Montgory se ridicase în picioare, palid ca un cadavru.

- Pe urmă? întrebă el, pe urmă?

- Generalul, care era un minunat mînuitor, dar avea în faţa lui un adversar demn de el, îşi pierdu sîngele rece şi atacă cu furie. Căpitanul ripostă, apoi auzirăm un ţipăt. Generalul lăsase să-i cadă spada, ducîndu-şi mîna stîngă la piept. " Mi-e frig ", îmi zise el, pe cînd îl ţineam în braţele mele, " mor... Duceţi-vă la Montgory,

vedeţi acolo pe Flars şi spuneţi-i: Ruvigny a murit, Montgory n-are copii şi cum familia de Flars nu trebuie să se stingă..."

Cavalerul tăcu, uitîndu-se ţintă la marchiz.

Asemenea unui stejar uriaş pe care l-a dezrădăcinat un torent, săpînd pămîntul sub el, dar care rămîne în picioare şi se clatină cîteva secunde în spaţiu înainte de a se prăbuşi la pămînt, domnul de Flars-Montgory se împletici o clipă în loc şi Cavalerul fu atunci martorul unei dureri fără izbucniri şi fără lacrimi, durere tăcută, grozavă. Dacă generalul ar fi avut un copil, domnul de Montgory ar fi vărsat pentru acest văr, care nu fusese vrednic în ochii lui, o lacrimă de compătimire şi cu asta ar fi socotit că şi-a plătit tributul de durere. Dar generalul murea fără să lase copii...

Marchizul se împletici, răsucindu-se pe călcîie, apoi Cavalerul îl văzu căzînd în genunchi, scoţînd un ţipăt puternic. În bătrînul acesta, aplecat adineauri ca un copac dezrădăcinat de furtună, cu mîinile ridicate spre cer, el crezu că vede personificarea sufletului încarnat al oricărei rase eroice, revoltîndu-se la gîndul că ceasul din urmă îi sună fără îndurare. El stătu multă vreme îngenuncheat, cu mîinile împreunate, cu ochii întorşi spre cadrele înnegrite ale vestitei rase a Flars-ilor, care împodobeau pereţii camerei de rugăciune, uitîndu-l pe Cavaler, uitînd Universul întreg, spre a nu-şi aminti decît un singur lucru, gîndul ucigător şi grozav: rasa lui se stingea!

Multă vreme bătrînul francez, în genunchi şi nemişcat, păru că se întreţine cu acei tăcuţi strămoşi, coborîţi unul cîte unul în mormînt, cu rugăciunea pe buze ca soldaţii creştini, cu ochii îndreptaţi spre viitorul îndepărtat unde ei crezuseră că-şi văd rasa perpetuîndu-se.

Şi apoi, deodată, se ridică cu trufie strigînd:

- Dumnezeule, Tu, pe care te-au slujit părinţii mei; Tu, pentru care primul baron din neamul meu s-a dus să moară în cruciade, fă o minune şi nu îngădui ca ultimul marchiz de Flars, bătrînul acesta de şaizeci şi cinci de ani, să moară fără a lăsa un vlăstar, ci ajută-l să se însoare în pragul mormîntului, să aibă un fiu din sîngele lui, un copil ce se va numi Flars, ca şi el, şi-i va continua neamul!...

Şi, ca şi cum o voce tainică, voce coborîtă din cer sau urcată din mormîntul întredeschis al părinţilor săi, voce profetică şi solemnă i-ar fi răspuns afirmativ, bătrînul ridică privirea-i trufaşă şi, cu capul

aruncat cu demnitate pe spate, cu ochii pîlpîind de tot orgoliul rasei sale, strigă:

- Nu te teme de nimic, Flars nu se va stinge!

CAPITOLUL XXX

Socoteala stricată

Or, aproape la aceeaşi oră cînd Cavalerul d'Asti, plin de praf, intra în curtea castelului de Montgory şi urma pe marchiz în camera de rugăciune ca să-i vestească, aşa după cum îi convenea lui - căci trebuie să se fi observat inexactitatea versiunii lui - sfîrşitul tragic al generalului baron de Ruvigny, o trăsură de vînătoare alerga în trapul mare a doi cai viguroşi de Normandia pe drumul ce şerpuieşte de-a lungul rîului şi duce din Portes la secularul castel de Flars.

Trăsura aceasta, în forma acelora ce se numesc bricuri, era condusă de un bărbat cam de cincizeci şi cinci de ani, care, după îmbrăcăminte, se arăta a fi un nobil de la ţară şi care, cu tot părul lui încărunţit, avea o înfăţişare foarte robustă.

O duzină de cîini erau aşezaţi în furgonul trăsurii; un servitor călare, galopînd alături pe marginea drumului, ţinea o iapă superbă de Limonges, minunat cal de vînătoare, cu capul mic şi adus, cu ochii arzători, picioarele subţiri şi nervoase şi care trebuia să facă minuni prin desişurile şi codrii din Nevers.

Bătrînul gentilom biciuia cu o mînă viguroasă caii care mergeau bine şi ajunse în mai puţin de o oră la marginea unei păduri, între Portes şi Montgory, care se prelungea la răsărit pe o întindere de mai multe leghe şi acoperea lanţul de coline ce formau ţărmul drept al Yonnei.

În locul acesta pădurea era străbătută de una din acele cărări mari de vînătoare cum sînt, din distanţă în distanţă în, mai toate

pădurile aranjate pentru vînat şi cărarea aceasta era la jumătatea drumului dintre Portes şi Montgory.

- Ah! zise gentilomul dînd frîiele servitorului care sta alături de el, sînt cel dintîi la întîlnire şi e destul de curios, pentru că ora fixată a trecut demult. E de acum unsprezece şi întîlnirea era hotărîtă pentru ora zece. Oare Montgory să fi intrat în pădure fără a-l fi observat? Se vede că servitorii lui erau aceia care treceau azi pe aici...

Baronul de Pons, căci el era, vîna în toate zilele cu domnul de Flars-Montgory şi putea, la drept vorbind, să se mire de lipsa aceasta de punctualitate, căci, în materie de vînătoare marchizul era de o mare exactitate.

Baronul îşi luă cornul şi sună chemarea la întîlnire. Nici un corn nu-i dădu răspunsul, dar văzu ivindu-se aproape numaidecît, prin desiş, doi oameni în livreaua de vînătoare a marchizului, un argat călare şi un servitor ţinînd de funie copoiul cu care cerceta pădurea.

- Iată raportul, zise baronul punînd piciorul în scară şi încălecînd. Ce i s-o fi întîmplat, oare, lui Montgory?

El sună din nou: nici un răspuns!

- Hei, Brocardean! strigă baronul argatului, nu cumva s-a schimbat ora de întîlnire?

- Nu, domnule baron, şi e aproape un ceas de cînd aşteptăm pe domnul marchiz. Avem de prins un cerb de şapte ani şi trebuie să încercăm şi ogarii englezeşti pe care domnul marchiz i-a primit ieri din Poitu...

- Straniu! gîndi domnul de Pons, Montgory a fost întotdeauna exact...

El sună pentru a treia oară cu şi mai multă însufleţire din corn, sunet care se putea auzi şi de la Montgory şi, cum numai ecoul îi răspunse, foarte îngrijorat, baronul se gîndi că poate domnul de Montgory era bolnav şi dădu pinteni calului, îndreptîndu-se spre castelul vecinului său.

Miss Arabelle, aşa se numea iapa, plecă în galop şi străbătu într-un sfert de oră leghea care despărţea castelul de locul de întîlnire; ea urcă în trap mare povîrnişul în pantă foarte repede ce ducea la platforma stîncii şi nu se opri decît în curtea clădirii feudale, unde domnul de Pons zări cîinii pregătiţi, calul marchizului înşeuat şi tropăind de nerăbdare, apoi, într-un colţ al curţii, alt cal, străin,

necunoscut baronului, alb de spumă şi plin de noroi pînă la burtă - semne neîndoioase ale drumului lung ce-l făcuse.

Vederea acestui cal îl intrigă pe baron.

- Unde-i stăpînul tău? întrebă el pe unul din servitori.

- Domnul marchiz, răspunse acesta, pusese deja piciorul în scară şi eram gata de plecare, cînd tocmai sosi un străin...

- Servitorul arătă calul cu degetul.

- Cine e?

- Nu-l cunosc, răspunse servitorul care, de curînd în serviciul marchizului, nu văzuse niciodată pe Cavalerul d'Asti. Domnul marchiz s-a urcat cu dînsul în camera de rugăciune, unde s-a închis şi n-a mai ieşit de acolo. Îl aşteptăm.

Îmboldit de o presimţire dureroasă, domnul de Pons aruncă frîul servitorului, urcă cu repeziciune scara şi pătrunse brusc în camera de rugăciune, chiar în momentul cînd, în prada exaltării lui cavalereşti, domnul de Flars Montgory jura strămoşilor săi să le continue neamul.

Uimirea baronului fu mare la vederea nepotului său pe care-l credea la Paris şi-l regăsea mut, nemişcat, într-un costum ce dovedea că făcuse un drum lung şi păstrînd figura aceea tristă şi solemnă pe care-o socotise nimerită cu împrejurarea.

- Tu, aici? strigă el.

Domnul de Pons avea raporturi cît se poate de reci cu nepotul său pe care-l ştia ruinat, mai ales de cînd cavalerul ceruse mîna fiicei sale, pe care el, de altfel, se grăbi să i-o refuze.

- Dragă unchiule, răspunse Cavalerul cu linişte şi demnitate, am îndeplinit o foarte tristă însărcinare pe lîngă domnul marchiz de Montgory. I-am adus ultimul adio al vărului său, generalul baron de Ruvigny, mort în braţele mele.

- Mort! exclamă domnul de Pons ca trăznit de această veste.

- Ucis în duel.

Baronul se uită la prietenul lui, bătrînul marchiz de Montgory.

Acesta îşi reluă atitudinea aceea liniştită, solemnă, dureros de mîndră a acelora care, zguduiţi un moment de uraganul fatalităţii, se ridică şi-l sfidă cu privirea. El luă mîna domnului de Pons şi-i zise:

- Ruvigny a fost de multe ori nedrept cu mine şi poate nu i-aş fi iertat aceasta niciodată, dar era un Flars, ca şi mine, şi trebuia să continue neamul nostru.

Domnul de Pons aplecă capul şi înţelese deznădejdea marchizului.

- Ruvigny a murit, reuă încet marchizul; şi dacă Montgory ar muri astăzi, cu el s-ar stinge şi numele nostru.

Domnul de Pons tăcea.

- Ei bine! reluă marchizul de Montgory, aceasta nu se poate şi nu trebuie să se întîmple!

Baronul fixă pe marchiz cu o privire întrebătoare: îi cerea explicaţia acestor ultime cuvinte.

Domnul de Montgory urmă:

- Sînt bătrîn, dar am o avere de şase milioane; cred că voi găsi o domnişoară de viţă veche care va primi să mă ia de soţ.

Un nor trecu pe fruntea baronului; în acelaşi timp, un gînd luminos şi straniu îi fulgeră prin creier, gînd în care bătrînul gentilom uită că tinereţea e sacrificată în chip nemilos cînd ţi se dă ca tovarăşă bătrîneţea şi neamintindu-şi decît cei treizeci de ani de prietenie ce-l legau de domnul de Montgory, el zise acestuia cu însufleţire:

- Marchize, un cuvînt!

- Vorbeşte, baroane.

- Familia de Pons e poate mai puţin nobilă ca aceea de Flars, dar ea datează de pe vremea cruciadelor. Margareta-Armanda de Pons, fiica mea, are nouăsprezece ani, e frumoasă şi va avea cincizeci de mii de livre venit în ziua căsătoriei ei. Vrei dumneata, prietene, să-mi faci onoarea de a primi mîna ei?

Domnul de Flars Montgory avu o clipă de ameţeală şi i se păru că visează.

În ajun chiar, bătrînul gentilom privea pe Margareta cu un zîmbet de admiraţie părintească şi-i zicea:

- Ştii tu, micuţa mea... că eşti frumoasă de te-ar invidia şi Venus şi dacă eu aş avea treizeci de ani în loc de şaizeci şi cinci, aş vrea să cuceresc lumea ca s-o pun la picioarele tale şi să te fac regina ei?

Dar vîrsta pasiunilor trecuse pentru marchiz; el nu se mai gîndea deloc la căsătorie şi, cu două zile mai înainte, ar fi rîs în nas aceluia care i-ar fi dat sfatul de a se însura cu Margareta de Pons.

Ei bine! la ora aceea, la propunerea baronului, i se păru că vede trecîndu-i prin faţă cel mai frumos silf în faţa aceasta strălucitoare

de tinereţe şi frumuseţe, în îngerul acesta cu privirea atît de curată, atît de nobilă şi nevinovată; şi bărbatul de douăzeci şi cinci de ani renăştea pe neaşteptate din cenuşa sa, sîngele răcit al bătrînului începea să clocotească deodată; de Flars se înfioră din cap pînă în picioare, ca şi cum ar fi fost străbătut de un curent electric şi, cu o flacără ciudată în ochi, răspunse baronului:

- Primesc, dragul meu, primesc!

Cavalerul d'Asti, tot nemişcat într-un colţ al camerei, încremenise de ceea ce văzuse şi auzise şi crezu un moment că se afla în prada unui vis îngrozitor. Dar d'Asti era unul din oamenii aceia tari care s-au deprins să lupte necurmat şi pe care lovitura cea mai violentă îi lasă tot în picioare şi gata la ripostă.

Cavalerul îşi zise mai întîi:

" Iată că Asociaţia a făcut o treabă frumoasă. Ca să-l salveze pe Hector Lemblin, ea a ucis pe general; omorînd pe general, a dezmoştenit pe Emmanuel şi acum mi-o smulge din mînă pe aceea pe care o priveam ca pe soţia mea viitoare!

Ei bine, fiindcă Asociaţia a amestecat cărţile, tot ea le va descurca. Îmi voi pierde numele în lupta aceasta, sau Margareta va fi soţia mea - şi nu a acestui bătrîn care, în plin secol al XIX-lea, se gîndeşte să-şi eternizeze neamul! Mare nenorocire dacă s-ar stinge familia de Flars!..."

Şi pe loc paloarea Cavalerului se risipi, liniştea îi reveni în suflet şi se uită la unchiul lui cu aerul cel mai naiv şi mai mulţumit din lume.

- Într-adevăr, îi zise el, sînt fericit, dragă unchiule, că mi-ai refuzat mîna verişoarei mele, căci eu n-aş fi putut să fac niciodată familiei noastre onoarea ce i-o face domnul marchiz de Flars Montgory.

Ura tainică a baronului se risipi în faţa acestor cuvinte pline de umilinţă ce-i veneau tocmai de la nepotul său.

- Frumos ai vorbit! exclamă domnul de Pons. Sper a te despăgubi, îţi vom căuta o moştenitoare.

- Ah! răspunse Cavalerul, care voia cu orice preţ să pară sincer în renunţarea lui, plăteşte-mi numai datoriile, dragă unchiule, un fleac: douăzeci şi cinci sau treizeci de mii de franci.

- S-a făcut! zise marchizul, ghicind răspunsul baronului care încuviinţă cu un semn din cap.

- Şi apoi... vru să urmeze Cavalerul.

- Ce mai e? întrebă neliniştit domnul de Pons.

- Invitaţi-mă la nunta verişoarei mele, zise domnul d'Asti rîzînd.

Un zîmbet flutură pe buzele baronului.

- Dragul meu, tu ştii că întotdeauna casa mea va fi şi a ta; prin urmare, foloseşte-te de acest aviz.

Apoi baronul se întoarse spre bătrînu-i prieten:

- Marchize, zise el, violenta şi neaşteptata emoţie ce ai încercat-o necesită pentru dumneata puţin aer curat. Trebuia să vînăm astăzi, pentru plăcerea noastră, nu-i aşa? Haide să vînăm acum pentru sănătatea dumitale!

- Primesc, răspunse marchizul.

- Mîine, continuă baronul, vei veni la Portes ca să-mi ceri oficial mîna domnişoarei Margareta-Armanda de Pons, fiica mea.

Vorbind astfel, domnul de Pons părea că se îngrijeşte foarte puţin ca să ceară dinainte părerea fiicei sale în privinţa acestei uniri.

- Cît despre tine, dragul meu, adăugă baronul adresîndu-se Cavalerului, dacă vrei să mă asculţi, te-aş sfătui să te urci pe cal, să mergi la Portes ca să saluţi pe verişoara ta şi să-ţi schimbi costumul; apoi te vei instala acolo.

- Eşti bunătatea personificată, dragă unchiule, - răspunse Cavalerul.

O oră după aceea, Cavalerul sosea la Portes, unde afla că domnişoara de Pons ieşise călare însoţită de cei doi ogari ai ei. Se instală în apartamentul ce mai ocupase odinioară la castel şi, aşezîndu-se la o măsuţă, compuse scrisoarea următoare:

Domnului Colonel Leon - Paris

"Scumpe domnule Colonel,

Ai avut întrucîtva dreptate numindu-mă locotenentul dumitale, Cred că sînt, după d-ta, cel mai capabil din onorata noastră Asociaţie şi chipul cum am asistat pe bietul general trebuie să ţi-o fi dovedit.

Ştii că generalul, murind, mi-a încredinţat o misiune delicată. M-am achitat de ea cu toată rîvna, sperînd să mă împac astfel cu unchiul meu şi să mă introduc iarăşi pe lîngă scumpa-mi verişoară, care, mă tem,

va continua să se uite la mine cu un dispreț suveran.

Dar iată, dragă Colonele, că frumoasele isprăvi ce le-am făcut pînă acum se întorc împotrivă-ne în chipul cel mai jalnic. Bătrînul marchiz și-a pierdut mințile; el, care-și ura ruda, socotindu-l drept un nelegiuit, plînge acum lacrimi de sînge stingerea rasei sale și vrea să se însoare din nou. Or, cu cine vrea să se însoare? Cu verișoara mea!

Iată, deci, că moștenirea prietenului nostru Emmanuel zboară, servitorul dumitale (eu) e de față la ruinarea celor mai scumpe speranțe ale sale și toate acestea sînt rezultatul acelui mic serviciu ce l-am adus celuilalt prieten al nostru, Hector Lemblin, care se va căsători peste zece luni cu doamna baroană de Ruvigny.

Cu toate acestea, dragă Colonele, cum numai neghiobii își pierd orice nădejdie după cea dintîi înfrîngere, am chibzuit și iată fructul reflexiilor mele: cu ajutorul Asociației, Chalambel se va numi Montgory, iar cavalerul d'Asti se va căsători într-o zi sau alta cu domnișoara de Pons, verișoara lui. Pune-ți toată nădejdea în mine, dacă îmi trimiți ajutorul de care am nevoie.

Prietenul nostru, Gontran de Lacy, e frumos ca Antinous din vechime. Gîndindu-mă la el, am găsit un foarte frumos plan de luptă. Trimite-mi-l. Știu că iubitul marchiz e om de onoare, dar avem dreptul să-i pretindem orice misiune. Fă-l să plece numaidecît cu însărcinarea de a se duce în Nevers și acolo să se oprească într-un sat cu numele de Saint-Pierre, unde va aștepta sosirea mea. Dacă face nazuri, asigură-l că nu va trebui să ucidă pe nimeni și că nu i se cere decît ceva lesne și plăcut de făcut...

După care, dragă Colonele, dă-ne, lui și mie, un concediu nelimitat, arde scrisoarea aceasta și îți strîng mîna.

Cavalerul d'Asti ".

Seara, fumîndu-și țigara în parc, la brațul unchiului său, Cavalerul zicea acestuia:

- Mi-ai spus, nu-i așa, că locuința dumitale a redevenit și a mea...

- Da, dragul meu.

- Îți va fi, oare, neplăcut să primesc aici un prieten pe care-l iubesc ca pe un frate și care e un vînător pasionat?

- Numele lui? întrebă baronul.

- Marchizul Gontran de Lacy.

- Hei! zise baronul, l-am cunoscut pe tatăl lui şi poartă unul din cele mai frumoase nume.

- E, precum ţi-am spus, un vînător pasionat.

- Cu atît mai bine!

- Aşadar, pot să-l invit?

- Numaidecît, dacă vrei.

- Îţi mulţumesc, unchiule, răspunse Cavalerul; am să-i scriu chiar mîine şi voi avea în el pe cel mai bun frate întru Sfîntul Hubert (patronul vînătorilor) pe care l-am cunoscut vreodată.

Şi Cavalerul se porni pe rîs...

CAPITOLUL XXXI

Tinereţea sacrificată ambiţiei

A doua zi după ce domnul de Pons oferise mîna fiicei sale marchizului de Flars-Montgory, domnişoara de Pons era acasă, în apartamentul ce-l ocupa la castelul des Portes şi pe care-i plăcuse să-l împodobească cu o cochetărie într-adevăr artistică, încît de departe simţeai acolo prezenţa unei pariziene. Să ne fie îngăduit a schiţa în cîteva linii povestea acestei fete încîntătoare, destinate de către tatăl ei să meargă a-şi trăi zilele în bătrînul castel de Montgory, lîngă un soţ de aproape şaizeci de ani, care socotea căsătoria doar un mijloc de a perpetua o viaţă nobilă.

Margareta îşi pierduse mama din leagăn şi copilăria ei fu încredinţată grijii unei mătuşi, sora domnului Pons, vicontesa d'Oisy.

Vicontesa, văduvă de mult timp, fusese, la vremea ei, femeia cea mai excentrică. Născută în timpul Revoluţiei şi mai în vîrstă ca baronul, fratele ei, doamna d'Oisy îşi petrecuse tinereţea într-un castel din Poitu, unde citise foarte multe romane cavalereşti, care

contribuiseră mult să exalteze în ea o imaginaţie destul de aprinsă.

Doamna d'Oisy era una din femeile acelea care se lipesc lesne de lucrurile cele mai ciudate, cele mai excentrice din lume, regretă seniorii şi cavalerii rătăcitori, concursurile de arme şi întrecerile la fugă şi îşi petrec viaţa căutînd o pasiune romantică.

Educaţia ce-o dădu nepoatei sale se resimţise puţin de ideile vicontesei. Margareta învăţă să călărească, îi plăceau cîinii, vînătoarea şi toate exerciţiile violente. La dînsa, moralul se contură de asemenea, în educaţia aceasta fizică: curînd, tînăra fată avu un caracter independent şi mîndru şi arătă chiar oarecare aversiune pentru căsătorie.

Totuşi, viaţa pariziană, vîrtejul lumii, beţia acelor serbări unde ea strălucea printre cele mai frumoase şi care se reînnoiau în fiecare zi, schimbară în curînd gusturile domnişoarei Pons.

Margaretei îi plăceau artele şi luxul. Ea admira în chip foarte naiv toate lucrurile frumoase din lumea aceasta şi înţelesese că singura existenţă într-adevăr fericită ce-o poate visa o femeie stă în căsătorie. Dar, ca toate femeile inteligente, cînd inima e lipsită de orice înclinare, ea era ambiţioasă pentru acest necunoscut căruia îi va purta într-o zi numele, singurul chip al femeilor de a fi ambiţioase.

O avere mare, un nume nobil, o siuaţie înaltă în armată sau diplomaţie, toate acestea trebuiau aceluia pe care domnişoara de Pons ar fi consimţit să-l ia de soţ; şi dacă tatăl el nu s-ar fi însărcinat să-l înlăture pe văr, Cavalerul d'Asti, Margareta i-ar fi refuzat ea însăşi mîna.

Unele fete, în timpul adolescenţei, îşi făuresc cîte un vis de aur: un bărbat tînăr, frumos, sărac dar mîndru, iubitor şi curajos.

Altele - şi Margareta făcea parte din numărul lor - visează cu totul dimpotrivă. Tînăr sau bătrîn, frumos ori urît, puţin le pasă; numai ca bărbatul acesta să aibă un nume sonor, un castel străvechi, o trăsură cu blazonul familiei şi să se bucure de admiraţia respectuoasă a mulţimii.

Margareta nu întîlnise niciodată un bărbat la vederea căruia să-i tresară inima, ea simţea chiar un fel de dispreţ pentru tinerii înfumuraţi pe care îi vedea fluturînd în jurul ei prin saloanele pariziene. Cavalerul reprezenta destul de bine tipul desăvîrşit al fantelui.

Poate că în ambiţia aceasta a tinerei fete era puţin şi din dorinţele fireşti ale femeilor superioare care le fac să viseze o dominare fără margini. Margareta visa să întîlnească unul din bărbaţii aceia tari, în faţa voinţei cărora totul se pleacă, cărora li se admiră forţa şi puterea, ca să-l domine ea la rîndu-i, să impună acestei voinţi de fier voinţa-i de copil, să facă să se plece această forţă şi putere cu un zîmbet de pe buzele sale, cu o privire din ochii ei frumoşi.

Pînă atunci, domnişoara de Pons nu găsise încă, dar aştepta cu resemnare; şi în ziua aceea, pe la orele zece dimineaţa, ea îşi făcea toaleta în budoar, aruncînd în oglindă o privire întrebătoare, pe cînd încerca o rochie de călărie ce-o primise din Paris. Budoarul Margaretei era o capodoperă de gust ales şi de luxoasă simplicitate. Niciodată o porumbiţă cu aripile ce seamănă unui văl alb n-avusese un cuib mai frumos, niciodată un amant poet şi milionar - o minune! - nu şi-ar fi închipuit, pentru femeia ce-ar iubi-o, o mai dulce ascunzătoare. Pereţii erau tapetaţi cu o stofă cenuşie-deschisă, cu reflexe aurii zglobii ale soarelui.

Dimineaţa era minunată şi luminoasă, cum sînt toate dimineţile de primăvară în centrul Franţei.

Deja pîcla aceea albastră şi transparentă, care seamănă unui văl de gază şi e prevestitoarea zilelor frumoase, plutea nehotărîtă pe coastele dealurilor îndepărtate. Arborii verzi, cu ajutorul razelor soarelui ce alunecau prin frunzişul lor născînd, îşi amestecau umbrele cu iarba încă rumenă a parcului. Cîteva picături de rouă împodobeau cu ciucuri marginea frunzelor întredeschise, scînteind ca nişte diamante. Păsările cîntau refrenul cel mai vesel.

Margareta se simţea atît de fericită în ziua aceea, încît avu parcă o presimţire vagă; bărbatul visat de atîta vreme avea să se ivească de undeva, - bărbatul acesta atît de bogat şi puternic care se va supune ca un copil înaintea celor mai mici capricii ale ei.

Două bătăi discrete răsunînd în uşa budoarului o făcură să tresară.

- Intră! strigă ea.

Uşa se deschise şi Margareta, uimită, văzu în faţa ei pe marchizul Montgory, zîmbind şi în haine de ceremonie.

Domnul de Montgory îşi tăiase barba şi, întinerit astfel, avea

desigur cincisprezece ani mai puţin - atît îi era talia de dreaptă şi mlădioasă, iar faţa plină şi îmbujorată.

Costumul lui cam demodat ca formă, avea totuşi o eleganţă desăvîrşită, care se potrivea de minune vîrstei sale înaintate. La butoniera hainei sale albastre se deschidea roza multicoloră a ordinelor numeroase cu care era decorat. Domnul de Montgory fusese ambasador şi general de cavalerie.

Marchizul luă pe Margareta de mînă, o duse pînă la canapea şi se aşeză alături de ea.

- Amica mea, zise el, am venit să-ţi cer un sfat.

- Mie! exclamă Margareta, pironind asupra bătrînului o privire adîncă şi pătrunzătoare.

- Dumitale, prietenă.

Magareta, învăţată să fie tutuită de bătrînul marchiz, nu păru deloc supărată de acest *dumneata* şi punîndu-şi bărbia în palmă, aşteptă mărturisirea.

- Îţi par foarte bătrîn, nu-i aşa? întrebă bătrînul aruncînd fetei o ochire plină de foc, însoţită de un zîmbet dintre cele mai curtenitoare.

- Ba nu, răspunse fata, care făcea pe naiva.

- Aş vrea să mă căsătoresc.

- Şi?

Margareta lăsă să-i scape exclamaţia aceasta cu un aer nevinovat, care-l vrăji pe domnul de Montgory. - Nu ghiceşte absolut nimic ", îşi zise el.

- Să te căsătoreşti! reluă ea. La drept vorbind, de ce nu?

Marchizul tresări de bucurie şi găsi pe domnişoara de Pons mai încîntătoare ca oricînd.

- Căci, urmă ea, trebuie să te plictiseşti mult singur, în castelul dumitale de la Montgory.

- De moarte! răspunse bătrînul. Dar am şaizeci de ani, prietenă dragă, şi deşi voi avea trei sute de mii de livre rentă, deşi numele meu e unul dintre cele mai nobile ale foburgului Saint-Germain din Paris şi am ocupat poziţii înalte sub monarhie... cine ştie... dacă o femeie tănără...

Bătrînul se opri. Domnişoara de Pons tăcea.

Margareta ghicise numaidecît: dacă domnul de Montgory vroia,

într-adevăr, să se însoare, femeia la care se gîndea nu va fi alta decît ea. Apoi, cu repeziciunea aceea minunată de concepţie şi execuţie pe care-o aduc femeile în lucrurile serioase ale vieţi, această blondă şi naivă fecioară de nouăsprezece ani îşi puse limpede întrebarea: "Mă voi căsători sau nu cu marchizul? " Chibzui iute şi, prefăcîndu-se că se află în mare încurcătură, se hotărî chiar în clipa aceea.

" Pe cine căutam eu? îşi zise ea: un bărbat bogat, cu nume mare, caracter superior şi ocupînd una din acele situaţii înalte care aşează pe o femeie în primul rang al lumii. Domnul de Montgory are trei sute de mii de livre, e marchiz şi fost ambasador. Dacă se produce o schimbare în politică, el va fi ministru, - iată tot atîtea argumente ca să i se scuze vîrsta. De altminteri, adaugă ea în gînd, învăluind cu o privire pe acest frumos şi robust bătrîn, el are o înfăţişare nobilă şi nu seamănă deloc cu tinerii aceia astmatici, care îşi petrec viaţa în grajduri sau joacă la cărţi, prin cluburi, zestrea soţiilor lor."

- Ei, bine? prietenă dragă, întrebă marchizul, văzînd că Margareta tăcea.

Ea ridică o privire plină de nevinovăţie şi răspunse.

- Vezi...

- Nu cred să fii o femeie atît de dificilă.

- Crezi?

Margareta făcea o mutră atît de naivă, încît părea că nici nu bănuieşte că marchizul îi cerea altceva decît un simplu sfat.

- Aşadar, drăguţa mea, nu mă găseşti prea bătrîn? Crezi că o femeie tînără ar trăi bucuroasă la Montgory?

- În timpul verii, da - răspunse Margareta.

Domnişoara de Pons redacta, în chipul acesta, primul articol al pactului conjugal.

- Ah! zise domnul de Montgory, dispus să acorde toate concesiile, desigur că nu am să îngrop o femeie tînără pentru tot timpul iernii la Montgory.

- Aşa! exclamă Margareta pe tonul cel mai nevinovat din lume. Doamna marchiză de Montgory va putea fi liberă de a-şi deschide saloanele de iarnă, de a avea o lojă la Operă şi la Comedia-Franceză, de a patrona cîteva opere de binefacere şi de a se arăta uneori la Longchamp?

Domnişoara de Pons forma acest al doilea articol al pactului

conjugal cu un zîmbet atît de fermecător; domnul de Montgory îşi pierdu capul. El îşi dădu seama că din primul ceas de convieţuire va trebui să-i treacă ei sceptrul autorităţii, totuşi furcile caudine păreau atît de atrăgătoare.

- Aşadar, zise el, mă sfătuieşti să mă însor?

- Fireşte!

- Tatăl dumitale e de aceeaşi părere cu dumneata.

- Tatăl meu?

- Vin tocmai de la el.

- Mergeţi împreună la vînătoare?

- Nicidecum.

Expresia de candoare de pe figura domnişoarei Pons rămînea neschimbată.

- Ah! zise ea. Aţi fost la tatăl meu?

- Da, drăguţa mea. Şi el mi-a destăinuit un secret.

- Cum aşa? întrebă ea, făcînd pe mirata.

- Dînsul are de gînd să te mărite.

- Pe mine! Ah! Ce nebunie!

- Cum? Doar n-ai trecut, încă, de vîrsta măritişului! întrebă domnul de Montgory zîmbind şăgalnic.

- A, domnule marchiz, zise ea, sînt bătrînă, bătrînă ca o cronică. Merg pe douăzeci de ani!

Zîmbetul şi privirea care însoţiră aceste cuvinte ar fi fost demne şi de Celimena. Domnul de Montgory îngenunchie cavalereşte la picioarele Margaretei, care nu se împotrivi, luă o mînă pe care dînsa i-o lăsă de bună voie, o duse la buzele lui, fără a întîmpina vreo rezistenţă.

- Aşadar, ai consimţi să te numeşti marchiza de Montgory? întrebă el.

- Nu zic nu - răspunse ea, plecînd sfioasă ochii la pămînt.

Erau două luni de cînd domnişoara de Pons pierduse o rudă îndepărtată şi de aceea se hotărî ca nunta să aibă loc abia după terminarea doliului, care dura trei luni.

Hotărîrea aceasta fu luată în urma intervenţiei domnului Cavaler D'Asti, care ţinea mult la stricta observare a convenţiilor sociale.

În chipul acesta, Cavalerul mai avea răgaz o lună de zile; cînd marchizul Gontran de Lacy a sosit din Paris, trecuseră de-acum zece

zile de cînd domnişoara de Pons promisese mîna ei domnului machiz de Flars-Montgory.

În ajunul acestei sosiri, Cavalerul zise ruşinoasei sale verişoare pe un ton fălţarnic:

- Marchizul de Flars e minunat de zdravăn.

- Găseşti? întrebă ea.

- Are şaizeci şi cinci de ani şi nu pare nici de cincizeci.

- Aşa e. Şi domnişoara de Pons se uită ţintă la vărul ei, căutînd să-i ghicească gîndul.

- Un om cu o asemenea constituţie, urmă Cavalerul, ori moare fulgerat de un atac de apoplexie, ori îşi serbează centenarul.

Margareta se înfioră.

- Dacă te măriţi cu el...

- E ca şi făcut, zise ea.

- Aş, în ce priveşte căsătoria, nu se poate spune niciodată că e făcută, pînă nu ai primit binecuvîntarea preotului.

- Fie şi aşa! Ei, şi dacă mă mărit cu el?

- Rişti să îmbătrîneşti împreună cu el. El va muri legănîndu-şi nepoţii.

Domnişoara de Pons îşi muşcă buzele aruncînd o privire piezişă de ură vărului ei. Cavalerul avea aerul să-i spună că totul nu era din partea ei decît un calcul murdar, bazat pe vîrsta înaintată a marchizului.

- Dar, se grăbi el să adauge, cine ştie? Niciodată nu s-a putut şti... Toată înţelepciunea omenească şi enigma căsătoriei tale, scumpă verişoară, sînt cuprinse în aceste cîteva cuvinte.

Şi un zîmbet atît de batjocoritor flutură pe buzele subţiri ale Cavalerului, că domnişoara de Pons tresări şi un fior o străbătu.

*

Acum să ne întoarcem la povestea noastră, acolo unde am întrerupt-o. Eram la sosirea la Portes a domnişoarei de Pons, însoţită de domnul de Lacy. Puţin mai tîrziu, l-am lăsat pe acesta în parc vorbind cu Cavalerul, care-l făcea să priceapă ce aşteaptă de la el teribila Asociaţie a Spadasinilor.

CAPITOLUL XXXII

Calcul, dragoste şi sete de răzbunare

"Scumpul meu Colonel,

Gontran e aici de o săptămînă. Mulţumesc că mi l-ai trimis numaidecît. Mulţumesc, mai ales, că nu i-ai comunicat nimic, cu toate că, din prima mea scrisoare, desigur că ai ghicit pe jumătate planul meu.

Scumpul meu Colonel, sînt convins că Gontran va înşela cele mai frumoase speranţe ale noastre. El nu va fi niciodată altceva decît o slugă molatecă pentru opera noastră, un tovarăş sfios care va ezita şi va căuta mai întîi să se dea în lături de la orice însărcinare, chit că lucrează apoi sub imboldul imperios al datoriei.

Omul acesta a fost un ofiţer strălucit, un leu care nu se da înapoi de la nimic, un duelist care trăgea spada pentru un cuvînt de nimic, un nebun care ar fi ucis o lume întreagă ca să placă unei femei, un blazat incurabil în dragostea lui nenorocită pentru Leona. Cu asemenea antecedente eram îndrituiţi să ne aşteptăm la ceva mai bun din partea marchizului. Ei bine, ne-am înşelat: Gontran care ucidea un om pentru un fleac, care prefera trădare după trădare din partea femeilor, se va topi de milă, se va pune la adăpostul vorbelor umflate şi al sentimentelor nobile, dacă ar fi vorba numai de suprimarea unei pensionare neînsemnate.

Lui Gontran îi lipseşte sentimentul asociaţiei, - aici e buba.

Dar, la urma urmei, orice s-ar întîmpla, trebuie să mă servesc de el aşa cum e. Dar el nu va afla nimic despre rolul ce-l joacă, decît după ce vom fi la deznodămîntul dramei. În chipul acesta nu va trebui să mă tem de opunerea lui şi de slăbiciunea lui de caracter.

Ceea ce am prevăzut, s-a realizat: Gontran e iubit de verişoara mea, domnişoara de Pons. El a întîlnit-o într-o noapte, a scăpat-o din nu ştiu ce primejdie şi, ca o fecioară binecrescută şi recunoscătoare, Margareta a încuviinţat inimii sale să bată ceva mai iute.

Pînă acum rău nu este aşa de mare. Margareta e o femeie cu judecată, la care mintea stăpîneşte inima. Creierul ei încăpăţînat e plin de ambiţie şi ea şi-a băgat în cap să ajungă marchiză de Flars-Montgory. Dacă aş avea un venit de trei sute de mii de livre şi aş fi ambasador, ea s-ar gîndi să se mărite chiar cu mine, fără să mă iubească mai mult decît îl iubeşte pe bătrînul marchiz şi fără să renunţe la dragostea ei pentru Gontran.

Margareta e o fată deşteaptă. Dragostea aceasta abia înmugurită nu e încă împărăşită cu desăvîrşire. Gontran e, în dragoste, ca şi în celelalte direcţii, un om nehotărît. Margareta i-a plăcut, de cum a văzut-o, a fost vrăjit, dar eu i-am spus că ea trebuie să se mărite cu marchizul; şi omul nostru şi-a impus pe dată un rol nobil de indiferenţă şi abnegaţie.

Rolul acesta nu mă sperie pe mine. Margareta e prea frumoasă ca să-i poată rezista cineva multă vreme; în zadar va încerca Gontran să-i opună amintirea Leonei.

A propos de Leona, scumpul meu colonel, se prea poate să am nevoie de ea, şi în cazul acesta îţi voi mai scrie.

O strîngere de mînă şi la revedere,

Cavalerul d'Asti "

Margareta de Pons către doamna de Lerme:

"Scumpa mea Octavia,

Pentru că ai ajuns baroneasă, trebuie să ştii o mulţime de lucruri pe care eu le bănuiesc numai pe departe şi tu ai să mă lămureşti.

Îţi aminteşti, încă de acum doi ani, de pensionarul nostru? - Pensionarul acela din strada Clichy, unde aveam o grădină vastă, cu copaci bătrîni sub care, în serile de vară, făceam planuri aşa de frumoase şi visam la viitorul nostru?

Pentru femei se pare că viitorul e sinonim cu căsătoria. Bărbaţii care fac legile au hotărît aşa. O femeie trebuie să se mărite, mai curînd

ori mai tîrziu, silită sau de bună voie, ea trebuie să-şi aleagă sau să primească, altcineva să-i aleagă un tovarăş, un bărbat, un stăpîn, un fel de administrator al averii sale, al cărui nume ea îl va purta şi care-i va face o situaţie în societate. E trist!

Stabilind căsătoria, bărbatul a constatat veşnica inferioritate a femeii. Îţi mai aminteşti, scumpa mea Octavia, că fiecare din noi privea în chip diferit şi personal acest mare sacrificiu?

Tu ai fost întotdeauna cam romantică şi visai un cavaler frumos, oacheş, bine făcut, un fel de erou de roman spaniol, nu prea ţineai la bogăţie, ba îmi spuneai chiar, în privinţa asta, că dragostea nu se simte cu adevărat decît într-o colibă. Mi se pare că visul tău s-a realizat, excepţie făcînd acest din urmă capitol: domnul de Lerme are treizeci de ani, e foarte frumos, se spune că te iubeşte la nebunie, dar e bogat... şi asta trebuie să te contrarieze foarte mult.

Ce spui de asta?

Draga mea, ai să socoţi, poate, că eu glumesc, dar te înşeli, scrisoarea mea e foarte serioasă şi-ţi scriu cu scopul ca tu să mă lămureşti. E posibilă dragostea în căsătorie? Este ea necesară?

Şi mai întîi de toate: există, oare, dragoste?

Ai să mă găseşti prea sceptică, dar ce să fac? Aşa e felul meu, să-mi bat joc de toate; şi de n-ar fi aşa, nu ţi-aş putea face următoarea dublă mărturisire: mai întîi că am un soţ în perspectivă, şi apoi că am un amorez.

Primul, dragă prietenă, personifică destul de bine bărbatul pe care-l visam întotdeauna: în vîrstă, avere mare, o moşie întinsă - singura avere care mai miroase a aristocraţie, nume vechi, coroană de marchiz, amintiri glorioase lăsate în armată şi în diplomaţie. Un om care a avut pe vremuri dueluri, aventuri, pentru care două femei s-au bătut cu pistolul la Bois de Boulogne; un bărbat care e amorezat de mine şi pe care-l voi putea conduce după placul meu - cu evantaiul în mînă, în loc de beţişor.

Acum să-ţi vorbesc şi de îndrăgostitul meu. El e aşa cum ţi l-ai fi dorit tu de bărbat, dacă n-ai fi întîlnit pe domnul de Lerme. Douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt de ani, statură înaltă şi robustă, faţă fermecătoare, feminină aproape, aşa de delicate şi de regulate îi sînt trăsăturile, dacă n-ar fi umbrite de o mustaţă fină, neagră - care era nelipsită în toate visurile tale de pension. Privirea-i e melancolică şi

blîndă, dar poate la nevoie să te săgeteze ca fulgerul.

Amorezul meu a fost ofiţer; astăzi se mulţumeşte să fie marchiz, să aibă o rentă mizerabilă de douăzeci de mii de livre şi să aştepte nu ştiu ce moştenire. E un prieten al lui Hipolit, vărul meu, Cavalerul d'Asti, acel nerod care îşi pusese în gînd să mă ia de nevastă şi avusese îndrăzneala să-mi ceară mîna.

Ei bine, Cavalerul se afla la Portes, el mi-a prezentat pe domnul de Lacy - acesta e numele îndrăgostitului meu, - şi domnul de Lacy e de o săptămînă cavalerul meu, după ce fusese salvatorul meu.

Zău, nu mă pot stăpîni şi trebuie să-ţi povestesc întîmplarea asta; poate că în chipul acesta vei putea vedea mai lămurit ca mine ce se petrece în fundul inimioarei mele!

(Şi Margareta descrise doamnei Lerme întîmplările acelei nopţi furtunoase, cînd Gontran o scăpase de brutalitatea idiotului, apoi tînăra fată urmă):

Înţelegi, draga mea. Nu-s o matroană, ci o guvernantă bătrînă, atît de puţin romantică şi atît de realistă, acum mă ştii, şi pe cale de a mă căsători, după o matură chibzuială şi fără nici o repulsie, cu fruntea sus şi faţa zîmbitoare, cu un bărbat de şaizeci de ani.

Dar am petrecut o noapte întreagă într-o cavernă, la marginea unui puhoi sălbatic în zgomotul furtunii, la lumina fulgerelor, alături de un tînăr care m-a salvat şi care păstra faţă de mine cel mai adînc şi riguros respect şi nu m-am putut opri de a fi puţin emoţionată.

Cred că emoţia mea a fost împărtăşită. În timpul călătoriei nocturne întreprinsă după potolirea furtunii, m-am aşteptat de multe ori să-l văd căzînd la genunchii mei şi făcîndu-mi o declaraţie în toată regula.

N-ai decît să te încrunţi, de vrei, dar îţi spun că n-aş fi fost nicidecum supărată. Dar nu s-a întîmplat nimic. Amorezul meu n-a încetat nici o clipă de a fi respectuos. Dar ochii i-au fost mai puţin cuminţi ca graiul şi cred că s-a simţit foarte fericit cînd a aflat numele meu şi că are să locuiască sub acelaşi acoperiş cu mine. Hipolit crapă de necaz. Eu sînt încîntată!

Scumpa mea Octavia, tu, care eşti femeie măritată, să-mi spui dacă e rău să arunc din cînd în cînd îndrăgostitului meu o privire încurajatoare.

Mi se pare că-l iubesc puţin. De altfel, oricînd voi putea pune capăt

acestei copilării. Dar, sînt neliniştită. Ce-aş face dacă, odată ajunsă marchiză, m-aş căi de pasul fericit? Dacă m-aş mai gîndi şi atunci la amorezul meu? Dacă l-aş iubi? Dă-mi un sfat.

A ta Margareta"

Scrisoarea aceasta a fost adresată doamnei de Lerme cu vreo trei zile înainte ca domnul d'Asti să-i fi scris colonelului Leon.

Dar, după trei zile, domnişoara de Pons scrise din nou prietenei sale:

"Scumpa mea Octavia,

E tare supărător că poşta asta e aşa de înceată. Dacă aş avea răspunsul tău, aş fi liniştită şi mai puţin furioasă.

Da, draga mea, sînt grozav de furioasă. Mor de necaz, turbez şi cred că dacă asta mai durează, am să devin rea.

Domnul de Lacy nu e un om, e un monstru! Nu e un nobil, e un fătarnic, e un barbar, o fiinţă fără inimă şi fără blîndeţe în el.

Închipuie-ţi...Ah! sînt aşa de disperată că nu ştiu de unde să încep. Bine! Ascultă! Imaginează-ţi că la început se părea că-mi face curte. Credeam că era îndrăgostit de mine din prima zi. Mă privea cu coada ochiului, ofta... Cînd fixam privirea asupra lui, mi se părea că tresare... şi credeam că mă iubeşte.

Femeile sînt nebune, dragă; ele cred în dragostea bărbaţilor. Cînd îl vedeam trist, abătut, simţeam o milă mare pentru el: sărmanul băiat, *îmi ziceam,* mă iubeşte... şi se gîndeşte că mă voi mărita cu marchizul. *Eram tare înduioşată, inima plîngea în mine şi mă uitam cu delicateţe.*

Proastă mai eram! El n-a stat mult pe gînduri: era pe cale să se îndrăgostească de mine, s-a oprit în mijlocul drumului şi a renunţat la mine cu abnegaţia cea mai eroică. A devenit cît se poate de rece şi de indiferent, îndată ce-a aflat că trebuie să mă căsătoresc cu domnul de Montgory.

Dar, vezi, eu vreau să mă răzbun! vreau să-l umilesc, să-l torturez... Am de gînd să grăbesc nunta, pentru ca şi el să fie de faţă! Ah, cum am să-mi bat joc de el!

Domnul de Montgory ne-a poftit joia viitoare la masă, în castelul său - aş spune " al nostru ", dacă n-aş fi aşa de mîhnioasă. Domnul de Lacy a venit la el. Am să fiu de o cochetărie desăvîrşită faţă de viitorul meu soţ. El va turba de necaz! Scumpa mea Octavia, acum, mai mult ca oricînd, am nevoie de sfaturile tale şi dacă nu-mi vii în ajutor, aş putea să-mi pierd capul. Scrie-mi curînd, foarte curînd.

Margareta"

În aceeaşi zi, această scrisoare a fost expediată la Paris; totodată, Cavalerul primi de la Colonelul Leon rîndurile ce urmează:

"Scumpul meu Cavaler,

Leona e de partea noastră şi ea ne va servi cu ochii închişi, cu tot devotamentul. Ştii sau poate nu ştii că Gontran a plecat din Paris fără s-o vadă. I-am permis să-i lase Leonei numai două rînduri prin care să-i comunice că trebuie să plece undeva pentru cîteva zile. După ce am primit scrisoarea dumitale m-am dus s-o văd pe Leona, căci mi se părea că ţi-am ghicit gîndul. Leoaica era disperată:

- Gontran a plecat, *mi-a zis ea.*
- Ştiu.
- Atunci, poate ştii şi unde s-a dus?
- Da.

Ea a îngenunchiat înaintea mea, ca să mă înduplece să vorbesc.

- Drăguţo, *i-am zis,* Gontran nu te mai iubeşte.

La auzul acestor cuvinte, femeia dinaintea mea se înfurie:

- Minţi, *a zbierat ea.*
- E, totuşi, aşa cum ţi-am spus.
- O, dacă ar fi adevărat!
- Ţi-o voi dovedi.
- Cînd?
- Peste o săptămînă.
- De ce nu imediat?
- E imposibil.
- Aşadar... el mă înşeală? *m-a întrebat ea furioasă.*
- Da.

- Iubeşte pe alta?

- Poate.

Dragul meu, femeia aceasta e adevărata personificare a geniului rău în toată pustiitoarea lui oroare.

- Vai! *îmi zise ea, şi faţa ei, vocea, privirea ei aveau ceva straniu,* - vai! Şi eu care sfîrşisem prin a-l iubi; eu, care-l mai iubesc şi acum!

- Ei bine, copila mea, trebuie să te resemnezi.

- Crezi?

Şi ea tînji la pronunţarea acestui cuvînt.

- Trebuie să renunţi la el!

- Niciodată!

Am înălţat din umeri.

- Ei bine, *zbieră ea,* dacă e nevoie, voi redeveni Leona de altădată, dar Gontran nu mă va părăsi. Nu va iubi pe alta; mai de grabă îl voi ucide.

Eram încîntat auzind-o vorbind astfel şi am înţeles imediat că, la nevoie, Leona ne-ar putea fi foarte utilă.

- Zău? *i-am zis.* Ai fi în stare să te răzbuni?

Drept orice răspuns, ea mă fulgeră cu privirea.

- Ascultă, am să-ţi spun adevărul, *am continuat eu.* Gontran e pe cale să se însoare. El vrea să contracteze o căsătorie proastă, care îndurerează pe toţi prietenii lui. Dacă vrei să obţii recunoştinţa tuturor acelora care îl iubesc, vei împiedica această căsătorie.

- O, asta ţi-o jur... Dar unde e el?

- Asta nu ţi-o pot spune.

- De ce?

- E un secret.

- Nu mă înşeli? *îmi zise ea privindu-mă cu neîncredere.*

- Ascultă, *i-am răspuns.* Cînd voi veni la dumneata, îţi voi aduce dovada celor ce ţi-am afirmat; dar atunci...

- Atunci?

Şi ea m-a privit ţintă.

- Atunci mă vei asculta, nu-i aşa? Şi vei face orice îţi voi cere?

- Ţi-o jur.

- În acest caz, la revedere.

Ea mi-a întins mîna şi în ochii ei am citit că la nevoie ea va fi roaba mea, dacă Gontran va fi preţul robiei sale. Dragul meu, cînd

femeile astea se încăpățînează să iubească, ele seamănă cu leoaicele deșertului.

Așadar, Leona e a noastră cu trupul și cu sufletul și aștept ordinele dumitale, ca să le pun în acțiune.

Pînă atunci, scumpul meu locotenent, nu dormita și gîndește-te că Tovarășii Spadei îți sînt devotați, după cum și dumneata le ești lor.

Cu ambele mîini ți le strîng pe ale dumitale.

Colonel Leon "

Cavalerul citi scrisoarea aceasta cu atenție și un zîmbet se ivi pe buzele sale.

" Pînă acum n-aveam încă nevoie de Leona, murmură el. Dar și asta va veni. Acum, frumoasa și disprețuitoarea mea Margareta, vom vedea care din noi doi va învinge! "

Dacă domnișoara de Pons ar fi văzut pe vărul ei pe cînd vorbea astfel, ea s-ar fi cutremurat.

CAPITOLUL XXXIII

Săgețile lui Eros

După cum s-a putut vedea în scrisorile precedente, domnul de Lacy se afla de cîteva zile la Portes, unde fusese foarte bine primit de baron. Cavalerul păstră față de el un mutism complet în ce privea planurile lui diabolice, și Gontran se lăsă prins de mrejele dragostei ce resimțea pentru frumoasa Margareta de Pons. Dar, într-o seară, domnul d'Asti îl luă de braț.

- Vino, îi zise el, să fumăm cîte o țigară în camera dumitale. Am să-ți spun ceva.

Invitația aceasta ascundea o poruncă, un ordin al Asociației, al cărei suflet era Colonelul și al cărei braț executor era Cavalerul.

Gontran bănuia aceasta şi îl urmă fără a răspunde.

- Frumosul meu prieten, îi zise Cavalerul, ai pornit-o bine... foarte bine...

- Ce vrei să spui cu asta?

- De cîteva zile te observ şi sînt încîntat de dumneata.

Şi Cavalerul rînji răutăcios.

- Explică-te... murmură Gontran.

- Imediat. Iubeşti pe verişoara mea.

Gontran roşi ca un şcolar prins asupra greşelii.

- Bine! zise Cavalerul. Nu văd în asta nici un inconvenient, mai ales că tocmai acesta a fost scopul aducerii dumitale la Paris. Dar trebuie să-ţi atrag atenţia că acela ce urmăreşte un scop, trebuie să admită şi mijloacele.

- Ce vrei să spui cu asta?

- Ai să înţelegi numaidecît scopul meu, răspunse Cavalerul; cel mai bun mijloc de a te face iubit de o femeie, e să te prefaci că nu ţii la ea, că aproape nu te interesează.

Gontran tresări.

- Dacă adori o femeie, urmă Cavalerul, dacă stai în genunchi înaintea ei, dacă-i arăţi mii de atenţii, te alegi cu indiferenţa, dacă nu chiar cu dispreţul acesteia.

- Dar eu nu stau în genunchi înaintea domnişoarei de Pons!

- E drept; dar ochii dumitale îi fac de dimineaţă pînă seara aceeaşi declaraţie elocventă. Dacă te ia de braţ, suspini; eşti fericit dacă te apucă ploaia la vînătoare şi te poţi întoarce mai devreme. În fine, dragul meu, eşti amorezat nebun şi nu faci bine.

Gontran nu răspunse.

- Căci, urmă D'Asti, n-ai decît s-o iubeşti pe verişoara mea cît poftеşti; dar dacă ea nu te iubeşte, tot se va mărita cu domnnul de Montgory. Asta-i foarte limpede.

- Dar ce trebuie să fac, ca ea să mă iubească?

- Tocmai contrariul celor ce ai făcut pînă acum. Femeilor le place să le faci să-şi simtă autoritatea. Dacă stăm să le ascultăm toate văicărelile, toate migrenele şi nevralgiile lor, apoi să ştii că nu prea au stimă pentru noi. Dacă vrei să fii iubit de Margareta, prefă-te că n-o iubeşti. Stai de dimineaţa pînă seara la vînătoare, vorbeşte puţin, culcă-te devreme, n-o acompania la pian decît după ce te

roagă cu stăruinţă şi scapă din cînd în cînd cîte un compliment naiv despre tinereţea şi mîna bună a bătrînului ei logodnic: nu va trece nici o săptămînă şi vei fi iubit.

- Şi atunci? întrebă Gontran.

- Atunci, răspunse Cavalerul, spun că are să-ţi ofere mîna ei...

- Cum! exclamă domnul de Lacy, care nu înţelegea.

- De altfel, chiar dacă ea ţi-ar oferi mîna, tatăl ei te va refuza.

- De ce? Crezi că un om de seama unchiului meu se sinchiseşte de dragoste? El şi-a dat cuvîntul marchizului şi şi-l va ţine.

- Atunci, la ce bun să mă fac iubit de ea? întrebă Gontran, căutînd să pătrundă urzeala de infamii ţesută de creierul Cavalerului.

- Ah! eşti naiv ca un prunc la sînul mamei! strigă Cavalerul. Domnul de Pons, unchiul meu, e hotărît să-şi ţină cuvîntul dat; dar, dacă fiica sa fuge cu un seducător...

- În acest caz, va trebui să mă însor cu ea.

- Nicidecum.

- Cavalere... uiţi că e vorba de o rudă apropiată a dumitale!

- Scumpul meu, răspunse Cavalerul cu mult sînge rece, eu ştiu ce datorez familiei mele în ocazii solemne. Dacă scumpa mea verişoară, domnişoara de Pons, ar fi răpită, aş porni în urmărirea seducătorului ei.

- Glumeşti, mi se pare!

- Nu-mi arde de glumă. Şi odată ce voi da de seducător, îmi voi lua înapoi verişoara.

- Şi apoi? întrebă Gontran nedumerit.

- Şi pentru a spăla ruşinea familiei mele, m-aş căsători cu ea şi cu zestrea ei de cincizeci de mii de livre rentă... Iar unchiul meu va fi foarte fericit de a mă avea de ginere.

El se învîrti pe călcîie şi plecă lăsînd pe Gontran uluit de cele ce auzise.

Din ziua aceea domnul de Lacy, care ghicise pe jumătate planurile mişeleşti ale Cavalerului, căută să smulgă din inima sa dragostea născîndă ce o resimţea pentru Margareta. El uitase lecţia primită în parc şi socoti că o indiferenţă afectivă o va înstrăina pentru totdeauna pe domnişoara de Pons. Aşa că urma întocmai sfaturile Cavalerului, dar nu spre a se face iubit de ea; dimpotrivă, spre a obţine indiferenţa sau chiar aversiunea ei. Firea cinstită a lui

Gontran nu-i îngăduia să ajungă un seducător mizerabil, care fuge noaptea din casa în care a fost primit ca un musafir, luînd cu el fericirea şi bucuria gazdei.

Scrisoarea Margaretei către doamna de Lerme ne-a arătat ce prost izbutise Gontran.

Cocheta fată se simţise jignită de răceala lui Gontran, care înlocuise deodată afecţiunea lui; şi de la ciudă la dragoste nu e decît un pas.

O înlănţuire de întîmplări neînsemnate în aparenţă o făcură pe domnişoara de Pons să facă acel pas.

Marchizul de Montgory, spunea Cavalerul în scrisoarea către Colonel, *ne-a invitat joi seara la masă*.

Ziua de joi sosi, iar gazda şi musafirii din Portes porniră spre vechiul castel din Flars.

Ca toţi părinţii puţin prevăzători, domnul de Pons nu avea încredere în aşa-zisa reuniune a nepotului său şi căuta să nu-l lase niciodată singur cu fiica sa; dimpotrivă, nu-l supăra s-o vadă sprijinindu-se de braţul lui Gontran. De aceea, la plecare, cînd Margareta îşi exprimă dorinţa de-a merge călare la Montgory şi întrebîndu-l pe vărul ei dacă n-o însoţea, domnul de Pons se grăbi să răspundă:

- D'Asti va merge cu mine, cu tilburg-ul. Vreau ca el să mîne calul meu englezesc, care-i prea iute pentru mine. Dar dacă domnul de Lacy vrea să-l înlocuiască...

Şi el zîmbi prietenește lui Gontran, fără să observe roşeaţa ce acoperise faţa Margaretei. Dacă însuşi Cavalerul ar fi pregătit plecarea, n-ar fi putut aranja lucrurile mai bine.

Două drumuri duceau la Montgory: unul bun pentru trăsuri de-a lungul gîrlei; celălalt, repede, rîpos, pe lîngă stînci, trecea prin mijlocul pădurii şi domina mereu peisajele cele mai încîntătoare. Margareta alese drumul acesta din urmă; pe cînd tatăl ei şi Cavalerul, care mergeau cu trăsura, erau nevoiţi să apuce pe cel dintîi, căci poteca rîpelor nu era bună pentru vehicule.

Cînd încălecă pe cal spre a însoţi pe tînăra fată, domnul de Lacy avu acea presimţire vagă care stăpîneşte pe acei care încearcă să se împotrivească pornirilor lor şi pe care soarta îi atrage fără voie în viltoare.

"Aşa vrea fatalitatea, se gîndea el. Mai curînd ori mai tîrziu voi deveni amorezat nebun după Margareta."

Domnişoara de Pons acceptase cu bucurie, dar în acelaşi timp şi cu necaz, combinaţia aceasta a tatălui ei, care-i dădea pe Gontran tovarăş. Mai întîi resimţise bucurie, căci oricît de tare ar fi o femeie, ea nu ştie întotdeauna să citească lămurit ce se petrece în inima ei; apoi îi era şi necaz, căci se temea de indiferenţa şi răceala lui Gontran tot aşa cum s-ar fi temut de mărturisirile cele mai pătimaşe.

Pe cînd încăleca, domnul de Lacy avea o mutră aşa de liniştită, aşa de senină, că ea fu cuprinsă de o iritaţie febrilă şi cu o mînă nervoasă dădu bici calului ei. Calul necheză de durere, se ridică în două picioare, apoi sări şi porni cu iuţeala fulgerului.

Gontran, fie că se înspăimîntă fără voie, fie că dorea s-o urmeze, - mînă şi el calul şi încercă s-o ajungă. Margareta zburda ca o săgeată pe vîrful stîncilor, zîmbind prăpastiilor şi îmbiindu-şi calul cu acea îndrăzneală care caracterizează femeile în momentelor lor de surescitare cerebrală.

Margareta era furioasă din pricina răcelii domnului de Lacy. Ea galopa nebunşte, căutînd să-i dovedească că nu se sinchiseşte de tovărăşia lui. Voia în acelaşi timp să-l facă să tremure pentru viaţa ei, cînd o va vedea în primejdie. Inima tinerei fete palpita de emoţie, cînd auzi în urma ei tropotul calului lui Gontran. Ea întoarse pe jumătate capul, îl privi cu coada ochiului, pricepu că el voia cu orice preţ s-o ajungă şi - cu toate că se bucura - îşi grăbi încă mersul, aşa, numai de plăcerea de a-l chinui pe bărbatul drag.

Calul Margaretei era superior celui al marchizului şi oricît s-ar fi căznit acesta din urmă, tot n-ar fi ajuns-o dacă Margareta nu şi-ar fi oprit brusc animalul, care se ridică în două picioare. Gontran bănui că fetei i se întîmplase un accident şi-şi iuţi mersul, aşa că numai în cîteva clipe se şi afla lîngă ea.

Margareta şedea ţeapănă şi nemişcată în şa, cu cravaşa întinsă spre dîra albă a potecii care, la o depărtare de cîteva sute de metri, se pierdea în inima pădurii; ea părea în prada unei emoţii violente şi neaşteptate. Gontran îşi îndreptă şi el privirea spre potecă şi zări un om înalt care venea înspre ei, cîntînd un cîntec ţărănesc şi dînd din braţe într-un chip ciudat şi grotesc. El recunoscu pe Nicon, idiotul de la Châtel-Censoir. Şi pricepu imediat spaima Magaretei,

care-şi amintise desigur acea noapte teribilă cînd el, Gontran, o scăpase din mîinile acestui nebun.

- Nu vă temeţi domnişoară zise el. Sînt, doar, aici.

Ea se întoarse repede şi scoase un strigăt, aruncîndu-i o privire fulgerătoare. Ochii ei nu mai reflectau nici urmă de necaz, ci păreau că-i spun:

- Mersi! Mersi că ai venit în ajutorul meu.

Gontran mînă calul înainte şi-l opri alături de cel al Margaretei.

- N-am altă armă decît cravaşa, îi zise el; dar dacă-i furios, am să-l răstorn cu calul; nu trebuie să vă temeţi de nimic.

Idiotul sălta şi cînta apropiindu-se tot mai mult de ei; apoi deodată îi zări şi se opri în loc, îşi trecu mîna peste frunte ca şi cum ar fi voit să-şi amintească ceva. Gontran se postase înaintea Margaretei, gata să-l răstoarne şi să treacă cu calul peste el. Idiotul însă îl privea cu o curiozitate naivă şi sfîrşi prin a-i spune:

- Era apă, nu-i aşa? Multă apă.

Nenorocitul îşi amintea de baia cam rece pe care marchizul îl silise s-o facă fără voie şi desigur că-şi frămînta creierii ca să-şi aducă aminte cu ce prilej şi din ce cauză. Deodată o zări pe Margareta, pe care Gontran şi calul lui o ascundeau pe jumătate:

- Ah! prinţesa... prinţesa! zise el.

Şi începu iarăşi să cînte şi să joace, în culmea bucuriei. Apoi, după obiceiul lui, împreună mîinile şi ceru de pomană. Tînăra fată îi aruncă o monedă de aur şi dînd pinteni calul se îndepărtă în galop. Gontran făcu la fel.

Cerşetorul rămase o clipă uluit de această plecare neaşteptată apoi, lăsînd capul pe piept, o lacrimă îi curse din ochi şi porni trist mai departe, murmurînd:

- Prinţesa nu mă mai iubeşte!

Margareta galopa înainte pînă ce socoti că distanţa între ea şi idiot era destul de mare. Apoi îşi încetini mersul şi se întoarse spre Gontran.

- Ah! ce spaimă am tras! exclamă ea, uitîndu-se ţintă la el.

Observă că era palid şi paloarea aceasta, care trăda emoţia lui, o încîntă pe tînăra fată a cărei inimă începu iarăşi să palpite. Şi acum, ca şi în ziua cînd se îndreptau amîndoi spre Portes, cei doi tineri mergeau încet, la pas, aspirînd parfumul tare al florilor de cîmp,

ascultînd murmurele armonioase care se ridicau de pe pămînt spre cer, uitînd de timpul care fugea, de locul de întîlnire şi de ţinta lor. Erau atît de cufundaţi în gîndurile lor, că nu îndrăzneau să schimbe o vorbă.

" Poate că mă iubeşte? " se gîndea Margareta de Pons.

Ei merseră aşa, încet, cale lungă şi nu recăpătară simţul realităţii decît atunci cînd turnurile castelului Montgory se iviră deodată îndărătul arborilor.

- Ah! zise Margareta. Am ajuns!

Gontran tresări.

- Şi desigur că nu vom fi primii.

- Credeţi? întrebă marchizul, care era cu gîndul aiurea.

- Desigur! răspunse Margareta. E adevărat că poteca e mai scurtă ca drumul pentru trăsuri; noi am mers aşa de încet, că tata şi cu vărul meu trebuie să fi ajuns înaintea noastră.

Deodată Margareta se făcu roşie şi-şi plecă ochii în jos.

- Domnul de Montgory poate că e îngrijorat, murmura ea.

La auzul acestui nume, Gontran tresări, simţi că i se ridică la inimă un val de sînge şi-l sufocă. Margareta îl văzu îngălbenind.

- Iertaţi-mă, domnişoară, am uitat că veţi deveni în curînd marchiza de Flars-Montgory.

Margaretei îi era teamă de această tulburare, de această paloare subită. Ea înţelese că Gontran o iubea cu furie, cu disperare. Iar Gontran uită rolul infam ce-i destinase Cavalerului, uită răceala şi rezerva ce zadanic îşi impusese şi se uită cu ochi pătimaşi la tînăra fecioară, ochi care îi spuneau mai bine ca vorbele cele mai elocvente cîtă dragoste nemărginită îi insuflase ea.

Umbra nefastă a Leonei se ştergea, în sfîrşit, din inima domnului de Lacy.

CAPITOLUL XXXIV

Strigătul inimii

Margareta de Pons, către marchiza de Lerme.

"Scumpa mea prietenă,

Am aşteptat zadarnic un răspuns la scrisorile ce ţi-am scris. Păstrezi faţă de mine o mutenie încăpăţînată. Care e cauza? Nu ştiu. Şi am atîta nevoie de sfaturile tale! Căci mica ta Margareta, care se socotea atît de tare, a băgat acum se seamă că e foarte slabă.

Cu ce să încep? Am să-ţi spun atîtea, să-ţi povestesc atîtea întîmplări.

Îţi scriu la miezul nopţii. Nu ştiu dacă aceasta e ora stafiilor şi a criminalilor; ştiu însă că e aceea a amorezaţilor.

Azi am fost la masă la Montgory! Ah!, scumpa mea, ce cuib neplăcut!

Pînă azi n-am fost decît rareori la viitorul meu soţ; şi n-avea această calitate impunătoare. Cum nu vedeam în el decît un prieten al tatălui meu, găseam foarte firesc ca acest om din altă vreme să se înconjoare cu amintirile trecutului, să locuiască într-un castel vechi şi să joace şi el rolul unuia din portretele de familie coborînd pentru moment din cadru. Dar azi!.. Ah!, scumpa mea, plînge-mă, căci inima mi s-a înfiorat cînd am trecut pe sub bolta porţii celei mari cu frontonul împodobit cu armele marchizului şi care duce în ceea ce se numea altădată curtea de onoare.

Locuință veche și bărbat bătrîn; iată soarta mea.

De-ai ști cît e de trist acest cuib al dragostei, cum miroase a mucegai acest castel feudal în care ultimul din neamul Montgory își instalase orgoliul rasei și titlurile de noblețe! Sînt tapete vechi, așa de ofilite, ca o pajiște în luna noiembrie, parchete putrezite pe care riști să-ți scrîntești picioarele, coridoare umede în care urlă vîntul, galerii întunecoase vizitate de strigoi.

Dacă va trebui să locuiesc acolo, numai după șase luni voi fi moartă de spaimă și de plictiseală.

Închipuiește-ți, scumpa mea, că bunul marchiz a voit să amețească pe tînăra lui soție prin întreaga grandoare a trecutului, unită cu toată plictiseala prezentului. Masa a fost servită în sala de onoare, - o încăpere vastă, pe pereții căreia sînt înșirați în cadre vechi toți defuncții Montgory, cu cuirasele lor, ori cu hainele lor de sărbătoare și care păreau că zîmbesc, văzînd cum mănîncă urmașii lor. Cel mai tînăr dintre lacheii care ne serveau era cel puțin de o vîrstă cu stăpînul său. Mai lipsea doar ca seniorul suveran din Montgory să cheme un trubadur care să ne cînte o baladă. Tatăl meu, care suferă de nobilomanie, găsea toate astea încîntătoare.

Dar sînt o nebună! Eu rîd, iar inima îmi plînge... plînge, scumpa mea Octavia, căci sînt cîteva ore de cînd!

Dar, am să-ți mărturisesc totul: sînt cîteva ore de cînd am ghicit ce-i cu mine, am înțeles, am citit lămurit în adîncul inimii mele...îl iubesc! DA, iubesc la nebunie, iubesc cu patimă pe domnul de Lacy; îl iubesc cum, n-ar trebui să-l iubesc... Și - inima îmi bate, mai să-mi sară din piept la această mărturisire - și el mă iubește... am ghicit-o!

Am văzut în ochii lui o fulgerare de gelozie teribilă, cînd logodnicul meu m-a sărutat pe frunte... Ce să fac? Ce să fac?

Tata mă adoră; dar e sclavul cuvîntului dat și al prieteniei sale. El va fi de neînduplecat.

Consolează-mă, Octavia. Scrie-mi curînd. De astă dată Margareta ta e în primejdie."

CAPITOLUL XXXV

Decizia supremă

Gontran şi Margareta se iubeau; dar nu cutezau încă să şi-o mărturisească, deşi privirea lor şi sunetul emoţionat al vocilor erau mărturisirea cea mai elocventă.

Cavalerul d'Asti stătea pitit într-un colţ al scenei şi urmărea progresele repezi ale dragostei lor şi veghea ca baronul de Pons să nu bănuiască nimic. În acelaşi timp, marchizul de Flars-Montgory făcea în vechiul său castel preparativele necesare pentru nuntă.

Din cele povestite pînă acum despre domnul de Montgory, cititorul va fi înţeles că fiecare act important din viaţă avea pentru el un caracter solemn. Machizul era din acei oameni pentru care prezentul e pentru ei în funcţie de trecut şi se conformează în toate actele lor tradiţiei. Răposatul marchiz de Flars-Montgory, tatăl său, se căsătorise acum trei sferturi de veac în acelaşi castel vechi. Actualul marchiz voia să-l imite pe tatăl său şi să se cunune şi el la Montgory. Ca şi odinioară, slujba de la cununie se va oficia în capela castelului şi ea va fi urmată de o serbare splendidă, la care vor fi invitaţi toţi nobilii din împrejurimi.

Marchizul scrisese aceste vorbe bătrînei ducese d'A..., care-i era prietenă de patruzeci de ani, şi o rugă să se îngrijească ea de cadourile pe care el trebuia să le facă miresei. Apoi aduse în taină vreo douăzeci de lucrători ca să restaureze, să întinerească, să mobileze după gustul modern o aripă a castelului, care avea să fie

locuită de doamna. Şi bătrînul, devenit deodată îndrăgostit, număra zilele care îl mai-despărţeau de realizarea fericirii lui; zilele acestea i se păreau că trec prea încet, în vreme ce Margareta şi Gontran socoteau că se scurg prea repede.

Nu o dată se gîndise Gontran să-l provoace la duel, ca astfel să-l omoare pe acest bătrîn care-şi tăia partea leului. Dar de fiecare dată simţi privirea rece şi batjocoritoare a Cavalerului aţintită asupra sa, şi privirea aceasta îi umplea inima de o spaimă secretă. Atunci el nu mai simţea oroare de căsătoria Margaretei, ci de planurile întunecoase ale acestui om, a cărui sinceritate cinică ascundea desigur o trădare sinistră.

Mii de gînduri nebune îi treceau prin minte. Într-o seară, pe cînd se întorceau de la Montgory, Margareta se conformase dorinţei tatălui ei şi se aşeză alături de el în trăsură, lăsîndu-şi calul pe seama domnului d'Asti, care călărea la stînga trăsurii, în vreme ce Gontran călărea la dreapta ei. După vreo douăzeci de minute călăreţii se găseau alături, în urma trăsurii.

- Ei, marchize, la ce visezi? întrebă d'Asti.

Gontran tresări şi răspunse. .

- Eu? Nu visez!

- Bine! zise Cavalerul rîzînd. Mă prind că dacă aş pune această întrebare verişoarei Margareta, ea mi-ar răspunde la fel.

Domnul de Lacy se cutremură de un fior şi nu răspunse nimic.

- O iubeşti pe Margareta, urmă Cavalerul; o iubeşti, marchize, şi ea te iubeşte...

- Pe mine? întrebă acesta cu voce emoţionată.

- Chiar pe dumneata! De altfel, nu e greu de văzut.

Gontran înălţă din umeri.

- Scumpul meu, urmă Cavalerul, ştii bine că dacă ar fi aşa - ca să-ţi fac pe plac, mai admit o umbră de îndoială - dacă ar fi aşa, zic, aş fi foarte mulţumit.

Gontran se uită ţintă la Cavaler.

- Ah! făcu el pe un ton bizar.

- Dragostea voastră e o piedică în căsătoria Margaretei cu marchizul de Montgory, urmă Cavalerul d'Asti: prin urmare, trebuie să-mi pară bine, căci căsătoria marchizului ar ruina pe amicul nostru Emmanuel.

- Înţeleg, răspunse Gontran. Şi este singura dumitale dorinţă.

- Pardon, răspunse Cavalerul. Ţi-am mai spus că dacă domnul de Montgory nu se căsătoreşte cu vara mea, eu voi fi acela...

Vocea cavalerului era aşa de liniştită, atît de rece, atît de sigură, că domnul de Lacy fu cuprins de o furie subită şi căută în tocul de la brîu un revolver ca să zboare creierii acestui om care cuteza să spună că se va însura cu Margareta.

- Scumpul meu, răspunse Lacy în sfîrşit cu o voce în care ironia se amesteca cu mînia, trebuie să admiţi că de opt zile persişti într-o glumă ciudată.

- Cum aşa? Ce crezi?

- Susţii că o iubesc pe domnişoara de Pons.

- Da.

- Şi că dînsa mă iubeşte.

- Fără doar şi poate.

- Ei bine? Dacă ar fi aşa?

- Ţi-am mai spus: aş fi încîntat.

- Dar atunci, eu aş fi acela care ar lua-o de soţie.

- Dumneata? Nu!

- Şi de ce, mă rog?

- Pentru că eu sînt acela care vreau să mă însor cu ea, iar dumneata trebuie să mă ajuţi, după cum şi eu te-am ajutat. Nu sîntem noi fraţi de cruce?

Gontran scrîşni din dinţi de mînie.

- Dacă ea mă iubeşte aşa de mult ca să nu se mărite cu marchizul, urmă el, mă va iubi tot aşa de mult ca să refuze şi mîna dumitale?

- Vorbe, vorbe! răspunse Cavalerul. Te vindeci aşa de iute de la prima dragoste! De va fi nevoie, voi aştepta...

La auzul acestor cuvinte marchizul - întocmai ca un mistreţ care, sătul de fugă, se întoarce şi ţine piept cîinilor - îl privi pe Cavaler drept în faţă şi acesta văzu în ochii lui atîta energie, o hotărîre atît de fermă, că se înfioră.

- Domnule, zise marchizul, a cărui voce rece şi măsurată părea că dezminte enervarea-i lăuntrică, eşti aşa de bun să-mi răspunzi la întrebare? Crezi că dacă aş cere unchiului dumitale, domnul de Pons, mîna fiicei sale, el mi-o va refuza?

- Desigur. Unchiul meu e, în primul rînd, sclavul cuvîntului dat de el domnului de Montgory. Apoi, el ţine la o avere mare şi dumneata nu eşti bogat.

- Şi cu toate astea, reluă Gontran, să ştii, domnule, că mi-am băgat în cap să mă însor cu domnişoara de Pons.

Cavalerul înălţă din umeri.

- E un proiect imposibil de realizat, zise el; şi vei renunţa la el.

- De ce?

- Mai întîi că Margareta nu are decît nouăsprezece ani, că mai trebuie să mai aştepţi doi ani pînă să fie majoră şi că pînă peste doi ani probabil se vor mai întîmpla multe lucruri.

- Şi apoi? întrebă Gontran, pe care liniştea Cavalerului îl irita la culme.

- Apoi, urmă acesta, ştii prea bine că şi eu mi-am pus în gînd să mă însor cu ea.

- Asta nu se va întîmpla, răspunse Gontran.

- De ce?

- Pentru că o iubesc pe Margareta.

- În cazul acesta, răpeşte-o! E singurul lucru ce poţi face pentru a împiedica măritişul ei cu domnul de Montgory.

Fraza aceasta din urmă, rostită cu dispreţ de Cavaler, îl făcu pe Gontran să tresară.

- Scumpul meu, urmă domnul d'Asti, ştii că ziua nunţii e fixată de azi într-o săptămînă; nu mai ai vreme de pierdut.

Ajunseră la castel. Gontran şi Margareta erau mai tăcuţi ca de obicei; domnul de Pons, însă, nu o remarca, pentru că asculta cu mult interes o poveste de vînătoare spusă de Cavaler.

Îndată după masă, Magareta se ridică spre a se retrage în camera ei. Trecînd pe lîngă Gontran, îl auzi şoptind următoarele cuvinte: " În numele fericirii dumneavoastră, în numele vieţii mele, vă rog să veniţi la orele zece, în seră! "

La Portes, stingerea se dădea foarte devreme. Domnul de Pons dădea pilda, retrăgîndu-se la orele nouă. Apoi se culcau şi servitorii, după obiceiul sănătos de la ţară, ca a doua zi să poată fi în picioare de dimineaţă. În primele zile ale şederii lui Gontran la Portes, nu rămîneau în salon decît Margareta, Cavalerul şi el. De la o vreme, şi Margareta se retrăgea imediat după tatăl ei, iar Gontran se ducea în

parc, uneori însoţit de d'Asti; de cele mai multe ori, însă, singur.

În seara aceea, d'Asti se plînse de durere de cap şi se duse în camera lui, aşa că pe la orele nouă şi jumătate, cînd Gontran se înapoia, el nu mai văzu lumină la ferestrele Cavalerului.

Domnul de Lacy cunoştea foarte bine întreg planul castelului şi ar fi putut merge cu ochii închişi de la primul etaj la cel din urmă. Sera era o clădire izolată, legată de clădirea principală printr-un cofidor la capătul căruia se afla o scară îngustă turnată. Scara aceasta fusese construită spre a satisface un capriciu al domnişoarei de Pons, care iubea şi îngrijea florile şi petrecea adeseori în seră dimineţile ceţoase de toamnă. Mulţumită acestei scări, Margareta nu mai trebuia să coboare în curte şi s-o străbată în toată lungimea ei ca să ajungă în seră.

Domnul de Lacy străbătu coridorul, urcă scara pe furiş, apoi coborî în seră şi se piti după un ghiveci de portocal. Uşa care lega sera de castel rămînea deschisă ziua şi noaptea.

Toată lumea din castel dormea cînd orologiul bătu orele zece. Nemişcat, Gontran o aştepta pe Margareta. Pe măsură ce minutele treceau, inima lui bătea mai tare; se temea că poate nu va veni.

Dar, peste puţin, se auzi un foşnet uşor pe scară şi tînăra fată apăru.

Cei doi îndrăgostiţi se luaseră de mînă şi se uitară unul la altul, tăcuţi şi emoţionaţi, timp de cîteva secunde.

- Iată-mă! zise, în sfîrşit, Margareta.

- Mulţumesc că aţi venit... răspunse Gontran, lipind respectuos buzele pe mîna ei.

- Domnule, zise tînăra fată încercînd zadarnic să-şi stăpînească emoţia. Aveţi să-mi spuneţi ceva foarte serios, nu-i aşa?

- Margareta... murmură domnul de Lacy; te-ai gîndit la viitor?

Ea tresări.

- Ce voiţi să-mi spuneţi cu asta? întrebă ea.

- Vorbesc de viitorul apropiat care te aşteaptă... de această căsătorie...

- Ah! niciodată ea nu va avea loc! Chiar mîine voi vorbi cu tatăl meu... mă voi arunca la picioarele lui... îl voi implora...

- Tatăl dumitale va fi neînduplecat.

- Ei bine, mă voi revolta... îl voi refuza pe domnul de Montgory.

- Margareta, reluă Gontran; nu există decît un singur mijloc ca să scapi de nenorocirea care te ameninţă.

- Care? întrebă ea.

- Fuga.

Cuvîntul acesta fu ca o lovitură de trăznet. Să spui unei tinere din cea mai bună clasă socială, crescută după principiile cele mai austere, să-i spui să fugă din casa părintească, din căminul familial unde s-a scurs copilăria ei, unde a stat leagănul în care a văzut lumina zile; să-i spui: " Vei fugi în noaptea aceasta, fără ca servitorii care te-au văzut crescînd să-ţi sărute mîna, fără să depui o sărutate pioasă pe părul cărunt al tatălui, pentru care eşti bucuria şi mîndria, speranţa viitorului, cîrja bătrîneţelor... Vei fugi, făcînd să dispară urmele paşilor tăi şi nu te vei odihni nici zi nici noapte pînă nu vei ajunge pe pămîntul străin, unde răpitorii sînt la adăpostul legilor..." Nu avea, oare, acest singur cuvînt - " fuga " - darul de a răzvrăti simţul de cinstire al femeii care roşeşte de orice mijloace piezişe, de toate acţiunile care se ascund în întuneric?

Gontran pricepuse că tulburase adînc sufletul Margaretei. El îngenunchie înaintea ei:

- Margareta, şopti el, te iubesc şi aş fi cel mai fericit dintre muritori, dacă ai consimţi să accepţi numele meu... Spune, vrei?

- Da... răspunse ea încet.

- Ei bine, atunci vino... să fugim... reluă el cu înflăcărare. Aici, fericirea noastră e imposibilă... vom trece în Anglia.

- Tatăl meu e bun, murmură Margareta; el nu va voi nenorocirea fetei lui.

- O, tatăl dumitale nu e singurul obstacol.

- Nu ştiu să mai existe şi altul, răspunse ea cu naivitate.

Gontran tresări. Îi era teamă să nu-i scape secretul Asociaţiei.

- Margareta, zise el, crezi că sînt om de onoare?

- Cred, răpunse ea.

- Dacă-ţi afirm ceva, mă vei crede pe cuvînt?

- Ţi-o jur.

- Ei bine! ascultă-mă. O primejdie mare ne ameninţă pe amîndoi, pe dumneata încă mai mult ca pe mine... Dacă rămînem aici, fericirea noastră va fi pe veci zdrobită, dragostea noastră va fi nimicită.

- Dar spune-mi, întrebă Margareta, care sînt aceşti duşmani, aceste primejdii?

- Vai! nu ţi-o pot spune, murmură Gontran. Margareto, acesta e un secret între mine şi Dumnezeu şi secretul acesta nu-mi aparţine.

Şi cum ea făcu un gest şi scoase un strigăt de mirare, el îşi puse mîna pe inimă şi zise:

- Crede-mă... te iubesc şi-ţi spun adevărul.

- Să fugim? şopti Margareta disperată... Să fug de la tatăl meu.. se poate oare? O, nu, niciodată!

- Atunci, răspuhse el cu tristeţe, rămîi cu bine, Margareta. Eu voi pleca mîine, căci nu vreau să fiu unealta nenorocirilor dumitale viitoare.

- Dar ce tot vorbeşti? întreba ea.

- Căsătoreşte-te cu domnul de Montgory, urmă marchizul, poate că vei fi fericită.

- Doamne, Dumnezeule! Simt că înnebunesc, exclamă tînăra fată în culmea disperării.

- Adio, Margareta! repetă Gontran făcînd un pas înapoi.

- Gontran! zise ea - şi toată dragostea ei răsuna în acest singur cuvînt. Vorbeşte... porunceşte... te iubesc...

- Ei bine, zise Gontran. Trebuie să fugim chiar mîine.

- Dar cum?

- Mîine, la miezul nopţii, totul va fi pregătit.

Margareta fugi, înăbuşind un oftat. Dragostea ei învinsese pietatea filială.

Gontran, însă, redevenise deodată omul de acţiune, care înfruntă pe faţă piedicile şi-şi deschide un drum pentru a-şi ajunge ţinta. Margareta îi făgăduise că-l va urma; aşadar, nu mai avea decît un lucru de făcut: să-şi asigure fuga.

CAPITOLUL XXXVI

Femeia misterioasă şi coliba puşcăriaşului

În zilele de vînătoare cafeaua se lua, la Portes, dimineaţa, la orele nouă; în celelalte zile, la zece. Cum baronul vîna în acea zi, el era în sufragerie pe la opt şi jumătate.

- Unchiule, zise Cavalerul d'Asti intrînd la braţ cu Gontran. Prietenul nostru ne părăseşte pentru patruzeci şi opt de ore.

- Cum aşa? întrebă baronul mirat.

Margareta, care intra în clipa aceasta, făcu un gest de uimire. Tînăra fată era foarte palidă, ochii ei obosiţi, buzele-i decolorate destăinuiau teribilele emoţii prin care trecuse în noaptea precedentă.

- Cum! Ne părăseşti domnule?, întrebă ea cu voce emoţionată, lucru ce nu-i scăpă Cavalerului.

- Da, răspunse d'Asti. Prietenul meu de Lacy se duce să viziteze castelul Follein şi e foarte probabil că va petrece acolo noaptea. Eu îl sfătuiesc chiar să meargă pînă la Chastellux, o altă minune arheologică.

- Poate voi merge şi acolo, zise Gontran.

În acelaşi timp o privi pe Margareta şi ochii lui grăiau: " Mint, ca să ne asigurăm mai bine fuga "

Domnul de Pons găsea foarte firească această excursie proiectată de Gontran; el se aşeză voios la masă şi vorbi comesenilor de apropiata căsătorie a Margaretei.

- Aşadar, unchiule, e lucru hotărît? întrebă cu făţărnicie domnul

d'Asti. Margareta va deveni marchiza de Flars-Montgory?

- Cum, *hotărî*? exclamă domnul de Pons. Nici regele n-ar schimba nimic.

- Aş!

- Dragă nepoate, zise cu asprime baronul; cînd un om ca mine şi-a dat cuvîntul, nici Dumnezeu însuşi nu l-ar putea împiedica să şi-l ţină.

Gontran şi Margareta schimbară o privire care însemna: - Nu mai trebuie să şovăim.

Cavalerul se aştepta la acest răspuns al baronului şi-l provocase pentru a învinge definitiv nehotărîrea bănuită a Margaretei.

Domnul de Pons mîncă în grabă. El era de-acum încălţat cu cizmele cu pinteni.

- Vii? întrebă el pe Cavaler.

- Bucuros, unchiule.

- Vremea e minunată.

Apoi, adresîndu-se lui Gontran:

- Calea spre Follein e tot în direcţia lui Montgory; vino odată cu noi.

Apoi, domnul de Pons sărută fruntea fiicei sale.

- Şi tu, zise el, vei rămîne singurică acasă?

- Eu, răspunse Margareta, voi călări şi voi trece să văd ce face mătuşa din C...

Pe cînd Cavalerul şi domnul de Pons ieşeau din odaie, Gontran avusese vreme să se întoarcă spre tînăra fată şi să-i şoptească:

- Diseară... la zece... la capătul parcului... voi îngriji de toate.

Margareta păli, dar făcu un semn afirmativ. Gontran urmă pe Cavaler şi pe baron.

După un ceas, cei trei călăreţi ajunseră la răspîntia unde trebuiau să se despartă. Domnul de Pons şi Cavalerul o luară la stînga; Gontran apucă spre dreapta şi dispăru curînd după copaci, căci drumul spre Follein o apuca prin pădure.

Dar după ce înaintă cîtva timp astfel ca o distanţă destul de mare să-l despartă de tovarăşii săi, marchizul se întoarse, porni în galop, ajunse la malul Yonnei şi trecu apa. Apoi apucă spre Nevers şi galopă pînă la Clamecy, unde ajunse pe la orele două de după masă.

El se îndreptă spre han.

Gontran încă nu-şi făcuse un plan bine chibzuit; prima lui grijă, însă, era să găsească cu orice preţ o diligenţă şi cai, ca să fugă chiar în acea seară şi să fie la treizeci de leghe departe de Portes, înainte ca baronul să bănuiască ceva.

Pe o bancă de lîngă uşa hanului şedea cu picioarele încrucişate un lacheu voinic, al cărui aspect parizian, mutră obraznică şi fizionomie de pungaş îl surprinse pe domnul de Lacy. Gontran zări în acelaşi timp, sub şopron, o trăsură frumoasă şi solidă, ale cărei roţi pline de noroi dovedeau că servise de curînd. Lacheul, îmbrăcat cu o livrea de călătorie, purta parcă pe faţa lui inscripţia: " Sînt de închiriat ori de vînzare ". Felul cum îl privi pe marchiz, îl hotărî pe acesta să i se adreseze pe loc:

- Ascultă, trăsura aceea e a dumitale?

Lacheul salută ca un om deprins să înţeleagă multe numai din cîteva cuvinte.

- Nu e tocmai a mea, răspunse el, dar e ca şi cum ar fi.

Privirea lui Gontran deveni foarte semnificativă şi se aţinti asupra lacheului.

- Domnule, zise acesta, sînt servitorul unei cucoane care pleacă la moşia ei, la cinci leghe de aici. Am poruncă să mă întorc mîine seară cu trăsura la Paris.

- Mîine seară, se gîndi Gontran. E cam tîrziu! Dar, ce are a face!

Apoi continuă mai mult în şoaptă:

- Ai vrea să cîştigi cincizeci de poli?

- Mai e vorbă! răspunse valetul. Şi ce trebuie să fac pentru asta?

- În primul rînd, să mă aştepţi cu trăsura mîine seară într-un loc ce-ţi voi indica.

- Bine. Şi apoi?

- Apoi, zise Gontran, ne vei duce la Paris cu iuţeala vîntului.

Lacheul începu să zîmbească ca un om care a priceput cum stau lucrurile.

În acest moment, perdelele de la o fereastră a primului etaj fură binişor desfăcute şi nişte ochi curioşi de femeie îl examinară pe domnul de Lacy, pe cînd descăleca şi valetul se grăbea să apuce calul de căpăstru. Apoi perdeaua fu închisă la loc. Gontran însă nu ridicase capul în sus. El intră în han şi descusu cu dibăcie pe hangiu, căutînd să afle ceva despre femeia care pleacă la ţară.

- E o femeie foarte frumoasă, răspunse acesta. O femeie îmbrăcată în negru, care se duce nu ştiu unde. N-a voit să-şi spună numele. De aseară, de cînd a sosit, nici nu s-a mai arătat; mîncarea i se serveşte în odaie.

- Şi nu ştii cum o cheamă?

- Nu, domnule. Dar, adaugă hangiul clipind şiret din ochi, mie îmi face impresia unei femei care a fugit de la bărbatul său.

" La urma urmei, se gîndea domnul de Lacy, ce mă interesează pe mine?"

De cînd era în vizită la Portes, Gontran înaintase uneori prin pădurile care se întindeau pe celălalt mal al Yonnei, în direcţia localităţii Clamecy. Îşi aminti că văzuse la marginea acestor păduri o colibă de pădurari. Rememoră mutra vicleană şi fasoanele slugarnice ale omului care şedea pe pragul colibei şi ale unei femei bătrîne, cu toate că alăpta un prunc, zdrenţăroasă ca şi bărbatul ei şi cerşind cu priviri umilite. Domnul de Pons, care-l însoţise pe Gontran, aruncase cîţiva gologani în pălăria omului şi trecuse înainte, întorcînd capul de scîrbă.

- Oamenii aceştia nu trebuie să fie miluiţi, îi zisese el lui Gontran după ce se îndepărtaseră puţin. Sînt doi ticăloşi. Bărbatul a ieşit din puşcărie; femeia, după ce a dus un trai care a scandalizat întreg ţinutul, a sfîrşit prin a se mărita cu acest netrebnic. Cînd au nevoie de cîte ceva, ei vin la Portes, dar sînt convins că pentru cîţiva gologani ar fi înstare să dea foc castelului.

Gontran îşi aminti vorbele acestea. El îşi mai aminti că la vreo două sute de paşi departe de colibă trece un drum bun pentru trăsuri, care duce de la P... la Clamecy. Marchizul luă repede o hotărîre. Se întoarse la lacheu şi-i zise:

- Mîine seară vei apuca pe drumul ce duce de la Clamecy la P... şi vei poposi la intrarea pădurii, la vreo două sute de metri departe de o colibă de cărbunar, numită coliba puşcăriaşului.

- Bine! răspunse lacheul. Am înţeles. Totul va fi pregătit.

- Marchizul nu mai avea nimic de făcut la Clamecy. El încălecă şi plecă. Mai avea de făcut cinci leghe pînă să ajungă la Portes.

În clipa cînd Gontran puse piciorul pe scară, perdelele de la camera din primul cat se despărţiră din nou şi acelaşi cap de femeie apăru după geam şi schimbă o privire semnificativă cu lacheul.

Domnul de Lacy plecă în galop şi după două ore ajunse la marginea codrilor din Marvan. În momentul cînd intră în pădure, urechea lui fu izbită de un cîntec monoton şi ciudat. Apoi zări în depărtare o formă uriaşă, mergînd cu paşi grăbiţi printre copaci. Îl recunoscu pe Nicon, idiotul, care se întorcea la Châtel-Censoir. Nebunul, auzind galopul unui cal în urma lui, se opri şi rămase în loc, spre a lăsa pe călăreţ să treacă.

- Hi, hi! rînjea el zgomotos. E prinţul.

El îşi scoase pălăria şi o întinse.

Gontran îi aruncă un gologan şi-şi văzu de drum. Idiotul porni şi el. Apoi stăpînit de un vag instinct de curiozitate, caracteristic nebunilor, el îşi iuţi mersul şi urmări pe marchiz, spre a vedea unde se duce. Gontran, care se îndrepta spre coliba puşcăriaşului, părăsise poteca bătătorită. Curiozitatea lui Nicon se mări şi-i dictă acea prudenţă şireată care e privilegiul nebunilor. Acum el nu mai cînta şi în loc să facă paşi mari şi tropăitori ca de obicei, el se zgribuli ca maimuţele şi-l urmări pe marchiz strecurîndu-se printre copaci, cînd tîrîndu-se ca un şarpe, cînd sărind ca o maimuţă, dar gata oricînd să stea nemişcat şi pitit după un tufiş cînd călăreţul s-ar fi oprit ori s-ar fi întors.

Marchizul se opri la uşa cărbunarului. Nebunul se ascunse în mărăciniş, se întinse pe burtă şi zîmbi prosteşte.

La auzul tropotului de cal, cărbunarul şi nevasta sa, care tocmai cinau, ieşiră în grabă şi, zărindu-l pe Gontran, îl salutară cu obişnuita lor slugărnicie.

- Sînteţi singuri? întrebă marchizul, descălecînd şi intrînd în colibă.

- Da, răspunse hidoasa pereche.

Gontran închise uşa, apoi aţinti asupra bărbatului privirea-i limpede.

- Ai stat la închisoare, începu el. Lumea de aici te dispreţuieşte, nimeni nu-ţi dă de lucru decît pe un preţ de nimic şi de ai putea, adică dacă ai avea bani, ai pleca imediat din locurile astea, nu-i aşa?

- Da, domnule, răspunse nenorocitul, dar sîntem atît de săraci!

- Eu îţi voi da banii de care ai nevoie, zise Gontran.

Ochii omului scăpărară şi Gontran pricepu că e departe de a se

căi; nemernicul ar fi dispus să-şi reînceapă viaţa criminală, numai să capete bani.

- Fii pe pace, îi zise el. Pentru cei douăzeci şi cinci de poli ce-ţi ofer, eu nu-ţi cer decît un mic serviciu.

- Ca să cîştig douăzeci şi cinci de poli, răspunse cărbunarul, aş face orice mi s-ar cere.

- Foarte frumos, zise Gontran. Peste cîteva ore mă voi întoarce şi atunci vei afla ceea ce-ţi cer.

Apoi încălecă şi zise puşcăriaşului arătîndu-i tocurile şeii, din care se zăreau pistoalele:

- Dacă mă trădezi...

- Ţin mai mult la cei douăzeci şi cinci de poli, răspunse omul.

Gontran porni iarăşi la drum. Atunci nebunul care stătuse tăcut în tufiş, se ridică, sări cu agilitatea unei pisici şi-l urmări din nou pe marchiz.

Înnoptase. Era o noapte întunecoasă şi fără lună, o noapte de vară cu cerul de culoarea plumbului.

Nici o adiere nu mîngîia copacii, pădurea era tăcută şi se auzea din depărtare şi cel mai mic zgomot, cîntecul unui cioban întîrziat, ori strigătul unei fiare în adîncul desişurilor. Domnul de Lacy înainta cu multă băgare se seamă, ca să-şi amintească drumul la întoarcere, şi se îndrepta instinctiv înspre parc, la capătul căruia trebuia să se întîlnească cu Margareta.

Cînd ajunse la îngrăditură, orologiul castelului bătea tocmai ora zece.

Gontran îşi legă calul de un copac, apoi se strecură prin una din deschizăturile gardului în parc, se îndreptă spre banca de verdeaţă unde în ajun îngenunchiase înaintea Magaretei şi aşteptă cu multă îngrijorare pe tînăra fată.

CAPITOLUL XXXVII

Răpirea

Fusese pentru domnişoara de Pons o zi plină de chin şi de remuşcări, de şovăieli, de groază. Să fugă, asta însemna să-şi rişte fericirea întregii sale vieţi, să-l distrugă pe bătrînul ei tată pe care-l iubea atît de mult, să uite toată pudoarea şi curăţenia femeii şi să se lase stăpînită numai de patimă. Dar dacă refuza să-l urmeze pe Gontran, pe mult iubitul ei Gontran, asta însemna să-l piardă pentru totdeauna şi, prin forţa lucrurilor, silită de o voinţă de fier, să ajungă soţia bătrînului care o va închide pentru totdeauna în castelul acela unde fiecare zgomot va avea un ecou lugubru, unde cîntecul cel mai vesel se va preface în bocet de mort... Şi apoi, ea făgăduise... jurase...

Pe măsură ce soarele cobora la asfinţit, Margareta se înfiora tot mai mult! Ar fi vrut ca tatăl şi vărul ei să se întoarcă... Dar ei trebuiau să petreacă noaptea la Montgory; şi la orele zece Gontran o va aştepta la capătul parcului.

Înnoptă. Margareta se aşeză la un birou şi scrise tatălui său o scrisoare lungă, udată din belşug de lacrimile ei. În această scrisoare ea îi cerea iertare, îi mărturisea dragostea ei şi durerea ei, scîrba ce-i insufla domnul de Montgory. Ea îl implora pe domnul de Pons să n-o blesteme; îi cerea în genunchi încuviinţarea de a-şi lega viaţa de alesul inimii sale, de bărbatul pe care-l iubea mai mult ca însăşi viaţa. Şi pe cînd scria, vremea trecea şi în castel nu răsuna nici un

zgomot de paşi ori de voci, iar baronul nu se întorcea.

Ah! dacă în timp ce uda hîrtia cu lacrimile ei de adio, iubitul ei tată s-ar fi înapoiat, cum s-ar fi aruncat în braţele lui, cum l-ar fi îmbrăţişat strigîndu-i:

- Ascultă-mă, tată, apără-mă de mine însămi!

Dar scrisoarea fu terminată şi domnul de Pons ne se ivea.

Atunci Margareta se resemnă să fugă, imaginea bărbatului iubit apăru înaintea ei, imaginea tatălui absent se şterse.

Aşa voia soarta. Margareta trebuia să-l urmeze pe Gontran.

Deodată ceasul bătu zece. Ea scoase un ţipăt ca şi cum ar fi lovit-o cineva în inimă.

- El mă aşteaptă, murmură ea.

Şi se sculă ascultînd de o forţă tainică, ce părea c-o atrage spre răpitorul ei. Aruncă un şal pe umeri şi lăsă pe sobă, deschisă, scrisoarea pentru tatăl ei.

După ce ieşi din budoarul ei, Margareta străbătu sala cea mai mare, numită la castel sala strămoşilor, unde erau atîrnate portretele de familie. Tînăra fată aruncă o privire înspăimîntată şi rugătoare spre aceste chipuri ale străbunilor; şi în emoţia ei, i se păru că pînzele acelea mute se mişcau în cadrele lor, că ochii le scînteiau de mînie, că buzele li se mişcau rostind blesteme... Şi, nebună de groază, fugi.

Poate că ar mai fi şovăit, dacă ar fi întîlnit în calea ei unul din bătrînii servitori cu capetele cărunte, care constituie o parte integrantă a familiei şi au oarecum dreptul de a dojeni cu blîndeţe pe tinerii lor stăpîni spre a-i rechema la datorie, cînd aceştia sînt pe cale de a o uita. Dar atît scara, cît şi vestibulul şi curtea erau pustii, iar porţita parcului era larg deschisă. Margareta socotea că a înnebunit şi ea pierdu cunoştinţa existenţei şi acţiunilor sale.

Ea fugea, mînată de misterioasa putere magnetică, fără să-şi mai dea seama încotro se ducea şi ce căuta.

Deodată se auzi un strigăt de bucurie, două braţe o cuprinseră, o ridicară vînjos. Ea simţi o inimă bătînd lîngă inima ei.

Gontran o purtă ca pe un copil şi o urcă pe cal. Margareta închise ochii şi crezu că visează.

Domnul de Lacy dădu pinteni calului; animalul necheză de durere şi porni în galop, ducînd pe răpitor şi prada lui. Margareta leşinase.

Cînd domnişoara de Pons îşi reveni în simţiri, aerul rece al nopţii îi înţepa obrazul şi calul mai galopa încă printre copaci, întocmai ca armăsarul din balada germană, care o ducea pe Leonora şi pe amantul ei mort.

În depărtare se zărea o slabă licărire printre copaci şi se părea că lumina aceea era farul care-l conducea pe răpitor. Margareta deschise ochii, recunoscu faţa lui Gontran aplecată spre ea cu o expresie de dragoste nespusă şi recăpătă simţul realităţii.

- Tatăl meu, sărmanul meu tată! murmură ea.

- Mai tîrziu ne vom întoarce la el, răspunse Gontran strîngînd-o cu patimă în braţele sale... Ne vom întoarce şi el va binecuvînta fericirea şi venirea noastră.

Margareta suspină şi două lacrimi alunecară pe obrajii ei.

Calul continuă să galopeze. În sfîrşit, se opri la uşa unei colibe. Fostul ocnaş şi soţia lui îi aşteptau. La vederea fetei ei schimbară o privire de înţelegere apoi, la un semn al lui Gontran, se îndepărtară. Domnul de Lacy voia s-o cruţe pe Margareta de ruşinea de a roşi în faţa acestor ticăloşi.

- Iartă-mă că te-am adus aici, dar trebuie numaidecît să rămînem aici pînă mîine seară, - trebuie! Abia mîine noapte ne va aştepta o diligenţă la marginea pădurii şi ne va duce la Paris.

Domnişoara de Pons privea cu nedumerire locuinţa aceea sărăcăcioasă care luase deodată locul frumosului ei budoar unde-şi petrecea zilele ploioase. Ochii i se umplură de lacrimi. Dar Gontran era în genunchi înaintea ei. Gontran o ruga şi o implora, el vorbea un limbaj înflăcărat, o privea cu o dragoste neţărmurită. De altfel nu era, oare, prea tîrziu ca să se mai poată întoarce?

- Margareta, zise Gontran, eşti un înger şi vei rămîne curată ca un înger pînă în ceasul cînd Dumnezeu, prin glasul unui preot, te va face soţia mea: pînă atunci, să mă socoţi ca pe un frate.

Şi domnul de Lacy c lăsă pe tînăra fată singură în camera sărăcăcioasă, iar el se culcă îmbrăcat pe o bancă. Cei doi pădurari se mulţumiră cu un culcuş de frunze uscate şi paie.

CAPITOLUL XXXVIII

Visul bătrînului marchiz

Pe cînd domnişoara de Pons şi seducătorul ei stăteau ascunşi în casa pădurarului şi aşteptau cu nerăbdare şi nelinişte să treacă noaptea şi ziua pînă la plecarea lor definitivă, baronul, împreună cu nepotul său, Cavalerul d'Asti, înnoptau la Montgory.

Primul, obosit după o zi de vînătoare şi liniştit ca un om complet fericit, adormise buştean. Al doilea, însă, în loc să se culce, se furişase pe o portiţă care ducea din castel în pădurea care domina clădirea în direcţia răsăritului.

Era pe la miezul nopţii. Toată lumea din castel dormea şi d'Asti era sigur că nimeni nu va observa lipsa lui. El apucă pe poteca din pădure, adică pe drumul muntos ce duce de la Portes de Montgory, pe unde o luaseră acum cîteva zile domnul de Lacy şi Margareta.

După ce umblă cale de vreun ceas şi mai bine, Cavalerul se opri, puse două degete între buze şi fluieră într-un chip deosebit de asemănător cu semnalul Şuanilor pe vremea răscoalelor din Vendea. După cîteva clipe se auzi un fluierat identic, venind din vale. Atunci domnul d'Asti se aşeză pe o piatră de la marginea drumului şi aşteptă.

În locul în care se afla el, poteca trecea aproape de creasta unor stînci înalte şi sta pieziş peste cursul Yonnei.

Din mijlocul stîncilor mai venea o potecă îngustă pe care treceau mai mult pădurarii şi păstorii. În curînd Cavalerul văzu înaintînd pe

această potecă şi venind spre el un om care fluiera un cîntec de vînătoare.

- Julien! strigă domnul d'Asti.

- Eu sînt! răspunse noul venit şi dintr-o săritură ajunse lîngă Cavaler.

Dacă domnul de Lacy ar fi fost de faţă, ar fi recunoscut pe lacheul din Clamecy, care trebuia să-l ducă a doua zi cu diligenţa.

- E ceva nou? întrebă d'Asti.

- Da, domnule.

- Ce anume?

- A sosit în galop din Clamecy.

- L-ai văzut?

- Desigur. Mi-a făgăduit cincizeci de poli, dacă-i procur diligenţa.

- Cînd?

- Mîine seară.

- Unde trebuie să-l aştepţi?

- La intrarea în pădurea care se întinde de-a lungul drumului ce duce de la Portes la Clamecy.

- Ah, minunat! zise Cavalerul. Am noroc. Totul se împlineşte tocmai după prevederile mele.

Un zîmbet răutăcios se ivi pe buzele Cavalerului.

- Dar ea? întrebă el.

- Aşteaptă numai semnalul, ca să se înfăţişeze la castel.

- Foarte bine! Poate să vină mîine de dimineaţă, la nouă fix.

- Acum e miezul nopţii, zise lacheul. Am să ajung la Clamecy tocmai în zorii zilei.

- Pleacă numaidecît!

Lacheul salută, coborî poteca, iar Cavalerul, care apucase şi el drumul înapoi spre castel, auzi în curînd ropotul unui cal ce se îndepărta în galop.

- Ah! scumpul meu marchiz, murmură batjocoritor domnul d'Asti, am să pun mîna pe femeia pe care o vreau, cu toată dragostea voastră. Sărman nebun! Tu n-ai putea să te măsori cu mine decît cu spada-n mînă şi nu mă tem de această alternativă, pentru că aparţii Asociaţiei; şi lupii nu se mănîncă între ei.

Cavalerul se întoarse la castel. Pe cînd domnul de Pons dormea dus, iar nepotul său făcea în gînd tot soiul de planuri cu zestrea de un

milion pe care Margareta avea s-o aducă soţului ei, bătrînul marchiz de Flars-Montgory nu putea să aţipească.

La bătrîneţe, pasiunea e mai teribilă ca aceea din floarea vîrstei. Timp de patruzeci de ani domnul de Montgory avusese scîrbă de căsătorie şi nu prea făcuse caz de femei. Dar acum îşi luase în serios rolul de soţ; începuse s-o iubească pe Margareta cu o patimă nebună. Devenise şi gelos, gelos pînă şi de umbra lui. El număra nopţile şi zilele care îl mai despărţeau de fericirea lui, după cum prizonierul socoteşte orele care îl mai despart de libertate. Aceasta era pricina insomniei domnului de Montgory, el visa cu ochii deschişi, se lăsa stăpînit de fel de fel de iluzii, întocmai ca un băieţel amorezat. Dar pe la orele patru dimineaţa, după ce savurase din plin perspectiva viitoarei sale fericiri, domnul de Montgory resimţi un fel de toropeală copleşitoare şi adormi.

Somnul însă îi era agitat. În loc să continue visurile fermecătoare trăite cu ochii deschişi, în mintea lui se prindeau acum imaginile cele mai funeste. În somn bătrînul amorezat se vedea hodorogit şi chinuit de nevasta sa fermecătoare prin tinereţe şi frumuseţe. El se vedea în tristul castel unde venise să-şi ascundă comoara de toţi ochii lacomi; se revedea singur, părăsit, lîngă căminu-i singuratec, cu capul plecat, cu durerea şi ruşinea în inimă. Ea fugise... fugise pentru totdeauna, fugise cu un seducător frumos, care o zăpăcise cu vorba lui caldă; părăsise fără părere de rău castelul acesta, unde soţul ei se prăpădea de deznădejde. La această ultimă viziune, marchizul de Montgory se trezi tremurînd, cu părul vîlvoi, cu fruntea udă de sudoare.

Mijea de ziuă, prin castel se auzeau, de acum, fel de fel de zgomote înăbuşite, iar argaţii făceau pregătirile de vînătoare.

Domnul de Montgory se sculă, deschise fereastra, scoase capu-i înfierbîntat în aerul răcoros de dimineaţă, apoi începu să se îmbrace pentru vînătoare.

- Am avut un vis oribil - murmură el. Din fericire, Margareta e tot atît de cuminte pe cît e de frumoasă... şi eu voi fi cel mai fericit dintre bărbaţi.

Trebuia să ia masa împreună cu logodnica sa, de aceea domnul de Montgory îşi făcuse toaleta cu mai multă grijă ca de obicei. Se încălţă cu cizme mari de călărie, dar ceruse valetului jacheta grenă

comandată în Anglia. Jacheta aceasta, lucrată cu mîini îndemînatice de cel mai vestit croitor din Londra, fusese admirată de toată societatea Rallie-Bourgogne, din care domnul de Montgory făcea parte.

Bătrînul vînător mai pusese şi pantalonii albi din piele de căprioară; chemă bărbierul să-i frizeze părul cărunt şi să-i cănească mustaţa. Astfel dichisit, domnul de Montgory se duse la musafirii săi care îl aşteptau în curte, unde fuseseră aduşi şi caii.

Cavalerul, de a cărui plimbare nocturnă nu ştia nimeni din castel, spunea că a dormit buştean şi se arăta foarte vesel. Baronul părea cam îngrijorat.

- Dar ce ai, unchiule, întrebă d'Asti în momentul cînd apăru marchizul.

- Nici eu nu ştiu, răspunse domnul de Pons. Dar mi-e inima grea şi le văd toate în negru... Am presimţirea că mi se va întîmpla o nenorocire.

Domnul de Montgory se cutremură fără voie, dar nu zise nici o vorbă.

- Goneşte gîndurile negre, unchiule!, zise Cavalerul cu un ton serios. Dumneata, unchiule, eşti omul cel mai fericit din lume şi nu ştiu ce rău ţi s-ar putea întîmpla.

- Ştiţi ce? zise baronul. Să mergem la Portes! Nu-mi pot reveni: am visat-o rău pe Margareta!

Un fior străbătu din nou pe marchiz.

- În vis, o căutam zadarnic pe Margareta... n-o puteam găsi.

Domnul de Montgory fu cuprins de o adevărată groază şi se aruncă în şa, sprinten ca un tînăr.

"Oh! oh! se gîndea domnul d'Asti. Văd că teoria prezentului se adevereşte."

Cei trei călători apucară în galop pe drumul spre Portes, unde ajunseră în mai puţin de o oră.

Domnul de Pons se înfioră cînd zări la poarta castelului, zgribulit pe ultima treaptă a peronului, pe Nicon idiotul. Acesta îşi trecu mîinile prin pletele lungi şi roşii, se uită la baron şi la tovarăşii săi şi începu să rîdă zgomotos.

- Hi! hi! hi! făcu el. Iată părinţii... tatăl şi îndrăgostitul prinţesei. Iată-i! Dar n-o vor avea... nici unul nici celălalt! Nu! Nu!

Idiotul scoase din buzunar o pungă de piele în care zăngăneau cîţiva gologani.

- Nici eu n-o voi avea... adaugă el cu tristeţe. Celălalt o va avea.

- Sărmanul nebun! murmură domnul de Montgory.

- Nu e aşa de nebun pe cît se pare, observă Cavalerul.

- De ce?

- Pentru că, urmă d'Asti rîzînd, el a priceput că pentru a te însura cu o femeie, fie ea ţărancă ori prinţesă, trebuie să ai bani.

Şi ei trecură înainte aruncînd cîte o piesă în pălăria cerşetorului.

Pentru a explica prezenţa matinală a lui Nicon la Portes, trebuie să ne amintim că în ajun el îl urmărise pe Gontran de la coliba pădurarului pînă la locul din parc, unde domnul de Lacy îşi lăsase calul. Atunci, pentru a doua oară, cerşetorul s-a ascuns la cîţiva paşi şi a aşteptat. După cîteva minute, l-a văzut pe Gontran înapoindu-se şi purtînd ceva alb în braţe; îl văzuse încălecînd şi îndepărtîndu-se în galop...

În creierul bietului nebun se făcuse o slabă lumină; el ghicise, înţelesese totul... Ar fi voit să strige ajutor, dar nici un sunet nu-i ieşea din gură; ar fi voit să fugă după răpitor, dar picioarele nu-l ajutau şi el rămase nemişcat, mut, încremenit de emoţie. Apoi nebunia îi revenise; şi odată cu revenirea demenţei, el pierduse şi conştiinţa faptului ce se petrecuse în faţa lui. Puterile îi revenirâ şi el apucă pe drumul spre castel cîntînd o melodie stranie.

El se îndreptase spre bucătărie, unde i se dăduse o mîncare stranie; apoi - amintindu-şi poate în chip foarte vag că altădată casa aceasta era şi adăpostul lui - el nu plecă imediat, după cum obişnuia să facă, ci se aşeză lîngă foc, apoi pe pragul uşii, unde rămase cîteva ore, în loc să apuce înapoi pe drumul spre Châtel-Censoir. Slugile profitaseră de accesul de melancolie al nenorocitului, ca să-l îmbete, ceea ce nu era greu. Acum, pe lîngă starea lui de demenţă, mai era şi ameţit şi aceasta îl împiedicase de a-şi mai continua drumul, căci nu se mai putea ţine pe picioare.

- Are să doarmă aici! răspunse intendentul baronului. Să-l duceţi să se culce în poiană.

Şi Nicon dormi alături de cîini; a doua zi de dimineaţă se sculă dezmeticit. Dar înainte de a pleca înapoi în sat, el se aşeză pe treptele peronului, căznindu-se să-şi reamintească ceea ce se petrecuse în

ajun. Şi e foarte probabil că-şi amintise, căci întîmpină pe Cavaler şi pe domnul de Montgory cu vorbele melancolice şi batjocoritoare:

- N-o vor avea... nici unul... nici celălalt... Şi nici eu n-o voi avea.

CAPITOLUL XXXIX

Îngerul morţii

Cînd pătrunse în vestibulul castelului, domnul de Pons, pe care presimţirile rele nu-l părăsiseră, simţi că inima i se strînge de durere şi întrebă imediat pe primul servitor pe care-l întîlni:

- S-a sculat domnişoara?

- Nu, domnule baron. Încă n-am văzut-o azi.

Baronul încruntă din sprîncene şi murmură:

- Să fie, oare, bolnavă? Ea se deşteaptă, totdeauna la orele opt, şi acum e nouă.

Tocmai trecea camerista Margaretei. Repetă întrebarea.

- Domnişoara încă n-a sunat, îi zise ea.

Domnul de Pons, în prada gîndurilor cele mai rele, spuse nepotului său să-l conducă pe domnul de Montgory în salon, iar el se urcă în grabă în camera fiicei sale. Bătu la uşă şi nu primi nici un răspuns. Un fior străbătu trupul sărmanului tată, care se temea să nu se fi întîmplat vreo nenorocire. Văzînd cheia în uşă, el deschise şi intră. Camera era goală... patul neatins.

- Margareto!, strigă el, unde eşti?

Deschise uşa budoarului, a frumosului budoar care semăna cu un cuib de turturică. Budoarul era şi el pustiu. Dar pe sobă era o scrisoare, pe care domnul de Pons o apucă, o citi cu înfrigurare, apoi o scăpă din mînă.

Baronul rămase o clipă nemişcat, ca trăznit, cu privirea aţintită pe acea scrisoare de adio a copilei sale. Apoi scoase un ţipăt... ţipătul leoaicei căreia i s-au furat puii şi care-şi găseşte vizuina

pustie. La ţipătul acesta, care răsună ca un blestem prin tot castelul, servitorii veniră în fugă; şi în urma lor, marchizul de Montgory cu Cavalerul.

Toţi se oprîră în prag, înmărmuriţi la vederea bătrînului care sta nemişcat, cu privirea rătăcită, cu mîinile împreunate.

Cavalerul d'Asti, singurul care pricepea durerea care împietrise pe domnul de Pons, se apropie de el, strigînd:

- Pentru Dumnezeu, unchiule... ce aï?

Vocea lui era emoţionată, tremurătoare... şi era palid ca şi cum ar fi fost îndrăgostit de acest unchi pentru care pregătise mişeleşte lovitura de moate.

- Uite, citeşte... murmură bătrînul întinzîndu-i scrisoarea, pe care o ridicase de jos şi pe care fixase din nou privirea-i speriată.

Cavalerul luă scrisoarea, o citi şi exclamă:

- Ce infamie!

Domnul de Montgory, care nu pricepea încă nimic din ceea ce vedea, smulse scrisoarea din mîinile Cavalerului şi o citi la rîndul său.

Domnul marchiz de Flars-Montgory era unul din acei oameni care, după ce în viaţa lor ţinuseră piept destinului nemilos, sînt hărăziţi să moară de o moarte absurdă. Abia aruncase ochii pe scrisoarea aceasta - în care Margareta mărturisea dragostea ei pentru Gontran şi repulsia ce o simţea pentru acest bătrîn pe care crezuse la început că-l va putea lua de bărbat, şi în care îşi lua cu înduioşare rămas bun de la tatăl ei - şi pricepu totul... Margareta, pe care o iubea, era pierdută pentru el; Margareta va fi soţia altuia... Şi Flars se va stinge fără urmaşi...

Figura bătrînului, din palidă ca a unui cadavru, se făcu acum de culoare roşie-liliachie; vinele tîmplelor i se umflară, ochii i se roteau în orbite şi apoi deveniră înspăimîntători de ţepeni. Marchizul făcu un pas înapoi, întinse braţele, scoase un ţipăt înăbuşit şi căzu pe spate pe parchet.

Marchizul de Flars-Montgory, ultimul reprezentant al unui neam eroic, murise trăznit de apoplexie... murise sub ochii bătrînului său prieten, pe a cărui fiică o iubea şi care semăna şi el cu una din acele statui triste şi disperate pe care popoarele antice le puneau la uşa templelor ridicate zeilor Infernului.

Pe cînd toţi căutau să dea ajutor marchizului, a cărui moarte

fusese atît de fulgerătoare încît nimeni nu putea să o creadă, d'Asti luă mîna domnului de Pons şi îi zise:

- Unchiule... unchiule, ascultă... Gontran e nobil... Gontran e bogat... Gontran e un gentleman... el va trebui s-o ia pe Margareta de soţie... şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, cinstea noastră nu va fi pătată!

Dar, ca şi cum soarta ar fi voit să dezmintă cuvintele Cavalerului, uşa se deschise în clipa aceasta şi o femeie intră în odaie.

Femeia aceasta purta haine cernite, era palidă şi tristă, cum sînt reprezentate femeile părăsite. Femeia aceasta trecu prin mijlocul servitorilor uluiţi, se împiedică aproape de cadavrul cald, încă, al machizului şi se apropie de nenorocitul tată:

- Domnule baron, zise ea, am auzit rostindu-se aici un cuvînt care mi-a dat dezlegarea celor ce se petrec. Fiica dumneavoastră a fost sedusă, răpită de marchizul Gontran de Lacy. Eu am venit să unesc durerea mea cu a voastră, să alătur răzbunarea mea de a voastră.

Femeia aceasta era încovoiată şi tremurătoare înaintea domnului de Pons, care recăpătase în momentul acesta energia teribilă a deznădejdii şi întrebă:

- Dar cine sînteţi, doamnă, de vorbiţi ca să ne unim durerea şi răzbunarea?

- Domnule, răspunse femeia cernită plecînd ochii în jos, dar cu vocea hotărîtă şi gravă, sînt o biată fată, sedusă ca şi fiica dumneavoastră, răpită ca şi ea, luată în taină în căsătorie şi ţinută ascunsă de ochii lumii... sînt o femeie trădată, părăsită, repudiată...

Ea se opri şi se uită la baron, ca şi cum ar fi voit să-i pătrundă cu ultimele cuvinte inima, aşa cum ar face tăişul rece al unui pumnal:

- Eu sînt, termină ea, marchiza Gontran de Lacy!

- Dumnezeule! murmură Cavalerul.

- E însurat! exclamă baronul buimăcit şi împleticindu-se ca un om beat.

- Bine ai jucat Leona! murmură în acelaşi timp domnul d'Asti (şi, cu privirea, el felicita pe aventurieră); căci ea apăruse aşa, pe neaşteptate ca să-şi joace rolul ce-i încredinţase Colonelul Leon şi temuta Asociaţie.

O liniştе înfiorătoare se coborî în sala aceasta, peste cadavrul sărmanului marchiz, peste tatăl care vedea necinstea plîngînd numele

lui, peste bătrînii servitori care aflau în acelaşi timp fuga tinerei lor stăpîne şi nefericirea ei ireparabilă. Apoi urmă o explozie de murmure, de ameninţări de moarte la adresa răpitorului. Tatăl, zdrobit sufleteşte, se înălţă, ochii îi fulgerau, şi strigă cu voce plină de ură:

- Ah! Vai lui! Nenorocire lui! Cu mîna mea îl voi ucide!

- Nu, unchiule, răspunse Cavalerul d'Asti. Eu, nepotul dumitale, sînt acela care trebuie să răzbune cinstea noastră!

Domnul d'Asti luă o atitudine războinică şi indignată, care înşelă toată lumea. Dar în sală apăruse un personaj nou; şi acesta, în loc să rîdă zgomotos cum îi era obiceiul, avea o atitudine gînditoare şi reculeasă, ca omul care evocă o amintire îndepărtată, în care ar putea găsi dezlegarea misterului întîmplărilor la care asistă fără a le pricepe. Era Nicon, idiotul. El îşi purta privirea leneşă şi visătoare de la unul la celălalt din cei prezenţi, de la faţa disperată a domnului de Pons pînă la masca imobilă a marchizului de Montgory şi, ca şi cum ar fi priceput, în sfîrşit, el rosti:

Ah! Ah!, tatăl şi îndrăgostitul prinţesei... îndrăgostitul e mort... tatăl furios... Prinţesa a plecat...

Şi cum nimeni nu băgă în seamă vorbele idiotului, el adaugă:

- Dar eu ştiu unde e ea.

- O ştii?, exclamă Cavalerul d'Asti. Atunci, să încălecăm iute, unchiule, iute, iute!

- Da... ieri... noaptea... au plecat, urmă idiotul, concentrîndu-şi amintirile. Au plecat... Ea e la puşcăriaş.

La auzul acestui nume, un murmur de groază trecu printre cei de faţă.

- Veniţi! Veniţi!, urmă idiotul. Vă voi duce acolo!

- Să plecăm, unchiule, să plecăm, repetă Cavalerul.

CAPITOLUL XL

Triumful infamiei

Gontran şi Margareta aşteptau în coliba puşcăriaşului să se lumineze de ziuă. Gontran se întinsese, îmbrăcat cum era, pe o bancă, la colţul vetrei. Margareta se odihnea în singurul pat din magherniţă.

Tînăra fată petrecuse o noapte oribilă şi simţea chinuri infernale, la trei leghe departe de casa părintească, de frumoasa casă albă în care-şi petrecuse copilăria, ocrotită de privirea iubitoare a bătrînului ei tată, nemaiputîndu-se întoarce niciodată acolo; că de acum înainte va rătăci prin lumea mare, mînată numai de dragostea ei.

Margareta nu închise ochii toată noaptea. Domnul de Lacy, însă, rupt de oboseală şi zdrobit de emoţiile prin care trecuse în cursul zilei, adormi adînc, într-un somn greu şi agitat de visuri urîte.

Se făcuse demult ziuă şi soarele pătrundea cu raze aurii în colibă, cînd el se deşteptă. Margareta era în picioare, pe prag, palidă, tristă, resemnată şi uitîndu-se cu dragoste la domnul de Lacy. De acum înainte, el însemna pentru dînsa viitorul, lumea toată!

- Ah!, murmură Margareta... ce noapte! Ce noapte oribilă!

Ea-l înconjură pe Gontran cu braţele şi urmă:

- Hai! Să fugim! Să fugim imediat! Căci altfel nu voi mai avea puterea să mă îndepărtez de sămanul meu tată!

Domnul de Lacy se tulbură.

- Dar e imposibil!, murmură el. Trebuie să aşteptăm... să mai aşteptăm încă... diligenţa nu va sosi decît spre seară.

Deodată, înainte ca Margareta să fi putut spune vreo vorbă, se auziră paşi grăbiţi apropiindu-se de uşa colibei şi puşcăriaşul care, conform poruncii lui Gontran, veghease din ajun, intră înspăimîntat şi zise:

- Domnule... domnule... se aud tropote de cai prin pădure... sînteţi urmăriţi.

Margareta scoase un ţipăt şi se refugie în fundul colibei, palidă, disperată, crezînd că vede de acum înaintea ei faţa tristă şi mînioasă a bătrînului ei tată pe care-l părăsise.

Domnul de Lacy rămase nemişcat, întocmai ca soldatul care aşteaptă vitejeşte pe duşman. El sta cu braţele încrucişate, hotărît să ţină piept omului care va veni să-i ceară înapoi copila şi să-i spună:

- E curată... Am respectat-o... dar ea-mi aparţine, vreau să fie a mea.

Zgomotul cailor se apropia şi printre copacii înalţi răsuna un murmur înăbuşit.

Deodată se văzu o umbră pe prag; o femeie apăru... Gontran scoase un ţipăt şi făcu un pas înapoi: Leona stătea înaintea lui, liniştită, rece, cu dispreţul pe buze.

La vederea acestei femei pe care nu o cunoştea, dar care-l zdrobea cu privirea pe Gontran, domnişoara de Pons fu cuprinsă de acea înfiorare ce o provoacă vederea unei reptile şi se dădu şi ea înapoi, după cum făcuse şi Gontran.

Leona nu rămase pe prag. Ea se duse de-a dreptul la Margareta, fără să adreseze măcăr o vorbă domnului de Lacy şi zise tinerei fete:

- Domnişoară, se vede să n-aţi ştiut ce cursă infamă v-a întins soţul meu!

- Soţul ei? exclamă Margareta în culmea nedumeririi.

- Sînt marchiza Gontran de Lacy!

Şi vocea acestei femei, care minţea, suna aşa de adevărat, în gesturile, în privirea ei era o autoritate atît de poruncitoare, că Gontran rămase că trăznit de atîta îndrăzneală, iar Margareta se întreba dacă nu cumva e prada unui coşmar.

În scurta clipă de tăcere ce se făcu între aceste trei persoane înmărmurite ca nişte statui, doi bărbaţi năvăliră în colibă: baronul de Pons şi Cavalerul. Baronul avea o înfăţişare teribilă. Faţa-i era

roşie de indignare, ochii îi fulgerau; el se ţinea drept şi ţeapăn şi se părea că vigoarea tinereţii îi revenise acestui moşneag, al cărui cămin şi a cărui familie fuseseră terfelite.

Cavalerul era grav şi demn, ca omul căruia i s-a încredinţat o misiune de înaltă moralitate şi de ispăşire solemnă.

Baronul se îndreptă spre Gontran, care sta tot nemişcat şi împietrit:

- Mizerabile!, zbieră bătrînul, ridicînd cravaşa asupra lui.

Dar o mînă opri mîna baronului gata să lovească; Margareta se puse între tată şi seducător.

Tot orgoliul jignit al rasei sale umpluse inima şi se răspîndise pe figura tinerei fete; domnişoara de Pons îl străpunse pe Gontran cu o privire, înaintea căreia el trebui să plece capul la pămînt.

- Tată, zise ea cu voce gravă şi tremurînd de indignare, nu lovi pe omul acesta.

Şi uitîndu-se la d'Asti, ea adăugă:

- Domnule, daţi braţul marchizului de Lacy şi ieşiţi!

Margareta luă braţul tatălui său şi-l trase afară din colibă; Cavalerul se aplecă la urechea lui Gontran şi-i zise:

- De ce dracului iei şi dumneata lucrurile aşa de serios?!

Cavalerul ieşi, lăsîndu-l pe Gontran tot neliniştit şi trăznit; el se duse la baron şi lăsîndu-se în ghenunchi înaintea lui, îi zise cu gravitate:

- Unchiule, nici un minut nu trebuie să fie mînjită onoarea numelui de Pons; vrei să-mi faci cinstea de a-mi acorda mîna domnişoarei de Pons, verişoara mea?

Margareta scoase un ţipăt - ţipătul naufragiatului gata să fie înghiţit de valuri şi care vede apărînd înaintea lui stînca salvatoare. Cu un gest spontan ea întinse mîna şi zise:

- Ai o inimă nobilă... toată viaţa mea ţi-o voi închina şi te voi iubi!

" Bietul Gontran! murmură Cavalerul. Bietul Gontran. "

După o săptămînă, Gontran se înapoie la Paris, cu inima plină de necaz şi de deznădejde. El reluă jugu-i fatal care avea numele de Leona. Acum nu mai avea puterea să se elibereze de el...

CAPITOLUL XLI

Dureri intime

Acum trebuie să ne întoarcem cu cîteva luni în urmă, la o epocă în care Colonelul Leon nu se gîndea încă să întemeieze Asociaţiei Tovarăşilor Spadei.

E nevoie să vorbim de trecut pentru priceperea povestirii noastre.

La începutul iernii anului 1837, baronul de Mort-Dieu părăsise locuinţa de la ţară spre a se instala în Paris, cu toate că era de acum luna decembrie. Baronul de Mort-Dieu locuia la moşia cu acelaşi nume, situată în fundul privinciei Berry, între localităţile La Châtre şi Châteauroux. Mort-Dieu nu era un castel gotic, ci o clădire frumoasă, reconstruită după gustul modern, înconjurată cu un parc englezesc şi mobilată, decorată şi împodobită cu o vilă din împrejurimile Parisului.

Baronul de Mort-Dieu petrecea mare parte din an pe moşia sa; unii spuneau că din mizantropie, alţii susţineau că pentru a fi mai multă vreme singur cu tînăra lui soţie. Domnul de Mort-Dieu, reînsurat de aproape doi ani, era un bărbat de vreo cincizeci şi cinci ori cincizeci şi şase de ani, hărăzit să trăiască o viaţă lungă, judecînd după părul lui aproape negru, talia înaltă şi dreaptă ca un plop. Dar un observator mai conştiincios ar fi putut dezminţi această aparenţă de sănătate şi tinereţe tîrzie. La o examinare mai amănunţită, ar fi zărit, ici şi colo, pe faţa totdeauna palidă a baronului, zbîrcituri adînci tăiate de frămîntările vieţii, brazde

neşterse, săpate de durere şi a căror cauză s-ar fi putut căuta în privirea-i tristă, fără lumină, din care uneori scăpăra o scînteie de furie concentrată, dar spre a se stinge numaidecît. Un medic nu i-ar fi dat domnului de Mort-Dieu mai mult de două luni de viaţă; omul acesta care părea că va ajunge la adînci bătrîneţe, avea să se stingă deodată fără zgomot, fără zbucium, ca o candelă lipsită de ulei.

Într-o seară de decembrie, aproape de Crăciun, domnul baron de Mort-Dieu şedea lîngă soba marelui salon din conacul său; privirea-i era aţintită pe jarul din sobă, capul îl ţinea înclinat cu tristeţe, gîndurile-i erau purtate în trecutul vieţii sale şi nu vedea acolo decît ruină şi dezolare. Lîngă el şedea baroneasa, cu un lucru în mînă, şi-l privea pe furiş cu dragoste şi durere.

Doamna de Mort-Dieu era o femeie de vreo treizeci de ani, înaltă, brună, cu ochii albaştri şi cu părul negru ca pana corbului, cu buzele roşii şi cu un zîmbet trist şi fermecător. Faţa ei avea trăsături foarte fine şi trăda un amestec ciudat de virilitate şi de blîndeţe îngerească.

Doamna de Mort-Dieu era una din acele femei cu inima de aur, cu voinţa energică şi curajoasă, care par născute pentru a îndeplini pe pămînt o misiune, care îşi urmăresc ţinta fără teamă şi fără şovăire. Era a cincea fiică a unui nobil breton de Mort-Dieu. Se pare că pentru familia ei căsătoria aceasta a fost o afacere rentabilă, cum se face fără ruşine în societatea modernă. Ea, însă, ascultă de o atracţie misterioasă, de o simpatie tainică ce-i inspira acest om trist şi zdrobit, a cărui viaţă părea să fi fost frămîntată de tot felul de vijelii.

Baroneasa se căsătorise cu bătrînul ei soţ din devotament, căci în inimile fetelor nobile din Bretania mai trăieşte poezia sfîntă şi caritatea. Ea convieţuise zece ani cu acest bătrîn chinuit de o durere tainică şi timp de zece ani ea-l înconjurase cu griji, cu atenţii, consimţind să trăiască la ţară, veşnic singură cu el - cu el, care nu vorbea ore întregi şi părea chinuit de remuşcări grozave.

Iarna, în luna ianuarie, cînd domnul de Mort-Dieu îşi părăsea moşia şi se muta la Paris, ea rămînea aici închisă într-un palat vast şi sobru din strada Saint-Dominique; ei nu primeau decît puţini musafiri şi la ocazii rare; în palatul acesta nu se aprindeau niciodată candelabrele de sărbătoare, nu răsuna niciodată vreo orchestră

zgomotoasă de bal. Doamna de Mort-Dieu nu se plîngea niciodată de această izolare. Ea se deprinsese cu această viaţă de abnegaţie şi de devotament şi niciodată nu scăpa din gura ei un murmur de revoltă, fruntea nu i se încrunta niciodată de mînie; nici un minut nu dispărea de pe buzele ei zîmbetul trist şi blînd, cînd bătrînul ei soţ o privea.

Baronul, care fixa de multă vreme jăratecul din sobă şi era dus pe gînduri, ridică deodată capul şi aţinti asupra soţiei sale privirea-i abătută.

- Aurelia, zise el, vino de te aşează aici, lîngă mine; am să-ţi vorbesc ceva.

Ea se ridică zîmbitoare, îşi apropie scaunul de fotoliul lui, îi întinse fruntea albă pe care el o sărută părinteşte şi puse mîna ei într-a lui.

- Copila mea, zise baronul, de multă vreme tot amîn să-ţi vorbesc de ce-mi apasă sufletul. Dar acuma... trebuie să o fac... nu vreau să mai aştept... moartea va veni.

- Doamne!, zise ea înspăimîntată la auzul acestui cuvînt pe care el îl rostea fără cea mai mică tulburare în grai.

- O simt, zise el liniştit. Dar nu e vorba de asta. Ascultă-mă...

Domnul de Mort-Dieu se uită cu o privire atît de plină de dragoste la soţia sa, ca şi cum ar fi vrut să-i mulţumească pentru cei zece ani de devotament.

- Aurelio dragă, zise el, înainte de toate te rog să mă ierţi că ţi-am încătuşat tinereţea, viaţa-ţi care putea fi plină de bucurie şi de un viitor frumos dacă te măritai cu altcineva; cu existenţa mea tristă şi deşartă, cu bătrîneţea mea prematură.

- Nu mai vorbi aşa, dragul meu, murmură baronesa; nu sînt, oare, alături de tine, cea mai fericită femeie?

El îi strînse mîna şi pe buzele lui flutură un zîmbet uşor, plin de recunoştinţă.

- Eşti bună, zise el. Eşti nobilă şi bună asemenea îngerilor şi Domnul te va răsplăti. Aurelio dragă, ştii, oare, că atunci cînd te-am luat de soţie nu credeam să mai trăiesc mai mult de şase luni, atît de rău mă chinuia durerea sufletească?

Ea-l privi cu un fel de spaină şi ochii ei parcă spuneau:

"Aşadar, ai suferit atît de mult? "

- Da!, răpunse el clătinînd din cap, căci îi înţelese privirea.

Apoi adăugă:

- Copila mea, socoteam că sînt atins mortal, şi cînd m-am căsătorit cu tine, speram să te las curînd văduvă, bogată şi într-o situaţie în care o femeie frumoasă şi virtuoasă ca tine are putinţă de a găsi fericirea într-o altă unire.

- Dragul meu, dragă... murmură baroneasa tulburată, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai vorbi astfel! Fericirea pentru mine e că te-am putut păstra în viaţă, că am trăit lîngă tine şi că vei mai trăi astfel. Ah!, dragul meu, adaugă ea înconjurîndu-i gîtul cu frumosul ei braţ, te voi mai păstra mult, multă vreme, căci voi avea grijă de tine... voi veghea asupra zilelor tale.

O lacrimă se ivi în ochii bătrînului.

- Eşti un înger!, zise el.

- Te iubesc... răspunse ea.

- Ei bine!, reluă el. Ascultă-mă.

Ea puse ambele mîini într-ale lui şi el i le sărută cu evlavie:

- Scumpă copilă, zise el, nu ştii că, înainte de a mă însura cu tine, cu multă vreme înainte, inima mea bătuse la vederea surorii tale mai mari.

- Sora mea!, exclamă baroneasa mirată.

- Da, sora ta, doamna de Verne, moartă acum, şi al cărei unic fiu e ofiţer în armata Africană.

Şi cum doamna de Mort-Dieu continua să-şi arate uimirea, baronul urmă:

- O, lasă-mă, Aurelio dragă, o să-ţi spun această poveste ciudată şi vei vedea cît de scumpă mi-a fost fiinţa ta, încă înainte de a-mi fi fost îngăduit să-ţi ofer numele meu,

Doamna de Mort-Dieu ascultă pe soţul ei cu acea atenţie exclusivă şi curioasă, cum numai femeile caste ştiu să asculte.

- După Teroare, a urmat regimul mai blînd al Conducerii şi cîţiva emigranţi, sătui de pîinea exilului, începură să se întoarcă pe furiş în Franţa. Tatăl tău, domnul de Verne, şi eu, eram dintre aceştia.

Tatăl meu, cavaler de Kargas, se înapoia; părintele a cinci copii, patru fete şi un băiat, se întorcea - ca şi mine, ca şi majoritatea dintre noi - fără avere, căci toate bunurile noastre fuseseră confiscate şi vîndute sub regimul Convenţiei.

Domnul de Verne, mai fericit, găsise la întoarcerea sa un intendent credincios şi cinstit care-i cumpărase domeniile, se prefăcuse că împărtăşeşte ideile republicane cele mai exaltate şi înşelă astfel opinia publică, păstrînd întinsele moşii ale stăpînului său, spre a i le restitui de îndată ce împrejurările politice o vor îngădui. Eu şi domnul Verne eram de douăzeci şi cinci de ani; tatăl tău avea patruzeci. Tu nu veniseşi încă pe lume şi sora ta Malvina avea de acum şaisprezece ani.

Ştii ce frumoasă era ea. Începusem s-o iubesc cu patimă şi voiam să-i cer mîna, cînd am observat că şi de Verne o iubeşte. De Verne era bogat; eu, însă, eram sărac; el era frumos şi spiritual; cum îi place oricărei femei. Am înţeles că Malvina va fi fericită cu el, eu am rămas în umbră şi am cerut virtuţii severe a devotamentului să-mi dea puterea de a lupta împotriva deznădejdii mele.

De Verne s-a căsătorit cu Malvina. Ştii cît de fericită a fost. Dar nu ştii, draga mea, că te-am luat de nevastă numai pentru că erai - cel puţin în ochii lumii - mătuşa acestei Octavia de Verne, care-şi face serviciul în Africa.

- Ce vrei să zici cu asta? întrebă baroneasa, a cărei uimire creştea tot mai mult.

- Stai, să vezi. Timp de cîteva luni, credeam că voi muri de disperarea de a fi renunţat la Malvina. Apoi soarta mi-a adus în cale una din acele femei care exercită o influenţă fatală şi diabolică asupra vieţii bărbaţilor. Femeia aceea a fost soţia mea, a fost baroneasa de Mort-Dieu, cu care m-am însurat doi ani după nunta Malvinei şi pe care începui s-o iubesc cu aceeaşi tărie şi patimă cum o iubeam pe sora ta. Dar vai, draga mea, prima dragoste nu e la fel ca a doua. Prima rezistă mai mult în cap decît în inimă, şi de ea te vindeci. A doua stă numai în inimă şi ea te ucide. O iubeam pe doamna de Mort-Dieu după cum îngerii trebuie să iubească pe Domnul nostru Isus Christos, cum nu se iubeşte decît o dată în viaţă. O iubeam aşa de mult, încît mă socoteam fericit că renunţasem la Malvina.

Domnul de Mort-Dieu îşi trecu mîna peste fruntea palidă şi zbîrcită, ca şi cum ar fi încercat să alunge o viziune oribilă.

- Ah!, zise el, timp de doi ani fericirea noastră semăna cu a celor puţin aleşi. Doamna de Mort-Dieu dădu viaţă unui copil şi între

femeia aceasta şi leagănul pruncului, eu mă socoteam cel mai norocos dintre muritori.

Deodată baronul se opri, apoi se sculă, se îndreptă spre un scrin pe care-l deschise şi din care scoase un pachet voluminos de hîrtii pecetluite cu grijă.

- Uite, zise el întorcîndu-se către soţia sa, acesta e testamentul meu. Acest testament te instituie moştenitoarea întregii mele averi, cu obligaţia ca la rîndul tău să laşi această avere lui Octav de Verne, locotenent în regimentul de vînătoari din Africa şi toată viaţa ta să-i plăteşti o pensie anuală de douăsprezece mii de franci. Iată de ce te-am luat de soţie, Aurelio dragă.

Doamna de Mort-Dieu scoase un ţipăt.

- Dar eşti nebun!, exclamă ea. Ai un fiu, un fiu care-ţi poartă numele şi care e moştenitorul tău legitim.

- Draga mea, te înşeli, răspunse baronul a cărui voce părea că ia o intonaţie batjocoritoare şi deznădăjduită. Eu nu am nici un fiu din sîngele meu. Da, există undeva în lume un fiu care se numeşte Cavalerul de Mort-Dieu, care la moartea mea va purta titlul de baron; un om pe care lumea îl va numi fiul meu.

- Atunci?, întrebă baroneasa nedumerită.

- Ei bine!! urmă baronul. Tot n-ai înţeles că a venit o zi cînd dezonoarea şi-a întins aripa-i sinistră peste casa mea; că femeia aceea, în dragostea căreia credeam, mă trăda în taină şi leagănul asupra căruia mă aplecam cu emoţie conţinea fructul crimei şi dovada vie a nenorocirii mele. Nici o glumă omenească n-ar putea povesti cît am suferit eu în aceşti douăzeci de ani, cît a ţinut acest supliciu îngrozitor; nimeni nu poate înţelege cîtă stăpînire de mine însu-mi mi-a trebuit, cît a trebuit să-mi respect numele ca să nu pot ucide pe femeia aceasta şi pe copilul ei. Dar în sfîrşit ea a murit: fiul ei a plecat din casa mea. Atunci am răsuflat după cum răsuflă un condamnat nevinovat, ţinut multă vreme în tovărăşia unui criminal, de a cărui prezenţă scapă în sfîrşit. Cînd m-am văzut singur, am respirat uşurat şi m-am servit de pretextul vulgar al taţilor ai căror fii comit nebuniile tinereţii, pentru a închide pentru totdeauna acestui străin uşa casei mele. I-am înmînat întreaga avere a mamei sale, pe care pînă azi a mîncat-o pe trei sferturi. Cît despre averea mea, aceea care mi-a fost înapoiată la întoarcerea regelui şi s-a mărit încă prin

diferite moşteniri, el n-o va avea niciodată.

Doamna de Mort-Dieu îl asculta pe soţul ei cu capul plecat, cu ochii plini de lacrimi. Acum abia pricepea ea cît a trebuit să sufere omul acesta, care a trăit fără dragoste şi fără fiu, între o femeie şi copilul altuia. Dar ea nu-şi explica, încă, pentru ce îl alesese el pe Octav de Verne ca moştenitor.

- Dar n-ai, oare, rude mai directe ca nepotul meu? întrebă ea.

- Mai ascultă-mă puţin, draga mea, şi vei pricepe totul. De Verne rămăsese prietenul meu, iar Malvina pe care o iubeam atît, îmi devenise ca o soră. Pe vremea imperiului noi trăiam şi unii şi alţii la Paris, căci nu era încă prudent ca să ne întoarcem la moşiile noastre. Ne vedeam în fiecare zi. Cînd m-a lovit nenorocirea care mi-a zdrobit viaţa, mîinile lor prieteneşti m-au sprijinit. Numai ei au cunoscut dezonoarea mea, numai ei mi-au insuflat curajul de a nu-mi pune capăt zilelor. Ei bine! Ei erau căsătoriţi de cinci ani şi din unirea lor nu se născuse nici un prunc în a cărei privire să se oglindească zîmbetul părinţilor.

Într-o seară am venit la ei. În mantaua mea gemea un copil. I-am zis: "Soră dragă, nu aveai copii; ţi-am adus eu unul. Adoptează-l, căci e al meu." Vei fi ghicit, Aurelio dragă, că pruncul era fructul unei legături ascunse, în care soţul batjocorit, nenorocit, căutase mîngîiere sau cel puţin uitarea momentană a durerilor sale. Nevoit să-l despartă de mama lui care niciodată nu i-ar fi putut da un nume, l-am adus la sora ta şi am rugat-o să-i dea numele ei. Sora ta a primit pe noul născut, iar soţul ei, prietenul meu, ca şi dînsa, nu mai putea de bucurie. La întoarcerea dintr-o călătorie în Italia, domnul şi doamna de Verne au înscris în registrele stării civile un copil despre care au declarat că e al lor şi care a fost botezat cu numele de Octav de Verne... Acum ai înţeles?

- Înţeleg, murmură baroneasa de Mort-Dieu.

- Taina a fost păstrată, urmă bătrînul. Nici măcar Octav nu ştie că e fiul meu; dar tu o ştii şi-i vei transmite moştenirea de la tatăl său.

- Ţi-o jur, murmură baroneasa de Mort-Dieu.

După două luni, baronul de Mort-Dieu, a cărui viaţă fusese un lung martiriu, îşi dădu sufletul în braţele nobilei şi sfintei femei care-i închinase cu atîta abnegaţie şi dragoste toată tinereţea ei. El

muri cu ochii aţintiţi spre zarea îndepărtată care adăpostea pe adevăratul fiu din sîngele său; muri cu mîna în mîna baronesei care-i jură din nou că omul care se va numi baronul de Mort-Dieu nu va pune niciodată stăpînire pe moşia ce lăsa.

Baronul se folosise de acele subterfugii ce nu pot fi atinse de lege, pentru a sustrage aşa zisului său fiu averea sa. Vînzări simulate, dezmoştenirea pentru partea din averea de care tatăl poate dispune după bunul său plac, totul fusese prevăzut, totul se găsea în regulă. Noul baron de Mort-Dieu, turbat de mînie, atacă testamentul şi pierdu procesul la toate instanţele. Şi desigur că el ar fi pierdut orice speranţă de a recăpăta vreodată această moştenire de care se socotea despuiat pe nedrept, dacă Asociaţia Tovarăşilor Spadei nu s-ar fi fondat la un an după moartea baronului de Mort-Dieu.

*

* *

Într-o dimineaţă, cîteva zile după drama ce se desfăşurase la Montgory şi la Portes, pe cînd Cavalerul d'Asti se însura cu verişoara sa, domnişoara de Pons, Colonelul Leon veni la baron pe care-l găsi stînd la masă cu Emmanuel Chalambel, zis Montgory.

- Domnule, zise Colonelul acestuia din urmă, cum găseşti că funcţionează mica noastră societate? Mulţumită ei, generalul de Ruvigny a decedat, marchizul de Montgory s-a stins de pe urma unei căsătorii ce nu s-a făcut şi nimeni nu se va gîndi să-ţi tăgăduiască numele de Flars-Montgory, la care rîvneai.

- E drept, scumpul meu Colonel, răspunse avocatul, care se şi consolase de moartea tatălui său adoptiv. Îţi datorez elogii şi mulţumiri.

- Asta în primul rînd, răspunse scurt Colonelul. Apoi trebuie să ne răsplăteşti prin serviciile tale, atît pe mine, cît şi Asociaţia.

- Ce trebuie să fac? Sînt gata.

- Trebuie să te însori.

- Cum aşa? întrebă Emmanuel. Vorbeşte mai lămurit.

- Trebuie să te însori cu o femeie fără avere, după ce te vei face iubit de ea; şi asta ţi-e foarte uşor, pentru că eşti un bărbat frumos.

- Aşa! Fără avere... dar ce-mi pasă! Eu am peste trei sute de mii de livre rentă.

- Cu atît mai bine, că nu trebuie să ţii la zestre. Dar dacă spun că e fără avere, mă înşel. Femeiea ce-ţi aleg e foarte bogată; dar averea e furată altuia şi ea trebuie s-o înapoieze.

Emmanuel se uită cu nedumerire la Colonel.

- Femeiea aceasta, urmă Colonelul cu vocea liniştită, este baroneasa de Mort-Dieu, mama vitregă a domnului baron, gazda noastră. Ea n-are decît treizeci de ani, e virtuoasă şi frumoasă, dar are mare slăbiciune pentru un nemernic de nepot al ei, de care, însă, o vom scăpa mai curînd. M-ai înţeles, baroane?

- Da!, răspunse baronul printr-un gest.

- Dragul meu, zise colonelul pe un ton batjocoritor, de trăia generalul, toată viaţa te-ai fi numit Chalambel.

- Aşa-i!, murmură avocatul plecînd capul.

- Şi dacă domnul de Flars-Montgory s-ar fi însurat cu domnişoara de Pons, azi n-ai avea un franc.

Emmanuel plecă capul ca un om hotărît să asculte.

Vedem că teribila Asociaţie caută să lupte împotriva ultimei dorinţe a baronului de Mort-Dieu. Văduva lui, care sta retrasă în casa ei şi-şi plîngea bătrînul soţ, nu bănuia furtuna ce se rătăcea în zare şi care ameninţa în acelaşi timp şi pacea sufletului ei şi viaţa protejatului nepot.

CAPITOLUL XLII

Un ordin sinistru

Colonelul Leon, către căpitanul Hector Lemblin.

"Scumpul meu căpitan,

Pînă să se sfîrşească doliul baronesei Marta de Flars-Ruvigny, iată ce ai de făcut şi ce aşteaptă Asociaţia de la dumneata. Există pe undeva un colonel de vînători din Africa, cu numele de Verne, cu care noi sîntem îndreptăţiţi să ne răfuim. Cred că m-ai înţeles! Cunoşti Algeria şi baronul de Ruvigny nu mai e printre noi ca să te poată învinui de dezertare.

Adio!

Colonelul Leon"

P.S. Locotenentul de Verne, de care e vorba, e unul din cei mai buni ţintaşi ai armatei.

CAPITOLUL XLIII

Strigoiul

O lună după plecarea scrisorii transcrise mai sus, un ofiţer, a cărui faţă pîrlită trebuie să fi fost mulţi ani în şir expusă arşiţei soarelui african, sosi singur şi înarmat numai cu un iatagan la porţile oraşului Constantina, ocupat de curînd de amata franceză şi pe ale cărei ziduri fîlfîia drapelul tricolor. Omul acesta era îmbrăcat cu o uniformă zdrenţuită, iar pe cap avea un turban de lînă roşie. Probabil că umblase mai multe zile desculţ prin nisip, căci picioarele îi erau însîngerate şi zgîriate de mărăcini. Faţa-i exprima durerea şi boala, ochii îi erau strînşi şi înfiguraţi, barba încîlcită, aşa că nimeni n-ar mai fi recunoscut în omul acesta pe cela care cu patru luni în urmă fusese unul din cei mai străluciţi ofiţeri ai armatei.

Omul se îndrepta spre cartierul improvizat, unde erau adăpostiţi vînătorii africani şi întrebă pe soldatul ce sta de planton:

- Nu mă cunoşti?

- Nu... nu... domnule ofiţer, răspunse soldatul, care după zdrenţele ce purta omul, ghicea că trebuie să fi avut un grad.

- Sînt căpitanul Lemblin, răspunse el.

- Căpitanul Lemblin, exclamă soldatul aiurit, dumneata?

- Eu.

- Nu se poate.

- De ce?

- Pentru că el a murit.

- Şi a reînviat, răspunse ofiţerul; şi trecu pragul clădirii maure prefăcute în cazarmă.

Cîţiva ofiţeri supravegheau instituţia în curte. Căpitanul se duse la ei, le adresă aceeaşi întrebare şi sfîrşi prin a se face cunoscut.

Ne amintim de zvonurile de dezertare care se răspîndiseră în urma dispariţiei subite a căpitanului. Dar cînd îl văzură reapărînd pe Hector Lemblin cu hainele zdrenţuite, cu faţa suptă de chinurile captivităţii, chiar şi cei mai porniţi contra lui se înmuiară şi dezertorul fu primit ca un frate de arme, care fusese multă vreme prizionier şi care nu izbutise să evadeze decît prin adevărate minuni de inteligenţă, de energie şi de sînge rece.

Căpitanul combinase o poveste întreagă, pe care o spunea cu multă linişte şi pe care toată lumea o credea. Numai unul singur, un locotenent, se uita drept în faţa căpitanului:

- Ştii, îi zise el, că există pe lumea asta un om care seamănă aşa de bine cu dumneata că oricine ar jura că eşti chiar dumneata.

- Ce glumă e asta, de Verne? întrebă Hector şi fără voie se cutremură sub privirea fixă şi rece a locotenentului.

- Nu e o glumă.

- Dar ce vrei să zici?

- Spun că există pe undeva un om care-ţi seamănă aşa de bine, că l-am luat drept dumneata!

- Aşadar, l-ai văzut?

- L-am văzut!

- Cum aşa?

- L-am întîlnit într-o seară.

- Unde?, întrebă iute căpitanul.

- Acum două luni, la Paris, pe strada Vivienne; era în ajunul plecării mele, căci avem un concediu de numai cîteva zile.

- E foarte ciudat!, murmură căpitanul, care se înapoiase în Africa anume spre a-i căuta gîlceavă locotenentului de Verne şi care vedea că i se prezintă o ocazie minunată. Prilejul acesta, însă, nu prea era pe placul lui, căci făcea să se nască o bănuială teribilă.

- Aşa-i, e foarte ciudat!, reluă De Verne. E atît de ciudat că trebuie să te văd întorcîndu-te în acest hal de plîns, încît mă îndoiesc de identitatea dumitale cu persoana întîlnită la Paris.

- Dar ai fi putut să-mi vorbeşti.

- Omul acela m-a evitat cu prudenţă.
- Domnule... zise căpitanul.
- De ce te superi, că doar nu erai dumneata!
- Aşa-i, dar...
- Ah!, făcu colonelul cu impertinenţă, există şi un *dar*...
- Tocmai.
- Ei bine, ce e?
- Domnule, zise foarte liniştit căpitanul, se poate că există un om care seamănă cu mine; se pare că l-ai întîlnit; dar să-mi dai voie să mă îndoiesc de asta.
- Mă insulţi!
- Şi apoi, cu ce gînd ai venit să povesteşti fraţilor mei de arme această ciudată istorie tocmai în clipa cînd le destăinuiesc chinurile captivităţii mele la Arabi? Doar numai cu intenţia de a face să plutească asupra persoanei mele o bănuială odioasă!
- Domnule, răspunse cu sînge rece de Verne, aş vrea să ne mai întîlnim.
- Sper şi eu, domnule.
- Ce ai zice dacă ne-am găsi mîine, în zorii zilei, la marginea oraşului?
- Cum vrei.
- Dar bine, domnilor! exclamară cîţiva ofiţeri venind între ei.
- Lăsaţi, fraţilor, răspunse Hector. Domnul de Verne merită o lecţie şi o va căpăta.

Atunci locotenentul se apropie de căpitan şi-i zise în şoaptă:

- Eşti un mizerabil! Am dovada dezertării tale şi aş putea să refuz a mă bate cu un astfel de om; dar din respect pentru uniforma ce porţi, accept. Dar să ştii că e un duel pe viaţă şi pe moarte.
- Pe moarte!, repetă căpitanul, galben de ruşine şi de mînie.

CAPITOLUL XLIV

Pe viaţă şi pe moarte

Căpitanul Hector Lamblin avu o noapte foarte agitată. Cuvintele locotenentului De Verne erau de natură să zdruncine încrederea în povestea captivităţii sale; iar îndoiala însemna pentru el dezonoarea. Trebuia deci cu orice preţ să ucidă pe omul acesta, nu numai pentru a executa sentinţa misterioasă a Asociaţiei, dar şi spre a înlătura un martor misterios al dezertării sale. Locotenentul De Verne făcuse parte din expediţia comandată de el, şi în timpul căreia fugise.

Mînia e un rău sfetnic cînd e vorba de duel. Dimineaţa îl găsi pe Hector Lamblin treaz, în prada unor friguri nervoase. Toată noaptea nu închisese ochii. El se îmbrăcă în grabă, se duse să caute pe ofiţerul care trebuia să-i fie martor şi porni în grabă spre marginea oraşului. Locotenentul Octav de Verne şi martorul lui se aflau la faţa locului. Locotenentul era pe atît de liniştit, pe cît era de agitat adversarul lui. Se salutară schimbînd o privire de ură şi imediat îşi scoaseră hainele.

- Ne-am înţeles că ne batem pe viaţă şi pe moarte?

- Desigur!, răspunse Octav de Verne. Şi ai face bine să mă omori, căci ai scăpa de ultimul martor al infamiei comise. Soldatul care mergea alături de dumneata, în seara fugii dumitale, a fost ucis de un glonte la ultimul asediu.

Aceste ultime cuvinte exasperară la culme pe căpitan. De Verne cunoştea tot secretul lui, de Verne trebuia să dispară.

Cei doi adversari se atacară cu furie. Amîndoi erau stăpîni pe ştiinţa spadei, unul însă poseda superioritatea sîngelui rece, pe cînd celălalt se lăsa stăpînit de furie. Lupta fu scurtă, Hector Lemblin atacă fără pauză, nevoind să se apere; De Verne însă rămînea în defensivă şi nu părea zorit să atace. Ba, la un moment dat, făcu chiar cîţiva paşi înapoi.

- Laşule!, îi strigă căpitanul, dai înapoi.

- Da, răspunse locotenentul. Mă dau înapoi, ca să pot sări mai bine.

Şi întinzînd braţul în momentul cînd Hector Lemblin se descoperi, el sări înainte şi străpunse pieptul căpitanului cu o puternică lovitură dreaptă. Hector Lemblin căzu jos scoţînd un ţipăt.

- Pe legea mea, murmură locotenentul, mi se pare să s-a sfîrşit cu el.

- A dat ortul popii!, zise în acelaş timp santinela care privise lupta de sus, de pe zid.

Atît Octav de Verne, cît şi santinela se înşelau. Un medic chemat în grabă, examină pe căpitan şi declară că se poate să scape, dar că va trebui să stea cîteva luni la pat.

CAPITOLUL XLV

Răzbunarea muribundului

Trei zile după acest duel, Octav de Verne, surmenat din pricina serviciului, îşi dădu demisia şi plecă în Franţa. Înainte de a părăsi Constantina, el socoti cu cale să se conformeze regulii cavalereşti, care obligă pe învingător de a se interesa de starea învinsului, şi se duse la Hector Lemblin. Căpitanul mai era încă între viaţă şi moarte; dar, la vederea lui Octav de Verne, el simţi acea linişte proprie oamenilor în agonie care se mai agaţă şi se cramponează deodată de un rest de viaţă pentru a se răzbuna.

- Domnule, - îi zise el încet, după ce, cu privirea, îl rugase să se aplece spre el, ca şi cum ar fi voit să-i mărturisească un secret - domnule, aveai dreptate... am dezertat... chiar pe mine m-ai întîlnit la Paris, pe strada Vevienne

Locotenentul îl privi pe Hector, uimit de această destăinuire.

- Dar n-aş voi să mor cu gîndul că mă socoţi un mişel şi laş. Am dezertat pentru o cauză atît de imperioasă... atît de sfîntă... Ascultă, domnule, urmă Hector apucînd mîna adversarului său, nu vei refuza unui muribund de a executa ultima lui dorinţă.

- Vorbeşte, domnule, te ascult.

- Te duci la Paris?

- Da.

- Ei bine, promite-mi, jură-mi că te vei duce în strada Helder 25, la prietenul meu, Colonelul Leon, un ofiţer în retragere.

- Mă voi duce, domnule

- Îi vei povesti duelul nostru, răpirea mea, şi-i vei spune că te-am însărcinat că-i ceri lămuriri asupra purtării mele... Atunci, domnule, vei putea judeca dacă, deşi am dezertat, sînt un mişel...

- Fie, domnule - zise Octav - voi merge.

- Mi-o juri?

- Ţi-o jur.

- Şi tînărul întinse cu loialitate mîna căpitanului, care o strînse convulsiv.

- Imbecil!, murmură căpitanul, pe cînd locotenentul de Verne se îndepărta. În chipul acesta mă scuteşti de a scrie colonelului şi singur îţi vei iscăli sentinţa de moarte Dacă mor, cel puţin voi muri răzbunat... n-ai să supravieţuieşti mult morţii mele.

La gîndul acesta, un zîmbet drăcesc lumină faţa crispată a căpitanului şi el se întrebă care din Tovarăşii Spadei va primi sarcina de a-l răzbuna.

CAPITOLUL XLVI

În gura lupului

Octav de Verne părăsise Constantina şi Anglia. Ajunse la Marsilia şi de aici plecă cu diligenţa la Paris.

Trei zile mai tîrziu, locotenentul, credincios cuvîntului dat, se prezentă în strada Helder şi dădu cartea sa de vizită servitorului Colonelului Leon.

Colonelul, îmbrăcat cu un halat de molton bleu, cu papuci calzi şi frumoşi în picioare, cu o havană în gură, terminase tocmai dejunu-i copios şi-şi făcea siesta lîngă sobă, cînd i se aduse cartea de vizită a locotenentului. Colonelul simţi o ameţeală, ca şi cum o prăpastie s-ar fi deschis pe neaşteptate la picioarele lui.

Abia cu zece minute mai înainte Colonelul se gîndise că la ora aceea locotenentul de Verne era desigur mort şi baroneasa de Mort-Dieu, mătuşa sa va trebui să-şi caute un alt moştenitor. Şi acum i se aducea cartea de vizită a aceluia pe care-l socotise mort

Aşadar, căpitanul Hector Lemblin fusese ucis!

La urma urmei, aceasta se prea putea şi Colonelul nu s-ar fi tulburat aşa de mult din pricina asta. Dar vizita domnului de Verne, pe care Colonelul nu-l cunoştea, pe care nu-l văzuse niciodată, era un mister pentru el... Un gînd teribil îi fulgeră prin cap.

- Lemblin ne va fi trădat! se gîndi el. Poate că înainte de moarte a vorbit şi locotenentul de Verne vine să mă ameninţe cu urmărirea justiţiei.

Bănuiala aceasta neliniştea mult sufletul şefului Tovarăşilor Spadei, dar cu toate că inima îi palpita mai tare ca de obicei, faţa lui rămînea neschimbată.

- Introdu-l de domnul de Verne!, zise el servitorului, hotărît să ţină piept furtunii şi gata la orice.

Tînărul locotenent intră şi-l salută pe Colonel. Figura zîmbitoare şi calmă a tînărului îl linişti imediat pe Colonel.

" Desigur că nu ştie nimic! " se gîndea el.

- Domnule, zise Octav aşezîndu-se pe scaunul pe care Colonelul îl indicase cu politeţe, sînteţi amicul căpitanului Hector Lemblin?

- Da, răspunse Colonelul. Îmi aduceţi veşti de la el?

- Vai, domnule, veşti rele...

- Dumnezeule, a murit?, întrebă cu naivitate Colonelul.

- Nu, dar e grav rănit.

Colonelul respiră.

- Desigur că a fost rănit la asediul Constantinei?

- Nu, domnule, în duel.

- S-a bătut în duel... cu...

- Cu mine, răspunse Octav.

- Cu dumneavoastră?

- Ne-am luat la ceartă şi apoi am avut nefericerea de a-l lovi drept în piept.

- Dar cred, domnule, că mai e oarecare speranţă de salvare?, întrebă Colonelul, care căuta să-şi explice pentru ce de Verne venise să-i facă această mărturisire.

- Să sperăm... Domnule, reluă locotenentul după o mică pauză, mi-am înaintat demisia din armată şi înainte de plecare am fost să-l văd pe căpitan. El m-a însărcinat cu o misiune pe lîngă dumneavoastră.

Cuvintele acestea fură ca o dîră de lumină pentru Colonel.

" Văd, că l-am judecat rău pe căpitan, îşi zise Colonelul. Dacă a fost prost şi s-a lăsat să fie ucis pe trei sferturi, a avut cel puţin mintea să-şi repare greşala, trimiţîndu-mi cocoşelul acesta... Acum înţeleg totul. "

- De ce anume misiune e vorba?

Apoi Colonelul se uită la Verne cu o uimire vădită.

- Căpitanul - răspunse Octav - mi-a afirmat că-mi veţi da lămuriri asupra dezertării sale.

La auzul acestor cuvinte Colonelul tresări, temîndu-se de o cursă. Dar faţa tînărului era atît de senină şi glasul atît de sincer, că temerile şefului Spadasinilor se risipiră pe dată.

- Domnule, se adresă el lui Octav, şi eu am purtat uniforma timp de treizeci de ani şi pe cinstea acestei uniforme vă jur că Lemblin a fost sclavul unei sfinte datorii, atunci cînd a părăsit postul său de luptă. Trebuia să salveze fiinţa care i-a fost mai scumpă pe lume; iar de ar fi cerut un concediu, ar fi pierdut-o pe vecie. Secretul acesta nu-mi aparţine şi nu vă pot spune mai mult.

- Asta-mi ajunge, răspunse cu sinceritate de Verne. Nu pot face acum altceva decît să regret duelul ce l-am avut cu căpitanul.

Şi locotenentul se sculă, salută pe Colonel şi plecă mulţumit de explicaţia căpătată.

CAPITOLUL XLVII

Pregătirea asasinatului

Huruitul roţilor trăsurii cu care venise locotenentul de Verne se stinse abia după colţul străzii şi Colonelul apucă tocul şi compuse următoarea scrisoare pentru domnul d'Asti:

"Scumpul meu Cavaler,

Dobitocul de Hector Lamblin, pe care-l însărcinasem să-l amuţească pe micul de Verne a fost prins în capcană. Nu e mort, dar nici teafăr şi multă vreme nu va mai putea fi de nici un folos. Mă văd deci nevoit să-ţi tulbur luna de miere, recomandîndu-ţi pe frumosul locotenent, care e la Paris şi abia a plecat de la mine. Nici eu, nici Emmanuel, care are de gînd să se însoare cu baroneasa, nici Mort-Dieu nu ne putem lupta cu el. Numai Gontran şi dumneata vă puteţi însărcina cu asta... Dar ştii bine că Gontran, în urma aventurii cu

răpirea aceea şi-a cam pierdut minţile şi de aceea nu socot să ne servim de el. Nu se poate ca numai dînsul să le facă pe toate.

De aceea te rog, scumpul meu, să vii numaidecît la Paris. Divorţează de tînăra nevastă, pretextează nişte cumpărături de cai, ori nunta unuia din prietenii tăi, cum vrei. Dar nu uita că te aştept să vii în cel mult patruzeci şi opt de ore după primirea acestei scrisori. Se pare că de Verne e de prima forţă în spadă.

Ar fi mai bine, poate, să te angajezi astfel ca dumneata să ai dreptul de a alege arma şi să ceri pistolul, căci eşti un ţintaş straşnic.

Te aştept, scumpul meu, şi pînă atunci te salut cu prietenie,

Colonelul Leon. "

După ce îndoi şi puse în plic scrisoarea aceasta, Colonelul îşi zise:

"Bietul de Verne n-are noroc. El mi-a venit plocon, ca d'Asti să-i poată trage un singur glonte în piept."

O soartă omenească!

CAPITOLUL XLVIII

Surpriza

La moartea lor, domnul şi doamna de Verne lăsaseră fiului lor adoptiv - care, de altfel, se credea copilul lor legitim - o rentă de vreo douăzeci de mii de franci. Averea aceasta, plus pensiunea de douăsprezece mii franci ce-i plătea doamna de Mort-Dieu, ar fi per-mis tînărului ofiţer să ducă o viaţă luxoasă de fecior de bani gata care-şi plimbă prin Paris lenea şi plictiseala. Într-un interval de optsprezece luni, Octav de Verne a avut de plîns moartea tatălui şi mamei sale şi, după ei, aceea a baronului de Mort-Dieu; aşadar, el nu dispunea decît de puţină vreme de renta de treizeci şi două de mii de franci şi oricine va înţelege că nu s-a putut hotărî să demisioneze

din armată decît după cucerirea Constantinei, care încheia expediția din care făcuse parte.

Octav se întoase la Paris, hotărît să ducă o viață pe cît va putea mai plăcută. El închiriase un apartament mare și frumos în strada Victoriei, pe care-l mobilase și împodobise cu mult gust. Apoi închiriase un grajd mare, în care adăpostea trei cai, și un șopron destul de mare ca să încapă două trăsuri..

Un groom englez, o bucătăreasă, adevărat geniu în arta culinară, și un fecior fuseseră angajați ca să execute ordinele tînărului crai.

Octav avea de gînd să cineze acasă și să dejuneze la Café de Paris.

Apartamentul, grajdurile, slugile, totul era gata într-o săptămînă și eroul nostru inaugură recepția sa în lumea chefliilor pierzînd o mie de poli la bacara. Numai într-o săptămînă el se împrieteni cu vreo jumătate de duzină de tineri drăguți și trîndavi ca și el, iar la sfîrșitul unei petreceri ce dăduse în cinstea noilor săi prieteni, unul din ei, care-l și tutuia, îi făcu următorul compliment:

- De Verne, dragă, ești un om desăvîrșit, caii tăi sînt de rasă, vinurile tale sînt bune, pierzi la joc cu eleganță, croitorul tău merită toată lauda. Nu-ți mai lipsește decît un duel cu pistolul și o amantă.

- Foarte bine, răspunse Octav înclinîndu-se. Amanta o mai înțeleg, dar la ce bun duelul? M-am bătut pînă acum de șaptesprezece ori și am omorît cinci oameni.

-Nu e mult, dar tot e satisfăcător, zise unul din comeseni, golind cu nepăsare un pahar de șampanie.

- Te-ai bătut vreodată cu pistolul?, întrebă primul interlocutor.

- Niciodată.

- Ei bine, scumpule, îți trebuie un duel cu pistolul, asta e indispensabil. Știu bine că spada e arma nobilului, dar ofițerul care părăsește serviciul militar nu poate intra în viața civilă fără a-i accepta obiceiurile.

- Fie, răspunse flegmatic Octav. La prima ocazie mă voi bate cu pistolul. Acum să vorbim de celălalt articol

- Asta e mai gravă, răspunse mentorul. Metresa unui om ca tine, scumpul meu, nu trebuie să fie nici tînără, nici bătrînă, puțin blazată, spirituală, fără a fi limbută ca o provincială: trebuie să fie din lumea bună, dar să nu mai facă parte dintr-însa, dacă bărbații s-au sfîșiat

între dînşii din cauza ei; afacerea e minunată. Tu nu trebuie s-o iubeşti, dar să fii foarte prevăzător şi plin de atenţie faţă de ea.

- Minunat!, răspunse Octav văd că, după părerea ta, asta face parte din instalaţia mea.

- Desigur.

- Dar unde să găsim această Phoenix?

- Ei, e cam greu, dar o vom găsi

- Staţi!, zise unul, am pus mîna pe această pasăre.

- Cum o cheamă, întrebară ceilalţi.

- Domnilor, urmă pe un ton grav cel cu ideea, aţi cunoscut cu toţi pe Gontran de Lacy?

- Fireşte.

- Şi pe Leona lui?

- Leona! Da, da!

- Ei bine, domnilor, Gontran se face om aşezat. De trei zile am în serviciul meu pe fostul groom al Leonei şi el mi-a spus că luna lor de miere s-a schimbat în una de fiere.

- Pe legea mea, zise mentorul noului crai, să ştii, scumpule, că aici ţi se oferă un prilej minunat de a căpăta o metresă şi în acelaşi timp de a te duela cu pistolul.

- Vom vedea, răspunse liniştit Octav. Dar cine-i Leona asta?

- Nu se ştie.

- Cum aşa?

- E o femeie de douăzeci şi cinci de ani, brună ca o andaluză, spirituală şi muşcătoare, fără inimă, ca o statuie, capricioasă ca Sfinxul.

- Bine, zise domnul de Verne, simt că o iubesc pe Leona.

- Dar, obiectă unul din cei prezenţi, Leona nu s-a despărţit încă de Gontran de Lacy.

- I-o vom răpi!, răspunse liniştit tînărul zănatec.

- Bravo!, strigară cei din jurul mesei, bravo, de Verne!

- Domnilor, răspunse noul crai, de ieri mi-am reţinut o lojă la Opera Italiană. Care din voi vrea să vină să asculte "Cenerentola? "

- Eu, eu, răspunseră mai multe voci

- Atunci haideţi, zise Octav.

Şi el plecă la Operă, urmat de patru din invitaţii săi, între care era şi sfetnicul de adineauri

Cînta o primadonă celebră, şi tot ce avea Parisul mai elegant era adunat în sala Ventadour.

Într-o lojă situată drept în faţa lojei lui Gontran, era un om singur şi îmbrăcat în negru. El fixa loja lui de Verne cu multă impertinenţă.

- Hei, hei, zise mentorul către Octav. Scumpul meu, mi se pare că omul de colo ştie să tragă cu pistolul.

- Cum?, întrebă Octav.

- Se uită cam cu obrăznicie la noi. Ce zici?

- Drace, zise de Verne, şi mie mi se pare aşa. Dar ce facem cu Gontran?

- Ah!, răspunse mentorul, se poate ca Gontran să ţi-o cedeze pe Leona şi să-ţi mai strîngă şi mîna, pe deasupra, cu recunoştinţă, după cum trebuie să facă un om binecrescut, cînd îl scapi de o povară.

- Crezi?

- Şi apoi, chiar dacă se supără, cine ştie dacă nu va alege spada, căci el a fost ofiţer în garda regală.

- Aşa-i. Judecata ta e foarte logică. De aceea mă duc să întreb ce părere are domnul acela despre duelul cu pistolul.

Domnul de Verne aşteptă pauza, apoi îşi părăsi loja şi se duse de bătu la uşa lojei ocupată numai de domnul îmbrăcat în negru.

- Domnule, îi zise Octav. Domnul de Blagny, aici de faţă, şi care e prietenul meu, mi-a comunicat un paradox şi aş vrea ca dumneata să judeci dacă are dreptate.

Domnul îmbrăcat în negru se înclină politicos.

- Te ascult, domnule, zise el.

- Amicul meu, urmă Octav, susţine că un ofiţer care demisionează din armată, care se bucure de o rentă de treizeci şi două de mii de franci, trebuie - după ce şi-a cumpărat un grajd şi şi-a aranjat casa - să-şi procure o metresă titrată şi să aibă un duel cu pistolul.

- Se poate ca omul să aibă dreptate, răpunse omul în negru.

- Pe prima sînt pe cale de a pune mîna, urmă Octav, dar...

- Am înţeles, o cauţi pe a doua.

- Întocmai.

Şi domnul de Verne se uită cu dispreţ la interlocutorul său.

- Domnule, îi răspunse acesta, nimic nu e mai uşor decît să

provoci ceartă, cînd ai o mutră aşa de impertinentă şi respingătoare ca dumneata.

- Foarte bine, domnule, răspunse Octav; văd că eşti mai spiritual de cum te arăta haina şi că înţelegi repede...

- Aşa-i, domnule.

- Aşadar, nu-ţi displace pistolul?

- Nicidecum.

- Cu atît mai bine. Căci m-am săturat de duelurile cu spada; şi cu toate că-mi displaci tot aşa de mult cum spui că şi eu îţi displac, tot nu-ţi pot oferi altă satisfacţie decît aceea ce-ţi propun.

- Foarte bine, domnule, răpunse politicos omul îmbrăcat în negru. Îmi ajunge să-ţi trimit un glonte în cap, la rădacina nasului, ca să fiu mulţumit.

După aceasta, ambii adversari se salutară.

- Domnule, reluă Octav întinzîndu-i cartea de vizită, eu sînt Octav de Verne, fost locotenent la vînătorii de Africa şi locuiesc în strada Victoire.

- Eu, răspunse necunoscutul luînd cartea de vizită şi întinzîndu-i-o pe a sa, mă numesc Cavalerul d'Asti şi locuiesc în strada Taitbout.

Amîndoi se înclinară încă o dată.

- Aşadar, domnule, isprăvi Octav, ne vom găsi mîine, la orele şapte, în Bois-de-Boulogne, lîngă Poarta Daupline.

- Ne-am înţeles, domnule.

Schimbară un ultim salut şi domnul de Verne se îndepărtă. După cîtva timp, cavalerul d'Asti, căci chiar el era, părăsi loja sa şi se duse la Colonelul Leon.

- S-a agăţat de momeală, zise el. Mîine, la orele şapte, în Bois-de-Boulogne. A ales pistolul. Acum îmi trebuie un martor.

- Ia pe primul venit. Asta n-are nici o importanţă, zise cu nepăsare şeful teribilei asociaţii.

Domnul d'Asti se întoarse în apartamentul său de bancher, pe care-l reţinuse încă pînă la renovarea palatului socrului său şi se exersă să tragă cu pistolul. De Verne sta încă în lojă şi flecărea cu prietenii săi.

- Cum aşa!, spunea unul din tineri, e Cavalerul d'Asti?

- Da.

- E un om la modă, pe legea mea! Şi trece drept un bun ţintaş.

- Ei şi?! zise cu nepăsare Octav.

- A avut multe aventuri de dragoste în lumea mare şi în lumea teatrului.

- E un om de casă foarte bună.

- Plin de datorii, dar distins.

- În fine, e un om cu care cineva poate să se bată.

- Domnilor, zise mentorul, acum că am recăpătat sîngele rece, trebuie să mărturisim că am comis o imprudenţă.

- Cum aşa?

- Octav l-a provocat pe Cavaler fără să-l întrebe mai întîi cum îl cheamă.

- Apropo, întrebă mentorul pe Octav, tragi bine cu pistolul?

- Nu ştiu.

- Cum! Nu ştii?

- N-am încercat niciodată.

- Ei drăcie, dar atunci...

- Atunci, Cavalerul d'Asti e ca şi mort, răspunse liniştit de Vere. O simt în vîrful degetelor. De cîte ori m-a mîncat palma stîngă în ajunul unui duel, l-am ucis a doua zi pe adversarul meu. Eu sînt superstiţios.

Domnul de Verne aşteptă sfîrşitul reprezentaţiei, apoi se duse acasă împreună cu mentorul său, care rămase la el peste noapte. Porunci groomului să-l aştepte cu trăsura la orele şase fix.

La ora indicată, Octav era în picioare. Îşi făcu cu minuţiozitate toaleta, îşi încheie haina pînă la guler, acoperind cu grijă camaşa-i albă, lanţul, ceasul şi orice ar fi putut fi luate ca punct de ochit. Apoi se urcă în trăsură, fluturînd o melodie din Cerentola, pe cînd prietenul său examina cu multă băgare de seamă bateriile pistoalelor.

Calul englezesc al lui Octav făcu numai în douăzeci de minute drumul din strada Victoire pînă la Bois-de-Boulogone şi domnul de Verne sosi primul la întîlnire.

- Scumpul meu, îi zise atunci mentorul, D'Asti trage foarte bine, iar tu desigur că tragi prost. Voi aranja lucrurile astfel ca hazardul să joace un mare rol în duelul acesta: e singurul mijloc de a echilibra situaţia. Te vei bate la cincisprezece paşi.

- Bine!, zise Octav. La cinsprezece paşi nu se poate să ţinteşti prost: îl voi ucide.

- Da, dacă tu eşti acela care tragi mai întîi. Dar, eşti pierdut dacă el trage întîi, fie la cincisprezece paşi, fie la treizeci.

Mentorul fu întrerupt de uruitul unei trăsuri. Un cupeu sosea în goana mare. El se opri la vreo douăzeci de metri de Poarta Dauphine şi doi oameni coborîră. Unul era Cavalerul d'Asti, celălalt era un om mai matur cu mustaţă groasă şi cu o panglică roşie la butonieră.

- Domnilor, zise Cavalerul salutînd, daţi-mi voie să vă prezint pe maiorul Heurtant, martorul meu.

Acesta din urmă, ca un om deprins cu astfel de afaceri, salută mai întîi pe Octav şi pe martorul său, apoi se apropie de mentor şi-i zise:

- Domnule, cred că trebuie să reglăm condiţiile.

Mentorul se înclină.

- Afacerea nu s-ar putea aranja altfel?, întrebă domnul Heurtant, numai ca să fie cu cugetul împăcat.

- Nu.

- Foarte bine. Care e părerea dumneavoastră în ce priveşte distanţa, numărul loviturilor, etc.?

- Pricina gîlcevii nefiind, în fond, foarte gravă, eu socot că e suficient să se schimbe două gloanţe, chiar dacă ele n-au nici un efect.

- Bine!, zise Heurtant. Şi distanţa?

- Între cincisprezece şi douăzeci de paşi.

- Fie.

- Vom trage la sorţi pistoalele şi apoi prioritatea împuşcăturii.

- Foarte bine, zise Heurtant.

Cei doi adversari şi martorii lor lăsară trăsurile la intrarea în pădure şi se îndreptară spre locul izolat numit Pré Catelan, care a fost transformat mai tîrziu într-o grădină minunată, dar care pe atunci era acoperită cu buruieni şi cu stufişuri şi era foarte potrivit pentru un duel.

Pe cînd combatanţii stăteau deoparte, maiorul Heurtant şi mentorul aruncară o monedă de aur.

- Pentru pistoale, zise mentorul.

- Cap!, răpunse maiorul.

Moneda căzu pe partea ce arăta capul regelui Louis-Philippe.

- Foarte bine!, zise mentorul, soarta e împotriva noastră: domnul d'Asti se va bate cu pistoalele sale. Să vedem cine va trage primul.

Maiorul, la rîndul său, aruncă piesa în aer.

- Pajură!, zise martorul lui Octav.

- E cap!, răspunse maiorul: d'Asti va trage mai întîi.

- Ah!, drăcia dracului, bolborosi mentorul; îmi pare rău că am fost cam uşuratec în această împrejurare, căci adversarul trage de minune, se serveşte de pistoalele lui şi tot el trage mai întîi... iată trei pricini pentru care de Verne va fi ţeapăn peste zece minute. Drace!, drace!, şi cînd mă gîndesc că eu sînt mai toată cauza acestor întîmplări,. Dar, mai ştii?

Cei doi campioni fură postaţi la douăzeci de paşi, cu încuviinţarea de a mai înainta fiecare cinci paşi, ceea ce reducea distanţa la zece paşi.

Maiorul încărcă cu multă conştiinciozitate armele, supraveghiat de maiorul lui Octav, apoi puse un pistol în mîinile Cavalerului, zicîndu-i:

- Dumneata tragi primul.

- Foarte bine, răspunse acesta. Atunci, s-a sfîrşit cu el!

Mentorul îl imită pe maior şi-i înmînă lui Octav arma.

- Ştii că riscul e de partea ta.

- Ştiu ce înseamnă asta, răspunse tînărul zîmbind.

Şi luă poziţie militărească, continuînd să-şi fumeze ţigara şi ţinînd ţeava pistolului la înălţimea tîmplei sale.

Maiorul şi mentorul se îndepărtară cu zece paşi; primul numără pînă la trei.

- Domnule, zise batjocoritor Cavalerul, îţi făgăduisem un glonte în frunte, dar mi-ar fi ruşine să pocesc un băiat atît de drăguţ ca dumneata; am să-ţi ţintesc inima.

Cavalerul întinse braţul, ochi, apăsă pe trăgaci şi împuşcă.

Dar domnul de Verne nu se clinti, nu făcu nici o singură mişcare, nu se împletici şi adversarul său rămase uluit şi ruşinat de stîngăcia sa.

- Zău!, domnule!, răspunse de Verne schimbîndu-şi atitudinea şi ridicînd la rîndul său braţul. Cînd cineva e aşa de sigur de el, nu ia coatele drept regiunea inimii. Glontele dumitale mi-a zgîriat pielea... şi e păcat.

Şi domnul de Verne trase, iar cavalerul căzu jos lovit de un glonţ în gît.

- Omul acesta, zise mentorul redevenit vesel, dacă nu face cunoştinţă cu cealaltă lume, se va alege cu muţenia pentru restul zilelor sale.

Cînd Colonelul Leon află cele petrecute, scoase un ţipăt de mînie:

- Cum?!, zise el. Doi oameni uciși sau ca şi răpuşi de acest ţînc?!? N-aş fi crezut niciodată că tinerelul ăsta va fi aşa de greu de expediat din lumea asta!

Şi Colonelul căzu pe gînduri.

- Asociaţia ce am înfiripat - îşi urmă el monologul - nu e o glumă şi ea trebuie să triumfe cu orice preţ. Căpitanul şi Cavalerul sînt scoşi din luptă. Emmanuel nu poate ucide nepotul, pentru că trebuie să se însoare cu mătuşa. Mort-Dieu, încă şi mai puţin. Au rămas numai judecătorul şi Gontran! Dar judecătorul e plecat, l-am trimis la o depărtare de două sute de leghe de aici... Ei, termină Colonelul, n-am ce-i face! Domnul de Lacy îl va răpune pe domnul de Verne.

Un zîmbet îi apăru pe buze, pe cînd un gînd drăcesc îi flutura mintea.

- Şi va ucide pe propria-i socoteală, adăugă el. În chipul acesta se va bate voios. La lucru, Leona!

CAPITOLUL XLIX

O înscenare infernală

Să ne întoarcem acum la marchizul Gontran de Lacy, pe care l-am lăsat atît de abătut şi de disperat după apariţia Leonei şi despărţirea lui de domnişoara de Pons.

Un om zdrobit sufleteşte devine slab şi neputincios ca un copil.

Italianul se folosi de starea aceasta de prostraţie pentru a-l lua pe Gontran înapoi la Paris şi să exercite iarăşi asupra lui ascendentul

fatal pe care-l avusese atîta vreme şi căruia îi datora toate nenorocirile vieţii sale.

Cîtva timp Gontran fu asemenea celor smintiţi care se complac în monotonie, fără să se sinchisească de viaţa şi de zgomotul din jurul lor. Rumega durerea-i nemărginită şi amintirea Margaretei pe veci pierdută pentru el... Apoi avu acces de febră violentă şi de delir ca pe vremea cînd fusese părăsit de Leona. Acestei stări agitate îi urmă alta de acalmie şi el plecă fruntea ca omul resemnat să-şi suporte crudul destin.

Dar din aceea zi Leona îi devenise odioasă. Zadarnic îl înconjura cu dragostea, cu grijile, cu dezmierdările ei; zadarnic se trudea ea să reîncingă focul potolit al patimei ce-i inspirase odată. Gontran întorcea spre ea privirea-i dispreţuitoare şi Leona răgea ca o leoaică lovită de moarte. Viaţa acestor două fiinţe legate de soartă prin acelaşi lanţ de infami, le devenise nesuferită amîndurora, dar nici unul, nici altul nu aveau curajul de a sfărîma acest lanţ.

Aceasta era situaţia cînd Colonelul Leon veni în strada Port-Mohon. Gontran era plecat; abătut şi mut ca de obicei, se dusese să se mai distreze puţin în atmosfera bulevardelor. Leona îl aştepta cu fruntea încreţită, cu ochiul mînios, în atitudinea indignată a femeii care vede că dragostea ei e dispreţuită şi călcată în picioare.

- Ah!, zise ea. Vii să mi-l răpeşti pentru a doua oară?

Colonelul zîmbi şi luă loc pe un scaun.

- Nu, răspunse el. Îţi aduc mijlocul să-i mai înteţeşti patima.

- Dumneata?

- Eu.

Ea-l privi cu ochi scînteietori.

- Ah!, oftă ea. Dacă ce spui, ar fi adevărat!

- Ei, atunci?

- Ei, cred, că aş fi în stare să comit orice crimă.

- Asta o ştiu prea bine!, răspunse Colonelul cu impertinenţă; noi doi, eu şi dumneata, sîntem făcuţi ca să ne înţelegem.

- Vorbeşte, zise Leona, te ascult.

- Draga mea, începu Colonelul, Gontran nu te mai iubeşte şi eu nu cunosc decît un singur mijloc de a-i reaprinde dragostea potolită.

- Şi aceasta e...

- Gelozia.

Leona îl privi pe Colonel.

- Nu înţeleg, răspunse ea.

- Atunci, ascultă-mă şi vei pricepe. Dragostea, zise el, are la bază egoismul, şi e ciudat că aici cauza supravieţuieşte efectului, dar ai fi disperat dacă a doua zi ai întîlni-o la braţ cu altcineva.

- Te înţeleg, îl întrerupse Leona. Ai dreptate: dacă îmi bat joc de Gontran, el mă va iubi; dacă-l părăsesc, va face nebunii spre a mă recuceri.

- Întocmai.

Aventuriera se înălţă deodată, se apropie de oglindă şi se examină cu privirea limpede şi sigură a femeilor, asemănătoare unui general care-şi mai trece în grabă trupele în revistă înainte de a porni la atac. Ea voia să se încredinţeze dacă mai era încă frumoasă. Apoi i se zugrăvi pe faţă zîmbetul batjorocitor şi balazat al Leonei de altădată, al intrigantei fără suflet şi fără pudoare, acel zîmbet care-l înspăimîntase pe Gontran. În sfîrşit, ea zise Colonelului:

- Da, recunosc, eram nebună! Uitasem că dragostea omoară dragostea şi că niciodată ambele părţi nu iubesc în acelaşi timp.

În sufletul ei se desfăşură o reacţie violentă şi aventuriera se lepădă şi de ultima rămăşiţă a femeii iubitoare. Deodată începură să se perinde înaintea ei zile lungi pline de suferinţă înăbuşită pe care le trăise de cînd îl iubea pe Gontran. Ea roşi, resimţea o scîrbă adîncă de ea însăşi cînd îşi amintea lacrimile ei, zbuciumul ei, accesele ei de deznădejde şi de gelozie şi femeia dispreţiută era însetată de răzbunare. Mai iubea încă, tot îl mai iubea pe Gontran; dar ea voia să inverseze rolurile, să-i plătească chin pentru chin şi să facă din el sclavul ei, precum dînsa fusese roaba lui.

Colonelul rămase în admiraţie în faţa acestui geniu al răului şi al corupţiei.

- Vezi, zise Florentina după o pauză în care creierul ei pervers născocise una din acele drame sumbre, în care viaţa omului e nesocotită şi pe care le urzesc femeile fatale; vezi, nu mi-ai spus încă nimic, dar eu te-am înţeles. Cunosc taina Asociaţiei voastre; Gontran m-a pus pe cale s-o ghicesc; cîteva cuvinte ce ţi-au scăpat au întărit pe deplin convingerea mea. Eu nu vă voi trăda, căci eu iubesc răul, după cum un mare artist îşi iubeşte arta. Ei bine! Vreau să vă servesc. Pentru a mă recuceri, Gontran vi s-a vîndut cu trupul şi cu

sufletul. Îl credeam puternic, dar a fost un nătîng. Dragostea mea a murit şi acum îl pot judeca fără părtinire. Voi i-aţi fost de folos şi el e acum sclavul vostru. L-aţi pus să ucidă un om la Marsilia, să răpească o fecioară în ţinutul Nivernais.

- Drăguţa mea, o întrerupse Colonelul. Prea ştii multe. Acum va trebui să fii unealta noastră, căci acei care îmi cunosc secretul, ori sînt oamenii mei, ori o sfîrşesc prost.

- Vă voi servi. Aveţi acum nevoie de o nouă crimă; Gontran trebuie să facă o nouă victimă, dar cam staţi pe gînduri pentru că nu aveţi toată încrederea în el.

- Aşa e...

- Vă temeţi ca spada să nu tremure în mîna lui, dacă voi i-o veţi da, nu-i aşa?

- Şi asta-i adevărat.

- Bine, urmă Leona, acum înţeleg. Aveţi dreptate, Gontran e sătul de viaţă; el se va supune, dar va căuta să fie omorît.

- De asta mă tem.

- Dacă însă o întîmplare neprevăzută, o împrejurare în aparenţă străină de voinţa voastră şi chiar de dorinţele voastre i-ar aduce înainte victima pe care de mai înainte aţi însemnat-o pentru jertfă, atunci ar ajunge o vorbă, un gest pentru ca în sufletul lui să se deştepte războinicul care pornea la atac ca la o sărbătoare. Şi atunci mîna lui nu va tremura, vîrful spadei sale va căuta inima adversarului şi veţi avea jertfa dorită. Am ghicit bine?, întrebă ea.

- Eşti o femeie genială, zise Colonelul entuziasmat.

- Şi eu voi fi aceea care voi provoca această împrejurare, urmă ea cu zîmbetul infernal pe buze. Eu îl voi înarma împotriva acestei victime, a cărei existenţă nici n-o bănuieşte azi; eu îi voi întări gelozia sau cel puţin vanitatea.

- O, geniu al răului! Eşti sublimă!, exclamă Colonelul cu admiraţie.

- Mersi, răpunse Leona. Şi se privi iarăşi în oglindă. Sînt încă destul de frumoasă, ca bărbaţii să se încaiere pentru mine... Care e numele victimei?

- Octav de Verne.

- Unde locuieşte?

- Strada Victoire. Dar, urmă Colonelul, lasă-mă să-ţi spun planul.

- Fie! Ce trebuie să fac?

- În primul rînd, să părăseşti casa asta.

- Cînd?

- Imediat.

- Fără să-i scriu lui Gontran?

- Nu e nevoie. Peste trei zile, tot Parisul îţi va cunoaşte aventura. Cînd tot Parisul va şti, o va afla şi Gontran.

- Foarte bine! Te ascult.

- Ţi-am închiriat pe timp de opt zile o locuinţă în Chaussée-d'Antin. Am să te conduc acolo. Diseară vei veni cu mine la Operă. Ţi-l voi arăta pe domnul de Verne. Haide!

După numai zece minute, Leona îşi strînse o parte din lucrurile ei şi părăsi casa din strada Port-Mahon, pentru a se instala în strada Chaussée-d'Antin.

Cînd Gontran se întoarse acasă, el nici nu întrebă unde e Leona. Se făcu seară. Leona nu se arătă nici în ziua aceea, nici a doua zi.

- Înţeleg, îşi zicea Gontran cu nepăsare. S-a resemnat, în sfîrşit. Traiul nostru comun ajunsese un supliciu. A voit să scape de el. Bine a făcut. E o uşurare pentru mine.

Ziua care urmă plecării Florentinei i se păru lui Gontran mai scurtă ca celelalte. Făcu o plimbare în pădure, seara se duse la teatru şi nu se întoarse acasă decît la miezul nopţii.

Abia atunci, mai mult din obişnuinţă, el întrebă pe feciorul său dacă n-au sosit ceva ştiri de la Leona.

- N-a sosit nimic!, răspunse servitorul.

Leona luase cu ea şi pe Lustina, camerista ei; şi nici una, nici alta nu destăinuiseră nimic feciorului.

Gontran se culcă şi adormi, visînd-o pe Margareta de Pons.

A doua zi, însă, simţi un gol în jurul său. Nu plecă de acasă, vremea i se părea lungă.

- Femeia aceasta, îşi zicea el, pentru care mi-am sacrificat mai întîi averea şi apoi cinstea, o voi vedea peste o săptămînă la braţul unui nou amant, căruia îi va povesti păţania mea. Am fost ridicol şi prost!

Odată învins de gîndurile astea, Gontran suferi în chip invers reacţia resimţită de Leona. Dispreţul lui se schimbă şi urlă de furie, gîndindu-se că o dragoste nouă o va diviniza iarăşi pe creatura

aceasta care fusese, pe rînd, idolul şi sclava lui.

Şi bărbatul, abătut, se înălţă, ochii lui stinşi începură să lucească, o scînteie din geniul răului pe care-l admirase în Leona se aprinse şi în sufletul lui.

" Ce înseamnă o crimă mai mult ori mai puţin?, îşi zise el zîmbind cu amărăciune. E mult de cînd s-a sfîrşit cu loialul şi bravul marchiz de Lacy; a fost înlocuit de un spadasin... care-şi pleacă fruntea înaintea fierului roşu al destinului. "

Din momentul acesta, Gontran era hotărît s-o găsească cu orice preţ pe Leona şi se duse la Colonelul Leon.

- Prietene, îi zise el, eu servesc Asociaţia; deci şi Asociaţia e datoare să mă servească pe mine.

- Se înţelege de la sine, răspunse liniştit Colonelul. Noi sîntem ai dummitale cu trupul şi cu sufletul. Ce doreşti?

- Vreau s-o regăsesc pe Leona.

- Pe Leona!, exclamă Colonelul cu o mirare prefăcută, dar unde e ea?

- Nu ştiu.

- Ei bine, răspunse Colonelul însoţindu-l pînă la uşă, peste douăzeci şi patru de ore vei şti unde se află Leona.

După plecarea lui Gontran, Colonelul se afundă în gînduri. Era seară, cerul era ceţos, cum e adeseori la Paris. Bărbatul acesta cu privirea adîncă şi sclipitoare, cu fruntea pleşuvă, pe faţa căruia se vedeau urmele adînci ale unei vieţi agitate de patimile cele mai sălbatice şi roasă de viermele ambiţiei, începu să umble neliniştit prin odaie.

Oricine l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi socotit că are înaintea sa una din acele măreţe personificări ale Răului, care nu se dau înapoi de la nici o piedică pentru a-şi ajunge ţinta - ţinta falnică sau diabolică.

- Biata Leona!, şoptea el. Ea singură e mai tare ca tot mănunchiul acesta de nătîngi. Numai eu sînt puternic în toată această Asociaţie, care e opera mea şi pe care am constituit-o numai pentru folosul meu.

Şi înălţă din umeri cu dispreţ:

- Idioţilor!, murmură el. Pe toţi v-am servit, pe toţi vă voi mai servi încă şi multă vreme veţi uita că sînteţi sclavii mei; dar ora

încheierii socotelilor va sosi, şi atunci vom vedea care din noi, eu ori voi, va păstra unealta. Îmi aparţineţi prin viciile voastre şi prin situaţia voastră socială, îmi aparţineţi prin crimele voastre şi nici unul din voi n-ar avea posibilitatea să mă trădeze, pe cît vreme eu... O!, eu o voi rupe cu voi oricînd şi mă voi duce să trăiesc în altă parte viaţa de belşug şi chiar de fericire pe care nimeni nu mi-o va putea discuta.

Rămase tăcut cîteva clipe.

- Ciudăţenia soartei!, reluă el. Chiar şi Satana ar rîde dacă ar şti că eu îngrămădesc crimă peste crimă şi răscolesc toată murdăria aceasta numai pentru a îmbogăţi o fiinţă pe care o iubesc, după cum un tată trebuie să-şi iubească copilul.

La aceste cuvinte, expresia de cruzime sălbatecă care îi fusese pînă atunci răspîndită pe toată faţa dispăru, o lacrimă de duioşie apăru în ochii tigrului.

- O, fiul meu!, exclamă el - şi cuvintele acestea exprimau toată sensibilitatea şi tot avîntul călduros al unei inimi de tată.

Dar asta nu ţinu decît o clipă. Tatăl dispăru şi banditul reapăru neînduplecat şi trufaş.

- Sărmana Leona, rînjea el, ce păcat că ea cunoaşte secretul meu. Viciile ei îmi plăceau, dar o asemenea femeie e primejdioasă dacă n-o ai la mînă. Dragoste, orgoliu, groază de moarte, grijă de opinia publică, toate astea nu există pentru ea... ea nu se teme de nimic! Ah! De-ar fi mamă! Dar ea nu e! Şi zău, odată ce cunoaşte taina mea, e mai bine s-o las în voia soartei.

Aceste din urmă cuvinte erau însoţite de un zîmbet care conţinea sentinţa la moarte a Leonei.

Sentinţă fără drept de apel, irevocabilă ca şi Destinul - al cărui braţ executor era omul acesta.

CAPITOLUL L

Cucerirea

Iată ce se întîmplase chiar în seara dispariţiei Leonei.

După ce părăsise strada Port-Mahon, italianca îl urmă pe Colonel, care o conduse în strada Chaussée-d'Antin, într-un apartament luxos, mobilat cu gust şi ale cărui ferestre dădeau într-o grădină mare. În curte se afla un cupeu elegant, la dispoziţia tinerei femei.

- Nu vei ieşi din acasă decît seara şi numai în trăsură, îi zise Colonelul. Nu trebuie să te expui la o întîlnire cu Gontran, pînă ce intriga comediei nu va fi bine înnodată. Totul depinde de punerea în scenă. Diseară vei merge la Operă şi vei fi voalată ca să nu fii văzută de nimeni. Uite biletul pentru o lojă de avant-scenă, în care nu vei fi expusă privirilor din sală loja domnului de Verne e vis-à-vis.

- Foarte bine!, zise Leona. Cred că ghicesc restul. Dacă loja rămîne goală, eu rămîn voalată, dacă se umple...

- Nu, răspunse Colonelul, tocmai pe dos.

- Ah, minunat, înţeleg... el va şti că eu sînt acolo...

- Tocmai.

- Şi va deveni curios?

- Ai ghicit.

- Or, urmă italianca, de la curiozitate la dragoste, de la dragoste la nebunie...

- Nu e decît un pas, completă Colonelul.

Apoi o lăsă pe Leona să se instaleze în noua-i locuinţă, după ce

mai întîi o sfătui să se îmbrace toată în negru, cînd se va duce la Operă, căci această culoare scoate şi mai mult în evidenţă frumuseţea ei.

Domnul de Verne îl vizitase pe Colonel şi acesta era dator să-i întoarcă vizita. Aşa că, părea foarte firesc ca el să vină la fostul locotenent. Trecuse o lună de cînd de Verne se întorsese la Paris.

Se ştie că în ajun îl împuşcase în gît pe Cavalerul d'Asti şi avusese şi el coastele puţin atinse de glonţul adversarului. Rana aceasta era însă aşa de uşoară, că el socotise inutil de a sta la pat. Îmbrăcat cu haina de casă, în cap cu o tichie de catifea, sta întins pe canapeaua din fumoarul său şi flecărea cu doi din noii săi prieteni, cînd intră Colonelul.

- Bine aţi venit, domnule, îi zise el vizitatorului. Aţi aflat cum îi merge domnului Lemblin?

- Chiar am primit veşti de la el, e în afară de orice primejdie, dar convalescenţa va fi lungă.

- Cu atît mai rău.

Domnul de Verne se întoarse spre unul din prietenii săi.

- Dar celălalt?, întrebă el.

- Ah!, răspunse acesta. Rana Cavalerului e aşa de gravă, că medicul nu răspunde de nimic. Tot gîtlejul îi e găurit.

- Probabil că vorbiţi de un prieten al dumneavoastră care a fost rănit?, întrebă cu naivitate Colonelul.

- Vai, nu, domnule. Nu e un prieten al meu, ci e un alt adversar. Am o mînă nenorocită.

- Cum aşa, v-aţi mai bătut?

- Ieri dimineaţă, la Pré-Catalan.

- Cu cine?

- Cu cavalerul d'Asti.

- Nu-l cunosc, răspunse Colonelul, dar am mai auzit pomenindu-se numele acesta.

- Ne-am certat la Opera Italiană.

- Fără îndoială că pentru un fleac.

- Aşa e, cum spuneţi.

- Atunci îmi închipui ce-a fost: era vorba de o femeie.

- De astă dată, nu, domnule Colonel, vă înşelaţi. Motivul era şi mai neînsemnat. Amicii mei susţineau că-mi mai lipsea o metresă şi

un duel cu pistolul. Trebuia să mai treacă puţin timp ca s-o găsesc pe prima, dar un duel e atît de uşor de provocat. Am văzut un domn care mă fixa cu binoclul, i-am cerut explicaţii şi atîta tot.

- Domnule, zise Colonelul cu admiraţie, vă amintiţi vremurile frumoase, de prin anul 1815, cînd erau regulat cîte trei dueluri pe săptămînă între bonapartişti şi regalişti! Dar metresa aţi găsit-o?

- Încă nu, dar sînt pe cale...

- O cunoaşteţi pe Leona?

- Am văzut-o. E chiar aşa de frumoasă după cum se spune?

- E fermecătoare, murmură Colonelul cu entuziasm.

- Şi inteligentă?

- E diavolul în persoană, dar...

Colonelul se opri.

- Ce înseamnă acest dar?, întrebă domnul de Verne.

- Leona nu e liberă. E iubită de marchizul Gontran de Lacy, care a făcut adevărate nebunii pentru dînsa.

- Foarte bine, i-o voi răpi.

- Dragă domnule, obiectă Colonelul, eu îl cunosc pe domnul de Lacy. E capabil să se expună la moarte pentru a-şi păstra o femeie, chiar dacă n-ar ţine la ea.

- Îl voi omorî, răspunse cu nepăsare de Verne.

Apoi adăugă:

- Unde aş putea-o întîlni pe Leona?

- La Operă, în fiecare seară.

- Singură?

- Mai întotdeauna.

- Diseară voi merge la Operă.

- De obicei ea ocupă ultima lojă din avant-scena din dreapta.

- Se potriveşte de minune. Căci acum o săptămînă eu am închiriat loja din stînga, tocmai în faţa acesteia.

- Dar ea e totdeauna voalată, adăugă Colonelul, care era încîntat că poate da toate aceste amănunte.

- Drace! Şi nu-şi ridică voalul?

- Niciodată. Domnul de Lacy, care nu suferă muzica, dar nu vrea s-o oprească de a merge la Operă, i-a interzis-o, e gelos ca un tigru.

- Ei bine, domnule, răspunse de Verne cu mult sînge rece, mă prind că ea va ridica voalul pentru mine.

Domnul de Verne mai vorbi cîtva timp de lucruri neimportante, apoi Colonelul plecă şi se duse drept la Leona, spre a-i da instrucţiuni noi.

Fix la ora opt, Octav de Verne era la Operă şi se instală în lojă împreună cu cei doi prieteni care au fost de faţă la vizita Colonelului. Privirea lui căută imediat loja ce-i indicase Colonelul, dar ea era goală.

Octav aşteptă plin de nerăbdare. Trecu un ceas şi nu veni nimeni.

Aşteptarea aceasta excită şi mai mult nerăbdarea tînărului zvăpăiat.

- Nu va veni, murmură el decepţionat. N-am noroc.

- Nu-i nimic, îi zise unul din prieteni. Ai s-o vezi mîine.

- Nu cumva te-ai amorezat de-o femeie pe care nici n-ai văzut-o încă? întrebă al doilea. Poate că ai s-o găseşti urîtă.

De Verne voia să răspundă, cînd uşa lojii se deschise.

Tînărul simţi o emoţie nespusă.

- Iat-o, murmură el.

Într-adevăr, o femeie îmbrăcată în negru, înaltă, zveltă, se aşeză singură în faţa lojei şi uşa se închise imediat.

Era voalată şi încă într-un văl atît de des, că deşi o observa cu atenţie prin binoclu, de Verne nu putea să zărească nici o trăsătură a feţei sale.

El o fixă multă vreme, sperînd că prin încăpăţînarea aceasta o va face să-şi ridice voalul. Dar Leona părea că nici nu observă că e obiectul unei atenţii încordate şi ţinea tot timpul ochii aţintiţi spre scenă.

- Pe legea mea!, murmură tînărul, ea îşi va scoate voalul, să nu-mi mai ziceţi pe nume.

Scoase un carnet şi scrise cu creionul următorul bilet:

"Doamnă,

Vă cunosc fără a vă fi văzut vreodată, de un ceas vă privesc şi vă iubesc la nebunie. Ridicaţi-vă voalul pentru cinci minute şi tot avutul meu e la dispoziţia dumneavoastră. Nici nu mi s-ar părea destul de scump pentru o asemenea fericire.

Îngenunchiez la picioarele dumneavoastră şi vă implor,

Octav de Verne."

O garderobieră îi duse biletul.

Leona îl luă, îl citi fără să ridice ochii spre loja domnului de Verne, apoi răspunse pe o foaie din carnetul ei:

"Imposibil! Viaţa mi-e în joc!"

- Colonelul a avut dreptate, murmură de Verne, palid de mînie. Domnul de Lacy e tiranul acestei femei.

Odată ce un bărbat şi-a luat rolul de ocrotitor şi acuză pe un altul că tiranizează o femeie frumoasă, bărbatul acesta e capabil de cele mai mari nebunii.

Domnul de Verne îşi puse pe inimă biletul Leonei, ieşi din lojă şi se duse şi bătu în uşa aceleia pe care o ocupa ea.

- Intră!, strigă Florentina.

La vederea domnului de Verne, ea scoase un ţipăt uşor de surprindere amestecată cu puţină spaimă, care sfîrşi prin a-l convinge pe locotenent, că ea era victima furiilor geloase ale lui Gontran.

- Pentru numele lui Dumnezeu, domnule, plecaţi de aici, plecaţi!, zise ea.

- Doamnă, murmură de Verne, dacă mi-o cereţi, mă voi supune; dar, plecînd de aici, îmi voi zbura creierii.

- Domnule!, imploră Leona.

- Doamnă, reluă el, e adevărat că nu aveţi voie să scoateţi voalul?

- Da, zise ea, sub pedeapsa cu moartea.

- Şi unde e călăul?, întrebă el pe un ton ameninţător.

- Domnule, murmură Leona, plecaţi, vă rog. Sînt iubită de un om care, dacă vă găseşte aici, mă omoară şi apoi vă omoară şi pe dumneavoastră.

- Să vă omoare cînd eu sînt aici?, strigă de Verne, parodiind, fără să ştie, un vers celebru din Ruy Blas. De asta să nu vă temeţi, doamnă!

Şi ofiţerul căută cu un gest plin de nobleţe spada, care de cîtăva vreme nu-i mai atîrna pe şold. Apoi uitîndu-se la Leona, el adăugă:

- Îl iubiţi? Dacă-l iubiţi, doamnă, eu mă retrag.

- Îl iubeam odată, murmură ea.

- Şi acum?

- Acum mi-e scîrbă de el.

Domnul de Verne scoase un strigăt de bucurie.

- În cazul acesta, zise el, mă voi aşeza aici lîngă dumneavoastră, voi petrece seara alături de dumneavoastră, apoi vă voi conduce acasă şi mă voi culca la uşa dumneavoastră, întocmai ca balaurul care păzeşte o comoară. Şi dacă el cutează să vină...

Leona nu răspunse. Octav se aşeză lîngă ea. Leona nu-l mai rugă să plece. Cu o privire foarte elocventă el o imploră să-şi scoată voalul şi ea consimţi.

Domnul de Verne rămase ameţit de frumuseţea Leonei şi murmură:

- Acum să nu vă mai temeţi, sînt capabil să vă apăr eu singur împotriva unei armate întregi.

La sfîrşitul spectacolului, Octav îi oferi Leonei braţul şi ea îl acceptă. El o conduse astfel pînă la trăsura lui şi în momentul cînd închidea portiţa cupeului, strigă vizitiului:

- Strada Victoriei!

- Pe legea mea, murmurară cei doi prieteni care îl însoţiseră pe Verne la Operă şi care erau încîntaţi de felul cum el o cucerise şi o răpise pe Leona, băiatul acesta va ajunge departe... dacă Dumnezeu îi va dărui zile.

CAPITOLUL LI

Între cei doi rivali

Ne amintim că trecuseră trei zile de la plecarea neașteptată a Leonei, cînd Gontran, împins de dorința subită de a o revedea, se duse la Colonel, spre a cere ajutorul Asociației.

Marchizul se întoarse acasă foarte liniștit și cu hotărîrea nestrămutată de a o ucide pe Florentina.

Gontran ajunsese în stadiul cînd o condamna cu sînge rece pe Leona, după cum se condamna și disprețuia pe sine însuși. Asemenea criminalilor care caută să nimicească urmele crimei lor, domnul de Lacy își zicea că Leona, care era prima cauză a ticăloșiei lui, trebuia să moară. Hotărîrea aceasta se fixase așa de bine în sufletul marchizului, ea luase un caracter atît de pecis, încît își alese un pumnal pentru execuție și apoi aștepta în liniște ca să primească informațiile ce-i făgăduise Colonelul.

Acesta se ținu de cuvînt. După douăzeci și patru de ore, Gontran primi următorul bilet:

"Leona a părăsit sîmbătă strada Port-Mahon. S-a instalat în strada Chaussée-d'Antin, într-un apartament închiriat cu două zile mai înainte de un necunoscut. Seara s-a dus la Operă. A fost vizitată în loja ei de un tînăr la modă de cîteva zile, numit Octav de Verne. Junele acesta i-a oferit brațul și ea l-a acceptat.

Leona nu s-a întors în casa din strada Chaussée-d'Antin decît a doua zi."

*

- M-a trădat!, murmură Gontran, ai cărui ochi scăpărau de mînie.

Arabii deşertului îşi povestesc prin corturi istoria unei cavale neasemuite pe care nici un cal n-o putea întrece în fugă. Stăpînul ei n-ar fi dat-o nici pentru întregul Imperiu al Marocului, dacă i s-ar fi oferit acest schimb. Într-o noapte, un hoţ pătrunse în cort, tăie priponul frumosului animal, îl încălecă şi dispăru. Arabul se trezi la auzul tropotului cavalei. El înţelese că ar fi fost o osteneală zadarnică să alerge după hoţ, căci nobilul animal era mai iute decît vîntul pustiului. Cu toate acestea, el porni la drum, luîndu-se după urmele lăsate pe nisip de copitele cavalei. El umblă astfel timp de o lună şi ajunse, în sfîrşit, în satul arabului hoţ. Acesta, în convingerea că nu mai avea de ce să se teamă, căci o distanţă destul de mare îl despărţea de păgubaş, legase calul la umbra unui palmier din mijlocul duarului, îşi făcu abluţiunile prescrise de Coran şi apoi se culcă. Arabul jefuit îl surprinse pe cînd dormea şi-l ucise. Apoi se duse la iapa sa şi-i zise:

- Pentru că un alt bărbat, în afară de mine, a încălecat pe spinarea ta, picioarele tale nu vor mai călca nisipul deşertului - şi împlîntă iataganul său în gîtul cavalei şi o ucise după cum îl ucisese şi pe răpitorul ei.

- Ei bine!, isprăvi Gontran, voi face şi eu la fel ca arabul. Voi ucide pe seducător şi pe femeia răpită.

*

Biletul Colonelului mai avea următorul post-scriptum:

" Domnul de Verne locuieşte în strada Victoire No. 15. Leona prînzeşte de obicei la el. "

Gontran se uită la ceas. Era ora şase.

- De minune!, îşi zise el. Să ne punem pe lucru.

Şi el se duse pe jos în strada Victoire şi trimise domnului de

Verne cartea sa de vizită. Acesta era la masă, singur cu Leona; şi Gontran îngălbeni de mînie, cînd văzu femeia aceasta, pe care o iubise atît, stînd faţă în faţă cu rivalul său. Dar cu nici o explicaţie, cu nici un gest el nu-şi trădă emoţia şi rămase rece, politicos, om de lume.

- Domnule, zise el, salutînd pe de Verne şi Leona, ca şi cum ar vedea-o acum pentru prima dată, domnule, cred că am onoarea de a fi cunoscut de dumneavoastră, cel puţin după nume.

- Într-adevăr, răspunse de Verne pe acelaşi ton politicos şi glacial.

Aceşti doi bărbaţi, care se salutau şi-şi vorbeau astfel cu zîmbetul pe buze, schimbaseră de acum o privire plină de ură, care era ca începutul unui război de exterminare.

- Domnule, reluă Gontran, fără să se aşeze pe scaunul ce-i oferea de Verne, daţi-mi voie să vă pun o întrebare indiscretă.

- Vorbiţi, domnule, nimic nu poate fi indiscret din partea dumneavoastră.

- De cînd o iubiţi pe doamna?

Şi Gontran o arătă cu mîna pe Leona.

- De trei zile, răspunse domnul Verne.

- Bine, domnule. Şi o iubiţi mult?

- Cu patimă. Aş disputa-o unui rege, dacă un rege m-ar invidia pentru ea.

- În acest caz, domnule, reluă Gontran păstrîndu-şi sîngele rece şi zîmbetul, nu-mi veţi refuza o plimbare mîine la orele şapte dimineaţa, în Bois de Boulgone?

- Nu văd nici un inconvenient pentru asta, domnule.

- Veţi aduce pistoalele şi spadele dumneavoastră de duel.

Domnul de Verne îşi exprimă printr-un gest mirarea ce-i provoca cererea a două feluri de arme.

- Domnule, îi zise Gontran, mai întîi vom schimba cîte un glonte. Dacă nici unul din noi nu moare, ne vom bate cu spada pînă vom obţine acest rezultat.

- Înţeleg şi primesc, zise de Verne cu nepăsare.

Acum, Gontran se uită la Leona:

- Doamnă, îi zise el, cum dumneavoastră sînteţi preţul duelului, e drept ca să păstraţi neutralitatea. Nu puteţi rămîne aici. Aveţi un

apartament în strada Chaussée d'Antin, vă rog să binevoiţi a merge acolo.

Tonul şi gestul lui Gontran erau tot aşa de poruncitoare ca şi în ziua aceea, în regiunea Abruzilor, cînd smulsese pe Leona din ghiarele banditului Giuseppe, devenit mare senior. Leona îşi aminti scena; şi puterea de fascinare pe care Gontran o avea asupra ei (şi care slăbise puţin prin infuenţa Colonelului) deveni mai mare ca oricînd şi ea se sculă supusă, umilă, ca o leoaică îmblînzită.

- Leona!, zbieră de Verne, nu vei pleca, nu vreau.

Leona continua să înainteze încet spre uşă.

Atunci de Verne îşi pierdu mintea şi alergă să-i ţină calea zbierînd:

- Nu vei ieşi de aici!

- Lăsaţi-o, domnule, cred că nu voiţi să fiţi temnicerul acestei femei?

- Femeia asta este a mea! strigă de Verne.

- După ce mă veţi omorî, domnule; dar pînă atunci, nu!

- Dacă e aşa, am aici nişte arme... dacă voiţi, ne putem bate pe loc...

Gontran înălţă din umeri.

- Domnule, uitaţi că nici eu, nici dumneavoastră n-avem martori, că sîntem aici, la dumneavoastră, şi că aş putea fi acuzat de a vă fi asasinat. Mîine! Mîine!

Şi cu un semn poruncitor marchizul îi făcu semn Leonei să iasă şi el plecă în urma ei, lăsîndu-l pe Octav de Verne turbat de mînie.

În stradă, Leona se întoarse spre domnul de Lacy, îi aruncă o privire rugătoare şi zise:

- Gontran, am fost nebună! Ah!, de ai şti!

- Doamnă, nu vreau să ştiu nimic, răspunse el.

- Ia-mi braţul.

Ea se rezemă de el tremurînd. Merseră împreună în strada Chaussée-d'Antin, fără a schimba o singură vorbă. Cînd se opri la uşă, Leona voi să-l implore din nou pe Gontran s-o asculte. Dar el îi închise gura cu un gest imperios, şi-i zise:

- Ţi-am spus, că nu vreau să ştiu nimic. Intră în casă. Îţi interzic de a pleca undeva.

Şi domnul de Lacy se duse la Colonel.

- Mîine de dimineaţă, în pădure, îi zise el. Spada şi pistolul. Vei fi martorul meu.

- Nu, îi răspunse Colonelul. Mîine vei afla de ce nu-ţi pot fi martor. Dar am la îndemînă alţi martori.

- Leona e acasă la ea, reluă Gontran.

- Tot îi menţii condamnarea?

- E irevocabilă. Mîine, la ora asta, femeia aceasta trebuie să fie moartă.

- Asta te priveşte. Dar să-mi dai voie să-ţi recomand cîteva măsuri de precauţie. Ştiu că Leona trebuie să moară, eu spun că ea trebuie să se sinicidă, aşa trebuie să creadă lumea.

- Ai dreptate, răspunse Gontran cu vocea unui magistrat care rosteşte o sentinţă de moarte, Dar mai întîi vreau să-l ucid pe de Verne.

- Şi eu sînt de părerea asta, zise Colonelul.

Dacă Gontran ar fi vrut s-o asculte pe Leona, poate că nu s-ar fi bătut în duel a doua zi.

CAPITOLUL LII

Călătorul misterios

Orăşelele din provincie sînt dornice de tot felul de ştiri şi cauza acestei curiozităţi nesetoase e numai lipsa de ocupaţie.

În orăşelul B..., din departamentul Indre, era mare vîlvă atît în cercurile burgheze, cît şi în cele aristocrate, în casa primarului şi a subprefectului, ca şi în aceea a controlorului financiar: sosise un străin. O diligenţă poposise la hanul " Vulturul Roşu ", cel mai de soi oraş, şi din diligenţă coborîse un tînăr de vreo douăzeci şi şapte de ani, frumos şi bine făcut, cu o înfăţişare distinsă şi căruia doi lachei, îmbrăcaţi cu livrele bogate, îi spuneau mereu " domnule marchiz ". Titlul lui îl ştia toată lumea, dar nimeni nu-i cunoştea numele.

Ce caută acest călător la B... ? Tocmai asta nu ştia nimeni şi fiecare căuta să şi-o explice în alt chip. După unii, el era un turist, un mare senior care călătorea să se distreze, alţii îl socoteau un agent diplomatic. Burghezia, pe atunci foarte democratică, fu indispusă de titlul lui de nobil. În societatea nobilă, la vicontesa de Cardoune, un îndrăzneţ cuteză să-şi spună părerea şi asta dădu loc la o discuţie furtunoasă.

- Doamnelor şi domnilor, zise Cavalerul de Liauville, un tinerel care trecea drept foarte şugubăţ, eu mă prind că necunoscutul acesta se duce la Mort-Dieu.

- La Mort-Dieu!, strigară cu oroare cei de faţă, ca şi cum s-ar fi pronunţat un nume lovit de anatemă.

- Nu încape îndoială!, zise Cavalerul.

- Şi ce să facă acolo?, întrebă baroana de Liauville, mama tînărului.

- Spre a se căsători cu doamna de Mort-Dieu, al cărui doliu s-a terminat acum trei luni.

Cuvintele acestea fură primite cu exclamările cele mai stranii şi care nu ar putea fi înţelese dacă n-am spune cîteva cuvinte despre situaţia tinerei văduve în societatea nobilă din B...

Se ştie că răposatul baron de Mort-Dieu avusese o viaţă tristă şi chinuită. Femeia culpabilă, copilul bastard făcuseră să-i fie scîrbă de propria lui casă. Cît a trăit prima doamnă de Mort-Dieu, baronul nu şedea la moşie decît atîta timp cît soţia lui lipsea de acolo, iar mai toată vara călătorea. În lipsa lui, baroana, căreia îi plăceau petrecerile, zgomotul, avea casa deschisă, primea şi ospăta nobilimea din împrejurimi, care o socotea o femeie încîntătoare. Pe baron, însă, îl numea maniac şi original şi la moartea baronesei cu toţii o jeliră. De atunci reşedinţa baronului, care nu mai pleca din Mort-Dieu, deveni tristă şi întunecată ca şi el: nu mai erau recepţii de gală, nu se mai dădeau baluri prin minunatul parc, nu se mai pomenea de petreceri nocturne prin luncă.

Pe cînd mai trăia soţia lui, baronul nu se bucura de stima concetăţenilor săi. După moartea ei, toţi începură să-l deteste.

Dar într-o zi se zvoni că el se recăsătoreşte, că se însoară cu o fată de optsprezece ani, spirituală şi frumoasă, şi se nădăjduia că ea va readuce viaţa, mişcarea, soarele în această casă care avea

aparenţa unui cavou. Vechii prieteni ai primei baronese tresăriră de bucurie la gîndul că vremurile frumoase aveau să se întoarcă la Mort-Dieu. Dar aşteptările lor fură amarnic înşelate. Baronul nu înştiinţă pe nimeni de căsătoria lui şi n-o prezentă nicăieri pe tînăra lui soţie. Toată lumea îl dezaprobă şi-l învinovăţi de gelozie. Dar anii treceau şi purtarea soţilor nu se schimba. În luna februarie ei se duceau la Paris, ca la sfîrşitul lui mai să se întoarcă la Mort-Dieu, imitînd astfel pe englezi şi o parte din aristocraţia franceză, care petrece toată toamna şi luna ianuarie la ţară şi se înapoiază la oraş abia după închiderea sezonului de vînătoare.

Se scurseră zece ani fără ca baroana de Mort-Dieu să fie văzută undeva. Chiar din al doilea an al căsătoriei sale, ea avea atîţia duşmani cîte conacuri şi vile erau prin vecinătate.

În sfîrşit se stinse domnul de Mort-Dieu. Cînd vestea aceasta fu cunoscută în B..., toată lumea respiră. Se spunea acum că baroana era tot atît de bună, spirituală şi încîntătoare pe cît era de frumoasă şi că trăise o viaţă de martir alături de bătrînul ei soţ. Acum sunase în sfîrşit şi pentru ea ora libertăţii şi viaţa şi veselia vor reintra iarăşi la Mort-Dieu.

Pe atunci baroana nu avea mai mult de douăzeci şi opt de ani. Socoteau cu toţii că ea se va remărita şi toate mamele care aveau băieţi de însurat luară poziţie de atac. Mare, însă fu uimirea şi chiar indignarea în tîrguşorul B..., cînd se cunoscu că doamna de Mort-Dieu nu avea de gînd să-şi schimbe întru nimic existenţa ei şi că voia să trăiască şi de acum înainte în singurătate.

Vizitatorii fură primiţi cu politeţe, dar cu atîta răceală, că pricepură că văduva nu avea intenţia să continue relaţiile sociale cu ei. Atunci se află şi conţinutul testamentului lăsat de baron. Domnul de Mort-Dieu, care se folosise de toate chichiţele legii pentru a dezmoşteni pe fiul său, Cavalerul de Mort-Dieu, în favoarea soţiei sale, fu socotit un ticălos şi un degenerat. Doamna de Mort-Dieu, care se bucura fără mustrare de cuget de această avere uzurpată, căpătă reputaţia unei femei pierdute. Lucrul deveni şi mai grav cînd domnul de Verne, obţinînd un concediu, veni pentru opt zile la Mort-Dieu şi rămase acolo singur cu mătuşa lui, care nu avea decît vreo cinci ani mai mult ca el. De atunci, doamna de Mort-Dieu fu victima tuturor calomniilor şi osîndită la disprețul opiniei publice.

Aşa se explică uimirea şi indignarea produse de explicaţia tînărului de Liaville.

- Nu se poate!, asta e imposibil! Nimeni nu se însoară cu o femeie cum e baroana de Mort-Dieu!

Acest strigăt din inimă fusese scos de o mamă care se hrănise multă vreme cu nădejdea de a-şi însura fiul, tînărul viconte Anacharsis d'Hurtepoil, cu tînăra şi frumoasa văduvă şi fusese înşelată în speranţele ei.

Într-un cuvînt, tot oraşelul B... era în fierbere în seara aceea şi fiecare dădea alt tîlc prezenţei străinului.

Tînărul călător venise cu diligenţa din Paris şi trăsese la hanul " Vulturul Roşu ", unde patronul şi slugile erau buimăciţi, căci ei nu prea aveau ocazia să găzduiască oaspeţi de un atare rang.

Hangiul deretica prin bucătărie, ajutat de tot personalul său. Îndată ce străinul se aşează la masă în camera sa, unde ceruse să fie servit, vecinii şi alţi curioşi năvăliră în bucătărie şi în cîrciuma hanului, dornici să afle numele musafirului şi scopul călătoriei lui. Erau nerăbdători să afle ceva despre personalitatea lui, ca toţi micii burghezi din provincie care adoră spionajul şi ar intra în poliţia secretă numai aşa, de plăcere.

Cei doi lachei care îl însoţeau fură supuşi unui interogatoriu amănunţit, suciţi şi răsuciţi în fel şi chip. Dar, desigur că ei primiseră ordine precise, căci, cu toată dibăcia şi persistenţa răbdătoare a curioşilor, rămaseră muţi şi nu lăsară să le scape nici numele stăpînului lor, nici locul unde se ducea. Pe la miezul nopţii, toţi bunii provinciali îşi frămîntau încă zadarnic creierul şi nu înaintau cu nici un pas spre dezlegarea enigmei, în vreme ce călătorul dormea foarte liniştit.

Abia a doua zi, pe la orele două, diligenţa fu din nou pregătită de drum. Străinul ieşi din han şi se urcă în trăsură. Era un tînăr de vreo douăzeci şi şapte ori douăzeci şi opt de ani, înalt, zvelt, cu faţa plăcută şi cu acea distincţie căpătată dacă nu din naştere, în orice caz printr-o bună educaţie. El aruncă o privire impertinentă şi discretă asupra mulţimii curioşilor care înconjurau trăsura, apoi făcu poştalionului un semn cu mîna. Omul biciui caii şi trăsura plecă în galop mare.

După două ceasuri, tînărul călător trecea în goana cailor prin

cîmpia departamentului Berry, cîmpie imensă, acoperită cu bălării şi cu buruieni, mărginită în zare de păduri dese şi pipernicite, semănată numai ici-colo, la distanţe mari, de o colibă ori de un cătun sărăcăcios, uneori brăzdată de un pîrîiaş. Avea o înfăţişare tristă şi părăsită, adeseori acoperită de un cer cenuşiu şi înnourat, tăcută ca un mormînt, populată numai de păsări sălbatice, de şoldani care se hrănesc cu buruieni şi de turme slabe, păzite de cîte un ciobănaş cu ochii trişti şi arşi de friguri, cu trupul slab acoperit cu zdrenţe.

- Dumnezeule, murmură călătorul cuprinzînd cu privirea-i toată pustietatea aceasta, cît e de trist şi dezolant! Dacă femeia pe care vor să mi-o dea de nevastă locuieşte în Tebaida asta, mă revolt.

Îşi aprinse filosoficeşte o ţigară, apoi strigă pe poştalion:

- Ei, prietene!

- Cu ce vă pot servi, domnule?, răspunse poştalionul, măgulit că tînărul i se adresase.

- Unde ne aflăm?

- La o leghe depărtare de Mort-Dieu, domnule.

- Ce e Mort-Dieu?

- Castelul doamnei baronese.

- Bine, n-o cunosc, dar nu are a face.

Poştalionul zîmbi cu naivitate, ca şi cum ar fi voit să zică: " Nu ştiu cum poate cineva să n-o cunoască pe doamna baroană. "

- Şi - urmă călătorul - pînă acolo nu dăm de vreun sat, de un han ori de o casă?

- Nu, domnule.

- Nici măcar de un popas de poştă?

- Popasul e dincolo de Mort-Dieu.

- Aşa că, de ni s-ar întîmpla un accident...

Poştalionul zîmbi cu încredere în sine:

- Cu mine, niciodată!

- Dar, în sfîrşit, dacă ne-am răsturna cu trăsura, dacă m-aş îmbolnăvi, dacă aş fi rănit, unde aş fi transportat?

- La Mort-Dieu, domnule, dacă n-am voi să vă lăsăm în drum, se grăbi să adauge poştalionul. Să nu vă fie teamă, domnule, cu mine nu vi se întîmplă nici un accident, niciodată nu mi s-a răsturnat trăsura, niciodată n-am avut vreun călător bolnav.

- Ei bine, prietene, zise călătorul cu mult sînge rece, toate lucrurile

trebuie să aibă un început.

- Cum aşa?, întrebă poştalionul nedumerit.

- Cît cîştigi cu meşteşugul tău?

- Nouăzeci de franci pe lună, domnule.

- Atunci, ţi-ar părea bine să cîştigi douăzeci şi cinci de poli într-un ceas?

- Ehei! Numai de s-ar putea...

- Se poate; şi încă foarte lesne.

- Ce trebuie să fac?

- Ceva foarte simplu: la o depărtare de un sfert de leghe de Mort-Dieu, să răstorni cu trăsura, aşa ca aceasta să se strice, iar eu să nu fiu prea stîlcit.

- O, ce idee!, exclamă poştalionul uluit.

- Sînt englez, răspunse flegmatic călătorul, sigur că acest singur cuvînt va închide gura poştalionului.

Căci în Franţa toţi poştalionii, conducătorii diligenţelor, birjarii, funcţionarii căilor ferate ştiu că *englez* e sinonim cu *original* şi capabil de orice excentricitate.

- La un sfert de leghe departe de Mort-Dieu, ai înţeles?, reluă tînărul.

- Bine, domnule.

- Dar să ştii: nu cumva să povesteşti cuiva de această întîmplare!

- Bine!, răspunse poştalionul. Voi fi mut!

Călătorul îşi deschise portofelul, scoase un bilet de cinci sute de franci şi i-l întinse.

- Dacă peste trei luni voi fi sigur că nimeni în lume, afară de tine şi de mine, nu ştie că m-ai răsturnat de bună voie, vei căpăta încă un bilet la fel ca ăsta.

Poştalionul credea că visează ori duce în trăsură un rege deghizat.

Călătorul se uită la ceas. Era ora opt. Se înnopta. Era o noapte de vară întunecoasă, cu mii de stele scînteietoare, dar fără lună; la o distanţă oarecare se zăreau nişte coline împădurite, care închideau vasta cîmpie descrisă mai sus.

La poalele acestor coline se iveau turnuleţele şi faţada castelului Mort-Dieu, pe care poştalionul le arătă cu vîrful piciorului.

- Foarte bine, zise tînărul. Mai mergi vreo zece minute şi apoi să mă răstorni.

CAPITOLUL LIII

Lupul în stînă

Pe cînd persoana care suscitase aşa de mult curiozitatea trîndavilor din localitatea B... îşi continua călătoria, doamna baroană, cum o numea poştalionul, era singură la Mort-Dieu.

Aurelia de Mort-Dieu, de un an de zile văduva baronului cu acelaşi nume, era îmbrăcată în negru şi tristă cum numai arareori sînt văduvele. Sta în marele salon în care auzise destăinuirea teribilă a domnului de Mort-Dieu, singură lîngă focul în care-i plăcea lui să scormonească, lăsîndu-se pradă visurilor triste. Lîngă baroană era o măsuţă cu un candelabru cu două braţe şi o carte deschisă.

Cartea era *l'Imitation* de Jésus Christ. Baroana citea, din cînd în cînd, însă părăsea lectura şi rămînea tristă şi îngîndurată; şi cîte o lacrimă lucea în frumoşii ei ochi.

Doamna de Mort-Dieu îşi jelea soţul cu acelaşi foc ca în primele zile ale văduviei sale. Ea iubise pe bărbatul acela bătrîn cu o dragoste respectuoasă şi marcată de frică, şi voia să trăiască şi de acum înainte numai cu amintirea aceasta.

Soţul acela care a murit zîmbindu-i, inima aceea chinuită ale cărei dureri ea le potolise, bătrînul acela de a cărui existenţă tristă ea încătuşase cu atîta devotament tinereţea ei, era singura afecţiune a vieţii sale, singurul regret al sufletului său, singurul semn ce lega de pămînt îngerul acesta care aspira să se întoarcă în cer.

Doamna de Mort-Dieu era un adevărat înger. După moartea soţului ei, ea s-ar fi retras într-o mînăstire, dacă el n-ar fi rugat-o cu limbă de moarte să vegheze peste acel copil misterios care era unicul lui fiu; şi pentru ea dorinţele soţului ei erau ca nişte ordine.

De acum înainte, adevărata şi singura ţintă a vieţii doamnei de

Mort-Dieu era să protejeze de departe pe acest tînăr nebunatic şi să-i păstreze neatinsă averea ce-i era destinată.

După moartea baronului, Octav de Verne venise la mătuşă. Ea îl rugase să părăsească serviciul militar şi se ştie că locotenentul vînătorilor din Africa se grăbise să urmeze acest sfat. Afecţiunea baroanei pentru tînăr era înduioşătoare şi nemărginită, ca un fel de ataşament moştenit. Toată viaţa voia să i-o consacre lui. În dragostea ei pentru fiu îl venera pe tatăl lui şi dincolo de mormînt. Gîndul acesta o susţinea pe baroană în toate suferinţele ei şi o oprea de a căuta odihna şi liniştea în fundul unei mînăstiri, unde o atrăgeau izolarea şi exaltarea ideilor ei religioase.

De cînd murise soţul ei, baroana nu mai părăsise departamentul Berry şi renunţase de a mai petrece iarna la Paris. Singurul eveniment care întrerupea din cînd în cînd monotonia vieţii ei de la ţară, era sosirea unei scrisori de la domnul de Verne, care-i scria destul de regulat. Zilele se scurgeau şi ea părea că trăieşte în afară de viaţa pămîntească, căci putea să se refugieze într-o amintire şi să se mulţumească cu o speranţă. Amintirea era prietenul, soţul mort; speranţa era copilul adoptiv, al cărui viitor trebuia să fie strălucit.

După cum am mai spus, trecuse un an de la moartea baronului şi văduva, cu inima îndurerată, stătea într-un colţ al vastului salon din castelul Mort-Dieu şi citea *l'Imitation* de Jésus Christ, întrerupîndu-şi uneori lectura spre a arunca o privire tristă la tabloul defunctului, pe care se răfrîngea toată lumina celor două lumînări de pe masă.

Deodată se auzi un zgomot neobişnuit de paşi şi de voci prin coridoare şi prin curţile interioare, zgomot care smulseră tînăra femeie de la preocupările ei negre.

De atîta vreme locuinţa vastă a ultimului Mort-Dieu era pustie şi tăcută, locuită numai de o văduvă cernită şi de slugi mute care-i împărtăşeau durerea, aşa că la auzul zgomotului baroana tresări fără voie şi îndreptă privirea spre uşa care fusese deschisă de un bătrîn intendent cu părul cărunt.

- Ce e, Iosif?, întrebă ea.

- Scuzaţi-mă, doamnă baroană, că vă deranjez, răspunse intendentul, dar s-a întîmplat un accident grav aproape de castel.

- Un accident?, întrebă ea speriată. Dar ce e, Doamne?

- Un poştalion s-a răsturnat la cotitura drumului. Călătorul care

era înăuntru nu e rănit rău, dar e contuzionat şi a leşinat. Oamenii lui, cărora nu li s-a întîmplat nimic, l-au transportat aici cu ajutorul poştalionului şi cer ospitalitate.

Baroana se sculase în grabă.

- Iute!, zise ea. Să-i dăm ajutor călătorului. Mort-Dieu e casa nenorocirii şi uşa ei nu e niciodată închisă.

Cînd marchizul Emanuel Chalambel de Montgory îşi reveni din aşa-zisul leşin, căci călătorul nu era altcineva decît fiul adoptiv al răposatului marchiz de Flars, el se găsea culcat în pat, într-o cameră din Mort-Dieu. Peste el era aplecată faţa îngrijorată a baroanei, care tocmai observase cît de tînăr era musafirul acesta pe care i-l aducea soarta.

Lupul intrase în stînă.

CAPITOLUL LIV

Asaltul

Emmanuel, către Colonelul Leon:

"Scumpul meu Colonel,

Iată o săptămînă de cînd sînt la Mort-Dieu. Vezi că mi-am jucat bine rolul. Am ştiut să mă răstorn cît se poate de elegant chiar la uşa baroanei, m-au transportat leşinat la ea şi mai sînt încă reţinut aici de dureri imaginare care înduioşează grozav pe frumoasa mea gazdă. Sînt minunat de palid, încă n-am părăsit patul. Un medic de ţară, un măgar grav cu cravată albă, a declarat în chip solemn că ar fi periculos să mă transporte aiurea şi spunea că nu-mi voi putea continua drumul decît abia peste o săptămînă.

Acum, scumpul meu Colonel, iată istoricul şederii mele la Mort-Dieu şi o schiţă biografică a baroanei:

Am sosit aici, sau mai bine zis am fost adus, într-o seară, la ora opt. Cînd m-am trezit dintr-un leşin lung, am început să examinez locul unde mă aflam şi persoanele care mă înconjurau.

M-au culcat pe un pat, într-o spaţioasă cameră de culcare, mobilată după gustul modern, dar a cărei zugrăveală ştearsă arăta că ea nu mai era locuită de multă vreme.

Am zărit la capătîiul meu pe cei doi servitori aduşi de mine din Paris şi care îmi sînt foarte devotaţi, trei sau patru slugi din castel şi în mijlocul lor însăşi doamna de Mort-Dieu, a cărui faţă îngrijorată arăta interesul ce-i trezea situaţia mea.

Doamna de Mort-Dieu poate să aibă vreo treizeci de ani, dar e aşa frumoasă că nu mă priveşte vîrsta şi cred că vă voi fi recunoscător că v-aţi gîndit la mine. Sînt pe cîmpul de luptă, bătălia va fi lungă şi înverşunată şi izbînda e îndoielnică.

Închipuie-ţi că am un rival. Rivalul acesta este un mort: mortul acesta nu e altul decît răposatul baron. Cînd defunctul s-a recăsotorit, trecuse demult de patruzeci de ani; nevasta lui avea optsprezece. Dacă ar fi fost gras, cu faţa roşcovană, cu filosofia veselă răzbunînd decepţiile vieţii, dacă în loc să se înmormînteze cu tînăra lui soţie pe acest domeniu vast şi trist, despărţiţi de restul lumii printr-o pustietate de şase leghe, baronul şi-ar fi deschis saloanele din Paris, ar fi primit multă lume, ar fi dat baluri, ar fi călătorit şi ar fi procurat acestei copile toate plăcerile, toate desfătările bogăţiei - atunci e incontestabil că doamna de Mort-Dieu nu s-ar fi socotit o femeie jertfită unui moşneag şi a cărei tinereţe e un necurmat martiriu, a cărei maturitate nu va avea alte amintiri decît regrete eterne. Aşa sînt femeile!

Dar, după ce s-a însurat, baronul n-a schimbat întru nimic existenţa lui sumbră şi mizantropică, a osîndit-o pe femeia aceasta de optsprezece ani să trăiască iarna în fundul unui palat pustiu şi vara în timpul acela trist al Berry-ului; i-a arătat tot timpul o mutră veşejită şi disperată, niciodată un zîmbet, niciodată o privire duioasă. Atunci, ea se porni să-l iubească, după cum femeile iubesc tot ce suferă ori pare că suferă. Bătrînul acesta morocănos a ajuns în ochii ei un martir, martirul acesta cu fruntea pală şi cu ochiul stins a devenit cel mai seducător bărbat. Asta-i regula generală în dragoste, scumpul meu Colonel, sănătatea nu face cît o gastrită; dacă ai pune pe o femeie să aleagă între Antinous cel voinic şi un poet ofticos, ea l-ar alege pe acesta din urmă.

Deci, doamna de Mort-Dieu l-a iubit, l-a adorat pe soţul ei. După ce a murit, l-a jelit, îl mai jeleşte încă şi umbra lui conţine pentru dînsa perfecţiunile cele mai rare. Scumpul meu, un soţ mort e cel mai de temut dintre amanţi. Văduvă remăritată trădează cu el, ziua şi noaptea, pe noul ei soţ; ca să-i placă lui, îl ucide pe cel viu încetul cu încetul.

Cu toate astea, scumpul meu Colonel, am şi făcut un pas înainte. Doamna de Mort-Dieu e atît de convinsă de starea mea de boală, că ea însăşi m-a rugat să nu mă gîndesc încă la plecare şi ca o femeie bine-crescută, crede că e datoria ei să-mi ţină de urît o bună parte din zi.

Cu toate că e foarte pioasă, baroana e femeie din lumea mare şi nu plictiseşte pe nimeni cu bigotismul ei. Ea a citi mult, îi plac poeţii, artele plastice şi pictează ea însăşi cu mult talent. Cred că suferă fără voie şi, poate fără să-şi dea seama, e sub influenţa misterioasă la care sînt supuşi acei care trăiesc în singurătate.

Oricît de învăluită e în durerea ei, doamna de Mort-Dieu a început să găsească plăcere în conversaţiile noastre. Nu-i pomenesc de dragoste, Doamne fereşte! Asta ar însemna s-o sperii. Dar îi citesc versuri, versuri din Victor Hugo şi Lamartine. Peste două zile voi încerca ceva din Alfred de Musset şi voi risca Namouna. Mi se pare că de patruzeci şi opt de ore baroana nu mai e aşa tristă. Veselia mea îi smulge uneori un zîmbet. Ieri am văzut-o roşind cînd a observat c-o privesc. Încă o săptămînă, şi poate că mă va iubi.

Acestea sînt afacerile inimii. Acum, scumpul meu Colonel, îţi voi vorbi de ceva grav şi-ţi voi încredinţa un secret aflat din întîmplare.

Seara, după ce stăpîna casei se retrage, un intendent bătrîn şi limbut vine adeseori să-mi ţină de urît. L-am întrebat de traiul de toate zilele al răposatului său stăpîn şi el mi-a destăinuit ceva straniu. Timp de douăzeci de ani domnul de Mort-Dieu a suferit de o gelozie retrospectivă. Prima lui soţie îl înşelase. Baronul, prietenul nostru, nu e fiul lui. De aici vine aversiunea lui, de aici testamentul care-l dezmoşteneşte în favoarea baroanei, căci, să mă crezi, aceasta din urmă era incapabilă să pună fără drept mîna pe averea ce-i lăsase soţul ei. Acum, mai bănuiesc ceva, ba am aproape o certitudine: doamna de Mort-Dieu avea o soră mai mare, doamna de Verne, mama tinerelului nostru. Această doamnă de Verne fusese adorată de baron. Eu cred, scumpul meu Colonel, că din toate astea putem trage concluzia că doamna de Mort-Dieu e

numai executoarea testamentară secretă a soţului ei.

Gîndeşte-te şi chibzuieşte. Peste trei zile îţi voi mai scrie.

Întotdeauna al dumitale Emmanuel. "

Emmanuel, către Colonel (scrisoarea a II-a)

" Victorie, scumpul meu Colonel! Baroana mă iubeşte!

Dar să nu te bucuri prea repede, căci văduvele pioase seamănă cu fortăreţele înconjurate cu trei rînduri de ziduri. Crezi că ai pătruns printr-o spărtură, şi dai de un nou meterez. Ascultă ce s-a întîmplat:

Azi se împlinesc cinsprezece zile de cînd am venit la Mort-Dieu. Ieri, pentru prima dată, m-am dat jos din pat şi am vorbit de plecare. Poate că-s închipuit, dar mi s-a părut că la auzul acestui cuvînt baroana a îngălbenit. Cu toate astea, n-a făcut nici o obiecţie.

Pentru prima dată, am prînzit cu frumoasa mea gazdă, într-un salonaş de la parter ce dă spre parc, căci pînă atunci mi se servea mîncarea separat, în camera mea.

Era ora şase. Cele două ferestre mari deschise lăsau să pătrundă pînă la noi parfumurile îmbătătoare ale pădurii, murmurul vîntului de prin copaci, o rază piezişă a soarelui ce apunea şi cîntecul trist al unei pitulici ascunse în crengile înflorite ale unui abanos. Era ceasul nimerit pentru a vorbi de dragoste. Am fost foarte îndrăzneţ, îndrăzneţ pînă la nebunie.

Eram singuri. M-am ridicat grav, cu un zîmbet trist cum îl au eroii romanelor sau ai melodramelor şi am aţintit asupra baroanei o privire ce voia să fie cutezătoare şi sfioasă în acelaşi timp.

- Doamnă, *i-am zis apropiindu-mă,* credeţi că există iertare pentru toţi vinovaţii?

- O, Doamne, ce întrebare urîcioasă!, *zise ea.* Aşadar, cunoaşteţi culpabili?

- Cunosc un criminal!

- Dumnezeule sfinte!

- Un criminal, care, în ceasul în care ne aflăm, nu ştie ce pedeapsă merită.

- Vai, domnule, *murmură baroana, pe jumătate zîmbitoare, pe jumătate îngrijorată.* Ce înseamnă gluma asta?

- Nu glumesc deloc, doamnă!

- Dar... despre ce e vorba? Vinovatul acesta... criminalul acesta...

- Sînt eu.

- Dumneavoastră?

- Eu, doamnă. M-am făcut vinovat... faţă de dumneavoastră.

- Faţă de mine! Ah! Şi cum, mă rog?

- Doamnă, *începui cu foc*, ce aţi spune de un bărbat care de trei ani de zile se tot gîndeşte cum să ajungă pînă la o femeie?

- Dar, domnule...

- Ascultaţi-mă, vă implor. Într-o seară, la Paris, sînt trei ani de atunci, aţi intrat într-o biserică tocmai în momentul cînd eu ieşeam. Frumuseţea dumneavoastră tristă şi gravă a produs asupra mea o impresie ciudată.

Cînd am pronunţat aceste cuvinte, am văzut că baroana îngălbeneşte.

Restul îl ghiceşti, scumpul meu Colonel. I-am mărturisit dragostea mea, am căutat s-o încredinţez c-o iubesc de trei ani şi că m-am expus morţii, numai ca să ajung pînă la ea.

Şi ştii că femeia iartă întotdeauna asemenea greşeli. Doamna de Mort-Dieu a devenit gravă, dar ochii ei nu erau mînioşi şi mi-a zis cu o tulburare tristă, dar fără a fi iritată:

- Domnule, am jurat să fiu veşnic cernită. Îl jelesc pe cel mai bun şi mai nobil dintre bărbaţi şi vreau să rămîn credincioasă memoriei mele. Vă iert nebuniile făcute, cu condiţia să vă scuzaţi - căci staţi la picioarele mele - şi să plecaţi chiar mîine.

Ea tremura pe cînd rostea ultimele cuvinte. M-am retras şi m-am culcat, aşteptînd ziua următoare.

La ora cinci m-am sculat. Voi pleca ori nu voi pleca? Asta-i problema, cum spun englezii, şi las pe seama evenimentelor rezolvarea.

Întotdeauna şi în totul al dumitale,
Emmanuel."

CAPITOLUL LV

Încă un adversar suprimat

Plecînd de la Colonel, domnul de Lacy se întoarse acasă. Se trînti pe o canapea şi începu să cugete cu acel înspăimîntător sînge rece, pe care trebuie că l-a avut Fernando Cortez cînd şi-a incendiat corăbiile şi de pe coasta Americii privea nemărginitul ocean care-l despărţea pentru totdeauna de lumea creştină şi civilizată.

Gontran era într-o situaţie aproape identică.

- Am ars totul în jurul meu, mormăi el. Pentru Leona am pierdut, pe rînd, liniştea mea, averea, cinstea. Pactul sîngelui m-a legat cu iţele sale de nedesfăcut. Dacă aş dori să părăsesc lumea aceasta păcătoasă în care m-a aruncat dragostea mea nebună, ca să mă întorc în lumea cinstită, n-aş mai putea-o face. Lumea îşi poate schimba părerea ce o are despre tine, dar faţă de propria-ţi conştiinţă nu te poţi reabilita. Dacă ai pierdut stima pentru tine însuţi, n-o mai găseşti niciodată.

Un fuger de mînie trecu prin privirea lui tristă şi aţintită în pămînt.

- Leona, îşi spunea el, e prima cauză a scîrbei mele. Femeia aceasta a făcut din marchizul de Lacy, aristocrat onorabil şi respectat, un asasin mîrşav, al cărui braţ se înarmează în umbră ca să lovească un soţ trădat, în folosul mizerabilului care l-a necinstit; femeia aceasta nu putea fi în siguranţă decît ocrotită de dragostea ce-mi inspira. Dragostea se stinge, Leona e pierdută. Îi mai las douăzeci şi

patru de ore ca să-şi ia rămas bun de la lume. Cît despre celălalt...

La aceste cuvinte, domnul de Lacy se sculă, deschise un dulap şi scoase o cutie cu pistoale şi o pereche de spade pentru duel, închise cu grijă în tecile lor. El inspectă armele pe rînd, cu grija minuţioasă cu care duelistul de profesie pune în mişcare bateria unui pistol, spre a calcula distanţa mai mare sau mai mică a piedicii şi spre a încerca flexibilitatea oţelului unei spade.

- Domnul de Verne, zise el cu răceală, e un om mort. Îl iubeam pe general, el era prietenul tatălui meu; şi cu toate acestea, tot l-am ucis. Acesta mi-e indiferent, chiar îl urăsc. Mutra lui obraznică mi-a displăcut. Şi-apoi, singur şi-a iscălit sentinţa, atunci cînd a voit s-o împiedice pe Leona de a pleca.

Gontran aşează pistoalele şi spadele pe o masă, se dezbrăcă şi-şi puse o haină de casă. După aceea începu să scrie nişte scrisori fără importanţă, iar nu bilete funebre - cum obişnuieşte să scrie corect şi cu mînă fermă omul care a doua zi urmează să-şi rişte viaţa; un fel de rămas bun făţarnic, cărora nu le dă crezare şi nu le aruncă la poştă, căci numai aceia care nu iau nici o poziţie în faţa morţii se lasă a fi omorîţi.

Marchizul ducea, ce e drept, la Paris, o viaţă retrasă şi fără relaţii sociale, dar mai avea ceva neamuri prin provincie şi o dată pe lună schimba o scrisoare cu nişte unchi bătrîni şi cu o bunică oarbă. El le scrise şi acum, dar prin nici o frază nu lăsa să se întrevadă că primejdie îl păştea a doua zi.

După aceea, domnul de Lacy luă un cuţit de fildeş, tăie foile unui roman nou şi citi pînă la miezul nopţii. La douăsprezece adormi cu liniştea unui judecător care a rostit o sentinţă dreaptă. Mijloacele de execuţie le lăsa pe seama Colonelului.

La ora şase, doi domni cu mustaţa groasă şi un barbişon după care se recunoşteau pe atunci ofiţerii în retragere, bătură în uşă şi-şi arătară cărţile de vizită.

- Maiorul Verner, Colonelul Percelin, citi Gontran, pe care servitorul său îl trezise. Probabil că ăştia sînt martorii mei.

Ceru ca vizitatorii să fie invitaţi în salon, iar el se îmbrăcă.

- Domnule, îi zise maiorul Verner salutîndu-l, eu şi domnul am fost pe vremuri camarazi de arme ai Colonelului Leon.

Gontran se înclină.

- Aseară, urmă domnul Verner, Colonelul a venit la noi, ne-a spus că vă iubeşte ca pe fiul lui şi ne-a rugat să vă facem un mic serviciu. Sîntem la dispoziţia dumneavoastră.

- Mulţumesc, domnilor, răspunse Gontran. Şi primesc bucuros. Am o afacere gravă şi poate misterioasă, care nu se poate termina decît cu moarte de om, aşa că nişte tineri uşurateci şi limbuţi nu mi-ar fi convenit. Am rugat pe Colonel, care nu mă poate asista, să-mi caute doi martori. Domnilor, adăugă Gontran înclinîndu-se surîzător, văd că va trebui să-i mulţumesc pentru minunatul tact.

Cei doi martori salutară, apoi Colonelul Percelin aruncă o privire la arme.

- Pistolul?, întrebă el.

- Mai întîi pistolul, apoi spada.

- Ah! Ah!, mormăi maiorul, aşa-mi place. Ăsta e un duel ca pe vremurile cele bune şi nu se aseamănă cu întîlnirile tinerilor de pe bulevarde, care schimbă un glonte de plută de la o depărtare de şaizeci de paşi şi la întoarcere se cinstesc cu cîte un lichior.

- Locul şi ora?, întrebă maiorul.

- Pădurea, la Poarta Maillot, ora şapte, răspunse Gontran.

- Foarte bine! E abia şase. Avem destulă vreme.

- Domnilor, sînt gata.

Gontran poruncise să se înhame calul la trăsură. Calul englezesc tropăia de nerăbdare, înhămat la o trăsură americană, în care servitorul pusese de-acum cutia şi spadele. Cei doi ofiţeri se aşezară lîngă marchiz, care apucă hăţurile, dete bici calului şi porni ca o săgeată.

Gontran sosi primul la întîlnire, dar nu aşteptă multă vreme. De la poarta Maillot, unde se oprise, el văzu un cupeu escortat de un călăreţ. Omul acesta era domnul de Verne, care călărea lîngă trăsura cu martorii săi şi-şi fuma ţigara cu o linişte deplină.

- Iată, zise Gontran, omul acesta nu ştie că e primejdios să călărească înainte de a se bate cu pistolul. Braţul nu-şi reia calmul, mîna a căpătat o tremurătură nervoasă.

Zicînd acestea, el mai biciui calul şi duse pe martorii săi la oarecare distanţă. Aici el coborî şi dete hăţurile gromului său, care-l însoţise.

- Domnule marchiz, zise atunci maiorul Verner, pe cînd colonelul

Percelin scotea pistoalele şi spadele din trăsură, să ne permiteţi să vă punem o întrebare, măcar de formă.

- Vorbiţi, domnilor.

- În primul rînd: cu cine vă bateţi?

- Cu domnul Octav de Verne, ofiţer de vînători în rezervă.

- Foarte bine. De ce vă bateţi?

- Domnilor, răspunse Gontran zîmbind, domnul de Verne şi eu am vînat în aceleaşi locuri, dar eu eram proprietarul şi dumnealui hoţul.

- Am înţeles!, răspunse colonelul zîmbind şi el. Cu toate acestea, socotiţi afacerea atît de gravă ca să motiveze un duel de moarte?

- Asta e părerea mea. Întotdeauna am aprobat pe regii Franţei care au înfiinţat pedeapsa cu moartea pentru hoţii de vînat. De altfel, adăugă domnul de Lacy surîzînd şi urmîndu-şi metafora, vînatul furat era o minune.

- Foarte bine, murmură maiorul. Asta ne ajunge.

- În ce priveşte condiţiile, urmă Gontran, dumneavoastră domnilor, aveţi dreptul să le fixaţi, căci eu sînt cel ofensat. Două împuşcături la douăzeci de paşi, dacă voiţi; în urmă, dacă unul din noi nu e mort sau scos din luptă, vine rîndul spadei.

Cei doi martori se înclinară şi Gontran se aşeză liniştit pe o piatră acoperită cu muşchi, iar ei se duseră în întîmpinarea martorilor domnului de Verne.

În momentul acesta, primele raze ale soarelui apăreau şi lunecau printre vîrfurile copacilor şi cădeau peste iarba verde şi scurtă. Păsările se sculau prin tufişuri, aerul era răcoros, cerul albastru ca pe coasta Mediteranei şi nici un zgomot supărător al marelui oraş nu răzbătea pînă aici.

Domnul de Lacy admiră toată frumuseţea acestei dimineţi de primăvară şi şopti:

- E minunat! Acum, cel puţin, timpul nu e noros şi rece ca la Marsilia, cînd cu afacerea cu generalul; şi cînd va muri, domnul de Verne îşi va putea închipui că a venit la o întîlnire de dragoste. De altfel, termină el cu un rîs amarnic, îmi pare bine că azi mă bat pe propria mea socoteală.

Trăsura lîngă care călătorea domnul de Verne se opri la vreo douăzeci de paşi de aceea a marchizului. Înăuntru erau martorii

tînărului, dintre care unul îl mai secondase şi în duelul cu Cavalerul d'Asti. Pe cînd domnul de Verne, fără se gîndească la urmările acestui nou duel, făcea fel de fel de curbe cu calul său şi sufla rotocoale de fum albastru din ţigara sa, cei doi martori vorbeau serios şi îngrijoraţi:

- Dragă Victore, spunea cel mai tînăr, sub pretext că eşti cel mai bătrîn dintre noi, ne pui să facem prostie după prostie. De tine se poate spune că tinereţea ţi-e foarte lungă, durează şi dincolo de vîrsta de patruzeci de ani şi îşi bate joc de părul tău cărunt.

- Uf!, făcu mentorul. Iar îmi faci reproşuri pentru o singură glumă.

- O glumă care ar fi putut costa viaţa prietenului nostru şi care a trîntit la pat pe un membru al nobilimii.

- O, ăsta nu e decît un amănunt.

- Tu l-ai convins pe de Verne că are nevoie de un duel cu pistolul. De Verne e cam uşuratec, el te-a crezut pe cuvînt. Pe urmă, l-ai sfătuit s-o cucerească pe Leona, cu binele ori cu forţa, şi el iarăşi ţi-a urmat sfatul. Şi de asta facem noi, acum, această plimbare matinală.

- Ei, pînă acum nu s-a întîmplat nimic rău.

- Dar peste un ceas...

- Cine ştie!

- Dragul meu, n-ai auzit ce ne-a spus domnul de Verne? Domnul de Lacy vrea o luptă pe viaţă şi pe moarte, mai întîi cu pistolul şi apoi, de va fi nevoie, cu spada. E un duel de sălbatici.

- Ei, răspunse mentorul plictisit, cu atît mai rău pentru el; de Verne îl va ucide.

- Ori va fi ucis.

- Ce vorbeşti!, răspunse cu nerăbdare bătrînul zvăpăiat. Priveşte-l!, cum poate să fie ucis un om aşa de calm, aşa de stăpîn pe sine?

- Taci, răspunse al doilea martor, priveşte, mai bine, acolo, la trunchiul copacului, unde stă marchizul de Lacy şi-şi fumează ţigara. Şi el e tot aşa de liniştit ca şi adversarul său. Cu toate astea unul din ei va fi mort peste un ceas.

Trăsura se opri. Cei doi martori coborîră şi se îndreptară spre martorii lui Gontran, care veneau spre ei. În acelaşi timp, domnul de Verne descălecă, îşi legă calul de un copac, îşi aprinse încă o ţigară

şi aşteptă sfîrşitul convorbirii scurte şi necesare, pe care martorii o au întotdeauna între ei.

- Domnilor, zise maiorul, se pare că afacerea nu s-a putut aranja.

- Afacerile de onoare nu se aranjează niciodată pe terenul de duel, răspunse înţepat mentorul.

- Nu, zise şi celălalt martor al domnului de Verne, dar se mai pot uşura condiţiile.

- Nu înţeleg, răspunse Colonelul pe un ton înţepat.

- Pentru o ceartă atît de neînsemnată ca aceea dintre domnii adversari, urmă împăciuitorul, eu socot că e suficient un duel cu pistolul, ori unul cu spada pînă la prima rănire.

- Imposibil!, răspunse maiorul. De Verne şi domnul de Lacy vor să se bată pe viaţă şi pe moarte.

Nu mai era loc pentru nici o discuţie. Martorii se salutară şi apoi discutară condiţiile luptei. Mai întîi se traseră la sorţi spadele, şi domnul de Lacy ieşi cel dintîi. Cu pistoalele trebuiau să tragă fiecare cîte două focuri, fiecare avea să se servească de propriile sale arme.

Conveniră ca adversarii să stea la douăzeci de paşi depărtare unul de celălalt, fără dreptul de a înainta, ori a se da înapoi şi, la un semnal dat, să tragă cîte două focuri unul asupra celuilalt.

La un semn al martorilor respectivi, Gontran şi domnul de Verne, care stătuseră la o parte, se apropiară şi schimbară un salut ceremonios.

În clipa aceea, domnul de Verne simţi un fior misterios, pe care nu şi-l putea explica şi mentorul lui îl văzu îngălbenind.

- Dar ce ai?, îl întrebă acesta. Nu ţi-e bine?

- Nu, răspunse Octav, dar am observat ceva ciudat.

- Ce?

- De cîte ori m-am duelat - şi asta am făcut-o de optsprezece ori într-un interval de zece ore - am simţit o mîncărime în palma stîngă în momentul cînd luam spada; ăsta era un semn bun: adversarul meu rămînea mort, ori grav rănit.

- A! Şi?

- Ei bine, azi nu simt mîncărimea, şi asta mă contrariază.

- Ce prostie!

- Zău!, murmură domnul de Verne zîmbind visător, se poate să fiu omorît!

Mentorul înălță din umeri, celălalt martor, însă, se uită pe furiș la el și i se păru că vede pe fața lui strigătul morții.

" Sărman prieten! " se gîndea el.

Domnul de Verne era, însă, prea brav. Cu voință înăbuși presimțirea aceasta. El luă pistoalele din mîna martorului său și se așeză în fața lui Gontran, la distanța indicată.

Cei doi adversari stăteau cu capul sus, cu pistolul în mînă, calmi și mîndri amîndoi și așteptau cele trei semnale obișnuite care fură date de Colonelul Percelin. Cele două focuri se auziră în același timp, iar cei doi dueliști rămaseseră în picioare.

" Mîncărimea n-a venit, se gîndea domnul de Verne, mîna mi-a tremurat. "

Într-adevăr, gloanțele lui atinseseră părul lui Gontran, iar acela al marchizului îi găurise pălăria, la două degete de țeastă. Amîndoi ochiseră capul.

" Drace!, își zicea în același timp domnul de Lacy, e evident, trag prost; eu, care, altădată, împușcam un porumbel la șaizeci de pași, n-am nimerit pe un om la douăzeci. Am să ochesc inima, e mai sigur."

Și înainte ca domnul de Verne să fi ripostat, Gontran trase pentru a doua oară și brațul lui Octav căzu mort de-a lungul trupului, lăsînd să-i scape arma încărcată.

- E rușinos!, murmură domnul de Lacy furios; în loc să-l ucid, i-am împușcat brațul.

Și el se apropie de domnul de Verne, la care alergau și martorii.

- Domnule, zise el, sînt un neîndemînatic și vă rog să mă iertați. Dacă, cel puțin, v-aș fi împușcat brațul stîng, n-ar fi fost așa de rău, căci am fi putut continua lupta cu spada.

- Liniștiți-vă, domnule, răspunse de Verne zîmbind cu toată grozava durere ce resimțea, eu mînuiesc spada cu mîna stîngă și sper să vă omor ca să vă mîngîi de zdrobirea brațului.

Domnul de Verne ceru o spadă și se așeză imediat în poziție; brațul drept îi atîrna în jos, însîngerat.

- Domnilor, strigară martorii, care voiau să intervină și să pună capăt acestei lupte sălbatice; domnilor, destul!

- Nu, nu, răspunse domnul de Verne, brațul mă doare grozav și trebuie să mă iau cu alt gînd. Să începem, domnule, să începem.

Gontran își luă spada, luă poziția și apoi începu între acești doi

bărbaţi, deveniţi duşmani neîmpăcaţi din pricina unei femei, o luptă înverşunată, fără cruţare şi pe care numai moartea o putea opri. Domnul de Verne se lupta ca un om nebun de durere, dar dorinţa de a-l ucide pe adversar îl stăpînea aşa de mult, că nu uita nici una din tainele duelului. De altfel, el era stîngaci şi numai faptul acesta ar fi încurcat pe un duelist mai puţin destoinic ca domnul de Lacy.

Gontran, însă, era aşa de liniştit, ca şi cum ar fi stat la masa de bacara de la Jockey-Club, sau ar fi arătat, în sala de arme, o lovitură nouă venită din Italia, ţara loviturilor secrete.

Gontran nu se lupta ca un om enervat şi mînios, ci cu hotărîre rece, fermă, irevocabilă de a-l ucide pe domnul de Verne. El părea că execută o sentinţă legală.

Timp de zece minute, cu tăişurile încrucişatè, amîndoi înaintau şi se dădeau înapoi, uzînd de toate şiretlicurile, de ripostele cele mai fulgerătoare, ochi în ochi, cu buzele strînse, învîrtindu-se într-un spaţiu strîmt, ca doi lei despărţiţi prin nişte zăbrele de fier şi care caută să se încaiere. Martorilor le dăduseră sudorile şi inima nu le mai bătea de groază.

Deodată, domnul de Verne scoase un ţipăt, se împletici, scăpă spada şi duse mîna la inimă, se mai clătină puţin ca un om trăsnit, apoi se prăbuşi pe spate murmurînd:

- S-a sfîrşit cu mine!

Într-adevăr, era mort. Gontran îi dăduse în piept acea lovitură dreaptă, cunoscută în sălile de arme sub numele de lovitura lui Jean-Louis.

Atunci, domnul de Lacy îşi încrucişă braţele şi murmură:

- Arabul căruia i se furase iapa a urmărit mai întîi pe hoţ şi l-a răpus; după aceea a omorît şi iapa. Ţine-te bine, Leona!

În acelaşi timp, mentorul spuse:

- Ciudat lucru. Dacă ar fi simţit mîncărimea, l-ar fi ucis pe marchiz. Oamenii superstiţioşi nu fac decît prostii. Dacă îi abate ceva, apoi s-a isprăvit!

CAPITOLUL LVI

Sancţiunea sîngeroasă

Să ne întoarcem la Leona, pe care am lăsat-o ieşind din casă, în urma poruncii lui Gontran. Femeile de felul Florentinei sînt nemiloase faţă de bărbatul care le iubeşte în genunchi, tremurînd, docil, respectuos şi gata să le satisfacă cele mai ridicole capricii. Pe un asemenea bărbat ele îl dispreţuiesc, îl înşeală, îşi bat joc de el şi-l calcă în picioare. Dacă le-ar veni bine, l-ar arăta cu degetul, ca să-l expună rîsului lumii întregi. Pe acela, însă, care le vorbeşte ca stăpîn, care porunceşte scurt, imperios, care pentru o singură vorbă le-ar ucide fără să clipească din ochi, pe acela ele îl iubesc cu patimă şi-i suportă tirania cu o tainică voluptate. Leona îl dispreţuise şi rîsese de Gontran amorezat şi credul, de Gontran care avea încredere în dînsa. Ea adorase pe Gontran banditul, care se luptase pentru ea şi o furase infamului Giuseppe.

Apoi, ascultînd de sfaturile perfide ale Colonelului, ea începuse iarăşi să nesocotească pe omul acesta care avusese slăbiciunea să renunţe la propria-i personalitate şi libertate, din dragoste pentru ea. Apoi simţise o nevoie tainică de răzbunare la amintirea chinurilor ce suferise de cînd Gontran n-o mai iubea; şi această nevoie de răzbunare o făcuse să fugă şi să meargă la domnul de Verne.

Dar cînd Gontran a reapărut deodată, palid de mînie, frumos de indignare, cînd a venit s-o caute în strada Victoriei ca şi cum ar fi reclamat pe o sclavă, cînd Gontran a aruncat cu dispreţ mănuşa în

obrazul lui Octav zicîndu-i: " Pe mîine! ", atunci el s-a reînălţat dintr-odată pe piedestalul pe care ea i-l ridicase în inimă.

Ea ieşise din casa domnului de Verne ca un cîine docil care vine cînd îl fluieri, umilită, îl urmase pe Gontran fericită de mînia lui şi gata să moară, dacă el ar fi voit, numai de i-ar fi îngăduit să moară sub ochii lui. Odată mai mult tigroaica era îmblînzită şi sclava îşi relua jugul.

Ea resimţi atunci o furie puternică împotriva Colonelului şi, fără să-i spună lui Gontran (dar ne amintim că Gontran îi astupase gura cu asprime şi-i poruncise să intre în casă), Leona petrecu o noapte de chin şi de emoţii stranii pe care le provoca imaginaţia ei vie şi meridională.

Ba tremura pentru viaţa mult iubitului ei Gontran, pe care-l vedea murind în duel a doua zi şi atunci făcea tot soiul de jurăminte solemne, cu acea pietate superstiţioasă a italienilor, cărora pericolul le insuflă o credinţă trecătoare, ba se gîndea că Gontran va fi neîndurat în răzbunarea sa şi nu-i va ierta această nouă trădare; atunci o cuprindea un fel de groază amestecată cu o bucurie superstiţioasă şi se vedea îngenunchind, aşteptînd moartea din mîinile omului pe care-l dispreţuise - toată existenţa dramatică şi sumbră a aventurierei titrate şi bogate: amestecul acela de lux şi de mizerie, de aplauze şi de infamii secrete, adoraţia şi dispreţul mulţimii, bărbaţii încăierîndu-se pentru unul din zîmbetele ei, bărbaţi morţi blestemînd-o; Florenţa şi palatul de marmură şi aur unde o instalase capriciul unui nobil senil şi atît de degenerat că i-a dat şi numele lui, apoi banditul Pepe, Abruzzi, Gontran, teribilele scene de la castelul Pulcinella; într-un cuvînt, toată viaţa acestei femei stranii, viaţă splendidă şi lugubră totodată, tot traiul acesta se perindă numai într-o oră pe dinaintea ochilor fascinaţi ai Leonei.

Acestei amintiri teribile, în care-i apăruse tot trecutul, îi urmă deodată o emoţie bizară şi ea căzu pe spate scoţînd un ţipăt ca şi cum ar fi fost lovită în acelaşi timp la cap şi la inimă. Visul era atît de plastic, că ea nu-şi mai putea da seama dacă dormea ori era trează, dacă era încă printre cei vii sau dacă aparţinea, de acum, imperiului umbrelor. În delirul ei văzuse, ori i se păruse că vede reflectîndu-se în oglindă o figură contractată şi sinistră, un zîmbet care părea să fie un verdict de moarte, un deget ameninţător

întreptîndu-se spre ea şi două buze palide şi subţiri murmurînd fraza teribilă:

- Vei muri!

Ea se întoarse şi văzu o parte din perete lunecînd la o parte, descoperind o intrare şi în acea uşă apărînd un om. Omul acela era palid şi sinistru, un zîmbet care părea o sentinţă de moarte flutura pe buzele lui şi el mergea drept la Leona, după cum călăul se apropie de condamnat. Leona scoase un ţipăt, numai unul în care păreau că, se amestecă dragostea ei, groaza ei, o spaimă nedescrisă şi o nădejde nebună. Omul acesta care intra mut şi calm ca statuia destinului fatal, era marchizul Gontran de Lacy.

Ce s-a petrecut în acea noapte? Nimeni n-a ştiut. A doua zi strada Chaussée d'Antin era plină de curioşi. Leona fusese găsită moartă în budoarul ei. O scrisoare era pe măsuţă:

" Astăzi, 25 iunie 18..., - dictase Gontran cu o liniştе care a stins ultima nădejde a Leonei, după cum vîntul nopţii stinge lumina slabă a unui oaspete - astăzi am fost cauza funestă a unui duel între Domnul Gontran de Lacy şi domnul Octav de Verne, pe care-l iubeam... "

Ziarele publicară numai următorul fapt divers:

" Noaptea trecută, nu se ştie exact la ce oră, o femeie celebră în lumea pariziană s-a sinucis de bunăvoie. Într-o scrisoare de cîteva rînduri, ea spune că se omoară din cauza unei mari nenorociri în dragoste. "

CAPITOLUL LVII

Triumful inimii

Pe cînd se povesteau la Paris evenimentele amintite, Emmanuel, fiul adoptiv al defunctului marchiz de Flars, tot mai era încă la Mort-Dieu; el scrisese Colonelului acea scrisoare în care-i povestise emoţiile baroanei şi felul cum primise ea declaraţia lui de dragoste.

În momentul cînd termina scrisoarea, ceasul bătea ora nouă.

- Haide, zise el, nu trebuie să mai ezit, ar fi de prost-gust să rămîn, cînd ea mi-a zis să plec. De altfel, absenţa nu face decît să mărească o patimă născîndă.

Emmanuel coborî din camera lui şi întrebă dacă baroana se trezise. Nu putea să plece fără să-i sărute mîna.

- Doamna baroană, i se răspunse, a plecat demult, călare.

- Dar unde s-a dus?, întrebă tînărul care bănuia că ea a vrut să scape de scena despărţirii.

Nimeni nu ştia. Ea apucase pe drumul spre Châteaurou, fără a lăsa vreun răspuns.

- Nu se poate să plec fără a o mai vedea o dată, se gîndea Emmanuel. Voi aştepta pînă se întoarce.

În vremea aceasta, baroana călărea în goană mare, fără nici o ţintă, aşa, la voia întîmplării.

În ajun, cînd doamna de Mort-Dieu văzuse un bărbat la picioarele ei, inima i se înfiorase. Era adorată de un bărbat tînăr şi frumos, cu vorba înflăcărată şi seducătoare, ea nu fusese iubită decît de un bătrîn posac şi gîcevitor.

Dacă în sulfetul virgin al unei femei de treizeci de ani se trezeşte într-o bună zi şi dorinţa de a fi iubită, dorinţa aceasta devine arzătoare şi o consumă. Doamna de Mort-Dieu petrecuse o noapte agitată, noapte de luptă, cînd inima se războia cu mintea, cînd femeia aceasta, resemnată la o viaţă retrasă, la o izolare completă, începu să gîndească cum că existau prin lume alte femei mai puţin frumoase, mai puţin invidiate ca ea, şi care la braţul unui soţ tînăr străbăteau fericite prin vîltoarea ameţitoare a vieţii mondene şi luxoase. Sărmana femeie, a cărei tinereţe fusese tristă, visă timp de cîteva ore o viaţă de plăceri şi de bucurii: femeia de treizeci de ani se trezi la viaţă. Acum, mai că-i părea rău că-i ceruse lui Emmanuel să plece.

Dar dimineaţa, cînd se crăpă de ziuă, cînd se duse la fereastră ca să-şi răcorească în aerul dimineţii fruntea-i arzătoare, se petrecu o reacţie în sufletul ei. Din odaia ei se zărea, cale de un sfert de leghe, cimitirul satului, acel modest cîmp de pace unde bărbatul ei îşi dormea somnul de veci la umbra unei cruci mari, care se înălţa printre crucile modeste dimprejur, după cum şi castelul domină colinele. Vederea acelei cruci îi aminti tinerei femei jurămîntul ce-l făcuse soţului său în agonie, îşi aminti şi de existenţa tînărului peste viaţa căruia trebuia să vegheze ca o mamă şi căruia trebuia să-i transmită intactă averea pe care i-o lăsase răposatul, ca un depozit sfînt.

Era o dimineaţă splendidă de vară, păsările cîntau prin copaci, cîmpia era verde şi zefirul parfumat; doamnei de Mort-Dieu i se părea că adevărata fericire pentru dînsa era acolo, între amintirile din trecut şi speranţele ei viitoare concentrate pe capul lui Octav de Verne, în singurătatea aceea unde Dumnezeu îi trimitea cîte o rază de soare, un cîntec de păsărică, un parfum de clematită şi de iasomie, unde se desfăşura înaintea ochilor ei un pasaj verde mărginit de pădurile cele mari, la umbra cărora se refugiază sufletele visătoare şi inimile îndurerate.

Şi ea renunţă la Emmanuel. Iar pentru ca hotărîrea ei să nu se zdruncine, voi să evite o ultimă întrevedere şi porni călare, fără să ştie unde se duce, dar hotărîtă să nu se întoarcă la Mort-Dieu decît abia după-masă. După ce urmase cîtva timp drumul spre Châteaurou, ea apucă apoi pe un drum de-a curmezişul. Cărarea aceasta

mărginită de o parte de un zid vechi acoperit cu iederă şi cu plante parazitare, şerpuia de cealaltă parte de-a lungul unui rîu pe al cărui mal se înălţau sălcii bătrîne şi melancolice şi ducea la o moară, cale de-o leghe de la Mort-Dieu. Calul nu mai mergea în trap, ci înainta cu paşi leneşi. Călăreaţa îl lăsă în voie; ea păru mulţumită de mersul acesta domol, care se potrivea cu starea ei visătoare.

Drumul şi apa erau paralele, ele părăsiră în curînd cîmpia şi apucară pe sinuozităţile unei văi mici, sălbatice şi încîntătoare. Valea era acoperită cu o pădure deasă şi de nu s-ar fi auzit la capătul ei zgomotul morii, te-ai fi putut crede aici într-o singurătate completă, căci nicăieri nu se zărea urmă de om, ori de munca lui. Apoi, deodată, valea forma o ultimă cotitură şi atunci se zărea, în mijlocul unui desiş de sălcii plîngătoare şi de ulmi, o căscioară albă înconjurată de o mică pajişte împestriţată toată cu volburi albastre şi margarete albe. Era moara.

La sosirea baroanei, morarul sta călare pe o crată de ulm şi curăţa copacul de ramurile uscate şi de omizi, morăreasa sta în prag, iar cei doi copii ai lor, doi plozi cu părul zbîrlit, cu feţele arse de soare, cu ochii vii, se rostogoleau prin iarba verde.

La vederea castelanei, morarul coborî din copac, iar morăreasa îi ieşi în întîmpinare.

Amîndoi erau tineri şi frumoşi, de acea frumuseţe robustă şi pîrlită de aerul tare, de cîmp, şi ei se iubeau cum se iubesc două inimi naive şi cinstite. Moara lor îi hrănea, copiii erau toată bucuria lor, dragostea lor le făcea viaţa plină.

Doamna de Mort-Dieu rămase două ceasuri în mijlocul acestei fericiri paşnice. Ea îi invidia şi pentru prima dată se gîndi la fericirea nemărginită a maternităţii şi se căia acum că renunţase de bunăvoie la dragostea pe care în ajun Emmanuel o depusese la picioarele ei.

Cînd porni înapoi spre castel, era aşa de puţin sigură de ea însăşi şi se temea aşa de mult să nu cedeze, că dorea din tot sufletul să nu-l regăsească. Dorinţă zadarnică. În momentul cînd trecu poarta parcului, ea zări la capătul aleii diligenţa lui Emmanuel, care aştepta în faţa peronului. El nu plecase.

Baroana se făcu albă ca varul şi parcă tot sîngele i se strînse în inima care începu să bată furtunos.

- Doamne, Dumnezeule!, murmură ea, dă-mi curajul necesar!

Emmanuel se şi apropiase de ea şi îi spunea cu o voce care o tulbură şi mai tare:

- Am voit să vă mai văd pentru ultima dată.

El îi oferi braţul, ea-l luă, şi în mîna sa care o strîngea uşor, Emmanuel simţi că mîna baronesei tremura. Amîndoi intrară în castel tăcuţi, emoţionaţi şi fără să schimbe o vorbă se duseră în budoarul în care doamna de Mort-Dieu stătea de obicei. Pe o măsuţă era o scrisoare cu marginile îndoite. Factorul o adusese de dimineaţă.

La vederea acestei scrisori, care desigur că ascundea nişte veşti teribile în plicul cernit, doamna de Mort-Dieu se înfioră şi deveni şi mai palidă. Ea deschise scrisoarea, se uită la iscălitura pe care nu o cunoştea, apoi o citi repede şi scoase un ţipăt, ţipătul unei mame care află că moartea i-a răpit copilul. Apoi ea căzu jos leşinată şi scrisoarea fatală îi căzu din mînă: epistola aceea scrisă de un prieten al domnului de Verne anunţa baroanei moartea nefericitului tînăr ucis în duel de către marchizul Gontran de Lacy.

*

Timp de o săptămînă baroana de Mort-Dieu plutise între viaţă şi moarte şi în tot timpul acesta Emmanuel veghease la căpătîiul ei. Apoi tinereţea şi puterea răpuseră durerea. Ea-şi reveni şi cînd aruncă o privire deznădăjduită asupra viitorului în care nu mai avea pe nimeni de iubit - pentru că singura fiinţă asupra căreia concentrase toată afecţiunea ei nu mai era - ea-l zări pe Emmanuel îngenunchiat lîngă patul ei, sărutîndu-i mîna şi şoptind:

- Sînteţi nobilă şi frumoasă şi vreţi să renunţaţi la viaţă la treizeci de ani. Nu vreţi a-mi îngădui să prefac o existenţă cenuşie într-o fericire nemărginită?

Inima tinerei femei tresări şi grăi în locul ei; ea nu-şi mai retrase mîna pe care tînărul o acoperea cu sărutări fierbinţi.

*

După cîteva zile, Colonelul Leon primea următoarea scrisoare:

"Scumpul meu Colonel,

Peste o săptămînă mă căsătoresc cu doamna baroană de Mort-Dieu. Cînd i-am înşirat averea, eu am tăinuit un milion. Milionul acesta îl voi da bietului baron, care nu e Mort-Dieu decît cu numele, dumneata o ştii prea bine, căci ai pus să-l ucidă pe acela în vinele căruia curgea într-adevăr ultima picătură de sînge a acestei viţe de nobili. Vezi, cum triumfă Asociaţia! Dacă răposatul baron de Mort-Dieu s-ar trezi din mormîntul său, nu prea ar fi mulţumit să vadă că aşa-zisul său fiu va fi stăpîn pe o rentă de cincizeci de mii de franci.

De altfel, scumpul meu Colonel, eu o iubesc pe baroană şi simt că am toate motivele pentru a fi un soţ fericit.

Al dumitale,

Emmanuel"

CAPITOLUL LVIII

Puiul tigrului

A doua zi după înmormîntarea Leonei, fără pompă şi fără zgomot, la cimitirul Montmartre, în prezenţa cîtorva indiferenţi, Colonelul se trezi vesel, sări din pat sprinten ca un băieţandru şi se îmbrăcă cu multă grijă. S-ar fi zis că a întinerit cu douăzeci de ani şi se duce după cuceriri.

- Jean, zise el servitorului care era la el şi valet şi groom, să înhami pe " Abanos " la tilbury şi să spui bucătarului că nu mănînc acasă.

- La ce oră doriţi să plecaţi?, întrebă valetul.

- Imediat.

Jean plecă. Colonelul se tolăni într-un fotoliu lîngă foc şi aprinse o ţigară.

- Ei, mi se pare că de trei luni de zile cam neglijez afacerile mele personale pentru afacerile Asociaţiei. Pînă azi, eu, şeful, am rămas în umbră pentru a înlesni calea celorlalţi domni.

Colonelul începu să zîmbească.

- Răbdare! Va veni şi ceasul meu şi cu toţii vor plăti scump şi exact.

Colonelul trase din ţigară, suflă fumul în rotogoale mici, albăstrui, şi urmă:

- Fiecare om are patimile şi afecţiunile lui. Cei şase pungaşi pe care i-am înrolat sub steagul Spadei erau robii viciilor lor; Gontran

o iubea pe Leona, Lemblin pe Marthe de Ruvigny şi visa moştenirea generalului, Chalambel voia să fie marchiz de Montgory, Renneville visa să meargă să câştige la Baden ceea ce pierduse în cluburile din Paris, d'Asti voia să se însoare cu verişoara sa şi Mort-Dieu visa stăpînirea milionului pe care i-l furase tatăl său. Or, Lemblin, Gontran, Chalambel şi d'Asti şi-au ajuns ţinta, mai rămîn Mort-Dieu şi Reneville. Pe acesta din urmă îl vom însura şi Mort-Dieu îşi va lua înapoi milionul din lăzile lui Chalambel.

- Atunci, domnii mei, sfîrşi Colonelul cu zîmbetul său teribil şi misterios, şeful ligii voastre, omul plin de abnegaţie care încă n-a cerut partea sa, v-o va cere şi, pe legea mea, va fi partea leului!

- Tilbury-ul e gata, zise Jean din prag, întrerupînd astfel monologul stăpînului său.

Colonelul se sculă, îşi luă pardesiul, mănuşile şi pălăria şi coborî cîntînd în curte, unde Abanos, un minunat cal englezesc, gîfîia de nerăbdare umplîndu-şi zăbala cu spumă. Şeful Tovarăşilor Spadei luă hăţurile, trosni cu biciul, pe cînd Jean se urca pe băncuţa din spate. Nobilul Abanos plecă cu iuţeala unei săgeţi şi coti la colţul străzii Helder. Era ora zece.

Dimineaţa era splendidă şi bulevardul plin de lume care se plimba. Calul Colonelului era aşa de frumos, tilbury-ul era aşa de uşor şi de elegant, că trecătorii se opreau pentru a arunca o privire de admiraţie ori de invidie fericitului posesor al unui asemenea echipaj. Colonelul purta o haină albastră, cu nasturi de aur şi un pardesiu de alpaca alb, cum cerea moda de atunci.

Marea îndemînare cu care mîna calul, dădea o mare distincţie întregii sale înfăţişări.

- Uite un fante bătrîn, care are desigur rente frumoase!, murmurară cîţiva pietoni de pe trotuarul bulevardului Capucines.

Colonelul ajunse la Champs-Elysées, trecu răspîntia, cîrmi pe strada Chaillot, mai merse vreo zece minute şi apucă pe ulicioara îngustă formată din zidurile grădinilor de plante mari, din care cele mai multe au dispărut acum. La capătul acestei ulicioare se înalţa, între curte şi grădină, o căsuţă albă, cu obloane verzi, cu acoperişul în formă de terasă, ca la castelele italieneşti. Nu era un palat, era un mic pavilion drăguţ, un fel de reşedinţă misterioasă a unei zîne ori a unei femei.

Trecătorii, care erau cam rari pe aici, se opreau fără voie la grilaj şi priveau curioşi curticica aceasta acoperită cu iarbă, cu zidurile asediate de iederă şi cu o fîntînă arteziană la mijloc. Se uitau apoi şi la obloanele pe jumătate închise, la servitorul fără livrea care trecea uneori prin curte cu o mutră nepăsătoare, şi admirau sub şopronul deschis din stînga clădirii un frumos faeton cumpărat, desigur, pe un preţ măricel.

Cine era fiinţa misterioasă care locuia în acest paradis uitat, în acest adăpost pierdut în mijlocul unui ocean zgomotos?

Tilbury-ul Colonelului se opri în poartă. Imediat se întredeschise o uşă de la parterul pavilionului, un servitor fără livrea sosi în fugă şi deschise marea poartă a curţii. Tilbury-ul intră înăuntru.

Servitorul acesta era un bătrîn înalt, cu mustaţă cărunţă, iar după ţinuta lui bănuiai că era un vechi soldat.

- Bună ziua, bătrînul meu Job, zise Colonelul a cărui fizionomie aspră şi cam brutală luase în clipa aceasta un aspect blînd şi melancolic.

- Să trăiţi, domnule Colonel!, răspunse bătrînul soldat salutînd milităreşte.

- Ce face copilul?, întrebă Colonelul aruncînd hăţurile lui Jean şi sărind jos.

Job încruntă sprîncenele:

- Rău, zise el.

- Cum rău?, întrebă Colonelul îngălbenind. Nu cumva e bolnav?

- Trupeşte, nu!

- Dar cum?

Job puse degetul arătător pe fruntea-i încreţită:

- Răul stă aici, zise el, poate şi aici.

Şi mîna bătrînului coborî de pe frunte şi se fixă în dreptul inimii.

- Afurisită treabă!, exclamă Colonelul. Poate că e amorezat! Ah! Dacă nenorocita care a tulburat fundul sufletului copilului meu nu-şi repară greşeala, vai de ea, cu mine va avea de-a face!

Şi căpetenia Tovarăşilor Spadei intră repede în casa cea albă, străbătu un mic vestibul cu pardoseala de marmură şi urcă iute treptele unei scări întortocheate care ducea la primul etaj. Aici, el deschise o uşă şi se opri în pragul unei încăperi care merită s-o descriem scurt.

Era un fel de cabinet de lucru sau, mai degrabă, o cameră de fumat, capitonată cu covoare turceşti, cu patru ferestre care dădeau în grădină şi în curte. Un lux feeric era desfăşurat în împodobirea acestei săli, în care totul amintea de Orient: covoare de Smirna, mobile de lac, cutii din lemn de santal ori de aloe erau puse pe etajerele drăguţe, după cristalurile trumourilor, ghivece cu flori exotice erau înşirate pe pervazele ferestrelor. În mijloc era un divan rotund acoperit cu stofă la fel ca aceea de pe pereţi; pe pereţi atîrnau tablouri iscălite de pictori renumiţi; între ferestre erau două panoplii, una cu arme de vînătoare, alta cu arme indiene, arabe, persane şi turceşti. Era cea mai frumoasă cameră de fumat pe care ar fi putu-o visa vreodată un om.

Colonelul se opri în prag şi examină cu o privire vădit afectuoasă o persoană pe care o zărea pe jumătate culcată pe divan. Era un tînăr de vreo douăzeci de ani, blond şi delicat, cu privirea melancolică, cu faţa de crin, cu mîini de ceară, un tînăr aşa de frumos şi de gingaş că te întrebai dacă nu era o femeie tînără care se ascundea sub hainele celuilalt sex.

În clipa cînd Colonelul intră, tînărul îmbrăcat cu o haină de casă de catifea neagră, sta pe jumătate culcat pe divan, cu privirea-i azurie aţintită pe florile covorului şi atît de cufundat în visare, că nu auzi zgomotul făcut la deschiderea uşii.

- Ce palid e!, murmură Colonelul şi inima începu să-i bată cu putere.

El se apropie în vîrful picioarelor şi îngenunchie lîngă tînăr, strigîndu-l pe nume şi cuprinzîndu-l în braţe cum ar fi făcut o mamă.

- Armand, zise el, dînd vocii sale, de obicei poruncitoare şi aspră, un accent de nespusă duioşie.

Tînărul se trezi din visarea sa şi zîmbi.

- Bună ziua, tată, zise el, ce bun eşti că ai venit să-ţi vezi băiatul.

- Dragul tatei!, murmură bătrînul soldat aşezîndu-se lîngă tînăr. Te-am cam neglijat de o vreme încoace, dar să mă ierţi... am avut treabă... am călătorit...

- Ai călătorit, tată?

- Da, puiule.

- O, de ce nu m-ai luat cu tine?

. Colonelul tresări.

- Nu se putea, răspunse el.

- Şi mie mi-ar place să călătoresc, urmă tînărul cu tristeţe. E atît de bine să mai schimbi aerul.

- Nu-ţi place aici, dragul tatei?

- Am fost fericit aici.

- Dar acum?, întrebă Colonelul, a cărui voce tremura de emoţie.

- Ah, acum... tată... acum...

Armand oftă şi Colonelul văzu că ochii i se umpleau de lacrimi.

- Drace, drace!, strigă el. Ce ai şi cine te-a necăjit?

Lacrimile izvorîră din ochii tînărului şi căzură pe mîna Colonelului care scoase un ţipăt, ca şi cum l-ar fi ars. El îngenunchie din nou, privind copilul cu ochi rugători, luînd mîinile mici într-ale lui.

- Vorbeşte... spune-mi, care-i suferinţa ta şi de ce suferi? Se vede că tu nu ştii cine sînt eu. Nu ştii că tatăl tău va zdrobi, cum zdrobeşte un şarpe veninos, pe omul ori pe femeia care te-a făcut să plîngi?

- Tată, şopti copilul, de o lună de zile sufăr un chin nespus, de ieri mi-a intrat moartea în suflet...

- Vorbeşte odată, dragul tatei! Spune-mi, te implor, se ruga Colonelul disperat şi săruta mîinile albe ale lui Armand.

- Ascultă, tată, de o lună de zile iubesc o femeie, o iubesc cu înflăcărare, cu sfinţenie, cu toată puterea sufletului meu... aş muri bucuros pentru ea. Ei bine, femeia aceea nu mă iubeşte.

- Te va iubi, pe viul Dumnezeu!

- Ea iubeşte pe altcineva...

- Îl voi omorî.

Colonelul rosti aceste trei cuvinte cu atîta sînge rece, că Armand se înfioră.

- Dar ea m-a insultat... m-a lovit cu mănuşa, urmă Armand plîngînd cu sughiţuri.

Colonelul devenise palid ca un mort.

- Te-a lovit?, strigă el.

- Da... cu mănuşa.

- Dar unde?... cînd?...

- Ieri... la balul ei.

- La balul ei? Cum o cheamă? Spune-mi numele ei şi o voi ucide.

- O iubesc!, urmă Armand. O iubesc şi o urăsc.

- Numele! Numele ei!, repetă Colonelul furios ca o fiară.

- Baroana de Sainte-Luce, şopti el încet, ca şi cum n-ar mai fi avut puterea să vorbească.

Colonelul înălţase întreaga-i statură de atlet, el încrucişase braţele pe piept, privirea o ţinea aţintită în pământ, buzele-i erau vinete, nările dilatate de furie, lovi cu piciorul şi murmură:

- Am auzit de multe ori numele acestei femei. Ba am şi văzut-o: e blondă, mică, albă şi are ochi negri. Am auzit, chiar, că ea ascunde plăceri misterioase sub un nume nobil şi o existenţă austeră, că e un demon căruia îi place să aducă moarte în inimile pe care le încătuşează, că e blazată şi lipsită de suflet şi că se joacă cu patima dragostei, după cum tigrul se joacă cu prada lui. Şi femeia aceasta mi-a captivat copilul!

"Ei bine!, urmă Colonelul, ne vom măsura, doamnă baroană de Sainte-Luce! Vom vedea dacă vei da aşa iute gata pe tată, după cum l-ai dat pe fiu... Între noi doi! "

Apoi Colonelul apucă iarăşi mîinile fiului său:

- Cum se numeşte el, omul pe care ea cutează să-l prefere ţie?

- Contele Stewan.

- Un rus?

- Da.

- Bine, răspunse Colonelul, el e un om mort.

El se aşează iarăşi lîngă Armand şi adăugă:

- Spune-mi totul... spovedeşte-te tatălui tău.

CAPITOLUL LIX

O hotărîre sinistră

O oră după aceea, Colonelul - care plecase de acasă cu vorba că nu se va înapoia decît seara, căci avusese de gînd să meargă la fiul său la masă, la Versailles ori la St. Cloud - se întorcea în strada Helder, sumbru, trist, încrustat şi căzu zdrobit pe fotoliul său, unde fumă combinînd planurile lui drăceşti. Omul acesta atît de crunt îşi pierdea capul la gîndul că fiul lui adorat suferea.

" Haide!, îşi zise el după o clipă de visare şi de nehotărîre. Am făcut eu treburi mai grele, acum ori niciodată trebuie să arăt că eu sînt căpetenia Tovarăşilor Spadei. "

Colonelul scrise următoarea circulară:

" Colonelul cheamă pe asociaţii săi la o consfătuire într-o afacere extrem de gravă. Întrunirea va avea loc joia viitoare, la orele opt seara, la Cavalerul d'Asti, reţinut încă la pat din pricina rănii sale. "

- Doi vor lipsi, îşi zise el. Lemblin, care e în Africa, şi Chalambel, care dă asalt doamnei de Mort-Dieu; dar ceilalţi vor veni.

Într-adevăr; ei veniră. Joia următoare, la ora opt seara, patru din Tovarăşii Spadei, între care se număra şi Colonelul Leon, se adunară la cavalerul d'Asti. Acesta era în pat, slăbit încă, dar intrat în

convalescenţă şi bucurîndu-se de toate facultăţile sale intelectuale. Colonelul, care de obicei avea un zîmbet semeţ şi batjocoritor pe buze, era în seara aceea întunecat şi îngîndurat şi Tovarăşii Spadei se întrebau în ce dramă îi va încurca el acum.

- Domnilor, începu el cu voce tărăgănată şi tristă, eu sînt şeful vostru şi pînă acum v-am servit pe voi toţi.

- Aşa e, murmură Cavalerul.

- Astăzi, urmă Colonelul, am venit să vă spun că, la rîndul meu, am nevoie de Asociaţie.

- Sîntem la dispoziţia dumitale, Colonele!

- Domnilor, există pe lumea aceasta, chiar aici la Paris, o fiinţă pe care o iubesc aşa cum leoaica îşi iubeşte puiul. Fiinţa aceasta, e toată viaţa mea, e fiul meu.

Tovarăşii se priviră cu uimire.

- Da, urmă şeful, am un fiu... un fiu care va ignora totdeauna tainele vieţii tatălui său, o fiinţă bună şi plăpîndă pe care n-o puteţi vedea fără a o iubi şi care are inima şi cugetul atît de curate cum nu le are decît cea mai curată făptură a lui Dumnezeu. Ei bine, copilul acesta are nevoie de braţele noastre, de inimile noastre, de toată strădania noastră.

- Îl vom servi!, zise Cavalerul.

- Marchize, se adresă Colonelul lui Gontran, dumneata ai servit pînă acum suficient Asociaţia, ca să-ţi mai atribui un rol activ într-o afacere personală şi-ţi dau toată libertatea.

- O, răspunse Gontran, zîmbind cu amărăciune, ţi-am mai spus-o, de acum înainte sînt al dumitale; fă ce vrei, poţi să dispui de mine.

- Cunoaşteţi pe baroana de Sainte-Luce?

- Da, răspunse Cavalerul.

- Şi eu o cunosc, adăugă contele de Renneville.

- Dar dumneata?, întrebă Colonelul pe domnul de Lacy.

- Am văzut-o odată.

- Cunoaşteţi pe contele Stewen?

- Ataşat la Ambasada Rusă?

- Întocmai.

- Îl cunosc, zise Gontran.

- E prietenul dumitale?

- Nu.

- Aş vrea să te baţi cu el.

- De ce nu!

- Ei bine!, răspunse Colonelul, baroana de Sainte-Luce şi contele Stewan vor avea de-a face cu Asociaţia Spadei, pentru că ei aproape mi-au ucis copilul.

Ce s-a mai petrecut apoi între Colonel şi cei patru tovarăşi? Ce plan teribil şi misterios au urzit ei?

Aceasta ne-o vor spune numai evenimentele ce vor urma.

La orele zece, Colonelul se întoarse acasă şi sună pe valetul său. Ochii bătrînului sclipeau de mînie şi de energie. Tatăl deznădăjduit făcuse loc luptătorului gata să intre în arenă cu tot curajul şi cu toată puterea sa.

Colonelul Leon îşi făcu toaleta cu multă grijă. El îşi prinse pe piept decoraţii franceze şi străine pe care le primise şi porunci să-i vină cupeul.

- La Operă!, zise el vizitiului.

În seara aceea debuta la Academia Regală de Muzică o primadonă celebră la Neapole, Viena şi Milano şi toţi diletanţii şi eleganţii Parisului îşi dăduseră întîlnire la acea reprezentaţie. Sala era ticsită, nici o lojă nu era goală.

Colonelul luă loc într-o lojă aproape de scenă şi începu să fixeze cu luare aminte toate lojile pe rînd. Deodată, privirea lui încetă de a mai rătăci şi se opri pe loja din faţa lui. Acolo stăteau două femei, iar doi bărbaţi stăteau în spatele lor. Una din aceste femei era blondă, mică, roză şi albă. Era frumoasă, de o frumuseţe stranie şi tulburătoare. Ochii ei negri sclipeau precum ai unei fiare şi nimeni nu putea suporta privirea ei. Ea se juca cu evantaiul, aruncînd cîte o privire distrată în lojile înconjurătoare.

Colonelul o examină cu atenţie.

- E chiar dînsa, îşi zise el, o recunosc.

Apoi, privirea lui o părăsi pe baroana de Sainte-Luce, pentru a examina pe unul din bărbaţii de la spatele ei. Era un om de vreo treizeci de ani, înalt, cu faţa pîrlită, aproape măslinie: "Rusul acesta seamănă cu un spaniol, îşi zicea Colonelul în gînd, dar am mai cunoscut doi sau trei la fel."

Deodată, pe cînd urma să examineze cu atenţie pe contele Stewan, care era un om oacheş la faţă, Colonelul se lovi peste frunte,

stăpînit de o amintire îndepărtată:

"Am găsit cheia care-mi va deschide budoarul baroanei, se gîndea el. Dacă memoria nu mă înşeală, voi fi în curînd prietenul intim al contelui ".

Şi Colonelul îşi urmă monologul:

" Pe cînd eram prizonier la ruşi în urma dezastruoasei campanii din 1812, am cunoscut un maior de artilerie care se numea contele Stewanof; şi maiorul acela cu care mă împrietenisem, era înalt, brun şi oacheş la faţă ca şi acesta; aş putea să jur că e fiul lui. "

Colonelul îşi scoase carnetul, rupse o foaie şi scrise cu creionul:

" Un ofiţer superior din vechea armată, care a făcut campania în Rusia şi a fost prizonier de război la Moscova, îşi permite să-l întrebe pe contele Stewan dacă nu e fiul contelui Ştefan Stewanof, pe atunci maior de artilerie, şi care îl onora pe ofiţerul francez cu prietenia sa. "

Apoi iscăli biletul, îl împături în patru şi-l trimise contelui printr-o garderobieră.

Dar, înainte de a merge mai departe, e nevoie să facem un pas înapoi şi să povestim existenţa misterioasă a acestui fiu pe care-l adora Colonelul Leon şi istoria acestui amor care urma să fie începutul unei drame teribile, în care Asociaţia Tovarăşilor Spadei avea să dovedească puterea-i ocultă şi mijloacele-i îndrăzneţe.

CAPITOLUL LX

Deznodămîntul unei idile la Moscova

La retragerea din Rusia, în anul 1812, corpul de armată din care făcea parte Colonelul Leon şi care se afla în ariergardă fu atacat de un detaşament de cazaci şi lăsă în mîinile acestora un mare număr de prizonieri. Între aceştia se afla şi Colonelul Leon. El avea pe atunci treizeci şi doi de ani, iubea viaţa, era destul de frumos ca să placă femeilor şi se folosea de acest dar, atît cît îi permiteau vicisitudinile şi primejdiile războiului.

Adus la Moscova, Colonelul găsi aici o captivitate foarte plăcută şi care aproape că se schimbă într-o ospitalitate prietenească. Prizonier pe cuvînt, el se plimba prin oraş, să prînzească pe la particulari, locuia unde-i plăcea şi nu era obligat să facă decît un singur lucru: să se prezinte zilnic la directorul poliţiei militare şi să-i zică: " Iată-mă!"

Colonelul era înalt, bine făcut, avea o figură inteligentă şi marţială, vorbea cu spirit, amesteca în conversaţia lui puţină batjocură, însă fără răutate, şi obţinea mare succes în saloanele aristocraţiei moscovite.

Mai ales femeile îl găseau încîntător şi toată lumea ajunsese să-i zică " frumosul Colonel ".

Prizonierul de război, ca orice om care se plictisește și caută distracții, își propuse să profite de admirația producea. El iubea și se lăsa iubit de cine poftea.

Într-o zi, însă, i se ivi în cale o femeie care făcu să-i palpite inima cum nu mai simțise pînă atunci. Bărbatul deprins cu fanteziile amoroase de garnizoană, băgă de seamă că iubea cu înfocare și că era una din acele patimi care stăpînesc viața întreagă.

Femeia aceea se numea Ana Ecaterina și era fiica generalului, Domnul...

Generalul atingea limita maturității. Era un soldat brutal și aspru, care nu avea nimic din moravurile politicoase și amabile ale tinerei aristocrații moscovite, el făcea parte din ceea ce se numea vechea societate rusească.

Ana avea optsprezece ani, era frumoasă și blîndă ca un înger. Crescută de o guvernantă franceză, ea vorbea limba aceasta ca o pariziancă și avea obiceiurile, gusturile și moravurile femeilor franceze.

Generalul idolatriza pe fiica sa, avea pentru ea chiar o afecțiune ciudată și geloasă, care-l făcea să respingă orice propunere de căsătorie. El o iubea ca un egoist, o iubea pentru el și obișnuia să spună: " Dacă voi consimți vreodată să mă despart de fiica mea, o voi face numai ca s-o mărit cu un prinț bogat ca un nabab, frumos ca Antinous și cu un suflet adevărat rusesc, cum îl am eu. "

Cînd serviciul îl silea pe general să se întoarcă în Caucaz, atunci Ana Ecaterina devenea o sclavă, ale cărei lanțuri o strîngeau îndeajuns, cu toate că erau de aur. Prizonieră în palatul părintesc, Ecaterina nu avea voie să iasă decît un ceas ori două pe zi, într-o sanie închisă și trasă în galop.

Cum s-au întîlnit Colonelul și tînăra fată și cum și-au destăinuit sufletul prin graiul ochilor? Cum a pătruns îndrăznețul prizonier de război pînă la aceea pe care o iubea? Cum au aranjat ei să fie cununați în taină de un preot, duhovnic la un regiment francez, și prizonier și el?

A fost un roman misterios, a cărui povestire ar necesita mai multe volume. Într-o zi, Ana Ecaterina constată că avea să devină mamă.

Cei doi soți nu se gîndeau decît să fugă, dar lucrul era imposibil, căci Colonelul era prizonier. Cu toate astea, el se hotărî să încerce să

evadeze şi s-o ia cu dînsul şi pe Ana Ecaterina, spre a o duce în Franţa şi a o scăpa pentru totdeauna de mînia părintească.

E imposibil de descris cîtă energie, cîtă viclenie, cîtă răbdare a desfăşurat omul acesta spre a asigura fuga sa şi a tinerei rusoaice. În sfîrşit, totul era gata. Colonelul avea un paşaport fals şi uniforma unui ofiţer de ordonanţă al împăratului. Pe o noapte întunecoasă, o sanie avea să aştepte la poarta lăturalnică a palatului generalului. Cu un cuvînt, salvarea lui şi a tinerei femei părea sigură.

Speranţă zadarnică. Groaza, îngrijorarea ce o avea Ana Ecaterina pentru soţul ei şi pentru ea însăşi, neliniştea continuă în care trăia, mărită încă prin faptul că ea cunoştea principiile şi severitatea tatălui ei, grăbiră data naşterii. Paloarea şi ţipetele ei trădară marele ei secret.

Ce s-a întîmplat cu ea? Colonelul n-a aflat niciodată. Într-o seară, un necunoscut intră în camera lui, puse pe un scaun un coş şi plecă fără să rostească un cuvînt; înainte ca francezul, amuţit de nedumerire, să-l fi putut întreba ceva, el şi dispăruse.

Colonelul, imboldit de un presentiment sinistru, deschise coşul: el conţinea un copil nou născut şi un paşaport pentru Franţa.

A doua zi, doi oameni de la poliţie se prezentară la domiciliul lui şi-i porunciră să-i însoţească. Afară aştepta o sanie.

După o săptămînă, Colonelul trecea graniţa rusească şi pleca în Franţa, ducînd în braţe copilul Anei Ecaterina, a cărei soartă i-a rămas pe veci necunoscută.

De atunci a încolţit în sufletul Colonelului un sentiment cu totul nou, sentimentul paternităţii. El începu să iubească cu patimă, la nebunie copilul scumpei sale Ana Ecaterina, acest fruct al unicului său amor, acest vlăstar plăpînd pe care cea mai mică suflare de vînt îl putea ucide.

Colonelul avea atunci treizeci şi patru de ani, avea încredere în viitorul său, visa bastonul de mareşal al Franţei, numai cu scopul de a pregăti un viitor strălucit fiului său. Din nefericire pentru el, imperiul francez se prăbuşise cu o săptămînă înainte de sosirea sa la graniţa franceză şi Restaurarea îl trecu pe Colonel în rîndul celor cu jumătate de soldă. El nu avea avere şi, de cînd avea un fiu, voia să fie bogat. Omul acesta fu stăpînit de frigurile unei ambiţii teribile, el căută aur în toate posibilităţile hazardului.

Fu, pe rînd, jucător, industriaş, om de afaceri încurcat întotdeauna în combinaţiile cele mai riscante şi mai fantastice; şi în tot timpul cît ţinu Restauraţia, Colonelul Leon oscilă neîncetat între mizerie şi avuţie. De ar fi fost singur pe lume, s-ar fi resemnat cu uşurinţă, s-ar fi retras într-un colţ de provincie şi ar fi trăit onest din jumătatea lui de soldă; dar, fiind tată, voia ca fiul său să aibă un viitor frumos.

Colonelul devenise jucător - nu un jucător de rînd, care încearcă sfios norocul şi se lasă doborît de neizbîndă - ci un jucător îndrăzneţ, cu inima oţelită, cu faţa impasibilă, care vorbea ca un stăpîn cu soarta şi tocmai de asta obţinea favorurile ei. Jocul îi aduse sume enorme. Cu banii aceştia fu crescut copilul, care căpătă o educaţie strălucită.

Dar omul care-şi pierduse cinstea, înţelese că fiul său nu putea, nu trebuia să cunoască niciodată taina acestei vieţi murdare şi îngrozitoare. De aceea, cînd băiatul împlini cincisprezece ani, Colonelul îl încredinţă unui soldat bătrîn, care pe vremuri servise sub ordinele lui şi care ajunsese prietenul său; o fire cinstită şi dreaptă, un suflet devotat, care-l socotea pe Colonel demn de respectul său. Copilul fu instalat la Chaillot, în micul pavilion pe care l-am descris. Bătrînul soldat avea însărcinarea să-l supravegheze, satisfăcîndu-i toate poftele.

Armand, aşa se numea tînărul, avea un cal frumos, englezesc, un groom, un tilbury, o sută de poli pe lună pentru întreţinerea casei şi plăcerile sale mărunte. El intră în societate, prezentat de un prieten al Colonelului, care-l recomandase ca pe un nepot al său, a cărui familie locuieşte în provincie. Şi obţinu multe succese.

La douăzeci de ani, Armand nu părea nici de şaisprezece, căci era foarte blond, plăpînd, delicat. El semăna aşa de mult cu mama sa, nefericita Ana Ecaterina, că oricine l-ar fi socotit femeie, dacă s-ar fi îmbrăcat cu hainele sexului frumos. Adeseori, Colonelul se pierdea în contemplarea lui şi atunci i se părea că revede femeia pe care o iubise atît de mult.

În ciuda dezordonatei şi ticăloasei sale vieţi, Colonelul izbutise să păstreze aparenţele cinstei. În afacerile industriale în care se băgase, el ştiuse să-şi însuşească rolul unui om onest, prigonit de o soartă nemiloasă. Jucător fericit, el ştia să-şi ascundă foarte bine

beneficiile, ca să nu fie bănuit că scoate din joc toate mijloacele lui de existenţă.

De altfel, Armand înghiţea mai bine de două treimi din aceste venituri clandestine şi nimeni la Paris nu ştia că el e fiul Colonelului. Acesta trăia foarte simplu, ca un holtei şi, pînă în clipa cînd a întemeiat Asociaţia Tovarăşilor Spadei, locuise într-o casă modestă, într-o ulicioară strîmtă şi întunecoasă, în care am introdus pe cititor la începutul povestirii noastre. Abia atunci s-a mutat el în strada Helder, socotind necesar să ducă iarăşi un trai elegant. Jocul îi aducea destul ca să-şi poată întreţine copilul, dar nu ca să adune o avere pentru viitor. Colonelul avusese un scop tainic cînd întrunise într-un mănunchi pe aceşti şase oameni izolaţi, care prin Asociaţie deveniseră puternici.

Dar ce se întîmplase, oare, în existenţa fericită şi uşoară a tînărului, pe care dragostea tatălui său îl însoţea şi-l ocrotea pretutindeni, ca el să fie deodată atît de disperat? Ce dragoste teribilă îi otrăvise inima tînără?

Aceasta o vom povesti acum, lăsînd puţin la o parte pe membrii Asociaţiei şi pe teribilul lor şef.

CAPITOLUL LXI

Dominoul misterios

Blondul şi plăpîndul Armand, fiul Colonelului, a întîlnit într-un chip romantic şi neverosimil pe baroana de Sainte-Luce şi s-a amorezat de ea.

Carnavalul era pe sfîrşite, era în ziua de lăsata secului.

Balul Operei nu mai era locul de întîlnire al bunei societăţi, dar unele femei din lumea mare se mai hazardau să se ducă acolo, sub paza dublă a unui cavaler şi a unui riguros incognito.

Armand, care căuta aventuri ca orice tînăr trîndav şi plictisit, era în acea seară la bal şi se plimba cam melancolic prin foaier, cînd privirea lui se opri asupra unui mic domino, aşezat mai la o parte, lîngă ceas.

Cu toate că purta mască, Armand ghici că trebuie să fie o fiinţă încîntătoare şi gingaşă, după frumosu-i păr blond-roşcat, care se potriveşte de minune cu o piele roză şi străvezie şi după mînuţa ei delicată, cu gropiţe şi culoare diafană, o mînă de ducesă.

Partea de sus şi de jos a feţei erau dezvelite, numai mijlocul, adică ochii, nasul şi gura erau ascunse sub mască.

Dar privirea ochilor era atît de înflăcărată, aşa de seducătoare,

că tînărul rămase în picioare înaintea dominoului, stăpînit de un sentiment de admiraţie covîrşitoare.

Dominoul sta liniştit; era ca o pisică drăguţă, tolănită pe un covor şi aşteptînd o privire dezmierdătoare.

Armand trecea în ochii lumii, şi se socotea el singur, un băiat îndrăzneţ, cutezător şi care ştia de minune cum să înceapă vorba cu o femeie necunoscută.

Cuceriri prea uşoare îi dădură îndrăzneala aceea de care tinerelul de acum e mai mîndru ca de cele mai mari virtuţi. Dar, în faţa dominoului el îşi pierdu toată siguranţa şi ar fi stat ca împietrit, dacă un nou incident n-ar fi venit să rupă vraja stranie pe care acei doi ochi care sclipeau pe după masca de mătase o aveau asupra lui.

Un tînăr, un fante pe care nu-l sedusese privirea semeaţă a necunoscutei, se aşează foarte familiar lîngă dînsa şi-i făcu un compliment banal şi idiot. Atunci micul domino - asemenea unei regine jignite - ridică cu o mînă un colţ al rochiei sale şi se depărtă de necunoscut, cu cealaltă mînă deschise evantaiul şi-l puse între ei ca un scut. Tînărul, ofensat la rîndul lui şi socotind că are de a face cu una din acele creaturi care aduc disperarea în sînul familiilor şi risipesc, în vanitatea lor, cele mai mari averi, rostise o vorbă insultătoare.

Dominoul sări în sus ca şi cum ar fi simţit un şarpe lîngă el, se înălţă în faţa insolentului şi-l zdrobi cu privirea, apoi închise evantaiul şi lovi cu el pe tînăr peste obraz. Toate astea se petrecură cu o iuţeală fulgerătoare.

Tînărul lovit scoase un ţipăt, dar în acelaşi moment Armand se postă înaintea lui, îl privi ţintă şi-i zise liniştit:

- Domnule, eu cunosc pe doamna şi aprob felul cum a răspuns la obrăznicia dumitale. Eu iau lovitura cu evantaiul asupra mea şi dacă vei găsi de cuviinţă mă vei trage la răspundere.

Şi Armand aruncă cartea lui de vizită în nasul obraznicului şi apoi oferi braţul dominoului. Tînărul se aplecă, luă cartea de vizită şi o vîrî în buzunar.

- Bine, murmură Armand, cu ăsta mă voi răfui.

Oricît de dispreţuitor şi de mîndru ar fi fost dominoul blond, el nu putea refuza braţul lui Armand, care-l apărase împotriva brutalităţii unui om cam ameţit de băutură şi care ar fi putut

răspunde cu gesturi violente la lovitura de evantai.

Braţul ei alb şi roz se puse pe braţul lui Armand şi amîndoi se depărtară pierzîndu-se curînd prin mulţime.

Era prima dată că fiul Colonelului nu-şi regăsea îndrăzneala obişnuită şi pe cînd inima îi palpita, apăsată de o emoţie necunoscută, limba îi căuta zadarnic o frază sau numai un singur cuvînt.

Dominoul blond - vădit emoţionat şi el, dar de o emoţie cu totul diferită şi pricinuită numai de insulta ce suferise - fu acela care rupse mai întîi tăcerea.

- Vă mulţumesc, domnule, şi nu voi uita niciodată serviciul ce mi-aţi făcut.

Vocea necunoscutei era melodioasă şi dulce ca un cîntec de pasăre, ea înduioşînd inima tînărului.

- Doamnă... gîngăvi el

- Dar, urmă blonda, cred că nu vă veţi bate cu acest mojic.

- De ce nu?

- Ah! Nu se poate!

- Bine, murmură Armand, i-am dat cartea mea. Dacă mi-o trimite înapoi cu unul din prietenii săi, nu voi avea nimic de zis.

Dominoul se uită cu coada ochiului la tînărul protector. Armand era frumos şi avea maniere foarte distinse.

- Cum aşa!, reluă necunoscuta, aţi fi în stare să vă bateţi?

- Desigur.

- Dar nici nu mă cunoaşteţi!

Armand îşi regăsi toată îndrăzneala.

- Ce are a face!, răspunse el. Vă iubesc.

Un rîs argintiu răsună de după mască şi descoperi două şiruri de dinţi mici, albi, care îi luară complet minţile lui Armand.

- Ah!, murmură dominoul rîzînd, e foarte nostim.

- Se poate, dar e adevărat.

- Scuzaţi, tinere cavaler, dar nu m-aţi văzut niciodată.

- Aşa e.

- Şi dacă mi-aş scoate masca...

- Ei, ce-ar fi?

- Aţi avea, poate, o decepţie.

- Nu, doamnă!

- Cine ştie! Dacă-s urîtă?
- Aveţi păr de aur, braţele de alabastru şi o voce de sirenă.
Dominoul continua să rîdă, batjocoritor şi indulgent totodată.
- Mi se pare că voi fi nevoită să mai dau o lovitură cu evantaiul.
- Cum aşa?
- Aţi gonit pe hoţ, pentru a-i lua locul.
- O, eu, răspunse Armand, eu nu fur; cerşesc.
- Şi ce cerşiţi?
- O privire.
Dominoul îl privi prin mască.
- Sînteţi mulţumit?, întrebă necunoscuta.
- Acum, vreau şi un zîmbet.
- A, e cam mult.
Şi Armand auzi iarăşi rîsul argintiu, care părea că spune: "Sînteţi încîntător, dar zadarnic vă pierdeţi timpul."
Atunci, tînărul îşi regăsi toată siguranţa, toată îndrăzneala şi spiritul acela uşuratic care umple limbajul galant din Paris, spuse mii de prostii drăgălaşe, ceru imposibilul pentru a obţine lucrul cel mai simplu - adică încuviinţarea de a revedea pe necunoscută.
El nu iubea încă pe dominoul blond, dar ghicise că e o femeie care face parte dintr-o lume cu totul deosebită de cea care se întîlneşte la balul Operei.
Timp de un ceas, Armand şi dominoul blond rătăciră prin foaier şi prin sală. Dominoul avea un spirit muşcător, care nu cruţa ridicolul vieţii galante. Răspundea la protestările furioase prin sarcasme nepăsătoare şi sarcasmele acestea surescitau patima născîndă a copilului.
Deodată, dominoul se opri la uşa foaierului.
- Adio!, zise necunoscuta pe un ton foarte prietenos.
- Mă părăsiţi?, murmură Armand.
- Este ora patru.
- Ah! Nu se poate...
- Trebuie.
- Dar, se rugă tînărul cu voce schimbată, daţi-mi voie să vă însoţesc.
- Vă interzic.
Porunca era rostită fără mînie, dar cu hotărîre.

- Vă voi revedea, cel puţin?

Dominoul clătină din cap.

- Ah!, murmură Armand cu disperare, de-aş putea să vă urmez.

- Domnule, răspunse cu răceală necunoscuta, vă rog să-mi spuneţi unde să trimit mîine seară după veşti despre dumneavoastră, căci nădăjduiesc că dacă vă bateţi cu omul acela, îl veţi ucide şi vă veţi întoarce teafăr acasă.

Armand scoase un ţipăt de bucurie:

- O, zise el, aşadar, vă voi revedea?

- Cine ştie!

Dominoul îşi vîrî în mînecă cartea de vizită a lui Armand, îi strînse cu căldură mîna şi adăugă, pe cînd se îndepărta:

- Rămîneţi pe loc... o vreau!

Armand, cucerit, aşteptă ca dominoul să dispară şi să părăsească Opera, ca şi el, la rîndul său, să plece.

Cînd ajunse afară, pe bulevard, avu o senzaţie ciudată: pentru prima dată înţelese ce misterioasă era dragostea.

El duse mîna la inimă şi simţi cum bătea furtunos.

- Cred că o iubesc, murmură el.

Şi plecă pe jos, inspirînd cu plăcere aerul răcoros al nopţii şi gîndindu-se la necunoscuta sa, cu toată imaginaţia înflăcărată a unui tînăr de douăzeci de ani, care iubeşte pentru prima dată.

Mijea de ziuă, cînd el ajunse la frumoasa lui locuinţă din Chaillot şi se culcă fără să-i pese de urmările intervenţiilor sale la bal în favoarea dominoului blond.

Visurile lui Armand - căci la douăzeci de ani dormi bine, oricît ai fi de îndrăgostit - se învîrteau în jurul frumoasei necunoscute şi el ar mai fi visat multă vreme, dacă n-ar fi fost deşteptat de groom-ul său pe la ora douăsprezece.

- Doi domni doresc să vă vorbească într-o afacere urgentă, zise groom-ul.

- Ah! pricep, îşi zise Armand. E domnul lovit cu evantaiul, care-mi trimite înapoi cartea de vizită.

El porunci să invite pe cei doi în salon şi se îmbrăcă în grabă.

CAPITOLUL LXII

Pentru o necunoscută

- Domnule, zise unul din vizitatori, salutînd pe Armand şi aşezîndu-se în fotoliul pe care acesta i-l indică, un prieten al nostru, domnul Alfred Daubray, asociatul unui agent de schimb, a avut, cred, onoarea de a vă întîlni noaptea trecută la balul Operei?

- Aşa e, răspunse Armand.

- Şi i-aţi remis cartea dumneavoastră de vizită, nu-i aşa?

În acelaşi timp, vizitatorul îi întinse lui Armand cartea de vizită pe care el o aruncase în nasul mitocanului de la bal.

- Foarte bine, domnilor, ştiu pentru ce aţi venit. Oameni ca noi se înţeleg iute.

Cei doi vizitatori se înclinară, iar cel care vorbise pînă acum reluă conversaţia.

- Amicul nostru, domnul Alfred Daubray, ar dori ca afacerea asta să se termine cît mai repede.

- Sînt la ordinele dumneavoastră, domnilor.

- Ce aţi zice de o întîlnire pe teren, mîine dimineaţă?

- Minunat.

- În pădure, la şapte dimineaţa, în desişul de lîngă Poarta Dauphine.

- Foarte bine. Ce armă alegeţi?

- Spada, dacă vă convine.

Armand se înclină şi conduse cu multă politeţe pe martorii adversarului său. Dar abia plecară aceştia şi un personaj nou dădu buzna în salon. Era bătrînul Job, fostul soldat instalat de Colonel pe lîngă Armand, mai mult în calitate de tutore decît de intendent. "Tu răspunzi de viaţa lui! " îi spusese Colonelul, cînd i-a încredinţat copilul său.

Job era roşu de enervare, sprîncenele lui încruntate aproape că se împreunau făcînd o zbîrcitură adîncă în fruntea-i pleşuvă şi el îşi răsucea mustaţa căruntă într-un gest nervos.

- Domnule Armand, zise el, aici se petrece ceva neobişnuit.

- Dar ce ai, bunul meu Job?

- Cine sînt domnii aceia?

- Ce-ţi pasă?

- Ah, am ghicit! Ai un duel!

- Ei şi?

- Ei şi? Ei bine, eu nu vreau una ca asta şi pace!, zbieră bătrînul ursuz.

Armand începu să rîdă.

- De ce? întrebă el.

- De ce? De ce?... Pentru că am făgăduit tatălui dumitale.

- Ce i-ai promis?

- Să te păzesc, ca să fii sănătos şi teafăr.

- Şi cine-ţi spune că am să mor în duelul ăsta?

- Dar, e cel dintîi... murmură bătrînul dezolat.

- Toate trebuie să aibă un început.

- Nu, nu, domnule Armand, nu te vei bate... eu... eu... bătrînul Job... voi fi acela. Am fost pe vremuri vagmistru de husari!

- Şi, spuse cu seriozitate Armand, cînd aveai un duel, îi lăsai pe alţii să se bată pentru tine?

- Ei, lucrul dracului!, mormăi bătrînul soldat, dezarmat de această obiecţie ironică.

- În loc să-ţi pierzi capul, ai face bine să aduci nişte florete, ca să-mi mai exersez puţin mîna.

Şi Armand făcu timp de două ore scrimă cu bătrînul său profesor. Apoi, spre seară, ceru să i se aducă calul şi se duse să facă o plimbare în pădure, după ce mai întîi scrisese unui prieten al său, că se bizuie pe el pentru a doua zi dimineata.

În timpul lipsei de acasă, bătrînul soldat fu, poate, de douăzeci de ori gata să meargă la Colonel şi să-i povestească totul, dar şovăia, căci ştia că acesta din urmă va lăsa pe fiul său să se bată şi va suferi un adevărat martiriu.

- Eu voi fi martorul lui, murmură el; da, şi pe legea mea, de i s-ar întîmpla o nenorocire... Ah!, i-aş ucide pe toţi: şi pe adversar şi pe martori.

Armand se întoarse acasă, mai exersă un ceas, mîncă şi se băgă în pat. Imediat adormi dus, cum dorm tinerii îndrăgostiţi şi bravi. Şi cum îl visa pe dominoul blond, visă aşa de multă vreme, că la orele şase, cînd sosi prietenul său, un tînăr zvăpăiat, acesta trebui să-l trezească.

- Haide, zise el, scoală şi povesteşte-mi aventura ta.

Armand povesti prietenului său cele petrecute la bal.

- Foarte bine, dar e stupid!

- De ce?

- Pentru că n-ai s-o mai revezi pe femeia pentru care te baţi.

- Ah, taci... strigă Armand, mă faci să înnebunesc!

- Vom vedea.

Convorbirea celor doi tineri fu întreruptă de bătrînul Job, care intră în camera lui Armand.

Fostul soldat purta o redingotă lungă, albastră, încheiată pînă la bărbie şi împodobită cu panglica roşie a decoraţiei.

Sub braţ ducea două spade de duel, învelite într-un postav verde, purta pălăria lăsată pe o ureche, avea o înfăţişare cu adevărat militărească.

Job îşi luă în serios rolul de martor.

- Domnule Armand, zise el, e ora şase şi jumătate. Întîlnirea a fost fixată pentru ora şapte. Cînd te baţi pentru prima dată, trebuie să soseşti cel dintîi pe teren.

Armand îşi termină toaleta şi în cîteva clipe fu gata.

Job pusese să înhame caii la cupeu. Armand se urcă în el împreună cu cei doi martori ai săi. După zece minute ajunseră

la desişul de lîngă Poarta Dauphine. Ei aşteptară pe adversari, care, la rîndul lor, nu întîrziară.

Pe cînd martorii măsurau terenul şi trăgeau la sorţi spadele, Armand şi omul lovit cu evantaiul avură tot timpul să se examineze reciproc. Acesta din urmă era un tînăr de vreo douăzeci şi opt de ani, înalt, brun şi subţirel. Armand se gîndea că desigur fusese cam cherchelit la bal, căci avea o înfăţişare foarte distinsă şi nu avea nici mutra, nici manierele unui om deprins să insulte femeile.

- Domnule, zise Alferd Daubray în clipa cînd încrucişa spada cu Armand, dulcineea dumneavoastră are mîini frumoase, dar nu ştie cum să le folosească.

- Scuzaţi, domnule, răspunse Armand, aşezîndu-se în defensivă, doamna de care vorbiţi nu e dulcineea mea.

- În tot cazul, nu e nici soţia, nici sora dumneavoastră, zise domnul Daubray, dînd o lovitură frumoasă.

- Desigur că nu, replică Armand parînd lovitura, ripostînd şi perforînd cu eleganţă braţul adversarului său.

Bătrînul Job, care zări îndată cămaşa domnului Daubray stropită cu cîteva picături de sînge, scoase un strigăt şi se puse între ei:

- Destul, domnilor, zise el, destul!

- Fie, răspunse Daubray, cu toate că aţi uitat, domnule, că eu eram cel ofensat şi în consecinţă se cuvenea ca martorii mei şi nu dumneavoastră să declare onoarea satisfăcută.

- Aşa e, domnule, aşa e, murmură bătrînul soldat, muşcîndu-şi mustaţa. Apoi, în şoaptă, adăugă:

- Drace, copilul e brav, dar ar fi putut fi ucis, celălalt se bate mai bine.

Imediat, cei doi tineri îşi dădură mîna.

- Acum, domnule, zise domnul Daubray, cred că-mi veţi face plăcerea să-mi spuneţi numele persoanei care loveşte aşa de bine cu evantaiul.

- E imposibil, domnule.

- Drace! Un mister...

- Un mister pentru mine, ca şi pentru dumneavoastră: eu n-o cunosc.

- Cum!, exclamă domnul Daubray, v-aţi bătut pentru o femeie pe care n-o cunoaşteţi...

- Speram s-o cunosc, răspunse cu modestie Armand.

Rana domnului Daubray era uşoară, ea fu bandajată imediat. Cei doi adversari îşi strînseră din nou mîna, în vreme ce martorii se salutau. Armand ce întoarse la Chaillot.

Primul duel e ca şi prima întîlnire de dragoste: eşti mîndru de el. Cînd se întoarse acasă, Armand avea senzaţia de a fi crescut cu o palmă.

Dar la bucuria-i copilărească de a fi făcut, în sfîrşit, uz de spadă într-o afacere serioasă, se mai adăuga încă un alt sentiment. După cum iubeşti necunoscutul şi misteriosul, aşa iubea Armand pe dominoul blond care-i pricinuise primul duel.

El îşi amintea cuvintele: " Unde pot trimite după veşti despre dumneata? "

Şi începu să nădăjduiască că dominoul blond va trimite ori va veni după el, să afle rezultatul duelului.

El aştepta cu nerăbdare şi de cîte ori răsuna clopoţelul de la intrare, simţea un fior de nădejde. Dar o parte din zi se scurse şi nimeni nu veni.

Atunci îl cuprinse pe Armand un fel de nerăbdare febrilă, îl învinovăţea pe domino de ingratitudine şi în loc să renunţe pe loc la această femeie, începu s-o iubească încă şi mai mult, căci e foarte adevărat că patima creşte faţă de indiferenţa obiectului iubit. La orele două după amiază nimeni nu sosise încă la Armand. Tînărul era exasperat.

- Ah!, îşi zicea el, de ar fi să răscolesc tot Parisul de la un capăt la altul, tot trebuie s-o regăsesc pe femeia aceasta!

Deodată se auzi clopoţelul. Armand alergă la fereastra care dădea în curtea cea mai mică şi văzu intrînd un comisionar, comisionarul din colţul străzii, îmbrăcat cu un surtuc de catifea albastră cum e cerul, comisionarul care e valetul ocazional al tuturor acelora care n-au unul în serviciul lor personal. El ţinea o scrisoare în mînă.

- E de la ea!, murmură el, ghicind după acest mesager vulgar, pe femeia din lumea mare, care nu vrea să se compromită.

El coborî în fuga mare, uitînd că un om bine crescut nu trebuie să meargă în întîmpinarea unui servitor.

Comisionarul avea o mutră naivă şi blîndă, ca toţi copiii departamentului Auvergne.

- Domnul Armand?, zise el.
- Eu sînt.
- O scrisoare.

El întinse tînărului un plic mic, care emana un parfum discret şi misterios ca şi emblema sigiliului. Sigiliul, de ceară gris-perle, avea presat pe el figura unui cîine de vînătoare culcat într-o atitudine adorabilă, ca şi cum s-ar uita la stăpînul său şi i-ar spune: " Eu sînt discret şi credincios. "

Armand apucă scrisoarea, dar înainte de a o deschide, îi zise comisionarului:

- Din partea cui vii?
- Nu ştiu, răspunse omul cu o mutră stupidă.
- Cine ţi-a dat scrisoarea asta?
- Un servitor.
- În ce loc?
- Pe Podul Concordiei.

Şi comisionarul plecă fără să-i lase lui Armand timp să-i mai pună şi alte întrebări.

Armand se urcă în camera sa de fumat, înainte de a cuteza să deschidă scrisoarea.

CAPITOLUL LXIII

În cuibul misterului

Pe cînd ţinea între degetele sale scrisoarea, inima lui Armand bătea aşa de tare, că el ezită să rupă sigiliul.

Sucea şi răsucea micuţul plic, căutînd să ghicească cuprinsul epistolei după adresă, studiind caracteristica scrisului.

Într-adevăr, trăsăturile lunguieţe şi mărunte, corecte şi energice, ca săpate cu daita, păreau că vestesc siguranţa mîinii şi a voinţei aceleia care le făcuse (căci era imposibil să nu ghiceşti caracterul femeii) în hîrtia aceea englezească, în ceara gris-perle parfumată. Scrisoarea aceasta fusese scrisă fără emoţie şi Armand începu să bănuiască că ea conţinea cu siguranţă un refuz hotărît, categoric.

În sfîrşit, o deschise şi citi următoarele rînduri:

"Scumpul meu Cavaler.

Bărbatul care, ca dumneata, ia apărarea unei femei necunoscute şi mascate şi se bate cavalereşte pentru ea, trebuie să fi citit romane. Cunoşti Povestea celor treisprezece *a domnului de Balzac, nu-i aşa?*

Şi desigur că-ţi aminteşti de Henri de Marsay, care într-o seară a găsit o trăsură pe bulevard, s-a urcat în ea şi a fost condus în taină şi cu ochii legaţi la fata cu ochii de aur. *Eu nu sînt fata cu ochii de aur, dar sînt blondă ca şi ea. Deci, dacă vrei să primeşti mulţumirile protejatei dumitale şi recompensa pe care o merită frumoasa dumitale purtare de azi-dimineaţă, să fii deseară la ora unsprezece pe bulevard, între strada Taitbot şi strada Helder: vei găsi o trăsură, te vei urca în ea, un om se va aşeza lîngă dumneata şi-ţi va lega ochii."*

Biletul nu era iscălit.

Armand rămase o clipă visător şi sfîrşi prin a exclama:

- Voi merge... voi merge... chiar dacă aventura aceasta ar trebui să se termine cu moartea mea...

El aşteptă cu nerăbdare înfrigurată sfîrşitul zilei, numărînd orele şi minutele. Cînd se făcu seară, el se duse la Teatrul Italian ca să-i treacă mai repede timpul pînă la întîlnire.

Îşi plimbă privirea nerăbdătoare prin loji, ca şi cum ar fi nădăjduit să vadă fiinţa încîntătoare care de două zile îi stăpînea gîndul şi simţirea.

Într-o lojă zări o femeie mică, blondă, de o frumuseţe răpitoare. La vederea ei, tresări. Să fie, oare, dominoul?

Era acelaşi păr blond roşcat, aceeaşi talie, aceleaşi mîini mici şi drăgălaşe, dar asta era tot ce văzuse din dominou şi era cam riscant să presupună că femeia din faţa lui şi aceea pe care n-o văzuse decît mascată, erau una şi aceeaşi fiinţă.

De altfel, cum să admită că aceea care-i dăduse o întîlnire misterioasă a venit tocmai la Teatrul Italian, ca să aştepte acolo ora fixată pentru întîlnire?

- Nu e ea, murmură el decepţionat.

Acelaşi tînăr care dimineaţa îi servise drept martor se afla întîmplător în foaier. Armand îl luă de braţ, îi arătă femeia blondă şi-l întrebă:

- O cunoşti?

- Da, răspunse prietenul.

- Cum o cheamă?

- Baroana de Sainte-Luce.

- E curios, zise Armand, dar seamănă cu dominoul meu de la

Operă. Cel puţin, are aceeaşi talie, aceeaşi culoare a părului, aceleaşi mîini cu gropiţe.

- Cu atît mai rău! Pentru că o vei iubi.

- Şi unde e răul?

- Doamna de Sainte-Luce e o femeie pe care e primejdios să o iubeşti.

Armand făcu un gest de uimire.

- Scumpul meu, urmă tînărul, mica baroană, cum i se zice, e una din femeile care la prima vedere par că locuiesc pe pămînt, fără să fi pierdut vreuna din virtuţiile cereşti, una din acele creaturi eterice care nici n-au atins tina Planetei noastre, al cărui suflet angelic trăieşte perpetuu în spaţiu.

- Ei, şi?

- Cu toate astea, scumpul meu, în lumea mare, unde ea ocupă locul unei regine, se povestesc în şoaptă istorii ciudate.

Armand se uită la interlocutorul său cu o nedumerire crescîndă.

- Baroana s-a măritat la douăzeci de ani, urmă povestitorul, a luat pe un fante bătrîn, unul din acei amorezi încărunţiţi, a căror viaţă a fost un lung triumf. El fusese teroarea soţilor, consolatorul tuturor femeilor care căutau iluzii şi un suflet înfrăţit cu al lor. El profesa chiar nişte teorii stranii faţă de acest sex slab cu gheare roze. Demult îşi fixase el o părere neclintită asupra căsătoriei. De aceea, cînd s-a aflat căsătoria lui cu domnişoara Berthe de Beaulieu, lumea şi spunea: "Iată un om care a făcut prea multe victime în viaţa sa şi cu toate că are cincizeci de ani, va şti să fie la adăpostul nenorocirii! "

- Drace!, zise Armand, asta-mi pare cam paradoxal.

- Ei bine!, după şase luni, bătrînul baron nu mai era decît un sclav; după un an, soţia îl trecuse pe al doilea plan în viaţa ei, după cum se face cu vechile portrete de familie. Azi, a ajuns în halul idiöţilor din antichitate, care pierd pînă şi calitatea lor de bărbaţi.

- Dar spune-mi, întrebă Armand, doamna de Sainte-Luce e o femeie depravată?

- Nu, niciodată n-a oferit prilejul de a fi serios criticată. Totuşi...

- Ah! Există un *totuşi*.

- Da! Niciodată nu s-a ştiut de vreo intrigă amoroasă a micii baroane. Dar în societatea din care ea face parte s-au întîmplat succesiv două evenimente pe care, pe drept cuvînt ori nu, lumea le-a

pus în legătură cu ea.

Prietenul se aşează pe o banchetă din foaier, ca un om dispus să înceapă o poveste lungă.

- Vorbeşte!, zise Armand, care era curios la culme.

- Anul trecut, începu povestitorul, tînărul marchiz de P... era plin de atenţii pentru ea şi avea un rival, pe contele Ralph O..., un irlandez foarte frumos, foarte bogat şi foarte la modă. Baroana le zîmbea la amîndoi într-un chip perfect egal, încît era greu să spui că, între ei doi, unul era preferat.

- Baroana locuieşte într-un palat, la extremitatea străzii Babylone şi ale cărui grădini se întind pînă la Bulevardul Invalizilor. O portiţă se deschide chiar pe bulevard. Într-o noapte de ianuarie s-a găsit cadavrul vicontelui Ralph, la vreo douăzeci de paşi de această portiţă. El primise trei lovituri cu spada. Ucigaşul, sau mai bine zis adversarul, dispăruse. Dar, lucru ciudat! În aceeaşi noapte, marchizul de P... îşi zbură creierii în camera sa de fumat.

- Ei da!, zise Armand, e ciudat ca un capitol de roman.

- De altfel, urmă povestitorul, portiţa grădinii era bine închisă şi doamna de Sainte-Luce părea străină de acest dublu şi funest eveniment. Dar s-a vorbit mult de această coincidenţă bizară şi gurile rele spuneau că marchizul şi vicontele s-au bătut pentru dînsa şi că marchizul, chinuit de remuşcări, s-a sinucis. Trei luni după aceea, la balul Ambasadei Otomane, doamna de Sainte-Luce fu foarte mult remarcată de un tînăr prinţ moldovean, un prinţ din poveste, frumos ca Făt-Frumos, mai bogat ca un nabab. Moldoveanul se îndrăgosti de doamna de Saint-Luce. El o urmărea cu omagiile lui la toate balurile, la toate concertele, la pădure, la Longchamps, în gări, pretutindeni. Baroana rămînea nepăsătoare faţă de atîta dragoste şi refuza mereu să lase ca prinţul să-i fie prezentat în saloanele ei. Dar într-o seară, prinţul avu îndrăzneala să pătrundă la ea, travestit, căci baroana dădea un bal mascat.

- Şi ce s-a întîmplat?, întrebă Armand.

- Baroana îl recunoscu, cu toate că el purta o barbă lungă de vraci, şi-l primi foarte prieteneşte, dar cînd plecă de la ea, în trăsură el căpătă o lovitură de pumnal. Oamenii lui o remarcară abia cînd sosiră acasă. Stăpînul lor îşi dădu sufletul spunînd că un necunoscut l-a lovit, cam în felul cum Ravaillac l-a lovit pe Henric al IV-lea,

urcîndu-se pe scara trăsurii.

- După cele ce ai auzit, dragul meu, eşti liber să gîndeşti ce vrei despre doamna de Sainte-Luce; să-mi îngădui, însă, să-ţi dau un sfat: dacă te îndrăgosteşti de ea, urcă-te în poştalion şi pleacă. Femeia aceasta inspiră o dragoste aducătoare de nenorociri.

În acest moment, cei doi tineri se întoarseră în sală şi Armand îndreptă binoclul său asupra lojii baroanei şi o fixă cu o persistenţă care i-ar fi putut atrage atenţia, dar baroana nici nu clipi din ochi.

- Nu e ea!, îşi zise el. De altfel, în curînd voi şti.

Armand se despărţi de prietenul său şi se duse pe bulevard la locul indicat în scrisoarea anonimă. Bătea miezul nopţii.

O birjă staţiona în stradă, tocmai la o distanţă egală de străzile Taitbout şi Helder. Armand observase că, deşi trăsura era cam hodorogită, armăsarii vînjoşi nu păreau a fi de la piaţă.

- Birjar, strigă în acea clipă un trecător, eşti liber?

- Sînt angajat de la miezul nopţii pînă dimineaţă, răspunse birjarul, uitîndu-se cercetător în jurul său.

- Liber?, întrebă încet Armand.

- Cum vă numiţi?

- Armand.

- Pentru dumneavoastră sînt liber, răspunse birjarul.

În aceeaşi clipă, geamul cupeului fu lăsat în jos, uşa se deschise şi Armand zări în trăsură un om mascat. Urcă.

Omul mascat îi legă ochii şi trăsura porni pe bulevard în sus. I-ar fi fost imposibil lui Armand să spună cît a durat această călătorie misterioasă.

Dar, după huruitul roţilor, el înţelese că a ieşit din Paris şi înainta pe o şosea pietruită. Cînd birja se opri, el socoti că ar fi parcurs vreo trei leghe.

Omul mascat coborî cel dintîi, dădu lui Armand mîna şi-l ajută să coboare. Apoi îi zise:

- Urmaţi-mă, domnule, dar dacă vă e dragă viaţa, nu încercaţi să vă scoateţi legătura de pe ochi; căci de aţi face-o, v-aş omorî.

- Foarte bine, răspunse Armand, înaintează, te urmez.

El auzi scîrţîind zăvorul şi ţîţînile unei porţi, apoi simţi sub picioare un nisip fin ca acela ce se presară pe potecile unei grădini. Făcu astfel vreo patruzeci de paşi condus de omul care-l ţinea de mînă.

Apoi auzi deschizîndu-se o altă uşă şi călăuza îi zise:

- Aveţi de urcat zece trepte.

Armand urcă cele zece trepte şi simţi un covor sub picioare. Atunci conducătorul său îl aşează pe un divan.

- Scoateţi-vă legătura, zise el.

Armand făcu întocmai, aruncă în jurul său o privire cercetătoare şi curioasă şi rămase uluit.

El se afla într-un budoar drăguţ, capitonat cu mătase cenuşie, mobilat cu cochetărie şi distincţie, care dovedeau că stăpîna lui era o femeie elegantă; de tavan era atîrnată o lampă cu abajur din mătase de China.

Pereţii erau împodobiţi cu tablouri iscălite de artişti mari, ferestrele erau ermetic închise, acoperite cu storuri dese şi cu perdele groase şi pe pervazele lor erau dispuse jardiniere japoneze cu flori rare.

Armand rămase singur. Omul mascat avusese grijă să dispară, pe cînd tînărul îşi scotea legătura.

Budoarul era parcă plin de un parfum de voluptate misterioasă, care îmbătă toate simţurile tînărului. Ochii lui se fixară nerăbdători şi speriaţi pe uşa din faţa lui, pe unde socotea că va apare zîna acestui lăcaş misterios.

Într-adevăr, uşa aceasta se deschise imediat şi eroul nostru simţi că tot sîngele i se urcă la inimă. Dominoul blond intră în vîrful picioruşelor şi se apropie de Armand. Ca şi la balul Operei, el era mascat şi purta acelaşi costum ca atunci.

Cînd îşi văzu visul cu ochii, Armand redeveni timid şi rămase nemişcat, fără glas, înlemnit. Încîntătoarea fiinţă îi întinse mîinile, şi-i zise numai atît:

- Mersi!

Ea făcea aluzie la duelul de dimineaţă.

Armand depuse o sărutare pătimaşă pe aceste mîini.

- Ah, vă iubesc!, murmură el.

Rîsul cristalin şi batjocoritor pe care-l mai auzise răsună iarăşi de sub masca de mătase neagră.

- Sînteţi nebun!, zise necunoscuta. Un nebun fermecător, care-şi riscă viaţa pentru un fleac. Dar socot că nu o veţi mai face altădată, mi-o veţi făgădui.

Vocea dominoului era duioasă şi ademenitoare. Ascultînd-o, Armand avea o senzaţie delicioasă. Cum el continua să-i acopere mîinile cu sărutări, ea le retrase binişor şi zise:

- V-am adus aici, frumosul meu cavaler, spre a vă mulţumi şi nu pentru a asculta o declaraţie de dragoste.

- Dar vă iubesc..., răspunse Armand cu înflăcărare.

- Se poate. Cu toate că azi-dimineaţă mi-aţi dat o dovadă strălucită, tot n-o cred încă.

Şi dominoul adăugă zîmbind:

- Azi-dimineaţă am fost în pădure, la douăzeci de paşi de locul luptei, în trăsura mea ascunsă după un grup de copaci. Am văzut totul... şi mi-a fost teamă.

- E adevărat?, întrebă Armand cu o bucurie copilărească.

- Foarte adevărat.

Tinerii au, cîteodată, cu toată timiditatea lor, o înfumurare năroadă; Armand o dovedi în momentul acela.

- Aşadar, mă iubiţi?, întrebă el.

Întrebarea aceasta directă şi neaşteptată o cam încurcă pe necunoscută.

- Nu ştiu, răspunse ea, dar era foarte firesc să mă rog pentru dumneavoastră.

* *

Armand îngenunchie pe covor, la picioarele necunoscutei, îi luă iarăşi mîinile, pe care ea nu se mai gîndea să le retragă şi apoi, cu entuziasmul celor douăzeci de ani ai săi, începu să-i descrie dragostea aceasta născută în chip atît de ciudat şi emoţiile delicioase ce resimţea de cînd ea era stăpîna tuturor gîndurilor sale.

- Îndurați-vă, îi zise el, arătaţi-mi faţa pe care o ador.

Dominoul făcu cu capul semn că nu. Armand o implora, dar necunoscuta rămase neînduplecată.

- Dar unde vă voi mai putea vedea?, întrebă el cu insistenţa

dezmierdătoare a îndrăgostitului care implora o favoare.

- Ascultaţi-mă, îi răspunse masca, ridicîndu-l şi făcîndu-l să se aşeze pe divan lîngă ea. Ascultaţi-mă. Dumneavoastră credeţi că mă iubiţi şi sînt convinsă că în clipa aceasta sînteţi de bună-credinţă...

- O!, îngăimă Armand.

- Dar, prietene, dragostea unui bărbat de douăzeci de ani e lucrul cel mai fragil şi mai efemer din lume.

- Ah, nu trebuie să vă gîndiţi la asta... toată viaţa vă voi iubi.

- Copile, nu ştii că, în dragoste, cuvîntul totdeauna e cel mai înşelător?

- Convingeţi-vă, zise el punînd una din mîinile dominoului pe inima sa, vedeţi cum bate...

- Ştiţi că eu nu-mi aparţin?, reluă necunoscuta.

Armand tresări.

- Ce vreţi să supuneţi?, întrebă el înspăimîntat.

- Eu aparţin societăţii, acelei societăţi nemiloase care batjocoreşte şi izgoneşte femeia slabă care a iubit un ceas. Am un soţ, stăpînul căruia femeia îi aparţine pe viaţă cu trupul şi cu sufletul...

- Doamne! Doamne!, îngîimă Armand deznădăjduit, dar eu mor de dragul dumneavoastră.

- O credeţi, cel mult...

- O, ce dovadă vreţi?, spuneţi, porunciţi, mă voi supune.

- Prietene, răspunse dominoul, dragostea nu se dovedeşte decît prin statornicie.

- Ei bine, puneţi-o pe a mea la încercare.

- Poate...

Apoi dominoul adăugă cu voce emoţionată:

- Aşadar, vreţi să mă revedeţi?

- Cum mai puteţi întreba una ca asta?

- Şi dacă aş consimţi..., m-aţi asculta?

- Orbeşte.

- Aţi rostit vorba potrivită, zise dominoul rîzînd, căci aici nu vă veţi întoarce niciodată altfel, decît cu ochii legaţi.

- Primesc bucuros.

- Iar eu nu voi scoate niciodată masca.

- Ah!

- Preferaţi s-o scot chiar acum? Dar, atunci, nu mă veţi mai revedea niciodată.

- Fie!, zise Armand.

- Aşadar, continuă masca cu glas hotarît, nu veţi cunoaşte nici numele meu, nici unde locuiesc şi nu veţi vedea faţa mea. Cu condiţia aceasta voi consimţi să vă revăd.

Armand nu răspunse, el îşi lipi numai buzele de fruntea albă a mascatei şi i se păru că necunoscuta e scuturată toată ca de un fior.

El mai stătu multă vreme la genunchii ei, şoptindu-i acele nimicuri fermecătoare, acele prostii spirituale care alcătuiesc limbajul dragostei.

Ea îl asculta zîmbind şi-i ierta mii de nebunii. Dar, deodată, ceasornicul din budoar bătu ora trei dimineaţa.

- Ridicaţi-vă, zise necunoscuta, trebuie să ne despărţim.

- Aşa curînd, îngîimă el cu un accent de părere de rău, cum trebuie să fi avut Romeo cînd Julieta îl concedia la primele raze ale aureolei.

- Trebuie, răspunse ea, dar ne vom revedea.

- Cînd? La ce oră?, întrebă el.

Necunoscuta părea că chibzuieşte.

- Azi e joi, sîmbătă seara să fii la aceeaşi oră, în acelaşi loc.

Pe cînd ea vorbea, Armand îi admira splendidul păr, a cărui nuanţă amintea întocmai părul blond al doamnei de Sainte-Luce.

- Îmi permiteţi să vă pun o întrebare indiscretă?, întrebă el.

- Vorbiţi.

- O cunoaşteţi pe baroana de Sainte-Luce?

Pe cînd Armand punea această întrebare, el observă cu atenţie pe domino, dar acesta nu tresări cîtuşi de puţin, el nu manifestă nici o tulburare şi răspunse cu voce liniştită:

- Am întîlnit-o în societate. E o femeie despre care circulă zvonuri bizare şi puţin măgulitoare pentru reputaţia ei. De aceea sînt fericită că nu am cu ea altă asemănare decît părul care se pare că e de aceeaşi nuanţă cu al ei.

"Hotărît că nu e ea" se gîndea Armand.

Dominoul blond luă legătura şi o arătă tînărului.

- Veniţi, îi zise ea, să vă fac toaleta de călătorie.

Ea-i legă ochii şi adăugă cu voce blîndă şi dezmierdătoare:

- Pe sîmbătă! Dar gîndiţi-vă că, dacă vă scoateţi legătura pe drum, viaţa vă e primejduită.

Armand auzi sunetul unui clopoţel, apoi un mers uşor care se îndepărta, pe cînd altul mai greoi se apropia. În acelaşi timp se auzi vocea călăuzei sale:

- Veniţi, domnule, zise omul mascat luîndu-l de mînă.

Armand fu iarăşi tras de mînă de necunoscut şi condus înapoi la trăsură. Aici el luă loc alături de tainicul său însoţitor, care-i reînnoi porunca de a nu-şi scoate legătura sub pedeapsa cu moartea.

Birja merse timp de o oră şi se opri. Omul mascat coborî împreună cu Armand, şi-i zise:

- Cînd veţi auzi că trăsura a cotit la colţul străzii, veţi fi liber să vă scoateţi legătura.

Îndrăgostitul se supuse de bunăvoie, el rămase nemişcat pe trotuarul străzii pînă cînd huruitul trăsurii se stinse în depărtare, apoi îşi dezlegă ochii şi fu surprins să se vadă la poarta căsuţei din Chaillot.

Se crăpa de ziuă, păsările începeau să cînte prin bătrînii arbori din grădină şi Armand îl zări pe moş Job, care se sculase şi umbla îngrijorat de-a lungul şi de-a latul ogrăzii acoperite cu iarbă, căci nu prea se întîmpla ca tînărul lui stăpîn să se întoarcă aşa de tîrziu acasă.

- Ah, domnule Armand, domnule Armand, mormăi el cu glas dojenitor, prea uzezi de tinereţea dumitale, prea mergi repede...

- Aşi, răspunse Armand rîzînd. Sînt fericit, şi asta e mult!

CAPITOLUL LXIV

Jocul diabolic al femeii

Timp de două luni Armand fu omul cel mai fericit din lume. De două ori pe săptămînă, la început, de trei ori mai în urmă, frumosul adolescent găsea la colţul străzii Taitbout cînd o birjă misterioasă, cînd un cupeu şi totdeauna era şi omul mascat, gata să-i împlînte pumnalul în piept, de ar fi încercat să-şi scoată legătura de la ochi. Timp de două luni Armand fu încîntat de acest mister, apoi începu să încolţească în sufletul lui curiozitatea şi el întrebă pe idolul său, de nu-i va arăta vreodată faţa.

- Nu, îi răspunse ea răstit, şi ca să vă pedepsesc pentru această dorinţă, nu vă voi revedea o săptămînă.

Degeaba s-a rugat Armand, zadarnic a implorat el, condamnarea lui rămase nestrămutată. Timp de o săptămînă misteriosul vehicul nu apăru pe bulevard.

Cum nu-şi putea vedea necunoscuta, Armand simţea nevoia de a vorbi cel puţin cu ea. Pînă atunci el tăinuise fericirea lui, dar mai curînd ori mai tîrziu se naşte nevoia unui confident, mai ales la oamenii fericiţi. Eroul nostru nemaiputîndu-se stăpîni, se spovedi

aceluiaşi prieten care-i servise de martor şi, în aceeaşi seară, îi spuse povestea cu doamna de Sainte-Luce.

- Gluma se îngroaşă, îi zise tînărul. Una din două: ori e urîtă şi asta explică masca, ori ai un rival preferat.

Aceste ultime cuvinte înfipseră în inima lui Armand spinul geloziei. El iubea pentru întîia dată şi pentru prima dată simţea o tristeţe nespusă la gîndul că altul afară de el putea fi iubit de dînsa.

Spovedania lui Armand avusese loc în ziua a şasea a pedepsei sale.

În ultimele două zile el fu prada unor suferinţe groaznice şi făcea fel de fel de presupuneri. În fine, sosi ziua a opta. Orele se scurgeau cu o încetineală ucigătoare, dar, în sfîrşit, sosi şi aceea a întîlnirii şi bucuria lui Armand fu nespusă cînd găsi pe bulevard mult dorita birjă. După un ceas, el era la picioarele măştii blonde.

Dar, odată ce demonul geloziei a intrat în inima omului, dragostea nu mai e decît un pretext pentru tot felul de imputări înveninate. Dominoul blond îl primi pe Armand cu un zîmbet şi-i întinse mîna frumoasă, zicîndu-i:

- V-am iertat!

El ar fi trebuit să fie mulţumit şi să se simtă cel mai fericit om din lume. Dar nu fu astfel, el se plînse, formulă bănuieli şi voi să ştie de ce-i refuza cu atîta încăpăţînare să-i arate faţa.

De astădată, masca, în loc să se supere, rămase liniştită şi blîndă, şi-i zise cu vocea cea mai melodioasă:

- Prietene dragă, nu ştii, oare, că femeia care a nesocotit lumea şi datoriile ei şi s-a refugiat în dragoste, e atît de ruşinată şi atît de mîndră, în acelaşi timp, că ar vrea să-şi şteargă trecutul şi să devină cu totul alta pentru bărbatul pe care-l iubeşte? Nu ştii, oare, frumosul meu indiscret, că m-ai putea întîlni într-un salon unde nu voi fi aceea care te iubeşte, ci o femeie care are un nume în societate, o situaţie înaltă. Şi atunci?

- Ah!, murmură Armand orbit de patimă, credeţi că dragostea mea nu e destul de devotată ca să pot fi mut, şi socotiţi că-mi voi trăda fericirea în ochii mulţimii?

- Nu, răspunse ea, dar s-ar putea să fii gelos.

La auzul acestui cuvînt, Armand se cutremură.

- De ce să fiu gelos?, întrebă el.

- Pentru că o femeie tînără şi frumoasă - şi eu sînt frumoasă, zise ea cu o cochetărie adorabilă - o astfel de femeie e asediată în societate de un roi de fanţi cărora nu le pasă că ar putea compromite şi care nu ştiu că în imediata lor vecinătate este un bărbat pe care nimeni nu-l cunoşte, care iubeşte pe femeia aceasta şi e iubit de dînsa şi că fiecare cuvînt pe care ei îl spun femeii în şoaptă, pătrunde ca o lamă de pumnal în inima acestui bărbat.

- Ei bine, vă jur că nu voi merge niciodată acolo unde v-aş putea întîlni.

- Se poate, dar s-ar putea să intervină între noi o ceartă, care firește, după cîteva zile se va sfîrşi cu o împăcare şi atunci, între timp, cine ştie dacă necazul...

Armand o întrerupse cu un gest:

- Ştiţi prea bine că sînt sclavul dumneavostră şi că vă voi asculta întotdeauna.

Necunoscuta nu răspunse, dar devenise visătoare şi îngrijorată, lăsîndu-şi mîna în aceea a lui Armand. Tînărul socotea că ea va ceda şi simţi un fior de bucurie.

- Ei bine, zise ea, mai lasă-mi douăzeci şi patru de ore.

- Şi pe urmă?

- Pe urmă, gelosule urîcios, şopti ea, vei căpăta dovada că sînt frumoasă.

Şi înainte ca el să-i fi putut răspunde, ea îi puse legătura la ochi, şi-i zise:

- Pe mîine.

A doua zi Armand fu la ora obişnuită la întîlnire, dar trăsura nu era acolo. El aşteptă un ceas, două... Noaptea se scurse, dimineaţa îl apucă plimbîndu-se pe bulevard, cu picioarele în noroi. Armand se întoarse acasă deznădăjduit şi în prada celor mai negre gînduri.

Să fie bolnavă, ori voia să mai amîne sacrificiul incognito-ului ei?

Ziua întreagă o duse într-o frămîntare. Cînd se înnoptă, el alergă pe bulevard. Birja nu venise nici de astădată şi, ca şi în ajun, Armand aşteptă zadarnic pînă dimineaţa. Încă trei nopţi Armand mai nădăjduise să găsească trăsura misterioasă care-l ducea la iubita lui. Speranţa lui fu mereu înşelată.

După cîteva zile, fiul Colonelului era pe jumătate nebun şi voia să se sinucidă. Dar primi o scrisoare şi la vederea acestei misive

scrisă pe hîrtie galbenă ca paiul, ca şi biletul care altădată îl chemase la prima întîlnire, i se opri mîna gata să pornească un glonte în pieptul său. *Ea* era aceea care-i scria.

El aruncă arma ucigătoare şi tremurînd de nerăbdare, rupse pecetea şi citi:

" Scumpul meu, desigur că ai citit " O mie şi una de nopţi " şi poate că-ţi aminteşti de o poveste pe care ţi-o voi reîmprospăta şi care, pare-mi-se, se numeşte " Lampa lui Aladin. "

Un geniu veni la un biet servitor al lui Alah şi al Profetului şi-i zise: "Vreau să te fac mai bogat ca Şahul Persiei, gloriosul nostru Suveran. Urmează-mă." Persanul se luă după geniu, care-l conduse cu o lampă în mînă, în fundul unei peşteri pavată cu rubine şi smaralde şi plină cu pietrele cele mai fine şi cu diamantele cele mai minunate. Persanul, conform poruncii geniului, aduse cu el un sac mare:

" Poţi să-l umpli, îi zise geniul, şi să-l iei cu tine. "

Persanul se puse pe lucru, vîrî în sacul său atîtea diamante şi rubine cîte încăpură, şi geniul adăugă:

" Cu preţul acestei comori poţi să-ţi cumperi şi un imperiu, dacă asta ţi-ar plăcea. Vino. "

Şi el porunci să iasă din peşteră. Persanul se supuse, dar în clipa cînd avea să iasă la lumina soarelui, el zări un diamant enorm, care-i păru mai frumos ca toate pe care le avea şi el zise generosului său conducător:

" Aş vrea să-l iau şi pe ăsta! "

" Imbecilule! strigă geniul furios, lăcomia ta te-a pierdut. "

Şi imediat pereţii peşterii se năruiră, strivind pe nesăţios sub dărîmăturile lor.

Povestea aceasta, scumpul meu, cam e şi a dumitale. Aveai toată dragostea mea: ce-i mai lipsea, însă, inimii dumitale neîndestulate? Ai vrut să vezi faţa mea, şi iată că peştera tainică unde se adăpostea dragostea noastră s-a năruit. Adio!... Nu ne vom revedea niciodată! "

Armand scoase un ţipăt de disperare. El apucă iarăşi arma şi voi să termine cu viaţa.

Dar o mînă îi smulse pistolul. Prietenul său, martorul său, confidentul său intrase pe cînd el citea şi atunci ridică de pe covor scrisoarea care căzuse din mîna nefericitului Armand.

- Nebunule, îi zise el. Vrei să te omori? Astîmpără-te, femeia aceasta nici nu te iubea.

- Dar eu... o iubesc, răspunse Armand.

- Ei bine!, o vom regăsi.

Cuvîntul acesta fu pentru Armand ceea ce graţierea e pentru osîndit în clipa supremă, cînd urcă scările eşafodului.

- Scumpul meu, zise cu sînge rece interlocutorul lui Armand, dă-mi răgaz opt zile şi eu, care n-am văzut-o niciodată, o voi recunoaşte şi-ţi voi arăta în mulţime pe măscuţa ta blondă.

Şi cum Armand îl privea cu nedumerire, el urmă:

- Vrei să-ţi istorisesc povestea mea? Ascultă! Iubeam cu înfocare o femeie. Femeia aceasta avea un bărbat, el era rău ca tigrul. O găseam pretutindeni în calea mea, în societate sau mai bine zis, ea mă găsea pretutindeni în urma ei. Preludiile unui vals, un contradans, toate-mi serveau de pretext. Dacă ea se ducea la biserică, mă înfiinţam şi eu, dacă ea ieşea la pădure, mă găseai şi pe mine acolo călare. Cu un cuvînt, în tot locul femeia aceasta putea să mă vadă fixînd-o cu admiraţie şi spunîndu-i cu ochii cît de mult o iubeam, căci dragostea mea era atît de respectuoasă şi de mare, că nu cutezasem niciodată să i-o declar. Într-o bună zi, bărbatul se înspăimîntă de acest om pe care-l găsea pretutindeni în calea sa, admirîndu-i femeia şi neîndrăznind să i-o mărturisească. El îşi zise că statornicia e arma cea mai teribilă ce se poate întrebuinţa împotriva inimii omeneşti, oricît ar fi aceasta de tare şi hotărîtă să nu se tulbure, şi el părăsi Parisul, Franţa, Europa, ducîndu-şi departe comoara sa şi făcînd aşa de bine să dispară urma paşilor săi, că la început am renunţat de a regăsi vreodată pe aceea pe care o smulgea de lîngă mine. Dar vezi că o iubeam, mă prăpădeam de dragul ei! Făcui socoteala foarte simplă că pămîntul e un simplu fir de nisip în spaţiu şi că în zece ani îl voi putea cerceta cu de-amănuntul. M-am pus deci pe lucru şi după doi ani am regăsit femeia pe care o iubeam pe malurile lacului Ontario, locuind într-o casă indiană.

- Dar bărbatul?, întrebă Armand.

- Bărbatul se făcuse plantator, pe urmă murise. Aşadar, am regăsit o văduvă tînără şi frumoasă, cu o avere de milioane şi care părea înduioşată de atîta statornicie. Aş fi putut să mă însor cu ea, dar, vai! - şi asta e morala povestii mele - am căutat-o prea mult ca s-o mai pot iubi. Odată ce-ţi ajungi ţinta, dorinţa dispare. În locul bărbatului, măscuţa ta blondă avea o mască, masca aceasta reprezenta obstacolul, tirania, dacă vrei. Femeia pe care o iubeam străbătuse oceanul pentru a fugi de mine, a ta n-a părăsit Parisul. Parisul îl scotoceşti în cincisprezece zile, îngăduie-mi numai opt, şi-ţi voi arăta faţa pe care o iubeşti fără a o cunoaşte, ţi-o voi arăta descoperită şi vei înceta de a o mai iubi.

- Niciodată!, îngăimă Armand.

- Ascultă, zise prietenul, e o vreme splendidă. E ora patru, să mergem la pădure, poate o vom găsi.

Armand porunci să se înhame frumosul său cal englez la un tilbury nou şi pe care nu-l încercase încă. După douăzeci de minute cei doi prieteni treceau prin Port-Maillot.

Erau orele cinci. Era luna mai şi Bois-de-Boulogne era ca un furnicar cu cele mai elegante echipaje din Paris.

Înainte de a pleca pe la moşii, lumea elegantă voia să se mai arate odată la locul de întîlnire la modă.

- Ciudat lucru, murmură prietenul, aş putea să jur că măscuţa blondă şi baroana de Sainte-Luce sînt una şi aceeaşi femeie.

- Imposibil, răspunse Armand, care-şi amintea în ce termeni dispreţuitori se exprimase necunoscuta pe seama baroanei.

- Uite, chiar baroana...

Armand simţi o înfiorare ciudată şi se temea ca nu cumva să fie ea, căci presimţirile sufletului omenesc sînt inexplicabile.

Într-adevăr, doamna de Sainte-Luce trecea în trăsura-i deschisă, condusă *à la daumont*, de doi jochei în pantaloni albi şi vestă de catifea orange, brodată cu aur, o livrea excentrică pe care femeia la modă cutezase s-o lanseze în ultimul sezon la Longchamp.

Baroana stătea pe jumătate tolănită, jucîndu-se cu umbrela şi ascultînd vorbele unui tînăr frumos, înalt, cu faţa mată, care stătea respectuos pe scaunul din faţă al trăsurii.

- Iată, doamna de Sainte-Luce, urmă prietenul lui Armand;

personajul din trăsură e contele Stewan.

- Cine e contele Stewan?, întrebă fiul Colonelului, simțind ghimpele geloziei la gîndul că dacă măscuța și baroana erau una și aceeași femeie, un bărbat stătea lîngă aceea pe care el o iubea.

- Contele Stewan, îi răspunse prietenul, e un nobil rus, care-și cheltuiește la Paris imensele venituri.

- Și apoi?

- Și apoi, el o iubește pe doamna de Sainte-Luce.

Armand îngălbeni.

- Cum... o iubește?, întrebă el cu vocea schimbată.

- Ți-am mai spus, dragul meu, că baroana e o femeie pe seama căreia circulă fel de fel de zvonuri. Poate că nici vicontele Ralph, nici marchizul P..., nici contele Stewan n-au sărutat niciodată vîrful unghiilor ei roze. Poate dimpotrivă. Ei! Iată-te galben ca un mort și cu toate astea nimic nu dovedește pînă acum - indiferent de bănuielile mele - că baroana ar fi ea...

În clipa aceea tilbury-ul, care cobora aleea cea mare, și trăsura, care o urca, se încrucișară și prietenul lui Armand o examină pe baroană cu o privire cercetătoare, pe cînd tînărul, tot palid și cu inima palpitînd de emoție, o sorbea din ochi.

Doamna de Sainte-Luce, care părea că nu e prea atentă la vorbele contelui Stewan, aruncă o privire nepăsătoare asupra celor doi tineri și apoi asupra calului.

- O, ce superb animal, zise ea destul de tare ca Armand și prietenul său să audă complimentul.

De altfel, nici o emoție în voce ori în privire, nici o mișcare nu-i trăda surprinderea ori tulburarea.

Fruntea ei de fildeș rămînea netedă, mîna-i albă nu încetase de a se juca cu mînerul umbrelei, zîmbetul nu-i dispăruse și ea înfruntă privirea celor doi tineri cu indiferența femeii deprinsă să fie admirată.

- Sau e foarte tare, murmură prietenul lui Armand, sau nu e ea...

Trăsura ajunse la Poarta Maillot, apoi se întoarse și reveni pe același drum și pentru a doua oară se întîlni cu tilbury-ul.

Baroana rămase tot atît de indiferentă, dar contele Stewan aruncă o privire curioasă asupra tilbury-ului și privirea aceasta se ațintă asupra lui Armand.

- Ah!, murmură prietenul. S-a dat de gol!

- Ce vrei să zici?, întrebă Armand, pe cînd tot sîngele i se îngrămădi în inimă.

- Vreau să spun că baroana de Sainte-Luce e măscuţa ta blondă.

- De unde ştii?

- Am aflat-o din privirea contelui Stewan. Probabil că ea ţi-a rostit numele şi el te-a privit cu nişte ochi geloşi şi dispreţuitori totodată. Or, cum ţi-ar cunoaşte numele dacă n-ar fi ea?

Armand rămase ca trăznit la auzul acestei deducţii atît de logice.

- Dar, murmură el, ea mi-a zis...

Prietenul înălţă din umeri.

- Ea e, zise el hotărît.

- Ei bine! O iubesc.

- Atunci, eşti nebun!

- Se poate! Ce are a face?!

- Întoarce-te acasă şi zboară-ţi creierii, acum nu te mai opresc. Mai bine să mori, decît să iubeşti pe femeia asta!

- Nu!, zise Armand furios, o iubesc şi vreau s-o revăd, vreau ca ea să mă primească.

- Scumpul meu prieten, una din două: ori eu mă înşel, şi în cazul ăsta e o nebunie din partea ta să vrei să pătrunzi la doamna de Sainte-Luce; ori e chiar ea, şi atunci ea poate pune să te dea afară spunîndu-ţi foarte politicos că nu are plăcerea de a te cunoaşte.

- Voi ucide pe omul acesta!, scrîşni Armand în culmea exasperării.

- Ar fi cel mai absurd şi prost din toate mijloacele de a ajunge pînă la ea.

Armand fu însoţit pînă acasă de prietenul său, care uza de toată elocinţa lui spre a-l calma şi a-i dovedi că cel mai cuminte ar fi să renunţe la dragostea asta.

Dar Armand iubea. Patima ar putea, oare, să fie rezonabilă? El mai căpătă puţin curaj şi se mai linişti puţin abia după ce prietenul său îi promise în chip solemn că-l va introduce la doamna de Sainte-Luce.

Trecură două zile. Armand suferea de nişte friguri nervoase care îl sileau să rămînă în pat. Dragostea lui luase proporţia nebuniei, căci el era gelos pe contele Stewan.

Bătrînul Job venise să înştiinţeze pe Colonel de starea aceasta de exaltare în care se afla scumpul lui copil. Dar Armand se temea să împărtăşească tatălui său durerea sa. El îl implora pe Job să nu meargă în strada Helder. Moşul nu putu rezista rugăminţilor tînărului şi se duse într-un colţ şi plînse.

În sfîrşit, în dimineaţa zilei a treia, prietenul se întoarse.

- Tot mai vrei s-o vezi pe baroană?, întrebă el.

- Armand scoase un ţipăt.

- Ea dă un bal, un bal costumat. Se va dansa în grădina luminată.

- Voi merge, zise Armand.

- Prietenul nostru Raul R... vine în casa baroanei. El a cerut permisiunea de a te prezenta...

- Şi..., zise Armand, ea a refuzat?

- Nu, eşti invitat.

Şi el întinse lui Armand un bilet tipărit pe care numele lui era scris cu mîna. Pentru îndrăgostiţi, de la disperare la nădejde nu e decît un pas. Armand credea că invitaţia aceasta însemna iertarea.

- Tot mă iubeşte!

Balul avea să fie a doua zi, dar Armand nu mai era bolnav. Reacţia trecuse, invitaţia aceasta îl vindecase.

CAPITOLUL LXV

Femeia fatală

Tînărul însărcinat să-l prezinte pe Armand baroanei de Sainte-Luce, se numea Albert de R... Încunoştiinţat de dragostea lui Armand şi de ciudata-i aventură, Albert de R... îşi pusese în gînd să-l vindece complect pe Armand, la balul la care aveau să participe.

În ziua balului, la orele zece seara, domnul de R... se înfiinţă la vila din Chaillot. Armand încercă un splendid costum de palicar, care-i venea de minune; şi prietenul său, văzîndu-l, nu se putu stăpîni şi-i spuse:

- Scumpul meu, dacă dominoul dumitale şi doamna de Sainte-Luce au cea mai mică legătură între ele, mă prind că veţi semna o împăcare în toată regula. Eşti încîntător. Vom ajunge acolo pe la unsprezece, urmă domnul de R... Acesta e momentul cînd oamenii bine crescuţi se duc în societate. Eu cred că vei avea un mijloc foarte simplu ca să ştii imediat dacă doamna de Sainte-Luce e aceea pe care o cauţi.

- Cum?, întrebă Armand.

- Îi vei fi prezentat. Ea-ţi va vorbi.

- Aşa e, zise Armand, vocea o va trăda.

Cei doi tineri se urcară în trăsură şi într-un sfert de oră străbătură distanţa dintre Chaillot şi strada Babylone, la capătul căreia se afla palatul. Strada era plină de echipaje şi curtea de lachei galonaţi.

Domnul de R... luă pe îndrăgostit de braţ şi-l conduse la primul etaj, unde era marele salon de bal.

Sala sclipea de lumină şi de costume împestriţate. Mulţimea era aşa de compactă, că Armand şi conducătorul lui trebuiră să aştepte în prag sfîrşitul valsului.

- E o poveste din " O mie şi una de nopţi ", murmură un tînăr de lîngă ei.

- Priviţi cum dansează regina, răspunse un altul, arătînd cu degetul.

La auzul acestor cuvinte, Armand urmări cu privirea direcţia degetului şi zări pe blonda şi gingaşa baroană dansînd, cu un avînt irezistibil, la braţul unui cavaler îmbrăcat ienicer şi în care el recunoscu imediat pe contele Stewan.

Pentru a doua oară, fiul Colonelului simţi acel sentiment de gelozie nebună care-i făcuse atîta rău în pădure, în ziua în care o întîlnise pe doamna de Sainte-Luce în trăsură cu frumosul rus. După expresia de voluptate de pe faţa ei, se vedea că baroana dansează cu desfătare. Se părea că, de cînd se învîrtea palpitînd în braţele cavalerului ei, uitase şi de invitaţi şi de lumea întreagă.

- Cred că acest conte Stewan e un om fericit, zise o voce lîngă Armand.

Vocea aceasta era a unui tînăr foarte amorezat de doamna de Sainte-Luce şi mai ales foarte gelos pe conte.

- De ce e aşa de fericit?, întrebă un alt tinerel. Pentru că valsează cu baroana? Dar fericirea aceasta îţi este şi ţie la îndemînă, scumpul meu, n-ai decît s-o inviţi şi tu.

- O, nu vorbesc de fericirea aceasta.

- Dar de care?

- Ei, ştim noi cum stau lucrurile.

- Scumpe prietene, contele Stewan nu e mai favorizat de baroană, cum sînt eu, ori eşti tu.

- O, sînt sigur.

- Ai dovezi?

- Tocmai asta e. N-am dovezi, dar am convingerea.

Conversaţia aceasta în şoaptă chinuia inima lui Armand. Pe cînd asculta, se agăţa de o nădejde ciudată:

- Nu e ea, nu se poate să fie ea, îşi zise el.

La sfîrşitul valsului, cavalerii îşi conduseră damele la locurile lor şi circulaţia fu restabilită în marele salon.

- Vino, zise domnul de R..., făcîndu-şi loc prin mulţime, pînă ajunse la baroană.

Inima lui Armand zvîcnea mai-mai să se spargă şi el mergea împleticindu-se. Toată soarta lui depindea de o singură vorbă.

- Doamnă, zise Albert de R..., daţi-mi voie să vă prezint pe domnul Armand L.

Un zîmbet încîntător de graţie şi indiferenţă apăru pe buzele baroanei. Ea răspunse cu o reverenţă la salutul timid al lui Armand şi murmură cîteva cuvinte, tot jucîndu-se cu evantaiul.

Cuvintele acestea, întrerupte de mişcările evantaiului, fură pronunţate aşa de încet, că Armand nu putu discerne adevăratul timbru al vocii şi baroana se îndepărtă la braţul cavalerului său.

Armand era foarte palid şi desigur că tulburarea lui ar fi fost remarcată într-o societate mai puţin numeroasă.

- Ea e, şopti el domnului de R..., nu mai încape nici o îndoială!

- De altfel, e foarte stăpînă pe ea, răspunse acesta din urmă, căci ţi-a înfruntat privirea cu o linişte nemaipomenită. Ai să dansezi cu ea?

- Da, da, îngîimă Armand, tremurînd nervos. Apoi adăugă: Crezi cu adevărat că domnul de Stewan are drepturi asupra ei?

- Scumpul meu, răspunse domnul de R..., ca să-ţi pot răspunde cu *da* ori cu *nu* la această întrebare, trebuie să fi văzut pe conte îngenunchiat în faţa doamnei de Sainte-Luce; şi chiar asta n-ar dovedi decît un lucru, şi anume că el ar fi cedat înflăcăratei sale patimi, pe care ea, însă, nu e nicidecum obligată s-o împărtăşească.

- Aşadar, crezi?

- Nu cred nimic. Poate că da, poate că nu. Vezi că în societate femeia are două feluri de a ascunde o intrigă. Primul e chiar mai vulgar: el constă în aceea că femeia stă la distanţă, ba se preface chiar că resimte oarecare antipatie pentru acel bărbat şi nu-i zîmbeşte decît atunci cînd nimeni n-o poate surprinde. Toate

burghezele din societate s-au servit de acest truc. Al doilea fel e cel puţin mai original şi e acela de care se serveşte baroana, dacă Stewan se bucură de favorurile ei. Ea-l face cavalerul ei în ochii tuturor; şi lumea, care nu e întotdeauna perspicace, îşi zice:

"Dacă el ar fi ceea ce pare să fie, ea nu l-ar afişa astfel, cel mult îşi bate joc de el".

Domnul de R... se uita la Armand, care era grozav de palid.

- Aşadar, iubeşti mult pe fiinţa aceasta misterioasă, pe care n-ai văzut-o niciodată la faţă?

- Mor după ea, răspunse Armand.

- Şi dacă nu e ea?

- Ei bine, voi cerceta lumea întreagă pînă o voi găsi.

- Şi dacă e ea?

Această întrebare neaşteptată îl înspăimîntă pe tînăr.

- Da, insistă domnul de R..., dacă e ea, ce vei face?

- Nu ştiu.

- Scumpul meu, ascultă ce-ţi spun eu, şi am experienţă destul de vastă, mai lesne ai putea ridica şi purta în spinare muntele Atlas, decît să aduci pe o femeie înapoi la omul pe care nu-l iubeşte.

- O!, îngăimă Armand, o voi face...

- Uite, omul iubit în prezent e contele Stewan.

- Ei bine, îl voi ucide.

- Ai face o prostie.

- De ce?

- Pentru că e totdeauna de prost gust şi foarte nedrept să te răfuieşti cu un bărbat pentru capriciile unei femei.

În momentul acela, cei doi tineri erau în mijlocul salonului şi văzură pe baroană, care venea în direcţia lor. De astădată, ea era la braţul unui bătrîn diplomat.

Armand se duse la ea şi-i zise:

- Doamnă, voi avea fericirea să dansez cu dumneavoastră primul vals?

Ea răspunse printr-un zîmbet afirmativ, o mică înclinare a capului şi trecu înainte.

Timp de un ceas Armand se plimbă prin sălile de bal ca un suflet chinuit, aşteptînd cu multă nerăbdare valsul ce avea să-l danseze cu ea şi o nespusă emoţie îl cuprinse la auzul preludiului.

- Haide, curaj!, îi şopti la ureche Albert de R...

Armand se apropie de doamna de Sainte-Luce şi-i aminti promisiunea făcută.

- Bucuros, domnule, răspunse ea ridicîndu-se şi luîndu-i braţul.

A, de data asta ea vorbise; de astădată, timbrul vocii sale răsunase distinct şi sonor la urechea lui Armand şi tînărul recunoscu cu emoţie vocea la al cărei sunet inima lui tresărise de atîtea ori.

La douăzeci de ani, bărbatul e încă un adevărat copil în ce priveşte chestiunile de sentiment şi, de obicei, el face prostii peste prosti.

La vîrsta aceasta nu există diplomaţie în dragoste. Armand s-ar fi putut preface, ar fi trebuit să caute mai întîi să studieze această femeie şi la urmă să afle dacă el dispăruse cu desăvîrşire din inima ei. Dacă ar fi dovedit doamnei de Sainte-Luce c-o cunoaşte şi nu i-ar fi spus-o; ar fi dat dovadă de mult tact şi bun simţ. Poate, dacă ea ar fi vrut să-i supună dragostea la o lungă încercare, ar fi fost dezarmată văzîndu-l umilit şi pocăit.

Armand, însă, avea douăzeci de ani.. Abia răsunaseră primele măsuri ale valsului şi el porni în dans cu doamna de Sainte-Luce, şoptindu-i la ureche:

- În sfîrşit, în sfîrşit... tot v-am regăsit!

Ea se plecase pe jumătate pe braţul lui cu o graţie fermecătoare şi picioarele ei abia atingeau parchetul în vîrtejurile regulate ale valsului.

Cu ochii pe jumătate închişi, ea părea că se lasă cu voluptate dusă de valurile acestui dans vrăjit, singurul care vorbeşte cu adevărat inimii. Dar, deodată, cuvintele lui Armand îi răsunară în ureche.

Atunci, ochii ei pe jumătate închişi se deschiseră cu un fel de curiozitate naivă şi ea-l privi, spunîndu-i:

- M-aţi mai întîlnit undeva, domnule?

Întrebarea aceasta era pusă liniştit, fără mirare, ca venind de la o femeie deprinsă să asculte cîte o declaraţie de dragoste la vals şi două la contradans.

- Doamnă, îngîimă Armand, nu vă mai amintiţi de balul de la Operă?

- M-am dus o dată acolo, răspunse baroana continuînd să valseze, eram cu bărbatul meu, aveam numai şaisprezece ani şi eram

curioasă. Oh, ce dezgustătoare e Opera!

- Şi, întrebă Armand, nu v-aţi mai dus niciodată?

- Niciodată.

Armand tresări: el înţelese că baroana persista să nege identitatea ei cu măscuţa.

- Nu vă e milă de mine?, întrebă el cu o voce rugătoare.

- De ce să-mi fie milă?, răspunse ea cu o nevinovăţie prefăcută, şi de ce nu mi-ar fi milă?

- O, zise Armand, e doar vocea dumneavoastră, e fruntea, părul dumneavoastră, dumneavoastră sînteţi!

La aceste cuvinte, doamna de Sainte-Luce se prefăcu că pierde tactul valsului şi se opri, apoi se uită cu mîndrie la dansatorul ei şi zise:

- Domnule, mi se pare că sînteţi victima unei erori. V-am văzut în seara asta pentru prima dată; atunci, cum s-ar putea să mă recunoaşteţi?

La auzul acestor vorbe ale baroanei, Armand îngălbeni şi inima încetă aproape să-i mai bată. Cu toate astea, pentru el nu mai încăpea nici o îndoială: baroana şi dominoul erau una şi aceeaşi persoană.

Buimăcit de indiferenţa cu care doamna de Sainte-Luce îi dăduse ultimul răspuns, Armand o privea cu groază: " e un sfinx ", se gîndea el. Nu putea rosti nici o vorbă. fu apucat de un fel de nebunie furioasă şi reluînd-o pe baroană în braţele sale, începu iarăşi să danseze cu ea, strîngînd-o cu frenezie.

Dar valsul se sfîrşi şi atunci doamna de Sainte-Luce se desfăcu binişor din braţele lui, îi făcu reverenţa obişnuită a femeii care mulţumeşte dansatorului, apoi în loc de a se duce înapoi la locul său ea luă braţul contelui de Stewan care tocmai trecea pe lîngă ea. Toate astea se petrecură cu atîta repeziciune, încît Armand rămase împietrit în mijlocul salonului.

Domnul de R... ghicise cele ce se petrecuseră şi se apropie de el.

- Ei, întrebă el.

- A tăgăduit.

- Bineînţeles.

- Ah!, găseşti, îngînă el supărat.

- Scumpul meu, răspunse Albert de R..., dacă eşti convins că e ea, n-ai decît două lucruri de făcut.

- Care?

- Primul şi, după părerea mea, cel mai cuminte, e s-o ştergem binişor de aici şi să nu ne mai întoarcem. Sînt momente în viaţă cînd trebuie să ştii să ştergi din cartea inimii un prieten sau o femeie şi s-o faci în linişte şi demnitate. Şterge din inima dumitale pe doamna de Sainte-Luce şi haide să supăm la Café Anglais. Mîine vei căuta o mîngîiere.

- Nu, nu, zise Armand cu ochii arşi de friguri, o iubesc!

- Fie! Atunci, nu văd decît un mijloc de a potoli dragostea ta.

- Care?

- Să ucizi pe contele de Stewan şi s-o compromiţi rău pe baroană.

- De ce?

- Pentru că, faţă de o necredincioasă care te-a părăsit, nu-ţi rămîne decît un singur lucru de făcut: să faci scandal mare. Femeia e ciudată. Uneori, ea dispreţuieşte bărbatul care ţine prea mult seama de reputaţia ei şi e nebună după acela care o trădează ca pe o dezmăţată.

- Ei bine!, voi ucide pe conte.

- Pînă atunci, dragul meu, vino să ne plimbăm puţin prin grădină şi să respirăm aerul curat, căci eşti grozav de palid şi lumea a cam început să se uite la tine.

Albert de R... îl duse pe Armand pe aleea în care mulţimea începuse să se răspîndească şi care era luminată de nenumărate lampioane veneţiene de culori variate.

Apoi îl aşeză pe o bancă de verdeaţă mai lăturalnică şi căută să aducă vorba de altceva decît de subiectul care-l surescitase atît pe Armand.

- La emoţiile mari, spuse acesta, nu e decît un singur leac: singurătatea şi cele mai grave mîhnii. Lasă-mă singur, aici, o jumătate de oră, să fiu numai eu, singur cu amintirile mele.

- Fie, răspunse Albert, mă duc să dansez. La revedere!

Albert se îndepărtă. Armand rămase singur.

Partea grădinii unde se afla el era cea mai puţin luminoasă şi mai deasă. Copacii mari formau o alee strîmtă, care ducea la un pavilion situat la capătul opus cu spatele la zidul îngrăditor care despărţea grădina de Bulevardul Invalizilor.

Armand şedea sub un desiş de verdeaţă. În locul acesta obscuritatea era aşa de mare, că rarii trecători de pe alee nu-l puteau zări, pe cînd el îi vedea foarte bine.

Dar tînărului nu-i păsa nici de zgomotele sérbării care ajungeau atenuate la urechile lui, nici de invitaţii pe care nu-i cunoştea. Un singur gînd îi absorbea întreaga fiinţă: să-i caute pricină lui Stewan şi să se bată cu el.

Oricît de uşor e să provoci pe cineva, tot e nevoie de un pretext, şi mintea lui Armand era prea tulburată ca să-l poată găsi cu uşurinţă. El nu cunoştea pe conte, nu schimbase cu el nici o vorbă, niciodată, sau vreo privire, şi nu putea să meargă la el să-i spună: "vreau să te ucid, pentru că te bucuri de favorurile doamnei de Sainte-Luce." Contele ar fi putut nega într-un chip foarte politicos.

Pe cînd Armand îşi frămînta astfel creierii, se auziră pe nisip paşi uşori şi tînărul simţi parcă o descărcătură electrică. El tresări şi simţii cum sîngele îi năvăleşte la inimă.

Două umbre îmbrăţişate se strecurau printre arbori şi trecură pe lîngă Armand, înlemnit şi mut de mînie. Erau baroana şi contele Stewan, care îşi vorbeau în şoaptă. Lui Armand îi veni ameţeala. Mîna lui căuta fără voie un pumnal, un cuţit, vreo armă.

Perechea îşi urmă drumul fără măcar să bănuiască prezenţa unui om în desişul învecinat. Armand îi văzu îndreptîndu-se spre pavilion.

Atunci, eroul nostru îşi pierdu ultima licărire de raţiune, bruma de sînge rece care-i mai rămăsese.

El uită că grădinile erau pline de lume şi că ceea ce face el putea să se termine cu acte violente.

Inima îi bătea nebuneşte, un val de sînge îi întunecă vederea, o sudoare rece îi curgea de pe frunte picătură cu picătură. Împleticindu-se ca un om beat, el îi urmărea de departe.

Îi văzu strecurîndu-se în pavilionul luminat discret şi, cum ei nu traseră uşa în urma lor, pătrunse şi el înăuntru şi se găsi lîngă o scară mică în serpentină cu treptele acoperite cu un covor des.

Armand urcă scara, paşii lui nu se auzeau din pricina covorului, zări înaintea lui o uşă întredeschisă, pe unde ieşea o dîră de lumină. El deschise uşa.

Cînd aruncă o privire în jurul său, el rămase nemişcat, nimicit, trăznit. Se afla pe pragul misteriosului budoar unde petrecuse atîtea

ore fermecătoare la picioarele măscuţei blonde: era budoarul cu tapetele orientale, cu divanul circular, cu lămpile cu abajururi de alabastru atîrnate de plafon.

Chiar pe locul unde se aşezase cîndva dominoul, el o văzu pe doamna de Sainte-Luce, iar la picioarele sale era contele de Stewan şi ţinea mîinile ei într-ale lui.

Deodată, baroana scoase un ţipăt şi sări în sus, ca şi cum ar fi zărit o arătare înaintea ei. Ea văzuse în pragul budoarului pe Armand, palid, nemişcat ca o statuie.

- Domnule! Domnule!, strigă ea în culmea emoţiei şi a mîniei.

Armand făcu un pas spre ea, se uită la contele uluit, şi-i zise:

- Domnule, te rog să mă ierţi că te-am tulburat, dar dă-mi voie să-ţi spun unde te afli.

Vocea lui Armand era răguşită şi vorbele ieşeau răspicate din gîtlejul lui.

- Domnule, strigă la rîndul lui contele.

- Ascultă-mă, ascultă..., strigă Armand cu vocea aşa de hotărîtă, că nobilul rus se supuse. Vezi budoarul acesta?, reluă-tînărul. Ei bine, timp de două luni, am venit aici aproape în fiecare seară. Eram adus cu trăsura... cu ochii legaţi. Eram primit de o femeie mascată. Pe femeia aceea o întîlnisem la balul Operei.

Şi întorcîndu-se spre baroană, Armand zise cu voce tare:

- Femeia aceea, iat-o!

Doamna de Sainte-Luce scoase din nou un strigăt, un urlet de hienă, un răget de fiară prinsă în cursă, apoi se repezi la Armand şi-l pălmui peste obraz cu mîna-i înmănuşată.

- Eşti un laş!, îi zise ea.

Armand se învîrti în jurul ei ca un om lovit mortal, apoi se îndreptă spre conte, ameninţător, teribil, cu ochii injectaţi, cu spume la gură:

- Domnule, zise el, am nevoie de tot sîngele dumitale, ca să spăl afrontul acesta.

Contele de Stewan, însă, îşi recăpătă sîngele rece, îl măsură cu dispreţ pe Armand şi răspunse:

- Domnule, eu n-am fericirea de a fi iubit de doamna de Sainte-Luce, după cum desigur că ţi-ai închipuit văzîndu-mă la picioarele sale. O iubesc, e drept şi am cutezat să îngenunchiez înaintea

ei şi să i-o spun. Felul cum am fost primit şi care mi-a risipit orice nădejde, mie îmi dă dreptul de a deveni apărătorul cinstei ultragiate a baroanei.

Vocea contelui era liniştită, politicoasă. El vorbea cu un zîmbet pe buze, apoi adăugă cu o politeţe desăvîrşită:

- De altfel, domnule, desigur că eşti victima unei erori şi a unei ciudate asemănări. Doamna de Sainte-Luce e o femeie onestă, care nu primeşte mascată pe un necunoscut în budoarul ei.

Contele oferi baroanei braţul său.

- Veniţi, doamnă, zise el. Tînărul acesta, desigur, şi-a ieşit din minţi.

- Domnule!, zbieră Armand aţinîndu-i furios calea, împiedicîndu-l să iasă. Ruşii sînt, oare, lipsiţi de curaj?

- Ah, domnule, răspunse contele cu sînge rece, dacă mă insulţi personal, mă voi bate cu dumneata, dar mai tîrziu.

- Nu, nu! Imediat!

- Cum crezi una ca asta? Am compromite pe doamna! La revedere, peste cincisprezece zile voi fi la dispoziţia dumitale.

Şi contele îl dădu în lături pe Armand şi ieşi la braţ cu doamna de Sainte-Luce.

Armand rămase nemişcat, nebun de durere şi de disperare, cu ochii aţintiţi pe duşumea, în atitudinea unui om cărui i s-a luat ultima şansă de salvare.

Abia cu un ceas sau două mai tîrziu, limpezindu-i-se puţin mintea, el se gîndi să iasă din pavilionul fatal şi să părăsească această casă blestemată, unde fusese pălmuit de ea.

Albert de R... îl căutase zadarnic pe Armand şi crezîndu-l plecat, chemase trăsura şi părăsise balul.

A doua zi, Colonelul găsi pe scumpul său copil în acea stare de prostaţie în care l-am văzut la începutul acestei povestiri. El se gîndi la teribila Asociaţie, al cărei şef era, pentru a plăti baroanei, tortură cu tortură şi a lovi în orgoliul şi în cele mai scumpe afecţiuni ale ei.

Cît despre doamna de Sainte-Luce, balul ei, care ţinu pînă la orele şapte dimineaţa, era serata de adio pe care o dădea societăţii sale de iarnă. A doua zi ea plecă la moşia sa din Bretagne, unde-şi petrecea vara, şi unde o vom urma şi noi.

CAPITOLUL LXVI

Taina baroanei

La limita extremă a Finistrului se înalţa ó foarte înaltă stîncă stearpă şi roşiatică. Ea mărgineşte oceanul, vechiul ocean breton, cu valurile cenuşii încoronate de spumă, cu zgomotul monoton, cu cerul posomorît.

Pe stînca aceasta, dominînd marea ca un far, se înalţa un vechi castel feudal, a cărui arhitectură reaminteşte timpurile eroice şi sîngeroase ale cruciadelor şi ale primelor războie cu Anglia.

Văzut din largul mării, castelul acesta are înfăţişarea cea mai sumbră şi mai tristă ce-şi poate închipui cineva. Parcă ar fi un cuib de corbi de mare, cu turnurile sale, cu crenelurile înnegrite pe care, nesocotind revoluţiile, filfîia o zdreanţă de stindard seniorial. Clopotniţa sa crăpată şi zidurile acoperite cu muşchi insuflă un fel de groază superstiţioasă pescarilor şi marinarilor, care plutesc cît mai departe de mal.

Dinspre uscat, însă, aspectul castelului e cu totul altul; zidul e acoperit cu iederă, pajiştea verde e mărginită de un parc imens cu

ulmi seculari şi la capătul ei se vede un peron cu scara uzată.

Razele soarelui, spre asfinţit, auresc vitraliile ferestrelor ogivale, iar dincolo de parc, între mare şi o pădure de castani, se desfăşoară o vale frumoasă şi verde, şi un sătuleţ cu casele de vălătuci.

Dinspre mare, castelul are aspectul unui bandit bătrîn; dinspre uscat, îţi apare ca un unchiaş prietenos, care se încălzeşte la soarele de iarnă. Castelul acesta se numeşte Kerlor şi aici se retrăgea în fiecare vară baroana de Sainte-Luce. Kerlor era un domeniu ce aparţinea familiei Beaulieu, de la prima cruciadă.

Domeniul acesta fusese moştenit de o femeie, el aparţinuse domnişoarei de Beaulieu, care, neavînd nici un frate, îl adusese ca zestre soţului ei, domnului de Sainte-Luce.

Era cam inexplicabil ca o regină la modă, cum era doamna de Sainte-Luce, să aleagă drept reşedinţă de vară acest castel trist, pierdut la marginea Finisterului, departe de oricare centru mai populat şi lipsit de orice atracţie în afară de vînatul şi pescuitul, pe cînd ea poseda în Tourraine o moşie încîntătoare, cea mai frumoasă din întreaga provincie şi cea mai bine învecinată.

Pentru ca doamna de Sainte-Luce să-şi petreacă toată vara la Kerlor, trebuia să fi fost stăpînită de amintiri scumpe din copilărie, sau s-o atragă vreun motiv tainic.

Într-o zi de mai, pe la apusul soarelui, o diligenţă trasă de cai mari normanzi se opri la poarta castelului. La pocnetul biciului poştalionilor şi la zurgălăii cailor răspunseră mii de zgomote din interiorul castelului.

Doamna de Sainte-Luce se coborî din trăsură şi văzu venind în fugă spre ea vreo jumătate de duzină de servitori bătrîni, ataşaţi din copilărie de casa stăpînului, cum nu se mai găsesc astăzi decît prin unele provincii îndepărtate, cum e Bretagne. În urma lor se ivi o femeie tînără ducînd un copil în braţe.

Femeia aceasta era fiinţa cea mai seducătoare ce-şi poate închipui cineva, şi merită s-o schiţăm în grabă.

Era brună, cu ochi albaştri şi cu părul negru ca abanosul, de statură mijlocie şi cu mîinile şi picioarele extrem de mititele. Era albă ca un crinul şi avea zîmbetul visător şi tristă monotonie a oceanului. Ea se numea Ivonaic, prescurtat *Naic* al fiicelor Armoricului.

Naic era sora de lapte a domnişoarei Berthe de Beaulieu,

devenită baroană de Sainte-Luce. Era fata unui om care salvase viaţa marchizului de Beaulieu în timpul războiului Vendeei şi care murise respectat şi iubit de toţi, cu toate că Naic apucase pe un drum prost.

Cu cîteva luni înainte de moartea lui Moş Yvon, păzitorul vînatului (aşa era numit tatăl ei), Naic refuzase mîna logodnicului ei, un flăcău din Vames, care o iubea de multă vreme. Apoi, într-o zi, fata fusese văzută cu un sugaci în braţe. Atunci, ţăranii bretani din împrejurimi şi nevestele lor, care erau buni creştini, au ridicat mîinile spre cer şi au oftat:

- Biata Naic! Desigur că a fost victima vreunui domnişor frumos de la oraş, cum vin uneori la Kerlor. Biata Naic! Bietul Moş Yvon!

Înainte de a păcătui, Naic fusese copilul răsfăţat al întregii văi dominate de catelul Kerlor.

Crescută de Berthe, ea primise aproape aceeaşi educaţie şi nu i se zicea decît domnişoara Naic.

Cînd i s-a întîmplat nenorocirea, ea a crezut că doamna de Sainte-Luce, căci Berthe era de trei luni măritată, nu va voi s-o mai vadă şi o va goni de la castel. Dar aceasta nu se întîmplă.

Naic rămase prietena Berthei; ba se părea, chiar, că prietenia lor devenise şi mai strînsă printr-o legătură misterioasă şi tînăra femeie începu să iubească cu patimă copilul dragostei.

Iarna, la Paris, doamna de Sainte-Luce era acea femeie la modă, uşuratică şi fără inimă pentru care se spunea că trei bărbaţi muriseră în chip misterios. La Kerlor, baroana devenea cu totul alta.

Lăsînd pe domnul de Sainte-Luce fie la Paris, fie în Tourraine, ea venea şi se osîndea de bună voie la o singurătate de şapte luni în acest deşert mărginit de ocean, fără altă societate decît nişte nobili bătrîni din împrejurimi. Aici ea trăia singură alături de Naic, acoperind cu sărutări copilul acesteia şi uitînd, în mijlocul acestor plăceri intime, existenţa-i zgomotoasă din Paris.

Ce legătură misterioasă înlănţuia aceste trei fiinţe, ce anume unea cele două femei în faţa acestui leagăn? Aceasta n-o ştia nimeni.

Naic, cu băieţelul în braţe, alergă spre doamna Sainte-Luce, care se coborîse din trăsură; şi aceasta scoase un strigăt de bucurie şi îmbrăţişă pe rînd pe tînăra mamă şi copilul.

Acesta avea aproape patru ani, vorbea limbajul fermecător al

copiilor, era gingaş şi rumen, cam pîrlit de soare şi cu părul ciufulit.

- Bună ziua, măicuţă, zise ea punîndu-şi braţele durdulii în jurul gîtului baroanei, îmbrăţişînd-o cu patimă.

Mîndra baroană luă cu un gest familiar braţul surorii sale de lapte, dădu cealaltă mînă copilului, care se numea Hector, şi intră cu ei în sala cea mare a vechiului castel, unde conform unei vechi tradiţii, poate încă de pe vremea feudalităţii - ea primi plecăciunea servitorilor din Kerlor.

CAPITOLUL LXVII

Calul troian

Dacă, pe dinafară, locuinţa aceasta austeră îşi păstrase înfăţişarea rece şi posomorîtă, pecetea vechimii îndepărtate făcuse, pe dinăuntru, modificări însemnate.

Doamna de Sainte-Luce o restaurase şi, pe alocuri, o aranjase în stil modern. Majoritatea sălilor imense, trist împodobite odinioară cu stejar afumat, cu blănuri negre şi cu tapete din piele cu aurituri trecute, fuseseră întinerite, acoperite cu tapete colorate plăcut, mobilate cu gust fin şi luxos - cum sînt elegantele palate din Faubourg, Saint-Germanie.

După ce se odihnise puţin în sala cea mare, doamna de Sainte-Luce se duse cu Naic şi cu micul Hector într-un drăguţ

budoar, care amintea pavilionul din Paris. Aici, cele două femei se îmbrăţişară cu dragoste.

- Buna mea Naic, şopti baroana. Vai!, ce lungă mi-a părut iarna! Ştii că sînt cinci luni de cînd nu ne-am mai văzut?

- Ah!, surioară, răspunse Naic, aceste cinci luni mi-au fost şi mie tot aşa de lungi ca şi ţie, dar îmbrăţişam copilul nostru şi absenţa îmi părea mai puţin amară.

- În fine, iată-mă lîngă tine şi lîngă el, urmă doamna de Sainte-Luce, dezmierdînd cîrlionţii blonzi ai lui Hector. Dar, adăugă ea, anul acesta vom petrece, vom vedea pe vecinii noştri, voi da serbări la Kerlor.

- Ah, vecinii noştri se tot împuţinează, surioară, spuse Naic. Moartea-i seceră unul după altul. Bătrînul Cavaler de Kergaz a murit săptămîna trecută, cu opt zile mai înainte s-a stins baroana de Penhoet şi se zice că domnul d'Urzé e în agonie, în castelul său Urzé-les-Vannes.

- Aşa-i, răspunse baroana, dar ne mai rămîne cel mai apropiat vecin al nostru, bătrînul Cavaler de Kérizon. Peste cîteva zile vor sosi la el nişte tineri din Paris, între alţii şi un tînăr rus, contele de Stewan, mi se pare, pe care l-am cunoscut astă-iarnă, zise doamna de Sainte-Luce cu o foarte bine jucată naivitate. Vei vedea, buna mea Naic, vom avea o întreagă curte. A!, era să uit să-ţi spun că am căpătat un administrator straşnic şi care are maniere de aristocrat. E un vechi căpitan, un soldat al Imperiului, care trăia aproape în mizerie cu mica lui pensie şi care mi-a oferit serviciile sale. Trebuie să sosească chiar în seara asta.

Cele două femei mai stătură de vorbă cîtva timp, pînă ce clopotul anunţă ora mesei. Ele coborîră în sala de mîncare, ţinînd fiecare cîte o mînă a copilului, pe care-l aşezară între ele.

Dragostea doamnei Sainte-Luce pentru copilul lui Naic era aproape o adoraţie şi lumea din Paris s-ar fi mirat de o asemenea afecţiune, căci baroana era socotită o femeie fără inimă.

Dragostea cu care ea înconjura fiinţa aceasta plăpîndă făcea să dispară zîmbetul crud şi ironic care-i flutura de obicei pe buze, iar în privirea tristă şi duioasă cu care-l dezmierda ai fi putut crede că vezi adorarea unui mame.

Doamna de Sainte-Luce avusese dreptate cînd anunţase sosirea

administratorului ei chiar în acea seară. Pe la orele opt se auzi în curte tropotul unui cal, şi după puţin timp, baroana văzu în pragul sălii de mîncare un om înalt, îmbrăcat cu o redingotă lungă, albastră, împodobită cu o panglică roşie, şi care putea să aibă vreo cincizeci de ani. Omul acesta avea ţinuta severă, saluta milităreşte şi trăda de la o poştă pe ofiţerul Imperiului. Pentru doamna de Sainte-Luce, el se numea Căpitanul Lambert, dar era uşor să recunoşti în dînsul pe Colonelul Leon.

Dar, pentru a deveni administratorul baroanei, Colonelul lepădase pe omul de societate, înlocuise rozeta de ofiţer al Legiunii de Onoare cu o simplă panglică şi adoptase portul acesta milităresc în care se prezentă stăpînei.

- Doamnă, îi zise el înclinîndu-se, m-am grăbit şi am terminat în douăzeci şi patru de ore treburile care mă mai reţineau la Paris.

- Domnule administrator, răspunse baroana, desigur că eşti tare flămînd şi obosit. Fă-mi plăcerea să iei masa cu mine. Mîine îmi vei da braţul şi vom vizita castelul şi, apoi, moşia.

Colonelul se înclină şi se aşeză la masă, tulburat şi ruşinos.

" Bietul om ", se gîndea Naic.

Colonelul vorbea puţin, mînca mult, dar cu coada ochiului îi observa pe Naic şi copilul ei şi nu-i scăpa nici una din dezmierdările necurmate ce le căpăta băiatul de la doamna de Sainte-Luce.

Aceasta se retrase din vreme în apartamentul ei şi-l lăsă pe Colonel la masă în compania tinerei Naic. După un ceas, Naic se retrase şi ea.

Atunci, rămas singur, Colonelul aprinse o ţigară şi se duse să viseze pe terasa vechiului castel, care domina marea. Noaptea era întunecoasă, oceanul arunca zgomotos spre ţărm valurile sale încununate de spumă. În larg se zărea un vapor legănat de valurile furioase şi din cînd în cînd se ivea lumina de la pupa, care apoi dispărea după valuri. Colonelul privea cînd castelul tăcut, cînd imensul ocean mîniat; apoi, un zîmbet rece şi crud se ivi pe buzele lui subţiri şi el şopti:

- A, doamnă de Sainte-Luce, n-ai făcut bine că ai introdus în castelul dumitale calul de lemn pe care Ulise l-a adus la Troia şi care în noaptea următoare a scuipat oameni, arme şi foc. Acum, cucoană, ne vom măsura noi doi!

CAPITOLUL LXVIII

Între tigru şi panteră

Trei zile după sosirea sa la Kerlor, falsul căpitan Lamber intrase în funcţiile sale de administrator al moşiilor şi averei doamnei baroane de Sainte-Luce.

Să ne fie îngăduit să povestim cum a obţinut el acest serviciu.

L-am lăsat pe Colonel la Operă, privind-o pe doamna de Sainte-Luce şi examinînd tenul arămiu al contelui de Stewan, care o însoţise în acea seară la spectacol. Apoi l-am văzut scriind un bilet nobilului rus în care-l întreba dacă el nu era fiul maiorului de artilerie pe care-l cunoscuse bine în timpul captivităţii.

Biletul, dus de o garderobieră, primi imediat un răspuns:

" Da, eu sînt chiar fiul maiorului Stewan şi sînt cu totul la dispoziţia ofiţerului francez care l-a cunoscut ".

Imediat Colonelul părăsi loja; el era fericit că nu fusese observat de doamna de Sainte-Luce. Aproape în acelaşi timp şi contele părăsi loja baroanei şi-l întîlni pe Colonel în foaier.

Tînărul rus şi bătrînul soldat se salutară prietenește şi Colonelul zise contelui:

- Pe vremuri m-am bucurat de protecţia maiorului, contele Stewan, nobilul dumneavoastră tată; asta mă încurajează să mă adresez fiului.

- Domnule Colonel, răspunse tînărul rus, vorbiţi, eu sînt la ordinele dumneavoastră. Avutul şi spada mea sînt la dispoziţia omului care a fost prietenul tatălui meu.

Colonelul luase înfăţişarea încurcată a aceluia care ar vrea să se destăinuiască şi nu îndrăzneşte.

- Domnule conte, începu el cu o voce emoţionată, mărturisirea mea mă obligă să vă cer, mai întîi, să-mi daţi cuvîntul dumneavoastră de onoare că-mi veţi păstra secretul.

- Vi-l dau, domnule.

- Am să vă povestesc o istorie extrem de ciudată, reluă Colonelul cu emoţie crescîndă, şi vă rog să trecem ceva mai la o parte.

- Veniţi, zise contele, care luă braţul Colonelului şi-l trase într-un colţ al foaierului.

- Domnule, reluă Colonelul, la începutul Restaurării am avut o dragoste violentă, o dragoste cum nu simţi decît o dată în viaţă. Am iubit la nebunie o femeie, care a murit demult. Am iubit-o şi am fost iubit de ea. Pe atunci aveam treizeci şi patru de ani, eram frumos, purtam uniforma splendidă a unui Colonel de husari. Femeia era legată de un moşneag posac şi cicălitor. Vai, domnule, fericirea noastră a fost de scurtă durată. Un eveniment a cărui taină oribilă nu-mi aparţine, ne-a despărţit pentru totdeauna.

Colonelul se opri, se făcu că şterge o lacrimă şi apoi urmă:

- Aflai că era mamă. Din nefericire, nu-mi era încuviinţat să văd nici copilul, nici pe ea. Pe atunci mă aflam în Spania. La întoarcere am ieşit din armată, eram fără stare şi fără prieteni, iar lumea în care trăiau ea şi copilul ei era pentru totdeauna închisă pentru soldatul imperiului, devenit industriaş.

Colonelul mai făcu o pauză, ca şi cum ar fi căutat să-şi potolească emoţia.

- Ea a murit şi eu am îmbătrînit, urmă el. Dar copilul ei, copilul adorat tot aşa de mult ca şi mama, copilul trăieşte; e, azi, o doamnă nobilă şi frumoasă. Dar vai!, e despărţită de mine, după cum era şi mama ei.

Contele Stewan tresări, el avu oarecum presentimentul vag al destăinuirii ce avea să-i facă Colonelul.

- Ei bine, domnule?, întrebă el.

- Uneori, dar foarte rar, am fericirea s-o zăresc, să mă strecor neobservat în mulţimea care se dă în lături la trecerea ei. Dar, veţi înţelege că fericirea aceasta nu-mi ajunge..., aş vrea s-o văd în fiecare zi, la fiecare oră..., chiar de ar fi să îndeplinesc un rol subaltern pe lîngă ea, fie chiar şi acela de servitor.

- Domnule...

- Mulţi din fraţii mei de arme au fost mai puţin norocoşi ca mine şi nu s-au întors de pe cîmpul de luptă decît cu epoleţii de locotenent ori de căpitan. Neavînd avere, hotărîrea lor a fost luată repede şi curajos. Unii s-au apucat de comerţ, alţii au primit slujba umilă de administrator. Ah, de-aş putea şi eu să ajung administratorul ei..., s-o văd în toate zilele, să trăiesc sub acelaşi acoperiş cu ea!

Contele se uită la Colonel. El simţea oarecare admiraţie pentru omul acesta, a cărui dragoste de tată nu se dă în lături în faţa unui asemenea sacrificiu de demnitate omenească.

- Aşadar, domnule, aţi vrea...?

- Aş face orice, numai ca să rămîn lîngă ea, răspunse Colonelul emoţionat pînă la lacrimi.

- Dar, observă contele, o asemenea mărturisire...

- Domnule, zise cu hotărîre Colonelul, m-am adresat dumneavoastră pentru că sînteţi singurul om care mi-ar putea satisface dorinţa.

- Cum?, întrebă cu naivitate tînărul rus.

- Dacă vă voi spune numele acelei femei, îmi veţi păstra secretul?

- Vă dau cuvîntul meu de nobil şi de soldat!

- Ei bine, urmă Colonelul, am aflat că baroana de Sainte-Luce...

Contele se stăpîni să nu scoată un strigăt de surprindere.

- ... Am aflat că baroana de Sainte-Luce caută un administrator general pentru domeniile şi castelul ei; un om cinstit, cu oarecare educaţie.

Contele Stewan era şi el emoţionat.

- Eu cred, că aş putea să fiu omul acela.

- Cum!, exclamă contele, Colonelul Leon ar consimţi?

- Nu *Colonelul Leon*, domnule, ci *Căpitanul Lambert*. Mi-aţi jurat că-mi veţi păstra taina, mi-aţi oferit serviciile dumneavoastră, de aceea implor protecţia dumneavoastră pentru a căpăta acest loc de administrator sub numele de Căpitanul Lambert.

- Îl veţi avea, răspunse contele.

Colonelul apucă mîna contelui.

- Sînteţi nobil şi bun ca şi părintele dumneavoastră, îngînă el.

- Ascultaţi, zise contele, doamna de Sainte-Luce pleacă mîine la moşia ei din Bretagne. Veniţi mîine dimineaţă la mine, vom merge la ea şi vă voi prezenta.

Şi contele Stewan îi dădu Colonelului cartea sa de vizită, apoi îi strînse mîna afectuos şi plecă.

Rusul se întoarse în loja baroanei şi aici se aplecă spre tînăra femeie şi-i şopti:

- Berthe, mă iubeşti mult?

Ea întoarse spre el frumoşii ei ochi melancolici şi zise numai:

- Ingratule!

- Ei bine, zise contele copleşit de fericire, dacă ţi-aş cere dovada acestei dragoste, mi-ai da-o?

- Poate...

- Ai nevoie de un administrator?

Pe faţa baroanei se ivi un zîmbet fermecător şi batjocoritor:

- Poate doreşti să ocupi funcţia asta, ca să mă poţi urma în Bretagne...

- Nu, n-o doresc pentru mine, ci pentru un biet militar bătrîn, la care ţin, şi care a fost prietenul tatălui meu.

- Unde l-ai văzut?

- În foaier, acum cîteva minute. E un bătrîn verde încă, fost căpitan, un om de treabă.

- Bine, zise baroana cu indiferenţă, adu-mi-l mîine.

- Eşti bună ca un înger.

Ea zîmbi afectuos.

- Ascultă, zise ea, nici nu ştii ce am făcut azi pentru dumneata.

El o privea întrebător. Ea urmă:

- Peste cincisprezece zile vei veni în Bretagne, vei fi prezentat Cavalerului de Kérizon, vecinul meu, de către nepotul său, prietenul dumitale: Laurent de Kedrel.

În clipa aceasta, cortina se lăsă după ultimul act.

- Condu-mă la trăsura mea, zise baroana punînd frumoasa-i mînuţă în aceea a contelui. Mîine să vii cu protejatul dumitale.

A doua zi, la orele unsprezece, Colonelul se prezentă la contele Stewan.

Omul elegant dispăruse. Rămînea numai soldatul bătrîn, îmbrăcat într-o redingotă albastră cu mustăţile mari un adevărat - militar de pe vremea Imperiului.

- Nu-i aşa că pot trece foarte bine drept *căpitan Lambert* oarecare, întrebă el surîzînd?

- Da, răspunse contele, doamna de Sainte-Luce va fi încîntată de dumneavoastră.

Colonelul socoti nimerit să se tulbure puţin şi să întrebe cu vocea tremurătoare:

- Credeţi că voi fi angajat?

- Sînt convins de asta.

Pentru aceşti doi oameni, din care unul o iubea la nebunie pe doamna de Sainte-Luce, iar celălalt căuta să joace bine rolul tatălui anonim, nu putea să existe decît un singur subiect de vorbă.

Contele aproape îşi mărturisi dragostea, iar Colonelul îi dădu să înţeleagă că amantul acesta avea consimţămîntul său, pentru că o fericea pe ea.

Pe cînd trăsura îi ducea spre strada Babylon, tînărul rus simţi nevoia a destăinui Colonelului că, după cincisprezece zile, va pleca şi el în Bretagne şi va petrece o lună la domnul de Kérizon, un vecin al doamnei de Sainte-Luce.

" O!, se gîndea Colonelul, aceasta va schimba puţin planul meu."

Baroana primi pe musafiri în iatacul ei, îmbrăcată într-o rochie de casă.

Contele îl prezentă pe falsul căpitan Lambert, care părea foarte emoţionat.

" Sărman tată!", se gîndea contele.

" Bietul om! ", gîndea şi baroana. Suferă în demnitatea lui, că trebuie să ceară o slujbă subalternă.

Doamna de Sainte-Luce acceptă serviciile căpitanului Lambert şi la plecare îi zise:

- Diseară plec la Kerlor. Vino cît mai curînd, să intri imediat în slujbă.

- Mîine dimineaţă voi putea şi eu, răspunse Colonelul, aşa că voi fi la reşedinţa dumneavoastră numai cîteva ore după sosirea dumneavoastră acolo.

Colonelul părăsi palatul din strada Babylon, luă o birjă cu care se duse acasă. Aici îşi schimbă îmbrăcămintea, după aceea porunci să-i vină cupeul şi strigă vizitiului: - La Chaillot!

După douăzeci de minute, tatăl şi fiul erau împreună. Armand era tot aşa de palid şi de abătut ca şi în ajun.

Dar fulgerări de mînie începură să înlocuiască în ochii lui expresia de tristeţe şi descurajare care-l speriase pe Colonel.

" Aşa-i bine!, se gîndea îngrijoratul tată. Cînd sentimentul de mînie se adăugă la cel al dragostei, sufletul e salvat. "

El îmbrăţişă pe fiul său, îl aşeză lîngă el şi-i zise privindu-l cu iubire:

- Cum îţi mai e azi, băiatul tatei?

- Tot mai sufăr, tată!

- Aşadar, o iubeşti mult?

- Nespus de mult.

- Şi dacă te-ar iubi şi ea, într-o zi?

- Tată, tată..., şopti el, mă omori cu vorbele tale!

Colonelul îşi strînse copilul la piept şi-i zise:

- Ascultă, şi eu am iubit, şi eu am suferit...

- O, n-ai suferit atît cît mine, e imposibil!

- Ascultă ce-ţi spun: eu am observat trei lucruri în lumea asta, care se aseamănă foarte mult între ele: calul, femeia şi jocul. Calul trebuie să simtă pintenii, altfel îşi dispreţuieşte călăreţul şi-l azvîrle jos. Femeia trebuie să simtă superioritatea, stăpînirea bărbatului; altminteri ea se va purta cu el după cum se poartă calul cu călăreţul neîndemînatec. Jucătorul trebuie să fie îndrăzneţ, să atace norocul drept în faţă, cu lovitură de bici, şi norocul îi va surîde.

Armand asculta vorbele tatălui său şi nu le pricepea rostul.

- Vezi, dragul meu, urmă Colonelul, doamna de Sainte-Luce e una din acele firi perverse şi rele, care nu pot fi decît sclave ori

tirane. Acum, ea e tirană cu tine, e neîndurată şi fără suflet, pentru că tu o iubeşti şi îngenunchiezi înaintea ei; dar te-ar fi adorat dacă o tratai cum merită o anumită categorie de femei.

Armand asculta cu multă nedumerire cuvintele tatălui său.

- Ascultă, mai zise Colonelul, peste cincisprezece zile *eu* îţi voi aduce femeia aceasta care te-a călcat în picioare; vreau s-o văd în genunchi înaintea ta, s-o aud plîngînd cu hohote şi rugîndu-te s-o ierţi.

Armand se tulbură:

- Tată, şopti el, nu-mi făgădui o asemenea fericire, e cu neputinţă.

- Uită-te la mine!, strigă Colonelul. Priveşte pe tatăl tău drept în faţă. Ai încredere în mine?

- Da.

- Ei bine, îţi jur că va fi întocmai cum ţi-am spus.

Armand scoase un ţipăt şi era gata-gata să leşine în braţele tatălui său. Acesta pricepu că emoţiile mari putea ucide acest organism plăpînd şi se mulţumi numai să adauge:

- Dragul meu, trebuie să plec într-o călătorie de cîteva zile. Călătoria aceasta o fac pentru tine, pentru dragostea ta; îţi jur că *ea te va iubi*!

- Dar el!, şopti Armand şi se cutremură din cap pînă în picioare, la amintirea contelui Stewan.

- El, zise Colonelul, peste cincisprezece zile va fi mort.

Îmbrăţişă cu tandreţe pe fiul său şi-l părăsi apoi, lăsîndu-i în suflet o nădejde, cea mai scumpă din toate nădejdile: reîntoarcerea femeii necredincioase.

Acum, Colonelul era încredinţat că Armand va trăi pentru a aştepta ziua cînd doamna de Sainte-Luce se va întoace la el.

- Job, zise Colonelul bătrînului soldat, îţi încredinţez copilul; să veghezi asupra lui. Dacă, ferească Dumnezeu, s-ar întîmpla ceva ce ar necesita prezenţa mea, du-te la domnul de Lacy şi spu-ne-i: "Mă numesc Job". El va pricepe şi va fi la dispoziţia copilului.

După ce plecă din Chaillot, Colonelul se duse la Gontran. De cînd murise Leona, domnul de Lacy era într-o stare sufletească deprimată. El încetase de a se mai împotrivi voinţei Asociaţiei, se resemnase cu rolul violent al duelului, prin care trecea aproape zilnic, devenise un

instrument docil. El se deprinsese cu emoţiile, ţinea aşa de puţin la viaţă, că simţea nevoia de a şi-o risca necontenit.

- Scumpul meu marchiz, îi zise Colonelul, moartea vărului dumitale ţi-a adus moştenirea viitoare a unchiului şi, în acelaşi timp, şi afecţiunea lui. De ce nu te duci pentru cîtva timp în Bretagne, la Cavaler?

- Ai nevoie de prezenţa mea acolo?, întrebă marchizul cu indiferenţa resemnată a omului gata la orice.

- Da.

- Pentru ce anume?

- Încă nu ştiu, dar probabil ca să omori pe contele care are de gînd să meargă să petreacă o lună la domnul de Kérizon, un vecin al unchiului dumitale şi al doamnei de Sainte-Luce.

- Cum, doamna de Sainte-Luce pleacă şi ea în Bretagne?

- Ea pleacă diseară, iar eu plec mîine.

- Dumneata?

- Chiar eu. De un ceas sînt administratorul general al baroanei şi mă numesc Căpitanul Lambert.

- Bine ai mai învîrtit-o, Colonele!

- Ah!, şopti acesta (şi nările i se dilatară, iar faţa-i căpătă o expresie de cruzime sinistră), de-ai şti cum mi-a zdrobit copilul pantera asta cu ghiarele roze, cum i-a răscolit şi cum i-a frînt inima. Dar o am în mînă, lasă pe mine! Monstrul acesta fără suflet are totuşi în adîncul inimii o fire sensibilă. Femeia aceasta neînduratã faţă de sclavii săi, are o afecţiune puternică şi adînc îngropată în sufletul ei; şi tocmai acolo o voi lovi eu.

Pe cînd vorbea astfel, Colonelul era orbit de mînie; şi domnul de Lacy, care cunoştea valoarea combinaţiilor machiavelice ale acestui om, pricepu că doamna Sainte-Luce era de-acum pe deplin în mîinile lui.

- Mai întîi, reluă Colonelul, mă gîndeam să te rog să sfîrşeşti îndată cu contele Stewan în vreun desiş din Bois-de-Boulogne. Dar m-am răzgîndit şi cred că e mai bine să încep cu ea, să încep de-a dreptul cu afecţiunea ei tainică şi s-o sfărîm fără milă. După aceea, îi vom arunca la picioare cadavrul sîngerînd al contelui şi asta va încununa toată petrecerea.

- Eşti măreţ!, murmură Gontran.

- Ascultă, termină Colonelul, să scrii unchiului dumitale şi să-i anunţi apropiata vizită. Să aştepţi, mai întîi, plecarea contelui Stewan şi apoi să părăseşti şi dumneata Parisul. Dacă, între timp, un om va veni la dumneata şi-ţi va spune: " Mă numesc Job ", să faci ceea ce-ţi va cere el. E soldatul care îngrijeşte de fiul meu.

- Foarte bine!, răspunse Gontran.

Colonelul îi strînse mîna, apoi plecă şi-şi făcu în grabă bagajele; a doua zi, dis-de-dimineaţă porni la drum. După două zile el sosea la Kerlor, după cum s-a văzut din cele povestite.

CAPITOLUL LXIX

Taina cea mare a baroanei

Numai o săptămînă trecuse de la instalarea la Kerlor a falsului căpitan Lambert, şi acesta poseda de acum o topografie exactă a împrejurimilor, cunoştea pe deplin obiceiul şi caracterul locuitorilor şi avea multe cunoştinţe prin partea loculuí.

Colonelul punea la cale sinistra dramă în a cărei urzeală urma să prindă pe doamna de Sainte-Luce.

Între servitorii veniţi cu baroana din Paris, era unul a cărei faţă gravă şi posomorîtă atrăsese atenţia noului intendent; şi acesta se puse să-l studieze de aproape.

Uneori, cînd cele două femei se jucau cu copilul, Colonelul surprindea o privire de ură pe care acest om o arunca baroanei.

Servitorul se numea Jean. El îndeplinea pe lîngă doamna de Sainte-Luce slujba de valet şi ea avea o încredere oarbă în el.

"Omul acesta, se gîndea falsul căpitan Lambert, ori e un trădător, ori urmăreşte şi el vreo răzbunare contra baroanei. În orice caz, voi avea în el un complice."

Jean era un valet tăcut. Deşi breton de origine, el părea un exilat de pe pămîntul natal, atît era de trist şi de ursuz. Niciodată nu se ducea în excursie prin împrejurimile încîntătoare, niciodată nu-l vedeai rîzînd, fruntea lui se descreţea numai cînd doamna de Sainte-Luce se întorcea la Paris.

În fiecare seară, după ce-şi termina serviciul, el ieşea binişor din castel şi mergea pe o potecă tăiată în stîncă şi se aşeza pe un vîrf de munte, care domina marea pe o întindere mare.

Într-o seară, Colonelul se luă după el. Se întunecase, oceanul agitat glăsuia cu urletu-i puternic şi, odată cu valurile, arunca pe plaja prundiş, făcînd un zgomot infernal.

Jean ajunsese în vîrful stîncii, unde se aşează ca un vameş la pîndă, ca un corb de mare care-şi ocheşte prada; cu capul în mîini, cu ochii ţintă la nemărginirea ocenului, armoricanul părea adîncit în visarea tristă a unui suflet sfîşiat.

Deodată, o mînă se aşează pe umărul său. Mirat, el se sculă iute în picioare şi se pomeni în faţa lui cu Colonelul.

Acesta avea un revolver în mînă şi bretonul văzu în ochii intendentului o hotărîre atît de precisă, încît se cutremură, cu toate că nu era fricos din fire.

- Ascultă, neică, îi zise Colonelul, nu vreau să te omor, dar să stăm puţin de vorbă.

- Ce doriţi?, întrebă supărat bretonul.

- Stai jos, şi să vorbim.

Tonul Colonelului era poruncitor. Jean se supuse.

- Prietene, urmă intendentul din Kerlor, cine vine, ca tine, în fiecare noapte, să viseze pe o stîncă situată la o sută de stînjeni deasupra oceanului şi să asculte glasul valurilor, acela ori e un poet amorezat, ori plănuieşte vreo răzbunare.

La auzul acestui cuvînt, Jean tresări.

- Eşti poet?, reluă Colonelul.

- Nu!, răspunse valetul.

- Eşti îndrăgostit?

- Am fost, dar nu mai sînt.

- Atunci, te gîndeşti, poate, să te răzbuni?

- Poate...

- O ştiam.

- Dumneata?, strigă Jean; şi se dete puţin înapoi pe platforma strîmtă a stîncilor.

- Da, ştiam. Şi-ţi voi spune şi care e fiinţa din această lume pe care o urăşti. E doamna de Sainte-Luce.

- Ce-ţi pasă dumitale?, mormăi bretonul.

Colonelul îşi încărcă pistolul şi urmă:

- Prietene, noi sîntem singuri aici şi marea face atîta zgomot, încît dacă te-aş împuşca, nu s-ar auzi la Kerlor detunătura armei. Acum, alege: ori te aşezi lîngă mine şi-mi spui adevărul, căci şi eu urăsc femeia aceasta, încă mai mult decît tine, ori mori.

O licărire de bucurie infernală se văzu în ochii bretonului.

- Dumneata... o urăşti?, strigă el cu glasul sugrumat de emoţie.

- Da, pentru că şi-a bătut joc de fiul meu.

- De fiul dumitale?

- Da, şi ca să mă răzbun, m-am înjosit să fac pe intendentul.

- Cum se numeşte fiul dumitale? Poate că l-am cunoscut.

- Armand..., răspunse Colonelul.

- Da, un tînăr blond, plăpînd, de vreo douăzeci de ani.

- Ei bine, reluă Jean, eu eram omul mascat care-l conduceam de pe Bulevard pînă în grădinile din strada Babylonului.

Şi vocea bretonului căpătă un sunet straniu:

- A, urmă el, dumneata eşti tatăl lui? O, înţeleg că trebuie s-o urăşti..., dar eu o urăsc şi mai mult.

- Ce ţi-a făcut?

- Ea a necinstit femeia pe care o iubeam în taină.

- Atunci, zise cu hotărîre Colonelul, noi sîntem făcuţi ca să ne înţelegem.

El se aşeză lîngă braton, îi apucă mîna şi urmă:

- Cunosc în chip vag şi ghicesc multe infamii în viaţa acestei femei, dar îmi lipsesc dovezile. Tu trebuie să le ai.

- Le am pe toate.

- Aşadar, copilul acesta, care-i zice lui Naic *mamă*...?

- E o infamie!, murmură Jean. Naic e o fată cinstită; copilul acesta, rodul nelegiuirii, e fiul baroanei.

Şi bretonul urmă cu glas amărît:

- Ah! Dacă am găsit, în sfîrşit, un om care o detestă, ca şi mine, pe creatura asta, nu voi mai păstra secretul, oribilul secret al acestei vieţi ticăloase. Ca să-mi pun la cale răzbunarea, m-am făcut complicele ei, confidentul ei - ştiu totul - şi nu mai aşteptam decît o ultimă crimă, ca s-o tîrăsc după mine pe banca asasinilor, înaintea Curţii cu juri.

- Dar vorbeşte odată!, strigă Colonelul.

Cu vocea înceată şi gravă, valetul destăinui Colonelului taina baroanei de Sainte-Luce.

- Eram logodnicul lui Naic, începu el. Tatăl ei, bătrînul Yvon, era paznicul parcului de vînătoare din Kerlor; eu eram argat călare la domnul de Kérizon, iar tatăl meu luase parte la războiul Vendeei, alături de Yvon.

Cu toate că Naic era sora de lapte a domnişoarei de la castel, tatăl ei, bătrînul Yvon, jurase că nu-i va da pe altcineva de bărbat decît pe mine.

Taţii erau prieteni; spuneau ei adeseori: copiii noştri se vor căsători. La optsprezece ani ne-am logodit, iar nunta fu hotărîtă pentru sărbătorile de Paşti.

Domnişoara de la castel se măritase, cum ieşise din pension, cu vreo patru luni în urmă, şi bătrînul ei tată, seniorul de Beaulieu, locuia singur la Kerlor.

Într-o seară din acea iarnă ploua cu găleata. Naic şi eu şedeam lîngă foc, în pavilionul cel mic, care e la capătul parcului opus castelului, şi unde ea locuia împreună cu tatăl ei.

De dimineaţă, moş Yvon plecase cu boierul, tatăl doamnei de Sainte-Luce, la vînătoare, la Vannes.

După toate probabilităţile, nu aveau să se întoarcă decît a doua zi. Cînd orologiul castelului bătu ora zece, Naic îmi întinse mîna şi-mi zise zîmbind:

- Desigur, dragul meu Jean, că tata şi stăpînul nu se vor întoarce azi.

- Crezi?

- Ei vor dormi la Kérizon, iar tu trebuie să pleci. Nu eşti decît

logodnicul meu şi cu toate că eşti un băiat cinstit, nu pot să te găzduiesc aici.

- Dar plouă...

- Ce are a face? Şi cînd ai venit, ploua. Doar nu vrei s-o faci pe Naic a ta să creadă că te temi de puţină udătură.

Ea mă lăsă s-o sărut pe obrajii rumeni şi-mi mai zise o dată: "du-te!"

Dar cînd am dat să plec, auzirăm un huruit desfundat, dinspre Vannes.

- Acesta-i tatăl tău, îi zisei fetei.

- E cu neputinţă, răspunse ea, el a plecat călare.

Zgomotul roţilor se apropia, apoi ni se păru că trăsura întoarce, se opreşte o clipă şi porneşte iarăşi. Apoi se auziră nişte paşi uşori, cineva bătu de două ori în uşa pavilionului şi Naic şi cu mine scoaserăm un strigăt de uimire.

Persoana care deschisese uşa şi stătea în prag era doamna de Sainte-Luce, tînăra măritată, domnişoara de la castel. Ea se trînti într-un scaun şi-i şopti lui Naic la ureche: " sînt pierdută! "

Şi, într-adevăr, era foarte palidă, cearcănele de la ochii arătau că plînsese şi că suferise mult.

Ea părea că ascunde cu băgare de seamă, sub larga-i haină îmblănită, un obiect a cărui formă n-o puteam deosebi.

Baroana se măritase de curînd cu domnul de Sainte-Luce şi acesta înşelat încă înainte de a-i fi soţ, avea să capete dovada ruşinii. Aşa că pricepi de ce sosea ea astfel, în mijlocul nopţii, cu o trăsură luată cu chirie, căreia îi dăduse numaidecît drumul, şi de ce venea să bată la uşa pavilionului - în loc să tragă la castel.

- Du-te!, mi-a spus Naic, care avea presimţirea unei nenorociri.

Am salutat pe baroană şi am plecat; dar, stăpînit de curiozitate, m-am întors.

Lîngă pavilion se afla un copac ale cărui ramuri atingeau fereastra odăii în care se aflau doamna şi Naic. M-am căţărat în pom şi am rămas nemişcat în mijlocul crăcilor şi astfel am putut vedea şi auzi totul.

- Naic, Naic!, oftă baroana îndată după plecarea mea. Naic, sînt pierdută. Fără scăpare, tatăl meu..., bărbatul meu vor afla totul.

Şi desfăcîndu-şi iute haina de blană, ea arătă fetei încremenite

de mirare o fiinţă plăpîndă, bine înfăşate ale cărei scîncete căuta să le liniştească cu sărutările ei.

- Copilul meu, copilul meu, reluă ea... şi nu vreau să-l părăsesc!

Deodată, ea îngălbeni şi scoase un ţipăt de durere. Slăbiciunea ei, oboseala drumului, teribila emoţie de care era stăpînită, o doborîseră. Pe jumătate leşinată, ea căzu pe un scaun strîngîndu-şi copilul la piept.

Deodată, Naic scoase un ţipăt de groază. Prin uşa pavilionului se auzea tropotul unui cal. Fără îndoială că era Yvon, păzitorul parcului de vînătoare.

- Tata!, exclamă Naic disperată.

Yvon intră. El întrebă cu ochii faţa schimbată a fetei sale, o văzu pe doamna de Sainte-Luce îndurerată, ţinînd în braţe un prunc înfăşurat în mătăsuri şi dantele, şi ghici totul.

- Ce-i de făcut? Ce-i de făcut?, repeta Naic frîngîndu-şi mîinile de disperare.

Moş Yvon se născuse la Kerlor, el era credincios seniorului de Beaulieu cum e cîinele pentru stăpînul său, şi-ar fi dat îi viaţa, şi-ar fi vărsat bucuros ultima picătură de sînge ca să-i înlăture bătrînului nobil o supărare cît de mică.

O clipă, el rămase împietrit, cu paloarea ruşinii pe frunte, căci ruşinea stăpînului era şi propria lui ruşine. Îngenunche cu ochii plini de lacrimi şi înălţă o rugăciune către cer. Apoi se ridică liniştit, hotărît, şi zise baroanei:

- Doamnă, gemetele dumneavoastră nu trebuie să fie auzite din castel. Nici un valet din Kerlor nu trebuie să afle vreodată că aţi venit aici. Tatăl dumneavoastră nu trebuie să...

El nu îndrăzni să termine; murmură doar:

- Dumnezeu să ne ajute şi să ne dăruiască ştiinţa medicilor!

Ajutat de Naic, el duse pe tînăra femeie la catul de sus al pavilionului şi o culcă în patul fiicei sale; dar era atît de zăpăcit că uită să închidă uşa de-afară.

E cazul, aici, să spunem că bătrînul Yvon şi domnul de Beaulieu se întorseseră împreună de la Kérizon, pentru că ploaia mare ce căzuse seara, în ajun, făcuse imposibilă vînătoarea a doua zi, spălînd

toate urmele vînatului, înmuind ţărîna şi îngreunînd astfel adulmecatul cîinilor.

- Cel mai bun lucru ce ne rămîne de făcut, spusese domnul de Beaulieu lui Yvon, este să ne întoarcem la Kerlor.

Bătrînul gentilom şi servitorul său încălecaseră şi porniseră înapoi.

Domnul de Beaulieu era un bătrîn voinic, verde, care nu se speria nici de oboseală, nici de intemperiile vremii, nici de singurătatea drumului.

- Ai să dai pinteni calului, îi zise el lui Yvon, şi ai să treci pe la ferma din Bois-Fourchu; acolo ai să-i spui arendaşului să vină la mine, mîine dimineaţă, că am să vorbesc ceva cu el.

Yvon o luase, deci, înaintea stăpînului său şi ajunsese cel dintîi la Kerlor.

Soarta voi ca, pe cînd servitorul părăsea şoseaua care ducea la Bois-Fourchu, domnul de Beaulieu acesta să întîlnească o trăsură goală, condusă de un singur poştalion.

O asemenea întîlnire pe o astfel de vreme, la orele unsprezece noaptea, pe şoseaua de obicei pustie dintre Kerlor şi Vannes, avu darul să deştepte curiozitatea nobilului vînător.

- Ei, prietene, se adresă el poştalionului, de unde vii?

- Pe legea mea, numai Dumnezeu ori poate dracul poate să v-o spună, dar eu nu ştiu.

- Cum, ticălosule, îţi baţi joc de mine?, strigă domnul de Beaulieu.

Şi încredinţat că poştalionul căuta să-l păcălească, îşi postă calul de-a curmezişul drumului, ca să pedepsească pe ticălos, dacă nu va voi să-i dea lămuriri.

- Domnule, explică poştalionul, de două ore bat drumuri rele prin păduri, pe o ploaie torenţială, şi vă asigur că nu ştiu să vă spun de unde vin.

Vorba poştalionului părea foarte sinceră şi domnul de Beaulieu îşi dăduse seama de aceasta.

- Azi dimineaţă, urmă poştalionul, o doamnă a sosit la Vannes cu diligenţa din Reunes. Ea aducea în braţe un copil în faşă. Un văl des, verde, acoperea faţa cucoanei, pe care nimeni nu i-a putut-o vedea. Ea a venit la poştă, a cerut o trăsură şi cai şi a plecat cu

mine. Avea o înfăţişare suferindă şi părea că merge anevoie.

- Unde mergem?, am întrebat-o.

- Întîi să ieşi din oraş, mi-a zis ea, şi am să-ţi indic drumul. Atunci, domnule, am părăsit şoseaua şi apoi ne-am înfundat în acest ţinut afurisit şi pe aceste drumuri desfundate; şi, acum un ceas, am ajuns la marginea unui parc mare, unde am zărit şi un castel de cealaltă parte. Doamna m-a oprit la uşa unui pavilion de la marginea parcului, mi-a pus douăzeci şi cinci de napoleoni în mînă şi mi-a dat drumul.

- Ciudat lucru!, murmură domnul de Beaulieu, care presimţea o nenorocire; căci din povestirea poştalionului recunoscuse parcul din Kerlor şi pavilionul în care locuia Yvon.

- Cum era doamna aceea?, întrebă el; era tînără ori bătrînă?

- Tinerică, domnule, era micuţă şi mi s-a părut că avea păr bălai.

- E fiica mea!, exclamă domnul de Beaulieu, fiica mea, pe care o socoteam la Paris. Ce să însemne această călătorie misterioasă?

El aruncă o piesă poştalionului, care-şi continuă drumul, şi apoi dădu pinteni calului şi porni în galop.

În douăzeci de minute, domnul de Beaulieu ajunse la pavilion, descălecă, intră, văzu lumină la etajul de sus, auzi gemetele înăbuşite ale fetei sale şi urcă scara sprinten şi nerăbdător ca un tînăr.

La zgomotul pintenilor care se loveau de scară, Yvon alergă la uşă, ca să-l împiedice de a intra... Dar ajunse prea tîrziu... Domnul de Beaulieu era de-acum în prag şi putea să vadă, în patul lui Naic, pe fiică-sa, palidă, fără putere, alăptînd un prunc ale cărui scîncete sunau în urechile bătrînului ca dangătul funebru al clopotului de înmormîntare.

Domnul de Beaulieu se învîrti de două ori pe loc, ca şi cum l-ar fi lovit cineva de moarte, apoi căzu pe un scaun acoperindu-şi faţa cu amîndouă mîinile.

- Am trăit prea mult!, îngîimă el; mor dezonorat.

Cuvintele acestea, care erau ca strigătul de agonie al mîndriei unui neam vechi, străpunseseră dureros inima bătrînului Yvon şi-i insuflară cel mai sublim devotament. El îngenunchie lîngă stăpînul său, îi luă amîndouă mîinile şi-i zise:

- Nu se poate ca Beaulieu să fie dezonorat; fiica dumneavoastră

va rămîne o femeie cinstită în ochii întregii lumi.

- Dar copilul acesta?, întrebă bătrînul gentilom cu voce stinsă.

- Copilul acesta, răspunse Yvon, va fi fiul lui Naic, umila fiică a obscurului paznic al parcului de vînătoare.

Domnul de Beaulieu nu mai răspunse nimic. Murise.

Cu toate acestea, bătrînul Yvon se ţinu de cuvînt. Naic fu mama copilului. Naic, nevinovată şi curată, trecea în sat drept o fată care-şi pierduse cinstea.

I se arunca ocara în faţă, iar eu am fost pus în greaua situaţie de a dezvălui totul, ori de a nu o lua de nevastă.

Am vrut să-l silesc pe Yvon să vorbească, dar el m-a trîntit jos şi m-a ochit cu puşca:

- Dacă nu-mi juri că ai să taci, zise el, te împuşc ca pe un cîine.

Eu o iubeam pe Naic, am jurat... În anul următor muri şi Yvon.

Rămăseseră numai trei persoane care cunoşteau secretul: eu, Naic şi femeia aceasta care pricinuise moartea tatălui ei, femeia aceasta care primea jertfa ce-i aducea Naic, femeia aceasta pe care începusem s-o urăsc din adîncul sufletului meu.

Jean tăcu o clipă şi Colonelul văzu două lacrimi mari lunecîndu-i pe obraji; apoi Jean reluă:

- Înţelegi că nu m-am mai însurat cu Naic; căci, cu toate că nu sînt decît un servitor, am şi eu mîndria mea şi nu vreau o nevastă pe care lumea o crede necinstită. Dar am jurat să mă răzbun, chiar dacă pentru răzbunarea mea ar trebui să aştept zece ani. Am intrat în serviciul ei, m-am făcut scalvul ei, confidentul ei, unealta ei. O, ce monstru e femeia aceasta!

Colonelul întrerupse deodată povestea valetului:

- Vei fi răzbunat, îi zise el; dar, mai întîi, vreau să aflu totul.

- Ce încă?

- Cum a murit vicontele de Ralph?

- O, ştiu, eram de faţă.

- Atunci, vreau s-o ştiu; şi să-mi spui şi din ce pricină s-a sinucis marchizul de P...

- Ei bine, ascultaţi.

- Ascult, zise Colonelul (care se sculase), aşezîndu-se din nou.

CAPITOLUL LXX

Un duel la lumina felinarului

- Doamna de Sainte-Luce, povesti Jean, voia să guste plăcerile viciului, iar în lume să se bucure de toate avantajele virtuţii.

Domnul de P... a fost primul din cei doi pe care l-a iubit; şi timp de şase luni, cît a ţinut fericirea lui, el n-a aflat niciodată că în fiecare clipă îl păştea moartea.

Întîia dată cînd marchizul veni în pavilion, doamna de Sainte-Luce îi zise:

- Dacă vrei să mă iubeşti şi să fii iubit de mine, să păstrezi cea mai mare taină asupra întîlnirilor noastre. Niciodată nu vei fi însoţit de vreun om, fie el prieten ori servitor. Niciodată nu te vei bate pentru mine, dacă voi fi insultată în faţa dumitale. Dacă, în societate,

ţi se va părea că un bărbat mi-a cucerit inima, vei rămîne surd şi mut. Cel mai uşor gest de gelozie ar putea să-ţi fie fatal.

În aceeaşi seară, eu am intrat în serviciul marchizului. N-am fost servitorul, ci spionul lui; îl urmăream peste tot şi aveam poruncă să-l ucid, dacă gura lui ar fi rostit vreo vorbă nesocotită.

El nu ştia că eram în slujba baroanei. În consecinţă, s-ar fi putut trăda faţă de mine dacă ar fi fost omul care să comită o indiscreţie.

Dar marchizul o adora pe doamna de Sainte-Luce. El a păstrat taina fericirii sale cu discreţia unui mormînt. Aceasta a ţinut şase luni. După acest interval, baroana l-a întîlnit pe vicontele Ralph. Acesta era blond, melancolic, frumos ca o legendă irlandeză, avea atrubutele unei femei.

Marchizul, dimpotrivă, era oacheş, palid, cu trăsături accentuate, bărbăteşti, înalt de statură, avea o putere herculeană. Fără îndoială că acest contrast i s-a părut baroanei picant, căci ea începu o dragoste nouă - fără să renunţe la prima.

După puţin timp, cîteva imprudenţe ale lui sir Ralph au dat loc la clevetiri şi au trezit gelozia marchizului, dar acesta trebuia să-şi aducă aminte în orice moment de făgăduielile sale solemne. Aveam ordin să-l omor dacă s-ar plînge şi credeam că momentul acesta se apropie.

Cu toate acestea, el se stăpînea. Într-o seară, însă, el cutează să-i spună baroanei pe un ton furios:

- Lumea zice, şi eu cred, că vicontele de Ralph te iubeşte.

- O ştiu şi eu, răspunse ea liniştită. Chiar el mi-a declarat-o.

Marchizul se cutremură de mînie.

- Şi-l iubeşti şi dumneata, nu-i aşa?

- Întrebarea dumitale e indiscretă şi mă vei scuti de a răspunde.

- Ei bine, strigă marchizul în culmea furiei, o voi afla chiar cu riscul vieţii mele.

Această vorbă nesocotită îl pierdu pe marchiz în ochii baroanei. A doua zi, ea îmi zise:

- Iată o sticluţă. Diseară vei turna conţinutul ei în paharul stăpînului tău. El suferă de insomnie şi narcoticul acesta îi va face bine.

Am înţeles şi am luat sticluţa. Dar pricepi că nu aveam de gînd să execut ordinul acesta, fără a chibzui mai întîi şi a vedea dacă nu cumva aveam în sfîrşit răzbunarea în mînă.

Dacă m-aş fi dus la marchiz şi i-aş fi spus: " Vedeţi, doamna de Sainte-Luce mi-a poruncit să vă otrăvesc " riscam să fiu dat pe uşă afară, fără nici un folos. Marchizul nu m-ar fi crezut; ori, dacă m-ar fi crezut, i-ar fi fost silă să se răzbune. Mai nimerit era să mă folosesc de gelozia lui. De trei ori pe săptămînă, pe la miezul nopţii, marchizul găsea întredeschisă portiţa de la grădina ce da spre bulevardul Invalizilor.

El fusese primit în ajun; de aceea, baroana nu-l aştepta în acea seară, cu atît mai mult cu cît ea era încredinţată că voi îndeplini întocmai porunca ei. Marchizul nu-mi făcuse niciodată nici cea mai mică confidenţă; de aceea nu-i puteam spune: " Domnul marchiz se duce în seara asta în bulevardul Invalizilor? "

Dar marchizul nu cunoştea scrisul meu şi, în lipsa lui, am lăsat aceste cîteva rînduri pe biroul din fumoarul lui:

" Dacă domnul marchiz ar merge în seara asta în bulevardul Invalizilor, poate că ar întîlni pe un nobil irlandez pe care-l cunoaşte."

Cînd marchizul se întoarse acasă, el rămase uimit văzînd că-i cunoştea cineva secretul şi mă sună.

- Cine a intrat aici?, întrebă el.

- Nimeni, răspunsei eu.

- Atunci, cine a scris asta?

Şi el îmi arătă hîrtia. Am înălţat din umeri în semn de ignoranţă. Personalul de serviciu al marchizului se compunea din mine, bucătăreasa şi un groom.

El nu voi să cerceteze şi pe primii doi, şi-mi zise să plec. Dar demonul geloziei se trezise în el, mai aprig, mai violent ca oricînd şi i se păru că ar trebui să acorde oarecare crezare avizului misterios. Marchizul se îmbrăcă şi plecă, lăsînd vorbă că nu vine la masă.

" Asta mă va feri de orice reproş, dacă, la noapte, se va întîmpla doamnei de Sainte-Luce ceva neplăcut " îmi zisei.

Şi cum eram foarte curios să aflu ce se va petrece, de cum s-a înnoptat m-am dus şi m-am aşezat la pîndă pe bulevardul Invalizilor. După o aşteptare destul de lungă, am văzut la lumina unui felinar îndepărtat cum un om se apropia cu băgare de seamă, cu nasul vîrît

în gulerul paltonului.

"Iată, marchizul! ", mă gîndeam.

Într-adevăr, el era. Se apropie fără să şovăire de portiţă, dovadă vădită că el cunoştea perfect de bine drumul, apoi se ascunse în umbra unei ieşituri de zid şi rămase acolo liniştit, fără să bănuiască că eu îl vedeam din copacul în care mă cocoţasem. Marchizul aşteptă vreun ceas.

Ploua, bulevardul era pustiu. Deodată, se auziră în depărtare paşii hotărîţi şi repezi ai unui om care mergea la o întîlnire. Marchizul tresări şi ghiceam că el ascunde sub haină un obiect lung şi îngust, poate o pereche de spade.

Aproape în aceeaşi clipă, portiţa lîngă care stătea el se deschise fără zgomot, cum se deschidea şi pentru el, printr-un resort nevăzut, fără ca să fie cineva în spatele ei.

Fără îndoială că paşii pe care-i auzea erau aceia ai rivalului său.

Luînd-o înaintea vizitatorului, domnul de P... intră în grădină, făcu trei paşi la stînga şi ajunse în pragul pavilionului, unde baroana îl aştepta pe Ralph. Noaptea era foarte întunecoasă.

- Ralph, zise ea încet, tu eşti?

- Nu, doamnă, răspunse răspicat marchizul. Eu sînt.

Am auzit cum baroana a scos un ţipăt de mînie şi spaimă, pe cînd Sir Ralph trecea şi el prin portiţa grădinii şi se pomeni faţă în faţă cu marchizul. Situaţia era teribilă pentru baroană, dar nu ţinu mult.

- Domnule, zise marchizul, apucînd braţul lui Sir Ralph, dumneavostră sînteţi iubit de doamna; eu, de asemenea. Noi sîntem rivali; deci, unul din noi doi e de prisos în lumea asta.

Şi aruncînd haina de pe el, marchizul arătă irlandezului două spade, zicîndu-i:

- Alegeţi!

Voiau să se bată în grădină; dar era aşa de întuneric încît au fost nevoiţi să iasă în şoseaua puţin luminată de flacăra tremurătoare a unui felinar aşezat la vreo cinci sute de paşi depărtare.

Doamna de Sainte-Luce, care nu-şi pierduse toată prezenţa de spirit, profită de faptul acesta, pentru a închide portiţa grădinii, pentru ca, orice s-ar întîmpla ea să rămînă mai puţin compromisă.

Sir Ralph şi marchizul puseră mîna pe spadă cu hotărîrea unor

oameni care nu voiau să înceteze lupta decît morţi sau învingători. A fost un duel straşnic. Amîndoi se luptau bine. Inima lor era fierbinte, mîna le era condusă de o ură la fel de mare. Nu ştiu cît a durat duelul, poate douăzeci de minute, poate numai zece, dar mi se părea că durează de o veşnicie. În sfîrşit, Sir Ralph scoase un ţipăt înăbuşit şi căzu mort.

Marchizul îl îmbrînci cu piciorul şi plecă. Eu m-am dat jos din copac şi am tîrît cadavrul pînă la portiţa unde a fost găsit, a doua zi de dimineaţă, de către măturătorii de stradă.

Domnul de P... s-a întors acasă şi s-a culcat în pat, ca un om care-şi închipuia că va avea puterea să suporte nenorocirea care-l copleşise.

Din nefericire, nopţile de insomnie sînt fatale în chestiuni sentimentale. Domnul de P... o adora pe doamna, el crezuse în ea; şi avea dovada trădării sale.

Gîndul acesta pusese stăpînire pe mintea lui şi-l copleşise; aşa că, pradă unui acces de nebunie, el se sculă, trecu în fumoar, luă un revolver şi-şi zbură creierii.

A doua zi, am explicat doamnei de Sainte-Luce că-mi fusese cu neputinţă să execut porunca ei, căci marchizul n-a luat masa acasă în ajun. Ea mă crezu.

Jean se opri. Pe buzele Colonelului flutură un zîmbet.

- Ispăşirea se apropie, zise el. Acum, camarade, tu-mi aparţii.

- Cu trupul şi cu sufletul.

- Cunoştii pescarii din vecinătate?

- Pe toţi.

- Se găsesc, printre ei, unii pe care să-i putem cumpăra cu bani?

- Numai unul, moş Guallec, un ticălos care şi-ar omorî şi mama pentru o patacă.

- Omul acesta are o barcă destul de solidă ca să poată pluti cîteva ore pe mare?

- Desigur.

- Ei bine, cînd îţi voi spune, vei vorbi cu moş Guallec.

- Foarte bine.

- Ai să îngrijeşti de o diligenţă bine închisă şi de nişte cai odihniţi care, dincolo de Vannes, la intrarea în pădure, să aştepte un călător zorit să meargă la Paris.

- Acum, isprăvi Colonelul, să mergem să ne culcăm. Ceasul suprem încă n-a sosit, dar el se apropie şi vei fi răzbunat.

Şi cei doi complici porniră înapoi spre Kerlor, unde toată lumea era de-acum culcată.

Înainte de a merge mai departe, să ne întoarcem la Paris, la Armand.

CAPITOLUL LXXI

Într-o lojă, la Operă

Ultimele cuvinte ale Colonelului avuseseră darul să schimbe deznădejdea lui Armand într-una din acele speranţe neprecise, e drept, dar tenace, care fac pe omul cel mai zdrobit să se agaţe iarăşi de viaţă, să se cramponeze de ea cu putere şi să-şi îndrepte privirea spre viitor.

" Ea se va întoarce ", îi spusese tatăl său.

Aceste cîteva cuvinte au redat liniştea sufletului său zbuciumat. Cu toate acestea, el nu părăsi căsuţa din Chaillot în prima săptămînă de după plecarea Colonelului.

Cu mintea concentrată, complet stăpînit de ambiţiile sale, el încerca să-şi înfăţişeze viitorul şi să ghicească cum, după ce încetase de a-l mai iubi, baroana va fi silită de voinţa atotputernică a tatălui său, să-l iubească iarăşi.

Armand era asemenea unui naufragiat care-şi adună ultimele forţe, îşi concentrează toată rămăşiţa de energie ca să ajungă la ţărm, fără a se sinchisi dacă pămîntul acela e ori nu ospitalier, mînat numai de gîndul de a scăpa de moarte.

Dar, odată ce a ajuns la mal, cum s-a agăţat de o stîncă ca să scape de ultimul val ce ar voi să-l smucească, el cercetează împrejurul lui, explorează cu privirea zarea, în speranţa de a găsi un adăpost şi ajutorul oamenilor.

Aşa era Armand. De unde, la început, disperase la gîndul de a nu o mai vedea vreodată, de a nu mai sta vreodată la picioarele ei şi de a nu mai recuceri cea mai mică fărîmă din fericirea dispărută - acum tînărul ajunsese să considere întoarcerea doamnei de Sainte-Luce ca un eveniment proorocit de destin.

Era întocmai ca naufragiatul salvat, fericirea nu-l mai mulţumea acum; voia să guste dinainte fructul amar al răzbunării; el îşi jură s-o facă pe femeia aceasta, care-l nenorocise şi care se va întoarce la el, mai iubitoare ca oricînd, să plătească scump trădarea ei.

O umbră dispărută, apăru iarăşi înaintea lui.

Era figura contelui Stewan, acel bărbat urît pentru care ea îl părăsise, acel rival odios care-şi bătuse joc de ruşinea şi de durerea lui.

Armand simţea iarăşi clocotind în el o mînie teribilă şi înăbuşită şi îşi aminti că, în noaptea palmei, contele îi făgăduise că se va bate cu el în duel, după trecerea unui răstimp suficient spre a nu compromite pe baroană.

Armand uită de promisiunea făcută tatălui, de a nu ieşi din casă, de a nu căuta nimănui gîlceavă, de a aştepta cu răbdare întoarcerea lui.

"Trebuie să-l omor pe conte!", îşi zise el.

Doi oameni veniseră la el şi împărtăşiseră cu eroul nostru durerile şi speranţele lui.

Primul era prietenul care-i servise de martor în primul duel şi care-i destăinuise viaţa baroanei; al doilea era Albert de R..., acela care-l condusese la balul mascat, unde el suferise atît de mult.

Armand era aşa de hotărît să se bată cu contele Stewan, încît socotea că orice destăinuire în această privinţă i-ar putea fi o piedică. Ca toţi oamenii care merg drept spre ţinta lor, el se prefăcu.

Ştia, de altfel, că Job îl păzea şi nu l-ar lăsa să se bată decît în ultimă instanţă.

Într-o seară, Albert de R... veni să-i propună lui Armand să-l însoţească la Operă. Se juca " Wilhelm Tell ". Armand primi. Avea o presimţire că-l va întîlni pe contele Stewan.

Cînd cei doi tineri intrară în loja lor de avanscenă, spectacolul începuse şi Armand, cu binoclul la ochi, cerceta cu atenţie toate lojile, ca să-l găsească pe adversarul său.

Contele era la Operă; era singur în lojă, pe jumătate ascuns în umbră şi părea că visează la ceva cu totul străin de spectacolul de dinaintea ochilor săi.

- Se gîndeşte la ea!, şopti Armand stăpînit de mînie.

Tovarăşul său, ocupat să lornieze lojele învecinate, nu-l observase pe conte şi Armand avu vreme să chibzuiască în tihnă la ce avea de făcut.

Cînd se termină primul act, fiul Colonelului luă braţul domnului de R..., care tot nu-l zărise pe conte, şi merse cu el pe coridoare pînă la uşa lojii ocupate de conte.

- Am zărit o cunoştinţă, zise el, şi aş vrea să-i dau bună seara.

Domnul de R... ascultă distrat cuvintele acestea, socotind că era vorba de unul din numeroşii prieteni de bulevard pe care îi are orice om care, ca Armand, are un venit de şaptesprezece mii de taleri şi un tilbury.

Armand bătu de două ori în uşă, loja se deschisese şi domnul de R..., uluit recunoscu pe contele Stewan. El ghici totul, prevăzu că din această întîlnire se va naşte o provocare la duel. Dar era prea tîrziu ca s-o mai poată evita.

Contele, la rîndul lui, îl recunoscu pe Armand. Cei doi rivali se salutară.

- Domnule conte, zise Armand, cred că aveţi o memorie bună.

- Într-adevăr, domnule, răspunse cu impertinenţă contele, îmi amintesc foarte bine că v-am mai întîlnit.

- Aţi putea să-mi spuneţi unde?

- La balul baroanei de Sainte-Luce.

- Aşa e, domnule.

Contele se înclină.

- Pentru că aveţi o memorie foarte bună, reluă Armand, mi-aţi

putea spune, poate, şi data exactă a acelui bal?

- Da, răspunse contele; dacă nu mă înşel, mîine se împlinesc două săptămîni de atunci.

- Întocmai!

Armand, la rîndul lui, se înclină.

- În consecinţă, urmă el, socot că nimic nu vă mai opreşte să vă ţineţi promisiunea.

- Care?

- Aceea de a-mi da satisfacţie, răspunse cu sînge rece tînărul. Dacă nu greşesc, aţi folosit ca pretext bunul renume al doamnei de Sainte-Luce, pentru a amîna cu două săptămîni reglarea neînţelegerii dintre noi.

- Domnule, răspunse contele, cererea dumneavoastră era aşa de limpede formulată, încît nu am nimic de obiectat.

- Aşadar?..., întrebă Armand.

- Sînt la dispoziţia dumneavoastră, domnule.

Cei doi tineri se salutară din nou. Armand adăugă:

- Dacă vreţi, mîine dimineaţă, la orele şapte, lîngă balta din Auteuil, cu pistolul.

- Fie!, răspunse rusul.

Armand mai salută o dată pe nobilul muscal şi plecă.

- Dragul meu, îi zise Albert de R..., care fusese martorul mut al acestei scene, ceea ce ai făcut e absurd.

- De ce?

- Pentru că poate să te omoare.

- Ei, şi?

- În orice altă împrejurare, n-ar fi nimic; dar acum, face mult.

- Ce vrei să spui?

- Tatăl dumitale, nu-i aşa? Ţi-a făgăduit că ţi-o va aduce înapoi pe baroană.

- Da.

- Atunci, ai făcut o prostie mare! Dacă Stewan te omoară, baroana rămîne a lui.

- Eu îl voi omorî!

- Aşa de tare îl urăşti pe conte?

- El mi-a furat femeia pe care o iubeam.

Domnul de R... înălţă din umeri.

- Ce furt neînsemnat, că nici măcar legea nu l-a prevăzut.
- Ai să-mi fi martor, nu-i aşa?
- Bineînţeles!, răspunse domnul de R...
- Ei bine, vino să dormi la mine.
- Primesc.
- Dar cine-mi va fi al doilea martor?
- În loc de a merge la dumneata acasă, vino la mine. Voi trimite pe servitorul meu să-l prevină pe vechiul dumitale adversar, domnul Daubray, care locuieşte pe aceeaşi stradă cu mine. Domnul Daubray va fi încîntat să-ţi servească de martor.
- Bine, zise Armand.

Domnul de R... spuse vizitiului să-i ducă în strada Provance, unde era locuinţa lui. Ajunseră curînd.

- Acum, zise el lui Armand, dîndu-i un revolver de salon şi arătîndu-i un carton fixat de perete, exersează-ţi mîna; să vedem cum tragi.

Armand era un trăgător de forţă, nimerea totdeauna ţinta.

- Dacă vei trage cel dintîi, zise domnul de R..., mai puţin îngrijorat de urmările provocării, atunci contele e un om mort.

Cu toată ora înaintată, domnul de R... scrise cîteva vorbe şi le trimise domnului Daubray. Acesta era întîmplător acasă şi veni numaidecît.

Ei îşi dădură întîlnire pentru a doua zi şi cei doi tineri îl siliră pe Armand să se culce. După puţin timp, acesta adormi.

" Ciudat lucru!, îşi zise atunci domnul de R..., am o presimţire că se va termina foarte rău pentru Armand. Ce nebun! Să-şi rişte viaţa pentru o păpuşă fără suflet, ca această femeiuşcă de Sainte-Luce. Ce prostie! "

CAPITOLUL LXXII

Moartea, înfrîntă de puterea dragostei!

Contele Stewan veni cel dintîi la întîlnire. El sosise într-o caleaşcă condusă de doi jochei *à la Daumont*. În loc să poarte un costum de oraş, el era îmbrăcat cu o redingotă de voiaj, încheiată pînă la gît. Doi prieteni îl însoţeau.

Unul şedea lîngă el în trăsură şi hainele lui arătau că şi el avea să facă aceeaşi călătorie ca şi contele.

Celălalt purta un costum de dimineaţă, era călare şi desigur că, după duel, avea să se înapoieze la Paris.

Armand şi martorii lui sosiră cu cîteva clipe mai tîrziu. Contele îi aştepta fumîndu-şi liniştit ţigara.

- Domnule, zise el lui Armand, apropiindu-se de el politicos. Trebuia să plec azi dimineaţă în Bretagne şi bagajele îmi erau gata

încă de ieri, dar dumneavoastră mi-aţi făcut cinstea să-mi amintiţi că am de achitat o datorie. Sper că veţi scuza îmbrăcămintea mea de călătorie şi aceea a prietenului meu, vicontele de Kérizon, care mă ia cu el la unchiul lui.

Armand se înclină. Dar el devenise foarte palid, cînd auzise că rusul urma să plece în Bretagne.

"Trebuie, cu orice preţ, să-l omor! ", îşi zise el.

Şi se apropie de domnul de R...

- Eu sînt cel jignit; în consecinţă, nu am numai dreptul de a alege armele, ci pot să-mi impun şi condiţiile.

- Ce vrei să zici?, întrebă domnul de R..., cam îngrijorat de această paloare subită.

- Ascultă, urmă fiul Colonelului, contele pleacă în Bretagne...

- Ei, şi?

- Asta înseamnă că, dacă nu-l omor, el o va revedea.

- Poate!

- Ei bine, vreau să-l omor, trebuie!

- Tot nu înţeleg de ce ai pomenit de condiţii.

- De ce? Pentru că vreau să se sfîrşească cu moarte de om. Unul din noi doi nu va mai pleca de aici. Deci, nu vreau condiţii uşoare, ca pentru copii.

- Adică...?, întrebă domnul de R...

- Fiecare din noi va avea propriul pistol; se vor descărca cîte două focuri, în timp ce adversarii se vor îndrepta unul spre celălalt.

- Bine, şi apoi?

- Dacă patru gloanţe schimbate nu vor ajunge, armele vor fi încărcate din nou.

- Fie!, răspunse Albert de R...; temîndu-se ca Armand să nu-şi piardă şi ultima rămăşiţă de sînge rece ce mai avea. Dar vezi, să ocheşti bine!

Martorii se întîlniră.

- Domnilor, zise Albert, noi sîntem cei ofensaţi şi, după cum ştiţi, am ales pistolul.

Martorii contelui Stewan se înclinară.

- Domnul conte Stewan şi-a adus pistolul?, întrebă Albert.

- Da, domnule.

- Atunci se va servi de el, iar Armand se va servi de propria armă.

Martorii făcură iarăşi un semn de învoire.

- Cei doi adversari, urmă domnul de R..., vor fi postaţi la o depărtare de patruzeci de paşi unul de celălalt. Fiecare va trage de două ori şi vor putea înainta după plac.

- Va să zică, observă vicontele de Kérizon, e un duel pe viaţă şi pe moarte!?

- Desigur, domnule, răspunse Albert, doar n-am venit aici pentru un schimb de zgîrieturi. Noi am arătat ce putem şi nu obişnuim să schimbăm gloanţe de plută, pentru ca apoi să mergem frăţeşte să luăm masa împreună.

- Dar, cearta nu e atît de serioasă, domnule.

- Pardon, domnule, cînd cearta nu e serioasă, se aplanează şi nu se ajunge la duel. Ne batem serios, deci şi motivul e serios.

Tonul cu care vorbea Albert era liniştit şi politicos, dar foarte hotărît, şi condiţiile lui fură acceptate.

- Dar, zise vicontele de Kérizon, s-ar putea să se schimbe patru gloanţe fără vreun rezultat.

- Vom încărca încă o dată .

" O, o!, se gîndeau martorii contelui, care nu cunoşteau pricina sfadei, Stewan trebuie să fi ofensat rău pe junele acesta cu chip de femeie, ca el să fie hotărît la un duel pe moarte. Bietul Stewan, nu cred să mai ajungă în Bretagne. "

Actorii acestei scene se aflau într-o poiană aurită de razele soarelui ce răsărea.

Adversarii fură instalaţi pe una din cărările ce străbat pădurea Boulogne în toate direcţiile.

Pistolul lui Armand fu încărcat cu mare băgare de seamă de domnul de R..., pe cînd vicontele de Kérizon făcea serviciul pentru contele Stewan. Apoi numărară paşii, pentru a stabili spaţiul dintre adversari, li se înmînară armele şi martorii se îndepărtară.

Domnul de R..., în calitate de prim martor al celui ofensat, trebuia să dea semnalul.

" Cînd te gîndeşti, îşi spunea el, că unul din aceşti tineri bravi va fi mort peste cîteva clipe, pentru o femeie care era la a nu ştiu cîta dragoste, îţi vine nebunia şi ţi-e milă de judecata omenească. "

Şi după ce ţinu sieşi acest discurs funebru pentru viitoarea victimă, domnul de R... bătu din palme de trei ori; Armand fu cel

dintîi care înaintă un pas, ridică braţul, ochi repede şi slobozi arma. Contele nu căzu; la rîndul lui, înaintă şi trase. Un nor învălui fruntea lui Armand, dar el continua să înainteze.

Contele mai făcu doi paşi, ochi cu sînge rece şi împuşcă. Domnului de R..., care nu-l slăbea din ochi pe Armand, i se păru că acesta se împleticeşte, şi inima începu să-i zvîcnească.

Dar Armand îşi urma mersul, un mers domol, ca şi cum şi-ar fi numărat paşii, ţinînd mereu pistolul la înălţimea frunţii contelui. Contele aruncase arma, de care nu se mai putea folosi, şi oprindu-se la mijlocul cărării, îşi încrucişă mîinile pe piept şi aşteptă moartea cu un zîmbet sfidător pe buze.

El era din acei oameni de bronz, care primesc cu atîta sînge rece loviturile soartei, încît nici moartea nu poate săpa o zbîrcitură cît de mică pe fruntea lor senină.

Armand înainta mereu, mergea clătinîndu-se, dar nu se oprea, şi distanţa care-l despărţea de conte se făcea tot mai mică. Se opri o clipă şi martorii acestui spectacol emoţionant crezură că va slobozi arma, dar el porni iarăşi înainte, mai făcu un pas, apoi un altul şi întinse mîna astfel încît ţeava pistolului său atinse pieptul contelui.

- Domnule, îi zise el cu voce stinsă, eu voi muri, căci cele două gloanţe ale dumneavoastră s-au oprit în pieptul meu; dar nici dumneavoastră nu veţi pleca în Bretagne...

Şi dădu să apese pe trăgaci şi să-l ucidă pe nobilul rus... Dar junele zăbovise prea mult, se încrezuse prea mult în forţele sale. Pistolul încărcat îi scăpă din mînă. Armand căzu vărsînd un şuvoi de sînge. Contele nu făcu nici o mişcare, nu-şi luă mîinile de pe piept, nu resimţi nici cea mai mică tresărire.

- Păcat, exclamă el. Dacă tînărul acesta ar fi avut măcar un atom de vigoare o clipă mai mult, proorocirea lui s-ar fi realizat, nu m-aş mai fi dus în Bretagne...

Redingota lui Armand, jiletca lui, cămaşa lui, toate fură sfîşiate. Un medic adus de domnul de R..., rămas în trăsură, se apropie în grabă, cercetă cele două răni şi dădu trist din cap.

- Viaţa se mai ţine doar de un fir, murmură el. Peste un ceas, el va fi mort dacă Dumnezeu nu va face o minune...

Un ceas mai tîrziu, Armand era culcat în patul său; era în nesimţire, dar tot mai respira. Bătrînul Job plîngea îngenunchiat la

căpătîi. Cei doi martori ţineau fiecare cîte o mînă a rănitului.

Dimineaţa, rănitul îşi reveni în simţire, dar la urmă începu să aiureze: în starea aceasta, el îşi închipuia că-l omorîse pe conte.

- Nu va mai pleca în Bretagne!, bolborosea el.

Timp de cinci zile, prietenii lui Armand şi medicul treceau succesiv de la speranţă la deznădejde. În sfîrşit, medicul se pronunţă:

- Inima acestui tînăr e stăpînită de o dragoste, zise el. Dragostea aceasta îi va da puterea să înfrîngă moartea. Va trăi!

CAPITOLUL LXXIII

Complotul

Într-o dimineaţă, vechiul castel din Kerlor fu deşteptat de zgomote neobişnuite, zgomote de veselie, care păreau că vestesc o serbare apropiată şi care erau salutate de soarele unei minunate zile de vară.

În ajun, baroana îl chemase pe căpitanul Lambert, intendentul ei, şi-i spusese:

- Mi-a venit ideea unei serbări originale. Voi invita pe toţi vecinii mei la o vînătoare care va fi urmată de un prînz şi de un bal în parcul Kerlor. Încalecă şi du-te. Te vei duce la vecinul meu, baronul de Lacy, ca să-i inviţi, pe el şi pe nepotul său, marchizul, despre care am aflat că a sosit aseară.

Fără îndoială că falsul căpitan Lambert se aşteptase la această

poruncă, căci calul îl aştepta pregătit. După cinci minute, era de-acum pe drum.

Doamna de Sainte-Luce organiza vînătoarea şi balul numai pentru contele Stewan, care sosise în ajun la castelul Kérizon.

Falsul căpitan găsi pe unchiul şi pe nepotul îmbrăcaţi şi mîncînd cu poftă într-una din sălile castelului.

După ce-şi îndeplini misiunea, plecă însoţit de Gontran, prin parc. Marchizul înţelese: Colonelul avea să-i dea instrucţiuni.

- Ei, ce e nou?, întrebă Colonelul, cînd fură singuri. Ce veşti aduci de la Paris?

- Nici una.

- Nu l-ai văzut pe Job?

- Nu.

Colonelul răsuflă uşurat.

" Copilul e sănătos! ", se gîndi el.

Ne amintim că Gontran plecase fără a afla cearta şi duelul lui Armand cu nobilul rus.

- Contele Stewan e aici, zise Colonelul.

- Ştiu.

- El a sosit ieri dimineaţă şi bineînţeles că va veni mîine la Kerlor.

- Aşa e. Ce trebuie să fac?

- Să găseşti, ziua ori seara, un pretext oarecare ca să-l provoci la duel.

- E cam greu.

- Ştiu, dar planul ce mi-am făcut cere ca rusul să fie ucis în dimineaţa de după bal sau, de e cu putinţă, chiar în timpul nopţii.

- Foarte bine, zise Gontran cu nepăsarea resemnată a omului care a renunţat la propria-i voinţă şi nu mai e decît unealta altuia. Aşa voi face.

- Mersi, pe mîine.

Intendentul baroanei se înapoie la Kerlor, unde ajunse pe înserate.

Aici îl chemă deoparte pe Jean, logodnicul părăsit al lui Naic, pe care soarta îl făcuse complicele lui.

- Ai pregătit totul?, întrebă el.

- Da, răspunse Jean.

- Barca şi pescarul?
- Da.
- Diligenţa de călătorie?
- Şi ea.
- Acum, zise Colonelul, ia bine seama la ce am să-ţi spun.
- Ascult, zise Jean.
- Copilul trebuie răpit.
- Ah, murmură Jean şi ochii îi sclipiră de o bucurie feroce, eşti un om genial! Copilul acesta e singura fiinţă din lume pe care femeia aceasta o iubeşte. Moartea copilului ei ar ucide-o!
- Ei bine, zise Colonelul, îi vom fura copilul. Pentru că inima femeii a fost de bronz, vom lovi de moarte inima de mamă!

CAPITOLUL LXXIV

O intrigă de dragoste, la vînătoare

La ora nouă şi trei sferturi, argaţii călări şi conducătorii cîinilor din Kérizon şi Kerlor sosiră la întîlnire.

Colonelul, în costum de vînătoare, călare pe un superb cal irlandez care aparţinuse răposatului baron de Beaulieu, sosi aproape în acelaşi timp cu oamenii de serviciu.

"Dacă marchizul va voi, se gîndea intendentul, el va găsi un prilej bun de ceartă cu contele Stewan. În Rusia se vînează ursul, lupul, elanul şi chiar renul, dar ei n-au nici o noţiune justă, nici o cunoştinţă reală despre vînătoare. Sînt convins că Stewan va face prostie după prostie."

De după copaci se auzea un galop de cai şi după puţin timp Colonelul văzu ivindu-se domnii din Kérizon: unchiul, nepotul şi contele Stewan.

Colonelul şi nobilul rus îşi strînseră mîinile.

- Ei bine, căpitane Lambert, îi zise acesta în şoaptă, eşti mulţumit cu noua dumitale situaţie?

- Sînt fericit, răspunse Colonelul zîmbind. O văd în orice oră.

Contele se aplecă spre urechea lui:

- Acum, e rîndul dumitale să-mi vorbeşti de ea, şopti el, ştii bine...

- Da, zise Colonelul făcînd pe tatăl fericit că o ştie pe fiică-sa adorată, ştiu c-o iubeşti.

- Dar ea?

- Ingratule!, zise el.

- Va veni?... Ah!, îngîimă contele cu voce emoţionată, aceste două săptămîni de despărţire mi-au părut un secol.

- Ei bine, veacul se termină. Peste cinci minute o vei vedea sosind cu bătrînul baron de Lacy, vecinul ei, şi cu nepotul baronului, tînărul marchiz Gontran de Lacy.

Epitetul de "*tînăr*" îl făcu pe conte să tresară.

- Cine e acest marchiz de Lacy?, întrebă el.

- Cum, nu-l cunoşti?, răspunse Colonelul cu naivitate. E unul din bărbaţii cei mai la modă din foburgul Saint-Germain.

- Ah!, spuse contele şi nările îi tremurau puţin, ceea ce dovedea Colonelului că el era gelos.

- Marchizul, urmă falsul căpitan de Lambert, a fost ofiţer şi e celebru prin duelurile sale şi prin norocul său în dragoste. El a omorît vreo duzină de adversari, a fost iubit de femei socotite inabordabile. Viaţa acestui om este o epopee...

Pe cînd vorbea, Colonelul observa cu coada ochiului impresia pe care cuvintele acestea o produceau pe figura expresivă a contelui.

"O, o!, se gîndea el, e de pe-acum gelos ca un tigru."

În clipa cînd Colonelul făcea această reflecţie, o amazoană şi doi cavaleri sosiră la răspîntie: era doamna de Sainte-Luce şi domnii de Lacy. Prima privire a contelui Stewan fu o privire de dragoste pentru baroana pe care o iubea cu aceeaşi patimă şi pe care o regăsea mai frumoasă ca oricînd.

A doua privire se îndreptă spre marchiz. Era o privire curioasă şi totodată plină de acea ură instinctivă pe care ţi-o inspiră imediat omul în care bănuieşti un rival.

Prin eleganta simplicitate a costumului său de vînătoare, prin grația, îndemînarea și virilitatea cu care-și conducea calul, prin frumusețea-i bărbătească și puțin tristă (căci viața-i vijelioasă se reflecta pe fața sa), Gontran dovedea contelui că meritase elogiile Colonelului.

Gontran și unchiul său sosiseră la Kerlor cînd baroana își terminase toaleta și fuseseră introduși în budoarul doamnei. Marchizul, cu gîndul la rolul ce avea să-l joace, lăsase să se înțeleagă admirația ce-i inspira frumusețea doamnei de Sainte-Luce, iar baroana ca orice femeie cochetă, obișnuită să prindă în mrejele ei numeroși adoratori, se arătase încîntată de această admirație.

Pe drumul de la Kerlor pînă la Croise-Moussue, ea nu mai contenise de a se întreține cu el despre Paris, despre ultimele petreceri din iarna trecută, despre cursele de la Marches și de la Chantilly, despre expoziția de pictură și despre noua operă, vorbind spiritual, adăugînd în treacăt toate subiectele de conversație.

Desigur, dacă inima lui Gontran ar fi fost virgină, doamna de Sainte-Luce ar fi avut un adorator nu numai pentru o oră. Dar, în adîncul inimii lui sfîșiate trăiau două umbre. Una zîmbitoare, liniștită, cu nevinovăția pe frunte: Margareta - Margareta pe care el o iubea atît de mult, Margareta pe care i-o furase odiosul și cinicul cavaler d'Asti. Cealaltă, palidă, teribilă și fatală, cu fruntea acoperită de un stigmat neșters, cu ochiul injectat de sînge și înnebunit de groază, căci luptase cu furie și disperare împotriva morții: Leona!

Și aceste două umbre făcuseră din inima lui Gontran un mormînt tăcut, unde nu mai găsea nici un răsunet, nici un strigăt de dragoste.

La vederea contelui Stewan, pentru care, de altfel, ea nu avusese decît aceeași afecțiune capricioasă și efemeră ca și pentru înaintașii lui, doamna de Sainte-Luce simți nevoia de a-l necăji puțin; în primul, rînd ca să-l facă gelos și ast. l să vadă cît de mult o iubește; apoi, ca să satisfacă firea ei perversă și crudă, care se amuza cu chinul sclavilor ei.

Ea salută cu răceală pe bărbatul acesta care venise aici anume pentru dînsa, se prefăcu că ascultă pe marchizul de Lacy, care-i povestea o anecdotă și rîdea cu poftă ca un copil.

- Ei bine, domnilor, zise ea după ce fusese salutată de vînători, ce împușcăm astăzi?

- Un mistreţ bătrîn sau o scroafă cu pui, răspunse cavalerul de Kérzon. Dumneavoastră veţi hotărî.

- Mistreţul!, zise ea zîmbind, să vînăm mistreţul; aşa, vom avea de lucru pînă la ora mesei.

Imediat se dădu drumul cîinilor, aceştia atacară fiara în băltoaca ei şi într-un sfert de ceas o goniră de acolo.

Contele Stewan văzu pe baroană dînd pinteni calului şi pornind înspre locul de unde venea lătratul cîinilor; o auzi zicînd: " Cine mă iubeşte, să mă urmeze!" Şi la acest cuvînt de ordine, se avîntă în urma ei.

Dar Gontran era de-acum primul, galopînd alături de amazoană; şi cu toată goana cailor, cu tot drumul anevoios pe sub frunziş şi pe cărări pline de gropi, ei reluară conversaţia întreruptă. Contele simţi o mînie înăbuşitoare strîngîndu-i inima.

" Poate că-l iubeşte! ", se gîndea el.

Şi însîngeră cu pintenii pîntecul calului, ca să-i ajungă şi să stea între ei.

Soarta, însă, nu era prielnică contelui. Calul lui nu era aşa de sprinten şi de iute ca al baroanei şi al lui Gontran; şi, după puţină vreme, distanţa dintre ei se mărise considerabil.

Furia tînărului rus creştea mereu, căci nu trecu mult şi îi pierdu cu desăvîrşire din vedere.

Timp de două ore contele rătăci prin pădure, fără să dea de urma vînătorilor. Apoi, hazardul care-l îndepărtase de ea îl apropie din nou. El auzi cîinii şi cornurile de vînătoare şi îşi îndreptă calul în acea direcţie. Deodată, cîinii dădură năvală în luminişul pe unde trecea el; urlau, dar nu se repezeau în acelaşi loc: unii se aruncau spre tufiş, alţii adulmecau urmele pe potecă.

Venea în galop un servitor călare, apoi doamna de Sainte-Luce şi Gontran.

Contele nu se sinchisea de cîini, ci se îndreptă spre baroană.

Ea îi zîmbi şi furia lui se potoli.

- Hai, domnule conte, îi zise ea, iată un prilej bun de a ne dovedi că şi Rusia e tot atît de învăţată ca şi Franţa.

- În ce privinţă, doamnă?, întrebă el fixînd asupra lui Gontran privirea-i invidioasă.

- Indicîndu-ne greşeala ce s-a comis, zise doamna de Sainte-Luce,

căci vezi bine că ogarii şi-au pierdut capul.

Contele Stewan roşi. El habar n-avea de acest fel de operaţii; dar ar fi preferat moartea cea mai groaznică, necesităţii de a mărturisi faţă de Gontran, pe care-l socotea rival, ignoranţa lui în această materie.

El descălecă, chemă cîinii şi se apucă să verifice diferite urme de pe pămîntul umed al potecii.

- Se vede că domnul conte nu e obişnuit cu pădurile şi cu cîinii noştri, zise Gontran, care descălecase şi el. El are tot atît de puţină experienţă ca şi doamna, urmă el, zîmbind baroanei şi fixînd provocator pe rus.

- Aşa!, exclamă acesta.

- La o femeie e foarte explicabil, adăugă marchizul, dar la un nobil...

- Domnule!, strigă contele abia stăpînindu-şi mînia.

- Domnule, răspunse politicos Gontran, dumneavoastră luaţi o cărare lăturalnică drept adevărata urmă, şi nu vedeţi că greşeala provine de la o modificare. Vînătoarea a fost tăiată de un căprior. Căpriorul şi mistreţul şi-au amestecat urmele; între cîini sînt unii amatori pasionaţi de căpriori şi aceştia au părăsit mistreţul şi s-au luat după el. Alţii caută să dea de urma mistreţului. Cîinele de atac şi-a vîrît botul în rouă, şi de asta a pierdut mirosul.

După ce-i dădu această lecţie, Gontran descurcă iute urma mistreţului, puse cîinii pe ea şi-i înflăcără imediat printr-un sunet de trompetă. Apoi salută cu răceală pe contele mut şi palid de mînie, sări în şa şi porni pe urma cîinilor.

Baroana, care nu găsi de cuviinţă nici să-l privească măcar pe contele Stewan, se luă după dînsul.

Tînărul rus îşi aminti privirea dispreţuitoare cu care ea îl zdrobise pe Armand, cu două săptămîni în urmă, şi-şi zise:

- Acum a venit rîndul meu. Marchizul îmi urmează, după cum eu i-am urmat lui Armand. Dar o jur pe Sfîntul Nicolae, patronul tuturor ruşilor, că mă voi răzbuna şi voi ucide pe acest om!

După o oră, contele Stewan, care urmărise tot timpul zgomotul vînătorii, ajunse la marginea pădurii şi văzu înaintea lui, pe cîmp, pe baroană şi pe marchiz; continuau să galopeze.

Apoi, zări mistreţul sleit de oboseală, care renunţase de a mai

fugi şi se trîntise lîngă un păr sălbatec, în mijlocul unui lan de hrişcă, pentru a ţine piept cîinilor.

Atunci, el ghici că acolo se va petrece o dramă emoţionantă şi vîrî pintenii în pîntecul calului, căruia durerea îi dădu aripi. După cîteva minute, ajunse la locul vînătorii.

Doamna de Sainte-Luce, îndrăzneaţă şi nesocotind primejdia, îşi mîna calul spre fiara care lovea cu colţii cîinii cei mai cutezători. Bestia, cu ochii injectaţi de sînge, cu un muget fioros, se repezi asupra calului.

Contele văzu primejdia în care se afla amazoana, dădu încă o dată pinteni calului, ca să ajungă pînă la mistreţ, hotărît să-şi expună viaţa pentru aceea pe care o iubea. Gontran, însă, i-o luase înainte. Marchizul sărise jos din şa, înaintase cu zece paşi şi, cu cuţitul de vînătoare în mînă, aştepta curajos fiara.

Contele, buimăcit, auzi un ţipăt de spaimă, un groh̆ăit furios şi un strigăt de triumf. O văzu pe baroană aproape leşinată de emoţie, mistreţul lungit la pămînt, lovit de moarte în regiunea umerilor, şi pe Gontran punînd pe el piciorul de învingător.

Contele sosise prea tîrziu... şi ura ce o simţea pentru Gontran era nemărginită.

CAPITOLUL LXXV

Conflictul

Cu patru ore mai tîrziu, noaptea se lăsase peste castelul din Kerlor; o noapte luminoasă şi caldă de iunie, îmbălsămată cu mirodeniile pe care zefirul le aducea dinspre mare.

O mulţime strălucită şi veselă umplea clădirea austeră (de la moartea ultimului baron de Beaulieu, de obicei tăcută şi tristă), schimbată deodată, ca prin farmec, de o zînă de douăzeci de ani.

Toată nobilimea din împrejurimi fusese invitată la serbarea cu care tînăra baroană de Sainte-Luce îşi începea vilegiatura. Sala cea mare de mîncare găzduise cincizeci de meseni şi sub umbrarul parcului, iluminat, dansa mulţimea încîntată de minunile ce i se înfăţişau una după alta.

Gontran şi doamna de Sainte-Luce erau eroii serbării. Isprava marchizului îi cîştigase cinstea de a fi cavalerul servant al reginei

balului, imprudenta amazoană de la vînătoare. Gontran îi făcuse curte, îl plăcu, contele Stewan dispăruse din inima ei.

Nobilul muscal rătăcea singur pe cărările sumbre ale parcului; era ruşinat de înfrîngerea suferită, îşi frămînta creierii ca să găsească un pretext de a provoca pe rivalul său la duel, ca să-l ucidă ori să fie ucis.

În prada unei enervări violente, cu ochii scăpărători de mînie, contele îşi sfîşie pieptul cu unghiile; la auzul melodiei, el nu se mai putu stăpîni şi părăsind cărarea întunecată se îndreptă spre pajiştea pe care se valsa.

Doamna de Sainte-Luce dansa cu Gontran - după cum, la Paris, dansase cu rusul, sub privirea furioasă a lui Armand.

Alb ca varul, Stewan aşteptă ca orchestra să tacă, dansatorii să înceteze de a se învîrti şi Gontran s-o conducă pe baroană la locul ei. Apoi se îndreptă spre Gontran. Acesta, ca şi cum i-ar fi ghicit gîndul, ieşi din mijlocul dansatorilor şi cu pas măsurat porni spre o alee singuratecă a parcului. Contele se luă după el şi-l ajunse.

- Domnule!, începu el.

Gontran se întoarse şi-l salută:

- De ce sînteţi aşa de singuratic?, îl întrebă cu acea linişte senină care mînie şi mai mult pe tînărul rus. Serbarea aceasta e destul de frumoasă.

- Găsiţi?, observă ironic contele Stewan.

- În orice caz, nu înţeleg indispoziţia dumneavoastră.

- Sînt pe aici mutre care îmi displac, răspunse contele cu îngîmfare.

- Aş fi şi eu curios să le cunosc!, zise Gontran.

- Întorceţi-vă la castel şi uitaţi-vă în oglindă.

Gontran se aşteptase la acest răspuns. El făcu un pas înapoi şi se uită batjocoritor la conte:

- Domnul e insolent?, întrebă el pe un ton sarcastic.

- Poate...

Marchizul înălţă din umeri.

- Alteţa voastră muscălească n-a mistuit, încă, lecţia de vînătoare ce i-am dat-o?

- Se poate şi asta.

- Şi ar dori să primească şi o lecţie de scrimă?

- Cu plăcere, domnule.

- Bine, zise domnul de Lacy cu trufie, cred că după bal.

- De ce nu imediat?

- Pentru că, scumpul meu domn, am oarecare succes pe lîngă baroană şi trebuie să veghez asupra intereselor mele.

La aceste din urmă cuvinte, contele se cutremură de mînie.

- Domnule, zise el cu vocea sugrumată, o iubesc pe doamna de Sainte-Luce.

- Şi eu la fel, răspunse cu sînge rece marchizul.

- Sînt iubit de ea, urmă exasperat contele.

- Voi fi şi eu, răspunse Gontran. Fiecare la rîndul său, aşa e roata lumii.

- Asta se va întîmpla numai dacă eu nu voi mai fi în viaţă, strigă contele.

- Se poate.

- Unul din noi va fi ucis!

- Domnule, zise Gontran, sînteţi foarte zorit să muriţi.

- Zorit de a vă ucide.

- Se poate şi asta. Dar e bine ca omul să chibzuiască în orice împrejurare. Pentru a căpăta spade din castel, trebuie să ne adresăm unui om de care să fim siguri; apoi, absenţa noastră trebuie să fie destul de scurtă ca să nu poată fi remarcată. Am putea fi deranjaţi.

- Ei bine?

- E, la castel, un om căruia cred că v-aţi putea adresa, urmă domnul de Lacy. Acesta e intendentul.

- Căpitanul Lambert?

- Da. El vă va găsi spade şi ne va servi de martor amîndurora.

- Cunosc un loc încîntător, pe malul mării, urmă Gontran, la vreo două sute de paşi depărtare de castel, pe o stîncă rîpoasă. E loc destul pentru luptă şi e şi foarte lesne de a face să dispară orice urmă a acestui conflict.

Gontran salută pe adversarul său şi mai zise:

- Peste un ceas, pe stîncă. Voi fi acolo.

- Şi eu, zise contele.

Gontran se întoarse la bal, mai dansă vreo douăzeci de minute, apoi dispăru.

Contele îl căută pe Colonel; dar, de o oră, nimeni nu-l văzuse.

CAPITOLUL LXXVI

Un copil răpit în noapte

Pe cînd stăpîna castelului şi musafirii ei se aflau prin parc, servitorii care nu erau ocupaţi cu trataţiile beau la bucătărie, aşa că primul etaj era aproape pustiu.

Naic, frumoasa şi nobila fată, sublimă prin devotament, îşi îndeplinise, ca de obicei, datoria ei de mamă adoptivă.

Ea-l dusese pe micul Hector în camera sa, îl pusese să îngenunchieze şi să-şi facă rugăciunea de seară, apoi îl culcase, şi-l sărutase pe frunte, zicîndu-i:

- Dormi, copilul meu.

Naic, care avea douăzeci de ani, iubea petrecerea cum o iubeşti la această vîrstă; lăsase copilul să doarmă şi se dusese la bal. În clipa cînd Naic apăru la serbare, Colonelul se îndepărtă.

El se strecură în coridorul cel lung care ducea de la sălile joase la

scara cea mare, urcă la primul etaj fără a întîlni pe nimeni şi se duse la veranda în care dădeau ferestrele castelului dinspre mare.

Colonelul văzu pe Jean stînd liniştit pe scara ce ducea la etaj.

- Eşti gata?, întrebă Colonelul.

- Da, priveşte!

Colonelul se uită în josul stîncii şi zări, la lumina lunii, o barcă cu un om în ea.

Cei doi complici intrară în vîrful picioarelor în apartamentul unde dormea Hector. Doamna de Sainte-Luce şi Naic aveau la Kerlor două iatacuri alăturate, a căror uşă de comunicare rămînea deschisă noaptea.

Lîngă patul lui Naic se afla patul micului Hector.

Cînd cele două femei se închideau singure în camerele lor, adevărata mamă reapărea şi doamna de Sainte-Luce veghea multe ore asupra somnului liniştit al copilului ei.

La lumina slabă a unei candele de pe sobă, ei îl zăriră pe micul Hector dormind cu buzele întredeschise, cu zîmbetul pe faţă.

- Dar nu putem să-l luăm gol, zise Jean.

- Ai dreptate, răspunse Colonelul.

- Atunci, lasă-mă pe mine. Îl voi trezi, îl vom îmbrăca şi el va veni cu noi. Vei vedea...

Şi Jean zise cu blîndeţe:

- Domnule Hector...

Copilul deschise ochii, privi mirat în jurul său, apoi se întoarse pe o parte, gata de a adormi din nou.

- Domnule Hector...

Hector se deşteptă de-a binelea şi o strigă pe mama sa.

- Domnule Hector, zise Jean cu voce drăgăstoasă, mama Naic m-a trimis.

- Dar unde-i mama Naic?, întrebă copilul.

- La bal, dansează.

- Aşa-i, zise copilul. Mama Naic petrece cu mama Berthe, dar pe mine m-au culcat. Şi mie nu-mi era somn.

- Ei, ele m-au trimis să te chem. Vrei să te îmbraci?

- Da.

Jean luă copilul în braţe, îl scoase din pat şi îl îmbrăcă într-o clipă.

- Acum, zise el, vino.

Colonelul rămăsese tot timpul în întuneric. El ieşi cel dintîi şi se duse iarăşi pe platformă.

Jean îl urmă cu copilul de mînă.

- Dar unde mă duci?, întrebă acesta. Nu mergem în parc?

- Ba da, răspunse Jean, dar vreau să-ţi arăt, mai întîi, o barcă frumoasă.

Şi cum nu mergea destul de repede, servitorul luă băieţelul în braţe şi începu să coboare scara care ducea la mare. O barcă cu o singură mizenă, condusă de un singur marinar, aştepta pe răpitori şi pe copil.

Pe cînd sărea cu copilul în barcă, Jean întrebă în şoaptă pe Colonel:

- După ce vom ajunge la Paris, ce să fac cu el?

- Să aşteptţi ordinele mele, răspunse Colonelul.

Barca părăsi coasta şi porni în largul mării, pe cînd Colonelul se întorcea încet la Kerlor.

Cînd ajunse pe platformă, el se opri o clipă şi se uită la dîra ce o lăsa pe apă barca aceea care ducea copilul, poate pentru totdeauna, pe cînd mama dansa; şi pe faţa lui apăru un zîmbet crud.

" Acum, se gîndea el, am cel mai bun ostatec: copil pentru copil! Cu fruntea sus, pot să impun fericirea fiului meu. "

Barca fugea, uşoară şi repede, în direcţia Quimper. Aproape de oraşul acesta, răpitorul avea să găsească diligenţa care-l va duce la Paris, împreună cu copilul.

" Acum, îşi zise Colonelul cînd pînza bărcii dispăru în întunericul nopţii, să mă răfuiesc cu contele de Stewan! "

El se întoarse în parc, unde junele rus îl căuta de cîtva timp.

CAPITOLUL LXXVII

Un deznodămînt neaşteptat

Aşteptarea aceasta liniştise puţin pe conte. Furiei sale violente îi urmase acea mînie rece care caracterizează pe omenii din nord.

Colonelul îl zări; şi, după paloarea feţei sale, pricepu că provocarea avusese loc.

- Căpitane, îi zise contele, vino, te rog; am să-ţi spun o vorbă.
- Doamne, Dumnezeule! ce vi s-a întîmplat?
- Nimic.
- Sînteţi palid.
- Se poate. Ai pe aici nişte spade?
- Cum?, strigă Colonelul, prefăcîndu-se foarte mirat.
- Nişte spade, repetă încet contele.
- Dar pentru ce aveţi nevoie de ele?
- Ca să mă bat.

- Cu cine?

- Cu domnul de Lacy.

- Baronul, ori marchizul?

- Marchizul. L-am insultat. Ne vom duela pe viaţă şi pe moarte.

- Aşadar, în mijlocul balului, pe proprietatea baroanei, nesocotind ospitalitatea.

Contele strînse tare mîna Colonelului.

- Toate astea se întîmplă din pricina ei.

- Din pricina ei?!

- Ea m-a făcut gelos şi-l urăsc pe marchiz din adîncul sufletului.

- Dacă e aşa, aveţi dreptate, zise Colonelul cu sînge rece. Trebuie să-l ucideţi.

- Daţi-ne spade!, repetă contele.

Colonelul îl conduse pe contele Stewan în sala de arme şi-i zise:

- Alegeţi!

Contele desprinse din panoplie o pereche de spade de duel, le încercă tăişul şi le mînui pe rînd.

- Acum, zise el, îmi veţi servi de martor.

- Bine.

Colonelul şi contele ieşiră din castel pe o uşă care ducea spre locul indicat de Gontran şi unde acesta îi aştepta.

Noaptea era luminată de o lună plină, minunată şi care, în depărtare, se reflecta în mare.

" Frumos timp de murit, se gîndea Colonelul, zîmbind diabolic. Doamna de Sainte-Luce va avea o dimineaţă de bal cam idioată: contele mort, Hector dispărut. Armand va fi răzbunat! "

Colonelul mergea înainte, cu spadele sub braţ.

Contele venea după el. Sub influenţa unei inconsecvenţe neînţelese ale spiritului şi inimii omeneşti, omul care adineauri fusese furios şi dornic de răzbunare, era acum şi prada unei melancolii nedesluşite, a unui regret al trecutului şi a unei dragoste adînci de viitor şi de viaţă.

Rusul mergea îngîndurat, aspirînd cu plăcere aerul nopţii.

- Ei bine, conte, la ce vă gîndiţi?

- Mă gîndesc că marea taină a vieţii, e moartea, răspunse el. Cine ştie dacă peste un ceas voi mai trăi!

- Aţi înnebunit? Eu socot că e o prostie de neiertat s..

cumpăneşti şansele de moarte, cînd mergi să te baţi în duel.

- Ah, zise contele, cu toate acestea nu cred să fie pe lume un om mai brav ca mine... Dar am o senzaţie ciudată.

- Ce fel?

- Mi se pare că pot dovedi încă o dată zicala: "Cînd doi bărbaţi se bat pentru o femeie, acela care a iubit-o mai întîi va fi ucis".

Colonelul înălţă din umeri.

- Nu sînt decît opt zile de cînd m-am bătut, reluă contele Stewan.

Colonelul se înfioră.

- V-aţi bătut?, întrebă el.

- Da.

- Unde?

- La Paris.

- Cu cine?

- Cu un tînăr care-mi căutase nod în papură, cu două săptămîni în urmă, şi pe care întîmplător l-am întîlnit la Operă.

Colonelul se oprise brusc în mijlocul drumului şi se întoarse spre conte.

El devenise deodată foarte palid şi era stăpînit de o presimţire sinistră.

- Închipuiţi-vă, urmă contele, că în duelul acela am avut o şansă nebună. Tînărul era cît pe ce să mă omoare...

Colonelul respiră. Dar amîndoi stăteau nemişcaţi în mijlocul cărării, la cîţiva paşi de locul unde aştepta Gontran.

- Mai iute, domnule conte, strigă marchizul. Sînt douăzeci de minute de cînd vă aştept.

Vocea aceasta îi siliră pe Colonel şi pe conte să se grăbească.

Dar o neliniştе ciudată îl cuprinse pe Colonel şi, deodată, zise însoţitorului său:

- Aşa, aşa! Era să vă omoare?

- Întocmai!

- Cum aşa?

- Uite... ne-am duelat cu pistolul mergînd unul împotriva celuilalt. Eu am tras cel dintîi.

- Şi... l-aţi ucis?, întrebă el cu vocea sugrumată ca şi cum fiecare din aceste cuvinte i-ar fi sfîşiat gîtlejul.

- Nu... am tras două gloanţe, el continua să meargă spre mine.

Un suspin ieşi din pieptul Colonelului şi contele îşi dădu seama cît îl interesa şi-l tulbura pe interlocutorul său povestirea lui.

- Dar ce ai?, îl întrebă el.

- Eu? Nimic.

- Eşti palid şi foarte emoţionat.

- Nu, nu, continuaţi...

În clipa aceasta ajunseră lîngă Gontran, care-i salută.

- Domnul conte, zise Colonelul, îmi povestea o întîmplare, care mă interesa foarte mult. Îi daţi voie s-o termine?

- Bucuros, răspunse marchizul.

- Aşadar, reluă Colonelul, adversarul dumneavoastră, după ce scăpase teafăr de cele două gloanţe, a tras în aer; aşadar n-aţi fost rănit?

- Nu, domnule, dar vina nu era a adversarului meu.

- Cum asta?

- Veţi auzi imediat.

Şi contele începu pe un ton confidenţial:

- Ne băteam pentru o femeie...

Colonelul tresări din nou.

- Eu eram favoritul, iar el cel dispreţuit.

- Domnule, îl întrerupse deodată Colonelul, spuneţi-mi, vă rog, numele adversarului.

- De ce?

- Pentru că mi se pare că-l cunosc.

- Dumneata?

- Da, eu.

- La urma urmei, nu văd nici un motiv de a-l tăinui. El se numea Armand L.

Colonelul deveni livid.

- Şi apoi, şi apoi?, întrebă el cu glas nerăbdător.

- Mă socoteam un om mort, pe legea mea!, urmă contele. Tînărul mergea spre mine, îmi puse pistolul în piept şi-mi zise: "Nu veţi mai pleca în Bretagne."

- Arma nu s-a descărcat?, întrebă Gontran, care pricepea, în sfîrşit, de ce povestirea aceasta îl interesa aşa de mult pe Colonel.

- În clipa cînd era să tragă, s-a prăbuşit la pămînt.

Colonelul scoase un strigăt. La auzul acestui țipăt, contele se întoarse brusc și-l văzu pe Colonel învîrtindu-se în loc, ca un om lovit de trăznet.

- Mizerabile!, răcni el cu voce teribilă. Mizerabile, era fiul meu!

Îl dădu la o parte pe Gontran, care se apropiase, și-i zise:

- Eu îl voi omorî pe omul acesta, eu!

Și înainte ca Gontran, uluit, să găsească o vorbă, un gest prin care să-și exprime mirarea, colonelul Leon își înălță statura-i gigantică; ochii lui fulgerau, buzele i se crispară; ridică sus capul, ca și cum ar fi avut douăzeci de ani.

Cu o mînă el aruncă una din spade la picioarele contelui, cu cealaltă îl pălmui:

- Asasinule!, acum ne vom măsura noi doi. Tatăl îl va răzbuna pe fiu!

Scena se schimbă pentru Gontran. Nu el trebuia să-și expună, încă o dată, viața în serviciul Asociației - ci Colonelul, șeful acestei francmasonerii a crimei, lua arma în mînă, împins de dragostea și deznădejdea lui de tată.

Lupta dintre cei doi oameni avea să fie o priveliște grandioasă și emoționantă: ea avea loc pe o stîncă deasupra mării, în mijlocul unei nopți liniștite și parfumate care te face să iubești viața, la doi pași de serbarea a cărei muzică armonioasă era adusă pînă aici pe aripile zefirului.

Din adversar, Gontran devenise martor.

Colonelul începu imediat lupta. Cu un minut mai înainte, contele îl iubise ca pe fostul prieten al tatălui său, ca pe tatăl misterios al femeii pe care o iubea.

Dar insulta ce primise deodată schimbase afecțiunea aceasta într-o ură profundă și sălbatică, și la țipătul furios al Colonelului, contele răspunse cu un răcnet de fiară.

- Îmi trebuie tot sîngele dumitale!, îi zise el, tot sîngele pentru palma căpătată!

- Ah!, zbieră Colonelul, atacîndu-l cu furie. Ah! Credeai că sînt tatăl baroanei și mi-ai dat o slujbă la ea. Tu nu știai, nemernicule, că voiam s-o strivesc în picioare pe femeia aceasta, care a sfîșiat inima copilului meu! Nu știai că și pe tine te condamnasem demult!

Nu ştiai toate astea, asasinule!?

Colonelul, care fusese un duelist de prima forţă, îşi conserva întreaga prezenţă de spirit - cu toată surescitarea în care se afla. El îl lovea pe conte cu o înverşunare fără seamăn.

Îl sili să se retragă neîncetat pe micul podiş al stîncii, hărţuindu-l cu înverşunarea unei hiene, făcîndu-i rană peste rană, dar neomorîndu-l, ca şi cum ar fi vrut să-l facă să sufere mii de chinuri.

Contele ţipa ca un turbat şi se apăra cu puterea disperării, dar spada Colonelului o înlătura mereu pe a lui şi-şi făcea loc spre pieptul lui.

Plin de sînge, sleit şi urlînd ca o fiară rănită, el se retrăgea, căutînd să scape de spada răzbunătoare, dar arma îl urmărea şi-l nimerea la braţ, la umăr, la piept peste tot.

Colonelul se prefăcuse în călăul care tortura.

În fine, el împinse victima sa pînă la marginea stîncii, la gura prăpastiei şi aici contele nu mai avu unde să se retragă.

Stînca avea o înălţime treizeci de metri, era dreaptă şi, la picioarele ei, marea era gata să înghită pe acela dintre combatanţi care şi-ar fi dat sufletul.

Contele devenise sălbaticul urmaş al hoardelor barbare din Ucraina, instinctul de conservare îi înzecea puterile adineauri sleite; la rîndul lui, el voia să înainteze şi să-l facă pe Colonel să se retragă.

Dar Colonelul nu se urnea din loc, el nu făcu nici un pas înapoi.

- Să sfîrşim, asasinule, acum vei muri!

Colonelul îşi făcu vînt, şi cu o lovitură puternică, îşi împlîntă arma în pieptul contelui.

Spada trecuse prin corpul rusului.

În clipa în care Colonelul o smulse roşie de sînge, contele scoase un ţipăt groaznic, un strigăt suprem cu care viaţa-l părăsea şi căzu pe spate, în gol.

Gontran auzi un zgomot surd în adîncimea oceanului. Cadavrul contelui Stewan avusese valurile drept linţoliu.

Colonelul aruncă spada şi marchizul văzu pe bărbatul de altădată atît de furios şi de neîndurat, îngenunchiind pe pămînt, acoperindu-şi cu mîinile faţa galbenă, ca de mort, şi plîngînd în hohote.

- Fiul meu, băiatul meu!, gemea el neîncetat.

Inima de bronz era, şi ea, sfîşiată!

CAPITOLUL LXXVIII

Răzbunarea părintelui

Între timp, balul era pe sfîrşite. În fiecare clipă se auzea huruitul unei trăsuri ce părăsea curtea şi vestea plecarea unui musafir.

Parcul începuse să se golească, nu mai rămăseseră decît vecinii cei mai apropiaţi ai doamnei de Sainte-Luce.

Baroana nu părăsi încă balul, dar începu să se mire de lipsa marchizului de Lacy şi a contelui Stewan.

"Contele era gelos, gîndi ea; îi va fi căutat pricină marchizului."

Bănuiala aceasta, în loc s-o îngrijoreze, îi plăcea; ca femeie fără inimă, cum era doamna de Sainte-Luce socotea că e foarte frumos ca doi bărbaţi să părăsească balul ca să se bată cu spada.

Am văzut că doamna Sainte-Luce era tipul de femeie capricioasă; adoratorul din ajun era deseori sacrificat fără milă pentru adoratorul de a doua zi.

Contele stăpînise inima ei mai bine de o lună. Asta era mult pentru baroană şi hotărîse de mai înainte ca această călătorie în

Bretagne să fie ultimul capitol al relaţiei dintre ea şi el; şi totuşi, nu se gîndea, încă, la Gontran.

Acesta făcuse oarecare impresie asupra ei. Frumuseţea lui, aventurile lui, durerile lui îi dădeau înfăţişarea unui erou în mintea capricioasă şi lesne înflăcărată a tinerei femei.

Ziua de vînătoare îl înălţase, însă, şi mai mult în ochii ei.

Întîmplarea îl pusese pe contele Stewan de două ori în inferioritate faţă de el, şi femeia nu iartă niciodată unui bărbat să fie umilit.

"Dacă cineva nu e vînător, nu trebuie să meargă la vînătoare, îşi zise ea. Cînd o vezi în primejdie pe aceea pe care o iubeşti, îţi omori şi calul - dar soseşti la timp, s-o salvezi.

Raţionamentul acesta foarte logic al doamnei de Sainte-Luce explica purtarea ei din acea zi. Contele, de al cărui sfîrşit tragic nu ştia încă nimic, nu mai conta în ochii ei.

După puţin timp, doamna de Sainte-Luce şi Naic rămaseră singure.

Un lucru o preocupa pe baroană: ce făcuse Gontran? Se bătuse, oare, cu contele?

Dar, atunci, ar fi putut să fie ucis! La gîndul acesta, doamna de Sainte-Luce se înfioră.

Ea-l iubea acum pe marchiz, cum putea ea să iubească; şi în timpul balului combinase în mintea ei toată urzeala unei noi intrigi.

Dacă domnul de Lacy ar fi fost de cîteva săptămîni favoritul baroanei, ea nu s-ar fi gîndit mult la duelul lui cu contele, după cum se dezinteresase de duelul dintre marchizul de P. şi contele Ralph. Dar ea visase la dragostea lui Gontran şi nu o posedase încă; asta ajungea ca s-o facă să fie îngrijorată.

Timp de o oră, ea aşteptă, cu inima palpitînd, în salonul cel mare din Kerlor; apoi, devenind tot mai agitată, căută să-şi îndepărteze gîndurile negre printr-o altă emoţie, şi sentimentul de mamă îi reveni.

Ea credea că, dacă va săruta fruntea micului Hector, se va linişti puţin. Se duse, deci, împreună cu Naic în apartamentul ocupat de ele. Aruncă pe un scaun mănuşile şi evantaiul, străbătu camera ei şi intră în iatacul lui Naic.

Lampa ardea pe sobă. În colţul dintre patul lui Naic şi fereastră

stătea pătuțul copilului, cu perdelele lăsate.

Cele două femei se apropiară în vîrful picioarelor și mîna albă a baroanei desfăcu perdeluțele.

Atunci, ea scoase un țipăt... țipătul mamei căreia i s-a luat copilul. Pătuțul era gol.

Timp de cinci minute, cele două femei se priviră uluite, împietrite. Apoi doamna de Sainte-Luce alergă la ușă cu iuțeala unei tigroaice, strigînd:

- Hector! Hector!

Hector nu răspundea. În același timp, Naic observă că hainele copilului nu mai erau acolo.

- Hector! Hector!, repetă băroana ca o nebună.

Sună, chemă servitorii, strigă copilul în toate direcțiile. Copilul dispăruse și nimeni nu-l văzuse.

Vechiul castel, atît de vast, cu galerii lungi și sumbre, cu încăperi reci împodobite cu mobilă de stejar, fu răscolit din pivnițe pînă la pod.

O mulțime de servitori cu făclii în mîini alergară timp de cîteva ore din sală în sală, din coridor în coridor, conduși de doamna de Sainte-Luce.

Ea uitase în momentul acesta că, timp de patru ani, ascunsese de toată lumea greșeala ei și repeta cu voce răgușită:

- Copilul meu! E copilul meu!

O bănuială grozavă se iscă în mintea zăpăcită a baroanei. Ea-și aminti că omul căruia dînsa îi răpise logodnica se făcuse complicele și robul ei, ea-și aminti că omul acesta, altădată cinstit și drept, fusese amestecat în infamiile ei tainice și se întreba dacă el nu visase o răzbunare teribilă.

- Jean! Unde e Jean?, întrebă ea.

De după-masă, nimeni nu-l mai văzuse pe servitor.

- Ah!, strigă Naic, el a făcut-o!

Căci și Naic înțelegea acum de ce Jean, care o iubea odinioară și era să moară cînd a trebuit să renunțe la ea, se făcuse servitorul docil și răbdător al acestei femei care-i furase fericirea.

- Copilul meu, copilul meu!, sărmanul meu copil!, repeta baroana cu glas de demență.

Și femeia aceasta, căreia nimic nu-i fusese sfînt, care disprețuise

ce era mai nobil în lume, femeia aceasta care-şi omorîse tatăl, care-i adusese la pierzanie pe marchizul de P..., pe vicontele Ralph şi pe prinţul moldovean; femeia aceasta pentru care contele Stewan îşi dăduse sufletul şi pentru care, poate în aceeaşi clipă, şi Armand se sfîrşea... Femeia aceasta îngenunchie!

Imploră pe Dumnezeu şi sfinţii, vărsă lacrimi de deznădejde, lacrimi de sînge, îşi chemă copilul cu ţipete sfîşietoare, care ar fi înduioşat şi un tigru.

Servitori călare porniseră în toate direcţiile, iar doamna de Sainte-Luce, zdrobită, fusese dusă în camera ei.

Timp de o oră, ea se mai preumblă gîfîind, cu părul vîlvoi, cu privirea rătăcită, cum desigur că se plimbă în vizuina ei leoaica ai cărei pui au fost răpiţi de vînători, în lipsa ei.

Avea o înfăţişare înfiorătoare şi răpitorul s-ar fi cutremurat, dacă ar fi văzut mînia mamei.

În acea clipă, uşa se deschise încet şi un om pe care baroana în durerea ei, îl uitase, intră cu pas măsurat şi grav ca însăşi întruchiparea Răzbunării divine.

Era Colonelul Leon.

El era mai palid ca o arătare, două lacrimi mari mai lunecau încă pe obrajii lui supţi.

Baroana care cerea zorilor să-i redea fiul şi era pe jumătate nebună, începu să tremure de groază la vederea acestui bărbat, a cărui durere imensă o egala pe a ei.

Ea se înfioră şi se dete înapoi din faţa lui, fără să poată face un gest, fără să scoată un strigăt. Colonelul împinse uşa şi făcu un pas spre ea.

Baroana se retrăgea instinctiv, ca şi cum ar fi fugit din faţa morţii. Colonelul trase perdelele şi cei doi - mama căreia i se răpise copilul şi tatăl care-l credea mort pe fiul lui - se aflară faţă-n faţă.

Spaima doamnei de Sainte-Luce era aşa de mare, încît ea se retrăgea mereu din faţa Colonelului.

Şi cu toate acestea, în ochii acestei femei, el nu era decît căpitanul Lambert, intendentul ei, adică un subaltern al ei, pe care în orice altă împrejurare l-ar fi întîmpinat cu un dispreţ suprem şi cu o vorbă injurioasă, l-ar fi pedepsit pentru îndrăzneala de a intra în camera ei nechemat şi de a închide uşa în urma lui.

Dar Colonelul redevenise bărbatul cu privire dominatoare, înaintea căreia toată lumea se pleca şi pe care nimeni nu-l putea privi fără să simtă o groază tainică.

Şi apoi, durerea gravă şi întărîtată care se citea pe faţa lui, părea că spune baroanei: "Omul acesta vine la tine pentru o răfuială lungă şi teribilă."

- Doamnă, zise încet Colonelul cu vocea întunecată şi semeaţă în mîna-i stăpînită, vin să unesc durerea mea cu a dumneavoastră.

Baroana se înfioră şi mai făcu un pas înapoi.

- Vă plîngeţi copilul?, urmă el.

Cuvîntul acesta produse o reacţie violentă în fiinţa doamnei de Sainte-Luce. Cum de ştia omul acesta că Hector era copilul ei?

- Copilul meu!, exclamă ea cu durere şi groază.

- Eu, la rîndul meu, zise Colonelul, îl plîng pe al meu.

- Dumneata?

Şi toată surprinderea ei era exprimată în acest cuvînt.

- Copilul meu a murit, doamnă.

Ochii Colonelului fulgerau de mînie surdă.

- Al dumneavoastră... urmă el...

- Ah!, strigă ea, aşadar, ştii ce s-a făcut cu copilul meu?

- Da.

- Şi nu mi-o spui? Ah, vorbeşte!

- Mai tîrziu!

Baroana cea trufaşă nu mai tremura, acum, în faţa acestui om misterios şi teribil, ci-l privea cu ochi imploratori. Un strigăt feroce ieşi din gîtul Colonelului.

- Aşadar, îl iubiţi pe copilul dumneavoastră?, întrebă el. Tot iubiţi ceva pe lumea asta?

- Copilul meu!, repeta ea îngrozită. Ştii ce s-a întîmplat cu el şi nu mi-o spui! Ah!, aşadar, nu ştii ce e o inimă de mamă?

Mîndra baroană îngenunchie şi ridică mîinile rugătoare spre Colonel:

- Fiul dumneavoastră nu e mort, zise el.

Ea scoase un strigăt de bucurie şi de nerăbdare.

- Copilul meu!, îngăimă ea; o!, dă-mi-l... spune-mi...

- Ascultaţi, mai întîi, d-voastră, al cărui fiu mai trăieşte încă, povestea acelui fiu pe care eu îl plîng şi care a încetat de a mai trăi.

Colonelul continuă s-o domine cu privirea-i fascinatoare ca a unei reptile.

- Ascultaţi..., urmă el, ascultaţi, o vreau.

- Vorbeşte, domnule, te ascult!

- Doamnă, reluă el, eu nu mă numesc Căpitanul Lambert. Eu sînt Colonelul Leon.

Aveam un fiu, un copil de douăzeci de ani, plăpînd şi bălan ca dumneavoastră, o inimă de aur, un cap de heruvim.

El a murit asasinat... da, asasinat e expresia justă, căci numai curajul său îl făcea să mînuiască spada ori pistolul, mîna lui era prea albă şi prea plăpîndă.

Colonelul se opri, şi doamna de Sainte-Luce văzu o lacrimă alunecînd pe obrajii lui.

- Într-o zi, el întîlni o femeie, o femeie frumoasă ca dumneavoastră, doamnă; fără inimă, ca dumneavoastră.

Baroana se înfioră; ea se temea că înţelege.

- Femeia aceasta l-a strivit în picioare, urmă Colonelul implacabil; ea născocea torturi pentru el, cu un zîmbet l-a răpus, după cum pantera sugrumă cu ghearele sale un căprior ori o gazelă, ea l-a supus chinului fără seamăn de a-l vedea pe rivalul său înjunghiat la piciorele ei. Şi apoi...

Şi Colonelul izbucni într-un hohot de rîs asemănător urletelor hienei.

- Apoi, ca să pună vîrf operei sale, abuzînd de dreptul de laşitate al femeii, căci ei nu i se cere să spele cu tot sîngele afrontul făcut... ea-l lovi cu mănuşa în obraz.

La aceste ultime cuvinte, baroana strigă deodată:

- Armand!

- Da, Armand..., era fiul meu.

Şi tatăl deznădăjduit măsură cu privirea pe femeia aceasta, care-i omorîse copilul.

- Şi cu toate acestea, reluă el după o scurtă pauză, care-i părea baroanei nesfîrşită, el vă iubea mult. Vă iubea, doamnă, cum nici o femeie n-a meritat vreodată să fie iubită. El vă iubea, căci nu ştia că aţi ucis unul după altul pe toţi acei care au avut slăbiciunea de a vă iubi, că marchizul de P... şi vicontele Ralph s-au bătut la uşa dumneavoastră, că un asasin plătit de dumneavoastră a înjunghiat un

prinţ moldovean în trăsura în care plecase de la balul dumneavoastră. El nu ştia că tatăl dumneavoastră a murit de durere, cînd a aflat că nobila baroană de Sainte-Luce fusese necinstită încă înainte de a fi soţie!

Colonelul se opri din nou. Doamna de Sainte-Luce zăcea încovoiată în două pe parchet.

- Ei bine, urmă Colonelul, el s-a bătut cu ultimul dumneavoastră adorat, cu contele Stewan, şi a murit. Acum două ceasuri l-am ucis pe contele Stewan; l-am aruncat în mare de la înălţimea stîncii, după ce-l răpusesem cu zece lovituri de spadă. Acum, ne vom răfui noi doi.

- Ah!, omoară-mă, omoară-mă!, gemu ea cu voce stinsă.

- Să vă ucid! Nici prin gînd nu-mi trece. Pentru sîngele copilului meu îmi trebuie, doamnă, mai mult decît viaţa dumneavoastră, îmi trebuie mai mult decît un chin de cîteva clipe: îmi trebuie lacrimile şi deznădejdea întregii dumneavoastre vieţi! Ştiam, urmă el, că Dumnezeu n-a zămislit monştri desăvîrşiţi, că şi în adîncul inimii celei mai crude fiare tot se găseşte o fibră capabilă de a vibra. Dumneavoastră, care aţi asasinat pe complicii dumneavoastră, vă iubeaţi copilul. Mi-am găsit răzbunarea. La auzul acestor vorbe, doamna de Sainte-Luce sări în sus ca împinse de un resort din oţel. Ea se sculă, făcu cîţiva paşi înapoi şi se ghemui ca o leoaică furioasă care măsoară distanţa peste care trebuie să sară spre a se arunca asupra prăzii sale.

- Copilul meu!, strigă ea cu ochii rătăciţi, cu vocea sugrumată. Ai cuteza să te atingi de copilul meu?

- A!, vă revoltaţi, nu-i aşa? Deveniţi, iarăşi, nemiloasă şi puternică, pentru că inima dumneavoastră de mamă a fost atinsă. Dar pe fiul meu nu l-aţi ucis?

Încă o dată ei se măsurară cu privirea, dar baroana nu mai tremura.

Femeia vinovată făcuse loc mamei, iar mama - neîmpăcată şi năucă - căuta în jurul ei un cuţit, un pistol, o armă oarecare, ca să-l ucidă pe omul care cuteza să spună că se va atinge de copilul ei.

- Lăsaţi!, îi zise Colonelul cu dispreţ, eu nu voi omorî copilul dumneavoastră, eu nu sînt un asasin.

Făgăduiala aceasta potoli mînia febrilă şi îndrăzneala disperată

a baroanei. Ea era din nou stăpînită de teamă.

- Nu-l voi ucide, reluă Colonelul. Răzbunarea mea va fi şi mai teribilă. Pe fiul dumneavoastră îl voi creşte eu, la umbră..., sub un alt nume; şi mama lui nu-l va mai vedea vreodată!

Doamna de Sainte-Luce scoase un strigăt de groază şi căzu zdrobită la picioarele Colonelului, cu braţele întinse spre el:

- Graţie!, şopti ea cu vocea chinuită.

- Şi dacă, urmă Colonelul, copilul acesta, pe care nu-l veţi mai revedea, mă va întreba cine e aceea căreia îi datorează viaţa, îi voi spune că e o femeie fără ruşine, una din acele nenorocite a cărei viaţă e un oprobiu, ale cărei mîini sînt pătate cu sînge. Iar dumnevoastră, doamnă, urmă el cu voce fulgerătoare, veţi duce o viaţă otrăvită, vă veţi spune că există undeva un fiu care e al dumneavoastră, pe care-l adoraţi şi pe care nu-l veţi mai revedea; veţi şti că fiul dumneavoastră trăieşte şi că are oroare de mama lui!

Baroana mai scoase un ţipăt şi se prăbuşi leşinată la picioarele Colonelului.

SFÎRŞIT

Tiparul executat sub comanda nr. 20.375
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA

ISBN - 973 - 95108 - 3 - 3

Această carte reproduce textul adaptat după romanul în fascicole "Parisul misterios" de Ponson du Terrail apărut la Editura "Eminescu S.A." în anul 1928.